FAUSKE KOMMUNE

Møteinnkalling for Formannskap

Tid: 24.11.2020 kl.: 10:00 - 18:00
Sted: Kommunestyresalen, administrasjonsbygget

Eventuelle forfall meldes på telefon 75 60 40 20

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.
Vi ber om at sakspapirer ikke kastes etter møte, da møteprotokoll fra møtet kun vil inneholde innstilling og vedtak i sakene.

Merknader til møtet:
Orientering om bygg Sandnes næringsområde, Sulitjelma v/kommunalsjef

Hvis det er ønske om at ordfører svarer i dette møtet, bes forespørsler fremmet skriftlig for ordfører senest 2 dager før møtet.

SAKSLISTE: - MØTE NR 11/2020

Sak nr.	Sakstittel
113/20	Godkjenning av møtebok
114/20	Årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024
115/20	Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage
116/20	Kommunal planstrategi 2020-2023 og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel
117/20	Kommunedirektørens melding om utførelse av kommunestyrets vedtak
118/20	Revidering av delegeringsreglement
119/20	Søknad om opptak av startlånsmidler fra Husbanken 2020
120/20	Rullering av lønnspolitisk plan 2020
121/20	Behov for avklaring for igangsetting av våtmarksrestaurering
122/20	Anmodning om bosetting 2021 Fauske kommune
123/20	Møteplan 2021 - Plan- og utviklingsutvalg - Helse- og omsorgsutvalg - Oppvekst- og kulturutvalg - Formannskap - Kommunestyre
124/20	Nosh Cafe AS - Søknad om skjenkebevilling for skjenkeperioden 2020 - 2024
125/20	Videreføring av avtale mellom Fauske kommune og Visit Bodø
126/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Tilpassing av lokaler med fleksible løsninger - Han Sylte AS
127/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Dokumentere utvikling av næringsliv i Fauske - Nolevent ENK
128/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Drift av nettbutikk og nettside - Image Olsen AS
129/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Etablering av fiskemottak med videreforedlig - Byfeskar'n ved Bård Larsen
130/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Etablering av

	nettbutikk og fornying av inventar - D.KT Abrahamsen AS
131/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Fullføre arbeid med utendørsbane - Hest i Nord AS
132/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Investering i sag og opplæring - Finneid Sveiseverksted AS
133/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Kjøp av mopedbil - Barkhald og Pedersen Trafikkskole AS
134/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Lys til parkeringsplass - Øyvind Jensen Termotransport AS
135/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Montering av oljeutskiller - Eriksen Buss &Maskin InVia AS
136/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Nærings- og ressursoversikt for Nord-Norge - Arctic Presentation Tom Erik Moe ENK
137/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Opplæring av bruk av digitale verktøy - Fauske Rør AS
138/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Produktutvikling Marcialonga Arctic Skirace - Kobberløpet AS
139/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Utvidelse av fasiliteter, inventar og kompetanseheving - Nordland Taxi AS
140/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Utvikling av konsept lokalmatproduksjon - Sulitjelma Turistsenter AS
141/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Utvikling av organisasjonen - Salten Matfestival
142/20	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Videreutvikling av produkt for kontroll av kraftlinjer - Powerline iCs AS
143/20	Søknad om fritak fra politiske verv - Jens B. Kyed

Fauske, 17.11.20

Marlen Rendall Berg
Ordfører

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16115 Arkiv sakID.: 20/2327	Saksbehandler: Berit Vestvann Johnsen

Sak nr.		Dato
113/20	Formannskap	24.11.2020

Godkjenning av møtebok

Rådmannens forslag til vedtak:

Møtebok nr. 10/2020 godkjennes.

Vedlegg:

21.10.2020	Protokoll - Formannskap - 20.10.2020	1456412

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Møteprotokoll **Fauske Kommune**

Formannskap

Møtedato:	20.10.2020	Fra kl.	10:00	Til behandling: Sakene
Møte nr:	10/2020	Til kl.	16:10	Møtested: Kommunestyresalen, administrasjonsbygget

TILSTEDE PÅ MØTET:

Medlemmer	**Parti**
Geir Olsen	AP
Hilde Johanne Dybwad	AP
Nils-Christian Steinbakk	AP
Kassandra Eleni Bredrup Petsas	FRP
Ketil Skår	H
Ronny Borge	H
Per-Gunnar Kung Skotåm	R
Karl Gunnar Strøm	SP
Marlen Rendall Berg	SP

Andre:
Berit Vestvann Johnsen
Christer Nyrud
Geir Mikkelsen
Kariann Skar Sørdahl
Kenneth Svendsen
Kristian Amundsen
Mathilde Winther
Nils-Are Johnsplass
Terje Valla
Torill Mørkhagen
Trond Heimtun

Møtenotater:
Det var ingen merknader til innkallling.

Merknader til dagsorden:

- Geir Olsen (AP):
  Det er mange søknad om covid-midler til møtet i dag. Hvordan er dette kunngjort? Hvis vi innvilger søknadene i dag er det 200.000,- igjen til neste tildeling. Bør vi se dette i sammenheng?
- Hilde Dybwad (AP):
  Prosjektet "E6 ut av Fauske/ Fra bru til bru". I referatet skulle det orienteres om dette i møtet.
- Nils-Chistian Steinbakk (AP):
  1. Ber om svar på de 2 spørsmålene fra forrige møte.

2. Utskriftsklare pasienter - økning. Ber om orientering.

Dagsorden med merknader ble enstemmig godkjent.

Orientering ang ny brannordning v/ Per Gunnar Pedersen, Tore Nordli og Sturla Roti fra Salten Brann IKS.

Orientering ang. status prosjektet "Bru til bru" v/prosjektleder

Orientering ang. Sjunkhatten folkehøgskole v/prosjektleder

Orientering ang. bygg på Sandnes næringsområde v/kommunalsjef. Rådmannen vil komme med sak.

Svar på spørsmål:

Geir Olsen:
Ordfører svarte. Vi tar en gjennomgang av dette før sak 107/20.
Daglig leder svarte. Det er kunngjort redaksjonelt i media og på Fauna og kommunens hjemmeside, samt på fylkeskommunens side og andre næringsselskap.

Hilde Dybwad:
Ordfører svarte. Jeg har bedt prosjektleder komme og orientere. Han venter på svar fra Statens vegvesen.

Nils-Christian Steinbakk:
1. Kommunalsjef svarte og orienterte om status på diverse bygg. Byggene vil bli lagt ut så snart det er mulig.
Ordfører svarte ang. valg til styre i ISE. Det er snakk om 2 styremedlem, hvor et medlem ikke ønsket gjenvalg og et medlem hadde 1 år igjen. Ketil Skår ble foreslått som leder. Rugås ba om votering, men hun trakk seg. Siv Anita Brekke ble valgt inn med bakgrunn i hennes kompetanse. Det ble fremmet nytt forslag i møtet, men ettersom dette var en mann, var forslaget ikke etter riktig kjønnsfordeling. Det er en tilfeldighet at 3 av medlemmene er medlemmer av partiet Høyre.
2. Kommunalsjef svarte. Dette framkommer i rapport til helse- og omsorgsutvalget. Det er veldig mange overliggere. Vi har en propp i systemet på korttidsavdelingen. Det er samtidig stor søknadsmengde på langtidsplass. Med strenge koronatiltak er det lite sirkulasjon på langtidsplasser.

Habilitetsspørsmål:
104/20 - Marlen Rendall Berg
111/20 - Ketil Skår

UNDERSKRIFTER:
Vi bekrefter med våre underskrifter at møteboken er ført i samsvar med det som ble bestemt på møtet:

Fauske 21.10.20

Berit Vestvann Johnsen
formannskapssekretær

Marlen Rendall Berg representant representant
ordfører

Protokollen er godkjent av formannskapet i møte nr den

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
101/20	Godkjenning av møtebok
102/20	Delegerte saker i perioden
103/20	Referatsaker i perioden
104/20	Mandat for styringsgruppe - Sjunkhatten folkehøgskole
105/20	Destinasjon Salten - Forlengelse av samarbeidsavtale med Visit Bodø
106/20	Saltenstrategier 2020-2024
107/20	Søknad om tilskudd - Fra Nord Norsk Finans AS - Til etablering av fiskemottak i småskala og produksjon-/ salgslokale, samt innkjøp av utstyr
108/20	Søknad om tilskudd - Søknad om støtte til forberedende konsesjonsarbeid
109/20	Søknad om tilskudd - Søknad om støtte til innkjøp av vaskerobot for klinisk vask av syketransportbil
110/20	Søknad om tilskudd - Søknad om etableringstilskudd fra Hjerteinord AS
111/20	Søknad om tilskudd - Søknad om støtte til utvikling av netthandel i Fauske
112/20	Søknad om tilskudd - Søknad fra Perfect Line AS om støtte til investering av silketrykkeri

101/20: Godkjenning av møtebok

Rådmannens forslag til vedtak:

Møtebok nr. 9/2020 godkjennes.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

FOR- 101/20 Vedtak:
Vedtak:

Møtebok nr. 9/2020 godkjennes.

102/20: Delegerte saker i perioden

Rådmannens forslag til vedtak:

Delegerte saker tas til orientering.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

FOR- 102/20 Vedtak:
Vedtak:

Delegerte saker tas til orientering.

103/20: Referatsaker i perioden

Rådmannens forslag til vedtak:

Dokumentene tas til orientering.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

FOR- 103/20 Vedtak:

Vedtak:

Dokumentene tas til orientering.

104/20: Mandat for styringsgruppe - Sjunkhatten folkehøgskole

Rådmannens forslag til vedtak:

Planene for videre framdrift i prosjektet, markerer en tydelig overgang fra forprosjekt til hovedprosjekt. Med bakgrunn i dette er det naturlig at Fauske kommune, som prosjekteier, sikrer en god prosess for å etablere stiftelsen i nær framtid og overføre prosjektet i sin helhet til stiftelsen. Dette fordrer transparente prosesser, med avklarte og definert ansvar og mandat. Formannskapet tydeliggjør og definerer styringsgruppa sitt mandat gjennom å vedta framlagt mandat, i sin helhet.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Marlen Rendall Berg (SP) stilte spørsmål med egen habilitet. Er medlem av styringsgruppa. Berg ble enstemmig erklært habil.

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

FOR- 104/20 Vedtak:
Vedtak:

Planene for videre framdrift i prosjektet, markerer en tydelig overgang fra forprosjekt til hovedprosjekt. Med bakgrunn i dette er det naturlig at Fauske kommune, som prosjekteier, sikrer en god prosess for å etablere stiftelsen i nær framtid og overføre prosjektet i sin helhet til stiftelsen. Dette fordrer transparente prosesser, med avklarte og definert ansvar og mandat. Formannskapet tydeliggjør og definerer styringsgruppa sitt mandat gjennom å vedta framlagt mandat, i sin helhet.

105/20: Destinasjon Salten - Forlengelse av samarbeidsavtale med Visit Bodø

Rådmannens forslag til innstilling:

Med bakgrunn i evalueringen av samarbeidet og den økonomiske situasjonen som Fauske kommune befinner seg i, forutsettes det at det søkes om interkommunale midler til prosjektet for de neste to årene for å begrense de kommunale utgiftene til prosjektet.

Vedtaket forutsetter at det gjøres endringer som sikrer involvering, forankring og tydelighet til Destinasjon Salten som merkevare. Det forutsetter også en styresammensetning slik at kommunene i destinasjonssamarbeidet har minst én felles representant i styret til Visit Bodø.

På bakgrunn av dette vedtar kommunestyret å benytte seg av retten til videreføring av avtalen med Visit Bodø på 2 (to) år.

Midler til videreføring av avtalen hentes fra Fauske kommunale næringsfond.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
revidert forslag fra Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Kristelig folkeparti, foreslått av Ketil Skår, Høyre
Det er tilbakemelding fra bransjen om at Fauskes bedrifter og ressurser ikke kommer godt nok frem gjennom dagens ordning i Visit Bodø. Saken sendes tilbake til Fauna til ny behandling.
Vi ber Fauna se om det er rom for en avtale hvor Fauskes bedrifter blir mer synlig med søkenavn som sørger for at hver enkelt kommune får like gode søkemulighet som Visit Bodø.
Navnet Visit Bodø gjenspeiler ikke hele Salten, og endring av navn bes vurdert.
Vi ber også Fauna utrede muligheten for alternativ løsning for Fauske eller indre Salten samlet.

FRP/H/KRF/SP's forslag ble enstemmig vedtatt.

FOR- 105/20 Vedtak:
Vedtak:

Det er tilbakemelding fra bransjen om at Fauskes bedrifter og ressurser ikke kommer godt nok frem gjennom dagens ordning i Visit Bodø. Saken sendes tilbake til Fauna til ny behandling.
Vi ber Fauna se om det er rom for en avtale hvor Fauskes bedrifter blir mer synlig med søkenavn som sørger for at hver enkelt kommune får like gode søkemulighet som Visit Bodø.
Navnet Visit Bodø gjenspeiler ikke hele Salten, og endring av navn bes vurdert.
Vi ber også Fauna utrede muligheten for alternativ løsning for Fauske eller indre Salten samlet.

106/20: Saltenstrategier 2020-2024

Rådmannens forslag til innstilling:
Fauske kommune slutter seg til fremlagte utkast til «Saltenstrategier 2020-2024» -Salten mot 2035 – et ønsket fremtidsbilde

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

FOR- 106/20 Vedtak:
Innstilling til kommunestyret:
Fauske kommune slutter seg til fremlagte utkast til «Saltenstrategier 2020-2024» -Salten mot 2035 – et ønsket fremtidsbilde.

107/20: Søknad om tilskudd - Fra Nord Norsk Finans AS - Til etablering av fiskemottak i småskala og produksjon-/ salgslokale, samt innkjøp av utstyr

Rådmannens forslag til vedtak:
Nord Norsk Finans AS innvilges et tilskudd på inntil 300 000 kr for etablering av fiskemottak og småskala produksjon.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune – Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Geir Olsen (AP) foreslo:
Saken utsettes til møtet 24. november 2020.

AP's utsettelsesforslag ble forkastet med 5 (1FRP, 2H, 2SP) mot 4 (3AP, 1R) stemmer.
Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

FOR- 107/20 Vedtak:
Vedtak:

Nord Norsk Finans AS innvilges et tilskudd på inntil 300 000 kr for etablering av fiskemottak og småskala produksjon.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune – Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

108/20: Søknad om tilskudd - Søknad om støtte til forberedende konsesjonsarbeid

Rådmannens forslag til vedtak:

Nye Sulitjelma Gruver AS innvilges et økonomisk tilskudd på inntil 309.200 kroner til forberedende konsesjonsarbeid. Bidraget gis gjennom *Fauske kommunes Næringsfond – covid-19-midler*, under forutsetning av at tiltaket blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Geir Olsen (AP) foreslo:
Saken utsettes til møtet 24. november 2020.

AP's utsettelsesforslag ble forkastet med 5 (1FRP, 2H, 2SP) mot 4 (3AP, 1R) stemmer.
Rådmannens forslag til vedtak ble vedtatt med 8 (3AP, 1FRP, 2H, 2SP) mot 1 (1R) stemme.

FOR- 108/20 Vedtak:
Vedtak:

Nye Sulitjelma Gruver AS innvilges et økonomisk tilskudd på inntil 309.200 kroner til forberedende konsesjonsarbeid. Bidraget gis gjennom *Fauske kommunes Næringsfond – covid-19-midler*, under forutsetning av at tiltaket blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

109/20: Søknad om tilskudd - Søknad om støtte til innkjøp av vaskerobot for klinisk vask av syketransportbil

Rådmannens forslag til vedtak:

Nordland Personbefordring AS innvilges et økonomisk tilskudd på inntil 63.800 kroner til anskaffelse av vaskerobot samt opplæring og kompetanseheving for ansatte i foretaket. Bidraget gis gjennom *Fauske kommunes Næringsfond – covid-19-midler*, under forutsetning av at tiltaket blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Geir Olsen (AP) foreslo:
Saken utsettes til møtet 24. november 2020.

AP's utsettelsesforslag ble forkastet med 5 (1FRP, 2H, 2SP) mot 4 (3AP, 1R) stemmer.
Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

FOR- 109/20 Vedtak:
Vedtak:

Nordland Personbefordring AS innvilges et økonomisk tilskudd på inntil 63.800 kroner til anskaffelse av vaskerobot samt opplæring og kompetanseheving for ansatte i foretaket. Bidraget gis gjennom *Fauske kommunes Næringsfond – covid-19-midler*, under forutsetning av at tiltaket blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

110/20: Søknad om tilskudd - Søknad om etableringstilskudd fra Hjerteinord AS

Rådmannens forslag til vedtak:

Hjerteinord AS innvilges et økonomisk tilskudd på inntil 72.500 kroner som etableringstilskudd. Bidraget gis gjennom *Fauske kommunes Næringsfond – covid-19-midler*, under forutsetning av at tiltaket blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Geir Olsen (AP) foreslo:
Saken utsettes til møtet 24. november 2020.

AP's utsettelsesforslag ble forkastet med 5 (1FRP, 2H, 2SP) mot 4 (3AP, 1R) stemmer.
Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

FOR- 110/20 Vedtak:
Vedtak:

Hjerteinord AS innvilges et økonomisk tilskudd på inntil 72.500 kroner som etableringstilskudd. Bidraget gis gjennom *Fauske kommunes Næringsfond – covid-19-midler*, under forutsetning av at tiltaket blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

111/20: Søknad om tilskudd - Søknad om støtte til utvikling av netthandel i Fauske

Rådmannens forslag til vedtak:

Fauske Næringsforum innvilges et økonomisk tilskudd på inntil 152.950 kroner til kompetanseheving gjennom kurs og oppfølging av butikk-eiere og drivere, for utvikling og styrking av netthandel. Bidraget gis gjennom *Fauske kommunes Næringsfond – covid-19-midler*, under forutsetning av at tiltaket blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Ketil Skår (H) stilte spørsmål med egen habilitet. Han er varamedlem til styret i Fauske næringsforum.
Skår ble enstemmig erklært inhabil.

Geir Olsen (AP) foreslo:
Saken utsettes til møtet 24. november 2020.

AP's utsettelsesforslag ble forkastet med 4 (1FRP, 1H, 2SP) mot 4 (3AP, 1R) stemmer (ordførers dobbeltstemme).
Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

FOR- 111/20 Vedtak:
Vedtak:

Fauske Næringsforum innvilges et økonomisk tilskudd på inntil 152.950 kroner til kompetanseheving gjennom kurs og oppfølging av butikk-eiere og drivere, for utvikling og styrking av netthandel. Bidraget gis gjennom *Fauske kommunes Næringsfond – covid-19-midler*, under forutsetning av at tiltaket blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

112/20: Søknad om tilskudd - Søknad fra Perfect Line AS om støtte til investering av silketrykkeri

Rådmannens forslag til vedtak:

Perfect Line AS innvilges et økonomisk tilskudd på 300.000 kroner til investering av silketrykkeri fra *Fauske kommunes Næringsfond – covid-19-midler*, under forutsetning av at investingen blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Formannskap 20.10.2020:

Behandling:
Geir Olsen (AP) foreslo:
Saken utsettes til møtet 24. november 2020.

AP's utsettelsesforslag ble forkastet med 5 (1FRP, 2H, 2SP) mot 4 (3AP, 1R) stemmer.
Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

FOR- 112/20 Vedtak:

Vedtak:

Perfect Line AS innvilges et økonomisk tilskudd på 300.000 kroner til investering av silketrykkeri fra *Fauske kommunes Næringsfond – covid-19-midler*, under forutsetning av at investingen blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommune Næringsfond – covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og at den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/17172 Arkiv sakID.: 20/2436	Saksbehandler: Kariann Skar Sørdahl

Sak nr.		Dato
114/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

1. **Strategisk innretning**
    a. Fauske kommune har over år hatt et for høyt driftsnivå i forhold til inntektene. Kommunen er nå innmeldt i ROBEK.

    b. I budsjett 2021 og økonomiplan 2021–2024 skal driftsnivået reduseres slik at inndekking av det akkumulerte underskuddet kan starte fra og med regnskapsåret 2024.

    c. For å lykkes med nødvendig omstilling legges prinsippene bak kommunal økonomisk bærekraft (KØB) til grunn. Alle politiske beslutninger i Fauske kommune skal vurderes opp mot konsekvensen beslutningen vil få for kriteriene for kommunal økonomisk bærekraft (KØB); netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond.

    d. Lånegjelden på 1,45 milliarder kr kan ikke løses på kort sikt. Kommunens fokus skal i økonomiplanperioden derfor være å skape balanse i driftsbudsjettet og positivt netto driftsresultat.

    e. Tjenestetilbudet skal være innenfor visse minimumsstandarder (lover og regler) og kunne opprettholdes over tid uten at man reduserer kvaliteten av tjenesten, reduserer formue eller øker skattetrykket eller gjelden. Prinsippet skal være at den som bruker en tjeneste, skal betale det tjenesten koster iht. selvkost.

    f. Demografiutviklingen i Fauske kommune skal styre utviklingen av nytt tjenestenivå.
    g. I 2025 skal driftsresultatet være på 2 %, og i 2026 skal netto driftsresultatet være økt til 5 %. I langtidsplanperioden 2025–2028 skal mindreforbruket benyttes til å redusere det gamle underskuddet. Etter 2031 skal netto driftsresultat benyttes til å bygge opp disposisjonsfond.

    h. Ved utgangen av 2033 skal nivået på netto driftsresultat og disposisjonsfondet være i tråd med måltallene i KØB.

    i. Netto driftsresultat skal fra 2033 bidra til ekstraordinær nedbetaling

av gjeld med inntil 40 mill. kr per år. I løpet av 10-årsperioden frem til 2043 kan gjelden reduseres med inntil 400 mill. kr, utover den ordinære nedbetalingen.

g. I 2025 skal driftsresultatet være på 2 %, og i 2026 skal netto driftsresultatet være økt til 5 %. I langtidsplanperioden 2025–2028 skal mindreforbruket benyttes til å redusere det gamle underskuddet. Etter 2031 skal netto driftsresultat benyttes til å bygge opp disposisjonsfond.

h. Ved utgangen av 2033 skal nivået på netto driftsresultat og disposisjonsfondet være i tråd med måltallene i KØB.

i. Netto driftsresultat skal fra 2033 bidra til ekstraordinær nedbetaling av gjeld med inntil 40 mill. kr per år. I løpet av 10-årsperioden frem til 2043 kan gjelden reduseres med inntil 400 mill. kr, utover den ordinære nedbetalingen.

j. Økonomiplanen vedtas med de retningsgivende mål og premisser samt økonomiske drifts- og investeringsrammer som er nedfelt i forslag til økonomiplan for Fauske kommune.

k. Som følge av innmeldingen i ROBEK må Fauske kommune fastsette en tiltaksplan som sikrer at økonomien bringes i balanse. Budsjett 2021 og økonomiplanen 2021–2024 fastsettes som Fauske kommunes tiltaksplan.

Vedlegg:

17.11.2020	Budsjett 2021 - Økonomiplan 2021-2024 - Fauske kommune - kommunedirektørens forslag 10112020	1459012
17.11.2020	Betalingsregulativ 2021	1459013

Sammendrag:
Det vises til vedlagte budsjettdokument med vedlegg.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Kommunedirektørens forslag til

ÅRSBUDSJETT 2021

- Økonomiplan 2021–2024

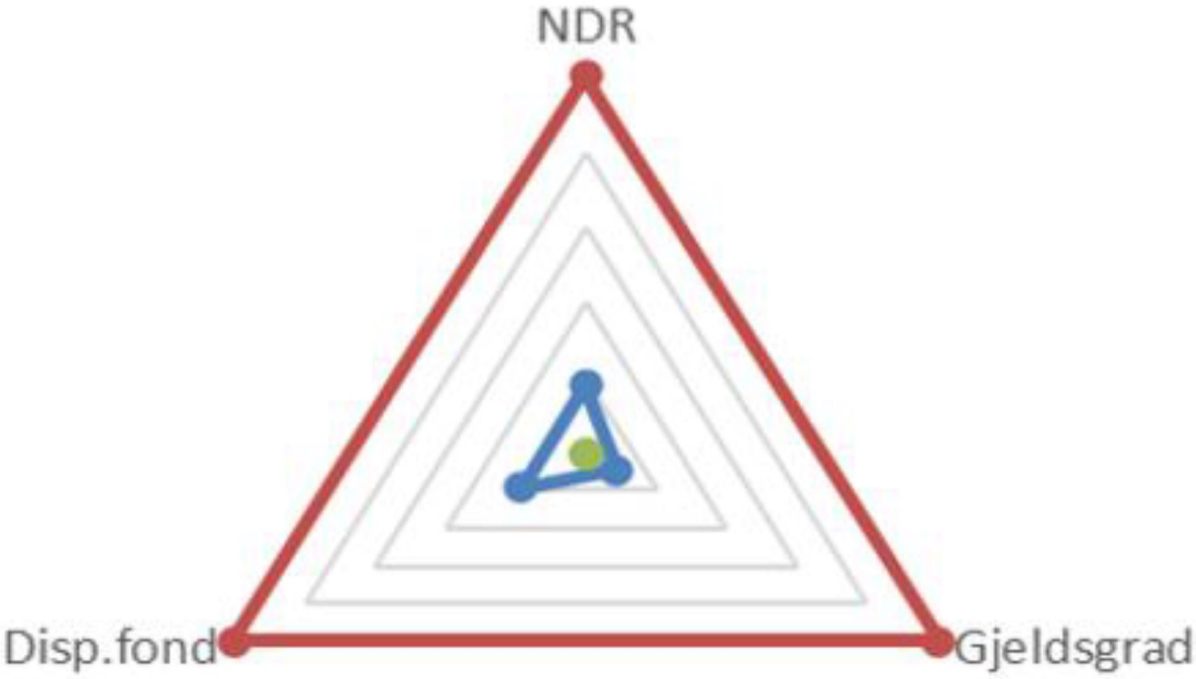

KØB-MODELL FAUSKE KOMMUNE

FAUSKE KOMMUNE

Folkehelsekommunen der alle trives

Innholdsfortegnelse

1. Innledning ... 5
1.1 Innmelding i ROBEK i 2020 ... 8
1.1.1 Politisk ansvar ... 8
1.2 Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) i Fauske kommune og sammenlignbare kommuner ... 10
1.2.1 Finansielle måltall for Fauske kommune ... 17
1.3 Omstillingsbehov i Fauske kommune ... 18
1.3.1 Omstillingsprosjekt ... 20
1.3.1.1 Forslag til utredninger i omstillingsprosjektet ... 21
1.4 Tiltak 2021 ... 22
2. Sammenheng med kommunens øvrige planverk ... 26
2.1 Økonomiplanen og kommuneplanens handlingsdel ... 26
3. Kommunens rammebetingelser ... 28
3.1 Befolkningsutvikling ... 28
3.1.1 Prognose folketall ... 29
3.1.2 Fremtidig endring i utgiftsbehov ... 31
3.2 Folkehelse og samfunnsutvikling ... 32
3.2.1 Rammer for kommunens folkehelsearbeid ... 33
3.3 Økonomibestemmelsene i ny kommunelov ... 34
3.4 Statsbudsjettet 2021 ... 36
3.5 Rentenivået ... 41
3.5.1 Nibor-påslag ... 41
3.5.2 Kredittpåslaget ... 42
3.6 Pensjonsutgifter ... 43
3.7 KOSTRA ... 46
3.7.1 Netto driftsresultat per innbygger ... 47
3.7.2 Netto driftsutgifter til administrasjon per innbygger ... 47
3.7.3 Netto lånegjeld per innbygger ... 48
3.7.4 Netto driftsutgifter barnehager per innbygger 1–5 år ... 48
3.7.5 Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6–15 år ... 49
3.7.6 Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning ... 49
3.7.7 Netto driftsutgifter innen kommunehelse per innbygger ... 50
3.7.8 Netto driftsutgifter pleie- og omsorgtjenesten per innbygger ... 50
3.7.9 Korrigerte brutto driftsutgifter for institusjon, per kommunal plass ... 51
3.7.10 Andel sosialhjelpsmottakere i alderen 20–66 år ... 51
3.7.11 Netto driftsutgifter innen sosialtjenester per innbygger 20–66 år ... 52
3.7.12 Netto driftsutgifter barnevernstjenesten per innbygger 0–17 år ... 52
3.7.13 Barn med barnevernstiltak ... 53
3.7.14 Årsgebyr for vannforsyning ... 53
3.7.15 Årsgebyr for avløpstjenesten ... 54
3.7.16 Årsgebyr for feiing ... 54

3.7.17 Brutto driftsutgifter per km kommunal vei og gate ... 55
4. Fellesområder ... 56
4.1 Fellesinntekter ... 56
4.1.1 Rammetilskudd og skatt ... 56
4.1.2 Kraftinntekter ... 57
4.1.3 Eiendomsskatt ... 59
4.1.4 Andre inntekter/utgifter ... 61
4.2 Gjeld, renter og avdrag ... 64
4.3 Likviditet ... 65
4.4 Bundne og frie egenkapitalfond ... 65
4.5 Selvkost ... 66
4.6 Interkommunalt samarbeid ... 67
4.7 Fauske kirkelige fellesråd ... 67
5. Samhandlingsområder ... 69
5.1 Generelt for samhandlingsområdene ... 69
5.1.1 Rekruttering ... 69
5.1.2 Heltid ... 70
5.1.3 Kompetanseutvikling ... 71
5.1.4 Sykefravær ... 72
5.2 Oppvekst og kultur ... 75
5.2.1 Tiltak ... 79
5.2.2 Skole ... 80
5.2.3 Integrering ... 88
5.2.4 Barnehage ... 91
5.2.5 Barn og familie ... 94
5.2.6 Kultur og idrett ... 98
5.3 Helse og omsorg ... 102
5.3.1 Tiltak ... 106
5.3.2 Fellesfunksjon ... 106
5.3.3 Pleie og omsorg ... 106
5.3.3.1 Institusjon ... 107
5.3.3.2 Hjemmebaserte tjenester ... 109
5.3.4 Helse ... 112
5.3.5 NAV ... 119
5.4 Eiendom, plan og samfunnsutvikling ... 121
5.4.1 Tiltak ... 124
5.4.2 Fauske kommunale eiendommer ... 124
5.4.3 Plan- og utviklingsenheten ... 131
5.4.4 Vei og gatelys ... 134
5.5 Kommunedirektørens stab ... 137
5.5.1 IT ... 137
5.5.2 Innkjøp ... 137
5.5.3 Servicetorget ... 138
5.5.4 HR/personal ... 138

5.5.5 Økonomistaben ... 139
5.5.6 Beredskap ... 141
5.6 Politisk virksomhet ... 144
6. Investeringer ... 146
6.1 Ordinære investeringer ... 146
6.1.1 Om investeringsprosjektene ... 147
6.2 Investeringer VA-området ... 154
6.3 Egenkapitaltilskudd KLP ... 156
6.4 Husbankens videreformidlingslån ... 156
7. Andre områder ... 157
7.1 Fauna KF ... 157
7.2 Næringsfondet ... 159
Vedlegg ... 161
Vedlegg 1 – Økonomisk oversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-6 ... 161
Vedlegg 2 – Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 første ledd ... 162
Vedlegg 3 – Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd ... 163
Vedlegg 4 – Bevilgningsoversikt investering etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd ... 165
Vedlegg 5 – Oversikt investeringsprosjekt og -finansiering ... 166

KØB-modell forside: © **Magne Arild Damsgård**

1. Innledning

Fauske kommune er i en kritisk økonomisk situasjon med sterk ubalanse mellom disponible inntekter og driftsutgifter. Driftsnivået er for høyt og har vært det over mange år. Fauske kommune har drevet med underskudd og har nå et akkumulert underskudd på anslagsvis 120 mill. kr etter 2020.

Det budsjettet som legges frem nå viser heller ikke et positivt driftsresultat. Kommunedirektøren legger frem et budsjett i ubalanse. Det mangler fortsatt dekning for utgifter på 68,9 mill. kr i budsjettet for 2021.

Fauske kommune er nå innmeldt i ROBEK for 4. gang, som følge av at man har slitt med for høyt driftsnivå over mange år. Fauske kommune er den første kommunen i Norge som ble innmeldt i ROBEK for fjerde gang, og kommunen har vært i registeret halvparten av tiden registeret har eksistert.

En gjennomgang av historikken i ROBEK viser at Fauske var av de kommunene som ble innmeldt allerede da registeret ble opprettet tilbake i 2001. Riktignok kom kommunen ut året etterpå i 2002, men i 2003 ble kommunen innmeldt på nytt, og denne gangen varte oppholdet i ROBEK fram til 2010. I 2015 ble Fauske på nytt innmeldt før utmelding i 2016. Når kommunen nå er innmeldt i ROBEK igjen i 2020, så tilsier den økonomiske situasjonen at oppholdet i ROBEK igjen vil bli langvarig.

At en kommune er i ROBEK indikerer at kommunen har brutt budsjettbalansekravet. Historikken viser at det i Fauske kommune over lang ikke har vært fattet økonomisk bærekraftige beslutninger. At den økonomiske ubalansen vedvarer i over 20 år, indikerer at det er noe alvorlig feil med de økonomiske beslutningene. Dersom Fauske kommune i fremtiden skal få en kommuneøkonomi i balanse, så må man endre holdningen til økonomi; man kan ikke bruke penger man ikke har og man kan ikke bruke penger på bekostning av kommende generasjoner. Sagt på en annen måte så må vi endre kulturen for hvordan beslutninger fattes.

Dersom Fauske kommune skal komme ut av ROBEK så må politikerne samle seg om en felles strategi som går utover langtidsplanperioden. Denne strategien må følges uavhengig av politisk skifte, for Fauske kommune har ikke råd til å skifte strategi hvert fjerde år. Politikerne i Fauske kommune må stå sammen om Fauske kommune skal få kontroll på økonomien. Å få kontroll på økonomien er det eneste alternativet for å fortsette å være en selvstendig kommune.

Etter avlagt regnskap for 2019 så har Fauske kommune et akkumulert merforbruk på ca. 75 mill. kr. For 2020 er det prognostisert et merforbruk på mellom 30 og 50 mill. kr, noe som betyr at etter 2020 så er det samlede underskuddet opp mot 125 mill. kr. Dette er dramatiske tall for en kommune på Fauskes størrelse, og det er denne situasjonen kommunedirektøren har advart mot når viktigheten av å komme i gang med omstilling så tidlig som mulig har blitt fremhevet. Det opparbeidede underskuddet gir uttrykk for en omstilling som har blitt utsatt altfor lenge. Man har visst om ubalansen mellom inntekter og utgifter, og at denne ubalansen ville bli ytterligere forsterket av de store investeringsprosjektene, men nødvendig omstilling har likevel ikke blitt gjennomført. For å få kontroll på situasjonen så må det

kraftige tiltak til, og veien ut av ROBEK går gjennom å levere positive netto driftsresultat over år. Dette er også grunnlaget for teorien om kommunal økonomisk bærekraft (KØB)

Kommunestyret vedtok i budsjett 2020 finansielle måltall som skal bidra til kommunal økonomisk bærekraft (KØB) og kommunedirektøren foreslår å videreføre disse i 2021 og i resten av langtidsplanperioden. KØB viser sammenhengen mellom de faktorene som inngår i kommunal økonomisk bærekraft:

- Netto driftsresultat som bør være minst 2 %
- Frie fond (sparepenger) bør være minimum 5 % av omsetningen
- Gjeldsgrad bør være 75 % eller lavere

Figur 1 – Illustrasjon av KØB-modellen «Kommunal økonomisk bærekraft»

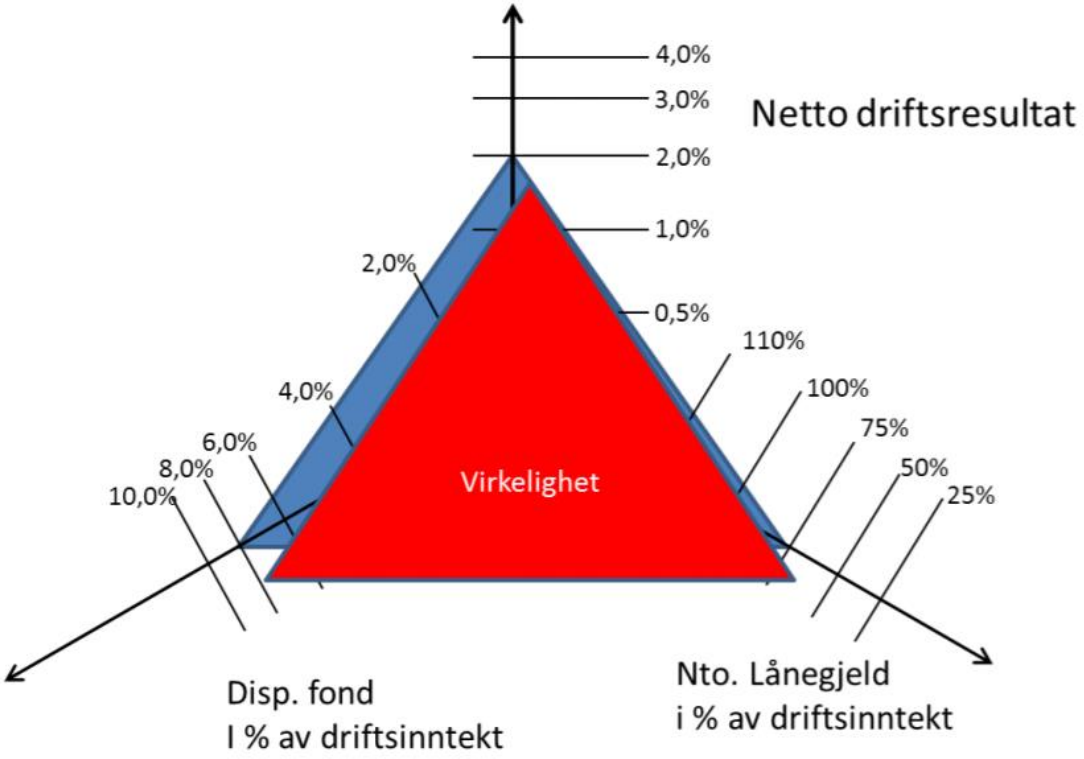

Det er åpenbart at Fauske kommune har økonomiske utfordringer langs alle disse aksene. I de nærmeste årene er det bare netto driftsresultat vi kan gjøre noe med. Et positivt netto driftsresultat, er også nødvendig for å etablere frie fond, og bedre likviditeten til kommunen. Gjeldsgraden er tidsmessig en lang utfordring, og det vil minst være et 10–15-årsperspektiv før man kan begynne å nærme seg en anbefalt gjeldsgrad. Fokuset i alt Fauske kommune gjør de kommende årene, må derfor være på hvordan netto driftsresultat kan bli best mulig. Alle beslutninger som fattes må ses opp mot KØB-modellen, og

beslutninger som ikke har en positiv innvirkning på netto driftsresultat (NDR) i KØB, må ikke gjennomføres.

Ettersom ubalansen i driftsbudsjettet er så stor, så er det ikke gjort på ett budsjettår å rette opp ubalansen. Kommunedirektøren vil bruke denne langtidsplanperioden for å ta ned driften så mye at det man blir i stand til å levere positive netto driftsresultat, og derigjennom komme i posisjon til dekke inn det akkumulerte merforbruket i neste langtidsplanperiode. Med det store akkumulerte merforbruket så må netto driftsresultat være på 5 % om Fauske kommune skal være ute av ROBEK om 10 år.

Positive netto driftsresultat skapes gjennom økte inntekter eller reduserte utgifter. For å redusere utgiftene må kommunen endre tjenesteleveransen, vi må levere tjenester på et annet nivå enn tidligere og vi må slutte å levere noen tjenester. I denne sammenheng er det viktig å huske det grunnleggende premisset bak KØB; at hver generasjon skal betale for sine egne utgifter uten at man urettmessig betaler for eller tar fra andre. Det er kommunedirektørens anbefaling at det bærende prinsipp i Fauske kommune i fremtiden skal være at det er den som bruker en tjeneste, skal betale det tjenesten koster. Ved prisfastsettelsen er det selvkost som skal legges til grunn. Prinsippet om selvkost ivaretar generasjonsprinsippet.

Det er de lovpålagte tjenestene som må ha prioritet for hva kommunen skal tilby av tjenester. Det er i tråd med det mest grunnleggende premisset for KØB, nemlig at tjenestetilbudet skal være innenfor visse minimumsstandarder (lover og regler) *og* det skal kunne opprettholdes over tid uten at man reduserer kvaliteten av tjenesten, reduserer formue eller øker skattetrykket eller gjelden. Dersom et ikke-lovpålagt tilbud ønskes opprettholdt, så skal kommunen bidra med å stille lokaler til disposisjon for at frivilligheten kan drive tjenesten videre. Kommunedirektøren foreslår i dette budsjettet bl.a. å holde bassengene åpne kun for skolesvømming. Dersom det fortsatt skal være offentlig bad i Fauske, så må det tilbudet ivaretas av lag og foreninger. Kommunen vil stille bassengene til rådighet og ivareta renhold og teknisk bassengdrift, mens frivilligheten må bidra med badevakter.

For å komme ut av ROBEK er det etter kommunedirektørens syn viktig å ha et realistisk budsjett, dersom det skal være et styringsverktøy. Vi må ha en felles forståelse av nå-situasjonen for å kunne fortsette arbeidet med omstillingen. I valget mellom å legge frem et realistisk budsjett og et budsjett i balanse, har kommunedirektøren valgt å legge frem et realistisk budsjett. Budsjett 2021 legges frem med et betydelig merforbruk. Kommunedirektøren mener det er dette budsjettet som gir uttrykk for den reelle driftssituasjonen i Fauske kommune. Kommunedirektøren vil imidlertid foreslå å regulere budsjettet i løpet av 2021 etter hvert som resultatene fra omstillingsprosjektet foreligger. Målet for kommunedirektøren er derfor å redusere kommunens driftsnivå i løpet av 2021, i tillegg til det som allerede ligger inne i budsjettet som tiltak. Det er derfor listet opp mange områder der utredninger umiddelbart vil bli startet for å kunne realisere gevinster så raskt det lar seg gjøre i 2021.

I en omstilling av det omfang som Fauske kommune skal stå i over mange år fremover, er det ytterst viktig å ha styrings- og omstillingskraft. Midler til lederutvikling og kompetanseheving må derfor prioriteres om kommunen skal lykkes i dette arbeidet. Det er ledelsen og de ansatte som skal omstille og drifte kommunen videre med knappere budsjetter, og da må de settes i stand til å gjøre det.

Det må kuttes i tjenestetilbudet i Fauske kommune. Fauske kommune er en kraftkommune som har hatt disponible inntekter langt utover det en «vanlig» kommune har. Alle disse kraftinntektene er fortløpende benyttet til å produsere tjenester på et høyt nivå, men det kan ikke fortsette de kommende årene. Nå må tjenestenivået reduseres til det nivået som innbyggere i kommuner uten kraftinntekter må forholde seg til. Det blir lavere enn det innbyggerne i Fauske kommune har vært vant til, men det vil fremdeles være gode tjenester og tilsvarende det innbyggere i andre kommuner får.

1.1 Innmelding i ROBEK i 2020

Fauske har over lang tid styrt inn i økonomisk uføre, og situasjonen ble prekær med store negative netto driftsresultat i 2017, 2018 og 2019. I kombinasjon med budsjettsprekk og økende gjeld etter 2016, er kommunens økonomi sårbar for ytterligere budsjettsprekk og renteøkninger. I 2019-budsjettet ble det fattet beslutning om større strukturelle grep både innenfor skolesektoren og pleie- og omsorgstjenesten. Utfordringen er at disse endringene kommer flere år for sent, slik at kommunen etter 2019 allerede har opparbeidet seg et samlet underskudd på ca. 75 mill. kr. Legger man til prognosen etter 2. tertial 2020 så kan det være snakk om et akkumulert merforbruk opp mot 120 mill. kr.

Konsekvensen av økonomisk ubalanse over tid er at Fauske kommune ble innmeldt i register for betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) 22. januar 2020. Hjemmelen for innmelding var at Fauske kommunes budsjettvedtak for 2020 viste at akkumulert merforbruk på 27,4 mill. kr fra 2018 ikke hadde inndekking. Kommunestyret vedtok å bruke mer enn to år på å dekke inn merforbruket fra 2018 og oppfylte således kriteriet i kommuneloven § 28-1c om innmelding i ROBEK. Dette skjedde i en tid der antallet kommuner i ROBEK er rekordlavt, både i Nordland og i Norge.

1.1.1 Politisk ansvar

I 2010 gjennomførte Econ Pöyry en analyse av årsaker til at kommuner i Vesterålen var oppført i ROBEK. Analysen konkluderte blant annet med at den svake kommuneøkonomien ikke er et resultat av plutselige og uforutsette hendelser, men skyldes en utvikling som har pågått nokså jevnt over mange år. Situasjonen en ROBEK-kommune er i, burde derfor ikke komme som noen overraskelse på de involverte. Spørsmålet som da melder seg, er hvorfor utviklingen bare i liten grad har blitt møtt med mottiltak i form av planmessige og balanserende tilpasninger av kommunenes virksomhet? I følge Econ Pöyry er forklaringen rimeligvis sammensatt, men poengterer at: ***«Vegring på politisk nivå i kommunene fremstår likevel som en avgjørende faktor.»*** Det kan finnes flere forklaringer på denne politiske vegringen:

- **Situasjonen oppfattes som andres ansvar:** Problemene oppfattes å skyldes forhold utenfor kommunenes kontroll, så som endringer i inntektssystemet, bortfall av statlige arbeidsplasser, økning i statlig fastsatte rettighetsbaserte tjenester, sentralisering som samfunnstrend osv.
- **En følelse av maktesløshet:** Når årsaken til problemene og grunnlaget for store deler av den kommunale økonomien oppfattes ”å komme utenfra”, kan det oppstå en følelse av maktesløshet.

Man oppfatter å ikke ha kontroll over de virkemidlene som er nødvendige for å påvirke utviklingen. En slik holdning kan ha blitt forsterket av at norske kommuner en rekke ganger tidligere har blitt reddet av ulike former for øremerkede midler, endringer i det statlige virkemiddelapparatet og lignende.

- **Kostnader besluttes ikke, de oppstår:** Flere og flere kommunale tjenester blir rettighetsbaserte etter statlig beslutning. Kommunene kan derfor oppfatte at de har liten kontroll med slike kostnader.
- **Parti- og fraksjonspolitikk får dominere:** Fremfor at formannskap og kommunestyre samler seg om nødvendige, men tøffe tiltak, fremmes parti- og fraksjonsinteresser, selv når de åpenbart ikke vil kunne samle flertall.
- **Ingen vil være Svarteper:** Når det ikke lar seg gjøre å samle brede flertall, blir belastningen svært stor for den fraksjonen som går foran ved å lansere og sørge for flertall til upopulære tiltak.
- **Budsjettriks og monopolpenger:** Det kan fremstå som viktigere å få vedtatt et budsjett enn å få vedtatt et godt og realistisk, men mer krevende budsjett. Urealistiske budsjetter uten reserver gjør budsjettsprekk svært sannsynlig.
- **Svak budsjettdisiplin:** Dersom budsjettene allerede i utgangspunktet oppfattes som urealistiske, blir terskelen for ikke å overholde dem lav. Slike budsjetter er heller ikke egnet som redskap for planlegging og styring.
- **Svært liten vekt på langsiktig planlegging og styring:** Når ettårsplaner (budsjetter) ikke håndheves, fremstår mer langsiktig planlegging som formålsløs.
- **Svakt informasjonsgrunnlag legger til rette for ostehøvelkutt i budsjettene:** Når man ikke oppfatter å ha kontroll, blir heller ikke god styringsinformasjon, for eksempel om standard og kvalitet på kommunale tjenester viktig. Uten slik informasjon er det vanskelig å gjøre bevisste og prioriterte valg når budsjetter må reduseres, og det enkleste og minst kontroversielle er å kutte jevnt. Dette vil kunne forsterke en svak realisme i budsjettene, og ytterligere redusere budsjettdisiplinen.

Fauske er nå innmeldt i ROBEK for fjerde gang. Det hadde aldri skjedd tidligere i ROBEKs 20 år lange historie at en kommune har blitt innmeldt så mange ganger. Å bli innmeldt i ROBEK fire ganger indikerer at det ikke har vært tradisjon i Fauske kommune for å fatte økonomisk bærekraftige beslutninger. I så måte kan man si at politisk vegring mer eller mindre gjort seg gjeldende i Fauske i over 20 år. Det kan ikke fortsette slik om Fauske kommune skal få bestå som egen kommune også i fremtiden. Driftsnivået må reduseres umiddelbart, og det er ikke rom for å «kjøpe seg tid» for å utsette de vanskelige beslutningene. Det er kommunedirektørens klare mening at politikerne har fått gode og lesbare analyser av alle de viktige områdene politikerne trenger å vite noe om. Det er ingen grunn til at politikerne skal be om mer informasjon om situasjonen, politikerne har fått alt som trenges. Nå er tiden kommet for å handle, for å ta de krevende beslutningene som er nødvendige for å bringe Fauske kommunes økonomi til et nivå som er bærekraftig over tid. Det er kommunestyret som nå må sette standarden for hvordan en ansvarlig politiker i Fauske kommune skal opptre de neste årene. Fauske kommune ville tjent stort på et godt samarbeid mellom posisjon og opposisjon i denne vanskelige tiden.

I dette budsjettet har administrasjonen foreslått konkrete innsparingstiltak med til sammen 26 mill. kr. I tillegg til det foreslår vi i kapittel 1.3.1.1. områder som utredes nærmere for ytterligere innsparinger. Det er et politisk ansvar å prioritere de tiltakene som er nødvendig for å skape en bærekraftig økonomi.

1.2 Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) i Fauske kommune og sammenlignbare kommuner

Fauske kommune er en kommune med store inntekter, betydelig høyere enn majoriteten av norske kommuner. Ut fra kriteriene i inntektssystemet for kommunene så er heller ikke Fauske en kommune som er dyr å drifte. Fauske kommune er vurdert å være nærmest på snittet, bl.a. fordi det er korte avstander fra ytterkanten av kommunen til sentrum.

Riksrevisjonen sier at en kommune må se gjeldsnivå, netto driftsresultat (NDR) og disposisjonsfond i sammenheng når de vurderer økonomisk bærekraft (KØB). Riksrevisjonen påpeker at et gjeldsnivå på over 75 prosent av brutto driftsinntekter er høyt, mens et netto driftsresultat på under 2 prosent av inntektene, og et disposisjonsfond på under 5 prosent av inntektene er for lavt.

Et gjeldsnivå på over 75 prosent av brutto driftsinntekter kan altså sies å være høyt. Etter 2020 har Fauske kommune en netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter på 160 prosent. Fauske er en av de kommunene i Norge med høyest gjeldsnivå per innbygger.

For noen kommuner kan et gjeldsnivå på over 75 prosent av inntektene være bærekraftig ifølge Riksrevisjonen. Hvorvidt en kommunes gjeld er bærekraftig, beror ikke bare på gjeldsnivå, men også på andre økonomiske indikatorer som sier noe om hvor robust kommuneøkonomien er og hvor stort det økonomiske handlingsrommet er. To sentrale indikatorer som beskriver det økonomiske handlingsrommet til kommunene og kommunenes evne til å betjene gjelden, er netto driftsresultat og disposisjonsfond.

Teknisk beregningsutvalg (TBU) betrakter netto driftsresultat som hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat viser årets driftsoverskudd, dvs. driftsinntekter minus driftsutgifter, etter at renter og avdrag er betalt, og er et uttrykk for hva kommunen har til disposisjon til avsetninger til framtidig bruk og til egenfinansiering av investeringer. **Netto driftsresultat kan dermed sies å være et uttrykk for kommunenes økonomiske handlefrihet.** Ifølge TBU bør gjennomsnittlig netto driftsresultat for kommunesektoren som helhet og over tid utgjøre to prosent av inntektene. Hva som vil være anbefalt nivå for den enkelte kommune vil avhenge blant annet av gjeldsnivået.

Disposisjonsfondet er det eneste fondet som fritt kan benyttes til å dekke utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet. **Størrelsen på disposisjonsfondet er et utrykk for hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift, og er den delen av reservene som best gir uttrykk for den økonomiske handlefriheten.** Det finnes ingen klar norm for disposisjonsfondets størrelse, men i en rapport om økonomiske nøkkeltall anbefaler Telemarksforsking at disposisjonsfondet utgjør mellom fem og ti prosent av kommunens inntekter.

Kommuner som har et høyt netto driftsresultat og mye reserver i fond, vil i større grad være i stand til å tåle et høyt gjeldsnivå enn kommuner med et lavt driftsresultat og lite reserver i fond. Ser vi dette i relasjon til Fauske kommune, så er realiteten at Fauske har et meget høyt gjeldsnivå, kombinert med negativt netto driftsresultat og disposisjonsfond på null prosent. **På denne bakgrunn kan det konkluderes entydig med at Fauske kommune ikke har økonomisk bærekraft i dag.**

De største låneopptakene er gjort de seneste årene, med 40 års løpetid. Det betyr at skal Fauske kommune få en bærekraftig økonomi, så må driftsresultatet økes betydelig. Med den gjeldsgraden vi har, som gjør oss så sårbar overfor renteøkninger, så må netto driftsresultat være betydelig høyere enn 2 prosent, slik at det blir mulig for kommunen å bygge opp disposisjonsfond igjen.

I et samarbeid mellom Nord Universitet, Handelshøgskolen (HHN) og Rana kommune har det blitt gjennomført et forskningsprosjekt med tittelen "Kommunal Økonomisk Bærekraft (KØB)" i perioden 2016–2020. Resultatet av forskningsprosjektet "KØB" er blant annet en forskningsrapport, en KØB-modell og en KØB-indeks som tar for seg og illustrerer den økonomiske bærekraften i en kommune. KØB-modellen, eller trekantmodellen, baserer seg på netto driftsresultat (NDR), disposisjonsfond og gjeldsgrad.

Forskingsrapporten konkluderte med at det er et sett med premisser som må ligge til grunn for at KØB skal bli et godt verktøy. Det mest grunnleggende premisset for KØB er at tjenestetilbudet skal være innenfor visse minimumsstandarder (lover og regler) *og* det skal kunne opprettholdes over tid uten at man reduserer kvaliteten av tjenesten, reduserer formue eller øker skattetrykket eller gjelden. **Enkelt forklart så skal hver generasjon betale for sine egne utgifter, uten at man urettmessig betaler for eller tar fra andre generasjoner.**

Videre er det viktig at KØB har en bred forankring blant alle som er berørt eller har en interesse i Fauske kommune, dette inkluderer politikere, administrasjon, ansatte og innbyggere. Denne forankringen skal resultere i et tydelig KØB-perspektiv fra administrasjonens side, ansvarlig økonomisk politikk fra politikerne, fokus på overholdelse av budsjett fra de ansatte og forståelse fra innbyggerne for avgjørelser tatt med KØB som verktøy. Det er viktig at KØB oppleves som nyttig og meningsfullt for alle parter. Det må prioriteres å innarbeide en tydelig KØB-mentalitet igjennom hele kommunen, hvor KØB blir satt i system og aktivt brukt slik at KØB-tenking blir en vane, det vi vil omtale som god KØB-skikk i Fauske kommune. For å kunne skape den rette KØB-mentaliteten er det viktig at det er et godt samarbeid mellom politikerne og administrasjonen.

Kommunestyret vedtar budsjettet, som er fundamentet i KØB-sammenheng, mens administrasjonen forbereder, analyserer og sammenfatter budsjettet og regnskapstallene. Et siste punkt for at KØB skal kunne ha potensiale til å bli et godt verktøy innen økonomistyring i kommunen, er at KØB må relateres til langsiktig økonomisk planlegging. Politikere må ta høyde for ressurssituasjonen til kommunen, demografisk utvikling, byggmessig tilstand av kommunens eiendomsportefølje, kapasitetssituasjonen for de ulike samhandlingsområdene og en rekke andre faktorer når de utvikler en langsiktig økonomisk plan. Det er sannsynlig at en analyse basert på de nevnte faktorene vil resultere i flere ulike investeringsbehov innen kommunens samhandlingsområder. Basert på kommunens økonomiske situasjon og investeringsramme, blir det da svært viktig at kommunen klarer å prioritere investeringene slik at de er bærekraftige over tid. **Da er det viktig å huske det grunnleggende premisset bak KØB;**

at hver generasjon skal betale for sine egne utgifter uten at man urettmessig betaler for eller tar fra andre.

Figur 2 – Illustrasjon av KØB-modellen «Kommunal økonomisk bærekraft»

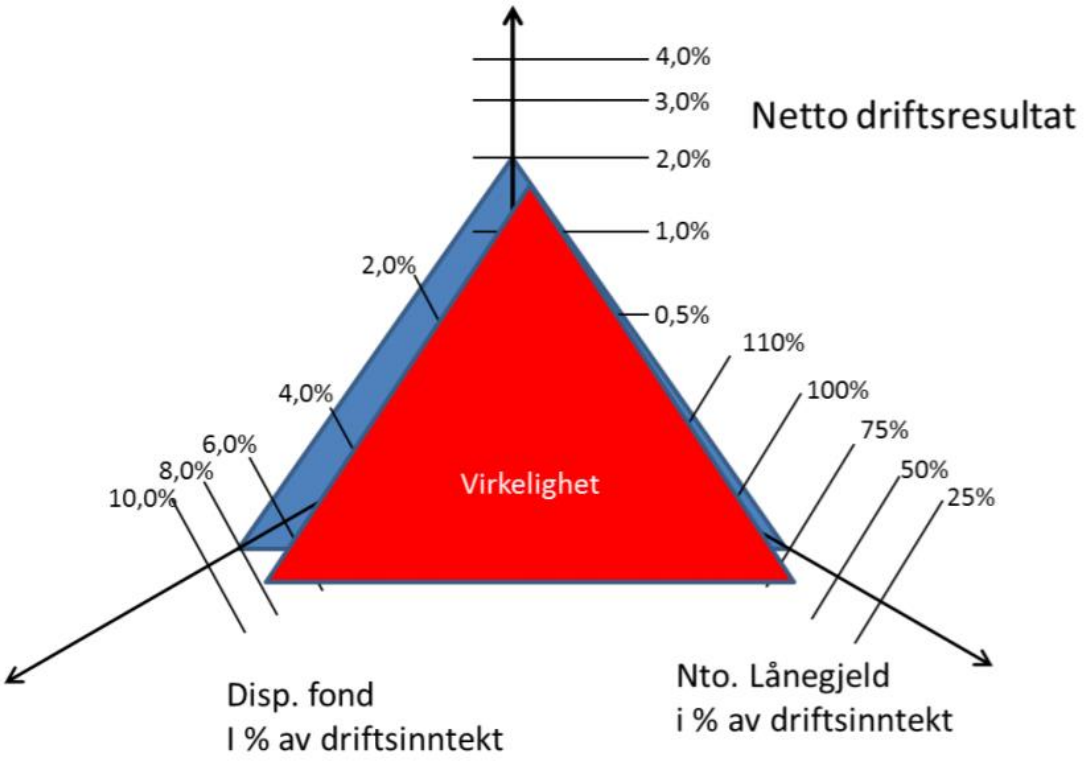

KØB-modellen illustrerer det økonomiske handlingsrommet som er åpent for en kommune. De tre parameterne tar for seg tre ulike aspekter av en kommuneøkonomi. NDR tar for seg den omgående situasjonen. Som oftest gjelder dette for et finansielt år. Andel disposisjonsfond av brutto driftsinntekter sier noe om hvor godt rustet kommunen er til å håndtere uforutsette hendelser som enten fører til en reduksjon i inntekter eller økning i utgifter. Denne parameteren har et lengre perspektiv, ofte 3–6 år. Den siste parameteren er netto gjeldsgrad. Netto gjeldsgrad ses ofte i et generasjonsperspektiv, 30–40 år. Måltallene som blir brukt i modellen er 2 % NDR, 8 % disposisjonsfond og 75 % gjeldsgrad.

*Figur 3 – KØB-modell av Fauske kommune © **Magne Arild Damsgård***

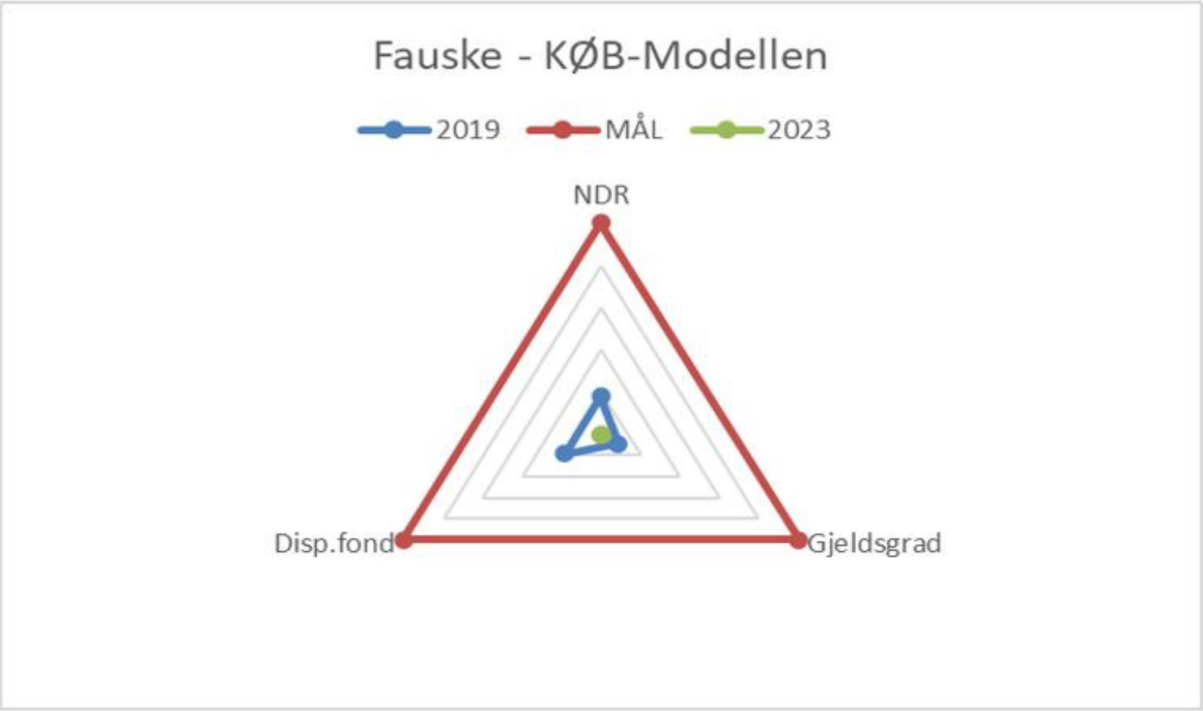

Som vi ser ut ifra figur 3 så er handlingsrommet i Fauske kommune ikke-eksisterende. Det kan av figuren se ut som om Fauske kommune har disposisjonsfond. Det stemmer ikke. Dette er et bundet fond tilknyttet Fauna KF som må gå til spesifikke formål (næringsformål), samt Fauske kommunes andel av fond hos to IKS (IRIS og Salten Brann). Når man trekker ut disse bundne fondene så vil linjen som viser disposisjonsfond være en strak linje ned fra netto driftsresultat. Med et ikke-eksisterende handlingsrom er Fauske kommune ekstremt sårbare for uforutsette hendelser. Enhver hendelse med økonomisk konsekvens gir utslag i forverret NDR.

I forbindelse med budsjett 2019 ble det utarbeidet KOSTRA-analyse av KS Konsulent hvor Fauske kommune ble sammenlignet med tre andre kommuner som er sammenlignbar på bakgrunn av størrelse, inntekter og utgiftsbehov. De tre kommunene var Eidsberg, Oppdal og Vadsø.

Figur 4 – KØB-modell av Eidsberg, Oppdal og Vadsø kommune, samt KØB-modell av KOSTRA-gruppe 8 © ***Magne Arild Damsgård***

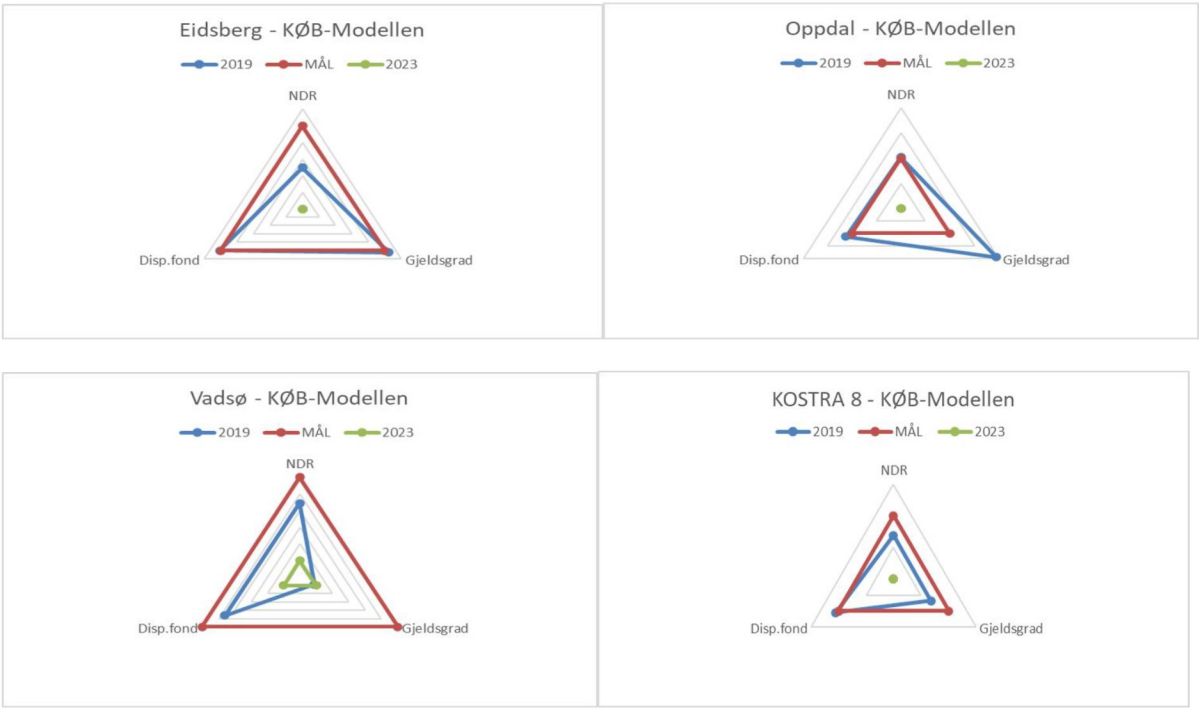

Når vi sammenligner KØB-modellen mellom kommunene kan man klart se at Fauske kommune er den kommunene med utvilsomt minst handlingsrom.

Figur 5 – KØB-modell av nabokommuner, Beiarn, Bodø, Gildeskål, Meløy, Saltdal og Sørfold
© Magne Arild Damsgård

Fauske kommune har også et vesentlig dårligere handlingsrom sammenlignet med de nærmeste nabokommunene til Fauske kommune. Dersom det skjer en uforutsett hendelse å vil NDR krype enda lenger ned. Det samme skjer dersom politikerne vedtar å bevilge mer penger til nye tjenester eller styrke de tjenestene vi har.

Det andre verktøyet som kom ut av samarbeidet mellom HHN og Rana kommune var en KØB-indeks. Denne indeksen bruker samme parameterne som KØB-modellen. Målet er å ligge med en indeksskår på over 100 %, da er kommunen økonomisk bærekraftig.

Figur 6 – KØB-indeks. Fauske, Eidsberg, Oppdal, Vadsø og KOSTRA-gruppe 8

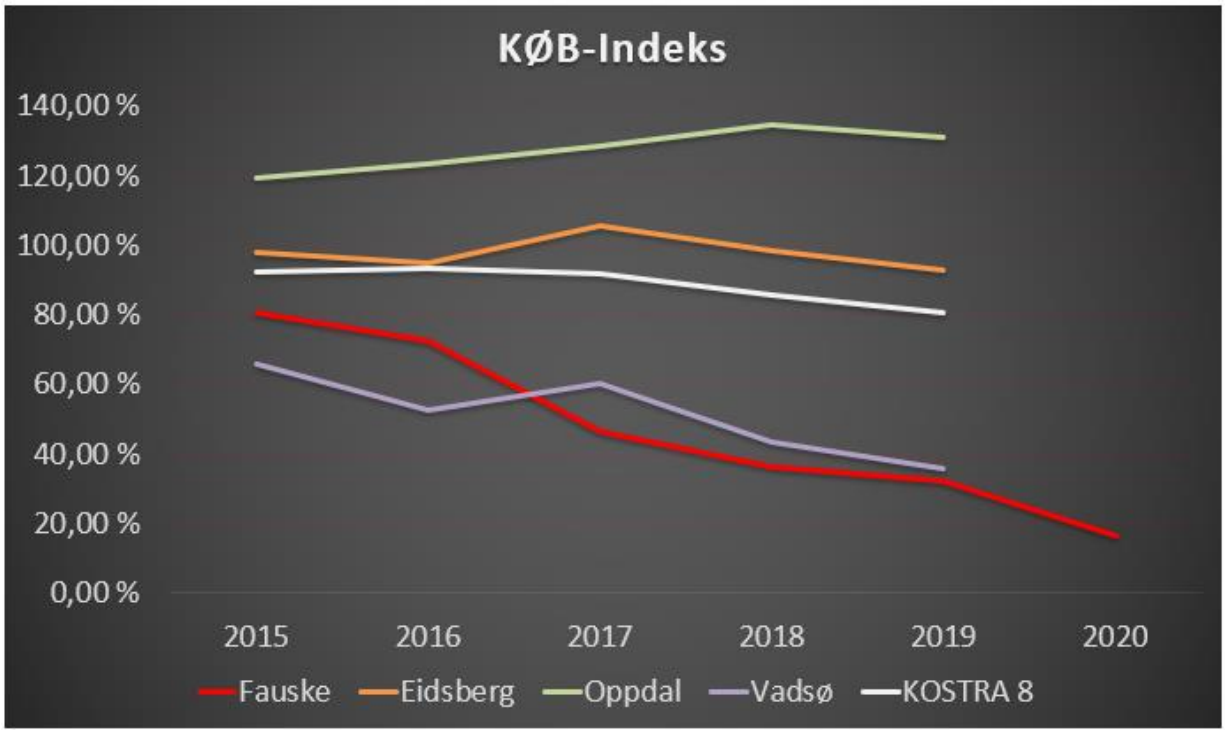

I figuren ovenfor er Fauske kommune illustrert med den røde linjen. Tallene for 2020 viser at Fauske kommune er under 17 % bærekraftig. Hvis utviklingen fortsetter og bærekraften går mot 0 %, så er kommunens grunnlag for selvstendig drift borte.

Kommunedirektøren mener det er viktig at alle saker med økonomisk konsekvens blir utredet med fokus rettet mot effekten på NDR, disposisjonsfond og gjeld med et utvidet tidsperspektiv, eksempelvis inneværende år, fem år, ti år og tjue år fram i tid. En slik prosess gir beslutningstaker muligheten til å ta med livsløpskonsekvensen av valgene som blir tatt i tråd med god KØB-skikk.

I KØB-indeksen ovenfor ser vi en knekk i kurven etter 2016. Fra 2016 begynner kommunen å betale renter og avdrag på de nye lånene, uten at det gjennomføres omstilling av driften slik det opprinnelig var planlagt. I årene 2016–2020 faller bærekraften i Fauske fra 70 % til 17 %. I figuren ser vi at konsekvensen av å utsette omstillingen blir stor for kommunen i årene som kommer.

I KOSTRA-analysen som ble utarbeidet ifb. budsjettet for 2019, så er den finansielle situasjonen i Fauske kommune beskrevet på følgende måte:

«Oppsummert kan man si at den finansielle situasjonen er kritisk. Gjelda er skyhøy, disposisjonsfondene er (nesten) tomme og driftsresultatene er meget svake de siste årene (i en periode som betegnes som meget god for kommuneøkonomien). Om ikke Fauske tar umiddelbare (kraftige) grep, så vil man i løpet av kort tid havne (som en av etter hvert ganske få kommuner) på ROBEK-lista. Med Fauske sitt gode økonomiske utgangspunkt ville det være svært forunderlig om så skulle skje.»

22 måneder etter at sitatet ovenfor ble skrevet, ble Fauske kommune innmeldt i ROBEK.

*Figur 7 – KØB-modell av Fauske kommune © **Magne Arild Damsgård***

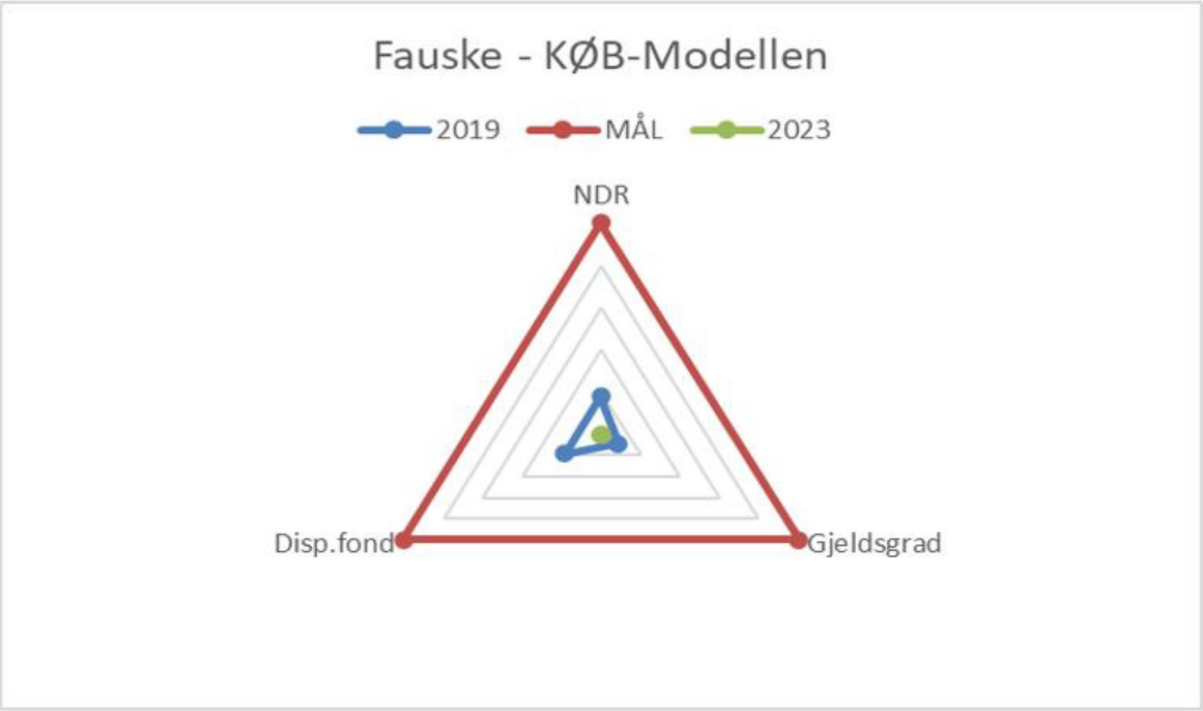

Fauskes økonomiske handlingsrom er illustrert med den blå trekanten i figur 7, mens målet i KØB er den røde trekanten. Forbedringspotensialet er dermed stort.

1.2.1 Finansielle måltall for Fauske kommune

Fauske kommune har svært høy gjeld, og samtidig behov for å gjøre ytterligere investeringer i helsebygg for å møte det økte tjenestebehovet i en stadig eldre befolkning. Den situasjonen Fauske er i tilsier at netto driftsresultat bør være høyere enn minimumsanbefalingen fra Teknisk beregningsutvalg (TBU). Et netto driftsresultat på 2 % vurderes derfor å ikke være tilstrekkelig for å få nødvendig handlingsrom i kommuneøkonomien. Kommunedirektøren foreslår at målet på netto driftsresultatet i Fauske kommune bør være 5 %.

Riksrevisjonen anbefaler en gjeldsgrad på maksimalt 75 % i forhold til brutto driftsinntekter, mens Fauske kommune etter 2020 har en gjeldsgrad på over 160 %. En stor andel av denne gjelden er ny, og vil ikke bli nedbetalt før om 35–40 år. På kort sikt vil det derfor ikke være mulig å komme i nærheten av det anbefalte nivået på 75 %. Målet for gjeldsgraden må i første omgang være at den ikke skal økes. For å være i stand til det, må investeringene være på et minimum. Investeringer må vurderes opp mot andre alternativer, f.eks. offentlig-privat samarbeid (OPS). Alle investeringer må vurderes nøye opp mot hvilken konsekvens det vil gi for kommunens gjeldsgrad og øvrig økonomi i et KØB-perspektiv. Investeringer bør som følge av dette i det alt vesentlige finansieres med salg av eiendeler.

Inntil Fauske kommune har dekket inn det akkumulerte merforbruket fra 2017 på kr 2 mill. kr, 2018 på 27 mill. kr, 2019 på 46 mill. kr og 2020 på anslagvis 45 mill. kr, til sammen 120 mill. kr, så kan det ikke

avsettes til disposisjonsfond. Inntil videre foreslås det at måltallet for disposisjonsfond settes lik anbefalingen fra Telemarksforsking om at disposisjonsfondet minimum bør utgjør 5 % av kommunens inntekter. På lang sikt bør det være et mål at fondet er opp mot 10 % med bakgrunn i at gjelden er særdeles høy.

1.3 Omstillingsbehov i Fauske kommune

Fauske kommunes inntekter er for lave til å opprettholde dagens aktivitetsnivå. Hvis Fauske kommune skal unngå store underskudd i regnskapene også i årene som kommer, er det etter kommunedirektørens oppfatning helt nødvendig med ytterligere kutt i aktivitetsnivået. Gjennom endret skolestruktur har driftsnivået blitt redusert i 2019 og 2020. Beklageligvis har man ikke fått realisert samme gevinst innenfor pleie- og omsorgssektoren ettersom omstillingen har tatt lenger tid enn forutsatt i budsjettet. I 2020 har korona-pandemien bidratt til å forsinke omstillingen enda mer. I budsjettet for 2020 er det realisert ytterligere omstilling innenfor skole og eiendom, og det foreslås tiltak til en verdi av 26 mill. kr i 2021. På tross av dette oppleves saldering av budsjettet for 2021 som krevende. Økningen i rammetilskudd og skatt er ubetydelig mens fallet i kraftinntekter forventes å bli dramatisk med en reduksjon på mellom 20 og 25 mill. kr. I tillegg til ordinær lønns- og prisvekst så øker utgiftene til renter og avdrag, mens inntekter fra integreringstilskudd reduseres. I 2021 forventes det en betydelig inntektssvikt i Fauske, og de foreslåtte tiltakene er langt fra nok til å dekke opp for dette og de økte utgiftene som forventes i 2021. Fauske kommune har ikke noen fondsmidler å regulere denne typen svingninger i inntekt mot. Situasjonen vi har erfart i 2020 og som vi ser forverres enda mer i 2021, understreker alvoret og viktigheten av at Fauske kommune kommer i gang med en gjennomgripende omstilling som skal resultere i et varig redusert driftsnivå basert på god KØB-skikk.

Et alternativ til å redusere utgiftene er å øke inntektene. Kraftinntektene kan kanskje forventes å øke noe i årene som kommer. En eventuell økt inntekt fra kraft bør ikke benyttes til å opprettholde et aktivitetsnivå som er for høyt, men derimot benyttes til å dekke opp for økende renter, allerede akkumulert underskudd, bygge bufferfond og investere for en fremtidsrettet eldreomsorg.

På kort sikt er det hovedsakelig eiendomsskatteinntektene og brukerbetalinger som kan kontrolleres av kommunen selv. Andre former for inntektsøkning tar lenger tid, og kan dermed ikke være en bærebjelke på kort sikt i omstillingen av Fauske kommune. Det er derfor kommunedirektørens anbefaling at hovedfokus i omstillingsarbeidet er på utgiftssiden.

Det er tre utgiftsdrivere i kommunal tjenesteproduksjon:

1. Effektivitet/produktivitet – altså gjøre ting smartere, fortere, med andre hjelpemidler osv. Effektivitet er grad av måloppnåelse i forhold til ressursinnsatsen, mens produktiviteten i tjenesten økes ved å levere samme tilbud med lavere ressursinnsats. God produktivitet er en forutsetning for å være effektiv.

2. Struktur – struktur er utgiftsdrivende, det må det ikke herske tvil om. Flere enheter å drifte gir økte driftsutgifter. Færre enheter samler ressursene og har i seg større muligheter til en bedre utnyttelsesgrad (økt effektivitet/produktivitet).
3. Nivå/terskel – hva skal være tilgangen på tjenester, hva skal de koste og hvor mye skal tilbys. Kan f.eks. skille mellom lovpålagt kontra ikke-lovpålagt tjeneste osv.

Å spare penger i kommunal sektor gjøres hovedsakelig ved å endre på disse tre parameterne, og det gjelder også omstillingen av Fauske kommune.

Det er kommunedirektørens vurdering at det er mulig å effektivisere driften av Fauske kommune, og det er noe organisasjonen jobber med kontinuerlig. For å gjøre innsparinger i den størrelsesorden som er nødvendig for å få en bærekraftig økonomi i Fauske kommune, så vil det være uunngåelig å ikke gjøre strukturelle endringer.

Strukturelle endringer kan realisere potensialet for effektivisering/produktivitetsøkning fullt ut. Ved å endre på strukturene vil det være mulig å levere like gode og sågar bedre kvalitative tjenester til Fauskes befolkning, med lavere ressursinnsats. I skole er det f.eks. ingen automatisk sammenheng mellom ressursinnsats per elev og skoleresultater. Dersom effektiviseringen kun skal skje innenfor dagens struktur, så vil det i stor grad bety at vi må redusere antall ansatte, og at de samme oppgavene må utføres av færre ansatte. De ansatte må jobbe fortere. Tilbakemeldingene fra fagforeningene er at de ansatte allerede i dag opplever å være presset på tid og ressurser.

Det omstillingsbehovet som kommunedirektøren ser er så stort at det vil være urealistisk å få til i løpet av 2021. Det vurderes derfor å være utfordrende å gå i balanse i 2021, men vi vil kontinuerlig jobbe med å redusere driftsutgiftene slik at NDR blir best mulig. Kommunedirektøren legger frem et realistisk budsjett for 2021, som skal reduseres til et nytt, lavere nivå utover i langtidsplanperioden. Senest ved utløpet av langtidsplanperioden i 2024 skal driften være i balanse og bidra til et positivt netto driftsresultat for kommunen. I 2025 må NDR være på 2 %, og i 2026 må NDR være økt til 5 %. I neste langtidsplanperiode 2025–2028 skal mindreforbruket benyttes til å redusere det gamle underskuddet som er beregnet til 240 mill. kr. Det vil ta i underkant av 6 år før det gamle underskuddet er nedbetalt. Etter 2031 kan NDR benyttes til å bygge opp disposisjonsfond. Ved utgangen av 2033 vil nivået på NDR og disposisjonsfondet være i tråd med måltallene i KØB. NDR kan de neste årene bidra til ekstraordinær nedbetaling av gjeld med 40 mill. kr per år. I løpet av 10-årsperioden frem til 2043 kan gjelden reduseres med 400 mill. kr, utover den ordinære nedbetalingen.

Sum driftsutgifter vil ved utløpet av langtidsplanperioden 2021–2024 være på 800 mill. kr, som er 126 mill. kr lavere enn nivået i 2021. NDR på 40 mill. kr skal benyttes til å redusere de gamle underskuddene.

I figuren nedenfor er omstillingsbehovet og veien ut av ROBEK illustrert.

Figur 8 – Veikart til økonomisk bærekraft

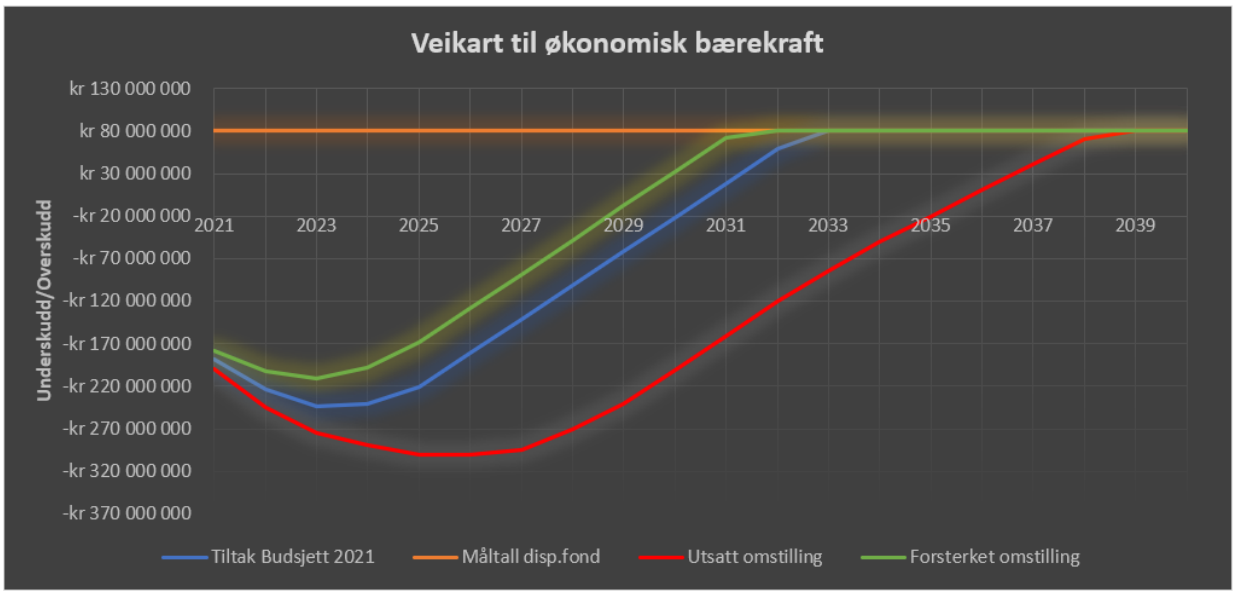

Den blå linjen i figur 8 viser utviklingen i kommunedirektørens forslag og veien fram til økonomisk bærekraft.

Den røde linjen viser at hvis omstillingen utsettes, så vil omstillingsbehovet også øke, og utfordringen for kommunen blir enda større. Jo lenger de vanskelige avgjørelsene utsettes, jo vanskeligere blir det å få kontroll på økonomien. Kraften i de tiltakene som iverksettes i 2021 og 2022, vil være svært avgjørende for hvor lang tid Fauske kommune må være i ROBEK. Kommer vi skjevt ut fra starten av, så vil det bli desto vanskeligere å oppnå økonomisk bærekraft.

1.3.1 Omstillingsprosjekt

Det skal gjennomføres en omstillingsprosess som innebærer en gjennomgang av hele tjenesteleveransen til kommunen. Fauske kommune har fått skjønnsmidler fra Fylkesmannen til å gjennomføre et 2-årig omstillingsprosjekt. Prosjektleder er ansatt og vil tiltre en 2-årig prosjektstilling 1. januar 2021. Kontroller ble ansatt i august 2020. Ytterligere ekstern kompetanse må påregnes innleid ved gjennomføring av prosjektet.

For å lykkes i omstillingsarbeidet er det viktig at politikerne involverer innbyggerne. Innbyggerne må gis mulighet til å forstå hvor alvorlig situasjonen faktisk er. Politikerne må invitere innbyggerne til å drøfte nivået på tjenester, struktur på tjenester og hvilke tjenester det er behov for. Kanskje til og med om tjenester skal leveres av andre aktører enn kommunen. Folkemøter vil være en velegnet arena for dette arbeidet. I dette arbeidet vil politikerne få den støtten de trenger fra administrasjonen for å legge frem analyser og faktagrunnlag for innbyggerdialogen.

1.3.1.1 Forslag til utredninger i omstillingsprosjektet

Budsjett 2021 legges frem med et betydelig merforbruk. Kommunedirektøren mener det er dette budsjettet som gir uttrykk for den reelle driftssituasjonen i Fauske kommune. For å komme ut av ROBEK er det etter kommunedirektørens syn viktig å ha et realistisk budsjett, dersom det skal være et reelt styringsverktøy som legger grunnlaget for god budsjettdisiplin. Kommunedirektøren vil imidlertid regulere budsjettet i løpet av 2021 etter hvert som resultatene fra omstillingsprosjektet foreligger. Målet for kommunedirektøren er derfor å redusere kommunens driftsnivå i løpet av 2021, i tillegg til det som allerede ligger inne i budsjettet som tiltak.

I budsjettarbeidet for 2021 er det identifisert en rekke områder som må utredes for å kunne oppnå besparelser i kommende budsjettår og langtidsplanperioden. Utredninger vil starte umiddelbart for å kunne realisere gevinster så raskt det lar seg gjøre i 2021.

Kommunedirektøren har følgende forslag til utredninger i omstillingsprosjektet:

- Ikke lovpålagte tjenester bør i størst mulig grad drives etter selvkostprinsippet
- Konkurranseutsetting av driftstjenester
- Utrede reduksjon i antall kommunestyrerepresentanter fra neste valgperiode
- Automatisering av tjenester (byggesak, gravemelding, etc.)
- Samhandling politikk, innbyggere og administrasjon
- Administrativ struktur
- Arbeidsprosesskartlegging av ulike tjenesteområder
- Bilhold
- Forsikringer
- Seniorpolitiske tiltak
- Nedsalg av utleieboliger
- Avlastningsplasser
- Vurdere fortsatt vertskommunesamarbeid for PPT
- Fortsatt vurdering av kostnadsstrukturen i grunnskole
- Vurdere nivået på kommunehelsetjenesten
- Gjennomgang av kostnader pleie- og omsorgssektoren, herunder institusjon
- Gjennomgang av kostnader sosialhjelpstjenesten
- Vurdere terskler for tildeling av tjenester i Fauske kommune
- Utrede vertskommunesamarbeid med Bodø kommune om felles tildelingskontor for helse- og omsorgstjenester
- Utrede omsorgsboliger i Fauske sentrum i egen regi eller OPS
- Deltakelse i regionale samarbeid, f.eks. regionrådssamarbeid, Nordlandsmuseet, kultursamarbeid, felles ansvar, samisk bokbuss e.l.
- Dimensjonering av integrering og bosetting av flyktninger
- Dimensjonering Familiens hus, herunder barnevern
- Interkommunale samarbeid med nabokommuner, større grad av digitalisering

- Fremtidig strategi for utvikling av nye næringsarealer, herunder lokalisering, behov og prisfastsettelse
- Organisering av næringsutviklingsarbeidet
- Flytting av tjenester i leide lokaliteter til eide bygg
- Utvikling av næringsvirksomhet der det er høy sannsynlighet for tilflytting av innbyggere
- Realisering av verdier fra kommunale aksjeposter
- Etablere en modell av «Nye Fauske kommune» for å benchmarke mot mulighetsområdet

Omstillingsprosjektet vil ved oppstart prioritere hvilken rekkefølge de ulike prosjektene skal gjennomføres i.

1.4 Tiltak 2021

Nedenfor følger tabeller som oppsummerer kommunedirektørens forslag til tiltak i budsjett 2021.

Fauske kommune har over år hatt et betydelig merforbruk i driften. Det betyr at kommunens budsjett ikke er stort nok til å dekke alle de utgiftene som følger med det driftsnivået vi faktisk leverer tjenester på. Når kommunedirektøren spesifiserer tiltakene i budsjettet, så må kommunedirektøren ta utgangspunkt i det utgiftsnivået vi har budsjettmessig dekning for. Det betyr at tiltakene ikke kan ta utgangspunkt i det vi faktisk bruker på en tjeneste som leveres med merforbruk i løpet av året. I tjenester der kommunen har et merforbruk er altså den reelle besparelsen for kommunen større enn det som er angitt som nedtrekk i budsjettet. Dette vil bl.a. gjelde innenfor institusjon og hjemmetjeneste der det over år har vært et betydelig merforbruk. For 2021 har kommunedirektøren bedt samhandlingsområdene om å budsjettere på en slik måte at budsjettet for 2021 reflekterer hva det koster å drifte de ulike enhetene og ansvarsområdene i kommunen. Med å budsjettere slik skaper man en grunnlinje for driften og tiltakene vil dermed få effekt fra første krone. Den samlede effekten av alle tiltak vil ikke kunne redusere merforbruket for kommunen nok til at kommunen vil kunne levere et saldert budsjett.

Tiltakene nedenfor er innarbeidet i budsjettet som etter dette har et negativt netto driftsresultat på 68,9 mill. kr. Budsjettet er dermed fortsatt i ubalanse, og det må gjennomføres ytterligere tiltak for å redusere underskuddet, se kapittel 1.3.1.1 for oversikt over områder for ytterligere utredning av kostnadsreduserende tiltak. Kommunedirektøren har til hensikt å ta økonomiplanen opp til ny behandling i 2021. Kommunedirektøren foreslår at budsjett 2021 og langtidsplan 2021–2024 utgjør Fauske kommunes tiltaksplan for å komme ut av ROBEK.

Tabell 1 – Tiltaksoversikt samhandlingsområde Oppvekst og kultur (i kr)

Tiltak	2021	2022	2023	2024
Skole				
Reduksjon stillinger	- 3 283 360	- 7 761 823	- 7 945 571	- 7 945 569
Nedleggelse Newton	- 534 824	- 534 824	- 534 824	- 534 824
Justering SFO-sats	- 1 126 600	- 2 269 600	- 2 269 600	- 2 269 600
Sum tiltak skole	**- 4 944 784**	**- 10 566 247**	**- 10 749 995**	**- 10 749 993**
Barnehage				
Reduksjon av én avd. små barn	- 428 028	- 1 123 199	- 1 123 199	- 1 123 199
Sum tiltak barnehage	**- 428 028**	**- 1 123 199**	**- 1 123 199**	**- 1 123 199**
Barne- og familieenheten				
Omdisponering foreldrestøtteressurs	- 400 431	- 536 010	- 536 010	- 536 010
Reduksjon ikke-lovpålagte tjenester	- 657 859	- 877 146	- 877 146	- 877 146
Sum tiltak barne- og familieenheten	**- 1 058 290**	**- 1 413 156**	**- 1 413 156**	**- 1 413 156**
Kultur og idrett				
Kommunale kulturtilskudd	- 800 000	- 800 000	- 800 000	- 800 000
Aktiv sommer	- 150 000	- 150 000	- 150 000	- 150 000
Justere drift bibliotek	- 621 141	- 832 392	- 832 392	- 842 847
Fritak for husleie idrettsanlegg fjernes	- 370 000	- 370 000	- 370 000	- 370 000
Tilskudd til løypekjøring	- 90 000	- 90 000	- 90 000	- 90 000
Energiutgifter - utendørs anlegg	- 130 000	- 130 000	- 130 000	- 130 000
Stenge offentlig bad	- 340 702	- 455 098	- 455 098	- 455 098
Justering drift kino	- 269 366	- 293 539	- 293 539	- 293 539
Justering drift fritidklubber	- 364 172	- 457 185	- 457 185	- 457 185
Justering drift kulturskolen	- 486 489	- 1 179 555	- 1 179 555	- 1 179 555
Frivilligsentralen - redusert stilling	- 145 038	- 194 435	- 194 435	- 194 435
Sum tiltak kultur og idrett	**- 3 766 908**	**- 4 952 204**	**- 4 952 204**	**- 4 962 659**
Integrering				
Reduksjon 50 % fagleder	- 307 434	- 307 434	- 307 433	- 307 432
Reduksjon 50 % programrådgiver	- 281 943	- 281 943	- 281 942	- 281 941
Sum tiltak integrering	**- 589 378**	**- 589 377**	**- 589 375**	**- 589 373**

Sum tiltak Oppvekts og kultur	**- 10 787 388**	**- 18 644 183**	**- 18 827 929**	**- 18 838 380**

Tabell 2 – Tiltaksoversikt samhandlingsområde Helse og omsorg (i kr)

Tiltak	2021	2022	2023	2024
Helse og omsorg felles				
Reduksjon stillinger	- 1 201 411	- 1 201 939	- 1 201 939	- 1 201 939
Reduksjon utskrivningsklare pasienter	- 514 000	- 514 000	- 514 000	- 514 000
Sum tiltak Helse og omsorg felles	**- 1 715 411**	**- 1 715 939**	**- 1 715 939**	**- 1 715 939**
Hjemmebaserte tjenester				
Øke antall kortidsplasser fra 11 til 15	464 142	618 797	618 797	618 797
Reduksjon i stillinger	- 3 258 090	- 6 137 722	- 6 164 362	- 6 164 362
Rimerligere leasingbiler	-	- 150 000	- 350 000	- 350 000
Sum tiltak Hjemmebaserte tjenester	**- 2 793 948**	**- 5 668 925**	**- 5 895 565**	**- 5 895 565**
Institusjon				
Nedleggelse av felleskjøkkenet	-	- 993 593	- 993 593	- 993 593
Redusere med 5 pasientplasser på demensavdeling	- 2 745 030	- 3 660 037	- 3 660 037	- 3 660 037
Opprettelse av 5 avlastningsplasser	289 470	386 000	386 000	386 000
Redusere med 7 somatiske plasser	- 2 333 193	- 3 091 850	- 3 091 850	- 3 091 850
Sum tiltak Institusjon	**- 4 788 753**	**- 7 359 480**	**- 7 359 480**	**- 7 359 480**
Pleie og omsorg felles				
Rentekompensasjon omsorgsboliger	- 532 500	- 1 065 000	- 1 065 000	- 1 065 000
Sum tiltak Pleie og omsorg felles	**- 532 500**	**- 1 065 000**	**- 1 065 000**	**- 1 065 000**
Sum tiltak Helse og omsorg	**- 9 830 611**	**- 15 809 344**	**- 16 035 984**	**- 16 035 984**

Tabell 3 – Tiltaksoversikt samhandlingsområde Eiendom, plan og samfunnsutvikling (i kr)

Tiltak	2021	2022	2023	2024
Fauske kommunale eiendommer				
Reduksjon stillinger	- 588 198	- 1 229 895	- 1 724 360	- 1 724 360
Tilpasning FDVU-kostnader boligkontoret	- 451 930	- 451 930	- 451 930	- 451 930
Redusert drift Vestmyra hvit	- 98 000	- 200 000	- 200 000	- 200 000
Etableringsgebyr startlån og avgift papirfaktura	- 82 000	- 60 000	- 45 000	- 45 000
Avgiftsparkering	- 1 350 000	- 1 900 000	- 1 900 000	- 1 900 000
Vedlikehold	-	2 000 000	4 000 000	6 000 000
Sum tiltak Fauske kommunale eiendommer	**- 2 570 128**	**- 1 841 825**	**- 321 290**	**1 678 710**
Plan og utvikling				
Justering av gebyr byggesak	- 70 000	- 70 000	- 70 000	- 70 000
Ettersøk vilt	65 000	65 000	65 000	65 000
Sum tiltak Plan og utvikling	**- 5 000**	**- 5 000**	**- 5 000**	**- 5 000**
Vei og gatelys				
Innføre nattestenging av gatelys	130 000	- 65 000	- 65 000	- 65 000
Sum tiltak Vei og gatelys	**130 000**	**- 65 000**	**- 65 000**	**- 65 000**
Sum tiltak Eiendom, plan og samfunnsutvikling	**- 2 445 128**	**- 1 911 825**	**- 391 290**	**1 608 710**

Tabell 4 – Tiltaksoversikt politisk virksomhet (i kr)

Tiltak	2021	2022	2023	2024
Politikk				
Redusere godtgjørelse folkevalgte	- 1 799 779	- 1 799 779	- 1 799 779	- 1 832 779
Sum tiltak Politikk	**- 1 799 779**	**- 1 799 779**	**- 1 799 779**	**- 1 832 779**

Tabell 5 – Tiltaksoversikt fellesområde og sum tiltak Fauske kommune (i kr)

Tiltak	2021	2022	2023	2024
Felles				
Fjerne bunnfradrag bolig og fritidsbolig	- 1 200 000	- 1 200 000	- 1 200 000	- 1 200 000
Sum tiltak Felles	**- 1 200 000**	**- 1 200 000**	**- 1 200 000**	**- 1 200 000**

SUM TILTAK FAUSKE KOMMUNE	**- 26 062 906**	**- 39 365 131**	**- 38 254 982**	**- 36 298 433**

2. Sammenheng med kommunens øvrige planverk

Utgangspunktet for kommunedirektørens arbeid med budsjett 2021 og økonomiplan 2021–2024 har blant annet vært følgende:

- Kommuneplanen, strategisk del for 2012–2025
- Økonomiplanen for 2020–2023
- Kommunestyrets budsjettvedtak 2020, med endringer/nye vedtak gjort i løpet av 2020
- Innmelding i ROBEK i 22. januar 2020
- Årsregnskapet 2019
- Kommuneøkonomiproposisjonen
- Revidert nasjonalbudsjett
- Forslag til statsbudsjett for 2021
- Budsjettkonferanse 25. august og 22. oktober 2020
- Budsjettprosessen 2021 i enhetene
- Økonomimelding 1/2020 og 2/2020
- Ny kommunelov med økonomibestemmelser
- Kommuneplanens
- Forslag til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel

2.1 Økonomiplanen og kommuneplanens handlingsdel

Kommunens planverk prioriteres og konkretiseres i den kommunale planstrategien, som utarbeides ved hvert nye kommunestyre. Her tas strategiske valg på overordnet nivå, og skal fungere som et verktøy for å styre samfunnsutviklingen i kommunen. Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter en samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i føringer i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn. Det kan utarbeides kommunedelplaner for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder.

Kommuneplanens samfunnsdel er det overordnede plandokumentet som skal ligge til grunn både for arealdelen og for virksomhetsplanene i kommunen. Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Gjennomføringen av handlingsdelen av kommuneplanens samfunnsdel er i stor grad avhengig av de økonomiske rammebetingelsene.

Økonomiplanen er kommunens plan for virksomheten de neste fire årene. I ny kommunelov er det et nytt krav til økonomiplanen om å vise hvordan langsiktige fordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp i økonomiplanperioden. Bakgrunnen for den bestemmelsen er at god planlegging og styring krever en rød tråd mellom de overordnede langsiktige planene, slik som

kommuneplanen, og planene på mellomlangsikt, slik som økonomiplanen. Både kommuneplanens handlingsdel og økonomiplanen handler om å gjennomføre langsiktige mål og prioriteringer i planperioden, de har med andre ord samme formål. Det nye kravet til økonomiplanen i kommuneloven innebærer at økonomiplanen, etter kommuneloven, og kommuneplanens handlingsdel, etter plan- og bygningsloven, nå har samme funksjon, nemlig å vise hvordan man skal følge opp kommuneplanen de neste fire årene. Når det gjelder utarbeidelse av kommuneplanens handlingsdel og økonomiplanen, så har kommunen nå tre alternative måter gjøre dette på. Disse alternativene er:

- Utarbeide både en økonomiplan og en handlingsdel
- Utarbeide en handlingsdel hvor økonomiplanen integreres
- Utarbeide en økonomiplan som samtidig skal fungere som kommuneplanens handlingsdel

Det siste punktet er nytt etter den nye kommuneloven. Årsaken til at man åpner opp for at økonomiplanen kan fungere som kommuneplanens handlingsdel, er nettopp at lovgiver ser at disse to planene, etter hvert sitt lovverk, har samme funksjon. På denne måten kan kommunene forenkle planarbeidet. Dersom man velger at økonomiplanen skal fungere som handlingsdelen etter plan- og bygningsloven, så må økonomiplanen tilfredsstille de krav som plan- og bygningsloven gir, og så må selvsagt økonomiplanen utformes i tråd med kommuneloven. Når det gjelder krav til ettersyn, så blir nå kravet til ettersyn i plan- og bygningsloven harmonisert med kommuneloven, slik at ettersynet for både kommuneplanens handlingsdel og økonomiplanen blir 14 dager.

Når handlingsdelen kobles sammen med økonomiplanen, blir det generelt lettere å forstå sammenhengen mellom samfunnsplanen og økonomiplanen. For å utvikle et godt og velfungerende plansystem, anses det som en god løsning å slå sammen disse planene, og det bør gis en beskrivelse av hvordan føringene i samfunnsdelen skal følges opp.

Fauske kommune er nå i gang med å revidere kommuneplanens samfunnsdel, og planprogrammet for planen er lansert sammen med forslag til kommunal planstrategi 2020–2023. Gjennom forarbeidet ble det viktig å gjøre vurderinger på hvordan planarbeidet for fremtiden best kan forenkles. I forslag til kommunal planstrategi 2020–2023 foreslås det at kommuneplanens handlingsdel slås sammen med økonomiplan og årsbudsjett. Kommuneplanens handlingsdel skal i henhold til plan- og bygningslovens § 11-1 rulleres årlig. Endelig avgjørelse og vedtak av kommunal planstrategi gjøres i kommunestyret 11. desember 2020.

3. Kommunens rammebetingelser

3.1 Befolkningsutvikling

Befolkningstallene er hentet fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Ved inngangen til 2020 var det 9739 innbyggere i Fauske kommune. Dette er 21 færre personer enn i 2019. For de ti siste årene kan vi se en klar trend til at andelen barn og unge faller sammenlignet med gruppen 67 år eller eldre, jf. figur 2.

Tabell 6 – Befolkningsutvikling 2010–2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0-5 år	588	572	556	560	557	544	513	501	534	553	541
6-15 år	1235	1204	1175	1165	1150	1131	1105	1084	1070	1059	1051
16-19 år	575	541	542	523	517	520	510	572	539	500	480
20-66 år	5710	5734	5719	5700	5698	5729	5725	5766	5789	5799	5775
67-79 år	945	979	1010	1057	1142	1211	1264	1321	1355	1356	1389
80-89 år	414	411	417	412	393	389	395	398	394	405	402
90+ år	85	92	94	96	99	98	92	87	94	88	101
Sum	9552	9533	9513	9513	9556	9622	9604	9729	9775	9760	9739

Tabell 7 – Endringer i befolkning 2010–2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2010-2020
0-5 år	-12	-16	-16	4	-3	-13	-31	-12	33	19	-12	-47
6-15 år	-9	-31	-29	-10	-15	-19	-26	-21	-14	-11	-8	-184
16-19 år	34	-34	1	-19	-6	3	-10	62	-33	-39	-20	-95
20-66 år	13	24	-15	-19	-2	31	-4	41	23	10	-24	65
67-79 år	38	34	31	47	85	69	53	57	34	1	33	444
80-89 år	-2	-3	6	-5	-19	-4	6	3	-4	11	-3	-12
90+ år	13	7	2	2	3	-1	-6	-5	7	-6	13	16
Sum	75	-19	-20	0	43	66	-18	125	46	-15	-21	187

Figur 9 – Befolkning 2010–2020 for aldersgruppene 0–15 år og 67 år eller eldre

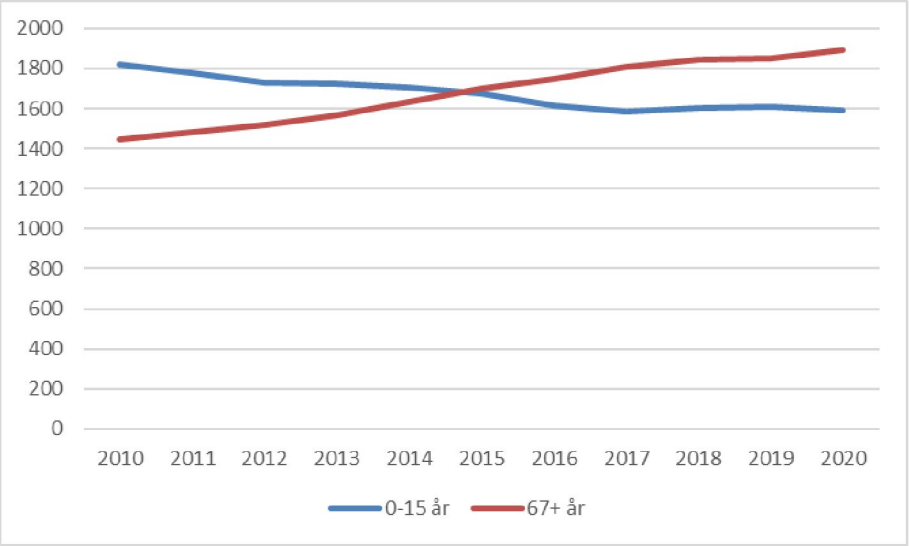

3.1.1 Prognose folketall

SSBs befolkningsprognose har ulike alternativer i forhold til fruktbarhet, levealder, innenlands flytting og netto innvandring. Det vil være betydelige geografiske forskjeller i befolkningsveksten fremover, da det har vært en sentralisering av befolkning over lang tid. Det skyldes det innenlandske flyttemønsteret, hvor strømmen først og fremst går til storbyområdene.

Figurene nedenfor tar utgangspunkt i «MMMM-alternativet» i de nye befolkningsframskrivingene til SSB fra august 2020. 2020 er lik null i figurene.

Som figur 10 viser forventes det en reduksjon i folketallet den neste 10-årsperioden. Fra 2015 har aldersgruppen 67 år eller eldre vært større enn aldersgruppen 0–15 år, og denne trenden forsterkes ytterligere i de kommende årene, jf. figur 11.

Figur 10 – Utviklingen i folketall per 1.1.

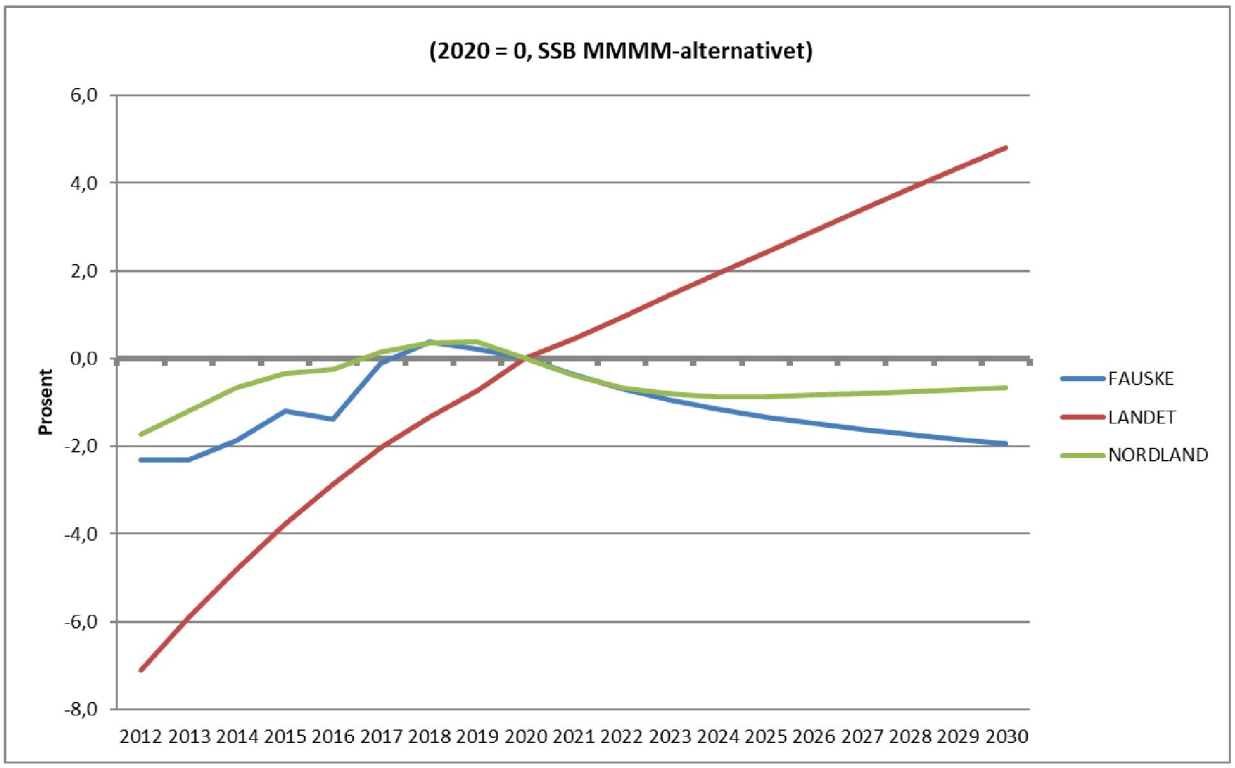

Figur 11 – Utvikling folketall 0–5 år, 6–16 år og 67 år + i Fauske kommune.

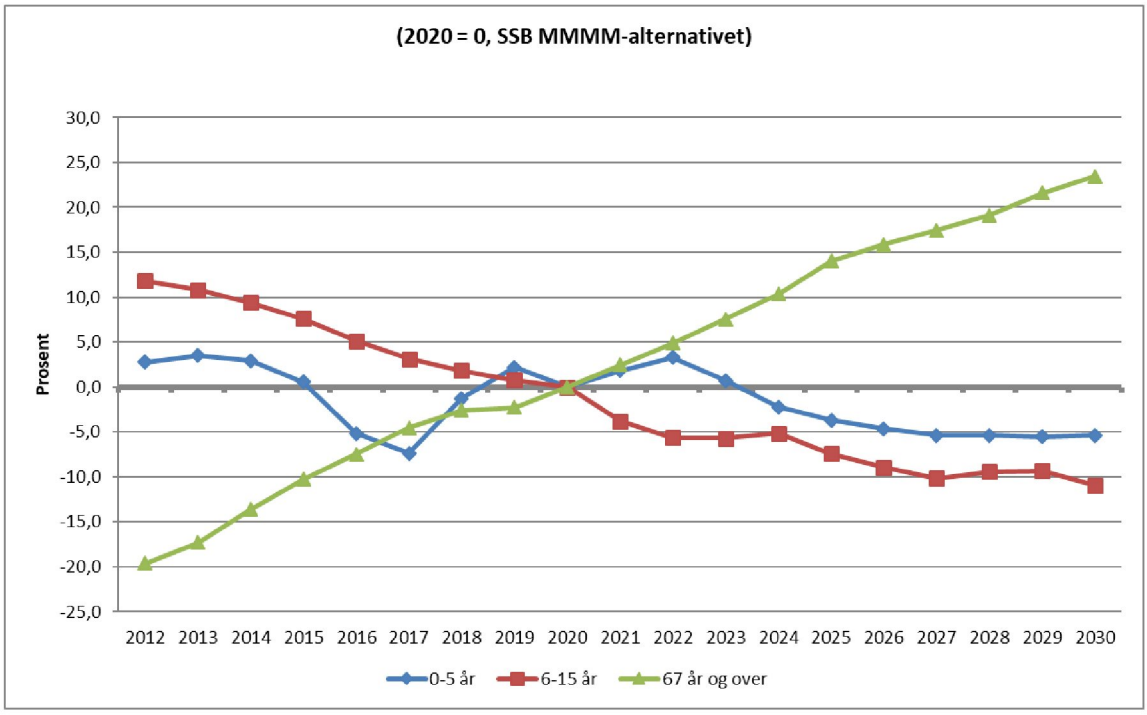

Figur 12 – Utvikling folketall 67–79 år, 80–89 år og 90 år + i Fauske kommune

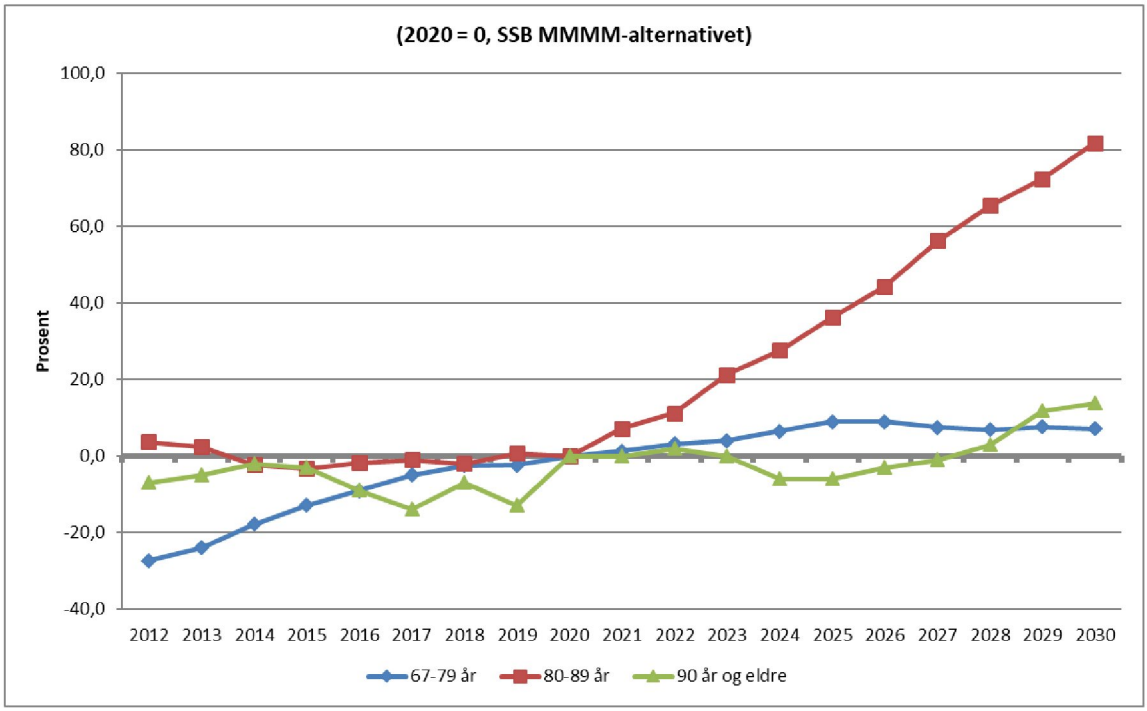

Befolkningsutviklingen bør gjenspeiles i utviklingen av tjenestetilbudet til de ulike gruppene i kommunen. Det er to befolkningsgrupper som mottar de største ytelsene av kommunale tjenester. Disse er befolkningsgruppene 0–15 år (barn og unge) og 67 år og eldre (eldreomsorg). Som vi ser av figurene

så er befolkningsgruppen 0–15 år fallende i perioden frem mot 2030, mens befolkningsgruppen over 67 år er økende i hele perioden. I den kommende 10-årsperioden er det spesielt aldersgruppen 80–89 år som skal øke kraftig, jf. figur 12. Når Fauske kommune i årene som kommer forventes å få flere eldre innbyggere sammenlignet med barn og unge, innebærer det at tjenestebehovet til denne gruppen vil øke. Det vil være helt avgjørende for en bærekraftig økonomi i kommunen at endringer i tjenestetilbudet gjennomføres med god og langsiktig planlegging.

3.1.2 Fremtidig endring i utgiftsbehov

Figuren nedenfor viser forventet endring i utgiftsbehov i kommunen med de befolkningsframskrivinger som er lagt til grunn i SSBs «MMMM-alternativ. Endring i utgiftsbehov er et resultat av befolkningsendringen fra ett år til det neste. Figuren viser prosentvis forventet endring i utgiftsbehov for Fauske kommune, både samlet og innenfor tjenestene pleie og omsorg, grunnskole og barnehage.

Som figuren viser vil det være en reduksjon i behovet for tjenester innenfor skole og barnehage frem mot 2030, mens behovet innenfor pleie og omsorg øker betydelig. Økningen innenfor pleie og omsorg er større enn reduksjonen innenfor de to andre tjenesteområdene i figuren, og det betyr at kommunens utgiftsbehov vil øke i 10-årsperioden. Ut fra befolkningsfremskrivingen så blir det viktig at de beslutningene som fattes de kommende årene, støtter opp under en forskyving av ressurser fra barn og unge over mot eldre, da disse tjenestene vil oppleve vekst i antall brukere frem til 2030. Det er derfor pleie og omsorg som vil ha størst behov for å øke antall stillinger, og samlet sett betyr dette at det fremover må overføres årsverk fra barnehage og skole til helse og omsorg.

Figur 13 – Endret utgiftsbehov demografi i Fauske kommune 2020–2030

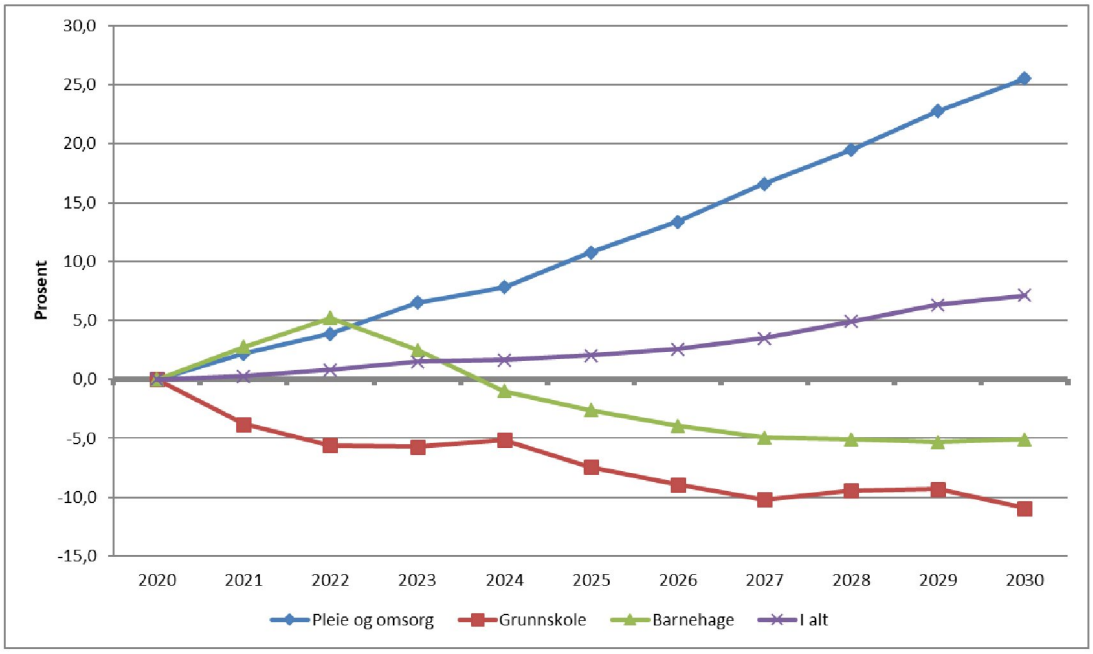

3.2 Folkehelse og samfunnsutvikling

Folkehelse handler om befolkningen som helhet, ut fra tanken om at en liten endring hos de mange har større effekt enn en stor endring hos de få. Folks helse er nært knyttet til hvordan vi organiserer og innretter samfunnet, noe som gjør at planlegging til et viktig virkemiddel i folkehelsepolitikken.

Folkehelsearbeid er helheten i samfunnets totale innsats for å opprettholde, bedre og fremme folkehelsa i befolkningen. Dette må bygge på at alle samfunnssektorer og forvaltningsnivå (politisk, administrativ, faglig) tar ansvar for å fremme folkehelse. Folkehelsearbeid og utvikling av sunne lokalsamfunn er to sider av samme sak.

Gjennom folkehelseloven og plan- og bygningsloven plikter kommunen å jobbe systematisk når det kommer til folkehelsearbeid, med fokus på *helse i alt vi gjør*. Folkehelsearbeid skal være sektorovergripende, og kommunen skal alltid vurdere folkehelseperspektivene ved politiske og administrative tiltak. I evalueringen som PwC har foretatt i alle Nordlandskommunene, fremkommer det at kommunedirektøren er nøkkelen til å lykkes med forankring av folkehelsearbeidet, både administrativt og politisk, og at et samarbeid mellom kommunedirektør og folkehelserådgiver er vesentlig når det gjelder det systematiske folkehelsearbeidet.

Folkehelsearbeidet har mye til felles med den sosiale dimensjonen i FNs bærekraftsmål. Både sosial bærekraft og folkehelse handler om å fremme en samfunnsutvikling som *setter menneskelige behov i sentrum, gir sosial rettferdighet og like livssjanser for alle, legger til rette for deltakelse og samarbeid.*

I de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging for 2019–2023 legger regjeringen vekt på at kommunene skal planlegge for å skape en bærekraftig samfunnsutvikling, sikre sosial rettferdighet og god folkehelse. Gjennom planprosessene kan kommunen legge til rette for en sosialt bærekraftig samfunnsutvikling.

Figur 14 – Planlegging er et viktig virkemiddel for å ivareta alle de tre dimensjonene av bærekraftmålene (Folkehelseinstituttet)

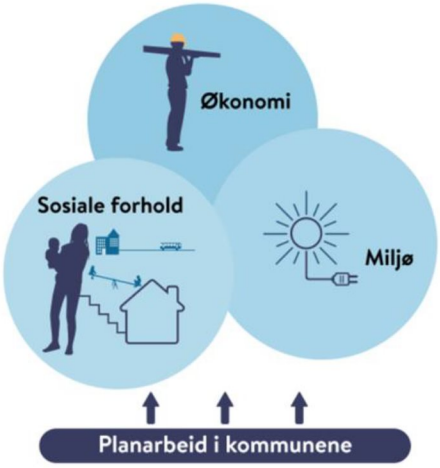

Et godt oversiktsdokument som gir den nødvendige kunnskapen om påvirkningsfaktorer, er et viktig utgangspunkt for planstrategien og planarbeidet i kommunen. Dersom kommunen ikke er bevisst på relevante påvirkningsfaktorer og hvordan disse fordeles i befolkningen, kan kommunen komme til å videreføre uheldige miljø- og samfunnsmessige forhold og dermed svekke den sosiale bærekraften.

Helse påvirkes av levekår og strukturelle forhold som inntekt, arbeid, oppvekst, utdanning, bo- og nærmiljø. Planlegging i et helhetlig og langsiktig perspektiv gir kommunen mulighet til å omfordele påvirkningsfaktorer, med mål om å bidra til bedre folkehelse.

Kommuneplanens samfunnsdel er et særlig viktig verktøy for å prioritere og samordne hva kommunen skal satse på, og hvor. Hvis planleggingen skal virke, må kommunen følge opp med målrettede tiltak. Det gjøres oppmerksom på at kommunens folkehelseperspektiv må sikres gjennom styrende planverk, for så å implementeres ute i den enkelte enhet. Kommunen har ingen egen folkehelseplan, så planlagt aktivitet må fremkomme i kommuneplanens samfunnsdel så vel som i handlingsdel og økonomidel.

Figur 15 – Forhold som påvirker folkehelsen (Hentet fra www.fmst.no)

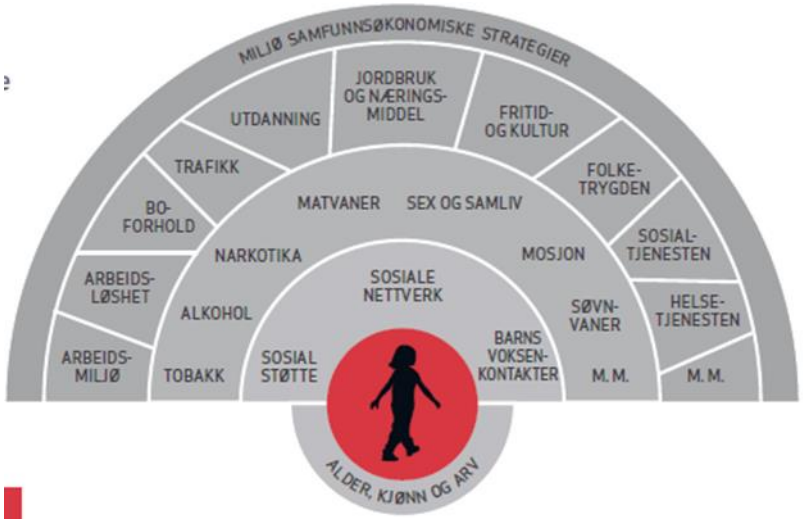

3.2.1 Rammer for kommunens folkehelsearbeid

Fauske kommune har gjennom en samarbeidsavtale med Nordland fylkeskommune (NFK) mottatt et årlig beløp på kr 195 000,–. Avtaletilskuddet er et stimuleringstilskudd for å styrke det kommunale folkehelsearbeidet og samarbeidet med fylkeskommunen. Midlene har vært fordelt på ulike folkehelsetiltak, eksempelvis folkehelseuka, og på lønn (folkehelserådgiver). Grunnet trangere økonomiske kår i NFK vil denne støtten bli kraftig redusert i 2021. Vi er forespeilet å motta rundt kr 60 000,–. Dette innebærer at fremtidige tiltak i hovedsak må dekkes av samhandlingsområdene direkte.

Kommunene er ikke forespeilet økning i offentlige økonomiske rammer, så noe av løsningen ligger i å forbedre innbyggernes helse og funksjonsnivå – for å redusere fremtidige pleie- og omsorgsytelser. For å få til et godt folkehelsearbeid videre fremover, blir det derfor viktig å jobbe mer strategisk og helhetlig. Dette både for å få ned årlige og langsiktige utgifter. Gjennom økt systematisk arbeid vil kommunen kunne bli mer treffsikker i tiltakene, og vil på sikt kunne hente ut en større samfunnsgevinst. For å lykkes med dette er det nødvendig å etablere en kommunikasjons- og samarbeidsstruktur som er tilpasset et *tversgående/sektorovergripende* folkehelsearbeid.

3.3 Økonomibestemmelsene i ny kommunelov

I den nye kommuneloven § 14-1 er det lovfestet en generalbestemmelse som slår fast at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Ny kommunelov markerer kommunestyrets ansvar for at kommunen har en god og langsiktig økonomiforvaltning.

I ny kommunelov er det en rekke endringer i forhold til tidligere. Disse endringene er bl.a.:

- Krav om vedtakelse av økonomireglement.
- Krav om plikt til å fastsette finansielle måltall.
- Økonomiplanen skal vise hvordan kommunale planer skal følges opp, og økonomiplanen kan inngå i, eller utgjøre, kommunens handlingsplan etter plan og bygningsloven.
- Samlet (konsolidert) konsernregnskap for kommunen som juridisk enhet.
- Lovfestet hovedregel om at kommunens drift bare skal finansieres av løpende inntekter.
- Lovfestet at det ikke er adgang til å ta opp lån for å finansiere tilskudd til andre rettssubjekters investeringer – med visse unntak.
- Merforbruk må dekkes inn umiddelbart så langt det finnes tilgjengelige midler (egenkapital eller overskudd).
- Nye regler for beregning av minimumsavdrag på lån som vil kunne bety en plikt til å øke låneavdragene.
- Fange opp kommuner med økonomisk ubalanse på et tidligere tidspunkt gjennom justering av ROBEK-ordningen.
- Lovfeste en aktivitetsplikt for kommuner i ROBEK som skal bidra til at økonomien bringes tilbake i balanse.
- Ny frist for regnskapsavleggelse 22. februar.

Årsbudsjettets og økonomiplanens innhold

Kravene til innhold i årsbudsjett og økonomiplan er i stor grad videreført i ny kommunelov. De må begge balanseres, og inntekter og utgifter må budsjetteres realistisk. Dokumentene må vise kommunestyrets prioriteringer, mål og premisser. Det er også et krav at utviklingen i kommunens økonomi må fremgå av disse to styringsdokumentene. Et nytt krav til årsbudsjettet og økonomiplanen er at det skal utarbeides en oversikt over hvordan gjeld og langsiktige forpliktelser utvikler seg i

økonomiplanperioden ut fra det investeringsprogrammet som vedtas. Da er det ikke tilstrekkelig å bare vise utviklingen i renter og avdrag, oversikten må også vise hvordan den totale gjelden utvikler seg i perioden. Oppstilling av dokumentene reguleres i forskrift.

Oppfølging av budsjett og regnskap

Kommunedirektøren må fortsatt rapportere om utviklingen i forhold til budsjettet i løpet av budsjettåret, og foreslå budsjettendringer om det er vesentlige avvik. På samme måte har kommunestyret fortsatt plikt til å endre budsjettet underveis i budsjettåret hvis det er nødvendig for å ivareta kravet om realisme og balanse i budsjettet.

For å sikre at en kommune tilpasser driften sin til de tilgjengelige midlene, er det plikter knyttet til inndekning av merforbruk. Ny kommunelov bygger på at man skal starte å dekke inn merforbruk på et så tidlig tidspunkt som mulig. Hvis årsregnskapet avlegges med merforbruk, skal kommunedirektøren foreslå endringer i inneværende års budsjett, som må behandles av kommunestyret innen 30. juni. Dette er samme frist som man har til å vedta årsregnskapet, og på denne måten så kobles oppfølgingen av årets budsjett til vedtaket om årsregnskapet for foregående år. Tanken er at kommunestyret på denne måten skal få bedre grunnlag for å vurdere hvor mye av merforbruket som kan dekkes innenfor inneværende års budsjett. Kommunestyret kan fremdeles bestemme hvor mye av et slikt merforbruk som skal dekkes i inneværende års budsjett og hva som fremføres til påfølgende år. Hvis årsregnskapet vedtas med merforbruk, er det presisert i ny kommunelov at kommunestyret i vedtaket skal angi hvordan merforbruket skal dekkes inn. Vedtaket må minimum inneholde et beløp og tidspunkt for inndekning, men det vil ikke være krav til å foreslå noen konkrete tiltak i denne saken, det kan man ta i senere budsjettsaker.

ROBEK

I ny kommunelov skal det fortsatt budsjetteres med balanse, og merforbruk i regnskapet skal fortsatt dekkes inn. Tidsfristene for inndekning er videreført ved at det utenfor ROBEK er krav om inndekning innen 2 år, mens kommuner innenfor ROBEK har flere år på seg. Inndekning utover fire år må godkjennes av departementet. Iht. ny kommunelov kan ikke inndekning lenger utsettes hvis kommunen har midler på disposisjonsfond. Midler på disposisjonsfond skal brukes til å dekke inn merforbruk det året merforbruket oppsto.

Grunnlagene for innmelding i ROBEK er utvidet. En kommune vil iht. ny kommunelov bli innmeldt i ROBEK dersom:

- Budsjett og økonomiplan er vedtatt med merforbruk
- Regnskapet, budsjettet eller økonomiplanen viser inndekning over flere enn to år
- Regnskapet viser et akkumulert merforbruk over 3 % av brutto driftsinntekter, etter fratrekk av ev. disposisjonsfond
- Vedtak om budsjett, økonomiplan eller regnskap fattes etter fristene kommuneloven gir

Ny kommunelov gir departementet adgang til å la være å melde en kommune inn i ROBEK, hvis det åpenbart ikke er behov for kontroll. Utmelding av ROBEK er også regulert i kommuneloven.

I ROBEK skal det fortsatt gjennomføres en lovlighetskontroll av budsjettet der man skal se om budsjettet er i balanse, og om inntekter og utgifter er realistiske. Låneopptak skal godkjennes, ved at det godkjennes en samlet øvre låneramme, og ikke ett og ett lån. Departementet får også en ny hjemmel til å fastsette vilkår for bruk av denne lånerammen, men denne hjemmelen skal kun benyttes dersom det er helt nødvendig av hensyn til kommunens økonomi. Kommuner som meldes inn i ROBEK får en plikt til å vedta en tiltaksplan som skal vise hva som må til for å gjenvinne økonomisk balanse. Denne planen må inneholde budsjettiltak, samt tiltak for å få bedre styring og kontroll på økonomien. Det er aktivitetsplikt og tidsfrister knyttet til tiltaksplanen.

Finansielle måltall

Ny kommunelov stiller krav om at det skal vedtas og tas i bruk finansielle måltall som nytt styringsverktøy i kommunene. De finansielle måltallene skal være de lokale målene for hvordan økonomien skal utvikles, og de skal gi handlingsregler for økonomisk planlegging. Det er kommunestyret selv som skal vedta de finansielle måltallene. De finansielle måltallene skal vise hva som må til for at kommunen skal få en forsvarlig økonomiutvikling over tid. Måltallene må tilpasses den enkelte kommune, og loven gir ingen regler for hvilke måltall som skal velges og nivået for disse, det er opp til kommunen selv å bestemme. De måltallene som kommunestyret vedtar må være realistiske ut i fra den økonomiske situasjonen kommunen er i, hvis ikke vil det være vanskelig å ha dem som et reelt styringsverktøy. Måltallene skal være retningsgivende for budsjettarbeidet og man må se hen til dem og bruke dem, men det er ikke slik at de er bindende for det enkelte årsbudsjettet. Kommunestyret kan derfor vedta et årsbudsjett som bryter med de vedtatte måltallene, men målet må være at årsbudsjettene over tid er i tråd med måltallene. I årsberetningen skal det redegjøres for kommunens økonomiske utvikling, og den redegjørelsen skal skje opp mot de finansielle måltallene.

Kommunedirektøren foreslo i budsjettet for 2020 at Fauske kommune benytter de finansielle måltallene som knytter seg til KØB-modellen. KØB er en forkortelse for kommunal økonomisk bærekraft, og KØB-modellen definerer mål for hva driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond bør være for at det økonomiske handlingsrommet i en kommune skal sikres over tid. Kommunedirektøren mener at de finansielle måltallene som knytter seg til KØB-modellen bør benyttes også i 2021.

3.4 Statsbudsjettet 2021

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2021 en vekst på to milliarder kroner i kommunesektoren sine frie inntekter i 2021. Veksten er i tråd med det som ble varslet i kommuneproposisjonen. Av dette er 1,6 mrd. kr vekst i frie inntekter for kommunene, mens fylkeskommunene får en vekst på 0,4 mrd. kr. Av disse er det foreslått å overføre 644 millioner kroner mer i frie inntekter til Nordland.

Regjeringen vil inkludere flere slik at alle får muligheten til å delta i arbeids- og samfunnsliv. Derfor er 100 millioner kroner av veksten i de frie inntektene til kommunene begrunnet med satsing på barn og unges psykiske helse.

Regjeringen vil skape en grønnere fremtid ved å legge til rette for at næringslivet kan skape flere grønne jobber. Derfor er 100 millioner kroner av veksten i de frie inntektene til fylkeskommunene begrunnet med satsing på lav- og nullutslippsløsninger for ferger.

Regjeringen foreslår også at kommunesektoren får et særskilt tillegg på 1,9 mrd. kr som kompensasjon for skattesvikt som følge av koronakrisen i 2020. Dette kommer i tillegg til veksten i frie inntekter.

Den kommunale deflatoren (generell pris- og lønnsstigning for kommunene) er anslått til 2,7 prosent for 2021. Det er anslått en lønnsvekst i kommunene på 2,2 %.

Tabell 8 – Kommunal deflator 2020 og 2021

	Anslag SB 2020	Anslag RNB 2020	Anslag 2020 i SB for 2021	Anslag SB 2021
Deflator	3,1 %	2,6 %	1,6 %	2,7 %
Herav lønnsvekst	3,6 %	3,0 %	1,7 %	2,2 %

Statsbudskettet (SB)

Revidert nasjonalbudsjett (RNB)

Innsparingen som følge av lavere kommunal deflator i 2020 er nå anslått til 8,2 mrd. kr, ned fra 9,1 mrd. kr i RNB.

Kommuneøkonomien under koronakrisen og statsbudsjettet 2021

Smitteverntiltakene i forbindelse med pandemien har gitt økt belastning for pårørende av barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet med 100 mill. kr som en engangsbevilgning begrunnet med behovet for å gi et godt habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne.

Regjeringen vil også legge frem et tillegg til 2021-budsjettet i november med foreløpige anslag for merutgifter og mindreinntekter for kommunesektoren i 2021, med tilhørende bevilgningsforslag.

Våren 2021 vil den endelige skatteinngangen og lønns- og prisveksten i 2020 være kjent. Arbeidsgruppen som kartlegger de økonomiske konsekvensene for kommunesektoren av korona-krisen, vil legge frem endelig rapport innen 1. april. På bakgrunn av dette vil regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2021 med en analyse av de samlede økonomiske konsekvensene av pandemien for kommunesektoren.

Kommuneøkonomien under koronakrisen og endringer i 2020

Regjeringen og Stortinget har iverksatt omfattende økonomiske tiltak rettet mot kommunesektoren i løpet av våren. Dette utgjør i alt 19,6 mrd. kr. Samlet sett er det vedtatt økte bevilgninger til kommunesektoren på 17,4 mrd. kr. I tillegg har kommunesektoren fått reduserte utgifter som følge av at arbeidsgiveravgiften midlertidig ble redusert i to måneder. Dette utgjør 2,2 mrd. kr.

Nye forslag i proposisjon av 21. september på 2,5 mrd. kr:

- Kompensasjon til fylkeskommunene for tapte billettinntekter i kollektivtransport: 1,5 mrd. kr
- Skjønnsmidler til kommuner til oppfølging av TISK: 500 mill. kr
- Støtte til lokalt næringsliv mv.: 300 mill. kr
- Testing ved grenseoverganger: 200 mill. kr

Kommunene har også fordel av lavere anslått lønns- og prisvekst i 2020. Sammenliknet med anslaget i saldert budsjett 2020, utgjør reduserte utgifter som følge av lavere lønns- og prisvekst 8,2 mrd. kr. Det endelige svaret på hvor mye kommunesektoren sparer på lavere lønns- og prisvekst, får vi ikke før regnskapstallene for 2020 foreligger våren 2021. Summen av vedtatte bevilgninger og tiltak, nye forslag og lavere kostnadsvekst utgjør 30,3 mrd. kr.

I nysalderingen av statsbudsjettet 2020 vil regjeringen komme tilbake med en ny vurdering av kommunesektorens merutgifter og mindreinntekter som følge av virusutbruddet. Regjeringen legger fram nysalderingen for Stortinget i andre halvdel av november.

Skjønnstilskuddet 2021

Total skjønnsramme for kommunene er 1,025 mrd. kr. Basisrammen er på 850 mill. kr. Reservepotten i departementet er på 150 mill. kr. Dette inkluderer kompensasjon for kommuner som har mistet veksttilskudd i forbindelse med sammenslåing (12,8 mill. kr) og 30 mill. kr til ressurskrevende tjenester. Potten til prosjektskjønn er 25 mill. kr.

Bærekraftige kommuner og fylkeskommuner

Gjennom virusutbruddet har oppmerksomheten vært rettet mot utfordringene her og nå. Men det langsiktige bildet er det samme som tidligere. Befolkningen eldes samtidig som det økonomiske handlingsrommet blir mindre, og befolkningens forventninger til gode tjenester øker.

Norge er grunnleggende sett godt rustet til å møte fremtiden, men dette er et regnestykke som bare går opp hvis ressursene brukes mer effektivt. Innovasjon vil bli avgjørende. Det vil ikke bare gi oss mer igjen for hver krone, det vil også gi oss tjenester som er bedre tilpasset den enkeltes behov.

Digitaliseringen har tatt syvmilssteg det siste halve året. Den utviklingen må fortsette. De globale utfordringene kan vi bare løse sammen. FNs bærekraftsmål gjelder for alle land, og alle har ansvar for å bidra til at de nås. Norske kommuner kan virke små i et slikt perspektiv, men faktum er at 2/3 av

delmålene for bærekraft bare kan nås gjennom lokal innsats og lokale prioriteringer. Kommunesektorenes innsats er altså avgjørende for at vi skal lykkes i å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling.

Ressurskrevende tjenester

Det har vært en svært sterk vekst i ordningen for ressurskrevende tjenester siden den ble innført i 2004. Da var utbetalingene på 1,5 milliarder kroner, mens det i budsjettet for 2021 bevilges over 11 milliarder kroner.

Kompensasjonsgraden beholdes uendret på 80 prosent. Det foreslås en innstramming ved å øke innslagspunktet med 46 000 kr utover lønnsveksten. Dette er en innstramming tilsvarende 300 mill. kr og vil påvirke kommunenes budsjetter allerede for 2020. Innstrammingen vil i utgangspunktet ikke påvirke tjenestetilbudet til mottakerne, da de vil ha rettigheter etter blant annet helse- og omsorgstjenesteloven.

Det er enkelte kommuner som har spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester. For å fange opp kommuner med spesielt høye utgifter per innbygger, økes skjønnsrammen med 30 mill. kr. Midlene skal rettes mot kommuner med under 3 000 innbyggere som har en særskilt stor økonomisk byrde på grunn av ressurskrevende tjenester. Det vil også bli tatt hensyn til andre forhold, som kommuneøkonomien. Midlene vil bli fordelt fra departementet, da dette gjelder et fåtall kommuner.

Innlemming av tilskuddet til tidlig innsats gjennom økt lærertetthet på 1.–10.-trinn

Som varslet i Prop. 1 S (2018–2019) ble midler til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærertetthet på 1.–10. trinn på innlemmet i rammetilskuddet i 2020. Midlene ble fordelt særskilt i 2020 for å ivareta både kommuner med et relativt og med et absolutt behov for lærerårsverk. Fra 2021 vil halvparten av midlene bli fordelt særskilt, mens halvparten blir fordelt etter ny delkostnadsnøkkel for grunnskole. Fra 2022 fordeles midlene i sin helhet etter ny delkostnadsnøkkel for grunnskole.

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.–4. trinn

Regjeringen foreslår å innføre en nasjonal ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO også på 3. og 4. trinn fra skoleåret 2021/2022. Bevilgningen utgjør 25 mill. kr. Dette innebærer at foreldrebetaling for et heltidstilbud i SFO på 3.–4. trinn maksimalt skal utgjøre 6 pst. av den samlede person- og kapitalinntekten i husholdningen.

Nye læreplaner i skolen

Fra høsten 2020 starter innføringen av de nye læreplanene i grunnopplæringen. Regjeringen foreslår å bevilge 180 mill. kr til læremidler i forbindelse med fagfornyelsen i 2021.

Barnevern

Mange barn som får hjelp fra barnevernet, har helsemessige utfordringer. Regjeringen ønsker derfor å gi 30 mill. kr mer til helsetilbudet for barn i barnevernet. Midlene er fordelt mellom Barne- og familiedepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Styrkinga innebærer bl.a. bedre og tidlig kartlegging av barn som flyttes ut av hjemmet. Det skal også utarbeides nye rutiner for arbeidet til helse- og barneverntjenestene på feltet, der gode rutiner har manglet. Dette vil styrke deres kunnskap om hverandre og føre til et bedre samarbeid om barn og unge som har behov for hjelp fra begge tjenestene.

I statsbudsjettet for 2021 foreslår regjeringa også at retten til ettervern utvides fra 23 til 25 år, fra 1. januar 2021. Det er bevilget 24 mill. kroner for å få dette til. Unge som har opplevd omsorgssvikt har høy risiko for å havne utenfor utdanning og arbeidsliv. Ettervern kan bidra til at flere fullfører videregående skole og hindre langvarig utenforskap. Forskning viser at de som mottar ettervern, klarer seg bedre senere i livet enn de som ikke mottar dette.

Frivilligsentraler

Når regjeringen i statsbudsjettet foreslår at tilskuddet til frivilligsentraler blir et øremerket tilskudd fra 2021, betyr det at bevilgning til frivilligsentraler fra neste år ikke lenger er en del av rammetilskuddet, men kommer i tillegg som et øremerket tilskudd.

Eiendomsskatt

Den maksimale eiendomsskattesatsen for bolig- og fritidseiendom reduseres fra 5 til 4 promille fra 2021. Dette er i tråd med avtalen mellom regjeringspartiene og Frp om revidert nasjonalbudsjett for 2020.

Kompensasjon for bortfall av «maskinskatten» reduseres fra 500 mill. kroner til 300 mill. kroner. Fauske kommune får ikke slik kompensasjon.

Det foreslås fritak for eiendomsskatt for reindriftsanlegg, slik at næringen stilles på lik linje med jordbruks- og skogbruksnæringen, som har hatt et fritak for eiendomsskatt for anlegg i næringen i mange

Kontantstrømskatt for nye vannkraftprosjekter

Regjeringen foreslår i statsbudsjett for 2021 innført en kontantstrømskatt for nye vannkraftprosjekter, som svar på kravet fra et samlet vannkraftmiljø om endringer i grunnrenteskatten. Med regjeringens forslag kan kraftforetakene utgiftsføre investeringskostnadene umiddelbart, mens det i dagens grunnrenteskatt gis gradvis fradrag for investeringskostnader

gjennom avskrivninger og friinntekt over en periode på inntil 67 år. Forslaget vil ha virkning for investeringer i nye kraftverk, ved opprustning og ved utvidelse av eksisterende verk.

3.5 Rentenivået

Styringsrenten (foliorenten) i Norge er renten på bankenes innskudd opp til en viss kvote i sentralbanken. Styringsrenten er Norges Banks viktigste virkemiddel for å stabilisere prisveksten og utviklingen i norsk økonomi. Styringsrenten virker på inflasjonen (ofte med tidsetterslep) gjennom etterspørselskanalen til konsum og investeringer, gjennom valutakursen til importert prisvekst, og forventningskanalen til lønnsveksten. Norges Bank benytter styringsrenten til å gi rentesignal til aktørene i pengemarkedet. Det operative målet for pengepolitikken er en inflasjonsvekst som over tid er nær 2,0 prosent.

I rentemøte januar 2020 besluttet komiteen for pengepolitikk og finansiell stabilitet i Norges Bank å holde renten uendret på 1,50% fra 2019 etter en vurdering av utsiktene og risikobildet. Som følger av de økonomiske konsekvensene av koronapandemien har Norges Bank, etter rentemøtet januar 2020, redusert styringsrenten flere ganger gjennom 2020. I rentemøtet i mai ble styringsrenten satt til null med grunnlag i at norsk økonomi opplevde et brått fall i aktivitet som følge av koronapandemien. I septembers rentemøte konkluderte Norges Bank med at styringsrente vil mest sannsynlig ligge på dagens nivå en god stunde fremover og holdt dermed renten uendret på null prosent.

3.5.1 Nibor-påslag

Norges Bank gir følgende beskrivelse av pengemarkedsrenten Nibor:

«Nibor skal uttrykke prisen på et usikret lån i norske kroner til en ledende bank som er aktiv i det norske penge- og valutamarkedet. I sine kvoteringer tar bankene i Nibor-panelet utgangspunkt i hva et usikret lån mellom banker koster i amerikanske dollar, justert for kostnaden ved å konvertere lånet til norske kroner i valutaswapmarkedet. Konstruksjonen av Nibor som en valutaswaprente gjør at internasjonale forhold kan få stor betydning for den norske pengemarkedsrenten»

Påslaget på NIBOR-renten, også kalt pengemarkedspåslaget, med tre måneders løpetid (3 mnd. NIBOR) har fulgt Norges Bank utvikling av styringsrenten. Etter uroen i markedet i mars som følger av utbruddet av koronapandemien steg pengemarkedspåslaget betraktelig, men påslaget har nå falt til nær tidenes lavest nivå. De siste månedene har påslaget stabilisert seg på rundt 0,30 prosentpoeng. Når man tar høyde for at styringsrenten ligger på null prosentpoeng og påslaget i pengemarkedsrenten er ca. 30 basispunkter er dagens NIBOR-fixing rate ca. 0,30 %.

NIBOR-påslaget svinger mye grunnet dens sensitivitet til både norske og internasjonale forhold. I tredje kvartal 2020 har NIBOR-påslaget i gjennomsnitt ligget på 0,30 prosentpoeng. Norges Bank forventer, selv med NIBOR-påslagets sensitivitet ovenfor en rekke faktorer, at «påslaget vil holde seg nær dette nivået også framover.»

Figur 16 – NIBOR-påslag, 1 januar 2014–31. desember 2023.

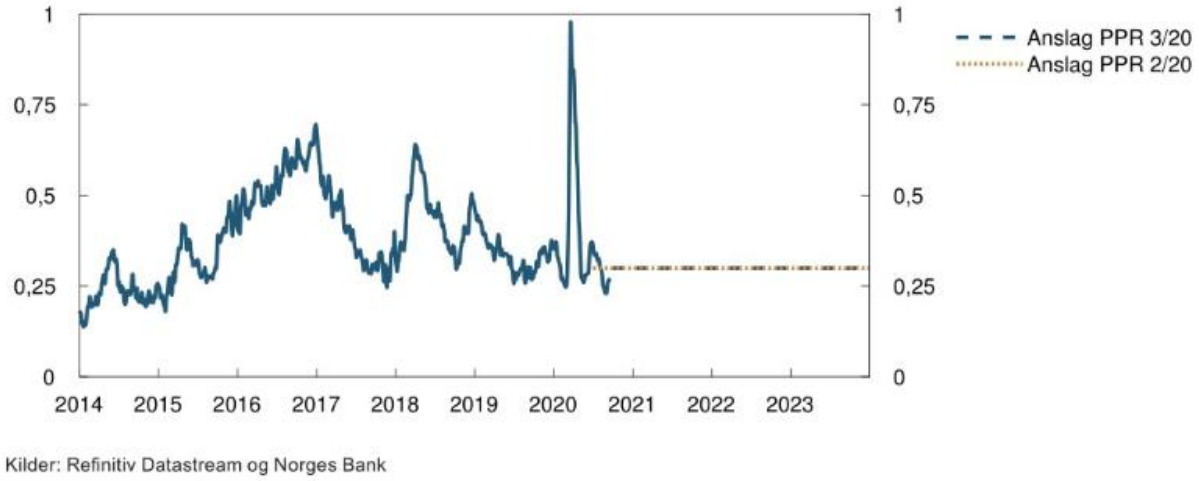

Figuren viser NIBOR-påslag for perioden 1 januar 2014–31. desember 2023, med fem dagers glidende gjennomsnitt. Siste observasjon er 18. september 2020. Anslag for 3. kvartal 2020–4. kvartal 2023. Påslag i norsk pengemarkedsrente er differansen mellom tre-måneders pengemarkedsrente og forventet styringsrente.

3.5.2 Kredittpåslaget

Bankenes påslag på 3 måneder Nibor, kredittpåslaget, avhenger i stor grad av løpetid på lånet. Prisvariasjoner er vanskelig å forutse, men korte lån er generelt mer ustabile i prisene.

Ved bruk at Nibor-tilknytning på langsiktige lån skilles det mellom såkalt flytende margin, der marginpåslaget i teorien kan endres for hver periode, og fastmargin i ett eller flere år. Fastmargin i flere år vil normalt ligge noe høyere enn flytende margin. For tiden er flytende margin i Kommunalbanken på 60 rentepunkter som påslag på Nibor.

Det er vanskelig å mene noe om utviklingen i framtidige lånemarginer fordi det er mange faktorer som spiller inn. Kommunalbanken anslår følgende lånerenter på lange lån.

Tabell 9 – Anslag fra Norges Bank og Kommunalbanken for lånerente for lange lån (i grønt).

	Norges Bank-anslag hentet fra Pengepolitisk rapport 3/20					**Oppdatert 24.09.2020**		
ÅR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	Bank margin-påslag på Nibor	**Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag**	FRA Markedet, (NIBOR 3 MND)	Bank margin-påslag på Nibor	**Budsjettert lånerente ved bruk av markedsrenter**
2021	0,00	0,30	0,30	0,60	***0,90***	0,37	0,6	***0,97***
2022	0,15	0,30	0,45	0,60	***1,05***	0,46	0,6	***1,06***
2023	0,50	0,30	0,80	0,60	***1,40***	0,65	0,6	***1,25***
2024	0,70	0,30	1,00	0,60	***1,60***	0,88	0,6	***1,48***

3.6 Pensjonsutgifter

Fauske kommune er tilknyttet to pensjonsavtaler; Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). I KLP er det tre ulike ordninger; fellesordning (hovedtyngden av ansatte), sykepleierordning og folkevalgtordning. SPK dekker pensjon for lærere.

Nye regler for offentlig tjenestepensjon ble innført fra 01.01.2020, som et ledd i tilpasning til pensjonsreformen. Reformen medfører ulike regler for opptjening basert på fødselsår til den ansatte. I pensjonsreformen ble levealdersjustering innført og siden vi lever lenger enn før må pensjonen deles på flere år.

Midler avsatt til fremtidige pensjonsforpliktelser skal oppreguleres gjennom reguleringspremien. I 2020 er endringene i offentlig tjenestepensjon innført for personer født 1963 og senere. Det medfører at lønnsoppgjøret vil være av mindre betydning for reguleringspremien enn det har vært tidligere. Den enkeltes alderspensjonsrettigheter vil løftes i takt med veksten i Folketrygdens grunnbeløp (G), og ikke i takt med egen lønnsutvikling som tidligere. Veksten i G blir dermed viktigste element i fastsettelsen av reguleringspremien fra og med 2020. Vekten i reguleringspremien i 2020 ble vesentlig lavere enn KLP anslo i prognosen som er lagt til grunn for 2020. For 2021 legger KLP til grunn at reguleringspremien vil øke i forhold til 2020.

Kommuner og fylkeskommune har ikke reguleringsansvar for pensjonistene i SPK. Prognosene fra KLP og SPK som legges til grunn i budsjett 2021 er basert på pensjonsgrunnlag pr april 2020. Endelig prognose for 2021 presenteres først utpå nyåret 2021.

Pensjonskostnader er en vesentlig post i de kommunenes budsjetter. Kommunene får som hovedregel ikke kompensert de reelle utgiftene gjennom statsbudsjettet, men må i stedet forholde seg til et system med premieavvik som fører til at regnskapsresultatene «pyntes», mens likviditeten svekkes tilsvarende inntektsført premieavvik.

Premieavvik er definert som differansen mellom innbetalt pensjonspremie til pensjonskassene og en beregnet pensjonskostnad fastsatt ut fra kriterier fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Hvis betalt pensjonspremie overstiger pensjonskostnaden får vi et positivt premieavvik, som inntektsføres i sin helhet det året det oppstår. Det akkumulerte premieavviket skal imidlertid kostnadsføres med like deler over 7 år (amortisering/avskrivingstid).

Tabell 10 – Utvikling i akkumulert premieavvik KLP 2017–2021

	2017	2018	2019	2020*	2021**
Innbetalt til KLP	49 737 352	57 012 195	65 316 956	53 688 110	70 288 315
Premieavvik	-5 664 189	-11 983 033	-19 228 373	-10 757 361	-27 220 086
Amortisering	7 687 644	8 057 367	9 711 870	12 356 235	14 010 107
Netto avvik	2 023 455	-3 925 666	-9 516 503	1 598 874	-13 209 979
Netto pensjonskostnad	41 089 699	41 355 274	43 389 892	40 105 330	40 291 804
Netto balanseført premieavvik KLP	41 122 868	45 048 534	54 565 037	52 966 163	66 176 142

* Foreløpig tall 2020 ** Prognose 2021

Figur 17 – Netto balanseført premieavvik 2017–2021

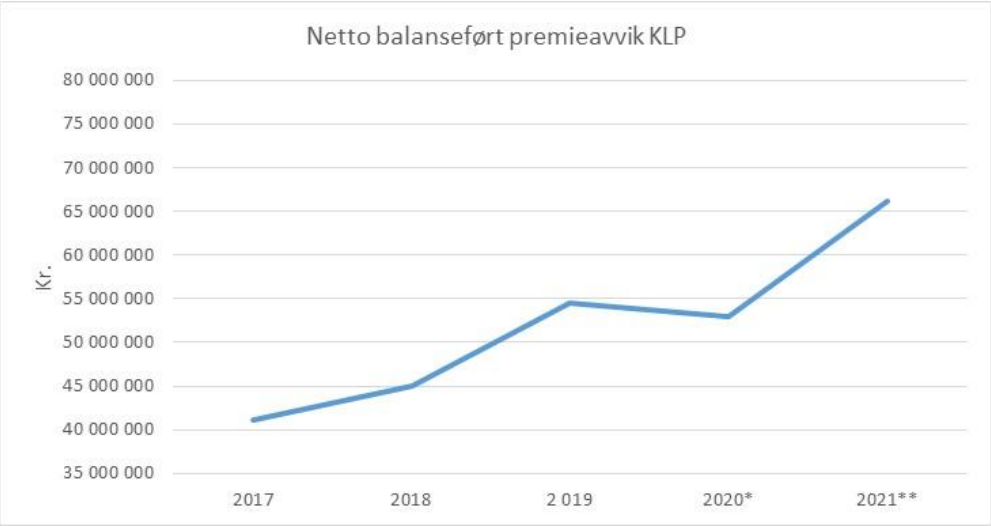

Nedenfor vises tilsvarende utvikling for netto balanseført premieavvik SPK.

Tabell 11 – Utvikling i akkumulert premieavvik SPK 2017–2021

	2017	2018	2019	2020*	2021**
Innbetalt til SPK	9 978 305	9 611 340	9 938 775	10 105 626	8 545 996
Premieavvik	84 256	-719 416	461 424	2 646 607	1 035 233
Amortisering	62 793	13 182	191 866	173 498	-183 767
Netto avvik	147 049	-706 234	653 290	2 820 105	851 466
Netto pensjonskostnad	9 609 090	10 044 955	9 199 064	7 222 389	7 275 610
Netto balanseført premieavvik SPK	220 042	926 276	272 986	-2 547 119	-3 398 585

* Foreløpig tall 2020 ** Prognose 2021

Figur 18 – Netto balanseført premieavvik SPK 2017–2021

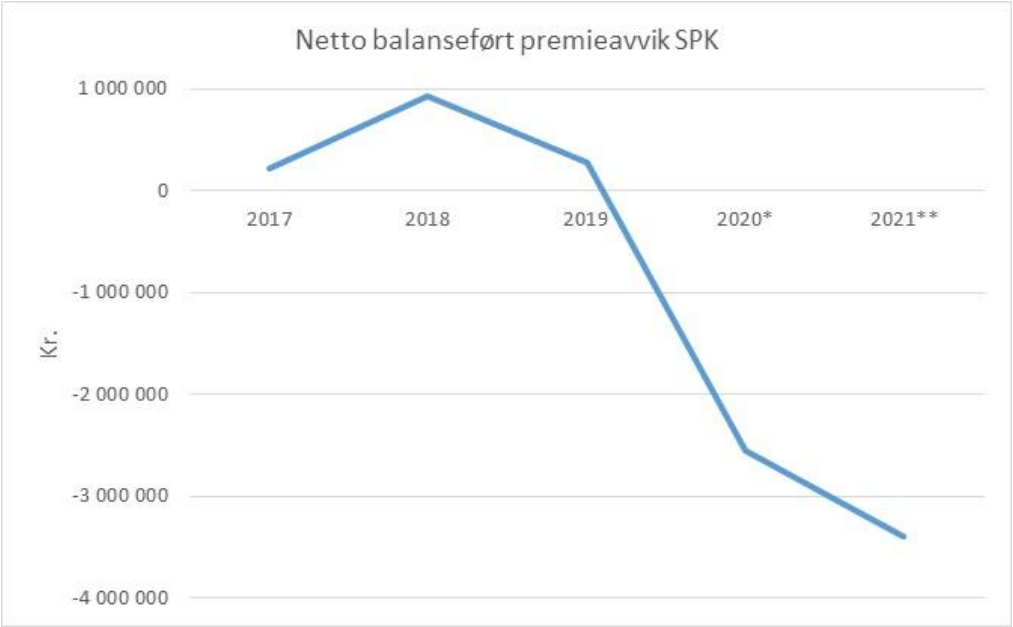

3.7 KOSTRA

KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering og gir statistikk om ressursinnsatsen og måloppnåelse i kommuner og fylkeskommuner. Regnskapsinformasjon og informasjon om tjenester rapporteres til staten ved Statistisk Sentralbyrå (SSB). Det finnes tall for de ulike kommunale tjenester, og man kan sammenligne kommuner med hverandre, med regionale inndelinger og med landsgjennomsnittet.

Fauske kommune tilhører fra 2019 KOSTRA-gruppe 8 (EKG08) som kjennetegnes ved at det er mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger og relativt middels frie disponible inntekter. Følgende kommuner er representert i kommunegruppe 8 i tillegg til Fauske: Kongsvinger, Vestre Toten, Bamble, Vennesla, Verdal, Ørland og Orkland. Det jobbes i Fauske med å høyne kvaliteten i KOSTRA-rapporteringen gjennom bevisstgjøring av ledere ute på ansvar, avdelinger og enheter mht. riktig bruk av tjeneste i økonomiforvaltningen.

Kommunedirektøren fikk i 2018 utarbeidet en KOSTRA-analyse basert på tall fra 2017 for å få vurdert prioriteringer, produktivitet og dekningsgrader i Fauske kommune sammenlignet med et utvalg andre kommuner. Dette som et grunnlag for en dialog om likheter og forskjeller i dekningsgrader/tjenestenivå, produktivitet, prioriteringer og brukerbetalinger. Rapporten ble presentert for politikerne i forbindelse med budsjett 2019, økonomiplan 2019–2022.

Fauske kommune står ovenfor en situasjon der man må omstille driften kraftig som følge av reduserte kraftinntekter, reduksjon i rammetilskuddet, samt økte utgifter. Rapporten synliggjorde hvordan ressursbruken var i Fauske i 2017 sett i forhold til et utvalg andre kommuner, landsgjennomsnittet og det objektivt beregnede utgiftsbehovet. Rapporten går systematisk igjennom alle tjenesteområder i kommunen og synliggjør hvordan ressursbruken var i Fauske, sett i lys av ressursbruken i tre utvalgte kommuner, samt landsgjennomsnittet. Analysen fra 2017 viste at Fauske kommune har en svært presset kommuneøkonomi og at kommunen på de fleste tjenesteområdene bruker (til dels vesentlig) mer enn det man får tildelt gjennom det objektive utgiftsbehovet. Det var særlig skole som har en svært høy ressursbruk. Men også pleie og omsorgstjenesten, helsetjenesten og sosialtjenesten har over tid hatt en kostnadsutvikling som er vesentlig høyere enn kostnadsutviklingen for landet. Analysen ble lagt til grunn for tiltakene som ble fremmet i forbindelse med budsjett 2019 og økonomiplan 2019–2022.

Nedenfor følger figurer og tall for en del utvalgte tjenesteområder basert på rapporterte data for 2019. Tall og figurer er hentet fra presentasjoner som er offentliggjort av Telemarksforskning (ikostra.no). Data til nevner er hentet fra SSBs befolkningsstatistikk. SSB har lagt om KOSTRA-rapporteringen fra 2018. Figurene nedenfor viser derfor sammenlignbare tall for kun KOSTRA-gruppe 8 og Norge. Tallene gir ingen forklaring på forskjellene, men viser prioriteringer og produktivitet gruppene imellom. Effekt av tiltak som ble vedtatt i forbindelse med budsjett 2020 blir først tilgjengelig i KOSTRA-sammenheng etter avleggelse av årsregnskap og rapportering 2020.

3.7.1 Netto driftsresultat per innbygger

Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk (fond), og blir brukt som et mål på kommunenes økonomiske handlingsfrihet.

Figuren viser at Fauske kommune de tre siste årene har svakest netto driftsresultat i forhold til sammenligningstall for KG08 og snittet for Norge.

Figur 19 – Netto driftsresultat i kr per innbygger

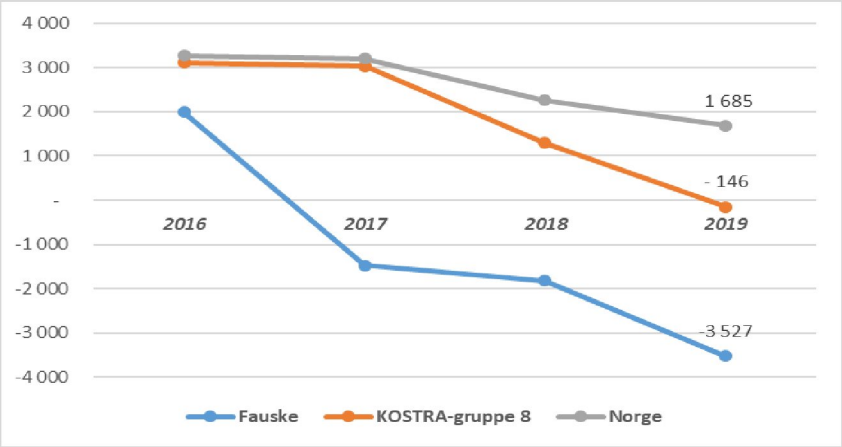

3.7.2 Netto driftsutgifter til administrasjon per innbygger

Fauske har rapportert betydelig mer i administrative utgifter tidligere år enn det KOSTRA definerer som administrasjon. Snittet for Norge viser en vekst i administrative utgifter i perioden 2016 til 2019. KG08 ligger lavere i administrative utgifter pr innbygger enn både Fauske og landssnittet, med en betydelig nedgang fra 2018 til 2019.

Figur 20 – Netto driftsutgifter til administrasjon i kr per innbygger

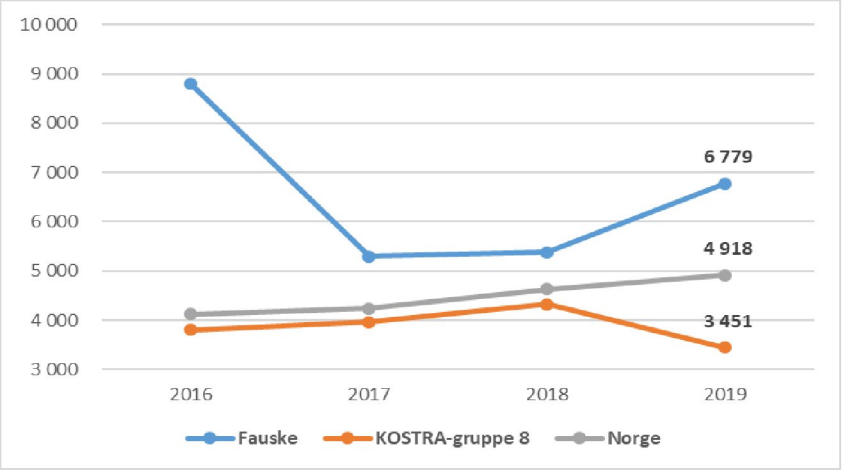

3.7.3 Netto lånegjeld per innbygger

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån. Som figuren viser har Fauske kommune betydelig høyere lånegjeld pr innbygger enn sammenligningsgruppene.

Figur 21 – Netto lånegjeld i kr per innbygger

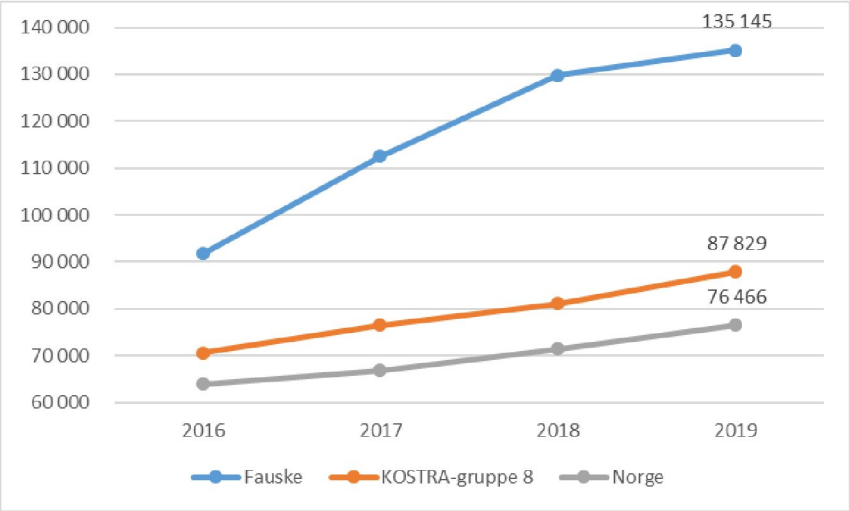

3.7.4 Netto driftsutgifter barnehager per innbygger 1–5 år

I netto driftsutgifter barnehager inngår driftsutgifter til barnehage, styrket tilbud til førskolebarn og barnehagelokaler og skyss. Trenden viser en økning for alle tre gruppene. Tallene viser også at det har vært en betydelig vekst i barnehageutgifter i Fauske fra 2018 til 2019, og Fauske ligger i 2019 høyere enn både KG08 og landssnittet.

Figur 22 – Netto driftsutgifter innen barnehage i kr per innbygger 1–5 år

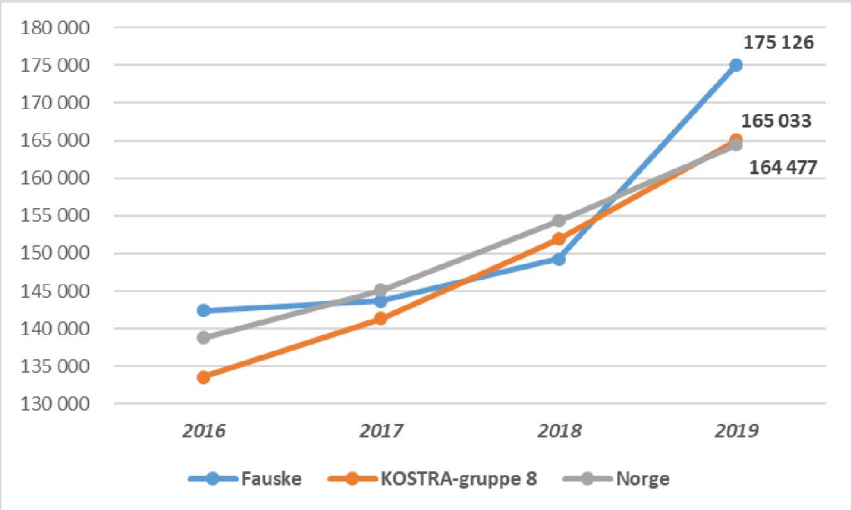

3.7.5 Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6–15 år

Indikatoren viser netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6-15 år, etter at tilskudd fra staten og eventuelle andre direkte inntekter er trukket fra. I driftsutgifter til grunnskolesektor inngår driftsutgifter til grunnskolen, skolefritidstilbud, skolelokaler og skoleskyss.

Tallene viser at Fauske kommune i de fire årene ligger betydelig høyere pr elev på utgifter til grunnskole enn sammenligningsgruppene.

Figur 23 – Netto driftsutgifter til grunnskole i kr per innbygger 6-15 år

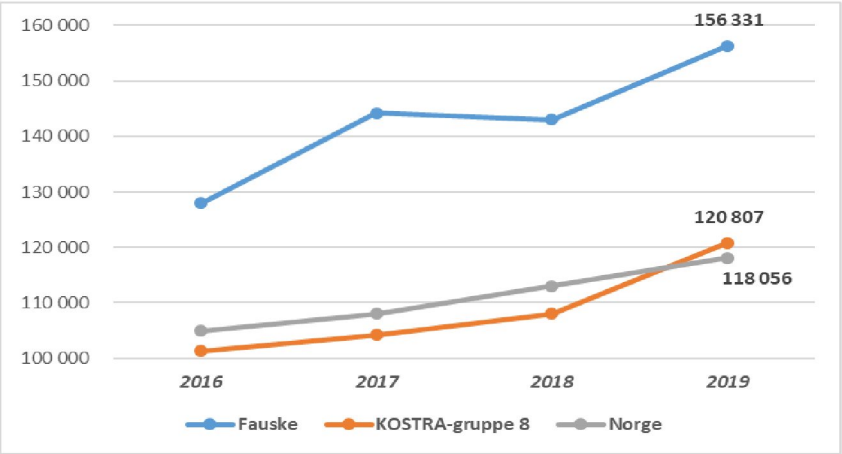

3.7.6 Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning

Indikatoren viser andelen elever i grunnskolen som får spesialundervisning, sett i forhold til alle elever i ordinær grunnskole Fauske kommune har en positiv utvikling fra 2018 til 2019. Fauske ligger godt under snittet for landet og KG08 i 2019. Endringen fra 2018 til 2019 for Fauske er av en slik karakter at tallene bør analyseres nærmere.

Figur 24 – Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning

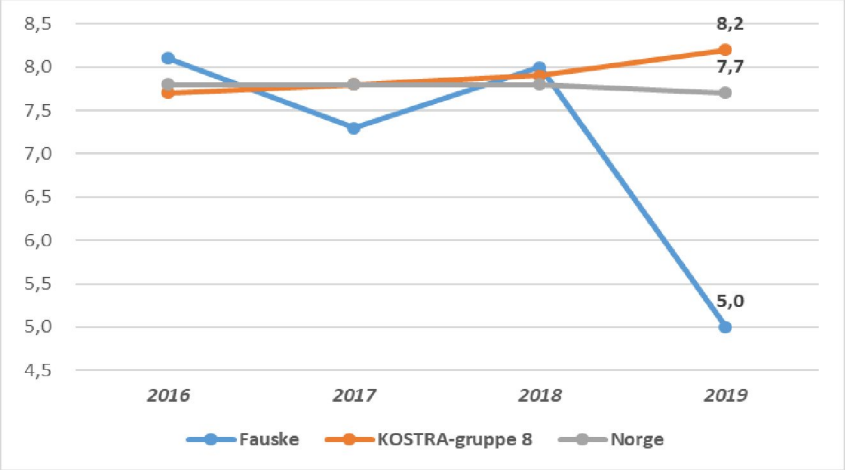

3.7.7 Netto driftsutgifter innen kommunehelse per innbygger

Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i kroner per innbygger. Tallene viser at Fauske ligger betydelig over KG08 og landssnittet.

Figur 25 – Netto driftsutgifter innen kommunehelse i kr per innbygger

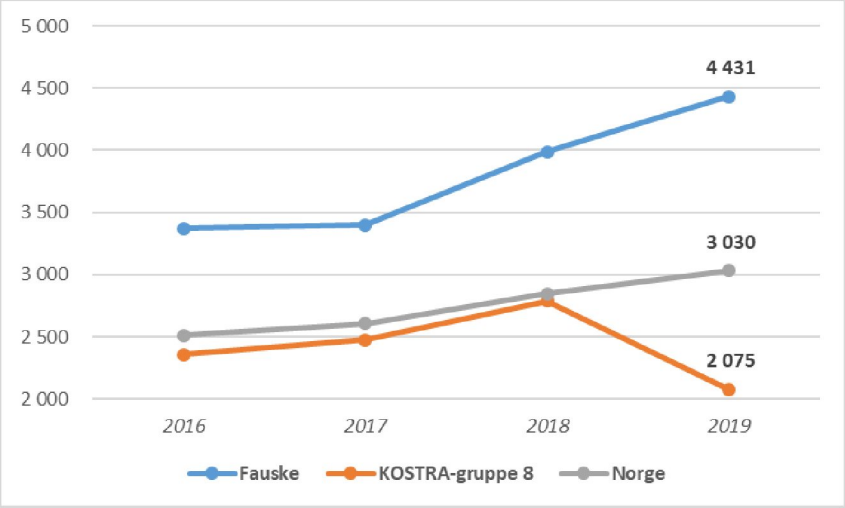

3.7.8 Netto driftsutgifter pleie- og omsorgtjenesten per innbygger

Indikatoren viser netto driftsutgifter til pleie og omsorg i kroner per innbygger. Tallene viser at Fauske ligger betydelig over KG08 og landssnittet.

Figur 26 – Netto driftsutgifter pleie og omsorg i kr per innbygger

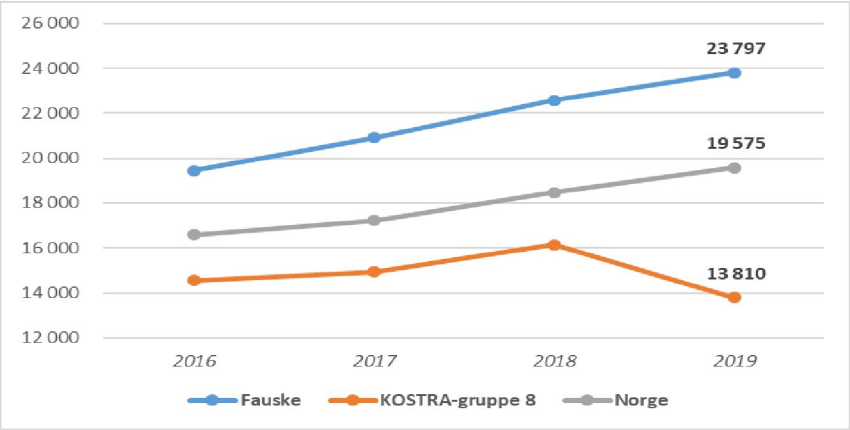

3.7.9 Korrigerte brutto driftsutgifter for institusjon, per kommunal plass

Indikatoren viser brutto driftsutgifter pr kommunal institusjonsplass. Som figuren viser ligger Fauske kommune betydelig over både KG08 og landssnittet.

Figur 27 – Korrigerte brutto driftsutgifter i kr per kommunal plass institusjon

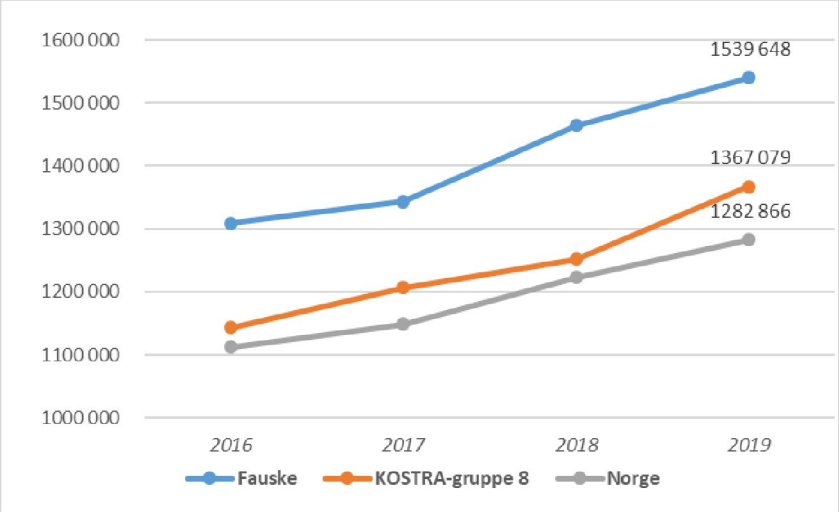

3.7.10 Andel sosialhjelpsmottakere i alderen 20–66 år

Indikatoren viser andel sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, i prosent av antall innbyggere i samme alderskategori. Fauske ligger som figuren viser langt over både KG08 og landssnittet, men har en reduksjon i andelen fra 2017.

Figur 28 – Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år

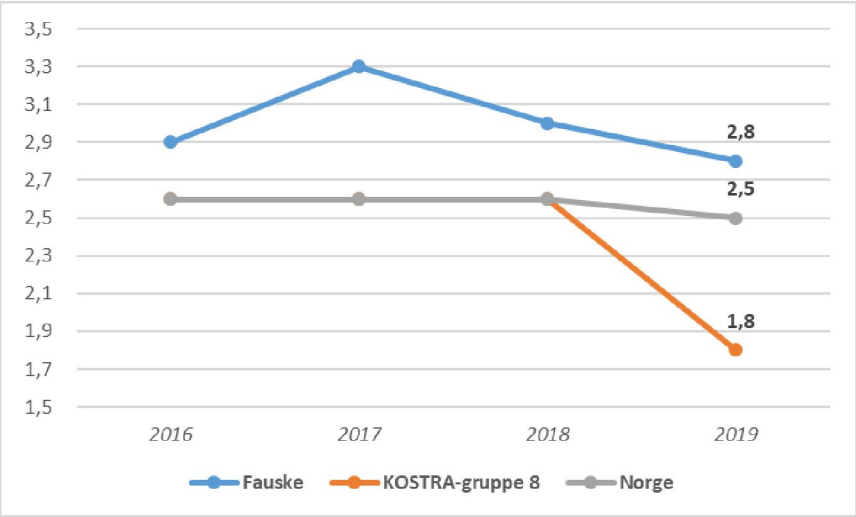

3.7.11 Netto driftsutgifter innen sosialtjenester per innbygger 20–66 år

Tallene viser at Fauske kommune bruker mer i sosialtjenester pr innbygger 20-66 år enn de to sammenligningsgruppene.

Figur 29 – Netto driftsutgifter innen sosialtjenester i kr per innbygger 20-66 år

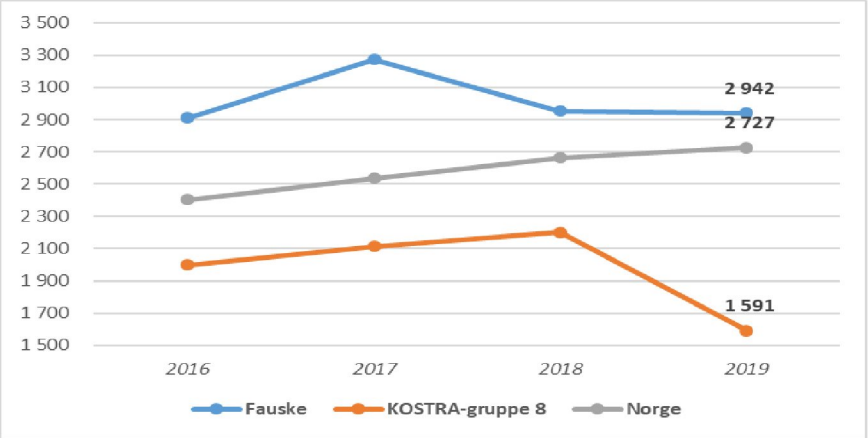

3.7.12 Netto driftsutgifter barnevernstjenesten per innbygger 0–17 år

Fauske kommune ligger høyere i netto driftsutgifter for barnevernstjenesten fra 2016 til 2018 sammenlignet med KG8 og landssnittet, men er litt lavere enn gjennomsnittet i KG08 i 2019.

Figur 30 – Netto driftsutgifter innen barnevern i kr per innbygger 0-17 år

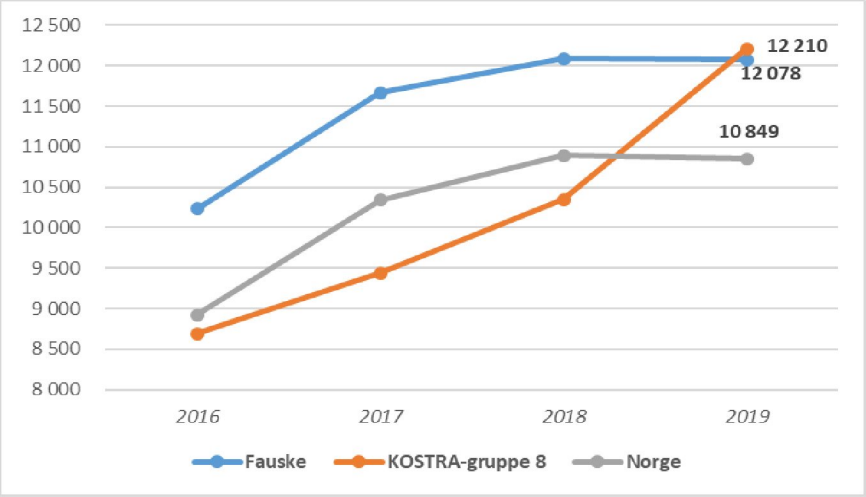

3.7.13 Barn med barnevernstiltak

Indikatoren viser at Fauske kommune ligger høyt, sammenlignet med KG08 og landssnittet, for andel barnevernstiltak i forhold til antall innbyggere 0–22 år.

Figur 31 – Barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0–22 år

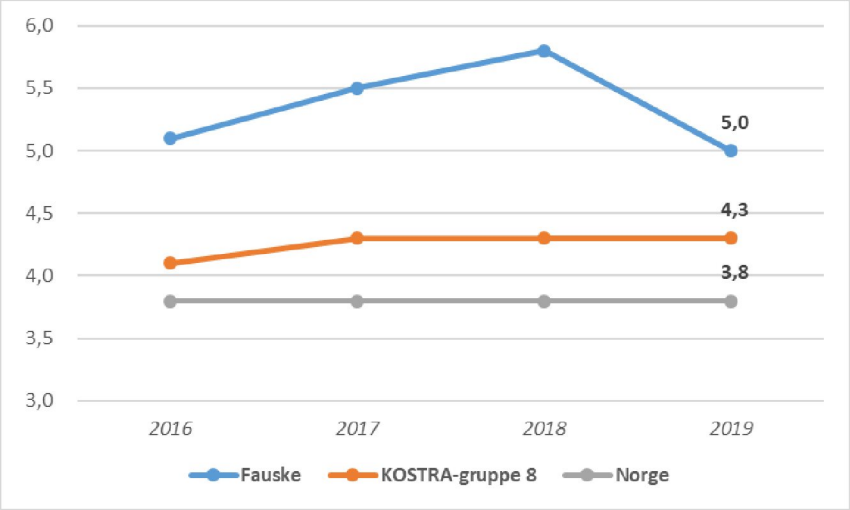

3.7.14 Årsgebyr for vannforsyning

Figuren viser at Fauske har ligget lavt på vannavgift i 2016, men har passert snittet i KG08 fra 2017 til 2019. Fauske kommune har forskuttert investeringer i sektoren og har negativt fond (framført underskudd) per 31.12.2019.

Figur 32 – Årsgebyr for vannforsyning (ekskl. mva., gjelder rapporteringsåret+1)

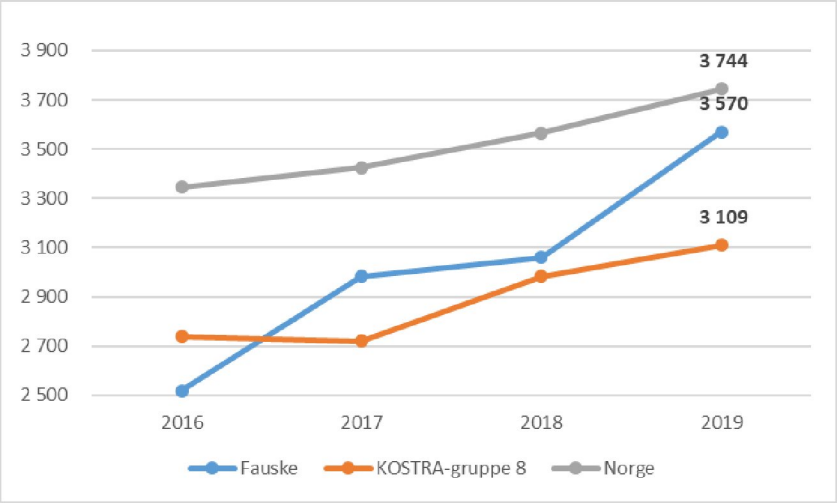

3.7.15 Årsgebyr for avløpstjenesten

Fauske har også svært lavt gebyr for avløp sammenlignet med de to andre gruppene. Dette gjelder hele perioden, selv om gebyret i Fauske har vokst mer siste fire år enn KG08 og landssnittet. Innenfor avløp forutsettes framført underskudd pr 31.12.2019 dekket inn i løpet av 2020/2021.

Figur 33 – Årsgebyr for avløp (ekskl. mva., gjelder rapporteringsåret+1)

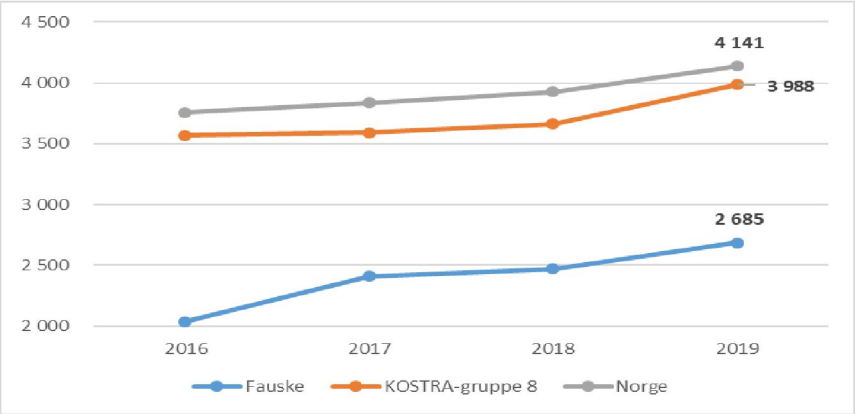

3.7.16 Årsgebyr for feiing

Tilsvarende vann, avløp og renovasjon har Fauske svært lave gebyr for feiing og tilsyn gjennom hele perioden.

Figur 34 – Årsgebyr for feiing og tilsyn (ekskl. mva., gjelder rapporteringsåret+1)

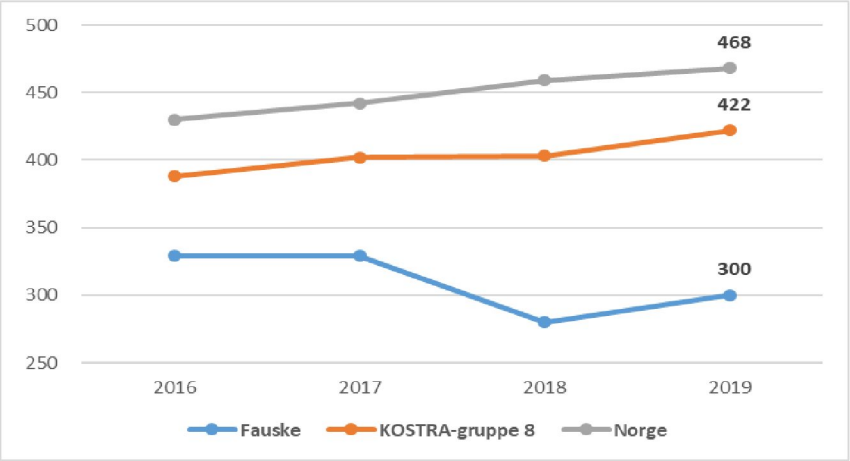

3.7.17 Brutto driftsutgifter per km kommunal vei og gate

Dette nøkkeltallet viser at Fauske kommune bruker betydelig mindre til vedlikehold av vei pr km, sammenlignet med de andre gruppene.

Figur 35 – Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale veier og gater i kr per km

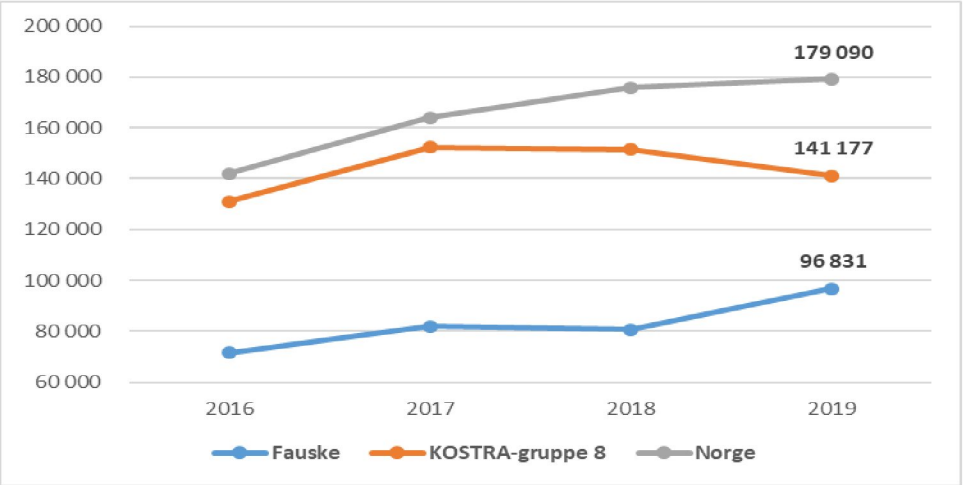

4. Fellesområder

4.1 Fellesinntekter

4.1.1 Rammetilskudd og skatt

Kommunesektorens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. Rammetilskudd og skatt er de klart største inntektene i kommunens budsjett, og utviklingen på disse postene er helt avgjørende for tjenestetilbudet. Inntektssystemet for kommunene er beskrevet i Grønt hefte som følger Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) sitt forslag til statsbudsjett. For å gjøre en mer nøyaktig beregning av rammetilskudd og skatt benytter rådmannen i tillegg en prognosemodell som administreres av KS. Tabellen nedenfor viser utviklingen i rammetilskudd og skatt fra 2018 til 2021 basert på KS' prognosemodell. Skatt i 2020 og 2021 er anslag, og totalsummen er derfor avrundet disse årene.

Tabell 12 – Rammetilskudd og skatt i 2018–2021

	2018	2019	2020	2021	Endring 2020–2021
Innbyggertilkudd	232 420 000	241 932 000	243 837 000	239 764 000	-4 073 000
Utgiftsutjevning	-5 972 000	4 281 000	996 000	1 252 000	256 000
Overgangsordning INGAR	7 520 000	-521 000	3 491 000	711 000	-2 780 000
Saker med særskilt fordeling	1 678 000	1 904 000	3 338 000	2 139 000	-1 199 000
Nord-Norge tilskudd	16 637 000	17 184 000	17 685 000	18 124 000	439 000
Skjønnsmidler (og korona i 2020)	2 397 000	512 000	10 159 000		-10 159 000
Endringer RNB	168 000	-226 000	1 374 000		-1 374 000
Sum rammetiulskudd uten innteksutj.	254 848 000	265 066 000	280 880 000	261 990 000	-18 890 000
Netto inntekstutjevning	26 560 000	28 590 000	30 317 000	32 748 000	2 431 000
Sum rammetilskudd	281 408 000	293 656 000	311 197 000	294 738 000	-16 459 000
Skatt på formue og inntekt	257 308 000	266 024 000	260 598 000	274 694 000	14 096 000
Sum skatt og rammetilskudd	538 716 000	559 680 000	571 800 000	569 400 000	-2 400 000

Rammetilskudd og skatt, endring i %		3,9 %	2,2 %	-0,4 %

Frem til 2015 har KS' prognosemodell gitt et godt bilde på de forventede skatteinntektene. I årene etter har skatteinntektene blitt høyere enn det prognosemodellen har vist. I budsjettforslaget for 2020 økte rådmannen skatteinngangen med 4 mill. kr sammenlignet med prognosemodellen. Det ble presisert at dette var et usikkert anslag, men det var basert på erfaringene fra de siste årene. Som følge av koronavirusutbruddet forventes det dessverre skattesvikt, slik at forutsetningen som er lagt til grunn i budsjett 2020 ikke lenger er like realistisk. Ettersom samfunnet fremdeles er sterkt preget av effektene fra koronapandeminen, så foreslår kommunedirektøren å legge prognosemodellen til grunn ved budsjettering av rammetilskudd og skatt i 2021.

Prognosemodellen viser en reduksjon i rammetilskudd og skatt fra 2020 til 2021. Det betyr at f.eks. lønnsøkningen som følger av hovedtariffavtalen må dekkes av andre inntekter eller reduksjoner på øvrige utgiftsposter. I tillegg er det varslet at noen særskilte tilskudd fra staten fra 2021 skal inngå som

en del av rammen. Samlet medfører disse faktorene at kjøpekraften for Fauske kommune i 2021 er betydelig svekket sammenlignet med 2020.

Utgiftsbehovet er et anslag på hvor mye det vil koste for kommunene samlet å gi velferdstjenester til innbyggerne sine. Det beregnes et utgiftsbehov for hver enkelt kommune i utgiftsutjevningen ved hjelp av behovsindeksen. Gjennom utgiftsutjevningen omfordeles innbyggertilskuddet mellom kommunene ved hjelp av behovsindeksen. Midler omfordeles fra kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov til kommuner med høyt beregnet utgiftsbehov. Utgiftsutjevningen skal gi kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov som kommunene ikke kan påvirke selv.

Behovsindeksen forteller noe om hvor dyr en kommune er å drive i forhold til landsgjennomsnittet. Den samlede behovsindeksen er beregnet ved hjelp av et sett kriterier og vekter som sier noe om hvorfor kommunenes utgifter varierer. Indeksen brukes videre til å beregne kommunens trekk eller tillegg i utgiftsutjevningen.

Behovsindeksen til Fauske kommune har falt fra 2020 til 2021, og det betyr at det i 2021 skal koste 99,33 % av landsgjennomsnittet å drive Fauske kommune, mot 99,36 % i 2020. Dette gir Fauske kommune et fratrekk i utgiftsutjevningen for 2021.

4.1.2 Kraftinntekter

Kraftinntektene utgjør en betydelig del av kommunens driftsinntekter, og inngår i sin helhet til å finansiere kommunens årlige drift.

2020 har så langt vært et spesielt år i kraftmarkedet. Systemprisen i april endte på under 6 øre/kWh. Både i juni og juli nådde systemprisen et historisk bunnivå, med henholdsvis 3,38 øre/kWh i juni og 2,51 øre/kWh i juli. Laveste pris hadde vi 6. juli med 0,97 øre/kWh, som også var første dagen Norge opplevde negativ timepris. Til sammenligning var systemprisen den siste uken før nyttår 35 øre/kWh.

Årsaken til dette prisraset er i første rekke det ekstremt høye hydrologiske overskuddet som har bygd seg opp, altså at det er betydelig mer snø og vann i magasinene enn normalt. Det var svært mye snø i fjellet etter vinteren og vannkraftprodusentene måtte produsere alt de kunne for å gjøre plass til smeltevann, som vårløsningen fører med seg. På toppen av dette ble det en våt sommer og høst. Det vil ta tid før den hydrologiske situasjonen igjen er tilbake til normalen. I tillegg kommer forsterkende faktorer med mye vindkraft, lav gasspris, lavere forbruk på grunn av høyere temperaturer enn normalt, og til slutt effektene av korona-pandemien.

Tabell 13 – Oversikt ulike kraftinntekter 2012–2021

	Kvotekraft	Konsesjons-kraft	Utbytte	Eiendomsskatt vannkraftanlegg	Sum kraftinntekter	Differanse fra året før	Differanse fra 2012
2021	**2 200 000**	**5 400 000**	**-**	**18 400 000**	**26 000 000**	**-22 250 000**	**-37 700 000**
2020	5 550 000	19 300 000	5 000 000	18 400 000	48 250 000	2 700 000	-15 450 000
2019	4 300 000	20 250 000	5 000 000	16 000 000	**45 550 000**	11 150 000	-18 150 000
2018	4 300 000	8 800 000	4 800 000	16 500 000	**34 400 000**	-8 800 000	-29 300 000
2017	4 300 000	12 500 000	6 700 000	19 700 000	**43 200 000**	1 900 000	-20 500 000
2016	4 300 000	5 800 000	7 800 000	23 400 000	**41 300 000**	-4 900 000	-22 400 000
2015	4 300 000	11 700 000	6 700 000	23 500 000	**46 200 000**	-5 200 000	-17 500 000
2014	4 300 000	15 400 000	7 800 000	23 900 000	**51 400 000**	-2 800 000	-12 300 000
2013	4 300 000	11 600 000	13 000 000	25 300 000	**54 200 000**	-9 500 000	-9 500 000
2012	4 300 000	22 300 000	14 700 000	22 400 000	**63 700 000**		

De lave prisene i kraftmarkedet får direkte innvirkning på Fauske kommunes budsjett i 2021. I 2012 var de samlede kraftinntektene på 63,7 mill. kr. En budsjettert kraftinntekt på 26 mill. kr i 2021 gir en reduksjon i kraftinntektene på 37,7 mill. kr sammenlignet med toppåret 2012. 2021 viser en reduksjon på over 22 mill. kr i forhold til situasjonen i 2020, da samlede kraftinntekter var på 48 mill. kr. Kraftinntektene har blitt brukt til løpende drift i kommunen, og et inntektsbortfall på 37,7 mill. kr på ni år tilsier et betydelig årlig kutt i tjenestetilbudet dersom det ikke tilføres inntekter fra andre områder i stedet.

Kvotekraft

Fauske kommunes rettigheter til kvotekraft ble i 2008 leid ut til SKS Produksjon for en tiårsperiode. Som vederlag mottok kommunen en engangsutbetaling på 60,3 mill. kr. I samråd med Fylkesmannen i Nordland ble denne inntekten ved avtalens inngåelse kun ført i balansen, og deretter inntektsført med 1/10 i perioden 2010–2019. I 2020 brukte kommunen kvotekraften selv, og det overskytende kraftvolumet ble solgt i spotmarkedet.

Kvotekraften kan i 2021 leies ut for nye ti til femten år, eller man kan velge årlig utleie. Prisutsiktene i markedet vil være avgjørende for hvilken løsning som velges. Et tredje alternativ er at kommunen benytter kvotekraften selv. Ved å benytte kraften i egen tjenesteproduksjon sparer kommunen skatt, da salg av kvotekraft til andre er en skattepliktig inntekt.

I 2021 har kraftutvalget vedtatt at kommunen skal bruke kvotekraften selv, og at det overskytende kraftvolumet forvaltes av SKS.

Konsesjonskraft

Det er ikke inngått avtale om salg av konsesjonskraften for 2021. Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2021 er saldert med en pris på 21,1 øre/kWh. Dette gir en netto budsjettert inntekt på 5,4 mill. kr, som er betydelig lavere enn i 2020, da netto inntekt fra salg av konsesjonskraften var på 19,3 mill. kr. Håpet er at prisen på konsesjonskraft i området som Fauske tilhører, skal stige utover i

november. Ett øre høyere kraftpris gir ca. kr 800 000,– økt netto inntekt fra konsesjonskraften. Konsesjonskraften for 2021 må selges innen utgangen av november 2020.

Utbytte

Fauske kommune mottar utbytte fra Salten Kraftsamband AS (SKS) og Indre Salten Energi AS (ISE). Det er en klar sammenheng mellom prisene på kraft og inntjeningen til selskapene. Dette betyr igjen at lave kraftpriser kan føre til lavere utbytte for Fauske kommune. Fremtidig utbytte vil også være bestemt av SKS' investeringsstrategi. Det samme gjelder utbytte fra ISE.

For 2021 er det ikke budsjettert med utbytte fra kraftselskapene. Dette har sammenheng med den ekstremt lave kraftprisen i 2020.

Eiendomsskatt på vannkraftanlegg

Skatteetaten har opplyst at fastsettelsen av eiendomsskattegrunnlagene for kraftanlegg for 2021 blir forsinket. Eiendomsskattegrunnlagene vil bli produsert samlet først 20. november 2020. Det innebærer at eiendomsskatteinntektene fra vannkraftanleggene ikke er kjent når kommunedirektørens forslag til budsjett for 2021 legges frem. Inntekten er i budsjett 2021 satt likt med regnskap 2020. Dette beløpet må mest sannsynlig endres når eiendomsskattegrunnlaget foreligger.

LVK har tatt opp med Skatteetaten problemene knyttet til at kommunene får tilgang til opplysningene så sent på året. Etter at Skatteetaten i 2018 gikk over til en digital løsning for distribusjon av grunnlagene, har det vært en utfordring at kommunene ikke får varsel eller tilgang til eiendomsskattegrunnlagene like tidlig som før.

Som det framgår av tabellen over, så er eiendomsskatt på vannkraftanlegg stipulert til 18,4 mill. kr for 2021 inntil eiendomsskattegrunnlaget foreligger.

4.1.3 Eiendomsskatt

Fauske kommune skrev i 2020 ut eiendomsskatt på næring og energianlegg med 7 promille og boliger og fritidsboliger med 4 promille.

Næringseiendom

Fra eiendomsskatteåret 2019 ble verk og bruk-begrepet opphevet. Tidligere verk og bruk (med unntak av vannkraftanlegg, kraftnettet, vindkraftanlegg og petroleumsanlegg med særskatt) skal fra 2019 anses som næringseiendom.

Vannkraft, vindkraft, kraftnett og petroleumsanlegg med særskatt

Det er ingen endring i reglene for vannkraftanlegg, kraftnettet, vindkraftanlegg og petroleumsanlegg med særskatt. Disse eiendommene vil utgjøre et eget utskrivingsalternativ i ny § 3 bokstav c. Kraftnettet, vindkraftanlegg og petroleumsanlegg verdsettes av den kommunale takstnemnda. Verdsettelse av vannkraftanlegg foretas av Skatteetaten (som oftest Sentralskattekontoret for storbedrifter). Produksjonslinjer skal fra 2019 inngå som del av kraftanlegget, forutsatt at linjen brukes til innmating og eies av kraftselskapet. I det videre omtales vannkraftanlegg og kraftnettet som energianlegg.

Bolig og fritidsbolig

Maksimalsatsen for eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger reduseres fra 5 til 4 promille i 2021. Ettersom Fauske kommune i dag benytter en utskrivingssats på 4 promille, så får denne lovendringen ingen praktisk betydning for kommunen. Det er likevel viktig å merke seg at inntektspotensialet fra eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig i hovedsak nå er utnyttet fullt ut inntil ny retaksering som er i 2025. Eiendomsskatteinntekten kan nå kun økes ved å redusere eller fjerne bunnfradraget.

Bunnfradraget ble redusert fra kr 100 000,- til kr 50 000,– per bruksenhet i 2020. Bunnfradraget kan ikke fjernes helt det året promillen økes, og promillen ble økt fra 3 til 4 i 2020.

Ved å fjerne bunnfradraget helt så økes eiendomsskatteinntekten for kommunen med ca. 1,2 mill. kr. Økningen for den enkelte bruksenhet vil være kr 200,– i eiendomsskatt per år. Kommunedirektøren foreslår at bunnfradraget fjernes i 2021.

Budsjett 2021

For 2021 foreslås det en sats på 7 promille for energianlegg og næringseiendom. For boliger og fritidsboliger foreslås det i 2021 en sats på 4 promille, og at bunnfradrag per bruksenhet fjernes helt. Tabellen nedenfor viser utlignet/budsjettert skatt på de enkelte objekttyper i 2016–2021.

Tabell 14 – Eiendomsskatt 2016–2021

Objekt	Promillesats	Budsjett 2021	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Boliger og fritidseiendor	4 ‰	**18 900 000**	17 700 000	18 250 000	18 050 000	17 850 000	17 650 000
Næring	7 ‰	**8 100 000**	8 100 000	7 600 000	4 850 000	4 650 000	5 000 000
Energianlegg	7 ‰	**18 400 000**	18 400 000	16 050 000			
Kraftproduksjon	7 ‰				16 470 000	19 658 000	23 400 000
Verk og bruk øvrig	7 ‰				3 950 000	3 942 000	1 700 000
Sum		**45 400 000**	**44 200 000**	**41 900 000**	**43 320 000**	**46 100 000**	**47 750 000**

4.1.4 Andre inntekter/utgifter

Momskompensasjon drift

Momskompensasjonsordningen ble innført fra og med 2004. Formålet med ordningen er å nøytralisere de konkurransevridninger som kan oppstå som følge av merverdiavgifts-systemet, ved at kommunenes kjøp av varer og tjenester fra private gjennom ordningen blir likestilt med kommunal egenproduksjon.

Ordningen skal være selvfinansierende ved at kommunene får refundert momsen på kjøp av varer og tjenester, samtidig som kommunene trekkes i rammetilskuddet med noenlunde tilsvarende beløp som momsrefusjonen utgjør.

Momskompensasjon investeringer

All momskompensasjon fra investeringer skal nå inntektsføres direkte i investeringsregnskapet, og vil dermed automatisk medgå til finansiering av investeringene.

Rentekompensasjon for investeringer

Det er budsjettert med til sammen 2,2 mill. kr i rentekompensasjon for 2021 iht. prognose fra Husbanken. Kommunen mottar rentekompensasjon for skole og svømmeanlegg, omsorgsboliger/sykehjem og kirkebygg, men det alt vesentlige kommunen mottar er knyttet til omsorgsboliger.

Fram til og med 2020 har kommunen utbetalt ca. 50 % av mottatt rentekompensasjon for omsorgsboliger videre til borettslag for eldre (omsorgsboliger). Dette er iht. vedtak i kommunestyret i forbindelse med etablering av borettslagene/omsorgsboligene. Formålet har vært å subsidiere husleien. Dette gjelder Helsetunet omsorgsboliger, Strømsnes omsorgsboliger, Erikstadtunet omsorgsboliger og Buveien omsorgsboliger. I tillegg kommer Torggata 16 omsorgsboliger som er kommunalt eid.

Ved etablering av borettslagene har det vært en forutsetning at omsorgsboligene skulle organiseres og drives som borettslag. Dette medfører at andelseierne (beboerne) gjennom sitt styre har full styring med både utgifter og inntekter, inkl. fastsetting av husleien. Hittil har kommunen vært engasjert i driften gjennom tildeling av andel kompensasjonstilskudd for å subsidiere husleien. I tillegg har kommunen rett til å oppnevne en representant i styrene.

Ifølge Husbanken er kommunen ikke forpliktet til å utbetale andel av rentekompensasjonen til borettslagene for eldre. I den økonomiske situasjonen Fauske kommune befinner seg i foreslår kommunedirektøren at kommunen på sikt beholder hele tilskuddet til rentekompensasjon omsorgsboliger fra Husbanken. I 2021 foreslås subsidieringen av husleien i borettslagene videreført fram til 30.06.2021. Dette medfører at kommunen utbetaler ca. 25 % av mottatt tilskudd fra Husbanken til borettslagene. Fra 01.07.2021 stoppes den kommunale subsidieringen av husleien. I økonomiplanperioden vil prinsippet om at bruker betaler bli et gjennomgående prinsipp og subsidiering av husleie bør derfor ikke fortsette. Dette tiltaket vil gi en besparelse på 0,53 mill. kr i 2021 og 1,065 mill. kr i 2022 og videre i økonomiplanperioden.

Ved etablering av borettslagene ble også Fauske eldresenter etablert og Brembo-huset og gamle Finneid skole ble pusset opp for å lokalisere aktiviteter for eldre. Finansiering av oppussingen skjedde gjennom tilskuddsmidler omsorgsboliger. Ved etableringen var det forutsatt at driften skulle skje i regi av de eldre selv organisert av eldrerådet. Kommunen ser absolutt verdien av at et slikt tilbud eksisterer og drives av brukerne selv. Det er imidlertid en oppgave som ikke kan kobles opp mot om kommunen subsidierer husleien eller ikke.

Tilskudd ressurskrevende tjenester

Statlig tilskudd til ressurskrevende tjenester skal bidra til at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. I budsjett 2021 er det lagt inn et forventet tilskudd på 5,8 mill. kr og ekstra skjønnstilskudd på 1 mill. kr slik som i 2020.

Tilskudd private barnehager

Barnehageloven § 14 fastslår at kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen. For 2020 er tilskuddet beregnet til 39,9 mill. kr, mens det er budsjettert med tilskudd på 38,5 mill. kr i 2021. Tilskuddet til private barnehager beregnes med grunnlag i kommunens utgifter til egen drift, slik at når driftsutgiftene til egne barnehager øker, øker også tilskuddet til de private barnehagene. Fordelingen mellom små og store barn i de private barnehagene har også betydning for tilskuddets størrelse, samt alder på bygget til den private barnehagen. Vi ser at andelen små barn har økt i de private barnehagene de siste årene. Økningen av antall små barn i private barnehager øker tilskuddet.

Integreringstilskudd

Integreringstilskuddet skal dekke kommunenes gjennomsnittlige merutgifter til bosetting og integrering av flyktninger. Tilskuddet skal bidra til at flyktningene snarest mulig kan forsørge seg selv og ta del i samfunnet.

Fauske kommune hadde vedtak om bosetting av 10 flyktninger i 2019 og 2020, og bosatte henholdsvis 8 personer i 2019 og 7 personer frem til november i 2020. Det er fortsatt usikkerhet pga. korona om Fauske kommune vil bosette de 10 personene som vi har vedtak på i 2020. Når kommunen ikke bosetter i henhold til vedtak, fører det til fremtidig inntektsbortfall og divergens i forhold til budsjettert tilskudd.

Når bosatte i kommunene har gjennomført obligatorisk opplæring i norsk og samfunnskunnskap, har de større mulighet til å flytte mellom kommuner. Det fører til at Fauske kommune må betale tilbake beregnet tilskudd til ny kommune, dersom flyktninger flytter fra kommunen i en 5-årsperiode etter bosetting. På samme måte får Fauske også utbetalt ekstra tilskudd, dersom flyktninger flytter til kommunen i det samme tidsrommet. Fauske kommune har de siste årene bosatt færre flyktninger, og det påvirker hvor mye kommunen mottar i integreringstilskudd.

Kommunedirektøren foreslår at kommunen sier ja til å bosette 10 flyktninger også i 2021. Integreringstilskuddet år 1–.5 for 2021 er estimert til 9,67 mill. kr.

Tabell 15 – Tidligere mottatt tilskudd år 1–5

Årstall	**År 1**	**År 2–5**
2019	Kr 1 330 000,-	Kr 18 316 500,-
2018	Kr 4 840 000,-	Kr 24 460 500,-
2017	Kr 10 787 000,-	Kr 24 021 000,-
2016	Kr 9 084 000,-	Kr 21 378 800,-

Inntekter havbruksfondet

Stortinget besluttet i 2015 at det skulle opprettes et havbruksfond. Havbruksfondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen og inntekter fra avgiften på produksjon av laks, ørret og regnbueørret. Den første utbetalingen via Havbruksfondet kom i desember 2017 og var på 60 mill. kr. I 2018 ble det utbetalt 2,7 mrd. kr til 164 kommuner og ti fylkeskommuner. I 2019 ble det utbetalt ca. 450 mill. kr. Stortinget har vedtatt at kommunesektoren for kapasitetsjusteringen i 2020 tildeles 2,25 mrd. kr i 2020 og 1 mrd. kr i 2021.

Ved fordeling av midlene skal Fiskeridirektoratet legge til grunn klarert lokalitetsbiomasse, slik det går frem av Akvakulturregisteret 1. september kl. 12.00. Fordelingen mellom kommuner og fylkeskommuner settes til henholdsvis 7/8 og 1/8 av Havbruksfondet. Lokalitets-MTB (maksimal tillatt biomasse) for alminnelige matfisktillatelser og tillatelser til særlige formål benyttes som fordelingsnøkkel. Kun lokaliteter for laks, ørret og regnbueørret i sjøvann inngår i fordelingsnøkkelen. En del av kommunenes andel, tilsvarende 1/8 av midlene som utbetales fra Havbruksfondet, kommer til fordeling blant kommuner som har klarert ny lokalitets-MTB innenfor siste toårsperiode, med en øvre grense på 5 mill. kr til en enkeltkommune. Det eventuelt overskytende beløpet fordeles på alle kommuner basert på andel av lokalitets-MTB.

Regjeringen la i revidert nasjonalbudsjett 2020 frem en ny fordeling fra salg av nye laksekonsesjoner, og foreslo samtidig å innføre en produksjonsavgift fra 2021 på 40 øre per produsert kilo laks. En statlig grunnrenteskatt ble avlyst. Regjeringen foreslo at andelen av inntektene til kommunene fra fremtidige salgs- og auksjonsinntekter reduseres til 25 %, fra 80 %.

I forliket på Stortinget ble det vedtatt en fast bevilgning til kommuner og fylkeskommuner på til sammen 3,25 mrd. kr for 2020 og 2021. I forliket ble det videre enighet om at fra 2022 økes kommunal sektors andel fra salg av kapasitet fra de opprinnelige foreslåtte 25 % til 40 %. I tillegg innføres en produksjonsavgift.

I 2020 har Fauske fått utbetalt kr 4 896 438,70 fra Havbruksfondet. I 2021 budsjetteres det med en inntekt fra Havbruksfondet på 2 mill. kr. Dette er forholdvis samme andel av utbetalingen på 1 mrd. kr som vi fikk av totalbeløpet i 2020 på 2,5 mrd. kr.

4.2 Gjeld, renter og avdrag

Tabellen nedenfor viser oversikt over kommunens lånegjeld pr 08.11.2020. Lånegjelda totalt utgjør da 1,4 mrd. kr, inkludert lån til selvkostområder. Dette er langt over det kritiske nivå for Fauske kommunes økonomiske bærekraft. Låneopptak til investeringer 2020 er ikke tatt opp per november 2020, og inngår dermed ikke i tabellen under. Alle nye låneopptak, inkl. videreformidlingslån i Husbanken skal godkjennes av Fylkesmannen før opptak.

Den høye lånegjelden, i kombinasjon med utsatt omstilling, er en vesentlig faktor til at Fauske kommune har havnet i ROBEK. Lånegjelden Fauske kommune har påtatt seg vil gi stor belastning på økonomien. Dersom renten øker i økonomiplanperioden vil driftsbelastningen øke tilsvarende.

Beregnede utgifter til renter og avdrag for 2021 utgjør ca. 80 mill. kr, inkl. renter kassekreditt og morarenter. Budsjetterte avdrag er beregnet iht. kommunelovens krav til minimumsavdrag. Det er ikke lenger mulig å vedta avdragsutsettelser.

Kommunedirektøren foreslår derfor et redusert låneopptak i 2021 i forhold til langtidsplanen 2020–2023. I langtidsplanen 2020–2024 var det foreslått et låneopptak ekskl. vann og avløp i 2021 på 29,93 mill. kr. Kommunedirektøren foreslår for 2021 et budsjett uten ordinært låneopptak.

Tabell 16 – Oversikt gjeld

Långiver/ rentetype	Opprinnelig lånebeløp	År	Restgjeld pr 08.11.2020	Gjeldende rente pr 08.11.2020	Margin	Fastrente utløpsdato	Sluttdato
3 mnd Nibor	**425 057 000**		**391 083 527**	**0,8805%**			
KommunalBanken	64 457 000	2016	60 159 880	0,8700%	0,6000%		22.12.2042
KommunalBanken	62 900 000	2013	60 803 330	0,8700%	0,6000%		21.12.2043
KommunalBanken	148 850 000	2016	134 628 650	0,8300%	0,6000%		28.02.2056
KLP Kommunekreditt	148 850 000	2016	135 491 667	0,9400%	0,7000%		25.02.2056
Fastrente	**536 364 635**		**322 065 470**	**1,9682%**			
KommunalBanken	277 744 635	2009	102 831 190	1,9800%		02.03.2022	03.06.2031
KommunalBanken	47 540 000	2015	41 003 140	1,9607%		23.02.2022	23.02.2055
KommunalBanken	153 300 000	2015	132 221 140	1,9607%		23.02.2022	23.02.2055
KommunalBanken	57 780 000	2015	46 010 000	1,9700%		03.03.2022	03.03.2042
P.t. rente	**763 173 000**		**675 032 458**	**0,9420%**			
KommunalBanken	72 800 000	2010	49 636 410	0,9582%	0,0000%		16.07.2040
KommunalBanken	100 000 000	2011	62 719 280	0,9791%	0,0000%		06.12.2030
KommunalBanken	171 396 000	2017	156 398 850	0,9055%	0,0000%		24.04.2057
KommunalBanken	81 882 500	2018	78 254 820	0,9648%	0,0000%		04.06.2058
KLP	81 882 500	2018	78 733 173	0,9837%	0,0000%		14.02.2058
KLP	45 474 000	2018	43 484 513	0,9429%	0,0000%		19.12.2058
KLP Kommunekreditt	209 738 000	2019	205 805 413	0,9298%	0,0000%		02.01.2060
Total	**1 724 594 635**		**1 388 181 455**	**1,1628%**			

Figur 36 – Fordeling mellom fast og flytende rente

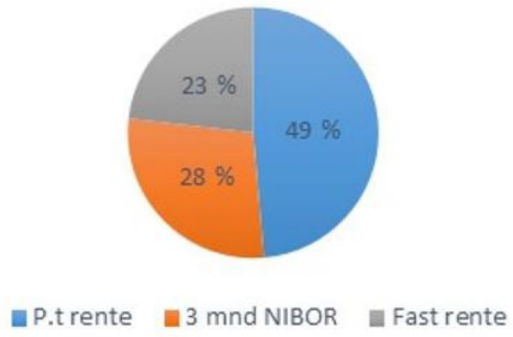

4.3 Likviditet

Fauske kommunes grunnlikviditet er meget svak. Låneopptak til store investeringsprosjekter fungerer som likviditet i fasen mellom låneopptak og utbetalinger på investeringene. En så svak likviditet er et symptom på en økonomi i sterk ubalanse. Inntil kommunen oppnår et positivt netto driftsresultat vil likviditeten stadig forverres.

For å styrke likviditeten solgte Fauske kommune seg helt ut av aktiv forvaltning i mai 2019. Dette har styrket likviditeten med 33 mill. kr. Kassekreditten i 2020 har ligget med en øvre ramme på 140 mill. kr. Dette har vært tilstrekkelig i 2020 pga. stort låneopptak til investeringer i januar 2020. Rammen for kassekreditten må sannsynligvis økes i 2021.

4.4 Bundne og frie egenkapitalfond

Fond i kommunal sektor deles frie fond og bundne fond. Frie fondsmidler kan benyttes fritt til drifts- (disposisjonsfond) og investeringsformål (investeringsfond). De bundne fondene består av avsatte midler som det er knyttet betingelser til bruken av. Eksempler her er Næringsfond og Hjemfallsfond på driftssiden og innbetalte ekstraordinære avdrag på formidlingslån på investeringssiden (kan kun benyttes til ekstraordinære avdrag på lån). Fauske kommune har ingen disposisjonsfond pr 31.12.2019.

Tabell 17 – Fondsoversikt ved siste årsskifte (regnskapstall i kr)

	Regnskap 2019	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Bundne driftsfond	**-22 191 572**	**-26 216 999**	**-25 434 520**	**-27 540 342**
Herav Næringsfondet	-2571461,78	-2 096 184	-2 271 393	-2 169 041
Herav Hjemfallsfondet	-12 215 403	-12 434 390	-13 965 410	-11 705 236
Herav Øvrige bundne driftsfond	-7 404 707	-11 686 425	-9 197 717	-13 666 065
Disposisjonsfond	**-**	**-**	**-**	**-8 416 646**
Ubunde investeringfond	**-2 049 412**	**-2 224 412**	**-6 931 514**	**-4 198 793**
Bundne investeringsfond	**-33 831 038**	**-30 095 659**	**-21 019 150**	**-21 019 150**
Herav Eksraordinære innbetalinger videreutlånte midler	-20 646 321	-29 212 594	-20 136 085	-20 136 085
Sum fond	**-58 072 022**	**-58 537 071**	**-53 385 184**	**-61 174 931**

4.5 Selvkost

Selvkostområdet omfatter tjenester hvor kommunen ikke kan ta mer i betaling enn det koster å produsere tjenestene. Dette gjelder for følgende tjenesteområder:

- Vannproduksjon/-distribusjon
- Avløp og slamtømming
- Renovasjon
- Plansaksbehandling
- Bygge- og delesaksbehandling
- Kart og oppmåling

Vann og avløp administreres sammen med vei i enhet VVA. Renovasjon administreres og leveres av Iris Salten IKS. Øvrige administreres av planavdelingen.

I budsjett 2021 er vann og avløp budsjettert med netto inntekt. Dette fordi begge områder har framført underskudd fra tidligere år, dvs. gebyrene har vært satt for lave slik at inntektene ikke har dekket kostnadene. For avløp gjenstår framført underskudd på i underkant av 0,43 mill. kr som er planlagt inndekt gjennom netto inntekt på avløpsområdet i budsjett 2021. For vann gjenstår framført underskudd på 6,3 mill. kr og det er lagt til grunn at dette underskuddet dekkes inn over 2–3 år.

4.6 Interkommunalt samarbeid

Budsjettert tilskudd til interkommunalt samarbeid ligger på flere ansvarsområder, både på fellesområder og driftsområder. Tabellen nedenfor er en oppsummering.

Tabell 18 – Tilskudd interkommunalt samarbeid (i kr)

	Budsjett 2021	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Nordlandsmuseet	750 000	685 000	680 000	670 000
Salten Regionråd sekretariat	369 710	376 320	376 880	371 430
Salten Regionråd Felles Ansvar	185 627	187 314	181 705	179 270
Salten Friluftsråd	121 445	119 064	115 821	112 886
Salten Kultursamarbeid	165 874	160 839	156 458	156 458
Et digitalt Salten	36 667			
Karrieresenter Salten	110 000	110 000	125 000	122 000
Sekretariat kontrollutvalg	275 000	198 000	190 000	182 000
Salten Kommunerevisjon	1 691 000	1 691 000	1 650 000	1 602 000
RKK Indre Salten	744 855	744 855	750 000	750 000
Interkommunalt arkivsamarbeid i Nordland	300 000	300 000	140 000	137 000
Utmarkskommunenes sammenslutning	58 000	58 000	54 000	51 000
Salten IUA (akutt forurensning)	100 600	52 000	50 000	48 000
Salten Brann IKS	7 745 517	7 848 758	7 800 659	7 988 884
Samisk bokbuss	25 000	22 000	22 000	20 000
Sceneinstruktøren Indre Salten	80 000	75 000	75 000	72 000
Helse- og miljøtilsyn Salten	430 000	430 000	430 000	408 618
Krisesenteret i Bodø	948 126	950 658	907 492	825 908
Overgrepsmottak Bodø	127 521	126 377	115 476	331 718
Legevaktsentral AMK	1 653 675	1 549 892	1 410 365	1 305 577
Sum	**15 918 617**	**15 685 077**	**15 230 856**	**15 334 749**

Enkelte tall i kolonnen budsjett 2020 er justert da det er avdekket feil i budsjettdokumentet for 2020.

Oversikten viser interkommunalt samarbeid hvor Fauske kommune ikke har vertskommuneansvar.

4.7 Fauske kirkelige fellesråd

Kommunens økonomiske ansvar for Den norske kirke er nedfelt i kirkeloven § 15. Forståelsen av kommunenes økonomiske ansvar etter kirkeloven § 15 bygger på den forutsetning at de kommunale bevilgninger til kirken skal gi grunnlag for tilfredsstillende drift og vedlikehold av kirker og kirkegårder, og for utgiftsdekningen i kirkelige stillinger med tilhørende driftsposter. Budsjettrammen til disse formål vil imidlertid være gjenstand for ordinære kommunale prioriteringer innenfor lovens rammer. Tabell 19 nedenfor viser utviklingen i Fauske kommunes budsjetterte tilskudd til kirken i perioden 2014–2021.

I 2019 var 82,5 % av innbyggere i Fauske kommune medlem av den norske kirke. Tilbakemeldinger fra innbyggere og brukerne er gode, noe som indikerer at tjenesten fungerer etter forutsetningene. Fauske kirke feiret 150-årsjubileum i september 2019.

Kirkegårdsanleggene er av en slik størrelse (170 000 m^2) at grunnbemanningen ikke er i stand til å utføre de arbeidsoppgavene som påkreves gjennom vekst- og sommersesongen. Dette løses i dag med at fellesrådet tilføres ressurser fra enhet kultur og idrett i form av skoleungdommer, til klipp og trimming av grøntarealene i Sulitjelma og Valnesfjord. Skoleungdommer til anleggene i Fauske, finansieres over driften. Personell med varig tilrettelagt arbeid utfyller det resterende ressursbehov.

Med bakgrunn i covid-19 og en langtidssykemelding har 2020 forløpt mindre kostnadskrevende enn forutsatt. Regnskapet hittil i 2020 gir en prognose som indikerer balanse eller et lite mindreforbruk. Fellesrådet er innforstått med at Fauske kommune er i en økonomisk krevende situasjon. Fellesrådet ønsker likevel å påpeke at tilskuddet ikke er økt med kommunal deflator i perioden 2018–2020, og ber om justering med deflator i 2021. Kirken ikke har fått investeringsmidler siden 2015, og behovet begynner nå å bli stort. Fellesrådet ber derfor om investeringsmidler på kr 1 045 000,– i 2021. Investeringsmidlene ønskes benyttet til arbeid med verneplan for kirkegårdene, varmepumper til Fauske kirke og Sulitjelma kirke, ny gressklipper til kirkegårdene, nytt gjerde mot RV80 i front av kirken på Fauske samt nye benker til kirkegårdene.

Fauske kirkelige fellesråd har hatt en mer anstrengt økonomi i 2019 enn foregående år, ettersom budsjettet ikke ble økt med den kommunale deflatoren. Organisasjonen har etablert gode rutiner for drift og internkontroll, som igjen har ført til god ressursutnyttelse.

Tabell 19 – Tilskudd Fauske kirkelige fellesråd 2014–2021 (i kr)

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	**2021**
Driftstilskudd	7 189 000	7 674 000	7 674 000	7 924 000	8 130 000	8 130 000	8 130 000	**8 130 000**
Vekst %	3,0 %	6,7 %	0,0 %	3,3 %	2,6 %	0,0 %	0,0 %	**0,0 %**

Budsjett 2021

Kommunedirektøren foreslår at det i budsjettet for 2021 ikke gis et påslag tilsvarende kommunal deflator på 2,7 %. Tilskuddet for 2021 blir dermed på kr 8 130 000,– slik som i 2018–2020. Kommunedirektøren foreslår ingen investeringsmidler for 2021.

5. Samhandlingsområder

5.1 Generelt for samhandlingsområdene

Kommunedirektøren vil presisere at driftsnivået i Fauske kommune må tilpasses kommunens inntekter. Kommunen har et meget stort omstillingsbehov. Omstillingsbehovet gjelder også for å kunne kanalisere ressurser til pleie- og omsorgssektoren fra de øvrige samhandlingsområdene.

Aktivitetsnivået i kommunen må redusere. Dette må skje i tett samarbeid mellom politikk, administrasjon, tillitsvalgte og verneombud. Dette vil kreve ytterligere effektivisering og føre til nedbemanning i tjenestene. Ved nedbemanning gjelder kravet om saklig begrunnelse dersom man vurderer oppsigelse. Det å risikere å miste jobben kan ha store konsekvenser for den dette gjelder. Arbeidsmiljølovens kap. 15 regulerer disse forhold og det gjennomføres drøftelser med både tillitsvalgte og arbeidstakerne i prosessen med nedbemanning. Det er i Fauske kommune enighet om at blant annet kompetanse og tjenesteansenitet skal være tellende ved nedbemanning. Nedbemanning er ikke ensbetydende med oppsigelser. Fauske kommune vurderer også kontinuerlig om det finnes alternative stillinger i virksomheten som arbeidstaker kan tre inn i, og informerer om alternative tiltak.

5.1.1 Rekruttering

Ett av fokusområdene for Fauske kommune vil være å sikre riktig kompetanse på riktig sted i organisasjonen. I dette arbeidet er både rekruttering og utvikling av medarbeider viktige satsningsområder. Årlig utarbeides derfor en oversikt over antatt rekrutteringsbehov for kommende fire år. Denne er basert på dagens bemanningsnorm/stillinger og de ansattes alderssammensetning.

Nå er arbeidsmarkedet i stadig endring og det stilles store krav til omorganisering og effektivisering. Utfordringen til alle landes kommuner er et økende behovet for arbeidskraft, særlig innen helse og omsorg. Kommunen opplever god søkertilgang til de fleste stillinger, men det har vært en utfordring å vinne kampen om sykepleierne. Fokusområdene vil fremover være å rekruttere og beholde nyansatte med kompetanse i tillegg til å satse på ungdommen. Fauske kommune opptrer derfor på ulike arenaer for å markedsføre kommunen. Videre tar Fauske kommune inn mange elever og studenter i deres praksisperioder. Per november 2020 er det 15 lærlinger i utdanningsløp i kommunen.

Figur 37 – Prognose årsverksbehov per sektor

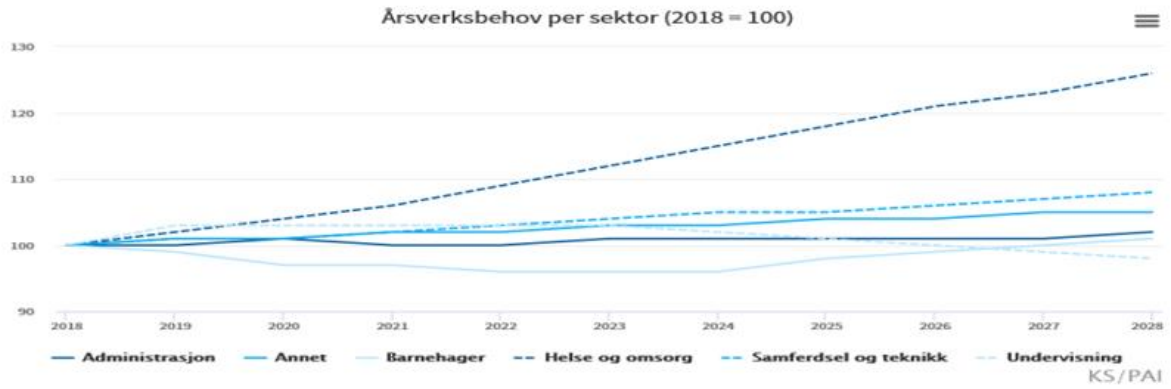

Som det går fram av figuren ovenfor, forventes årsverksbehovet i de ulike sektorene å utvikle seg svært ulikt. Dette fører også til at andelen årsverk hver av de seks sektorene utgjør av totalt antall årsverk, vil endre seg. Ved inngangen til 2018 utgjorde helse- og omsorgssektoren i overkant av 38 prosent av totalt antall årsverk. Frem mot 2028 forventes denne andelen å øke til litt over 44 prosent. Undervisningssektoren utgjorde ved inngangen til 2018 i overkant av 34 prosent av totalt antall årsverk. Denne andelen forventes redusert til ca. 31 prosent frem mot 2028. De andre sektorene forventes i 2028 å utgjøre mellom 0,1 og 0,9 prosentpoeng mindre enn de gjør per i dag.

5.1.2 Heltid

Partssammensatt utvalg gjorde følgende vedtak den 20.09.2016:

- *Grunnbemanningen i pleie/omsorg økes gradvis over fire år til alle stillinger er minimum 80 %*

Arbeidsuka i Norge ble kuttet med 2,5 timer i 1987. I mange skiftyrker la en om grunnturnusen slik at det skulle gå opp med ny arbeidstid. I helse- og omsorgssektoren tok en i stedet bort en helg slik at ansatte gikk fra å jobbe annen hver helg til hver tredje. Dette var primært pga. en intensjonsavtale mellom KS og Norsk Sykepleierforbund og førte til mange små helgestillinger, og disse er vanskelig å tilsette i. Arbeidsmiljøloven åpner for at en kan jobbe annen hver søndag. Vi ber årlig KS drøfte andre arbeidstidsordninger med partene sentralt for å komme fram til en bedre ordning, både for arbeidsgiver og den enkelte ansatte når det gjelder stillingsstørrelse.

For Fauske kommune er det totalt 391 ansatte i pleie og omsorg. Per oktober 2020 er gjennomsnittlig stillingsprosent 78,32 %. Det er en økning på 2,77 % fra 2019.

I tabell 20 ser man at antall ansatte med små stillinger har gått ned fra 2019. Videre er antall ansatte redusert med 79 personer. Dette skyldes flere faktorer, blant annet økning i stillingsprosenter men også delvis at det er foretatt opprydding i kommunens lønns- og personalsystem, HRM. Videre har Fauske kommune en pågående omstillingsprosess innenfor tjenesteområdet. Dette har ført til at enkelte stillinger

holdes vakant for å redusere antall oppsigelser i tjenesten, noe som antas å innvirke på tallene. Det er rimelig å tro at en andel av disse stillingen er dekket gjennom midlertidige ansettelser.

Tabell 20 – Fordeling stillingsprosent

Antall ansatte 2019	Antall fast ansatte pr oktober 2020	Stillingsprosent
470	391	
140	168	100 % stilling
26	11	90-99 % stilling
70	45	80-89 % stilling
73	54	70-79 % stilling
51	27	60-69 % stilling
48	39	50-59 % stilling
23	12	40-49 % stilling
11	10	30 -39 % stilling
16	16	20-29 % stilling
12	9	Under 20 % stilling

5.1.3 Kompetanseutvikling

Kompetanseplanen for 2012–2020 er veiledende og retningsgivende for kommunens kompetanseutvikling. Denne er under rullering. Planen er et verktøy for å videreutvikle lokale kompetansestrategier. Den synliggjør de viktigste kompetanse-, innovasjons- og utviklingstiltakene kommunen må gripe fatt i. Enhetene utarbeider årlig sammen med kommunedirektør en oversikt over nødvendige kompetansetiltak. RKK Indre Salten tar dette med i sine prioriteringer for kommende år.

Kommunedirektøren ser nødvendigheten av å utvikle og tilby kompetanseheving for ledere i kommunen. Dette blant annet for å sette ledere i stand til å kunne ivareta krevende omorganiseringsprosesser i Fauske kommune, og kunne ivareta de ansatte på en best mulig måte gjennom disse prosessene.

For pleie og omsorg ser vi en kompetanseutfordring på sykepleiersiden grunnet større turnover. Dette er ikke uvanlig i et omorganiseringsperspektiv. Det er flere sykepleiere som har sluttet i tjenesten for å ta seg jobb andre steder. I tillegg er det krevende å rekruttere inn sykepleiere med relevant etter- og videreutdanning i Fauske kommune. Det bør derfor vurderes mulige stimuleringstiltak som for eksempel faglig utvikling og/eller støtte til etter- og videreutdanning etter to år for nyutdannede.

Videre har skolene fortsatt kompetanseutfordringer knyttet spesielt til fagene matematikk, engelsk og norsk. Skoleåret 2020–21 mangler 9 av lærerne som underviser i norsk på 1.–7.trinn riktig antall studiepoeng i henhold til krav om undervisningskompetanse etter 2025. Det samme gjelder 18 lærere i

matematikk og 21 lærere i engelsk. I ungdomsskolen er tallene henholdsvis 9 i norsk, 11 i matematikk og 7 i engelsk. I øvrige fag på ungdomstrinnet må lærer ha minimum 30 studiepoeng for å kunne undervise etter 2025. Etter 2025 må kommuner som ikke oppfyller kompetansekravene for undervisning fatte vedtak der det er avvik, og synliggjøre hvordan de skal skaffe riktig kompetanse i fagene. Fauske kommune har lærere som er godt i gang med videreutdanning i relasjon til dette. Staten dekker vikarutgiftene for lærere på videreutdanning, og kommunen må dekke reise, opphold og bøker i forbindelse med studiene. De nye kompetansekrav må tas hensyn til ved rekruttering av nye lærere.

5.1.4 Sykefravær

Sykefraværet i Norge har hatt en jevnt nedadgående trend i årene etter 2009, og har holdt seg om lag uendret siden 2012 (Regjeringen, 2016). Ser vi derimot isolert på sykefraværsstatistikken for kommunesektoren i samme periode, viser den en annen utvikling. I kommunesektoren har sykefraværet økt fra 2009 og fram til 2018 (PAI/KS, udat.). Videre i perioden 4. kvartal 2018 til 3. kvartal 2019 var sykefraværet i kommunesektoren 9,83 % på landsbasis, for Fauske kommune var sykefraværet på 13,18 % i samme periode.

I 2020 er sykefraværet i Norge veldig avvikende fra tidligere år på grunn av korona. Statistikken for første kvartal 2020 viser en økning på drøyt 10 % sammenliknet med første kvartal 2019. I andre kvartal 2020 har fraværet stabilisert seg og er på landsbasis tilbake til normalen som var før pandemiutbruddet.

Året 2020 har også for Fauske kommune vært dominert av korona-pandemien. Vi kan se tydelig på statistikken at korttidsfraværet hadde en topp i mars og så har det ligger lavt gjennom våren og sommeren, før det kom en ny topp i september. Dette er naturlige svingninger som er et resultat av pandemien, og Fauske kommune har ikke høyere sykefravær enn sektoren på landsbasis. Langtidsfraværet har vi siste halvår 2020 stort sett hatt nedgang eller ligget likt i forhold til 2019, det hadde en jevn nedgang frem til august og så en oppgang igjen i september. Noe som også er en naturlig svingning i forhold til årstiden, men økningen var lavere i 2020 enn i 2019.

Tabell 21 – Nøkkeltall sykefravær september 2019 og september 2020

Nøkkeltall			
	Korttidsfravær	Langtidsfravær	Totalt fravær
2019	2,5 %	7,1 %	9,7 %
2020	2,4 %	7,6 %	10,1 %
Endring	- 0,1 %	+ 0,5 %	+ 0,4 %

Våren 2019 iverksatte Fauske kommune prosjektet Prima arbeidsklima som en del av et arbeidsmiljønettverk i regi av KLP. Bakgrunnen for prosjektet var å øke fokuset på arbeidsmiljøet. For å ha effekt vet vi at arbeidsmiljøarbeidet må være systematisk, kunnskapsbasert og rettet mot reelle behov og risikofaktorer på den enkelte arbeidsplass.

Prosjektleder og nærværsrådgiver sluttet imidlertid vinteren 2020 og stillingen som nærværsrådgiver ble ikke besatt. Ny personalkonsulent ansatt fra august 2020 er ny prosjektleder, og er i høst i gang med prosjektet. Dette har påvirket det systematiske sykefraværsarbeidet i Fauske kommune og har ført til redusert mulighet for lederoppfølging på systematisk nærværsarbeid, og sykefraværet har økt med 0,4 % med sammenlignbar periode fra 2019 til 2020.

Figur 38 – Utvikling sykefravær 9/2019 vs. 9/2020

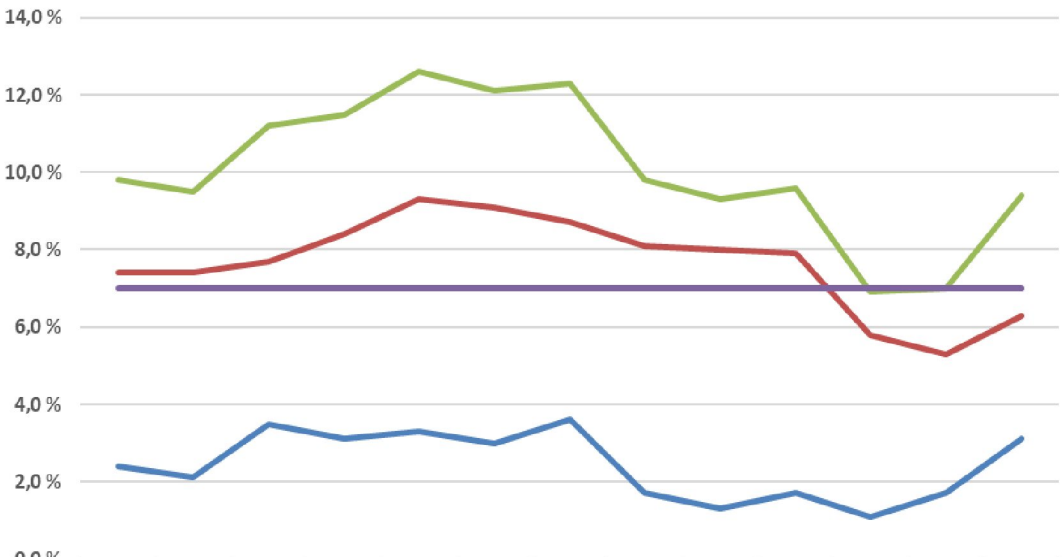

	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep
KORTTID	2,4 %	2,1 %	3,5 %	3,1 %	3,3 %	3,0 %	3,6 %	1,7 %	1,3 %	1,7 %	1,1 %	1,7 %	3,1 %
LANGTID	7,4 %	7,4 %	7,7 %	8,4 %	9,3 %	9,1 %	8,7 %	8,1 %	8,0 %	7,9 %	5,8 %	5,3 %	6,3 %
TOTALT	9,8 %	9,5 %	11,2 %	11,5 %	12,6 %	12,1 %	12,3 %	9,8 %	9,3 %	9,6 %	6,9 %	7,0 %	9,4 %
MÅL	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %

På årsbasis har vi en økning i sykefraværet. Denne økningen var i årets første fire måneder, hvor vi i 2019 hadde 9,3 % sykefravær og i 2020 hadde 11,7 %. Resten av året har vi hatt en vesentlig nedgang i fraværet sammenliknet med 2019.

Det er kjent at sykefravær øker i organisasjoner som er i omstilling, og dette ser vi trolig konsekvensene av i årets første måneder. I mars slo korona ut for fullt og alle opplevde en ytre trussel og fokus ble derfor flyttet til hvordan vi sammen på best mulig måte kan løse problemene. Tilrettelegging for hjemmekontor og stengte arbeidsplasser kan ha påvirket sykefraværsstatistikken. Sommeren er en periode med normalt lavt sykefravær, og når vi da i tillegg har klart å holde sykefraværet lavt gjennom skolestart og full åpning av alle tilbud, ser det positivt ut for siste halvår 2020. Økningen fra sommermånedene til september må sees i sammenheng med restriksjonene som er innført i forbindelse med covid-19. Dette gir tydelig utslag på at økningen er størst på korttidsfraværet fra 1,7 % i august til 3,1 % i september.

Figur 39 – Utvikling sykefravær 2019 vs. 2020

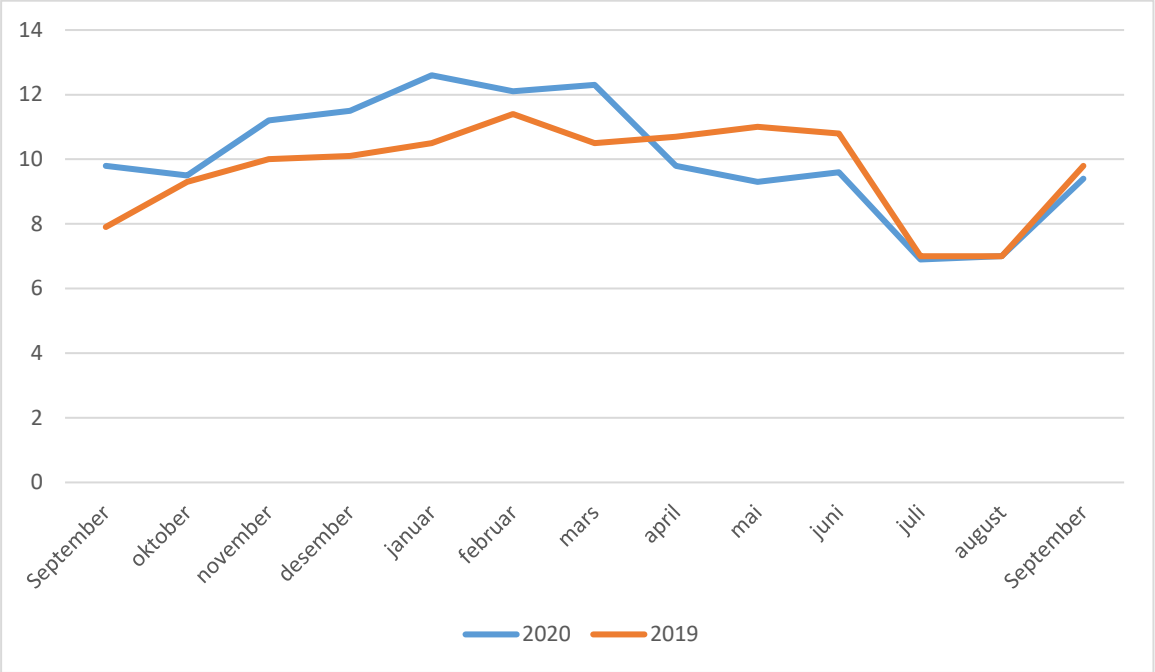

5.2 Oppvekst og kultur

Samhandlingsområdet oppvekst og kultur leverer tjenester til kommunens befolkning, med hovedvekt av tjenestetilbud i aldersgruppen 0–18 (20) år. Tjenestetilbudet varierer fra all form for grunn- og spesialundervisning i barnehage, grunnskole og voksenopplæring, til kulturskole, foreldrestøtte, tidlig innsats, vaksinasjoner, helsekontroller, barnefysioterapi, forebyggende helsetjenester og bosetting av flyktninger.

Alle enhetene skal i 2021 og videre i planperioden driftes iht. god KØB-skikk, der det skal være fokus på netto driftsresultat i alle beslutninger med økonomisk konsekvens. Det er lagt vekt at budsjettene skal være realistiske, og det krever streng budsjettdisiplin fra de resultatsansvarlige. Innenfor hvert samhandlingsnivå er det foreslått tiltak som skal bidra til at kommunens totale netto driftsresultat kommer i balanse. Alle samhandlingsområdene arbeider på hvert sitt område for å nå dette målet. Trinn én i arbeidet er å bringe netto driftsresultat til null, deretter skal netto driftsresultat heves til 5 % av inntektene for å betale ned tidligere års underskudd, se figur 8 vegkart til økonomisk bærekraft. Målet er å er etablere kommunens handlekraft i tråd med KØB.

Samhandlingsområdet omorganiserte i 2019 fra fire til tre enheter, med tilsvarende reduksjon i antall enhetsledere. I 2020 gikk enhetsleder for barne- og familieenheten over i annen jobb, uten at stillingen ble lyst ut og erstattet. Som innsparingstiltak ble stillingen satt vakant, og arbeidsoppgavene ble fordelt som følger; 50 % av skolefaglig rådgiver-stillingen ble omdisponert til å være enhetsleder for barnehagene og kommunalsjef for oppvekst og kultur ivaretar de resterende 50 % av enhetsleder-funksjonen for de tre avdelingene PPT, barnevernet og familiesenteret.

Driftsåret 2020 har i all hovedsak vært preget av koronaviruset som traff Norge i midten av mars. I løpet av noen få uker ble all driften på samhandlingsområdet tilpasset den nye situasjon. Skolene ble stengt og lærerne ga elektronisk undervisning hjemmefra, til elever som også var hjemme. Barnehagene stengte ned, og bare barn av foresatte med samfunnskritiske funksjoner fikk møte i barnehagen. Idrettsanlegg, svømmehaller, bibliotek, ungdomsklubber osv. måtte stenge eller redusere sin virksomhet. Personell ble, på de områder hvor det var forsvarlig, omdisponert til andre oppgaver for å holde hjulene i gang i de deler av kommunens tjenestetilbud som ble særs rammet av virusets inntreden i vår hverdag. Dette har vært en særdeles krevende oppgave i alle ledd av organisasjonen, og det er brukt utallige arbeidstimer til det fortløpende omstillings- og endringsarbeidet. Oppbygging av ansattes digitale kompetanse innenfor alle områder av organisasjon, digital undervisning og digital samhandling med brukere og samarbeidspartnere har foregått i et tempo ingen på forhand ville trodd var mulig. I dag er programmer som Teams, Zoom, Stream og OneNote blitt en del av enhvers arbeidshverdag, og hjemmekontor ses på som en normaltilstand.

Selv om samfunnet er åpnet mer opp etter sommeren, er det trender som tyder på at vi må leve med viruset enda en stund, og at vi kan ende opp i en smittesituasjon hvor vi igjen må stenge ned deler av virksomheten. Det vil i så fall på nytt bli krevende, men kommunene er mye bedre forberedt på en eventuell ny runde. Ikke minst har Norge som nasjon bevist at det lar seg gjennomføre uten at tjenestetilbudet faller bort eller kollapser.

Enhet skole har i 2020 gjennomført sitt første hele budsjett-/regnskapsår etter at to sentrumsskoler ble lagt ned høsten 2019, og vi kan måle helårseffekt for dette i regnskapet for kommunen. Elevtallet i kommunen er stadig noe synkende, og vi er for første gang under 1000 elever i grunnskolen. SSB anslår at tallet vil stabilisere seg en plass mellom ca. 950–990 elever i årene som kommer. I forbindelse med skolenedleggelser og andre tiltak vedtatt for skolene er det redusert både kostnader og personellressurser de siste årene. Ser vi til andre kommuner i samme KOSTRA-gruppe som Fauske, viser tallene at vi fortsatt bruker noe mer ressurser enn sammenlignbare kommuner, for å levere de samme tjenestene. Med utgangspunkt i dette foreslår kommunedirektøren i sitt budsjettforslag for 2021 ytterligere reduksjon i antall årsverk ved skolene.

Enhet barnehage har som nevnt i tidligere budsjettdokument vært gjennom en sammenslåing med enhet barn og familie. På Erikstad er det nå tre avdelinger i drift i nytt bygg, og prosessen med å tilrettelegge de ledige lokalene til å ta imot de resterende avdelingene fra Vestmyra hvit, er iverksatt. Prosessene har tatt lengre tid enn planlagt ut fra kapasitet på prosjektlederkompetanse og koronautbruddet. Lokalene er planlagt ferdigstilt til oppstart neste barnehageår, høsten 2021.

I Valnesfjord jobbes det fortsatt med klargjøring av kjeller i barnehagen til ny avdeling, og foreløpig brukes den gjenværende delen av gammel-skolen til drift av en avdeling. Dette er en midlertidig løsning og det forventes ferdigstillelse i mai 2021. Da vil alle de vedtatte ombyggingene på barnehageområdet være fullført.

GATA 20 ble avlyst på grunn av koronapandemien i Norge og verden for øvrig. Festivalen hadde da på relativt kort tid etablert et godt merkevarenavn for kommunen og området. Jobbingen med GATA 21 er allerede godt i gang, og vi håper festivalen igjen kan gjennomføres på normalt vis. Kommunen har i de tre årene fra 2018 til 2020 bidratt med midler fra næringsfondet for å lønne en stilling som festivalleder. Fra 2021 bør stiftelsen som er ansvarlig for festivalen være i stand til å drifte festivalen videre uten kommunens økonomiske bidrag, og det settes ikke av lønnsmidler via næringsfondet for 2021. Dette har kommunen signalisert tidligere, og det er i forståelse med festivalens ledelse.

Enhet kultur/idrett har hatt redusert virksomhet gjennom året knyttet til kulturskole, bibliotek, kino, ungdomsklubb, offentlige bad og andre kommunale arrangement. Disse har vært stengt ned, eller har hatt redusert åpningstid mesteparten av 2020. Dette har ført til færre arrangement, tilstelninger, åpningsdager og sterkt reduserte inntekter i forhold til budsjettet. Hvor mye av dette som kompenseres av tilskuddsordningene fra staten er det usikkerhet rundt.

Musikalen «Ulven» var blant prosjektene som stod klar for fremføring da samfunnet stengte ned i midten av mars, og det ble ikke mulig å fullføre denne før i oktober. Da ble den fremført i kinosalen over flere forestillinger som et samarbeidsprosjekt mellom kulturskolen og ungdomsskolene i Fauske, og står som et av høstens høydepunkt. Det er også jobbet for å gjøre kinosalen bedre egnet til utleie til mindre kulturarrangementer og forestillinger, all den tid dette er det best egnede lokalet som kan fungere som et kulturhus. Det er gjort innkjøp av bedre lys og lydutstyr som gir oss mulighet til å leie ut til konserter og teaterforestillinger. Høsten 2020 er det booket til denne type arrangementer hver helg ut året, og det skapes mye ny aktivitet i lokalene ut over ren kinodrift. Samtidig gis lokalt kulturliv en arena for både å vise seg frem i noe mindre skala, og også generere inntekter til en hardt presset bransje.

Kommunens innkjøp er delfinansiert gjennom søknader på eksterne tilskudd, og økt utleie gir økte inntekter for kommunen ut over budsjetterte midler ut året, og videre de kommende år.

Kommunedelplan for idrett og friluftsliv skal rulleres i 2021 og det jobbes med realisering av en kommunal kulturplan. Enhet kultur og idrett har også ansvar for drift og vedlikehold av diverse idrettsanlegg i kommunen og utleie av timer i disse, samt samarbeid med lag og foreninger som bruker- og interesseorganisasjoner. Det ligger til enheten ansvar for søknader om tippemidler og forskuttering av midler til anlegg. Stilling som idrettskonsulent har stått vakant de tre siste årene og det merkes etter hvert særlig på anleggssiden. Planlegging av vedlikehold og utbytting av slitt materiell ivaretas ikke på en måte som forebygger forfall, og vi ser det f.eks. på Fauske stadion og tilstanden på kunstgresset der. Kunstgressbanen på stadion (nedre bane) er et av de områdene med størst aktivitet av barn, unge og voksne gjennom hele sommerhalvåret, på tvers av ulike lag og foreninger i Fauske. Kunstgressdekket er i dag helt nedslitt og uegnet for videre bruk. En utskifting er tippemiddelberettiget, og kommunens andel er beregnet til ca. 1 mill. kr. Kommunedirektøren finner ikke å kunne prioritere investeringen i budsjettet for 2021. Det samme gjelder en beregnet investering på 1,2 mill. kr for å sette lysløypa i Hauan i drift med nytt lysanlegg.

Lysverkgården ble i 2017 kjøpt til etablering av Familiens hus, og prosessen med ombygging og innflytting for de tre avdelingene barnevern, PPT og Fauske Familiesenter har pågått siden da. Prosessen har dessverre tatt lengre tid enn planlagt, men sluttføres i januar 2021.

Kommunen bosetter fortsatt et lavt antall flyktninger sett i forhold til toppårene 2016 og 2017. For inneværende år skal det bosettes 10 flyktninger. Per dags dato er det bare bosatt 2, men det er varslet 4–5 til på vei. Hvis det ikke bosettes 10 stk., vil det bety et uforutsett inntektstap for kommunen. Voksenopplæringen og flyktningkontoret ble slått sammen og samlokalisert i tidligere Hauan skole fra og med 01.01.2020 og kommunen tilpasser fortløpende ressursbruk i forhold til årets og tidligere års bosettingstall.

Samhandlingsområdet har over flere år jobbet etter kommunestyrets vedtatte strategi om «fra leid til eid». Altså avslutte kontraktsforhold med private og re-lokalisere tjenestene i kommunalt eide bygg. I 2021 fullføres jobben gjennom innflytting i Familiens hus, flytting av barnehageavdelinger og salg av hvitbarnehagen, samt fullførelse av barnehageavdeling i kjeller i Valnesfjord. Da frigjøres de gjenstående skolelokalene for salg sammen med Løkås-åsen. For samhandlingsområdet sin del vil det da bare gjenstå leieavtale knyttet til kulturskolens drift samt fortsatt noen langvarige leieavtaler til flyktningboliger. Kulturskolen ble i kommunestyresak 032/19 vedtatt bygd inn i et nytt kulturhus, og vedtaket tilsier at skolen fortsetter sin virksomhet i dagens leide lokaler i påvente av utfallet av denne prosessen.

Gjennom prosessene med omlegging av skolestruktur og endring av barnehagestruktur er de største strukturendringer for samhandlingsområdet gjennomført. Mange av avdelingene i området har vært i løpende omorganiseringsprosesser de siste årene, noe som er krevende for både ledere, ansatte og brukere av tjenestene. I budsjettforslaget for 2021 stilles det ytterligere krav til effektivisering og reduksjon av drift. Med de store strukturendringene som allerede er gjennomført betyr det at mange av forslagene må knyttes opp mot ytterligere reduksjon i årsverk, og spesielt i forhold til ikke-lovpålagte tjenester og dimensjonering av tjenestenivå.

Med tanke på de reduksjoner i tjenestetilbud og støtte til ulike lag og foreninger kommunen står overfor i årene som kommer, er det gledelig at kommunen etter søknad ble valgt ut som 1 av 12 kommuner i Norge (200 søkere) i en pilot for «Fritidskortet». Fauske kommune mottok her 2,6 millioner kroner som skal gå til gratis fritidstilbud til barn og unger. Ordningen gir alle barn mellom 6 og 18 år bosatt i Fauske kommune 800 kr pr. halvår til bruk på organiserte fritidsaktiviteter som på forhand er godkjent av kommunen. Forsøksordningen varer fra august 2020 til august 2021.

Forslag til utredninger i omstillingsprosjektet

De tiltakene som foreslås i budsjettet vil ha effekt i deler av 2021, alt ut fra hvilken dato de kan settes i verk. Kommunedirektøren skal også foreslå tiltak som vil ha et lengre perspektiv på iverksettelse, og som kan ha ytterligere effekt på driften i 2022 og videre i økonomiplanperioden. For samhandlingsområdet oppvekst og kultur foreslår kommunedirektøren at omstillingsprosjektet også innebærer utredning av følgende områder:

- **PPT:** Skal Fauske kommune være vertskommune for Saltdal, Beiarn, Sørfold og Steigen, eller drifte kun en kommunal tjeneste. Vertskommuneavtalen kan sies opp av med ett års oppsigelsestid.
- **Deltakelse i regionale samarbeid:** Skal kommunen fortsatt være deltaker i samarbeid av typen regionrådssamarbeid, Nordlandsmuseet, kultursamarbeid, felles ansvar, samisk bokbuss e.l.
- **Dimensjonering av integrering og bosetting av flyktninger:** Ved å bosette færre antall flyktninger vil en etter hvert redusere aktivitet knyttet til voksenopplæring og flyktningkontor tilsvarende (5-årseffekt). Tiltaket vil også medføre reduserte inntekter ved bortfall av flyktningetilskudd, men kunne ha langsiktig positiv effekt på flere av kommunens tjenesteområder (helsetjenester, lege, NAV osv.)
- **Dimensjonering Familiens hus:** Etter sammenslåing av PPT, barnevernet og familiesenteret i januar 2021 bør det ses på hvilke tjenester som skal leveres og hvilken ressurseffektivisering som kan oppnås. Utredningen bør ta sikte på å gi et svar på dimensjonering fra 1. januar 2022.
- **Selvkostprinsipp**: Ikke lovpålagte tjenester bør i størst mulig grad drives etter selvkostprinsippet som tilsier at de som bruker tjenesten betaler kostnaden for tjenesten. Omstillingsprosjektet utreder hvilke tjenester i oppvekst og kultur som bør drives etter prinsippet og iverksetter nødvendige endringer fra 01.01.22.

Utfordringer og tiltak for den enkelte enhet beskrives nærmere i det videre dokumentet.

Budsjett 2021

Tabell 22 – Budsjett 2021–2024 for Felles oppvekst og kultur (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Felles oppvekst kultur	Inntekt	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	0	-2 278
	Utgift	1 139 991	1 139 991	1 139 991	1 139 991	1 111 864	1 180 060
	Netto	1 138 791	1 138 791	1 138 791	1 138 791	1 111 864	1 177 782

Området består av poster som er sektorovergripende.

5.2.1 Tiltak

Tabell 23 – Tiltak per enhet for samhandlingsområde Oppvekst og kultur (i kr)

Tiltak	2021	2022	2023	2024
Skole				
Reduksjon stillinger	- 3 283 360	- 7 761 823	- 7 945 571	- 7 945 569
Nedleggelse Newton	- 534 824	- 534 824	- 534 824	- 534 824
Justering SFO-sats	- 1 126 600	- 2 269 600	- 2 269 600	- 2 269 600
Sum tiltak skole	**- 4 944 784**	**- 10 566 247**	**- 10 749 995**	**- 10 749 993**
Barnehage				
Reduksjon av én avd. små barn	- 428 028	- 1 123 199	- 1 123 199	- 1 123 199
Sum tiltak barnehage	**- 428 028**	**- 1 123 199**	**- 1 123 199**	**- 1 123 199**
Barne- og familieenheten				
Omdisponering foreldrestøtteressurs	- 400 431	- 536 010	- 536 010	- 536 010
Reduksjon ikke-lovpålagte tjenester	- 657 859	- 877 146	- 877 146	- 877 146
Sum tiltak barne- og familieenheten	**- 1 058 290**	**- 1 413 156**	**- 1 413 156**	**- 1 413 156**
Kultur og idrett				
Kommunale kulturtilskudd	- 800 000	- 800 000	- 800 000	- 800 000
Aktiv sommer	- 150 000	- 150 000	- 150 000	- 150 000
Justere drift bibliotek	- 621 141	- 832 392	- 832 392	- 842 847
Fritak for husleie idrettsanlegg fjernes	- 370 000	- 370 000	- 370 000	- 370 000
Tilskudd til løypekjøring	- 90 000	- 90 000	- 90 000	- 90 000
Energiutgifter - utendørs anlegg	- 130 000	- 130 000	- 130 000	- 130 000
Stenge offentlig bad	- 340 702	- 455 098	- 455 098	- 455 098
Justering drift kino	- 269 366	- 293 539	- 293 539	- 293 539
Justering drift fritidklubber	- 364 172	- 457 185	- 457 185	- 457 185
Justering drift kulturskolen	- 486 489	- 1 179 555	- 1 179 555	- 1 179 555
Frivilligsentralen - redusert stilling	- 145 038	- 194 435	- 194 435	- 194 435
Sum tiltak kultur og idrett	**- 3 766 908**	**- 4 952 204**	**- 4 952 204**	**- 4 962 659**
Integrering				
Reduksjon 50 % fagleder	- 307 434	- 307 434	- 307 433	- 307 432
Reduksjon 50 % programrådgiver	- 281 943	- 281 943	- 281 942	- 281 941
Sum tiltak integrering	**- 589 378**	**- 589 377**	**- 589 375**	**- 589 373**

Sum tiltak Oppvekts og kultur	**- 10 787 388**	**- 18 644 183**	**- 18 827 929**	**- 18 838 380**

5.2.2 Skole

Ansvarsområde

Opplæringen i skole skal, i samarbeid og forståelse med hjemmet, åpne dører mot verden og fremtiden og gi elevene historisk og kulturell innsikt og forankring. Skolens samfunnsmandat legger vekt på at opplæringen skal gi alle barn og unge kunnskaper, holdninger og verdier som gjør dem i stand til å mestre sitt eget liv og delta i arbeids- og samfunnslivet. Opplæringen skal fremme utvikling av elevenes kunnskaper og ferdigheter, samtidig som det tas hensyn til deres ulike forutsetninger og behov. Alle elever skal ha like muligheter til å utvikle sine evner og talenter. Tilpasset opplæring innenfor fellesskapet skal være grunnleggende. I tillegg til kunnskaper, ferdigheter og kompetanser skal skolen bidra til at elevene utvikler holdninger og verdier.

Grunnskolesektoren i Fauske består av 4 grunnskoler fordelt på tre 1.–10. skoler og én 1.–4. skole. Elevtallet i kommunen har gått gradvis ned de siste årene, og fremskrevet prognose fra SSB viser at elevtallet vil bli ytterligere redusert i årene som kommer.

Tabell 24 – Elevtall Fauske kommune 2016–2021

Skole	Elevtallsutvikling Fauskeskolen				
	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Fauske	1076	1041	1042	1014	979
Erikstad skole	*66*	*59*	*52*		
Hauan skole	*60*	*61*	*57*		
Finneid skole	79	62	55	114	111
Sulitjelma skole	64	39	41	42	43
Valnesfjord skole	200	193	189	191	179
Vestmyra skole	607	627	648	667	646

Tabell 25 – SSBs elevtallsutvikling de neste 10 år

Årstall	2022	2024	2026	2028	2030	2032
Hovedalternativet (MMMM)	992	997	957	952	936	944
Lav nasjonal vekst (LLML)	991	992	949	920	888	873
Høy nasjonal vekst (HHMH)	997	1000	967	973	983	1015

I tråd med vedtatte strategiplan arbeides det systematisk med å utvikle innholdet i skolene i Fauske. Gjennom nettverk på tvers av skolene, avsatt utviklingstid ved den enkelte skole og utvikling av kollektive prosesser innenfor de 3 fokusområdene i strategiplanen, er det overordnede målet å forbedre elevenes læringsutbytte, og sikre et godt, trygt og inkluderende skolemiljø. Det er fastsatt tre sektormål for grunnopplæringen (Stortingsmelding 21) og disse må også sees i sammenheng med vedtatte strategiplan.

- Elevene skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø.
- Elevene skal mestre grunnleggende ferdigheter og ha god faglig kompetanse.
- Flere elever og lærlinger skal gjennomføre videregående opplæring.

Skolene er opptatt av gode overganger mellom barnehage, skole og videregående. Gode overganger handler om å legge til rette for et helhetlig opplæringsløp som ivaretar barnets behov, ser og utvikler elevens potensial. Læringspotensialet hos den enkelte skal ivaretas, støttes og utvikles gjennom hele løpet. Det jobbes kontinuerlig på den enkelte skole med å utvikle hjem-skole-samarbeidet til beste for elevene, i tillegg til at Fauske kommune har et aktivt KFU. Skole-hjem-samarbeid er en sentral del av det å jobbe godt med elevene, og en positiv og støttende skolekultur vil føre til at både elever og foreldre opplever at de blir respektert og tatt på alvor i skolen.

Ifølge opplæringsloven § 13-1 skal kommunen ha skolefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen over skolenivået. Kommunen v/ kommunestyret er ansvarlig for at bestemmelsene i opplæringsloven med forskriftsverk etterleves i hele kommunens organisasjon, herunder på den enkelte skole og overfor den enkelte elev, jf. oppll. § 13-10 første ledd og kommuneloven § 6. Bakgrunn for krav til skolefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen er å sette kommunen i stand til å løse sine plikter etter opplæringslovgivningen på en forsvarlig måte, og herunder sikre at elevene får det opplæringstilbudet som de har krav på. Krav til skolefaglig kompetanse er også knyttet til kommunestyrets krav til et forsvarlig system, som blant annet innebærer at kommunen skal ha et system for å avdekke lovbrudd og å sette i verk adekvate tiltak ved lovbrudd i samsvar med regelverket. Et forsvarlig system etter oppll. § 13-10 vil vanskelig kunne realiseres og følges opp og vedlikeholdes uten riktig og tilstrekkelig skolefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen.

Utfordringer i 2020 og fremover

Det er flere utfordringer knyttet til skolesektoren i årene som kommer, der de mest gjennomgripende utfordringene er beskrevet under.

Elevtallsutvikling – demografi og ressursbruk

Fra skoleåret 2007/08 er elevtallet redusert fra 1353 elever til dagens 979 elever. Fremskrevet prognose fra SSB viser at det kan forventes ytterligere nedgang i årene som kommer ut fra middels nasjonal vekst. Skolens drift må tilpasses elevtallet og kommunens økonomiske situasjon.

Det er gjort strukturelle grep gjennom endring av skolestrukturen og reduksjon i ressursbruk i skolen. GSI (grunnskolenes informasjonssystem) viser en nedgang i ressursbruk fra 174,57 årsverk per 01.10.2018 til 147,5 årsverk per 01.10.2020.

Rammeoverføring fra staten knyttet til aldersgruppen 6–15 år er ment å dekke kommunens utgifter koblet til lovpålagte tjenester for denne aldersgruppen. Den største utgiften er knyttet til skole og SFO, i tillegg kommer barnevern, skolehelsetjeneste mv. Ressursbruken per elev i Fauskeskolen ligger fortsatt noe over gjennomsnittet sammenlignet med landet for øvrig og KOSTRA-gruppe 8. På samme tid ser man at endring av struktur har ført kommunen nærmere nivået sammenlignet med Nordland fylke. Kommunens økonomiske situasjon tilsier at man likevel må redusere ressursbruken per elev ytterligere for å optimalisere driften av skole, og nærme seg gjennomsnitt for KOSTRA-gruppe 8 og landet. En optimalisering av driften innebærer nedgang i antall årsverk knyttet til skole.

Ved fordeling av ressurser til skole ble det for skoleåret 2019/20 tatt i bruk ny ressursfordelingsmodell. Modellen synliggjør ressurser til styrking, og øvrige sentralt fremforhandlede ressurser. Kommunedirektøren har sett på konsekvensene av å imøtekomme ytterligere behov for nedtrekk i skolesektoren opp mot faglig forsvarlighet og normkrav. I forbindelse med endring av skolestrukturen i

sentrum ble det innført kretsgrenser i kommunen, som definerer hvilken skole eleven sokner til ut fra bosted.

Sulitjelma skole er fådelt der elevtallet ligger på rundt +/- 40 elever i årene som kommer, med en svak nedgang over noen år, før det igjen stabiliserer seg mellom 35–40 elever. Kommunes økonomiske situasjon gir utfordringer i forhold til ressurser også ved Sulitjelma skole. En flytting av ungdomstrinnet kan få samfunnsmessige konsekvenser for lokalsamfunnet, det må også veies opp mot elevens læring, både faglig og sosialt. Kommunedirektøren foreslår utredning av å flytte ungdomstrinnet til Fauske fra august 2022. Prognostiserte elevtall tilsier at det må vurderes på sikt. Slik elevtallet på Vestmyra er per i dag, vil en samlokalisering være mulig uten at det fører til økt klassedeling på Vestmyra.

Tabell 26 – Elevprognose Sulitjelma skole ungdomstrinnet 2020–2028

skoleår	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28
Elevtall u-trinn	13	9	6	11	14	15	14	14
8.trinn	0	2	4	5	5	5	4	5
9.trinn	7	0	2	4	5	5	5	4
10.trinn	6	7	0	2	4	5	5	5

Kompetansekrav i skolen

Fauske kommune har fortsatt lærere som ikke oppfyller kompetansekravene etter 2025. Tabell 27 viser antall lærere som ikke oppfyller kompetansekravene ifølge GSI skoleåret 2020/21 sammenlignet med skoleåret 2019/20. Det viser at det fortsatt er behov for videreutdanning av lærere, spesielt innenfor engelsk og matematikk.

Tabell 27 – Antall lærere som ikke oppfyller kompetansekravene

	2019/2020		2020/2021	
	Antall lærere 1.-7.trinn med færre enn 30 studiepoeng	Antall lærere 8.-10.trinn med færre enn 60 studiepoeng	Antall lærere 1.-7.trinn med færre enn 30 studiepoeng	Antall lærere 8.-10.trinn med færre enn 60 studiepoeng
Norsk	12	9	9	9
Engelsk	22	6	21	7
Matematikk	25	12	18	11

I tillegg skal lærer på 8.–10.trinn ha minst 30 studiepoeng i øvrige fag de underviser i.

Kunnskapsdepartementet startet i 2017 innføring av en ny desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen. Bruk av statlige midler skal bygge opp under kommunenes ansvar for kvalitetsutvikling, og stimulere til langsiktig samarbeid mellom kommunene og lærerutdanningene. Midlene skal brukes til tiltak som bidrar til at kommunene oppnår sektormålene for grunnopplæringen. Fauske kommune bruker betydelige ressurser på å kvalifisere dagens ansatte til de nye kompetansekravene i skole. Kostnadene knyttet til vikar dekkes av staten, mens øvrige kostnader til reise, opphold og skolebøker må dekkes av kommunen. Det satses i tillegg på rektorutdanning av ledere og mellomledere i skolen. Fremtidige utfordringer er både oppfyllelse av kompetansekravene for lærere,

på samme tid som skoleorganisasjonen må vurdere fremtidig organisering av skoletilbudet når allmennlæreren erstattes av faglæreren.

Tidlig innsats og gruppestørrelse 2

Fra august 2018 ble det innført lærertetthetsnorm i den norske skolen. Lærertetthetsnormen er en norm for forholdstallet mellom lærere og elever i ordinær undervisning (gruppestørrelse 2). Gruppestørrelse 2 er en indikator som viser antall elever per lærer i ordinær undervisning, hvor ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk ikke regnes med. Normen sier noe om forholdet mellom antall elever og lærere i en gjennomsnittlig undervisningssituasjon og skolens ressursbruk på hovedtrinnene sees i sammenheng. Fauske kommune har tidligere mottatt ekstra finansiering fra staten knyttet til øremerkede midler til tidlig innsats. Disse midlene sees nå i forhold til oppfylling av lærernormen. Fauske kommune oppfyller allerede normen, og det forventes dermed ikke videre finansiering fra staten. Det er tatt hensyn til reduksjon i overføringene i konsekvensjustert budsjett.

Tabell 28 – Oversikt over gruppestørrelse 2 i Fauske

Navn	År	Gruppestørrelse 2, 1.-4. trinn	Gruppestørrelse 2, 5.-7. trinn	Gruppestørrelse 2, 8.-10. trinn	Gruppestørrelse 2, 1.-10. trinn
Fauske	2020-21	11,88	13,43	16,98	13,9
	2019-20	11,27	12,52	15,37	12,9

I august 2018 ble det vedtatt endring i opplæringsloven § 1-4. Endringene innebærer blant annet at skolene skal sørge for at elever på 1. til 4. årstrinn som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning, raskt skal få tilbud om intensiv opplæring. En forutsetning for at kravet om rask og egnet intensiv opplæring skal fungere etter intensjonen, er at skolene har tilstrekkelige ressurser tilgjengelig. Skolene må ha nødvendig kompetanse og nødvendige lærerressurser for å kunne oppfylle lovens krav. Det er utarbeidet prosedyre i skolene for å avdekke og følge opp elever som står i fare for å bli hengende etter.

Spesialundervisning og helsehjelp i skolen

GSI tall viser at antall elever som mottar spesialpedagogisk hjelp har økt noe fra skoleåret 2019/20 til skoleåret 2020/21. Det er fortsatt en økende andel elever som trenger helsehjelp i skolen, og som trenger én til én oppfølging, tilsyn, pleie og stell i tillegg til tilrettelagt undervisning og spesialpedagogisk hjelp. Det har derfor vært utfordrende å begrense ressursen knyttet til spesialpedagogisk og én til én oppfølging.

Tabell 29 – Andel elever med enkeltvedtak

Navn	År	Andel elever med enkeltvedtak, 1-4. trinn	Andel elever med enkeltvedtak, 5-7. trinn	Andel elever med enkeltvedtak, 1-7. trinn	Andel elever med enkeltvedtak, 8-10. trinn	Andel elever med enkeltvedtak, totalt
Fauske	2020-21	2,30	10,94	6,44	4,82	5,9
	2019-20	2,45	7,48	4,79	5,54	5,0
	2018-19	5,45	9,81	7,42	9,09	8,0
	2017-18	6,53	6,84	6,67	8,63	7,3

IKT i skolen

Et av satsningsområdene i strategiplan er digital kompetanse, både hos ansatte i skolen og blant elevene. IKT i skolen er mer enn digitale læremidler, og digital kompetanse i skolesammenheng krever en profesjonell og planlagt tilnærming. Det handler om bruk av digitale verktøy og tilgang til digitale ressurser i tillegg til at infrastrukturen må være på plass. Teknologien utvikles og nye programvarer tilbys ofte raskere enn skolene klarer å følge opp. Det kreves derfor at skolene har menneskelige ressurser til å sette seg inn i og henge med på utviklingen, for å hele tiden kunne velge det som blir best for elevenes læring. Det kreves årlige investeringer for å ha oppdatert digitalt utstyr på plass i skolen. Det kreves videre fornying av PC-parken for både ansatte og elever, i tillegg til innkjøp av læringsbrett. Investering knyttet til læringsbrett og fornying av PC-parken er lagt inn i kommunens investeringsplan for 2021.

Fagfornyelsen

Høsten 2020 ble nye fagplaner i grunnskolen innført i tillegg til at skolene står overfor krav og forventninger til måloppnåelse, resultatmessige forbedringer og redusert ressursbruk. Et samfunn i endring krever også en skole som fornyer seg. Fornying av fagene i skolen skal gi elevene mer dybdelæring og bedre forståelse. Dannelsesoppdraget har fått en tydeligere plass i skolehverdagen. Dette skal være et langsiktig fornyelsesarbeid som bygger videre på Kunnskapsløftet, og på den måten også sikre kontinuitet for både lærere og elever. Lærerne på den enkelte skole utgjør et profesjonsfellesskap som bidrar til å lage felles standarder og utvikle profesjonelle normer som skal ivareta skolens brede mandat. Rektorene i skolen har en sentral rolle i utviklingsarbeid og det er avgjørende at både skoleeiere og skoleledere får nødvendig analysekompetanse, og kompetanse i å lede endrings- og utviklingsarbeid. Det er viktig at skoleeiere har kompetanse og kapasitet til å støtte sine skoleledere, og at det er støttestrukturer tilgjengelig for den enkelte skole som sikrer at skolene kan lykkes i endringsarbeidet.

Samarbeid om økt gjennomføring

Fauske kommune samarbeider med videregående skole for å sikre overganger, spesielt for elever som står i fare for å falle utenfor et ordinært opplæringsløp. Videregående skole har et tilbud til elever som ikke finner seg til rette i det ordinære opplæringstilbudet.

Fauske kommune ser også et behov for et eget tilbud knyttet til alternativ grunnskole. Det foreligger vedtak fra kommunestyresak 23/19 om opprettelse av alternativt grunnskoletilbud fra skoleåret 2020/21. Kommunedirektøren finner ikke å kunne prioritere dette i budsjett for 2021.

Rammer drift av Newtonrommet

Driften av Newtonrommet, bortsett fra lærerressursen, har vært basert på eksterne sponsormidler fra næringslivet på Fauske. Disse midlene har vært satt av i fond, forvaltet av RKK. Regnskapet viser at disse midlene nå er brukt opp, og det har vært utfordrende å få inn nye eksterne midler til drift av rommet. Et Newtonrom krever oppdatert utstyr, og det er en del materiell som må kjøpes inn for å gi elevene et godt tilbud, det gjelder både PC-er som benyttes, forbruksmateriell til modulene, fornying av modulene og øvrig inventar og utstyr. Skal Fauske kommune fortsatt gi et Newtontilbud må det legges inn økonomiske rammer knyttet til driften samt utgifter til skyss for å frakte elevene til og fra Newtonrommet. Kommunedirektør ser ikke at det er mulig å foreslå økning av driftsutgiftene på dette området på bekostning av andre tjenester, og foreslår derfor at Newtonrommet legges ned fra 01.01.2021.

Covid-19 og drift av skolene

I likhet med landet for øvrig ble også skoleverket endret i mars som følge av den pågående pandemien i samfunnet. Skolens samfunnsmandat skal oppfylles selv om elevene er hjemme, og det ble stilt krav om oppfølging og undervisning av elevene selv om samfunnet var stengt ned. Fauske kommune var heldigvis i en situasjon hvor det er 1:1 bruk av digitale læringsmidler til elevene, enten i form av læringsbrett eller PC, samt tilgang til programvare som gjorde det mulig å kjøre digital undervisning fra starten av. Utfordringen kom da skolen både skulle være åpen for enkelte, og stengt for andre grupper. De samme utfordringene er fortsatt til stede for oppfølging av elever son ikke møter på skole grunnet sykdom eller risiko for sykdom. Å både ha undervisning i klasserommet og følge opp elever i hjemmene er en merbelastning på ansatte, i tillegg til at smittevernregler skal overholdes i hverdagen mellom elevene. Profesjonsfellesskapet i skolen utfordres, når det ikke er samme mulighet til å treffes fysisk på tvers av skoler og team. Skolene har arbeidet godt, og har funnet digitale løsninger både for oppfølging og samarbeid. På samme tid må man erkjenne at trykket og forventningene til skoleverket er høyt på mange områder.

Dette vil vi oppnå i 2021

- Følge opp vedtatt strategiplan for skole og starte arbeidet med fornying av strategiplan for perioden 2022–2026.
- Forbedre resultatene knyttet opp til kartleggingsprøver og nasjonale prøver gjennom større fokus på tiltak etter kartlegging og oppfølging av klassegjennomgang.
- Fortsette oppfølging av fagfornyelsen i tråd med føringer fra Utdanningsdirektoratet.
- Utvikle innholdet på foreldremøter som en relasjonsbyggende og foreldrestøttene arena.

Tiltak i budsjett 2021

- SFO
  Det er foreslått økning av SFO-satsene i betalingsregulativet fra januar 2021 sett opp mot foreldrebetaling i barnehage. Fauske kommune har over år hatt lavere kostpris for SFO enn sammenlignbare kommuner, sett opp mot KOSTRA gruppe 8 har Fauske den laveste kostprisen for full SFO plass i 2019. Kommunene mottar ikke rammeoverføringer til drift av SFO selv om

kommunene har en lovpålagt plikt til å tilby skolefritidsordning, jf. opplæringsloven § 13 - 7. Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1. – 4. årstrinn og for barn med særskilte behov for 1. – 7. årstrinn. Kommunens plikt til å ha skolefritidsordning er begrenset til skoleåret. Det er ingen plikt for kommunene å ha en slik ordning i feriene. Opplæringsloven gir ikke elevene rett til plass i SFO. Det er per i dag ikke fastsatt nasjonale kvalitetskrav til skolefritidsordningen, hverken med tanke på bemanning, kompetanse, innhold eller arealer. Føringene for SFO slik de kommer til uttrykk i stortingsmeldinger og andre styringsdokumenter, er av generell karakter og gir kommunene stor lokal frihet til å utforme virksomheten og innholdet i SFO. Utdanningsdirektoratet utvikler nå en ny nasjonal rammeplan for SFO som skal bidra til et mer likeverdig tilbud. Målet er at SFO skal ta i bruk ny nasjonal rammeplan fra høsten 2021. Barn med behov for styrket SFO tilbud på 5.-7.trinn har rett til friplass på alle skoledager. Kommunen kan fortsatt kreve betalt for tilbudet som gis på skolefrie dager. Alle barn, trinn 1.-7.trinn må betale for tilbudet på skolefrie dager hvor SFO har åpent Fra 1. august 2020 ble det også innført inntektsgradert foreldrebetaling i SFO for elever i 1. og 2. årstrinn. Den nye ordningen går ut på at ingen husholdninger skal betale mer enn 6 prosent av bruttoinntekt siste år. Med bakgrunn i at utgiftene til SFO ikke er en del av rammeoverføringen bør kostpris for SFO-plass tilstrebes prinsippet om selvkost. Kommunen kan kreve utgiftene til skolefritidsordningen dekket gjennom foreldrebetaling. Det foreslås ytterligere økning av SFO satsene fra 01.01.2022 beregnet til selvkost.

Regjeringen har allerede innført inntektsgradert foreldrebetaling i SFO for 1. og 2. trinn og foreslår å utvide ordningen også for 3. og 4. trinn fra skoleåret 2021/2022. Dette innebærer at foreldrebetaling for et heltidstilbud i SFO på 1.–4. trinn uansett maksimalt skal utgjøre 6 pst. av den samlede person- og kapitalinntekten i husholdningen. Økning av sats vil innebære at flere familier i kommunen vil ha rettigheter innenfor ordningen.

- <u>Nedtrekk pedagogårsverk skole</u>
  Elevtallet i skolene er redusert over år, og nedgang i pedagogressurser må sees i sammenheng med nedgang i elevtallet. Ressursbruk i skolene er i stor grad regulert gjennom lov, forskrift og sentralt fastsatte særavtaler. Opplæringsloven stiller krav til hvilken kompetanse pedagogene, inkludert rektor må ha for å kunne tilsettes fast, og for å kunne undervise på ulike trinn og i ulike fag. SFS 2213 (sentral forbundsvis særavtale) beskriver blant annet hvor mange undervisningstimer (leseplikt) en lærer kan undervise ut fra stillingsstørrelse, hvor mye ressurser som skal settes av til kontaktlærer, byrdefulle oppgaver, rådgiver, reduksjon i undervisning for seniorer, mv. Høsten 2018 ble det innført statlig norm for lærertetthet i skolen hvor den gjennomsnittlige gruppestørrelsen (gruppestørrelse 2) skal være maksimalt 15 elever på 1.–4. trinn og 20 elever på 5.–10. trinn. Foreslått nedtrekk i Fauske vil gi en tentativ gjennomsnittlig gruppestørrelse 2 på henholdsvis 14 elever på 1.–4. trinn, 17 elever på 5.–7. trinn og 18 elever på 8. –10. trinn fra skoleåret 2021–22.

  Når det gjelder ledelse i skolen er det kommunen, som arbeidsgiver, som har et ansvar for å legge til rette forholdene slik at skolens ledelse gjøres i stand til å utføre et tilfredsstillende arbeid. Tidligere var minimumsressursen til ledelse i skolen regulert gjennom sentralt fastsatt særavtale.

  Ressursmodellen som benyttes til fordeling av årsverk i skole innebærer at skolene i større grad en tidligere får tildelt ressurser basert på elevtall og gjennomsnittlig gruppestørrelse 2, og den

synliggjør også hvor ressursene brukes ved den enkelte skole. Modellen inneholder faktorer som kan justeres og faktorer som er regulert gjennom særavtale og forskrift og påvirker således den totale ressurstildelingen. Nedtrekk i ressurser til skole må sees i sammenheng med gjeldende normkrav og faglig forsvarlighet. Reduksjon av pedagogisk personale og ledelsesressurs i skole kan føre til oppsigelser.

- Nedtrekk øvrige årsverk skole
  Der den pedagogiske ressursbruken i skole er regulert gjennom lov og særavtale er det ikke regulert på samme måte for øvrige årsverk i skole. På samme tid dekker ansatte i ikke-pedagogiske stillinger i skolen i utstrakt grad lovpålagte oppgaver. Skolen har en omsorgsplikt for elevene i skoletiden og har derfor ansvar for å gi elevene omsorg mens de er på skolen. Øvrige ansatte i skolen, som miljøarbeidere, assistenter og fagarbeidere bidrar i stor grad til å dekke skolens omsorgsplikt. I stortingsmelding 18 (2010–2011) uttalte departementet at bruk av assistent kan være en del av tilpasningen skolen gjør for å legge til rette for at retten og plikten til opplæring skal kunne oppfylles. Ved en skole er det mange oppgaver som ikke innebærer undervisning i fag, hvor andre yrkesgrupper enn undervisningspersonalet kan og ofte bør benyttes. En del barn som bruker legemidler i det daglige, har behov for bistand til å få tatt legemidlene. I opplæringsloven ligger det et ansvar for kommunen til å sørge for at barnet mottar hjelp til legemiddelhåndtering når barnet oppholder seg i offentlig grunnskole og skolefritidsordning (SFO). Andre oppgaver kan være hjelp til bespisning, hygienetiltak, innpass i lek, hjelp til regulering i møte med andre mv.

  Det har allerede vært foretatt nedtrekk i ressursbruken på ikke-pedagogisk personale etter at skolestrukturen ble endret, og det vil være en grense for hvor mye ressursen kan reduseres uten at man må gå på akkord med et forsvarlig omsorgsbehov for elevene. Sammenlignes ressursbruken ser man at den fortsatt er noe høyere enn gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 8. Det er dermed lagt inn tiltak om reduksjon også knyttet til denne gruppen ansatte i budsjett 2021. Reduksjon av ikke-pedagogisk personale kan føre til oppsigelser.

- Nedleggelse Newton-tilbudet
  Fauske kommune har i dag et Newtonrom med 100 % ressurslærer knyttet til tilbudet. Ressurslærer har hatt permisjon fra 01.01.2020–01.10.2020, og vedtak for budsjett 2020 var at tilbudet ble holdt vakant i permisjonstiden. Opprettholdelse av Newtonrommet er ikke en lovpålagt tjeneste, på samme tid som det har vært et ekstra tilbud til elevene, spesielt innenfor realfag. Kommunen har over år dekt lønnskostnadene til ressurslærer, samt lokalitetene til tilbudet. Tilbudet har i tillegg blitt sponset med materiell og utstyr, samt kostnader til skyss av lokale næringsaktører. Man ser at sponsormidlene er blitt kraftig redusert, og kommunen har måtte dekke oppgradering av utsyr, innkjøp av elektronisk tavle, PC og iPad samt skysskostnader for at elevene skulle kunne benytte seg av tilbudet de siste årene. Utgifter skolene ikke har hatt dekning for innenfor vedtatte rammer. Per i dag kan ikke Newtonrommet benyttes som vanlig med bakgrunn i situasjon rundt covid-19, og det forventes ikke at det kan åpnes som normalt igjen skoleåret 2020–21. Dersom tilbudet skal videreføres må det legges inn økte utgifter til skyss, materiell og utstyr i tillegg til lønnskostnader og lokasjonskostnader. Den økonomiske situasjon til Fauske kommune tilsier at alle ikke-lovpålagte tilbud må vurderes, og kommunedirektør foreslår å legge ned Newtonrommet fra 01.01.2021.

- Utredning ungdomstrinn Sulitjelma
  Elevtallet ved ungdomsskolen i Sulitjelma har gått gradvis nedover over flere år. Antallet norske grunnskoler har sunket fra 3243 til 2867 i løpet av en tiårsperiode. Fra 2010 til 2016 ble 294 skoler lagt ned. Et flertall (60 %) av disse skolene hadde færre enn 50 elever. Fremskrevne tall ut fra dagens GSI viser at det vil stabilisere seg på mellom 14–15 elever på trinnet etter år 2024. Påfyll av kull fra 2028 ligger mellom 2–4 barn år per årstrinn, ut fra kjente tall per i dag. En eventuell nedleggelse av et trinn kan forankres i flere ulike argumenter. Kommuneøkonomien og ressursbruk er en faktor, på samme tid er elevenes faglige og sosiale miljø, tilgang på kompetanse ved skolen, skolens profesjonsfellesskap og barnets beste viktige faktorer som også må belyses i en slik sammenheng. Spørsmål angående skolestruktur er en del av den kommunale handlefriheten og avgjørelser om å legge ned skoler må bygge på et kommunestyres økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer, under dette kommer også skolefaglige vurderinger (Udir-2-2012). Kommunedirektøren foreslår utredning av fremtiden for ungdomstrinnet i Sulitjelma fra august 2022.

- Investering IKT skole
  Det er fortsatt behov for årlige investering knyttet til IT-utstyr i skolen. Det er laget en rulleringsplan i skole for utbytting og oppgradering av IT-utstyr, i hovedsak knyttet til fornying av PC-parken til både lærere og elever. Nye PC-er skal også sette skolen i stand til å drive hjemmeundervisning på alle klassetrinn, særlig under situasjoner som korona-pandemien. Dette krever årlige investeringer på kr 1 mill. kr for å holde tritt med utviklingen og de årlige oppgraderingsbehovene.

Budsjett 2021

Tabell 30 – Budsjett 2021–2024 for enhet Skole (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Skoler	Inntekt	-14 586 632	-15 729 632	-15 729 632	-15 729 632	-13 788 369	-25 393 304
	Utgift	122 314 519	117 836 059	117 652 311	117 652 313	130 189 266	148 083 953
	Netto	107 727 887	102 106 427	101 922 679	101 922 681	116 400 897	122 690 649

5.2.3 Integrering

Ansvarsområde

Hvert år anmoder integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) norske kommuner om bosetting av flykninger som har fått oppholdstillatelse i Norge. Når IMDi har anmodet kommunen om å bosette flyktninger, vedtar kommunestyret hvor mange vi kan ta imot. Fauske kommune bosetter årlig flyktninger som deltar i kommunens introduksjonsprogram. Voksenopplæringen tilbyr opplæring i norsk og samfunnskunnskap og gis til flyktninger og innvandrere som har oppholdstillatelse. Opplæringen er i henhold til opplæringsloven og gjeldende læreplan. Elevtallet ved voksenopplæringen har gått ned, og det er nå 32 elever ved skolen fordelt på to klasser. Det er en Alfa klasse (de som ikke kan lese og skrive fra før), i tillegg til én klasse for elever med utdanning fra hjemlandet.

Fauske kommune er pliktig til å gi grunnskoleopplæring til de som er over opplæringspliktig alder, og har rett til slik opplæring jf. opplæringslovens § 4A-1. For skoleåret 2020/21 kjøpes tilbudet fra Bodø og Saltdal kommune for 4 elever. En opprettelse av tilbud i egen kommune for 4 elever er verken faglig eller økonomisk forsvarlig.

Flyktningkontoret koordinerer kommunens arbeid med bosetting av flyktninger, og arbeider for integrering og likestilling. Flyktningkontoret skal gi hjelp og veiledning til den enkelte flyktning slik at de raskest mulig blir selvhjulpen og en aktiv deltaker i lokalsamfunnet. Hovedoppgaven for flyktningkontoret er å bosette de flyktningene som får tildelt plassering i kommunen, støtte dem gjennom introduksjonsprogrammet og deretter overgang til videre skole og/eller lønnet arbeid.

Tabell 31 – Oversikt over bosettinger de siste 5 årene

Bosettingsår	2016	2017	2018	2019	2020
Anmodning om bosetting	50	30	15	10	15 (10)
Vedtak om bosetting	48	30	15	10	10
Faktisk bosetting	43	28	14	8	-

Utfordringer i 2021 og fremover

Voksenopplæringen

Tjenesten er gradvis redusert som følge av nedgang i elevtallet. Fra at kommunen hadde seks ulike klasser skoleåret 2017/18 har vi høsten 2020 bare to klasser. Nedgang i elevtallet og antall grupper gjør det utfordrende å differensiere gruppene ut fra nivå og tidligere skolegang. På samme tid er det nødvendig å redusere tjenestenivået når elevtallet går ned, og tilskuddet kommunen mottar for å gi norsk- og samfunnsfagopplæring reduseres. Antall elever som har rett til grunnskoleopplæring er så lavt at Fauske kommune fortsatt kjøper grunnskoleplass for voksne av Bodø eller Saltdal kommune. En opprettelse av egen grunnskoleklasse i Fauske vil generere økte utgifter for kommunen.

Kommunen er ansvarlig for tidlig kvalifisering etter kapittel 3 i ny integreringslov, introduksjonsprogram etter kapittel 4 og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter kapittel 6. Opplæring og tjenester som kommunen yter etter denne loven skal være forsvarlige. Kommunens plikter gjelder ikke overfor personer som har avbrutt eller avvist deltagelse i opplæring i mottak, introduksjonsprogram eller opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Kommunen kan gi andre i oppdrag å utføre kommunens oppgaver etter loven. Den nye loven stiller tydeligere krav til den enkelte flyktning, og til kommunene som har ansvaret for å gi nyankomne flyktninger den norskopplæringen og utdanning eller kvalifiseringen de trenger.

Flyktningkontoret

Driftssituasjonen på avdelingen er utfordrende, med sviktende inntekter på bosetting av flyktninger. Samtidig bærer kommunen med seg en stor bosetting i 2015 og 2016 som fortsatt er en del av

porteføljen og oppfølgingen til kontoret. Kommunen hadde vedtak om bosetting i 2020 på 10 personer, i skrivende stund har kommunen bosatt 2 personer, og har mottatt varsel om ytterligere 4–5 inneværende år. Bakgrunnen er situasjon rundt covid-19, hvor all bosetting ble satt på vent fra mars 2020. Det er fortsatt veldig usikkert om kommunen vil bosette i henhold til vedtaket for 2020. Tilbakemelding fra IMDi er at det er få flyktninger som er klar for bosetting generelt sett. Regjeringen har i budsjettforslag for 2021 varslet lavere utgifter til bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere, som ventes å gå betydelig ned. I 2021 er det anslått 3000 asylsøkere, og dette er teknisk forutsatt frem til 2024. Den gradvise utfasingen av utgiftene knyttet til bosetting av de mange asylsøkerne som ankom høsten 2015, fortsetter i 2021. Hvilken konsekvens det vil få for Fauske er fortsatt ikke avklart.

Avdelingen har fortsatt en boligportefølje som det er inngått langsiktige leieavtaler på. Flere av disse er ikke i bruk ettersom brukerne etter hvert har funnet private utleiere, på samme tid må husleieutgiftene dekkes av tjenesten. En del av inngåtte leieavtaler avviklet i 2020, det er likevel fortsatt langvarige leiekontrakter som kommunen har forpliktelser på i 2021 og årene fremover.

Tiltak i budsjett 2021

Det er allerede gjennomført flere tiltak knyttet til reduksjon av tjenestenivået ved voksenopplæringen og flyktningkontoret. I 2020 ble tilbudet ved voksenopplæringen redusert fra tre klasser til to klasser. Avdelingen har på samme tid redusert med én 100 %-stilling som programrådgiver, én 100 %-stilling som flyktningkonsulent/fagleder og én 100 %-stilling innen merkantil funksjon knyttet til tjenesten. Fra 01.01.2021 trår ny integreringslov i kraft der det stilles tydeligere krav til kompetanse for lærere som skal undervise i norsk ved voksenopplæringen. Den som skal undervise i norsk i kommunen skal ha relevant faglig og pedagogisk kompetanse. Med relevant kompetanse menes minst 30 studiepoeng i norsk som andrespråk. Målet med kompetansekravet om 30 studiepoeng i norsk som andrespråk er å sikre kvalitet i opplæringen. Kommunen må dermed sikre at pedagogisk personale ved integreringsavdelingen innehar nødvendig kompetanse gjennom videreutdanning av ansatte.

- <u>Reduksjon stillinger flyktningkontoret</u>
  Det er kommunene som er ansvarlige for at flyktninger og innvandrere får det tilbudet de har krav på etter introduksjonsloven. Kommunens plikter fremkommer på sidene til IMDi. Fra 01.01.2020 ble det gjennomført administrativ omorganisering av tjenesten, hvor flyktningkontoret og voksenopplæringen ble slått sammen til integreringsavdelingen med felles ledelse. Ved inngangen av 2020 hadde flyktningkontoret fem årsverk. Det har vært reduksjon i antall årsverk gjennom året og i dag har flyktningkontoret tre årsverk fordelt på to årsverk miljøarbeidere og ett årsverk programrådgiver, samt at rektor for voksenopplæringen også er leder for flyktningkontoret. Ved gjennomgang av konsekvensjustert budsjett ble ett av fem årsverk fjernet, samt at ett årsverk var tenkt vakant frem til 01.07.2021. Kommunens økonomiske situasjon samt nedgang i bosetting har ført til at kommunedirektøren foreslår at også stillingen som var tenkt vakant fjernes. Nedgang i årsverk fører til at ansatte ved avdelingen må påregne endring i arbeidsoppgaver, for å dekke lovpålagte oppgaver.

Budsjett 2021

Tabell 32 – Budsjett 2021–2024 for enhet Integrering (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Integrering	Inntekt	-3 356 129	-3 356 129	-3 356 129	-3 356 129	-4 310 645	-4 645 868
	Utgift	14 481 191	14 481 191	14 481 193	14 481 196	21 697 983	25 276 325
	Netto	11 125 062	11 125 062	11 125 064	11 125 067	17 387 338	20 630 457

5.2.4 Barnehage

Ansvarsområde

Kommunen er lokal barnehagemyndighet og er ansvarlig for veiledning av barnehagene, og skal også påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Barnehagens innhold styres gjennom lov og rammeplan for barnehager. Kommunen har et overordnet ansvar for å sikre at barna får et godt pedagogisk og trygt barnehagetilbud, samt å skape barnehager med god kvalitet. Kommunen skal også oppfylle retten til barnehageplass, noe som innebærer at alle barn som fyller ett år innen utgangen av november i opptaksåret, og som søker om plass ved hovedopptaket, har rett til barnehageplass. Som barnehagemyndighet skal man også sikre at barn under skolepliktig alder, som har rett til spesialpedagogisk hjelp, får den hjelpen de har krav på uavhengig av om de går i barnehage.

Ved siden av å være barnehagemyndighet er kommunen også barnehageeier for de fem kommunale barnehagene. Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk. Et kompetent pedagogisk personale er en forutsetning for et barnehagetilbud av god kvalitet. Det forutsettes derfor at barnehageeieren vektlegger de ansattes faglige og pedagogiske vurderinger i sin styring.

Utfordringer i 2021 og fremover

<u>Rammeplan og kvalitetsarbeid</u>

Gjeldende rammeplan for barnehagene har fokus på mangfold og et likeverdig barnehagetilbud med høy kvalitet. Det er også sett behov for et tydeligere styringsdokument og at ny kunnskap om barn, barnehager og samfunnet for øvrig skal sette sitt preg på barnehagene. Barnehagene skal på samme tid ivareta den nordiske barnehagetradisjonen og et helhetlig syn på barns utvikling. Rammeplanen har som mål å heve kvaliteten i barnehagene. Arbeidet med å innfri rammeplanens intensjoner er en kontinuerlig prosess som det jobbes godt med i barnehagene, og som fortsatt vil være et prioritert område.

Endrings- og utviklingsarbeid og daglig drift opptar mye av barnehagenes kapasitet, og er et arbeid som foregår i alle barnehager og på tvers av barnehager. De siste årene har barnehagene vært igjennom et omfattende utviklingsarbeid. Det er fortsatt viktig å ha fokus på endringsledelse, et tema barnehagene har jobbet med de siste to årene. Det samme gjelder jobben med å etablere gode rutiner som bidrar til god kvalitet i barnehagen. I løpet av 2020 er det jobbet med å etablere en funksjonsbeskrivelse for alle

ansatte i barnehagene. Funksjonsbeskrivelsen vil være et godt hjelpemiddel for samhandlingen mellom ansatte og må følges opp i 2021.

I 2019 fikk de kommunale barnehagene en ny plan for inkluderende barnehagemiljø. Denne planen skal bidra til økt fokus på forebyggende arbeid og voksenrollen i barnas psykososiale miljø. 1. januar 2021 trer en ny barnehagelov i kraft. Barnehageloven vil ha et økt fokus på barnas psykososiale miljø. På samme måte som i skolen skal det lages en aktivitetsplan dersom barn ikke har et trygt og godt miljø.

Barnehagene vil med bakgrunn i satsingene som er gjort i foregående år jobbe videre med å sikre god kvalitet i barnehagene. Arbeidet med kvalitet i barnehagen vil gå fra enhetsleder, via styrere og til andre ansatte i barnehagene.

Rekruttering og voksentetthet

Fra 1. august 2018 er kravet til den pedagogiske bemanningen skjerpet i forskrift om pedagogisk bemanning. Endringen innebærer at det stilles krav om at barnehagene har en pedagogisk bemanning som tilsvarer minimum én pedagogisk leder per syv barn under tre år og én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. For inneværende barnehageår mangler kommunen 3 pedagoger for å innfri kravene i normen, mot 8 i fjor. To ansatte er i ferd med å ferdigstille sin formelle utdanning.

Stortinget har også vedtatt et minimumskrav til grunnbemanning (bemanningsnorm) for ordinære barnehager. Normen stiller krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én voksen per tre barn under tre år og én voksen per seks barn over tre år. Normen ble innført 1. august 2018. Barnehagene hadde ett år på seg til å innfri kravet. Den vedtatte bemanningsnormen tilsvarer bemanningen i vedtektene for de kommunale barnehagene.

Fauske kommune må arbeide målrettet og systematisk for å sikre tilgangen på kompetent arbeidskraft. Konkurransen mellom kommunene blir stadig større. Kommunen må markedsføre seg som en god og trygg arbeidsgiver med attraktive jobber. Videre vil det oppfordres til at egne ansatte tar videreutdanning som barnehagelærer. Kommunen har søkt om tilskudd for å dekke vikarutgifter ved videreutdanning de siste 3 årene.

I 2020 ble det planlagt en ny vinkling på det systematiske HMS-arbeidet. Barnehagene skal samarbeide med NAV Fauske, NAV Arbeidslivssenter og enhetsleder. I arbeidet skulle også de lokale HMS-gruppene i hver barnehage involveres. Det var planlagt 4 møtepunkt gjennom året på systemnivå, i tillegg til lokalt HMS-arbeid i den enkelte barnehage. Hensikten med tettere samarbeid mellom kommune og NAV er økt trivsel, nærvær og redusert fravær. Covid-19-situasjonen har gjort at dette satsingsområdet har blitt lagt på is, men ønskes tatt opp igjen så snart det er forsvarlig.

Barnehagebyggene – kapasitet og tilgang på ledige plasser

Fauske kommune har liten ledig kapasitet i barnehagene. Ved hovedopptaket i 2020 fikk alle med rett til plass, plass i barnehage. Etter hovedopptaket har det kommet nye søkere som ikke har fått plass. Erikstad barnehage har i dag tre avdelinger. to småbarnsavdelinger og én storbarnsavdeling. Nye

Erikstad barnehage vil ha avdelinger med kapasitet på 12 små og 24 store barn arealmessig. Planleggingen med å flytte to nye avdelinger fra Vestmyra barnehage til Erikstad barnehage er godt i gang. Det forventes at nye arealer til dette formålet er klare til oppstart av barnehageåret 2021. Drift ved Vestmyra barnehage hvit vil da fases ut. Ved etablering av nye avdelinger/barnehager i fremtiden vil det bygges for en norm på 12/24 plasser med tanke på areal. I Valnesfjord har etterspørselen etter barnehageplasser økt. Oppstart bygging av ny barnehageavdeling i barnehagens kjeller forventes igangsatt i løpet av november 2020, med en ferdigstillelse august 2021.

Flere av de kommunale barnehagebyggene er slitt og har behov for betydelig oppgradering av inventar og leker, noe også har vært en tilbakemelding fra foresatte i foreldreundersøkelsen. I tiden fremover må strategiske strukturtiltak vurderes for å sikre synergieffekter og stordriftsfordeler med å etablere større enheter. Større enheter vil gi bedre fleksibilitet til å håndtere svingninger i etterspørselen etter barnehageplasser. Større enheter vil også være mer robuste med tanke på personalsituasjonen, f.eks. ved redusert vikarbruk ved sykefravær. Uavhengig av størrelse skal barnehagene til enhver tid sikre at det enkelte barn ivaretas ut fra sine behov, og opplever trygghet og omsorg i hverdagen.

Tabell 33 – Antall barn i barnehage fra 2014–2020, fordelt på kommunale og private barnehager

	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Kommunale barnehager	208	204	184	184	193	197	201
Små barn	66	69	66	58	71	75	74
Store barn	140	135	118	126	122	122	128
Andel små barn (prosent)	32	34	36	32	37	38	37
Ikke kommunale barnehager	228	213	211	221	231	231	238
Små barn	79	79	70	83	95	96	82
Store barn	146	134	141	138	136	135	156
Andel små barn (prosent)	35	37	33	38	41	41	34
Alle barnehager	436	417	395	405	424	428	439
Små barn	145	148	136	141	166	171	156
Store barn	286	286	269	259	264	258	283
Andel små barn (prosent)	33	35	34	35	39	40	36
Andel kommunale barnehager (prosent)	48	49	47	45	46	46	46
Andel private barnehager (prosent)	52	51	53	55	54	54	54

Utviklingen av antall barn i private og kommunale barnehager de siste fem årene viser at private barnehager har hatt mellom 34–38 flere barn enn de kommunale barnehagene. Prosentandel barn i kommunale barnehager sammenlignet med private har vært stabil de siste fire årene. Flere barn i private barnehager medfører et større tilskudd til private barnehager.

Tabell 34 – Forventet utvikling i barnetall ut fra SSBs prognose for Fauske kommune

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0 år	88	86	84	82	82	81
1 år	89	89	88	86	84	83
2 år	104	91	90	89	87	85
3 år	100	104	91	91	91	88
4 år	78	101	105	92	92	91
5 år	82	80	101	105	93	93
6 år	104	82	80	102	105	93

Tilskudd til private barnehager

Kommunen skal yte tilskudd til private barnehager basert på gjennomsnittskostnadene knyttet til en kommunal barnehageplass. Det er en direkte sammenheng mellom forbruk i kommunale barnehager og beregning av tilskudd. Private barnehager mottar et påslag på tilskuddssatsen på 4,3 % for administrasjon samt kapitaltilskudd per barnehageplass, basert på barnehagens byggeår og godkjenning.

Tiltak i budsjett 2021

- Nedleggelse av avdeling på Vestmyra barnehage
  Ut fra lave fødselstall i 2020 utredes muligheten for å legge ned en småbarnsavdeling i sentrum fra 15.08.2021.

Budsjett 2021

Tabell 35 – Budsjett 2021–2024 for enhet Barnehage (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Barnehager	Inntekt	-10 717 006	-10 575 931	-10 575 931	-10 575 931	-13 879 412	-13 573 869
	Utgift	45 744 054	44 907 808	44 907 808	44 907 808	49 409 991	50 358 432
	Netto	35 027 048	34 331 877	34 331 877	34 331 877	35 530 579	36 784 563

5.2.5 Barn og familie

Ansvarsområde

Barne- og familieenheten består av tre avdelinger og leverer tjenester til barn fra 0–20 år og deres familier. Disse tre omtales i dokumentet samlet som Familiens hus. Enheten er i 2020 omorganisert til også å innbefatte barnehagene. Disse omtales fortsatt i egen tekst, men er organisert i barne- og familieenheten.

Familiesenteret tilbyr tjenester for gravide, barn, ungdom og deres familie og øvrige nettverk. Formål er å fremme psykisk og fysisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold og forebygge sykdommer og skade. Tjenesten skal så tidlig som mulig fange opp barn og unge, gi dem et tilbud og henvise videre ved behov. Tilbudet skal være universelt, og tilnærmingen skal være både individuell og befolkningsrettet. Tjenesten er tverrfaglig og består av svangerskapsomsorg, helsestasjon- og skolehelsetjeneste; herunder fysioterapitjeneste for barn og unge, samt flyktninghelsetjeneste.

Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse eller utvikling, får rett hjelp til rett tid, og bidra til at barn og unge får en trygg oppvekst. Barneverntjenesten skal også, i stadig økende grad, jobbe med forebyggende barnevern. Dette med sikte på å senere unngå omfattende tiltak i form av omsorgsovertakelser, institusjonsplasseringer og fosterhjemsplasseringer

PPT skal gi råd til elever, foreldre og skoler om opplæring, tilrettelegging og om håndtering av ulike utfordringer som kan vanskeliggjøre opplæringssituasjonen. PPT er et rådgivende organ, og skal også jobbe systemrettet opp mot skoler og barnehager. Fauske er vertskommune og selger PP-tjeneste til Saltdal, Beiarn, Sørfold og Steigen.

Utfordringer i 2020 og årene fremover

Etablering av Familiens hus, med samlokalisering av barneverntjeneste, familiesenter og PPT, vil gjennomføres i slutten av januar 2021. På sikt vil dette gi bedre og mer samordnede tjenester, samt mulighet for en mer effektiv dimensjonering av tjenesten.

Med etablering av Familiens hus er den vedtatte planen «Strategisk arealforvaltning for oppvekstområdet» på det nærmeste gjennomført og innfridd. For Familiens hus er innsparing i husleie alene over 1,5 mill. kr i årlig kostnadsreduksjon.

Sommeren 2020 sluttet enhetsleder for barne- og familieenheten og begynte i ny jobb. Stillingen ble da ikke erstattet (vakant stilling, utgjør 50 %), og avdelingslederne er nå direkte underlagt kommunalsjef for oppvekst og kultur. Sett i lys av kommunens nåværende økonomiske situasjon vil denne ordningen fortsette i 2021 og evalueres på nytt før budsjettbehandlingen for 2022.

<u>PPT</u>

Fauske har de siste årene ligget under landsgjennomsnitt i forhold til andel elever som mottar spesialundervisning. Fauske har 5,9 % spesialundervisning mens landsgjennomsnittet er 8,0 %. Systematisk jobbing fra 2014 og frem til i dag har ført til at saksbehandlingstid er redusert og ventelisten tjenesten opererte med tidligere er avviklet. Å være vertskommune for det sakkyndige arbeidet i andre Salten-kommuner, spredt over et så stort geografisk område, er krevende både i forhold til ledelses- og merkantil ressurs. Med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon vil det være naturlig å utrede om å være vertskommune er en tjeneste kommunen skal tilby også i fremtiden.

Barnevern

Barneverntjenesten i Fauske får tildelt midler fra Fylkesmannen til to saksbehandlerstillinger. Begge disse tilsagnene er videreført i 2020. Fra 01.01.2022 er det signalisert at disse skal tildeles gjennom ordinær rammetildeling til kommunene. Hvordan dette vil slå ut for Fauske sin del er fortsatt ikke klarlagt. Økende antall meldinger er en vedvarende og stor utfordring for tjenesten. Statistikken under viser økninger over år, der tall for 2020 er etter 9 mnd.

Tabell 36 – Nye meldinger 2008–2020

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nye meld.	105	102	108	105	99	114	137	187	191	151	152	113*

* per september 2020

Flere alvorlige meldinger medfører økte utgifter til tiltak, multisystemisk terapi (MST), fosterhjem, avlastning/besøkshjem, støttekontakter, og institusjonsplasseringer.

Fra 2019 ble det pålagt alle kommuner å ha en organisert akuttberedskap (barnevernsvakt) utenom ordinær arbeidstid og i helger/ferier/helligdager. Akuttberedskapen skal sikre at det til enhver tid skal være barnevernfaglig kompetanse tilgjengelig på en vakttelefon for politi og innbyggere i kommunen. Barnevernet i Fauske driftet akuttberedskapen for både Sørfold kommune og Hamarøy/Tysfjord vest i 2019. Etter sammenslåingen av kommuner i Hamarøy/Tysfjord er dette samarbeidet avsluttet, og vi ivaretar akutt-tjenesten utelukkende til Sørfold kommune i 2021.

Barnevernsreform 2022

Den nye barnevernsreformen trer i kraft i 2022. Den påvirker ikke budsjettet for 2021, men vil få stor påvirkning på budsjettet for 2022, og det er viktig at kommunen er forberedt på dette. Reformen gir kommunene et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Dette stiller krav til ledelse i barnevernet, til kommunens styring av barnevernet og til det samlede familiestøttene arbeidet i alle tjenestene barnevernet samarbeider med (Familiens hus). Med barnevernsreformen får kommunene også økt finansieringsansvar for tiltak i barnevernet. Dette skal gi kommunene bedre muligheter og sterkere insentiver til å prioritere forebyggende tilbud til barn og familier.

Kommunene vil bli kompensert for økt økonomisk ansvar for barnevernet gjennom en økning i rammetilskuddet. Kompensasjonen blir fordelt med utgangspunkt i kostnadsnøklene i inntektssystemet, og det er derfor ikke mulig allerede nå å si sikkert hvordan dette slår ut for Fauske. Kommunen har i dag to eksternt finansierte stillinger fra Fylkesmannen, og disse signaliseres det også skal inn i rammetilskuddet fra 2022.

De konkrete egenandelene for statlige tiltak vil fastsettes i forbindelse med statsbudsjettet for 2022. I ytterste konsekvens kan en institusjonsplass som vi i dag betaler en kommunal egenandel på ca. kr 75 000,– per måned for, øke til mellom kr 300 000,– og kr 500 000,– per måned.

I dag har Bufetat medfinansieringsansvar for fosterhjem. Kommunen betaler utgifter opp til en fastsatt sats, og det fosterhjemmet koster utover denne satsen kan de søke om refusjon for. Refusjonsordningen avvikles også som følge av reformen, og kommunen får fullt finansieringsansvar for ordinære fosterhjem. Kommunene kompenseres gjennom en økning i rammetilskuddet når reformen trer i kraft. Det betyr at all refusjon fra staten på frikjøp av fosterhjem kommer til å falle bort.

Fra 2022 vil kommunen også få ansvar for all veiledning og oppfølging etter at barnet har flyttet inn i fosterhjemmet. Bufetat skal ikke lenger tilby generell veiledning av fosterhjem.

Familiesenteret

Kommunen er inneværende år tilført til sammen 2 mill. kr fra Helsedirektoratet for styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Kommunen finansierer en psykisk helserådgiverstilling og en psykiatrisk sykepleierstilling gjennom dette tilskuddet, samt all kompetanseheving i tjenesten. Det er utfordrende å få tak i kvalifisert personell i tjenesten, spesielt til engasjementsstillinger finansiert av tilskuddsmidler. I løpet av våren ble det utlyst eksternt finansiert stilling som psykolog, uten noen søkere. Kommunen har også konstituert to sykepleiere i faste helsesykepleierstillinger pga. mangel på kvalifiserte søkere.

Psykiske plager og lidelser hos barn og unge er en stor helseutfordring, også i Fauske. Mange barn og unge utvikler problemer de tar med seg inn i voksenlivet. Det er innført pakkeforløp for utredning og behandling innen psykisk helsevern for barn og unge i spesialisthelsetjenesten. Dette er med på å utfordre og øke presset i den kommunale helsetjenesten med hensyn på å utvikle lavterskeltilbud som når målgruppen. Individuell plan og koordinatorfunksjon til barn og unge med psykiske plager og lidelser er et kommunalt ansvar som vil bli enda mer etterspurt framover.

Tiltak i budsjett 2021

- Reduksjon ikke lovpålagte tjenester Familien hus
  Utgjør 1,60 stillinger gjennom synergieffekt ved etablering av Familiens hus. Kommunen må ved behov kjøpe tjenesten av private aktører.

- Omdisponering av ressurs til foreldrestøttekoordinator
  Stillingen som foreldrestøttekoordinator jobber på systemnivå for hele oppvekst og kultur-området og er direkte underlagt enhetsleder. Stillingen innehas i dag av person med helsesykepleierkompetanse, og ved å omdisponere stillingen til å være en del av Familiesenterets samlede ressurs, kan denne reduseres tilsvarende uten at det får konsekvens for

tildelte midler gjennom Helsedirektoratet. Oppgavene vil i stor grad være de samme og innbefatte foreldrestøtte for hele kommunen, som en del av tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

Budsjett 2021

Tabell 37 – Budsjett 2021–2024 for Barne- og familieenheten (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Barne- og familieenheten	Inntekt	-10 621 680	-10 621 680	-10 621 680	-10 621 680	-7 776 472	-11 457 890
	Utgift	45 328 836	44 973 971	44 973 971	44 973 971	47 574 716	48 183 507
	Netto	34 707 156	34 352 291	34 352 291	34 352 291	39 798 244	36 725 617

5.2.6 Kultur og idrett

Ansvarsområde

Enhet kultur og idrett skal legge til rette for kommunens samlede uttrykk innenfor aktivitetene i lag og foreninger, men også tilgodese enkeltstående prosjekter som fremmer identitet og positiv profil for Fauske kommune. Enheten gir også individuell opplæring i instrumentale ferdigheter, teater og visuell kunst.

Enheten er delt inn i følgende driftsområder:

Fauske kino som også har ansvaret for arrangementer som gjennomføres i hel/delvis kommunal regi. «Førjulsstund rundt flygelet» blir f.eks. regelmessig satt opp hver desember. Kinoen er også samarbeidspartner med både tilreisende og lokale utøvere som ønsker å bruke kinosalen som arena. Kinoen er «konjunkturavhengig» i forhold til hvilke store/gode filmer som lanseres. Selv om publikumstallet svinger noe, ligger kinoen godt an i et nasjonalt perspektiv. Ettersom det hersker usikkerhet i planene for nytt kulturhus, søker enheten i rimelig grad å ruste opp deler av det lyd- og lystekniske anlegget for å øke inntekter på utleie til mindre konserter, teaterforestillinger og annen kulturvirksomhet.

Bibliotek, der hovedbiblioteket befinner seg i administrasjonsbygget. Det finnes to mindre avdelinger i Valnesfjord og Sulitjelma som også er skole- og folkebibliotek. Biblioteket er å anse som mer enn en utlånssentral for medier og skal være en aktiv formidler og uavhengig møteplass (foredrag, boklansering, konserter og arrangementer for barn/unge mfl.). Biblioteket bidrar også til økt leseferdighet blant barn og unge.

Idrett forestår tildeling av aktivitetstimer i kommunens anlegg (idrettshall, skoler, basseng m.m.). Bistår og saksbehandler søknader om bl.a. spillemidler. Samarbeid med lag/foreninger om løypekjøring, vedlikehold av sportsarenaer m.m. Idrettsaktiviteten i Fauske er stor og kommunen har i alle år vært en aktiv samarbeidspartner for tilrettelegging og bygging av nye, moderne arenaer for sportslig utfoldelse. Stilling som idrettskonsulent er vakant og enhetsleder har overtatt oppgavene.

Kulturskolen har tilbud om instrumental/vokal opplæring samt innen teater og visuell kunst. Personalet er godt kvalifiserte lærere med høy kompetanse på sine fagområder. Det gis i dag tilbud om undervisning i sang, klaver, gitar, treblås, fiolin, teater og visuell kunst. «Syng for livet» er et tilbud om korsang/allsang for seniorer som er populært. Kulturskolen deltar i et veiledningsprosjekt hos Norsk Kulturskoleråd der synlighet er fokusområde.

Ungdommens hus/fritidsklubber. Ungdommens hus befinner seg i første etasje i Fauske samfunnshus. Det er klubblokaler også i Sulitjelma samfunnshus og eget lokale i Valnesfjord. Tilbudet gir samvær med andre ungdommer under tilsyn av kvalifiserte voksne. Fritidsklubbene gir sosialisering og er en viktig møteplass, særlig for de som ikke deltar i organisert lagaktivitet. UKM (Ung Kultur Møtes) er en årviss større mønstring som søker å aktivisere og gi et interessant tilbud og arena til ungdommer som «har noe på hjertet» i forhold til musikk/kunst-uttrykk. BaseCamp er et tilbud til tenåringer som vil ha ekstra utfordringer i litt røffere omgivelser.

Fauske frivilligsentral initierer forskjellig aktivitet/prosjekter til unge og de eldre. Frivillighetssentralen er en møteplass for mellommenneskelighet og gleden av å kan være til hjelp og støtte for andre. Frivilligsentralen arrangerer hvert år «Aktiv Sommer»; et godt og litt utfordrende tilbud til unge. Sentralen forestår også koordinering av TV-aksjonen og deler hvert år ut Frivillighetsprisen. Fauske frivilligsentral er organisert med eget styre. Daglig leder er ansatt i Fauske kommune.

Utfordringer i 2021 og årene fremover

Kultur og idrett er en viktig del av livet og inneholder myke verdier som former oss som person og medmenneske. Samhandling i et godt fellesskap gir grobunn for positiv personlig utvikling og god folkehelse.

Ressurstildeling er en utfordring for enheten ettersom kultur/idrett stort sett består av ikke-lovpålagte tjenester. Det skal finnes godkjent bibliotekar og kommunal kulturskole. Utover dette sier lovverket ingenting om utforming og størrelse på disse og øvrige tjenester. Derfor blir tilbudene som gis avhengig av kommunens mulighet og evne til å tilgodese ressurser.

Fauske kommune er inne i en stor og krevende økonomisk omstilling som rimeligvis også berører enhetens muligheter til tjenesteyting. Kulturskolen står foran en gjennomgripende endring i driften ved at kulturskole er ett av de områdene som foreslås redusert i årets budsjett. Tilskudd til lag/foreninger og festivaler foreslås trukket tilbake. Budsjett 2021 inneholder også tiltak som griper inn i bibliotekdrift, drift av ungdoms- og juniorklubber samt driften av offentlige bad.

Likevel skal Fauske kommune i samhandling med frivilligheten fortsatt være en medspiller i å legge til rette for gode og meningsfulle kulturtilbud til kommunens innbyggere, hvor kommunen fortsatt stiller lokaler til rådighet, men hvor tilbudene i større grad drives på frivillig basis av de som har interesser på området

Tiltak i budsjett 2021

- Fauske kino
  Billettprisen foreslås økt med kr 5,– og forventes å gi økte inntekter på ca. kr 70 000,–. Én forestillingsdag mindre per uke betyr reduserte lønnsutgifter. Det foreslås en prisøkning på salgsvarer fra kiosk og utleiesatser. Det legges også til rette for økt konsertaktivitet som gir økt omsetning. Dette tilsier en investering i lydteknisk utstyr som er finansiert gjennom tilskuddsordningen Musikkrommet og Sparebanken Nord-Norges Samfunnsløftet.

- Fauskebadet
  Folkebadet foreslås avviklet som kommunalt ansvar. Kommunen opprettholder drift av skolesvømming etter opplæringsloven, og åpner for at folkebadet kan drives av frivillige lag og foreninger, under kontroll av kommunens krav til sikkerhet og andre driftsrutiner. Det må inngås avtale som sikrer en rimelig fordeling av driftsinntekter i forhold til de løpende utgifter på selve anlegget.

- Sulitjelma bad
  Kommunen opprettholder drift av skolesvømming etter opplæringsloven, og åpner for at folkebadet kan drives av frivillige lag og foreninger, under kontroll av kommunens krav til sikkerhet og andre driftsrutiner. Det må inngås avtale som sikrer en rimelig fordeling av driftsinntekter i forhold til de løpende utgifter på selve anlegget.

- Tilskudd løypekjøring
  Det har vært bevilget kr 30 000,– til hver av løypeområdene i kommunen: Klungsetmarka, Valnesfjord og Sulitjelma., totalt kr 90 000,–. Bevilgningen foreslås avsluttet i 2021.

- Kulturskolen
  Det foreslås å redusere driften av kulturskolen med 2 årsverk med virkning fra neste skoleår. Dette betyr en halvering i forhold til dagens årsverk, som også fører til mindre potensiale for brukerbetalinger. Tiltaket innebærer store og gjennomgripende kutt i kulturskolens driftsnivå.

- Kommunens tilskudd til «Aktiv Sommer» fjernes
  «Aktiv Sommer» er et ferietilbud der barn med særskilt fortrinnsrett prioriteres. I 2020 deltok 125 barn i ordningen. Tilskuddet på kr 150 000,– foreslås fjernet.

- Kulturtilskudd fjernes
  Tiltaket berører kulturtilskudd til lag/foreninger (som har medlemmer under 18 år eller medlemmer med funksjonshemming), festivaltilskudd, kulturpris/stipendier, nasjonaldagsfeiring, Sulitjelma Samfunnshus og Sjønstå gård. Totalt ca. kr 800 000,–.

- Brukerbetaling for leie av idrettsanlegg for barn og unge
  Prinsippet om gratis bruk av kommunens anlegg til barne- og ungdomsidrett har i mange år vært lagt til grunn for den daglige driften av lag/foreninger. Ordningen foreslås avsluttet, og det er anslått en økt inntekt for utleie av idrettsanleggene på kr 370 000,– i 2021. Tiltaket må ses i sammenheng med innføring av Fritidskortet fra aug. 20 – aug. 21.

- Bibliotek
  Biblioteksavdelingene i Sulitjelma og Valnesfjord foreslås nedlagt. I tillegg foreslås en reduksjon på inntil ett årsverk ved hovedbiblioteket på Fauske. Tiltaket betyr nedbygging av kompetanse og at arrangementer som språkkafé, lesesirkel, barnehagestunder, skolebesøk, mindre konserter m.m. vil bli vesentlig redusert eller faller bort. Bidraget til å øke barns/unges leseferdigheter kan bli påvirket. Det legges til rette for drift av frivillige i biblioteklokalene i Valnesfjord og Sulitjelma.

- Strøm til utendørs anlegg (lysløyper, nærmiljøanlegg, fotballbaner o.l.)
  Det ble i 2020 vedtatt brukt kr 130 000,– for å dekke energiforbruket på kommunens utendørs anlegg. Tiltaket foreslås kuttet i 2021.

- Fritidsklubbene
  Ungdomsklubbene i Valnesfjord og Sulitjelma foreslås nedlagt. Ved Ungdommens Hus, Fauske vil det bli én mindre dag i uka. Tilbudet retter seg bl.a. mot uorganisert ungdom. Det legges til rette for drift av frivillige i klubblokalene i Valnesfjord og Sulitjelma.

- Frivilligsentralen
  Frivilligsentralen er en autonom enhet med eget styre. Daglig leder er ansatt i kommunen. Det foreslås en stillingsreduksjon på inntil 30 % samt mindre bruk av materiell og ekstrahjelp.

Budsjett 2021

Tabell 38 – Budsjett 2021–2024 enhet Kultur og idrett (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Kultur og idrett	Inntekt	-6 061 468	-5 768 468	-5 768 468	-5 768 468	-5 964 271	-6 666 260
	Utgift	14 806 232	13 327 936	13 327 936	13 317 481	18 918 232	19 345 985
	Netto	8 744 764	7 559 468	7 559 468	7 549 013	12 953 961	12 679 725

5.3 Helse og omsorg

Samhandlingsområdet Helse og omsorg leverer tjenester til alle innbyggere i Fauske kommune. Primærhelsetjenestens hovedmålsettinger består av tre komponenter/oppgaveområder som henger sammen:

- Møte befolkningens behov for helse og omsorgstjenester gjennom å levere omfattende, bevarende, beskyttende, kurative, rehabiliterende og palliative helse og omsorgstjenester i hele livsløpet til innbyggerne.
- Systematisk arbeide med helse og funksjonsfremmende tiltak.
- Bidra til å gjøre enkeltindivider, familier og fauskesamfunnet i stand til selv å optimere og forbedre sin helse og funksjonstilstand.

Tjenestene er preget av høy kvalitet, samt at de er under stort omstillingspress drevet av krav om effektivisering og økt produktivitet. Ansatte i sektoren er engasjerte, dyktige og motiverte for å gjøre en god jobb til det beste for innbyggerne i Fauske kommune. Tjenestene blir individuelt tilpasset behovet til den enkelte pasient, bruker og borger.

Alle enhetene skal i 2021 og videre i planperioden driftes iht. god KØB-skikk, der det skal være fokus på netto driftsresultat i alle beslutninger med økonomisk konsekvens. Det er lagt vekt på at budsjettene skal være realistiske, og det krever streng budsjettdisiplin fra de resultatsansvarlige. Innenfor hvert samhandlingsnivå er det foreslått tiltak som skal bidra til at kommunens totale netto driftsresultat kommer i balanse. Alle samhandlingsområdene arbeider på hvert sitt område for å nå dette målet. Trinn én i arbeidet er å bringe netto driftsresultat til null, deretter skal netto driftsresultat heves til 5 % av inntektene for å betale ned tidligere års underskudd, se figur 8 vegkart til økonomisk bærekraft. Målet er å etablere kommunens handlekraft i tråd med KØB.

Fauske kommunes evne til å levere tjenester av like høy kvalitet i fremtiden utfordres særlig av demografisk utvikling, endringer i sykdomsbildet, endringer i oppgaveansvar mellom kommunesektoren og spesialisthelsetjenesten, samt ressurssituasjonen i Fauske kommune.

Hovedutfordringer

Finansiering og ressurstilgang

Helse, omsorgs og sosialsektoren står for en vesentlig andel av kostnaden i Fauske kommune. Sektoren har de siste årene et betraktelig merforbruk. Det er forventet betydelige økte kostnader og ressursinnsats i årene som kommer. Mangel på en bygningsmasse som er tilpasset de utfordringer dagens pasienter har, gir oss en kostnadsdrivende drift.

Drivkreftene for den økte ressursinnsatsen er en økende aldrende befolkning, økende andel mennesker med kroniske sykdommer som diabetes, demens med mer, behov for investeringer i infrastruktur, behovet for endringer i tjenestenes innhold, den teknologiske utviklingen og mangel på arbeidskraft som

innebærer økte lønnskostnader. Svært forenklet kan man si at behovene øker, mens tilgangen på ressurser, arbeidskraft og kompetanse minker. Det ekspertisen peker på er at behovene bør minkes, blant annet gjennom ett skifte av paradigme fra behandling av akutte skader og sykdom til forebygging og tidlig innsats for å minke den arbeidskraftintensive delen av helse og omsorgstjenestene. Samtidig bør man rette innsats mot å bedre den generelle helsetilstanden i befolkningen.

Sektoren bør i tillegg effektiviseres og produktiviteten heves betydelig. Blant annet gjennom nye tjenestemodeller, teknologiutvikling og automatisering av arbeidsprosesser. Rapporten "Behovet for arbeidskraft i helse- og omsorgssektoren fremover" fra SSB (2014) viser at behovet for arbeidskraft bare i den kommunale helse- og omsorgssektoren kan forventes og dobles fram til 2060. Det betyr at sektorens samlede sysselsetting kan bli mer enn en tredjedel av samlet nasjonal sysselsetning. I tillegg kommer arbeidskraftbehovet i spesialisthelsetjenesten og i den private helsenæringen som legemiddelindustrien og farmasisektoren.

Tjenesteutvikling

Samfunnsutviklingen har endret oss som mennesker. Vi har gått fra å være brukere av helse- og omsorgtjenester til å bli forbrukere. Vi er ikke lengre passive deltakere og mottakere av helsetjenester. Det er tydelige krav om transparens, troverdighet, tilgang på tjenester når vi mener vi har behov for tjenesten og individuelt tilpassede tjenester og produkter. Nye tjenestemodeller må ta inn over seg endrede krav og forventinger fra brukere/forbrukere av tjenester, med et betydelig økt kompetansenivå om egen helse og tiltak for å forbedre denne. Fremtidige tjenestemodeller og innhold vil presse beslutningstakere, ansatte, prosesser og teknologi for å håndtere og adressere nye helsebehov både individuelle og populasjonsbehov.

Digital transformasjon og samhandling

Digitalisering av helsesektoren er krevende spesielt i forhold til sikkerhet og samhandling mellom ulike nivå i sektorer og ulike samhandlingsløsninger mellom de ulike aktørene i sektoren. Til tross for de mange utfordringene, standardiseringsproblemene, sikkerhetsutfordringene og person/pasientvern-hensynene er det en betydelig utvikling i den digitale transformasjonen av sektoren. Dette gjelder spesielt de siste fem årene.

Det er rimelig å anta økt oppmerksomhet på helsedata, både på individnivå og ikke minst på populasjonsnivå, for å øke kunnskap og innsikt. Dette er ikke uten betydelige sikkerhets- og personvernutfordringer. Teknologier som skylagring, kunstig intelligens (AI), naturlig språk prosessering (NLP), internett of Medical Things (IoMT) kan i betydelig grad minke behovet for arbeidskraft i sektoren samt øke kvaliteten i deler av tjenestene. Fauske kommune kommer til å rette betydelige ressurser inn digitaliseringsområdet for å både heve kvaliteten i tjenestene og senke kostnader.

Endringer i arbeidsmarkedet

Det forventes store gap mellom tilgang på arbeidskraft og behovet for kompetansearbeidskraft i sektoren over tid. Det er særlig på lege- og sykepleiersiden gapet vil øke. Rurale og grisgrendte strøk, både nasjonalt og globalt, er utsatt i så henseende. Det viktige blir i hvilken grad helsetjenestene er i stand til å utdanne og tiltrekke seg kvalifisert kompetansearbeidskraft for å nå målsettingene i og med helsevesenet. En av de største utfordringene i bemanningssituasjonen er forventningene om døgnkontinuerlig drift og skiftarbeidsmodeller, som ikke passer med den øvrige samfunnsstrukturen. Eksempelvis åpningstider i barnehage og kravet til akuttberedskap og unntak fra arbeidsmiljølovgivningen for blant annet leger. Rekrutteringssituasjonen har den siste tiden vært stabil god for flere av yrkesgruppene i sektoren. Det forventes endringer i situasjonen i nær fremtid.

Overordnede tiltak

Overordnet vil intensjonene fra 2020 videreføres. Formålet med omstillingsprosessene er å skape en robust og endringsdyktig organisasjon som leverer kunnskapsbaserte, tilstrekkelig faglig gode og forsvarlige tjenester innenfor politiske rammer og det til enhver tid gjeldende mulighetsrommet.

En forutsetning for at kommunen skal lykkes med å skape nye og bærekraftige tjenester, er helhetlig tenkning, samarbeid og felles forståelse mellom ledere, medarbeidere, tjenestemottakere, pårørende, frivillige og samarbeidspartnere. Man trenger også aktive innbyggere og ansvarlige politikere som kan gi støtte ved å være nysgjerrige pådrivere og utfordrere underveis i prosessen.

For å ivareta fremtidens behov for bistand skal vi jobbe sammen for at innbyggerne i Fauske kommune skal holde seg friskest mulig, lengst mulig. Dette innebærer blant annet å legge til rette for at innbyggerne kan være aktive deltakere i eget liv og kan bo i eget hjem så lenge som mulig. Selvbestemmelse blir et nøkkelbegrep i det nye tjenestetilbudet. Tjenestene må individualiseres og i større grad tilpasses brukernes prioriteringer i forhold til reelle helse og omsorgsbehov.

Denne strategien innebærer kultur og holdningsendringer blant ansatte, innbyggere, administrasjon og politikere. Innbyggerne vil i større grad vil gå over fra å være mottakere av tjenester til aktive resurser i egen hverdag. Dette innebærer også en dreining i arbeidsmetodikk fra omsorgsgiver til også å være koordinator, støttespiller og tilrettelegger. For å oppnå målsettingen om verdige og samtidig kostnadseffektive tjenester er det nødvendig å erkjenne tidlig innsats som investering og som nøkkelen til å minske inngangen til mangeårig behov for omfattende og sammensatte omsorgstjenester. Tjenestetildelingen må dreies fra langvarige vedtak til flere kortsiktige tjenester, som settes inn på et tidligere tidspunkt i forløpet og hvor målsetting vil være å ha fokus på hjelp til selvhjelp og å bidra til selvstendighet. I dette inngår hverdagsmestring, motivering, veiledning, opplæring og trening. Dette krever økt koordinering og mer samarbeid med pårørende og frivillige aktører. Implisitt ligger det et økt behov for tverrfaglig kartleggings- og vurderingskapasitet tidlig i et tjenesteforløp, og økt kapasitet og tilgang til fysiske hjelpemidler og velferdsteknologiske løsninger.

Felles innsikt og felles problemforståelse for tjenesteutviklingen innebærer at aktørene i den kommunale helse- og omsorgssektoren for det første deler oppfattelsen av viktigheten av tjenesteutvikling og

digitalisering først internt i sin egen kommune, sammen med andre kommuner og så med resten av sektoren. Alle aktørene, politikk, administrasjon, øvrige ansatte og borgere, må forstå at omgivelsene og forutsetningene endrer seg raskt. Eksempelvis i forbindelse med covid-19-pandemien, som har ført til massive endringer i den digitale samhandlingen mellom de ulike aktører og nivå i helsetjenestene. En må også forholde seg til at reorganisering av tjenestene, slik eksempelvis digitalisering vil medføre, endrer den eksisterende verdikjeden og utfordrer de bestående formelle og uformelle maktstrukturene i organisasjonen.

Forslag til utredninger i omstillingsprosjektet

Samhandlingsområdet har i de siste årene gjennomført strukturelle grep, spesielt innenfor institusjonsdriften der antall plasser er tatt ned samt at kostnadene per plass er redusert. I det videre arbeidet med omstilling foreslår rådmannen nye områder for utredninger av nye endringer og tiltak.

- Utrede endret organisering av BPA driften herunder vurdere å konkurranseutsette både drift av enkelt tiltak, hele tiltaket og fritt brukervalg mellom ulike leverandører.
- Utrede og starte samtaler med Bodø kommune om ett vertskommunesamarbeid på tildeling av helse og omsorgstjenester. Herunder å benytte samme modell for finansiering av deler av de hjemmebaserte tjenestene (ABF).
- Utrede konkurranseutsetting av kjøkkendrift eventuelt et vertskommunesamarbeid med en eller flere andre kommuner.

Budsjett 2021

Tabell 39 – Budsjett 2021–2024 for Felles helse og omsorg (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Helse og omsorg Felles	Inntekt	-3 260 663	-3 260 663	-3 260 663	-3 260 663	-992 688	-456 191
	Utgift	29 083 614	29 083 612	29 083 612	29 083 612	13 770 641	11 557 622
	Netto	25 822 951	25 822 949	25 822 949	25 822 949	12 777 953	11 101 431

5.3.1 Tiltak

Tabell 40 – Tiltak per enhet for område Helse og omsorg (i kr)

Tiltak	2021	2022	2023	2024
Helse og omsorg felles				
Reduksjon stillinger	- 1 201 411	- 1 201 939	- 1 201 939	- 1 201 939
Reduksjon utskrivningsklare pasienter	- 514 000	- 514 000	- 514 000	- 514 000
Sum tiltak Helse og omsorg felles	**- 1 715 411**	**- 1 715 939**	**- 1 715 939**	**- 1 715 939**
Hjemmebaserte tjenester				
Øke antall kortidsplasser fra 11 til 15	464 142	618 797	618 797	618 797
Reduksjon i stillinger	- 3 258 090	- 6 137 722	- 6 164 362	- 6 164 362
Rimerligere leasingbiler	-	- 150 000	- 350 000	- 350 000
Sum tiltak Hjemmebaserte tjenester	**- 2 793 948**	**- 5 668 925**	**- 5 895 565**	**- 5 895 565**
Institusjon				
Nedleggelse av felleskjøkkenet	-	- 993 593	- 993 593	- 993 593
Redusere med 5 pasientplasser på demensavdeling	- 2 745 030	- 3 660 037	- 3 660 037	- 3 660 037
Opprettelse av 5 avlastningsplasser	289 470	386 000	386 000	386 000
Redusere med 7 somatiske plasser	- 2 333 193	- 3 091 850	- 3 091 850	- 3 091 850
Sum tiltak Institusjon	**- 4 788 753**	**- 7 359 480**	**- 7 359 480**	**- 7 359 480**
Pleie og omsorg felles				
Rentekompensasjon omsorgsboliger	- 532 500	- 1 065 000	- 1 065 000	- 1 065 000
Sum tiltak Pleie og omsorg felles	**- 532 500**	**- 1 065 000**	**- 1 065 000**	**- 1 065 000**

Sum tiltak Helse og omsorg	**- 9 830 611**	**- 15 809 344**	**- 16 035 984**	**- 16 035 984**

5.3.2 Fellesfunksjon

Fellesområdet er fellesfunksjoner som ledelse av samhandlingsområdet og tildelingskontor.

Tiltak budsjett 2021

- <u>Avvikle årsverk</u>
  Avvikle 1 administrativt årsverk brukt til utviklings-, prosjekt- og kontraktsoppfølgingsarbeid.

- <u>Overliggerdøgn sykehus</u>
  Redusere bruk av overliggerdøgn i sykehus. Må ses i sammenheng med tiltak i korttidsavdelingen.

5.3.3 Pleie og omsorg

Ansvarsområde

Pleie og omsorg består av Somatisk avdeling Helsetunet 1, Skjermet avdeling Helsetunet 2, Buen/Korttidsavdelingen, Miljø og aktivitetsavdelingen Solstua dagsenter og Hjemmetjenesten. Enkelte tilleggsfunksjoner er også tillagt denne enheten. Enheten ledes av enhetsleder for Pleie og omsorg.

Innen 2022 vil Pleie og omsorg trekke ned kapasiteten med ytterligere 7 somatiske institusjonsplasser til 63. Det vil også utredes og eventuelt iverksettes omgjøring av 3 institusjonsplasser for demens til avlastningsopphold.

Budsjett 2021

Tabell 41 – Budsjett 2021–2024 for Felles pleie og omsorg (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Pleie og omsorg felles	Inntekt	-8 720 710	-1 561 517	-1 561 517	-1 561 517	-8 387 160	-9 414 967
	Utgift	23 637 184	14 951 372	14 951 372	14 951 372	24 376 177	23 301 161
	Netto	14 916 474	13 389 855	13 389 855	13 389 855	15 989 017	13 886 194

Kjøkken er flyttet til Felles pleie og omsorg, men kommenteres under Institusjon nedenfor.

Institusjon og hjemmetjenesteområdene omtales hver for seg.

5.3.3.1 Institusjon

Ansvarsområde

Hovedoppgaver for institusjon er å gi døgnkontinuerlig helsefaglig behandling og pleie til personer med akutt og kronisk sykdom, og vesentlig varig nedsatt funksjonsevne. Som ikke kan gis tilstrekkelige tjenester i hjemmet med hjemmetjenester

Tjenesten gis innenfor to hovedretninger; somatiske avdeling som er et tilbud til personer med fysiske sykdommer og demensavdelingen som gir et tilbud til personer med kognitiv svikt og demenssykdom.

Utfordringer i 2022 og årene fremover

Kommunen satser på økt kvalitet gjennom økt fokus på internkontroll, systemarbeid, digitalisering og bruker- og pårørendeundersøkelser.

I årene som kommer er det noen utfordringer som bør ha ekstra fokus og prioriteres:

- Antall innbyggere i Fauske som trenger et pleie- og omsorgstilbud, herunder også på institusjon, er sterkt økende. Den demografiske utviklingen i befolkningen viser at antallet innbyggere med demens vil doble seg de neste 20 årene.

  Demensplan 2020 har tre hovedsatsingsområder:

  1. Utbygging av dagaktivitetstilbud – «Det manglende mellomledd i omsorgskjeden»
  2. Botilbud tilpasset personer med demens – «Smått er godt»
  3. Økt kunnskap og kompetanse – «Større bredde»

Ingen av kommunens institusjoner er bygd eller tilpasset demente som pasientgruppe. Det er lite tilgang til terapeutiske ute- og inne områder. Når lokalitetene ikke er tilrettelagt for pasientgruppen, medfører dette en lite kostnadseffektiv drift. Det er et økende antall innbyggere som får påvist demens tidligere i livet enn tidligere. Denne pasientgruppen kan ha hjemmeboende barn og en partner som er yrkesaktiv. Det å styrke dagsentertilbudet vil være viktig for at slike pasienter skal kunne bo hjemme lengst mulig, og at pasientenes pårørende kan føre et så normalt liv som mulig. Det å gi god avlastning til pårørende med store omsorgsbelastninger utsetter behovet for institusjonsplass. I tillegg vil et tilbud om en kartlegging av helse og boforhold for personer over 75 år kunne virke forebyggende når det gjelder behov for tjenester. Det å kartlegge helse og boforhold til personer over 75 år vil forebygge behov for langtidsplasser. Tidlig innsats med tilrettelegging i eksisterende bopel hindrer ulykker som utløser store omsorgsbehov.

- Samhandlingsreformen har medfører store endringer for den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Kravet til en bedre tilpasset bygningsmasse, økt grunn- og basiskompetanse, kompetanseheving og spesialisering øker.

- Løsningen for en rimeligere og kvalitativt bedre institusjonsdrift er å øke antall korttidsplasser, samle avlastningsplassene i to spesialiserte enheter (demens og somatikk), øke kapasiteten i dagtilbudet til demente samt styrke de hjemmebaserte tjenestene med støttetjenestene fysio- og ergoterapi.

- Den demografiske utviklingen viser at det blir stadig flere eldre over 80 år i kommunen. Mange av disse er friske og klarer seg selv, eventuelt med litt tilrettelegging, mens andre har stort bistandsbehov. Vi ser også et økende antall yngre med svært store bistandsbehov. Tjenesten er ikke dimensjonert i forhold til denne veksten.

Organisering av institusjonsdriften

Per 01.11.2019 og inntil videre er institusjonsdriften i Fauske kommune samlet i Helsetunet 1 og 2. Det er redusert fra fire til to avdelingsledere, og fra to til én enhetsleder inntil videre. Opprinnelig er det planlagt å omgjøre driften ved Moveien til heldøgns avlasting for personer med demens som er hjemmeboende. Planlagt tilbud i Moveien vil ikke iverksettes før den økonomiske situasjonen i kommunen bedres. Det vil si ikke innen overskuelig framtid. Moveien vil inntil videre ikke benyttes til ordinær drift.

Tiltak budsjett 2021

- Avvikle 7 somatiske institusjonsplasser
  Formålet er å redusere driftsnivået i kommunen og bidra til vridning av tjenester fra institusjonsomsorg til hjemmebaserte tjenester iht. føringene i helse- og omsorgsplanen. Tiltaket

vil medføre økt press på de hjemmebaserte tjenestene helt til nivået for tildeling av hjemmetjenester er kalibrert til ny virkelighet. Tiltaket ses på som faglig forsvarlig, men med høy gjennomføringsrisiko.

- Avvikle 5 institusjonsplasser demens, inklusiv 2 avlastningsplasser
  Formålet med tiltaket er å optimalisere tjenesteleveransen, og må ses i sammenheng med andre foreslåtte tiltak.

- Opprette 5 heldøgns avlastningsplasser for demente
  Formålet med tiltaket er å styrke tilbudet til hjemmeboende demente.

- Avvikle fagutviklingssykepleier for institusjonsområdet
  System- og fagutviklingsarbeid reduseres betydelig. Bøtende tiltak vil bli iverksatt for å styrke gjennomføring av arbeidet på den enkelte avdeling. Ordningen må evalueres og eventuelt omrokkering må skje innenfor tildelte ressurser i Pleie og omsorg.

- Justering av kjøkkendriften
  Iverksette utredning av konkurranseutsetting / eksternt kjøp av kjøkkentjenester samt vurdere interkommunalt samarbeid.

Budsjett 2021

Tabell 42 – Budsjett 2021–2024 for enhet Institusjon (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Institusjon	Inntekt	-13 413 688	-12 783 089	-12 783 089	-12 783 089	-13 441 792	-17 247 060
	Utgift	69 362 392	67 154 659	67 154 659	67 154 659	74 932 740	95 121 200
	Netto	55 948 704	54 371 570	54 371 570	54 371 570	61 490 948	77 874 140

5.3.3.2 Hjemmebaserte tjenester

Ansvarsområde

Hjemmebaserte tjenester er en samlebetegnelse for avdelingene hjemmesykepleie, hjemmehjelp og korttidsavdelingen med kommunal akutt døgnplass. I tillegg kommer hukommelsesteamet, kreftsykepleier, fagutviklingssykepleier, seniorveileder/forebygging. Teamet for hverdagsrehabilitering drives i et samarbeid med enhet Helse. Funksjonsområdene er svært sentrale i strategien med å holde Fauskes befolkning så friske og funksjonsrike som mulig, så lenge som mulig slik at innbyggerne i størst mulig grad kan leve de livene de ønsker.

I tråd med sentrale føringer gitt i form av kvalitetsreformen «Leve hele livet» ønsker de ulike avdelingene innenfor hjemmebaserte tjenester å bidra til «et aldersvennlig Norge» som stortingsmeldingen legger opp til. Det innebærer fokus på aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp og sammenheng i tjenestene.

Brukerne i Fauske kommune skal gjennom veiledning og individuell bistand spesielt fra hjemmetjeneste, i tillegg til eventuell bistand fra hverdagsrehabiliteringsteamet, gis mulighet til egenmestring. Kommunen vil legge til rette for at brukerne kan bo lengst mulig i eget hjem, herunder også omsorgsboliger. Det innebærer tildeling av tilrettelagte tjenester basert på individuell kartlegging og egentrening der målet er å forebygge og rehabilitere i størst mulig grad.

Utfordringer i 2021 og i årene fremover

Hjemmetjenesten

Det har skjedd store endringer i hjemmetjenesten de siste årene. Økt bruk av poliklinisk behandling, dagkirurgi og vesentlig kortere liggetid i sykehus gjør at avanserte sykepleieroppgaver blir overført fra spesialisthelsetjenesten til kommunene. Det er også et stadig økende antall yngre brukere under 67 år med komplekse bistandsbehov som overføres til hjemmet. Det stilles dermed stadig større krav til kompetanse i hjemmetjenesten. Det må legges til rette for kompetanseheving for yrkesgruppene. Fagutviklingssykepleier har en viktig rolle i dette arbeidet, og har samtidig et sterkt fokus på dokumentasjon gjennom fagsystemet.

Effektivisering av hjemmebaserte tjenester vil kreve storstilt implementering av velferdsteknologi. Velferdsteknologien må understøtte både administrative prosesser, trygghetsskapende tiltak og løse individuelle behov hos den enkelte bruker. Utrullingen av digitalisering og automatisering av arbeidsoppgaver vil særlig rettes inn mot hjemmetjenesten i 2021 og årene fremover.

Korttidsavdelingen

Buen korttidsavdeling ble åpnet i mai 2019. Korttidsavdelingen er en viktig bidragsyter for å holde spesielt den eldre befolkningen friskere og mer funksjonsdyktig. Kapasiteten planlegges økt innenfor budsjett 2021. Det er mulig å etablere inntil ytterligere 6 plasser i bygningen. Velferdsteknologiske løsninger som fallalarmer, digitalt tilsyn m.m. i bygget gir mulighet for å introdusere brukerne til trygge løsninger som kan benyttes i eget hjem.

Hukommelsesteamet

Det er registrert ca. 80 hjemmeboende personer med demensdiagnose i Fauske kommune. Dette antallet er sterkt økende, og vil øke ytterligere de neste 20 årene. Å ha god oppfølging av hjemmeboende pasienter med demens og deres pårørende er en kostnadsbesparende. Det vil i tillegg bidra til mindre behov for langtidsplass i sykehjem.

I samarbeid med hjemmetjenesten har man startet prosjektet «Tiltakspakke demens». Det innebærer en tettere oppfølging av bruker og pårørende fra diagnose blir satt og til brukeren har behov for langtidsplass i tilrettelagt avdeling.

Kreftsykepleier

Kreftsykepleier er kontaktperson og behandler for mange hjemmeboende med ulike kreftdiagnoser. Å samle dette tilbudet er viktig for kontinuiteten av behandlingen. Personer som rammes av kreft trenger tett og profesjonell oppfølging av høyt kompetent personale, med stor grad av stabilitet. Alternativet er å institusjonalisere kreftpasientene i større grad enn nå. Noe som anses som både mer ressurskrevende og av dårligere kvalitet.

Seniorveileder / forebyggende helsetjeneste

Seniorveileder gjennomfører forebyggende hjemmebesøk. Vedkommende samarbeider nært med Hukommelsesteamet og Frisklivsentralen om tiltak for hjemmeboende. Dette bidrar til økt botid i hjemmet.

Paviljong 7

Paviljong 7 er vedtatt nedfaset og revet i 2019. Det er fortsatt drift i Paviljong 7. I forbindelse med budsjettet 2019 ble det vedtatt stenging av paviljong 7. Det ble i økonomimelding 2/2020 rapportert at man hadde 4 pasienter innlagt på paviljong 7.

I forbindelse med at Moveien måtte stenges raskt i mars måned pga. utbruddet av covid-19. Har tilgangen på institusjonsplasser vært krevende utover sommeren og høsten med betydelige overliggerdøgn på sykehus og svært krevende situasjoner i mange hjem. Det ble vurdert som en bedre, og langt billigere løsning å benytte full kapasitet på paviljong 7 i stedet for å opprette dobbeltrom på sykehjemmet. Alternativet ville være å benytte 1 til 1 bemanning i hjemmet ved bruk av hjemmetjenesten.

Flere av pasientene på paviljong 7 har progredierende demenssykdom, men greier seg på det omsorgsnivået som gis på paviljong 7 en tid fremover.

Nedfasing av Paviljong 7: Nedfasingen vil foregå i flere trinn. For å kunne benytte personell mest mulig effektivt, ift. nattevakt og helgebemanning foreslås det å flytte beboerne i Paviljong 7 inn i arealet som blir frigjort ved nedleggelse av 7 institusjonsplasser (avdeling B på Helsetunet). Fauske kommune har en mortalitetsrate på 4 pr mnd. Det er ikke realistisk å stoppe alt inntak av pasienter utenfra til paviljong 7 er tømt.

Med den kunnskap man har for behov for plasser på korttidsavdelingen og institusjon, og den kartlegging av pasientsituasjonen som fortløpende pågår av hjemmetjenesten er det ikke realistisk å bygge ned kapasiteten raskere enn 2:1.

Dette betyr at hver andre langtidsplass som tildeles går til en fra paviljong 7. Da tømmes paviljong 7 med 2 pasienter pr mnd. Det vil da ta 4 måneder å tømme paviljongen, og ytterligere 4 måneder før den avdeling man har brukt til pasienter fra paviljongen er tømt. Nedfasingen av beboerne på avdeling B vil fortsette helt til at det er 23 sykehjemsplasser i bruk på Helsetunet 2.

Tildelingskontoret er ansvarlig for gjennomføringen.

Fra dagens kapasitet vil dette bety en reduksjon med 15 plasser fra institusjon inkl. Paviljong 7.

Tiltak i budsjett 2021

- Endringer i pleiefaktor og kapasitet korttidsavdelingen
  Avdelingen reduserer med 1,5 årsverk, øker kapasiteten med 4 plasser og bidrar til å trekke ned utgiftene til overliggerdøgn i spesialisthelsetjenesten. Ved å gjøre denne endringen styrker Fauske kommune sin evne til å håndtere overliggerdøgn i sykehus. Samtidig øker vi muligheten til å i enda større grad ivareta befolkningens behov for intervensjon og tilfriskning på jevnlig basis.

- Effektivisering i hjemmetjenesten
  Det er iverksatt et eget utviklingsprosjekt i hjemmetjenesten med siktemål både å effektivisere og strømlinjeformet tjenestene, men ikke minst målrette tjenesten i langt større grad for å minke behovet for tjenester over tid.

- Reduksjon standard på bilpark
  Det er igangsatt et arbeid som skal vurdere det samlede bilholdet i Fauske kommune. Som en del av dette arbeidet vil også standarden på biler i helse og omsorg bli vurdert.

Budsjett 2021

Tabell 43 – Budsjett 2021–2024 for enhet Hjemmebaserte tjenester (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Hjemmebaserte tjenester	Inntekt	-7 921 737	-7 965 637	-7 965 637	-7 965 637	-7 527 259	-9 057 390
	Utgift	87 946 324	85 115 247	84 888 607	84 888 607	73 515 470	91 659 398
	Netto	80 024 587	77 149 610	76 922 970	76 922 970	65 988 211	82 602 008

5.3.4 Helse

Ansvarsområde

Enhet Helse ivaretar fastlegetjenesten, Indre Salten legevakt, kommunepsykolog, rus og psykisk helsetjeneste, miljø- og habilitering, frisklivssentralen, fysioterapi, ergoterapi, kommunalt hjelpemiddellager og ledelse av psykososialt kriseteam i kommunen. Enheten skal ivareta de spesialiserte helsetjenestene til kommunens innbyggere. Herunder forebygging, utredning, behandling og rehabilitering. Helsetilbudet skal følge lovens krav til forsvarlighet, og utøves med basis i en til enhver tid nødvendig faglig kompetanse. De fleste av tjenestetilbudene i Enhet Helse er nå godt harmonisert for de demografiske utfordringene vi vet kommer, med større belastning på tjenestene.

Enheten er i en situasjon der det på de fleste områdene ikke er rekrutteringsproblemer. Det har imidlertid vist seg de senere årene at det er utfordrende å få ansatt ergoterapeuter.

Alle tjenestene som ligger under Enhet Helse er nevnt i Lov om kommunale helse og omsorgstjenester.

Utfordringer i 2021 og årene fremover

Rus- og psykisk helsetjeneste

Tjenesten står overfor store utfordringer i årene framover. Det stilles større krav og forventninger til hva kommunene skal ivareta framover innenfor dette feltet.

I 2018 ble det vedtatt en ny lov i psykisk helsevern med bakgrunn i at kravet om samtykkekompetanse skal være gjeldende. Dette har resultert i at pasienter går lenger ubehandlet uten hjelp fra spesialisthelsetjenesten, der kommunale helsetjenester må bruke tid og ressurser på å ivareta disse innbyggerne med et *sørge-for-ansvar*. Tjenesten sørger for at disse personene får mat, kommer seg til lege, generell helsehjelp, har bolig og tannhelsetjeneste. Tjenesten sørger for å ivareta nærmiljøet der pasientene bor for at naboer ikke skal opplever redsel, frykt og ubehag for disse personene.

De ansatte i rus og psykiskhelse tjenesten må i dag og i tiden fremover i større grad enn tidligere, dekke opp for andre tilbud som nedskaleres i Nordlandssykehuset. Dette er for eksempel traumeenheten og ambulant akutt-team som nå er nedlagt.

I Fauske kommune ser man et økende antall yngre med svært store bistandsbehov. Tjenesten er ikke dimensjonert i forhold til denne veksten, og dette gjenspeiler seg i behovet for innleie av vikarer i akutte situasjoner. I tillegg går dette ut over kvaliteten på tjenestene. Slik situasjonen er i kommunen, så kjøper man tjenester fra private aktører da vi pr i dag ikke har et slikt tilbud.

Det er et stort behov for bemannede boliger i Fauske kommune. Behovet er skissert i boligsosial handlingsplan. Gruppen innenfor rus og psykisk helse er en viktig, men en utfordrende gruppe å skaffe gode trygge boliger til. Noen av brukerne av rus og psykisk helsetjeneste har et behov for hardbruksboliger som kan tåle å huse personer som ikke har bo-evne. Disse flyttes i dag rundt i forskjellige leiligheter etter hvert som leilighetene som de bor i blir ødelagte. Mange av dem har også problemer med å ha nære naboer på grunn av deres sykdomsbilde.

Tjenesten bærer preg av å ikke ha vært trappet opp i tråd med regjeringens opptrappingsplan for rus og psykisk helse. Tjenesten er ikke harmonisert i tråd med de stadig økende oppgaver og ansvar som har tilfalt kommunen innenfor dette området. Dette gjør seg gjeldende ved at miljøterapeutene får for mange vedtakstimer i uken, slik at de ikke klarer å gi en helhetlig god og faglig tjeneste til brukerne.

Ettervern er et tilbud som kommunen er ansvarlig for å inneha. I begrepet ettervern ligger et egnet botilbud og et arbeidstilbud. I den forbindelse er Fauske kommune med i et interkommunalt samarbeidsprosjekt som sikrer et etterverntilbud til innbyggere i kommunen. Slik det har vært fram til i dag, så kommer det personer som har hatt opphold på institusjon eller fengsel tilbake til en bolig som ligger i det samme miljøet som de forlot. Det er i Fauske kommune viktig med et arbeids-/dagtilbud for

personer som skal ha en meningsfylt hverdag. Et varig botilbud i kombinasjon med nødvendige tjenester bidrar til bedre psykisk helse, og mulighet for sosial inkludering for personer med rusproblemer og psykiske lidelser. Et slikt tilbud vil spare kommunen for økte kostnader på andre områder.

Dagens lokaliteter for rus og psykisk helsetjeneste er dårlig tilpasset dagens drift, og begrenser muligheten for å ivareta flere grupper i samfunnet innenfor dette tjenestetilbudet. Lokalene hvor lavterskeltilbudet for rusmisbrukere har sitt virke er i meget dårlig stand. Det er også et segregerende tilbud hvor ikke alle har tilgang på grunn av fysiske hindringer slik som en bratt trapp opp til lokalet. Sikkerheten til de ansatte og brukere av tilbudet blir ikke ivaretatt i disse lokalene. Det bør derfor prioriteres nye lokaler for tjenesten dersom det skulle vise seg å bli et rimeligere alternativ enn lokalene som blir leid i dag.

Miljø- og habiliteringstjenesten

Tjenesten er vedtaksbasert, og er en tjeneste for både voksne og barn med utviklingshemming, eller personer med andre diagnoser som utløser et bistandsbehov fra denne tjenesten.

Det har vært stor vekst i tjenesten de siste årene. Det vil også være realiteten i 2021, da det vil bli en markant økning i behovet for vedtakstimer rundt flere brukere av denne tjenesten.

Tjenesten har ansvar for å bistå brukere i deres hjem og fritid. Tjenesten har også ansvar for å ivareta dagtilbudet for mange av sine brukere.

I Torggata er det en egen barneavlastningsbolig, hvor 3 barn og en ungdom nyttiggjør seg av dette tilbudet pr i dag. Tjenesten har flere Brukerstyrt Personlig Assistent (BPA) vedtak, som de også har ansvaret for. I tillegg har de ca. 30 støttekontakter og ivaretar avlastning i 5 forskjellige hjem.

Det leveres pr i dag 1625 vedtakstimer i uka fra miljø- og habilitering med 43 årsverk.

BPA 232 timer i uka. Tjenesten er pr i dag ikke harmonisert i forhold til antall vedtakstimer. Den reelle bemanningen skulle vært 47 årsverk for å kunne dekke opp vedtakstimer i tjenesten.

Tjenesten drifter med en overrislingseffekt hvor de nyttiggjør seg av personalressursene på en effektiv måte. De fleste ansatte i tjenesten går nå ekstra helg.

Tjenesten døgn-bemanner pr i dag 3 hus med flere leiligheter tilknyttet hver bygg

Dette er:

- Buveien
- Torggata
- Sykehusveien

Allerede i dag er det kartlagt flere barn med utviklingshemming som nå vokser opp i Fauske kommune, som vil ha behov for tilpassede og bemannede boliger. Det er derfor meget viktig at den kommunale boligplanleggingen har en innsikt i dette, slik at det kan planlegges for framtiden.

Legetjenesten

De kommunale legekontorene driftes godt og gir god medisinsk behandling til innbyggerne i Fauske kommune.

Samhandlingsreformen medfører store forventninger og krav til kompetanse på de lokale legekontorene. Det kommer stadig mer komplekse og sammensatte problemstillinger til legekontorene. Pasienter som er utskrivningsklare, men ikke ferdig behandlet blir utskrevet fra sykehus til kommunen. Dette krever gjerne en samhandling, mellom flere instanser i kommunen slik som lege, fysioterapeut, ergoterapeut, palliativt team og hjemmetjenesten.

Det har nå på nasjonalt nivå presset seg fram et behov for at legene må få anledning til å oppdatere seg faglig for å imøtekomme de forskjellige komplekse problemstillingene. Det innebærer at nå må alle legene gjennomføre spesialisering enten de er på sykehus eller i fastlegetjenesten ute i kommunene.

På kommunebarometeret har Fauske kommune flere år på rad kommet dårlig ut når det gjelder tilsyn på sykehjem. Det har i samarbeid med de ansatte på Institusjon vært jobbet fram en ny tilsynsmodell, som gjør at man i dag har lege tilgjengelig på institusjon flere ganger i uken. Behovet for en stabil og kontinuerlig legetjeneste har gjort seg gjeldende da pasienter som får tildelt institusjonsplass i dag er langt sykere enn for bare 10 år siden.

Legevakt

Den interkommunale legevakten mellom Fauske, Sørfold og Saltdal, Indre Salten Legevakt (ISL) er en legevakt med gjennomgående høy kompetanse både hos leger og sykepleiere. Det er tilknyttet 23 leger i turnus fra de tre kommunene. I tillegg er det leger ansatt ved Nordlandssykehuset som tar vakter ved ISL.

Det er opprettet to samarbeidsarenaer for det interkommunale legevaktsamarbeidet.

- Medisinskfagligråd som møtes minimum 4 ganger i året
- Administrativt ledermøte 2 ganger pr år.

Innflytting i det nye blålysbygget vil gi en betydelig bedring i arbeidsforholdene for de ansatte ved Indre Salten legevakt.

Organisering av Rehabilitering og mestringsavdelingen

Avdelingen består av Frisklivsentralen, Fysioterapeuter, Ergoterapeuter, hverdagsrehabilitering, kommunalt hjelpemiddellager, hukommelsesteamet og forebyggende hjemmebesøk. Disse tjenestene samarbeider tett med hverandre for å kunne styrke tilbudet til kommunens innbyggere som har behov for rehabilitering.

Tjenesteyterne ivaretar også forebyggende tiltak, for eksempel fallforebyggende gruppe som arrangeres flere ganger i året med full påmelding. Styrkingen av disse tjenestene de senere år må ses på som fundamentet i kommunens framtidsrettede fokus på rehabilitering / habilitering, som er vedtatt i Fauske kommunes delplan for Helse, omsorg og velferd.. Tjenestene som er nevnt over samarbeider tett med hjemmetjenesten og Buen korttidsavdeling. Disse tjenestene, i tillegg til Solstua, er en direkte medvirkende årsak til at innbyggere kan bo hjemme så lenge de har et ønske og helse til det. Det er viktig i denne sammenheng å se helheten i de tjenestetilbud som vi har i Fauske kommune. Velger man å ta bort noe vil dette fort få store konsekvenser for flere av de andre instansene som er inne rundt pasient/bruker i tillegg til de økonomiske konsekvensene dette vil få for kommunen.

Den faglige dreiningen innenfor dette feltet er fokusert på hjelp til selvhjelp. De som tidligere kom for å bli rehabilitert har nå en større rolle i sin egen tilfriskning. Med relevant og målrettet informasjon, og møter i grupper sammen med mennesker som har samme utfordring, er målet at den enkelte opplever at de er i stand til å akseptere, og leve med den sykdommen man har. Det er i høst blitt arrangert flere temamøter for forskjellige sykdomsgrupper. Dette er blitt veldig godt tatt imot av pasienter som faller inn under de forskjellige gruppene.

Frisklivssentralen

Frisklivssentralen har gode helsefremmende tilbud til alle aldersgrupper i hele kommunen. Friskliv har både en forebyggende og en rehabiliterende funksjon. Kvaliteten og omfanget på tjenesten har økt de siste årene, både som følge av nasjonale føringer, men også innsats fra frivillige instruktører som bidrar inn i tjenesten. Antall deltagere som benytter seg av Frisklivssentralen har økt betraktelig, og de har i dag ca. 450 brukere av denne tjenesten. Det er flere ungdommer som er på ukentlig trening på Frisklivssentralen i forskjellige tiltak. Det tilbys kurs og veiledning i «livsmestring» sånn som søvnkurs, røykeslutt og kostholdsveiledning. Friskliv tilbyr også «raskere tilbake» for kommunens egne ansatte som står i fare for, og/eller er sykemeldte. Et positivt sosialt, forebyggende og rehabiliterende tiltak som ble startet opp i 2018 er gå-aktiviteten i SKS Arena. Denne aktiviteten vil bli videreført så lenge Fauske Sprint er positive til dette.

Hverdagsrehabilitering

Det er Tildelingskontoret som gir enkeltvedtak på denne tjenesten. Hverdagsrehabiliteringstemaet som består av sykepleier, hjelpepleier, fysioterapeut og ergoterapeut som gir tilbud på et tidlig tidspunkt ved funksjonsfall. Teamet kan starte opp når pasienten utskrives fra sykehus, for så å følge opp videre i hjemmet i samarbeid med hjemmetjenesten. Dette gir en helhetlig og sømløs tjeneste. Resultatet er at eldre, og andre med store helsemessige utfordringer kan få være mest mulig selvstendig i hverdagen.

Fysioterapitjenesten

Fysioterapi er en lovpålagt tjeneste innenfor kommunehelsetjenesten.

Fysioterapitjenesten tilbyr undersøkelser, behandling, trening og tilrettelegging til mennesker som har problemer knyttet til bevegelse og aktivitet. Fysioterapeutene jobber sammen med brukerne for å finne tiltak og gode løsninger for hver enkelt. Målet er at barn, voksne og eldre skal mestre hverdagen sin på egne premisser.

De kommunalt ansatte fysioterapeutene har ulike kommunale oppgaver knyttet til sine stillinger. Fysioterapeutene jobber bredt, og på mange områder, - både rehabiliterende, forebyggende, helsefremmende og veiledende, både individuelt og i grupper.

De kommunalt ansatte fysioterapeutene i Enhet Helse er å anse som en støttetjeneste som understøtter andre kommunale tjenester. Vi samarbeider med, bidrar inn i og avlaster blant annet sykehjem/institusjon, hjemmetjeneste, korttidsavdeling, rus og psykiatri, miljø og habilitering og NAV. Fysioterapeutene jobber i stor grad med pasienter, slik at pasientene kan fortsette å bo hjemme, jobbe og mestre egne liv. Kutt i tjenesten vil føre til større trykk på andre kommunale tjenester, da flere pasienter vil ende i pleie- og omsorgstjenesten.

Fauske kommune har ved flere tilfeller pekt på hvor viktig fysioterapeutenes rolle er inn i både rehabiliterende/habiliterende, forebyggende og helsefremmende tiltak;

- Dokumentet «Folkehelsa i Fauske» viser til mål om at kommunen skal videreutvikle og øker den forebyggende og helsefremmende innsatsen overfor eldre. Det overordnede målet er å forebygge sykdom og skade hos eldre i og utenfor institusjon og fremme helse og livskvalitet.
- I Fauske kommunes delplan for helse, omsorg og sosial 2018-2026 er det lagt fokus på at folk skal kunne bo lengst mulig i eget hjem, med størst mulig grad av selvstendighet. Helse-, omsorg- og sosialtjenestene skal understøtte at innbyggerne lever et mest mulig selvstendig liv i egen bolig og mestre sin hverdag med økt fokus på rehabilitering/habilitering. Her spiller fysioterapeutene en viktig rolle.

Fysioterapitilbudet til innbyggerne i Fauske kommune gir svært gode resultater for brukere av tjenesten. Nå når tjenesten har flyttet inn i nyrenoverte lokaler er trivselen høy for både ansatte og brukere av tilbudet. Pasienter som har opphold på institusjon, rehabiliterings-/korttidsavdelingen får god oppfølging av fysioterapeut når de er innlagt. De kommunale fysioterapeutene drar også hjem til pasientene for å bistå dem videre. Det er lagt opp treningsgrupper både i sal og i svømmehall. Det er et stort fokus på å gi forebyggende tilbud til den eldre del av befolkningen, og det å ha et fokus på mestring av egen sykdom. Hvordan lever man på best mulig måte med kroniske sykdommer.

Ergoterapitjenesten/hjelpemiddellager

Ergoterapitjeneste er en lovpålagt tjeneste innenfor kommunehelsetjenesten.

Behovet for tjenester fra ergoterapeut og hjelpemiddellager har økt betraktelig de siste årene. Ergoterapeutene jobber tett med fysioterapeutene og hjemmetjenesten, og er en naturlig del av Hverdagsrehabilitering i kommunen. Ergoterapeutene og de ansatte på kommunalt hjelpemiddellager er viktige støttespillere for hjemmebaserte tjenester og Buen korttidsavdeling slik at hjemmeboende kan få tilrettelagt for en optimal livskvalitet i eget hjem. Ergoterapeutene og ansatte på hjelpemiddellager er i en nøkkelrolle når pasienter skrives ut fra sykehus, og har behov for hjelpemidler på plass før de kan skrives ut til hjemmet.

De siste årene er forventningene fra NAV hjelpemiddellager i Bodø at det kommunale hjelpemiddellager skal ta over en del av arbeidsoppgavene som tidligere ble utført av ansatte i Bodø. Lokalene hvor lageret er i dag, er ikke dimensjonert til å kunne håndtere denne økningen av tjenestene. I dag må ansatte ved hjelpemiddellageret kjøre til Bodø for å hente og levere for eksempel senger og andre litt større hjelpemidler, da det ikke er plass for slik oppbevaring i dag.

Fauske kommune har hatt en egen ergoterapeut for barn og deres familie som har fått hjelp og bistand med å tilrettelegge i sine boliger for å kunne ivareta et barn med funksjonshemming i hjemmet. Denne funksjonen er nå sterkt redusert da denne ergoterapeuttjenesten er satt i bero på ubestemt tid. Ergoterapeuter er med på å bidra til at pasienter får et mer aktivt liv og dette medfører at den øvrige helsetjenesten blir mindre belastet.

Psykososialt kriseteam

I Fauske kommune er det psykososiale kriseteamet per tiden ledet av enhetsleder Helse. De øvrige medlemmene er fra rus og psykisk helse, familiesenteret, legevakt, politi og prest.

Det psykososiale kriseteamet har per i dag ikke noe eget budsjett som kan brukes ved faglig oppdatering, og andre utgifter knyttet til driften av teamet. Alle utgifter utenom lønn fra andre enheter, politi og prest belastes enhet Helses budsjett. Det er behov for faglig oppdateringer og øvelser i denne segmenterte gruppen. Det er ikke avsatt midler til å drifte denne tjenesten, og tjenestens utgifter belastes enhet Helse som et merforbruk. Ingen i teamet er pr i dag lønnet for å være deltager i teamet.

Tiltak budsjett 2021

- Vurdering av endret lokalitet
  Kommunedirektøren foreslår å utrede muligheten for å endre lokalitet av RoP og andre tjenester innen helsesektoren for å forbedre aspekter innen drift, tilbud, sikkerhet og økonomi.

Budsjett 2021

Tabell 44 – Budsjett 2021–2024 for enhet Helse (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Helse	Inntekt	-21 738 157	-21 738 157	-21 738 157	-21 738 157	-20 240 918	-27 948 985
	Utgift	107 320 874	107 320 874	107 320 874	107 320 874	104 004 628	101 742 089
	Netto	85 582 717	85 582 717	85 582 717	85 582 717	83 763 710	73 793 104

5.3.5 NAV

Ansvarsområde

NAV har som hovedoppgave å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og fremme overgangen til arbeid slik at graden av sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet blir størst mulig.

Utfordringer i 2021 og årene fremover

Fra årsskifte ble Fauske vertskommune for Beiarn, Saltdal, Sørfold og Hamarøy. Hensikten med etableringen er mer enhetlige NAV-tjenester til brukere, arbeidsgivere og samarbeidspartnere. Vertskommuneløsningen skal redusere sårbarhet i tjenesten og samtidig frigjøre ressurser til de som trenger det mest, slik at flere kommer i arbeid og aktivitet og færre på passive ytelser.

Første del av 2021 vil kreve noe tid til samordning og innarbeidelse av nye rutiner, men målet er bedre brukertjenester i årene som kommer.

Koronavirus-pandemien har rammet samfunnet hard. Arbeidsledigheten har vært svært høy og det forventes høyere ledighet enn tidligere i årene som kommer. Dette betyr økt konkurranse om ledige stillinger. Dette gjelder særlig for de som står lengst unna arbeid og ikke møter arbeidsgivers krav til utdanning og språkferdigheter m.m.

Antallet sosialhjelpsmottakere steg kraftig fra 2016 til 2017. Fra 2018 til 2019 ble antallet mottakere redusert fra 297 til 272. Så langt vi kan se i 2020 er antallet mottakere av sosialhjelp på nivå med 2019. Gjennomsnittlig stønadstiden er redusert og lavere enn på mange år med 100 dager i snitt. Antall personer som har sosialhjelp som livsoppholdsytelse ser ut til å reduseres i 2020, sammenlignet med tidligere år.

Mot slutten av 2020 har enheten i liten grad merket økt behov for sosialhjelp som konsekvens av koronavirus-pandemien. Det må likevel forventes økt behov for sosialhjelp i perioden som kommer. Behovet for økonomisk rådgivning forventes også å øke i årene fremover, forutsatt et mer krevende arbeidsmarked.

I årene fremover er det viktig å utvikle felles NAV kontor i Indre Salten mer i retning av en tydeligere samfunnsaktør som kan bidra med informasjon om lokale og nasjonale trender innenfor området.

Digitale tjenester må videreutvikles og tas i bruk. Det nevnes at fra 2021 vil være mulig med fulldigital saksbehandling på sosialområdet. Det betyr at bruker søker digitalt og får vedtak tilsendt digitalt.

Ungdom har vært og vil være spesielt prioritert. Etablering av tiltaket "Jobbspesialist etter IPS-metodikk" har så langt vært positivt og bidrar til at personer med moderat til alvorlig psykisk lidelse får tett oppfølging i sin søken etter ordinært lønnet arbeid. Kommunenes IPS tilbud ble høsten 2020 eksternt evaluert og godkjent som IPS. Tilbudet skal i 2021 utvides også til å gjelde Saltdal, Sørfold og Hamarøy. De nevnte kommunene bidra da til finansieringen. Fra 2022 mister tiltaket støtte fra Helsedirektoratet. En videreføring må da vurderes.

Godt samarbeid med arbeidsgivere og velvilje til å ta imot personer på arbeidsutprøving fra NAV er avgjørende. Et velfungerende boligmarked med mulighet for leie av en rimeligere bolig er av stor betydning.

Tiltak i budsjett 2021

- Redusert andel lederlønn
  Som en konsekvens av at NAV leders lønn som en del av vertskommunesamarbeidet skal fordeles mellom flere kommuner, reduseres kommunenes andel. Det forventes en besparelse på 285 000,– per år.

- Vertskommunebidrag
  Gjennom vertskommuneavtalen for sosiale tjenester i NAV får Fauske et vertskommunebidrag fra medlemskommunene for merkostnader. Satsen avgjøres årlig. For 2021 forventes en besparelse på 160 000,–.

- Reduserte kostander IPS
  Prosjektperioden for IPS varer ut 2021. Som den del av vertskommuneavtalen bidrar Hamarøy, Sørfold og Saltdal inn i prosjektets siste år, mot at tilbudet utvides til nevnte kommuner. Forventet besparelse i 2021 er kr 300 000,–.

Budsjett 2021

Tabell 45 – Budsjett 2021–2024 for enhet NAV (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
NAV	Inntekt	-25 946 859	-25 946 859	-25 946 859	-25 946 859	-824 285	-2 305 055
	Utgift	49 600 549	49 600 549	49 600 549	49 600 549	25 499 763	25 440 382
	Netto	23 653 690	23 653 690	23 653 690	23 653 690	24 675 478	23 135 327

5.4 Eiendom, plan og samfunnsutvikling

Samhandlingsområdet eiendom, plan og samfunnsutvikling ble opprettet 1. juni 2017, og består av tre enheter med totalt 87 stillinger. Fauske kommunale eiendommer har 55 ansatte, Plan og utvikling har 14 ansatte, herav én vakant, samt VVA (vei, vann og avløp) med 3,4 årsverk innenfor veiområdet og 13,6 årsverk på selvkostområdet vann og avløp. Samhandlingsområdet har mange og viktige oppgaver for Fauske kommunes befolkning i form av leveranser av tjenester, bygg og er også en viktig samfunnsaktør i samarbeid med lag og foreninger så vel som rene driftsoppgaver til samhandlingsområdet oppvekst og kultur samt helse og omsorg.

Alle enhetene skal i 2021 og videre i planperioden driftes iht. god KØB-skikk, der det skal være fokus på netto driftsresultat i alle beslutninger med økonomisk konsekvens. Det er lagt vekt på at budsjettene skal være realistiske, og det krever streng budsjettdisiplin fra de resultatsansvarlige. Innenfor hvert samhandlingsnivå er det foreslått tiltak som skal bidra til at kommunens totale netto driftsresultat kommer i balanse. Alle samhandlingsområdene arbeider på hvert sitt område for å nå dette målet. Trinn én i arbeidet er å bringe netto driftsresultat til null, deretter skal netto driftsresultat heves til 5 % av inntektene for å betale ned tidligere års underskudd, se figur 8 vegkart til økonomisk bærekraft. Målet er å etablere kommunens handlekraft i tråd med KØB.

Fauske kommune er inne i en meget positiv utvikling, der salg av næringseiendommer til etablering eller utvidelse av aktører innen næring, har vært god. Utbyggingsprosjekt med leiligheter, eneboliger og næringseiendom har vist seg å fortsette med stor aktivitet i 2020, og trenden er at dette fortsetter inn i 2021. Utviklingen de senere år har gjort at behovet for boligtomter har vært økende, og det har vært fokus på dette fra Fauske kommunes side, samt at flere private aktører har startet reguleringsplaner.

På sikt vil dette gjøre Fauske som kommune mer attraktiv som etableringskommune for både arbeidspendlere, men også næringsaktivitet, ved at planer for boligetablering over hele kommunen ivaretas.

Etablering av nye næringstomter ved Krokdalsmyra (Terminalveien Øst), samt videreutvikling av næringsområdene på Søbbesva, har vist seg å være veldig interessant for etablerere. Interessen fra andre enn lokale krefter gir signaler om at Fauske kommune kan være et attraktivt etablerersted, hvor billige næringstomter og sentral plassering er et fortrinn.

Nyetableringer vil på sikt gi økte muligheter for kunne danne en ny byromstenking i forhold til sentrum og fortetting. Urbaniseringen i Norge er kommet langt, og ønsket om å bo sentrumsnært med god tilgang til aktiviteter og tilbud, er kommet for fullt inn i sentrumsplanlegging. Det å kunne skape gode, miljøriktige og trygge sentrumsboliger, er et viktig og fremtidsrettet tiltak. I dette ligger det også at volumhandel bør søkes etablert på områder der denne aktiviteten allerede er fra før.

Fauske kommune har de siste år fått stadig minkende kommunale boligtomter tilgjengelig. Det er i gang nye reguleringsplaner på kommunale boligfelt, noe som vil kunne møte etterspørselen etter sentralt beliggende boligtomter. Sett Fauske kommune under ett er det stor andel av privat regulerte boligareal,

disse kommer sjelden til utførelse, enten på grunn av manglende kapital til realisering, eller at områdene ligger usentralt til i forhold til demografi og utvikling av befolkningstilvekst.

Når det gjelder næringsareal, hadde Fauske kommune for få år siden nesten ingen areal tilgjengelig for salg til næringsaktører. Det har vært gjort et stort og godt arbeid med å regulere inn nytt næringsareal, samt at det er etablert et nytt moderne næringsareal på Terminalveien øst oppe på Krokdalsmyra. Det er ennå tilgjengelig ca. 40.000 m2 næringsareal som er nesten byggeklart i Skysselvika, og dette arealet ligger klart for nye aktører.

Fauske kommune har svært aktive nærmiljøutvalg som driver et meget godt arbeid med å utvikle sine tettsteder. Kortreist mat og utvikling av turistnæring er viktige felt for å kunne ha et godt og aktivt nærmiljøarbeid til beste for innbyggerne. Dette er viktig arbeid, og samarbeidet mellom Fauske kommune og nærmiljøutvalg er meget viktig for å sikre utvikling av hele kommunen. Et aktivt hytte- og turistliv i Sulitjelma, ny butikk som er oppført, samt at det er arrangement som nå er av stor deltager- og publikumsinteresse, danner et godt utgangspunkt for å lykkes og utvikle lokalsamfunnet videre. Valnesfjord har også hatt, og har en god utvikling videre med flere gode prosjekt under planlegging, herunder utvikling av turløyper for ski på vinterstid som ett av mange gode tiltak.

Samhandlingsområdet eiendom, plan og samfunnsutvikling har sterkt fokus på å kunne yte best mulig service og løse mest mulig oppgaver innenfor det handlingsrommet som er disponibelt.

Forslag til utredninger i omstillingsprosjektet

Kommunedirektøren ser et potensiale som bør utredes nærmere med tanke på mulige fremtidige effektiviseringer. Konkurranseutsetting av tjenester kan utredes med hensyn til lønnsomhet, benchmark og nivåfastsetting. Kommunedirektøren er tydelig på at det ikke skal konkurranseutsettes for dennes del alene, men sett i forhold til vurdering av om kommunen driver renholdstjenesten på en effektiv og rasjonell måte. Her er det viktig å utrede i forhold til andres erfaringer med konkurranseutsetting. Fauske kommunale eiendommer vil jobbe med omstrukturering og bedre tilpasning av tjenesten parallelt med utredningen.

Fauske kommune har en del interkommunale samarbeid, men ser potensialet med at det er muligheter med større grad av digitalisering og samarbeid på tvers av kommunegrenser med nærliggende kommuner. Enkelte samarbeid vil kunne være utfordrende på grunn av samtidighet av oppgaver, mens andre kan tilpasses for å kunne skape sterkere og bedre fagmiljø.

Muligheten å omstrukturere den eide boligmassen som Fauske kommune besitter, der tilstandsvurdering, demografi og justering i forhold til grad av eid kapasitet, bør vurderes. Tilpasning til en mer tidsriktig eiendomsmasse basert på aktuelle behov og fleksibilitet, er viktige moment i det boligsosiale hensyn. Tilvisningsavtaler og mer bruk av disse, kan gi mer tilbud av nyere og mer tilpasset bygningsmasse. Nedsalg kan brukes til nedbetaling av gjeld, men ikke direkte i driften.

Salg av næringseiendom i Fauske kommunes regi, har over år vært basert på flere ordninger og prisfastsettinger. Selvkostprinsipp og takstprinsipp har vært fulgt, og i noen tilfeller valgt en fast pris på areal innenfor et spesifikt område. På boligtomter har det vært valgt takst som prisfastsetting.

Kommunedirektøren tilkjennegir at det har vært reaksjoner på den store variasjonen i denne prisfastsettingen, og vil utrede en mer fast ordning med områdeprising med takst, også sett ut fra lokalisering på alle Fauske kommunes næringsareal.

Fauske kommune har over år arbeidet aktivt med målsetting om å oppfylle vedtaket «fra leid til eid». Dette innebærer å få redusert kostnader til leie av bygg, og se på muligheten av å komme inn og benytte egne eide bygg. Det er et mål om å kunne si opp alle leide areal og komme inn i egne bygg, der dette er økonomisk forsvarlig.

- Utredning mulig fremtidig konkurranseutsetting av renhold.
- Utrede interkommunale samarbeid med nabokommuner, større grad av digitalisering.
- Utredning omstrukturering, vurdering nedsalg av kommunale boliger for nedbetaling av gjeld.
- Utredning som omhandler fremtidig strategi for utvikling av nye næringsarealer, herunder lokalisering, behov og prisfastsettelse.
- Utrede, sammen med Rus- og Psykiatritjenesten, flytting til egne leide lokaliteter eller gå ut i markedet.

Tabell 46 – Budsjett 2021–2024 for Felles eiendom, plan og samfunnsutvikling (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Felles Eiendom, plan og samfunnsutvikling	Inntekt	-31 950	-31 950	-31 950	-31 950	0	-21 863
	Utgift	1 482 085	1 482 085	1 482 085	1 482 085	1 155 333	1 042 363
	Netto	1 450 135	1 450 135	1 450 135	1 450 135	1 155 333	1 020 500

Dette fellesområdet består av lønn kommunalsjef samt andre sektorovergripende utgifter som ikke er fordelt direkte på enhetene.

5.4.1 Tiltak

Tabell 47 – Tiltaksoversikt samhandlingsområde Eiendom, plan og samfunnsutvikling (i kr)

Tiltak	2021	2022	2023	2024
Fauske kommunale eiendommer				
Reduksjon stillinger	- 588 198	- 1 229 895	- 1 724 360	- 1 724 360
Tilpasning FDVU-kostnader boligkontoret	- 451 930	- 451 930	- 451 930	- 451 930
Redusert drift Vestmyra hvit	- 98 000	- 200 000	- 200 000	- 200 000
Etableringsgebyr startlån og avgift papirfaktura	- 82 000	- 60 000	- 45 000	- 45 000
Avgiftsparkering	- 1 350 000	- 1 900 000	- 1 900 000	- 1 900 000
Vedlikehold	-	2 000 000	4 000 000	6 000 000
Sum tiltak Fauske kommunale eiendommer	**- 2 570 128**	**- 1 841 825**	**- 321 290**	**1 678 710**
Plan og utvikling				
Justering av gebyr byggesak	- 70 000	- 70 000	- 70 000	- 70 000
Ettersøk vilt	65 000	65 000	65 000	65 000
Sum tiltak Plan og utvikling	**- 5 000**	**- 5 000**	**- 5 000**	**- 5 000**
Vei og gatelys				
Innføre nattestenging av gatelys	130 000	- 65 000	- 65 000	- 65 000
Sum tiltak Vei og gatelys	**130 000**	**- 65 000**	**- 65 000**	**- 65 000**
Sum tiltak Eiendom, plan og samfunnsutvikling	**- 2 445 128**	**- 1 911 825**	**- 391 290**	**1 608 710**

5.4.2 Fauske kommunale eiendommer

Ansvarsområde

Fauske kommunale eiendommer forvalter Fauske kommunes eiendomsmasse på ca. 52 000 m^2 eide bygg, samt innleide lokaler som er til bruk som storkjøkken, kontorlokaler og lager-/driftsbygg. Enhet eiendom utreder og kjører også mindre og større prosjekt som kommer som bestilling basert på vedtak i kommunestyret. Fauske kommunale eiendommer skal sørge for at kommunens formålsbygg blir effektivt ivaretatt med hensyn på forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU-prinsippet). Riktige tiltak med rehabilitering og nødvendig utvikling, skal sørge for at Fauske kommune kan opprettholde et godt kvalitativt servicenivå i gode og effektive bygg.

Utfordringer i 2021 og årene fremover

FDVU-prinsippet (FDVU) har en klar tredeling i eiendomsforvaltningen med eier, bruker og forvalter. Kommunestyret har eierrollen, fagenhetene har brukerrollen og Fauske kommunale eiendommer har forvalterrollen. Basert på NS 3454 reguleres en indeks basert på kostnadsdekkende husleie, med en kostnadsdekkende beregning av FDVU-kostnader for et bygg i drift. Kostnadsdekkende FDVU-utgifter i 2020 lå på ca. kr 953,– per m^2, og for 2021 vil dette være ca. kr 981,– per m^2.

I rent vedlikeholdsbudsjett var det i 2019 ca. kr 37,– per m^2, og i 2020 ca. kr 40,– per m^2. Normen for verdibevarende vedlikehold ligger på ca. kr 220,– til 240,–. Over tid vil manglende vedlikehold føre til bygningsteknisk forfall og etter hvert gjøre at bygg vil være utsatt for kortere eller lengre driftsstans. Nye bygg er betraktelig mer avansert enn eldre bygg, og komponenter som driver for eksempel ventilasjon, varme og lys, er dyre å erstatte ved brekkasjer. Det er også satset på nye, store nærmiljøanlegg og store areal med lekeplassutstyr/-apparat, som igjen er utgiftsdrivende over relativt

kort tidshorisont, men også på lang sikt i form av utskiftinger og rent vedlikehold. I praksis vil dette si at enheten opparbeider seg et årlig vedlikeholdsetterslep på anslagsvis 9–10 mill. kr hvis tildelingen på vedlikehold skal ligge på dagens nivå.

Når man ser utviklingen over tid, har rehabiliterings- og nybyggkostnader økt, og i tråd med nye og strengere krav til bygg-kvalitet, er det dyrt å måtte satse på rehabilitering eller nybygg i stedet for et planmessig og godt vedlikehold. Omløpstakt for et normalt formålsbygg bør være ca. 40 år sett i levetidsbegrepet (LCC) for bygg. Med et planmessig vedlikehold og utskifting av nødvendige tekniske og bygg-relaterte konstruksjoner og infrastruktur i perioden, kan et bygg fortsette å være funksjonelt i nye 30–40 år.

Fauske kommunen har som ambisjon å ha tilstandsgrad 1 på sin eiendomsportefølje iht. Norsk Standard (NS). NS beskriver tilstandsgradene slik: "*Tilstandsgradene tilsier hvilken tilstand et objekt har i forhold til et definert referansenivå. Graderingen går fra 0 til 3, hvor Tilstandsgrad 0 er best og Tilstandsgrad 3 er verst. Tilstandsgrad 0 (TG 0) betyr ingen avvik, TG 1 betyr mindre eller moderate avvik, TG 2 betyr vesentlige avvik, og TG3 betyr store eller alvorlige avvik. TGIU står for 'tilstandsgrad ikke undersøkt', og brukes dersom en del av bygget ikke er tilgjengelig for inspeksjon*".

Kommunens ambisjon om å ha en tilstandsgrad 1 vil i første rekke basere seg på investeringsmidler til totalrehabilitering der oppgradering skjer, da det i praksis ikke er tilgjengelige vedlikeholdsmidler til annet en strengt nødvendig «brannslukking». Det å ha et forsvarlig vedlikeholdsnivå er viktig, og sett ut fra kommunens økonomi er det viktig å kunne holde byggene i så god stand at funksjon og verdi ikke forringes i nevneverdig grad. Lav vedlikeholdsgrad vil gjøre seg gjeldende og eskalere forfall, og dermed også driftsutgifter.

Figuren under illustrerer forholdet mellom innsparing på vedlikeholdsmidler, økte driftskostnader og reduksjon av bygningens verdi. Lite midler vil på kort sikt gi innsparinger for byggeier, men etter en tid vil forfallet tilta og utgiftene bli mye større enn besparelsene. I tillegg vil funksjonalitet og verdi få en sterkere degressiv kurve etter hvert som midler uteblir.

Figur 40 – Hva som skjer med kommunens økonomi når vedlikeholdsmidler reduseres

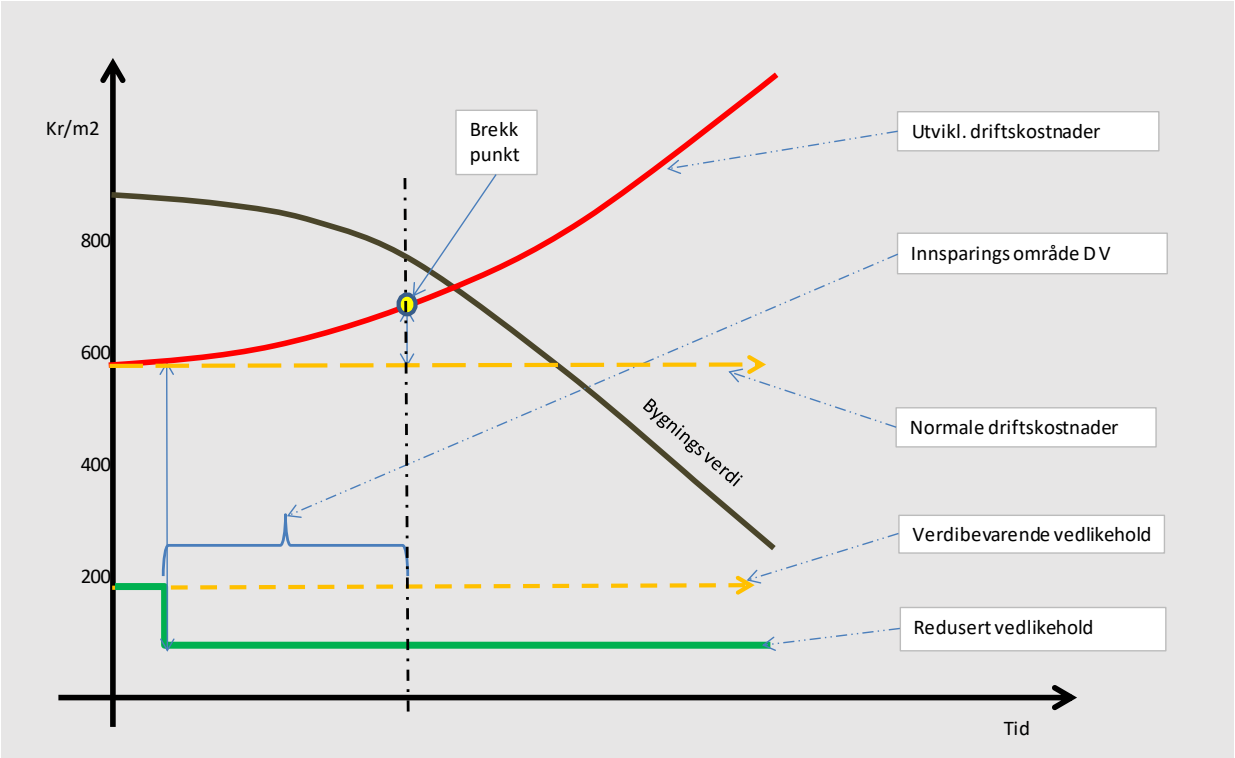

Videre er det en utfordring at tidligere budsjett hadde tatt høyde for en innsparing av leid areal som ble gjenspeilet i strategisk plan for arealutnyttelse. Denne fordret en mer effektiv bruk av en del formålsbygg, og derav redusere innleid areal. Noen av disse tiltakene er ikke kommet til utførelse, og dette medfører fortsatt en utgift i form av innleie av areal samt FDVU-utgifter. I dette ligger det blant annet at den planlagte effektiviseringen av renhold ikke har kunnet finne sted da vi i stedet for å ha redusert areal, har økt arealet (eid) med 2000 m^2. Dette arealet er økt ytterligere med nesten 2000 m^2 da nye Valnesfjord skole ble tatt i bruk. De siste årene er det dog gjort et godt arbeid med å forhandle ned leiepriser samt si opp unødvendig leid areal. Dette har allerede redusert en del på det innleide areal, og avtaler som har vært mulig å si opp er avsluttet. Etablering av Familiens hus vil kunne gi besparelser ved oppsigelse og fraflytting av innleide bygg i Familiesenteret, barnevern og PPT. Dette vil gi en effekt for budsjett 2021, men ikke helt klart hvor mye.

En av hovedprioritetene også i 2021 vil være å kunne ferdigstille eide areal til bruk i stedet for leide areal. Prosjektene med å få barnehager inn i skolebygg og som sannsynligvis er sluttført i august 2021, samt etablering av Familiens hus i eid areal fra 15. januar 2021, gjør at den totale arealbruken vil reduseres og komprimeres i kompakte enheter. Likeså er det i kommunens portefølje enkelte bygg som ikke har kommunal aktivitet, og det å få disse ut av porteføljen vil prioriteres for å redusere FDVU-kostnader.

Vedlikeholdsbehov og tiltak uten finansiering

Som en konsekvens av manglende midler til vedlikehold over tid, er det en del områder der det potensielt kan komme store utgifter til vedlikehold i årene som kommer. Nedenfor følger en oppstilling over de områdene dette gjelder, rangert etter hvor kritisk vedlikeholdsbehovet vurderes å være.

- Kritiske vedlikeholdstiltak:

    - Nytt tak på Hauan skole, mellom bygg (taket må skiftes pga. tilstand og alder på takbelegget)
    - Rehabilitering yttervegger Hauan skole, eldste bygg (tilstanden på deler av ytterveggene på den eldste delen av Hauan skole er svært dårlig)
    - Oppgradering av brannalarmsystemer på de eldste byggene i kommunen (mange av formålsbyggene inklusiv tekniske systemer er eldre enn 20 år, og det oppleves stadig at det ikke finnes reservedeler eller nye komponenter når de eldste systemene skal repareres/endres.) Nødlyssentraler og sd-anlegg ved helsetunet er i dårlig stand. Varmesentral ved helsetunet trenger gjennomgang og det må monteres el-kjel som backup for fjernvarmen. I dag er det oljekjel og den må fases ut.

Effektivisering av renholdstjenesten

Kommunedirektøren vil i 2021 se på de effektiviseringsmuligheter som ligger i omstrukturering, samt bedre ressursbruk når det blir mindre antall lokasjoner.

Virksomheten har under tiltak beskrevet effekt og mål for tiltaket. Arbeidet med å kartlegge renholdt areal og oppgaveløsning er godt i gang, og på et overordnet nivå ser vi per nå på de mulighetene som er beskrevet i tiltaket. Det er kommet så langt i prosessen at det utarbeides ytelse- og økonomirapporter for hvert enkelt bygg. Videre vil det bli sett på omfordeling av personell og effektivisering av renholdet ved alle bygg. Dette er en prosess som vil inkludere tillitsvalgte og verneombud. Veien videre blir da å presentere en omforent plan med effektiviseringen og formidle denne og skape eierskap ut til de ansatte. Målet er å få satt i verk nye renholdsplaner og reduksjon av to stillinger i løpet av juni 2021. Det vil få full effekt fra 2022 og i 2023 vil vi ha redusert med tre stillinger. Det forutsettes at de premisser som er lagt til grunn for planen, med reduksjon av areal og samlokalisering av tjenester i Erikstad skole og Familiens hus blir gjennomført.

Fauske parkering

Fauske Parkering AS ble av kommunestyret vedtatt nedlagt fra 31.12.2018, med overføring til kommunal enhet, Fauske kommunale eiendommer fra og med 1. januar 2019. Fauske parkering har to ansatte som ble med over i kommunal drift. Personell og ansvar inngår under enhetsleder Fauske kommunale eiendommer. Driftsoppgaver av parkeringsareal ble stor grad overført til samme enhet, men enkelte oppgaver, som ansvar for brøyting, ble overført til annen kommunal enhet. Fauske parkering har egen driftsavtale med Bane Nor for parkeringsområde ved Fauske jernbanestasjon. Avtalen er

reforhandlet i juni 2020, noe som medfører noe lavere inntekt fremover, men også mindre driftsoppgaver i årene som kommer.

Det er behov for en oppgradering av parkeringsautomatene. Fem av automatene er oppgradert høst 2020 og kostnader er tatt i driftsbudsjett siden dette er vedlikehold. Videre vil vi gjøre de nødvendige endringer fortløpende på alle gjenstående automater innen utgangen av 2024.

Utvidelse av avgiftsparkering i Fauske sentrum

Innføring av avgiftsparkering i Fauske sentrum på lørdager, innføring av parkeringsavgift på el-biler, samt innføring av avgiftsparkering ved Helsetunet/Buen med mer, vil gi en inntektsøkning på 1,17 mill. kr i 2021 og 1,2 mill. kr i 2022. Området ved Helsetunet/Buen er mye brukt til privat parkering av arbeidere i sentrum samt ansatte ved nevnte lokasjoner. Området er mye belastet med feilparkeringer og liten plass til tjenestebiler som er nødvendig for kommunal tjenestedrift.

I tillegg foreslås det å innføre parkeringsavgift for området som er utenfor det definerte området ved bobilparkeringen. Bobilparkeringen har vært ekstremt populær, og det har vært helt fullt store deler av sommeren, også slik at det ikke har vært plass for bobiler på det som er utenfor det definerte området. I dette ligger det ordninger med å ha bobilplasser uten strøm i tidsrommet 1. mai til 1. september, deretter er det vanlig takst på parkering for personbiler i tidsrommet 2. september og til 31. mai. Denne ordningen er det flere steder som benytter seg av, da med en vridning av behov over på andre brukergrupper i ferie osv., og da ikke minst for å trekke mer folk til sentrum av byer.

Innføring av avgiftsparkering på kommunalt driftede parkeringsplasser på utfartssteder

Med bakgrunn i tiltak vedrørende brøytekostnader på de kommunalt driftede parkeringsplasser ved utfartssteder, er det mulig å innføre parkeringsavgift ved de 7 største parkeringsplassene i kommunen. Ordningen vil også ivareta behov for parkering som gjøres i Sulitjelma for de hyttene som ligger i Saltdal kommune. Ordningen vil da kunne hel- eller delfinansiere brøytekostnader til brukerne av parkeringsplassene, og nevnte punkt om reduksjon i brøyting som alternativ vil da bortfalle.

Fauske kommune har totalt 7 parkeringsområder ved utfartssteder i kommunen. Totalt antall parkeringsplasser i Sulitjelma er ca. 700 plasser og totalt antall parkeringsplasser i Valnesfjord er ca. 170 plasser. Totalt antall parkeringsplasser er dermed 870 plasser sommerstid, og vinterstid beregnes et behov på ca. 450 brøytede plasser.

- Scooterparkering Daja, totalt areal 5600 m², ca. 160 plasser. Vinterstid brøytes ca. 80 plasser.
- Kjelvatn, totalt areal 5400 m², ca. 140 plasser. Vinterstid brøytes ca. 50 plasser.
- Skihytta, totalt areal 7800 m², ca. 200 plasser. Vinterstid brøytes ca. 45 plasser.
- Jakobsbakken nord og sør, totalt areal 3500 m², totalt ca. 100 plasser. Vinterstid brøytes kun til palmehelgen.
- Valnesfjord Bringsli (Kvalhornet), brøytes til 20–25 plasser.
- Fridal, brøytes til ca. 150 plasser.

Det er stor utfart til utfartssteder, og i den sammenheng er det blitt større forventninger og krav satt til muligheter for parkering, både i helg og ellers i uken, spesielt vinterstid når det er stor trengsel på parkeringsareal rundt om. Det har vært sett på flere mulige alternativ, og Lyngen kommune har innført Easypark på sine parkeringsplasser ved utfartssteder. I dette konkrete tilfellet er det sett på parkeringsplassen ved Blåisvatnet i Lyngen. Der er det innført Easypark, med en avgift for døgn, samt en avgift for årskort. I dette ligger det også at de kan bruke noe av midlene for å utvikle nærområdet til parkeringsplassene på en slik måte at det kan bygges for eksempel gapahuk, bålplasser med mer.

Første året må det gjøres en del mindre investeringer i forhold til skiltplaner/skilting med mer. Tilpasningene vil være i størrelsesorden kr 150 000,– ekskl. mva., en kostnad som vil være innspart etter relativt kort tid. Første driftsår vil være basert på en estimert inntekt på 0,5 mill. kr pga. tilpasninger og innføring.

Det vil alltid være vanskelig å beregne veldig gode estimerte underlag før man har fått iverksatt en slik ordning. Det er lagt til grunn et besøkstall som Lyngen kommune har erfaring med etter de første 11 måneder i drift for den ene parkeringsplassen de har. Konkret avgiftsnivå for parkering vil måtte sees på videre, men anslått 70–80 kroner for dagsparkering, i tillegg kommer Easypark-avgift. Årskort vil være i størrelsesorden kr 900,–, i tillegg kommer Easypark-avgift. Inntjeningspotensialet er beregnet å være:

- Forsiktig estimert inntjening: kr 600 000,–
- Middels case: kr 800 000,–
- Best case: kr 950 000,–

Tiltak i budsjett 2021

- <u>Utvidelse av avgiftsparkering i Fauske sentrum</u>
  Innføring av avgiftsparkering i Fauske sentrum på lørdager, innføring av lav parkeringsavgift på el-biler, samt innføring av avgiftsparkering ved Helsetunet/Buen med mer, vil kunne gi en inntektsøkning på 1,17 mill. kr i 2021 og 1,2 mill. kr i 2022.

- <u>Innføring av avgiftsparkering på kommunalt driftede parkeringsplasser på utfartssteder</u>
  Første året må det gjøres en del mindre investeringer i forhold til skiltplaner/skilting med mer. Tilpasningene vil være i størrelsesorden kr 150 000,– ekskl. mva., en kostnad som vil være innspart etter relativt kort tid. Første driftsår vil være basert på en estimert inntekt på 0,5 mill. kr pga. tilpasninger og innføring.

- <u>Effektivisering og omstrukturering i samhandlingsområdet</u>
  Samhandlingsområdet eiendom, plan og samfunnsutvikling vil jobbe mot ytterligere effektivisering av drift. Avvikling av vakante stillinger, omgjøring, effektivisering av renholds- og boligforvaltningen, samt omstrukturering av oppgaver internt i enheten, herunder både drifts- og administrative stillinger er blant tiltakene som blir iverksatt. Forventet reduksjon er på totalt fem årsverk, med en reduksjon i årlige kostnader på 1,4 mill. kr i 2021 og 2,3 mill. kr i 2022. En

del av forutsetningen er at de premisser som er lagt til grunn for planen, med reduksjon av areal og samlokalisering av tjenester i Erikstad skole og Familiens hus, blir gjennomført.

- Stilling som vaktmester flyttes til Boligkontoret
  Boligkontoret bruker Fauske kommunes vaktmestere til diverse rehabiliteringer og andre forefallende oppdrag. Over året utgjør dette et behov som er ansett er betydelig men også varierende. Det foreslås derfor å flytte kostnadselementet til Boligkontoret med en stilling slik at man kan kostnadsføre kostnadene der disse hører hjemme. Dermed vil man fange opp eventuelle skjulte kostnader i bruk av vaktmester/byggetjenester, og fange opp disse der de hører hjemme. Vaktmester vil sortere personalmessig under Avdelingsleder Drift og vedlikehold som før, men avgis til Boligkontoret ved behov. Sett i sammenheng med det foreslåtte tiltaket med tilstandsvurdering og strukturering av den kommunale boligmassen, vil dette være en ekstra ressurs for å kunne gjøre denne vurderingen på en god og effektiv måte. Det knyttes ikke et spesifikt navn på stillingen som avgis, men det vil variere etter hvilken kompetanse som er nødvendig i de enkelte tilfeller.

- Effektivisering av administrative rutiner, fakturering med mer
  Det er i dag en del prosesser som det ikke tas betalt for, og samtidig ikke blir ivaretatt. I dette ligger etableringsgebyr for startlån samt avgift på papirfaktura. Innsparingen vil kunne gi ekstra inntekt på kr 100 000,– i 2021 og redusert beløp fremover på grunn av ventet fallende behov.

- Avvikling av Vestmyra hvit barnehage
  Besparelse drift/energi ca. kr 100 000,–.

- Vedlikehold
  Fauske kommune har over mange tiår ikke prioritert systematisk vedlikehold. Det er laget planer for vedlikehold, det er satt opp hvert år behov, men disse er saldert. Sett i KØB perspektivet er det viktig å tenke verdibevarende vedlikehold over tid for ikke å tape de opparbeidede verdier som er lagt ned i en stor og ny bygningsportefølje. Selv om Fauske kommune på nåværende tidspunkt har en av landets nyeste og beste bygningsmasse, vil dette forandre seg veldig fort hvis man ikke i det minste tenker preventivt vedlikehold. Kommunedirektøren foreslår derfor å synliggjøre et minimum av vedlikeholdsmidler for å ivareta de mest prekære vedlikeholdsoppdrag, og da kun sett som et minimum av behov. Midlene foreslås avsatt i 2022 med 2 mill. kr, 4 mill. kr i 2023 og 6 mill. kr i 2024.

Budsjett 2021

Tabell 48 – Budsjett 2021–2024 for Fauske kommunale eiendommer (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Fauske kommunale eiendommer	Inntekt	-24 503 780	-24 581 780	-24 566 780	-24 566 780	-21 853 540	-26 554 580
	Utgift	61 483 698	62 290 001	63 795 536	65 795 536	62 118 448	68 681 684
	Netto	36 979 918	37 708 221	39 228 756	41 228 756	40 264 908	42 127 104

5.4.3 Plan- og utviklingsenheten

Ansvarsområde

Plan- og utviklingsenheten har en sentral rolle i utvikling av kommunens arealer, alt fra utarbeidelse av bolig-/industritomter, hyttefelt, ulike arealdisponeringer, salg av eiendommer etc. Som grunnlag for dette ligger arealplanen som utarbeides av ansatte på plan- og utviklingsavdelingen.

Plan- og utvikling har 14 ansatte. Samlet utgjør det 1250 % stillingshjemler. I tillegg er en 50 % stillingshjemmel som er vakant.

- **Byggesak/fradelinger** – Byggesaksbehandling, fradelinger, forurensning, ulovlighetsoppfølging og utslipp.
- **Plan** – Utarbeide ulike planer sånn som kommuneplan/arealplan/samfunnsplaner, behandle private reguleringsplaner, kulturminneplaner, klimaplaner, samt jobbe med utvikling av Fauske kommune.
- **Oppmåling** – Oppmåling ute i felt, boliger, seksjonering, beliggenhetskontroll, matrikkelføring, fradelinger av eiendommer og retting i eiendomsregistrene.
- **Landbruk/skog/vilt** – Innen dette området ligger også skogbruk og vilt. Det utarbeides landbruksplaner, skogsplaner, behandling av søknader for utbetaling av produksjonstilskudd, samt ulike viltplaner. Innenfor området ligger også jakt, ettersøk etter skadet vilt og andre relaterte oppgaver innenfor feltet.
- **Folkehelse** – Jobber med ulike folkehelseprosjekter, samt deltar og gir innspill om folkehelse til de ulike planene som utarbeides på avdelingen.
- **Motorferdsel** – Saksbehandling av søknader for skuterkjøring og motorferdsel i utmark, forskrifter til motorferdsel, samt bistå i forbindelse med fakturabehandling.
- Øvrig så jobbes det med trafikksikkerhetsplaner, landbruksplaner, kystsoneplaner, salg/kjøp av arealer, utarbeidelse av forskrifter for skuterkjøring, utsendelse av meglerpakker.

Kommunen jobber aktivt med klima i flere ledd og er integrert i planer, tiltak og ulike prosjekter. Med energi og klimaplanens handlingsdel blir en del tiltak gjennomført som fokuserer på redusering av CO2-utslipp og forebygging av skader som følge av klimaendringer (klimatilpasning). Dersom det settes av penger til klimatiltak, kan kommunen søke om støtte og få gjennomført gode og større prosjekter som også er til fordel for folkehelse og trafikksikkerhet. Når en ser nærmere på utslipp per innbygger, har

Fauske relativt sett svært lave utslippstall. Fauskes innbyggere, men også innbyggere fra flere andre kommuner har imidlertid over gjennomsnittlig mye utslipp fra veitrafikk. Veitrafikk er derfor prioritert i vårt arbeid i Klimanettverket, og med Fauske som vertskommune, har vi fra 2018 til 2020 vært en viktig samarbeidsarena som gjør at vi får delt kunnskap blant Saltenkommunene. Vi har gjennom nettverket fått utarbeidet en klimakost-rapport som gir oss informasjon om hvor vi har mest utslipp i kommunal virksomhet og hva vi kan fokusere på i årene fremover. Fauske kommune er i år kåret til best på klimatilpasning blant mellomstore kommuner i hele landet etter forskning gjennomført av Cicero i samarbeid med forsikringsselskapet If. Dette kan vi være stolt av!

Utfordringer i 2021 og årene fremover

Plan og utvikling har i de siste årene blitt bemannet med godt utdannede ansatte, og da spesielt av byggesaksbehandlere og arealplanleggere som samtlige har bachelor- eller mastergrad. Øvrige ansatte har formalkompetanse for de oppgavene de utfører. Utfordringen på planavdelingen for de nærmeste årene er innenfor landbruk/vilt og ulovlighetsoppfølging. Landbruk/vilt har per dato en stillingshjemmel på 150 %. De siste årene har staten overført flere oppgaver innen landbruk til kommunen, det betyr økt arbeidsmengde og press på landbruksavdelingen.

Ulovlighetsoppfølging er oppgaver som håndteres av byggesak. Det er ofte kompliserte og omfattende saker med komplisert juridisk bilde. Slike saker er ofte tidkrevende og utfordrende, spesielt på det juridiske, og det er her utfordringen ligger i og med at ingen har juridisk bakgrunn eller har jobbet med dette over en lengre periode. Det bør vurderes å opprette en prosjektstilling som har fokus på ulovlighetsoppfølging/tilsyn. Kommunene har en plikt til å følge opp ulovlige forhold og påse at plan- og bygningsloven følges. Stillingen kan legges inn under selvkostområdet byggesak og vil dermed være selvfinansierende. Prosjektstillingen kan i første omgang ha en varighet på 1 år, og så gjøres en evaluering av stillingen før man eventuelt forlenger stillingstiden.

Viltforvaltningen har stor utfordring i forbindelse med ettersøk etter skadet vilt. Det er kommunens ansvar å organisere og gjennomføre ettersøk og eventuelt avlivning av skadet vilt, samt å ivareta viltet, dette iht. viltloven og dyrevelferdslovgivningen. Kommunene er pliktig å ha godkjent personell til å utføre slike oppgaver. Per i dag er det to ettersøksekvipasjer som kommunene har avtale med og som er godkjent. For 2020 har ordningen med ettersøk fungert bra i og med at det ble bevilget kr 60 000,– for å gi en økonomisk kompensasjon i perioden det er vaktordning. Det forutsettes at tilsvarende bevilgning kommer i 2021.

For de som skal drive med ettersøk stilles det krav til godkjent ettersøksekvipasje, det skal være godkjent hund som har bestått blodspor- og fersksporprøve, fører skal ha gjennomført og bestått ettersøk videregående trinn II, bestått oppskyting til storviltprøven hvert år, samt være registrert i jegerregisteret. Det stilles også krav fra både Statens vegvesen og Bane Nor for å ha gjennomført sikkerhetskurs på vei og jernbane.

Samfunnet er i en stadig utvikling og endring, og det stilles større krav til at saksbehandlerne er oppdatert på de ulike lovendringer som skjer. For å innfri dette er kursing og etterutdanning svært viktig tiltak for å unngå at ansatte slutter og tar med seg erfaring og kompetansen fra avdelingen.

Plan og utvikling har få fysiske investeringstiltak, kun investeringer i planarbeid og ulike utredninger.

Planarbeid inn i 2021 og årene fremover:

- Oppstart av samfunnsplan vil bli en stor og viktig oppgave de kommende år.
- Regulering massedeponi Trolldalen – Planarbeidet er påbegynt, sluttføres i løpet av vår 2021. Området har vært benyttet til deponi for masser fra tunnelene som er bygget i forbindelse med kraftverk i området. SKS er grunneier. Avtale inngås med grunneier i løpet av vår 2021.
- Sjåheia, plan for boligbygging – Relativt stor plan. Plan er nå ferdig og klar til behandling. Tatt noe mer tid enn forutsatt da det kom innsigelser i forbindelse at plan berørte flyttlei for rein. Dette er løst ved at flyttleiet ble flyttet mot nord, det betyr også at plan blir noe redusert.
- Grunnundersøkelse sentrum – Plan og utvikling hadde møte med NVE i 2018 hvor dette ble tatt opp som tema. Det er svært viktig at grunnforholdene i sentrum kartlegges slik at det er en forutsigbarhet i forbindelse med fremtidig planlagt bebyggelse i sentrum. Dette ble ikke gjennomført, men Plan og utvikling ser for seg at i løpet av 2021 utføres selve kartleggingen. Geoteknisk vurdering vil da bli utført i løpet av 2022.
- Etablering av en fast bussholdeplass i sentrum – I dag leier Fauske kommune areal ved Shell. Avtalen løper ut 31.12.2020. De årlige kostnadene med leie av areal er relativt høye. Det er inngått avtale med Fylkeskommunen om at de skal bidrar med selve leien, og denne avtalen opphører 31.12.2020. Fauske kommune har dekket kostnader til vinter- og sommervedlikehold.

Innkreving av miljøgebyr fortsetter. Midlene settes av for framtidig opprydding av gammelt søppeldeponi. På sikt skal foretas en utredning om hva en slik rydding vil koste, og at miljøgebyret som innkreves til fondet er tilstrekkelig til å få dette utført. Det foreslås en økning lik deflatoren på 2,7 %

I budsjettet for 2021 økes selvkostgebyrene iht. konsumprisindeksen, men for byggesak og oppmåling vil økningen være iht. EnviDans beregninger, dette for å dekke kostnadene iht. selvkost. For Plan vil økningen ikke være så stor som beregningene fra EnviDan tilsier, da det er snakk om en økning på 444 %.

Tiltak i budsjett 2021

- <u>Gebyrinntekter</u>
  Plan og utvikling vil ikke anbefale å følge EnviDans beregninger fullt ut. I henhold til de beregninger som er utført skal gebyrer for behandling av private planer økes med 444,3 %, for Bygg- og delingssaksbehandling 37,8 % og for kart og oppmåling en reduksjon på 3,1 %. Dette for å få 100 % dekning av kostnadene. For planbehandling legges det inn gebyr for oppstartsmøte med kr 5 500,– samt en generell prisjustering, den samme prisjusteringen gjelder også bygg- og delingssaksbehandling. For kart og oppmåling beholdes prisene slik de er for 2020. Antall saker vil variere fra år til år og dermed vil inntektene variere med antall saker som blir behandlet. Årene 2018 og 2019 har vært år med stor aktivitet og mange store saker som har

gitt store inntekter, spesielt på byggesak og oppmåling. Man kan ikke påregne med å få 100 % inndekning i henhold til selvkostberegningene.

- Vaktordning fallvilt
  Fauske kommune har gjentatte ganger forsøkt å få et interkommunalt samarbeid med nabokommunene Saltdal og Sørfold uten å lykkes. For å oppfylle kravet med vaktordning i forbindelse ettersøk må driftsbudsjettet ha en post på kr 70 000,– på viltforvaltning. Det vil arbeides videre med å se om det kan organiseres en fornuftig og god samarbeidsavtale med nabokommuner for å ivareta denne lovpålagte tjenesten videre på en forsvarlig måte.

Budsjett 2021

Tabell 49 – Budsjett 2021–2024 for enhet Plan/utvikling (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Plan utvikling	Inntekt	-5 228 489	-5 228 489	-5 228 489	-5 228 489	-5 050 758	-5 700 890
	Utgift	11 647 758	11 647 758	11 647 758	11 647 758	12 152 809	11 771 172
	Netto	6 419 269	6 419 269	6 419 269	6 419 269	7 102 051	6 070 282

5.4.4 Vei og gatelys

Ansvarsområde

Fauske kommune ved enhet Vei, vann og avløp (VVA) forvalter og drifter ca. 140 kilometer vei, hvorav ca. 49 km vei er med fast dekke. Veiområdet har stillingshjemmel for 3,4 stillinger.

Enhet VVA har som målsetting å forvalte de kommunale veier så effektivt som mulig i henhold til de budsjettmidler som kommunestyret vedtar. En stor del av utgiftene gjennom et budsjettår relateres til vintervedlikehold. Utgifter forbundet med vintervedlikehold styrer i stor grad aktivitetsnivået for sommervedlikeholdet. I tillegg drifter enheten ca. 2000 gatelys spredt over hele kommunen.

Enhet VVA utfører også politiske vedtatte prosjekter som eksempelvis utbygging av infrastruktur til nye boligfelt og utbygging/rehabilitering av vann og avløpsprosjekter.

Utfordringer i 2021 og årene fremover

For å nå målet med å levere et regnskap i balanse, må det årlig iverksettes harde sparetiltak gjennom sommerhalvåret. I følge Statistisk sentralbyrå brukte kommunen i 2019 kr 95 298,– per km vei. Kommunens KOSTRA-gruppe 8 brukte kr 129 502,– mens landet for øvrig bruker kr 147 655,– per km.

Vei

Gjennom flere år har driftsbudsjettet vært for lavt i forhold til hva som kreves for å opprettholde en god veistandard. Dette medfører at etterslepet av sommerveivedlikehold økes gradvis år for år. Gjennom de siste ti til femten år har kommunen investert betydelige midler til opprusting av, spesielt, grusveier og ny asfaltering. Driftsbudsjettet tillater ikke at verdien av tidligere investeringer innenfor veiområdet blir ivaretatt tilstrekkelig. Spesielt veier som ikke tidligere har blitt opprustet krever ofte nød-reparasjoner. Driftsbudsjett tillater derfor kun "brannslukking" av akutte skader som kan oppstå under vårløsning og ved store nedbørsmengder.

Kommunen har fortsatt et stort etterslep angående vedlikehold av veier. For å ivareta tidligere investeringer er behovet stort mht. ny asfaltering, reasfaltering og oppgradering av nedslitte grusveier. Enheten har på sikt som mål at alle kommunale veier skal være med fast dekke.

I løpet av de siste årene har det kommunale veinettet og parkeringsplasser gradvis blitt utvidet uten at driftsbudsjettet er økt. Eksempler på dette er utvidelsene og nyetablering av parkeringsplasser i Sulitjelma, henholdsvis scooterparkering i Daja, Kjelvatnet, Skihytta og to parkeringer på Jakobsbakken. Denne utbyggingen har medført en økning av parkeringsarealet med ca. 16 400 m^2. Kommunen har i løpet av de seneste årene bygd ut flere boligområder i Hauan. Til sammen utgjør dette ca. fem km inkludert Lagerveien. I henhold til politisk vedtak har enhet VVA i 2020 anlagt ny parkeringsplass på ca. 1000 m^2 på Nordvikåsen beregnet for utfartsturisme til Kvalhornet. Samlet betyr dette en vesentlig økning av arealer som krever sommer- og vintervedlikehold.

Gatelys

Fauske kommune har ansvaret for ca. 2000 gatelys. Av disse er det 243 gatelys som har tilknytning til fylkeskommunale veier. Ca. 150 av disse inneholder HQL/kvikksølv.

Produksjonen av HQL-pærer er av miljøhensyn stanset. For å opprettholde disse lyspunktene er det nødvendig å skifte ut hele armaturer ved å montere nye LED-armaturer. LED-armaturer krever et betydelig lavere energiforbruk, samt at de har lengre levetid. Gamle HQL-armaturer krever ca. 120–150 watt, mens LED-armaturer krever ca. 30–40 watt. Utskifting av gatelys til LED gir dermed en svært god besparelse av energikostnader.

Kommunestyret vedtok for 2020 å investere 2 mill. kr inkl. mva. til å skifte ut gamle HQL-gatelys. Før 2020 gjenstod det ca. 250 gatelys langs kommunale veier som inneholdt HQL. Bevilgningen for 2020 rekker til ca. 475 nye LED-lysarmaturer. Alle gatelys som inneholder HQL langs kommunale og fylkeskommunale veier vil dermed bli byttet ut. I tillegg vil ca. 75 gatelys som ikke inneholder HQL, men som krever betydelig mer energi knyttet til kommunale veier bli erstattet med nye LED-lys.

Med bakgrunn i den alvorlige økonomiske situasjonen kommunen befinner seg har kommunen startet en prosess rettet mot Nordland Fylkeskommune der kommunen ber fylkeskommunen om overtakelse av totalt 243 lys. Fylkeskommunen vedkjenner seg ikke noe eieransvar for drift og vedlikehold av 220 av gatelysene langs fylkesveiene.

Etter at årets utskiftinger er utført gjenstår det ca. 350 gatelys langs kommunale og fylkeskommunale veier uten LED. For å komme helt i mål med utskifting av gamle energikrevende og dårlige lys til LED-lys langs alle kommunale og fylkeskommunale gatelys kreves det en investering på 1,5 mill. kr inkl. mva.

Gatelysene blir forsynt med energi av ca. 70 abonnement. Som et sparetiltak for budsjett 2021 foreslås det å innføre nattestenging mellom klokken 00:00–06:00 av de ca. 50 mest energikrevende gatelysabonnement. For å iverksette tiltaket kreves det å installere styringer på hvert abonnement der det kan programmers tidsbegrenset slukking. Kostnader til styringer er beregnet til ca. kr 150 000,–. Sett ut fra dagens energipriser og forbruk vil nattestenging bety en energibesparelse på ca. kr 65 000,– per år.

Generelt består mange av de gamle gatelysene av tremaster med strømtilførsel via luftstrekk. Mange av tremasterne er gamle og i dårlig forfatning. Etter endt utskifting av armaturer til LED vil det på sikt være nødvendig å prioritere utskifting av alle gatelys med trestolper samt bytte ut luftspenn til jordkabel.

Tiltak i budsjett 2021

- Nattestenging av gatelys
  Det foreslås å nattstenge gatelys for å redusere energiforbruket. Investeringen er inntjent på 3–4 år.

Budsjett 2021

Tabell 50 – Budsjett 2021–2024 for enhet VVA (vei og gatelys) (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Vei og gatelys	Inntekt	-3 053 281	-3 053 281	-3 053 281	-3 053 281	-2 771 567	-2 786 312
	Utgift	13 163 038	12 968 038	12 968 038	12 968 038	11 140 399	11 191 304
	Netto	10 109 757	9 914 757	9 914 757	9 914 757	8 368 832	8 404 992

Tabell 51 – Budsjett 2021–2024 for selvkostområder (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Selvkostområder	Inntekt	-39 178 052	-39 178 052	-39 178 052	-39 178 052	-39 164 252	-40 062 044
	Utgift	17 293 572	17 293 572	17 293 572	17 293 572	18 618 968	19 953 977
	Netto	-21 884 480	-21 884 480	-21 884 480	-21 884 480	-20 545 284	-20 108 067

I selvkostområder inngår vann, avløp, slam og renovasjon. I tabellen ovenfor vises sum bevilgning drift netto for disse selvkostområdene. I sum bevilgning inngår ikke avskrivningskostnader. Derfor framstår dette område med et stort overskudd. Se for øvrig egen omtale under pkt. 4.5.

5.5 Kommunedirektørens stab

Kommunedirektørens stab består av kommunedirektør, politisk sekretariat, personalstab, IT, innkjøp, servicetorg og økonomistab. I budsjettet til kommunedirektørens stab ligger også felles midler til kompetanseutvikling (herunder tilskudd RKK), seniortiltak og bedriftshelsetjeneste.

Alle enhetene skal i 2021 og videre i planperioden driftes iht. god KØB-skikk, der det skal være fokus på netto driftsresultat i alle beslutninger med økonomisk konsekvens. Det er lagt vekt på at budsjettene skal være realistiske, og det krever streng budsjettdisiplin fra de resultatsansvarlige. Innenfor hvert samhandlingsnivå er det foreslått tiltak som skal bidra til at kommunens totale netto driftsresultat kommer i balanse. Alle samhandlingsområdene arbeider på hvert sitt område for å nå dette målet. Trinn én i arbeidet er å bringe netto driftsresultat til null, deretter skal netto driftsresultat heves til 5 % av inntektene for å betale ned tidligere års underskudd, se figur 8 vegkart til økonomisk bærekraft. Målet er å etablere kommunens handlekraft i tråd med KØB.

5.5.1 IT

Innenfor alle kommunens enheter innføres og utvikles stadig flere IT-baserte tjenester. Prosjekt «Digitalt Fauske» utfordrer hele organisasjonen på nytekning innenfor alle områder. Her inngår også hvordan kommunen skal samhandle både internt, med våre innbyggere og med næringslivet. I dette arbeidet står IT sentralt, og må forberedes på å levere mer kompliserte løsninger, høyere grad av sikkerhet og å håndtere store mengder data. Utvidelse av antall systemer og økt kompleksitet medfører også økende driftsutgifter, økt krav til intern kompetanse og mer kjøp av spisskompetanse innenfor utvikling og drift.

Korona-pandemien har utfordret IT på leveranse av tjenester og satt strengere krav til sikkerhet og tilgang utenfor kommunens interne nett. De nye måtene å samarbeide på vil fortsatt stille krav til sikkerhet, kapasitet og stabilitet, og flytting av tjenester ut i «skyen» blir nødvendig for å sikre etterspørselen etter tilgjengelighet og funksjonalitet. I et beredskapsperspektiv utfordres IT på sikring av redundante løsninger, backup -systemer og kompetanse til feilretting. Noen driftskritiske tjenester innen helse og omsorg, vurderes derfor satt ut til private for å sikre nødvendig drift og oppetid.

5.5.2 Innkjøp

Basert på det volum kommunen anskaffer, og de begrensede interne ressurser til gjennomføring av konkurranser, er vi avhengige av å fortsatt ha et samarbeid med andre kommuner for å inngå felles avtaler. Innkjøp til Fauske kommune vil fortsatt primært skje gjennom flerårige rammeavtaler. Av disse vil det fortsatt være ressursbesparende, og en kvalitetssikring, å etablere de fleste avtalene gjennom felles avtaler med andre kommuner. Avtalen med SIIN er utgått, og det er naturlig at Fauske kommune gjør en vurdering av vår deltakelse i samarbeidet og i hvilken grad vi eventuelt skal delta.

Både gjennom egne konkurranser og deltakelse i felles rammeavtaler gjennom SIIN, utfordres kommunen på forventninger om tilrettelegging for lokalt næringsliv. Gjeldende regelverk setter krav til interne rutiner for å sikre likebehandling av leverandører, men i den grad det er mulig vil kommunen forsøke legge til rette for lokale tilbydere. Det viser seg likevel ofte å være krevende å tilpasse konkurranser til lokale tilbydere i konkurranser der mange kommuner er med.

Generelt er kommunens erfaring og kompetanse innenfor gjennomføring av større anskaffelser for lav, noe som fører til at tjenesten i for stor grad må og bør kjøpes av eksterne leverandører

5.5.3 Servicetorget

Servicetorget består i dag av et servicetorg med sentralbord og besøksområde samt post- og arkivtjenesten. Servicetorget skal jobbe ut fra prinsippet om god informasjon og dokumentasjon, og skal gjennom sin virksomhet underbygge åpenhet og tillit i forholdet mellom innbyggerne og forvaltningen. En stor del av henvendelsene til kommunen kommer via servicetorget gjennom besøk, telefon, brev og e-post.

Om kort tid tas nytt telefonsystemet i bruk, og dermed får innbyggerne tastevalg som gjør at de skal kunne «taste» seg fram til den personen eller tjenesten de ønsker å nå. Dette vil effektivisere driften. Det nye telefonsystemet kan også nyttes i krise- og beredskapssammenheng, der servicetorget vil være informasjonssenter for allerede kvalitetssikret kommunikasjon ut til innbyggerne i Fauske kommune.

Hjemmesiden er vår hovedkanal for informasjon, og det jobbes med kontinuerlig forbedring for at innbyggere i Fauske i størst mulig grad skal kunne hjelpe seg selv med enkle verktøy som elektroniske skjema, og chat-løsninger for kommunikasjon. Drift av kommunens hjemmeside og sosiale medier skjer i stor grad fra servicetorget og er knyttet til lovkrav gjennom § 4 i kommuneloven: *Kommuner og fylkeskommuner skal drive aktiv informasjon om sin virksomhet*.

Post- og arkivtjenesten er i dag organisert i servicetorget og har ansvar for kommunens sak- og arkivsystem. Denne tjenesten er regulert blant annet gjennom lov om arkiv, arkivforskriften og riksarkivarens forskrift. Tjenesten ser at de mange digitale løsninger som tas i bruk, vil kunne gi arkivet nye arbeidsoppgaver i form av kontroll og drift av systemer. Servicetorget jobber med å kartlegge hvordan kommunen skal kunne levere mer profesjonelle arkivtjenester. Det er fagmiljøets oppfatning at Fauske kommune bør vurdere å ha en sentral arkivtjeneste, og på den måten få et større fagmiljø og dermed en mindre sårbar og mer effektiv drift.

5.5.4 HR/personal

HR/personal er en del av kommunedirektørens stab / støttetjeneste blant annet med ansvar for implementering, oppfølging og kvalitetssikring av sentralt inngått lov- og avtaleverk. HR/personal skal bidra til kompetanseheving og gi løpende veiledning av våre ledere innenfor personalområdet. HR/personal har kompetanse innenfor de lover og avtaleverk som regulerer arbeidsforhold i kommunen og kan ved behov kurse og veilede ledere innenfor dette. HR/personal skal være en støtte for lederne

gjennom hele perioden arbeidstaker er ansatt i kommunen, fra rekruttering til opphør av ansettelsesforholdet. HR/personal kan bidra i arbeidet med kartlegging av behov i organisasjonen, utlysninger av og ansettelse i stillinger, samt etterse at lover og forskrifter blir overholdt i arbeidet. HR/personal har også ansvar opp mot kompetanseutvikling i organisasjonen blant annet gjennom utarbeidelse av kompetanseplan som rulleres.

HR/personal har tett samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene og er med på å sørge for at Fauske kommune etterlever de rammer som er satt i dette samarbeidet. Dette samarbeidet er viktig både i lønnsforhandlingene og i organisasjonsutviklingen. I oppfølging av ledere er det en viktig del av personalkontorets arbeid å gjennomgå og oppdatere gjeldende planer, reglement og rutiner for Fauske kommune. Dette gjelder planer som personalpolitisk plan, kompetanseplan og seniorplan m.fl. Forslag til planer utarbeides i samarbeid mellom personalkontoret og ansattes representanter før de tas opp i partssammensatt utvalg og formannskap.

HR/personal har ansvar for det overordnede HMS-arbeidet og AKAN, og jobber opp mot lederne i kommunen for å bistå dem i deres HMS-arbeid og sykefraværsoppfølging. Tilretteleggingsgruppen og Prima arbeidsklima er viktige arbeidsgrupper HR/personal er ansvarlige for. Dette er plattformer for å sikre at arbeidstakernes arbeidshelse er ivaretatt, og gir mulighet for å sette inn tiltak før arbeidstakere risikerer å bli helt eller delvis sykemeldt.

Underveis i arbeidsforholdet sørger HR/personal for at de ansatte for utbetalt korrekt lønn og innmelding av data til samarbeidende systemer som pensjonskasser, NAV og skatt. Det er inngått vertskommunesamarbeid med Bodø kommune vedrørende lønnssamarbeid. Dette for å kvalitetssikre den faglige kompetanse og redusere kommunens sårbarhet. Annet hvert år revideres lønnspolitisk plan. Den harmoniseres med sentralt inngått hovedtariffavtale og vedtas av kommunestyret.

5.5.5 Økonomistaben

Økonomistaben har ansvar for budsjett, regnskap, fakturering, innkreving og eiendomsskatt. Skatteoppkreveren og Salten interkommunale regnskapskontroll (SIRK) var også en del av Økonomistaben frem til 1. november 2020, da disse stillingene gjennom en virksomhetsoverdragelse ble overført til Skatteetaten. Økonomistaben er i løpet av 2020 tilført ressurser for å styrke kommunens økonomistyringskapasitet. Det er derfor ikke definert konkrete stillingsreduksjoner innenfor området. I langtidsplanperioden vil det likevel jobbes med arbeidsprosessoptimalisering slik at det skal frigjøres tid og ressurser til kontroll- og styringsoppgaver som må utføres på økonomiområdet, slik at det for kommunen som helhet vil være snakk om ressursbesparelser.

Som et av vilkårene for å støtte omstillingsprosjektet i kommunen med skjønnsmidler, har Fylkesmannen forutsatt at økonomistyringskapasiteten i kommunen styrkes permanent og ikke bare i en prosjektperiode på to år. På denne bakgrunn ble det i august 2020 ansatt en controller. Controlleren vil i første omgang konsentrere seg om å styrke økonomistyringen innenfor Helse og omsorg, ettersom det er i dette samhandlingsområdet kommunen har de største økonomiske utfordringene. Økte ressurser i Økonomistaben vil resultere i at budsjettoppfølgingen for 2021 vil bli vesentlig styrket i omfang og frekvens, og er en nøkkelfaktor i veien ut av ROBEK.

Digital fakturadistribusjon og fleksibel fakturering

Økonomistaben var i ferd med sette i drift et nytt system for utsending av faktura fra kommunen da samfunnet stengte ned som følge av korona-pandemien. Med den usikkerheten som rådet i samfunnet i mars/april, ble implementeringen besluttet utsatt. Arbeidet med implementeringen har startet opp igjen i løpet av høsten 2020, og planen er at systemet skal tas i bruk fra 2021.

Endringen i fakturadistribusjon er en del av Fauske kommunes digitaliseringsstrategi, og målet er å få flere til å velge digitale løsninger for fakturamottak. Den nye løsningen gjør at alle fakturaer blir forsøkt sendt digitalt, enten via AvtaleGiro, eFaktura, Vipps Regning, digital postkasse (Digiboks eller eBoks) eller som vedlegg i en e-post. Dersom det ikke er mulig å levere fakturaen digitalt, blir den levert som papirfaktura i postkassen som tidligere.

Kommunen tar i bruk en ny modul i Visma som har samlet alle disse kanalene for fakturadistribusjon i én løsning. Ved et tastetrykk er fakturaen ute, og systemet sjekker automatisk om kunder benytter seg av kanaler som avtalegiro, eFaktura eller Vipps. Systemet vil alltid finne den beste og mest digitale løsningen basert på kundens preferanser. Hver gang kommunen fakturerer, sjekker løsningen om det er nye kunder å aktivere på eFaktura(Ja, takk til alle), Vipps (Vipps Faktura) eller digital postkasse. På sikt skal dette redusere kommunens portoutgifter, og ansatte trenger ikke lenger å bruke tid på å konvoluttere fakturaer slik at tiden kan frigjøres til andre arbeidsoppgaver.

Nytt fra 2021 er det også at innbyggerne nå kan velge selv om de vil betale kommunale avgifter og eiendomsskatt i to terminer slik som i dag, eller om man i stedet ønsker beløpet fordelt på 12 månedlige fakturaer. Vilkåret for å kunne få betale i 12 månedlige terminer er at man i egen nettbank har opprettet eFaktura-avtale med Fauske kommune. Det ble sendt ut informasjon om dette på blanketten for kommunale avgifter i 2. termin 2020, og det er allerede flere som har bedt om å få månedlige faktura fra 2021. Samtidig som den nye løsning med fleksibel fakturering driftsettes, så vil ikke kommunens innfordringskonsulent lenger opprette individuelle betalingsløsninger for kommunale avgifter slik det hittil har vært praktisert. Dette er også i tråd med kommunens digitaliseringsstrategi der målet er å ta i bruk standardiserte elektroniske løsninger for å redusere mengden manuelt arbeid som tar lang tid og er kostbart for kommunen. Arbeidsmengden innenfor innfordring er økende, og den nye løsningen skal bidra til at det ikke blir behov for å øke bemanningen på dette området. Som nevnt ovenfor er det et vilkår for fleksibel fakturering at det også opprettes en eFaktura-avtale med kommunen. Statistikk fra bankene viser at eFaktura øker sjansen for at fakturaer betales på forfall. Fleksibel fakturering kan dermed ventes å bidra til at det til enhver tid utestående beløpet for kommunen blir redusert.

Økonomi- og HRM-system

Fauske kommune har økonomi- og HRM-system fra Visma. Det er nå kommet nye aktører på dette markedet, og det økte tilbudet har medført endring i prisen på tjenesten. Det er derfor sannsynlig at vi gjennom en ny anbudskonkurranse for økonomisystemet kan oppnå besparelser på de årlige driftsutgiftene, både om vi får en ny leverandør eller om Visma forblir kommunens systemleverandør.

Økonomisystemet i Fauske kommune har vist seg å ha høy brukerterskel for de som ikke jobber med økonomi til daglig. Med et nytt og mer tidsriktig økonomisystem forventes det effekter i form av bedre styring og kontroll med økonomien hos de resultatansvarlige i organisasjonen. Dette vil være den aller viktigste gevinsten ved å bytte system, i tillegg til besparelser som følge av lavere driftsutgifter.

Det foreslås derfor å gjennomføre en anbudsrunde ift. økonomi- og HRM-systemet i løpet av 2021. Effektivisering og besparelser som følge av denne prosessen vil tidligst komme fra 2022.

Regnskapsførsel for andre

Fauske kommune fører i dag regnskap for Fauna KF, Fauske kirkelige fellesråd og RKK. For disse oppdragene mottar Fauske kommune en godtgjørelse.

Fauske kommune fører også regnskap for Sulitjelmabanens fond, Sulitjelma Grubers velferdsfond og Eivind Sannes legat. Fauske kommune mottar ingen godtgjørelse for dette. I tillegg til å føre regnskap, får også kommunen en sekretariatsfunksjon for disse stiftelsene. Samlet sett går det med flere ukesverk til dette arbeidet i løpet av et år. For Sulitjelmabanens fond og Sulitjelma Grubers velferdsfond står det ingenting i vedtektene om at det er kommunen som skal føre regnskap eller ha sekretariatsfunksjon. Regnskapsførsel for denne typen virksomhet er ikke definert som kjerneoppgave for Fauske kommune, og det er ikke en lovpålagt oppgave. I den økonomiske situasjonen som Fauske kommune nå er i, så foreslår kommunedirektøren at kommunen ikke skal yte denne servicen fra 2021. Tiden til regnskapssjefen bør heller benyttes til å styrke økonomioppfølgingen internt i kommunen.

5.5.6 Beredskap

Fauske kommune har en beredskapsleder som på beredskapsområdet rapporterer direkte til kommunedirektøren. Sentrale krav til beredskapsarbeidet og samhandling øker, og Fauske kommune er delaktig i beredskapssamarbeid Salten, Salten beredskapsråd, og har etablert kommunalt beredskapsråd.

Trusselnivået som berører kommunens ansvarsområder er generelt økende, og pandemien vi står midt i er et eksempel på at kommunen må være forberedt på det uventede og på langvarige og ressurskrevende hendelser.

Øvelser innenfor de risikoområder som er definert i kommunens egen risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS), samt andre sentrale risikovurderinger, må prioriteres. Mindre interne øvelser kan gjennomføres innenfor daglig drift, men det er viktig at kommunen også deltar i større øvelser der samspill med relevante beredskapsaktører øves. Kommunene har en svært viktig rolle innenfor totalforsvaret, og Fauske kommune er helt avhengig av et tett samarbeid med Forsvaret, Sivilforsvaret, Politiet, Fylkesmannen og andre kommuner.

Det vil være behov for midler til det videre arbeidet med kompetanseheving, deltakelse i interkommunalt beredskapssamarbeid, og for å opprettholde et lovpålagt øvelsesnivå. I tillegg medfører drift av tekniske beredskapsrelaterte løsninger faste driftskostnader til abonnement og lisenser. Disse er

nødvendige for å opprettholde et nødvendig beredskapsnivå, og sikre nødvendige kommunikasjonsmuligheter.

Tiltak i budsjett 2021

- Nytt økonomi- og HRM-system
  Det foreslås å gjennomføre en anbudsrunde ift. økonomi- og HRM-systemet i løpet av 2021. Effektivisering og besparelser som følge av denne prosessen vil tidligst komme fra 2022.

- Digital fakturadistribusjon og fleksibel fakturering
  Digital fakturadistribusjon skal bidra til reduksjon i kommunens utgifter til porto og konvolutter, samt redusert tidsbruk for ansatte ved at fakturaer ikke lenger må skrives ut, pakkes og sendes. Arbeidsmengden med innfordring er økende, og med innføring av fleksibel fakturering vil det frigjøres tid hos innfordringskonsulenten slik at det ikke vil være behov for økt bemanning. Tiltaket er også inntektssikrende i form av at eFaktura øker sjansen for at kommunale krav vil bli betalt på forfall. Det vil i så fall ha en positiv likviditetseffekt for kommunen.

- Ikke føre regnskap for private stiftelser
  Fauske kommune skal ikke føre regnskap eller ha sekretærfunksjon for eksterne stiftelser fra 2021. Unntaket er Eivind Sannes legat der det står i vedtektene at sentraladministrasjonen er sekretariat for legatstyret og at utgifter til forvaltning og drift av legatet dekkes over kommunens budsjett. Dette gir ingen direkte økonomisk effekt, men det vil bli frigjort tid til økonomistyring internt i kommunen.

- Utvikling servicetorg
  Flere av servicetorgets funksjoner kan overføres til digitale løsninger. Eksempelvis finnes det løsninger for at kundemottak og gravemeldinger helt eller delvis kjøres som digital løsninger. Kommunedirektøren foreslår at servicetorget som en del av omstillings- og/eller digitaliseringsprosjektet utvikles fra dagens form.

Forslag til utredninger i omstillingsprosjektet

De tiltakene som foreslås i budsjettet vil ha effekt i deler av 2021, alt ut fra hvilken dato de kan settes i verk. Kommunedirektøren skal også foreslå tiltak som vil ha et lengre perspektiv på iverksettelse, og som kan ha ytterligere effekt på driften i 2022 og videre i økonomiplanperioden. For staben foreslår kommunedirektøren at omstillingsprosjektet også innebærer utredning av følgende områder:

- **Administrativ struktur i Fauske kommune**: Kommunedirektøren ønsker en samlet gjennomgang av administrative stillinger for å se om driften kan rasjonaliseres på noen måte, bl.a. gjennom å ta i bruk i bruk digitale verktøy og tjenester som muliggjør endrede arbeidsformer og rutiner.

- **Realisering av verdier fra kommunale aksjeposter**: Fauske kommune er i en situasjon der alle muligheter for å redusere utgifter eller øke inntekter må vurderes. Som en del av omstillingsprosjektet bør man vurdere det økonomiske potensialet som kommunens eierskap av ulik art representerer.

Budsjett 2021

Tabell 59 – Budsjett 2021–2024 for Kommunedirektørens stab (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Kommunedirektørens stab							
	Inntekt	-6 714 494	-6 714 494	-6 714 494	-6 714 494	-4 381 267	-7 233 630
	Utgift	37 981 156	37 981 156	37 981 156	37 981 156	33 643 022	38 425 354
	Netto	31 266 662	31 266 662	31 266 662	31 266 662	29 261 755	31 191 724

5.6 Politisk virksomhet

Under politisk virksomhet utbetales møtegodtgjørelse, frikjøpsdager og fastgodtgjørelse til medlemmer og varamedlemmer av politiske utvalg. Tapt arbeidsfortjeneste dekkes også her. Kontingent til Salten Regionråd, kontingent til Salten Kontrollutvalgsservice, kommunalt tilskudd til tros- og livssynssamfunn, tilskudd til nærmiljøutvalg og støtte til politiske partier ligger under politisk virksomhet. Over formannskapets disposisjonskonto dekkes støtte til 1. mai-arrangement og støtte til TV-aksjonen.

I 2021 er det stortings- og sametingsvalg. Kommunestyret har vedtatt éndagsvalg. Vi er usikker på hvordan koronasituasjonen vil påvirke valget. Det er ikke planlagt noen nedleggelser av valgkretser. Vi ser for oss at vi må ha større kapasitet på forhåndsstemmegivningen. Valgdirektoratet arbeider med å legge til rette for at valget kan gjennomføres med gode smitteverntiltak. Det er etablert en arbeidsgruppe i regi av Kommunal- og moderniseringsdepartementet som skal gi anbefalinger for gjennomføringen av valget. Gruppen leverer sitt arbeid innen utgangen av 2020. Det er budsjettert med kr 500 000,– til gjennomføring av valget.

Det er en rekke ulike kostnader innen området politisk virksomhet og noen av betydelig karakter. Kommunedirektøren foreslår å utrede muligheten for å effektivisere den politiske virksomheten og redusere flere av disse kostnadene.

Flere av godtgjørelsene til politikerne er historisk betinget og er langt over det som er vanlig blant kommuner i vårt nærområde. Bl.a. tilstås noen politikere kr 400,– per måned i telefongodtgjørelse, mens det i samfunnet i dag ikke lenger tas betaling for tellerskritt.

Kommunedirektøren foreslår en kombinasjon av redusert møtevirksomhet, utreding av størrelsen på kommunestyret og politiske utvalg. Dessuten en harmonisering av politisk godtgjørelse med det som er vanlig i nabokommunene.

Full gjennomføring av tiltaket vil gi en besparelse på i underkant av 2 mill. kr.

Tiltak i budsjett 2021

- <u>Utrede reduksjon antall folkevalgte i kommunestyret</u>
  Kommunedirektøren foreslår å utrede en reduksjon av antall folkevalgte i kommunestyret fra dagens 27 stk. til 19 stk. fra neste valgperiode.

- <u>Reduksjon av antall kommunestyremøter</u>
  Kommunedirektøren forslår å redusere antall kommunestyremøter fra syv til fem kommunestyremøter per år. Kan gjennomføres fra 2021.

- <u>Sammenslåing av utvalg</u>
  Kommunedirektøren foreslår å slå sammen utvalgene Oppvekst og kultur og Helse og omsorg.

- Fjerning av politisk godtgjørelse
  Kommunedirektøren foreslår å fjerne frikjøpsdager for folkevalgte og telefongodtgjørelse for leder hovedutvalg, gruppeledere og formannskapsmedlemmer.

- Reduksjon av politisk godtgjørelse
  Kommunedirektøren foreslår å redusere møtegodtgjørelser, formannskapsgodtgjørelser, faste godtgjørelser for hovedutvalg, nemnd og råd, fast godtgjørelse gruppeledere. Godtgjørelsene foreslås redusert til nivået på godtgjørelsene for folkevalgte i nabokommunene til Fauske kommune. I tillegg foreslås det å sette et makstak for kompensasjon for tapt arbeidsfortjeneste til lik statens satser.

Tabell 53 – Tiltaksoversikt Politisk virksomhet (i kr)

Tiltak	2021	2022	2023	2024
Politikk				
Redusere godtgjørelse folkevalgte	- 1 799 779	- 1 799 779	- 1 799 779	- 1 832 779
Sum tiltak Politikk	**- 1 799 779**	**- 1 799 779**	**- 1 799 779**	**- 1 832 779**

Budsjett 2021

Tabell 54 – Budsjett 2021–2024 for politisk virksomhet (i kr)

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Politisk virksomhet							
	Inntekt	-212 403	-212 403	-212 403	-212 403	-192 343	-247 366
	Utgift	8 280 404	8 280 404	8 280 404	8 247 404	8 485 781	10 365 052
	Netto	8 068 001	8 068 001	8 068 001	8 035 001	8 293 438	10 117 686

6. Investeringer

6.1 Ordinære investeringer

Tabell 55 – Investeringer 2021–2024 (i kr)

Prosjekt/område	Tidligere bevilget	2021	2022	2023	2024
Fra leid til eid (flytting av enheter)	30 000 000				
Blålysbygg (Samlokalisering tekniske tjenester	145 000 000				
Velferdsteknologi	10 000 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Riving/sanering gamle bygninger	350 000				
Utvikling næringsareal	2 000 000		500 000		
Rassikring Farvikbekken	11 700 000				
Trafikksikkerhetstiltak	5 475 000	165 000			
IT-utstyr	6 150 000	3 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Skytebane Vestmyra	3 400 000				
Valnesfjord barnehage ombygging	15 450 000				
Utvikling boligområder Løkåsåsen	2 250 000				
Grunnundersøkelser mm Fauske sentrum	3 900 000				
Fauske helsetun 1. etasje	1 000 000				
Pålegg kryss E6/Søbbesva	1 700 000				
Ombygging Erikstad skole til barnehage	8 400 000				
Ventilasjon Vestmyra barnehage rød	3 500 000				
Byggskade svømmehallen	3 825 000				
Garasje i Sulitjelma til brøyteutstyr	500 000				
Diverse planarbeid		625 000			
Nattstenging av gatelys		150 000			
Sum ekskl. VA (inkl. mva.)	**254 100 000**	**7 440 000**	**6 000 000**	**3 500 000**	**3 500 000**
Mva. kompensasjon	- 12 435 000	- 1 488 000	- 1 200 000	- 700 000	- 700 000
Korreksjon mva.komp blålysbygg	2 000 000				
Bruk av investeringsfond	-				
Annet tilskudd	-				
Salg av fast eiendom	- 37 000 000	- 5 952 000	- 4 800 000	- 2 800 000	- 2 800 000
Investeringstilskudd husbanken	-				
Nye lån ekskl. VA	- 14 790 000	**-**	**-**	**-**	**-**
Vann årlig		7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Avløp årlig		3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Nytt silanlegg Erikstad	-	62 000 000			
VA Blålysbygg	46 700 000				
Sum VA		72 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Nye lån VA		**- 72 000 000**	**- 10 000 000**	**- 10 000 000**	**- 10 000 000**
Nye formidlingslån Husbanken		**- 30 000 000**	**- 30 000 000**	**- 30 000 000**	**- 30 000 000**
Sum nye lån		**- 102 000 000**	**- 40 000 000**	**- 40 000 000**	**- 40 000 000**
Egenkapitaltilskudd KLP		2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000
Annen finansiering (salg eiendom)		- 2 700 000	- 2 700 000	- 2 700 000	- 2 700 000

Investeringsplanen 2021–2024 bygger på gjeldende investeringsplan vedtatt av kommunestyret gjennom økonomiplanen for 2020–2023. Alle nye ordinære investeringer er finansiert med momskompensasjon og salg av eiendom. Lån til selvkostområdet og formidlingslån fra Husbanken må godkjennes av Fylkesmannen. Egenkapitaltilskudd KLP er finansiert med salg av fast eiendom.

6.1.1 Om investeringsprosjektene

Fra leid til eid (flytting av enheter) – Familiens hus

Fauske kommune leier en del arealer på det private markedet. Det er gjort beregninger som viser at det på sikt vil lønne seg for kommunen å være i bygg vi selv eier, selv om det vil medføre investeringer for å tilpasse lokalene til annen kommunal virksomhet enn det de opprinnelig var bygd for. Fauske kommune kjøpte Lysverkgården i 2017 for å flytte barnevern, familiesenter og PPT under samme tak. Prosjektet vil innebære et ekstremt kompakt og funksjonelt bygg, der samhandling på tvers av avdelinger og stor grad av fleksibilitet er viktig. Byggets plassering midt i sentrum av Fauske, nært helseinstitusjoner og administrasjon, anses som en annen og viktig faktor for et vellykket prosjekt. Huset blir totalt ombygd for å tilpasses nevnte avdelinger, og er en del av det totale prosjektet fra leid til eid. Bygget er omdøpt fra Lysverkgården til «Familiens hus», og skal stå ferdig til innflytting i løpet av januar 2021.

Blålysbygg

Det nye blålysbygget / teknisk bygg er startet opp for fullt. Prosjektet skal kjøres som tre separate totalentrepriser. Selve bygget skal etableres i et område ved Krokdalsmyra, i et nytt næringsareal kalt «Terminalveien øst». Kommunen kjøpte et areal på ca. 40 000 m^2 av en grunneier i sammenheng med å lage en mer komplett plan for utvikling av området. Dette har resultert i at det nå etableres inntil 6 tomter, hvorav 5 kan selges til andre etableringer. Dette er et ypperlig område for etablering av volumhandel og større bedrifter. Det er stor interesse for dette området, og derav for etablering både innen bedrift, men også handel. Prosjekt blålysbygg / teknisk driftsbygg, forventes å stå ferdig i løpet av 2022.

Velferdsteknologi

Det foreslås å sette av midler til restfinansiering av overvåkning og trygghetsskapende løsninger ved Helsetunet og i Buen. Dette inkluderer bl.a. elektroniske låser til fellesrom i Buen samt videreføring av utrulling av elektroniske låser i øvrige bygg. Prosjektet er i regi av Helse og omsorg, samhandlingsområdet Eiendom, plan og samfunnsutvikling bistår med byggkompetanse.

Riving/sanering av gammel bygningsmasse

Paviljong 3 er fra før revet i 2019. Den opprinnelige plan for rivning av paviljong 5 og 7 var satt til 2020, og fordret at disse var tatt ut av bruk. Paviljongene er ikke tatt ut av bruk, og det er derfor utsatt på ubestemt tid. Midlene som var avsatt til rivning er delvis omdisponert til relokalisering av hjemmetjenesten inn i 2. etasje Helsetunet, samt til tilstandsvurdering av Fauske kommunes gamle bygg

etter gruvedriften på Sandnes i Sulitjelma. Det foreslås å utsette rivningsprosjektet inntil det er avklart om det skal bygges omsorgsboliger på tomtene der paviljong 3, 5, 7 og 9 i dag er/var lokalisert.

Utvikling næringsareal

Fauske kommune har overtatt steindeponi fra Statens vegvesen ved Finneid bru, og vil tilrettelegge og klargjøre deponiet for å kunne benytte steinmassene til egen kommunal virksomhet, eventuelt selge unna en del av steinmassene der kommunen ikke har behov for alle massene. I tillegg har kommunen fått mellom 50 000 og 70 000 m^3 av andre fyllmasser som kan brukes til arrondering av for eksempel landbruksområder eller andre områder som er aktuell å fylle opp.

Deponiet må klargjøres og sikres slik at det enkelt kan organiseres bortkjøring på en forsvarlig måte. I dette vil det ligge klargjørings- og oppfølgingsutgifter som må budsjetteres inn i langtidsperioden med lukking av deponi etter hvert som det tømmes. Dette estimeres til en årlig utgift i perioden på kr 200 000,–. Steindeponiet inneholder steinmasser som kan knuses ned og brukes til enklere vegbygging og eventuelt knuse stein til grusmasser til eget vedlikehold av kommunalt veinett/prosjekter i kommunal regi. Det kommunale veinettet som fremdeles er grusvei er i dårlig forfatning, så behovet er stort.

Det ble i 2019 inngått avtale med Fauske videregående skole om at de skal få ha et øvingsområde, der de skal knuse steinmasser og anlegge ny adkomstvei til Skysselvik. Dette prosjektet skulle startet opp høsten 2019, og være øvingsarena de neste 3 år. Midler for produksjon er avsatt i langtidsperioden. Hvis det fordres en aktivitet på anslagsvis 7000–9000 m^3 per år i produksjon, vil det medføre en utgift på ca. kr 500 000,– ekskl. mva. Disse skulle fordeles over 3 år; 2019, 2020 og 2021 med fordeling hhv. kr 300 000,–, 600 000,– og 600 000,– inkl. mva. Dette vil dog være billig i forhold til kjøp av masser, samt at massene vil være tilgjengelig for bruk ved behov, samt at Fauske kommune bidrar aktivt til utvikling av linjetilbudet for Fauske videregående skole flere år fremover. På grunn av pandemien som rammet verden i mars 2020, ble det stopp i arbeidet, og dette ble gjenopptatt senhøst 2020. Dog regnes det ikke noe produksjon av betydning før vinter/vår/sommer 2021. Videre budsjettering ift. treårsplanen for prosjektet som er inngått med Fauske videregående skole.

Rassikring Farvikbekken ved Vestmyra skole

Det ble i 2016 avdekket behov for å rassikre uteområdet ved Vestmyra skole mot Farvikbekken, dette initiert av bygging av nye Vestmyra skole. Det er gjort vedtak i kommunestyret om en tilleggsbevilgning til dette formålet på 11,1 mill. kr inkl. mva., som ble vedtatt finansiert ved bevilget låneopptak fra 2017. Fauske kommune har hatt mange avklaringsrunder mot NVE og rådgivende firma i forhold til geotekniske utredninger. Disse utredningene har vart lenge, og det er kommet stadig nye krav i forhold til tredjepartskontroller, og derav også nye krav fra NVE på mer konservativ vurdering. I utgangspunktet ga NVE muntlig tilbakemelding om at de ville kunne dekke inntil 80 % av kostnadene med prosjektet.

Prosjektet har tatt unormal lang tid, og dette skyldes større, og delvis uforutsette, geotekniske utfordringer som måtte avklares av geoteknisk ekspertise før man kunne avklare det totale omfang av sikringsprosjektet. Etter nye befaringer med NVE høst 2020, har det nå blitt vurdert på nytt, at det kan

gjøres betraktelig mindre inngrep på sikring, og det meste vil gå på å senke nyttelasten på området som er omtalt i GEO rapport 2 – områdestabilitet. I dette ligger det å senke lasten som er på en del av området opp mot Vestmyra skole, og fjerne jordsmonn i en gitt høyde. I tillegg skal det opprettes en forbudssone på utfylling fra alle eiendommer beliggende mot Kirkeveien, da med hensikt å ikke lage ustabilitet i skråningene opp mot Kirkeveien.

Trafikksikkerhetstiltak

Fauske kommune søkte om trafikksikkerhetsmidler for 2020 og fikk tildelt midler til 5 prosjekter. De prosjekter som inngår er «Kiss and ride sone» ved Vestmyra skole, veilys nedre til øvre Tortenlia, veilys Einerveien, veilys øvre Bådsvik og regulering av gang/sykkelvei fra Erikstadveien frem til Badestrandveien. Totalt har kommunen fått 2 mill. kr i trafikksikkerhetsmidler til disse prosjektene. Kommunens egenandel er kr 500 000,–, og denne er finansiert ved låneopptak. Arbeidet med Kiss and ride»-sone ble igangsatt 5. oktober 2020. På grunn av sen start er det sannsynlig at arbeidet ikke blir ferdigstilt før vinteren. Det foreslås å videreføre restbevilgningen til 2021.

Skilting inngår også i denne investeringsposten. Pga. av sen start ble ikke skiltene bestilt før i september 2020. Det betyr at arbeidet mest sannsynlig ikke er ferdigstilt før årsskiftet. Det foreslåes at restbevilgningen overføres til 2021.

For 2021 har kommunen fått tildelt ytterligere trafikksikkerhetsmidler til to prosjekter. Disse er bygging av opphøyd gangfelt med lys på Vestmyra og byggeplan fortau fra Erikstad til badestranda på Lund. Kommunal egenandel er på kr 165 000,–.

IT-utstyr

Det er utarbeidet en detaljert plan som omfatter nyanskaffelser av maskinvare, programvare og nettverkskomponenter. Dette for å sikre nødvendig kvalitet i nettverk og serverpark for å opprettholde forsvarlig drift i Fauske kommune. Det foreslås å fortsette anskaffelsen av nye PC-er til lærere og elever bl.a. for å sette skolen i stand til å drive hjemmeundervisning på alle klassetrinn, særlig under situasjoner som korona-pandemien.

Skytebane Vestmyra

Skytebane Vestmyra var opprinnelig planlagt påbegynt høsten 2019, men dette har vist seg utfordrende i og med at det er en del utfordringer i forhold til geoteknikk i området ned mot Farvikbekken (beskrevet ovenfor). I dette ligger det da at prosjektet med sikring av Farvikbekken må gjøres først, før denne skytebanen kan påbegynnes. Høst 2021 er det kommet nye avklaringer fra NVE, og Fauske kommune har hatt avklaringsmøter i forhold til å finne det aktuelle og riktige nivå på sikringsarbeidene. Det forventes at alle avklaringer, og prosjekteringsarbeid, skal være ferdigstilt vinter 2021, og da slik at sikringsarbeidene kan ferdigstilles vår/sommer 2021.

På grunn av Fauske kommunes anstrengte økonomi ble det vedtatt i budsjett 2020 at dette prosjektet stanses. Dette for ikke å påføre Fauske kommune økte kapital- eller driftsutgifter i en tid med allerede for høyt driftsnivå. I og med at den opprinnelige avtalen med Valnesfjord skytterlag er utgående, foreslås det å gi et engangstilskudd som kompensasjon hvis prosjektet blir stanses. Den opprinnelige avtalen med Valnesfjord skytterlag, som er part i avtalen med Fauske kommune, utgår 16.12 2020. I avtalens formular ligger det at Valnesfjord skytterlag skal betale bruksavgift for dekning av Fauske kommunes driftsutgifter. Det har ikke vært mulig å finne dokumentasjon på at slik bruksavgift er innbetalt etter avtalen. Valnesfjord skytterlag har heller ikke dokumentert kostnader med at de ikke har kunnet bruke fasilitetene siden Vestmyra skole ble revet. Engangstilskuddet er oppad beregnet til maksimalt verdi på MNOK 1,2, og da iberegnet verdi av tomt og det arbeid som er gjort av konsulenter i forprosjektet. Hvis Valnesfjord skytterlag ikke bygger på kommunal tomt som beregnet ved idrettshallen, vil det ikke være mulig å bruke investeringsmidler til kompensasjon, men dette vil da forsterke overforbruk på drift. Kommunedirektøren foreslår da at kompensasjonen bortfaller i sin helhet, men Valnesfjord skytterlag kan få overført det materialet som ligger til grunn, herunder tegninger og annet relatert materiale.

Ombygging Valnesfjord barnehage

I forbindelse med økning av barnetallet som kvalifiserer til barnehageplass i Fauske kommune, kom det frem at Valnesfjord barnehage har for liten kapasitet til å kunne ha et økt antall barn ut over det de har i dag. Hele etasjen må ombygges i det aktuelle området (ca. 220 m^2). I dette ligger det tilpasning og ombygging i henhold til forskriftskrav som stilles til slike areal. Prosjektet har vært i prosjekteringsfase i deler av 2020, og det var tidligere kjørt en konkurranse der anbudssummen lå noe høyere enn forventet. Nødvendige midler til tilleggsfinansiering ble omdisponert fra kulturhusprosjektet da det vil være avgjørende å ferdigstille barnehagen for å kunne avhende området Løkåsåsen. Prosjektet startet i 2020, og forventes ferdigstilt tidlig vår 2021.

Utvikling av boligområde Løkåsåsen

I forbindelse med nedleggelse av gamle Valnesfjord skole er det vedtatt å utlyse området til boligformål. Reguleringsplan er vedtatt og området legges ut for salg høsten 2020. Den gamle skolen med tilhørende bygninger ble revet sommeren 2019. På grunn av at det er barnehagedrift i den gamle ungdomsskolen frem til underetasjen i Valnesfjord barnehage er ferdig, kan ikke nevneverdige fysiske arbeider starte før våren 2021. Fauske kommune selger hele området under ett til en boligutvikler. Kjøpet av området vil ha restriksjoner vedrørende fremdrift og tilbakekjøp, dette er nedfestet i Fauske kommunes standardkontrakter.

Grunnundersøkelser

Fauske kommune har utfordringer når det gjelder geotekniske forhold. Dette baserer seg på at Fauske sentrum med områdene mot Finneid og Klungset, inneholde kvikkleire. Det er varierende grad av

kvikkleire, og det er enkelte områder som er lokalisert som særskilte områder som krever systematisk og grundig undersøkelser for å ivareta sikkerheten. I dette ligger det også muligheter med at man kan på en bedre og systematisk måte få god oversikt over problemområder, og i dette skape mulighetsrom for utbygging av både boliger og nytt næringsareal.

Det er derfor viktig å fortsette arbeidet med grunnundersøkelser, og videre samle alle geodata på en slik måte at det kan være til god hjelp for fremtidige utbyggere av bolig og næring, men ikke minst for sikkerheten til Fauskes befolkning.

Fauske Helsetun 1 etasje:

Det er satt av tidligere år, og finansiert, et låneopptak for å rehabilitere hele 1 etasje på Helsetunet 1 etasje. Dette prosjektet ble i budsjett 2020 vedtatt stanset, og investeringsmidlene ble ikke avsatt, med unntak av 1 mill. kr til utredning kjøkken i Helsetunet. Sett i sammenheng med at Helse og omsorg i 2021 skal vurdere kjøkkendrift, er det viktig å ha midler til utredning for å eventuelt se løsning i de eksisterende lokalitetene på Helsetunet. I dette ligger det en mulig gevinst med å komme ut av leide lokaler og inn i eide lokaler med en gitt skala på kjøkkendrift.

Ombygging gamle Erikstad skole til barnehage

Vestmyra rød barnehage er fra tidligere vedtatt utbygd med ca. 300 m^2 for å huse en avdeling som kommer fra Vestmyra hvit barnehage. Planene er omgjort, og midlene blir omfordelt til å videreføre en ombygging av Erikstad skole for å huse avdelinger fra Vestmyra barnehage hvit. Tilbygg på Vestmyra rød blir derfor ikke nødvendig.

Vestmyra hvit barnehage er planlagt tømt som barnehage, og barnehageavdelinger flyttes til Erikstad når lokalene i gamle Erikstad skole er ombygd til barnehage. Vestmyra Hvit barnehage er vedtatt solgt, og bygget kan omreguleres til bolig. Prosjektleder er på plass, og man er i full gang med brukerprosesser og prosjektering av løsning. Anbudsmateriale skal være klart desember 2020, og forventet ferdigstillelse juli 2021.

Ny ventilasjon for Vestmyra rød barnehage

Tiltaket er vedtatt i egen sak av kommunestyret. Ny ventilasjon og bygningsmessige tilpasninger har en estimert ramme på 3,5 mill. kr inkl. mva. Arbeidet med ventilasjonen blir ferdigstilt i 2020, men endringer og nødvendig bruk av arealer innvendig til etableringen medfører at vi må sette av noe prosjektmidler til etablering av utvendig bod i 2021.

Pålegg ifb. reguleringsplan Søbbesva industriområde

I forbindelse med salg av kommunalt areal og nyetablering på Søbbesva industriområde vil trafikken øke, og det utløser diverse krav i forbindelse med trafikkavvikling og trafikksikkerhet. I revisjon av plan

ble det stilt krav fra Staten vegvesen om trafikktelling ved økt trafikkmengde, dette i forbindelse med krysset E6/Løgavelen. Dagens kryss er ikke i henhold til Statens vegvesen sine krav og må dermed utbedres slik at det oppfyller krav. Antatt ramme for prosjektet er 1,5 mill. kr inkl. mva.

Det har også utløst krav til etablering av gangfelt over Smedveien, Håndverksveien, over Løgavelveien mot Brinkveien, samt gangfelt i nedre del av Løgavelveien. Det skal også etableres gatelys i tilknytning til gangfeltene, samt skilting av gangfelt. Antatt investering kr 200 000,–inkl. mva. Asfalteringsarbeidet er ferdigstilt høsten 2020. Skilting, veimerking og utvidet belysning videreføres til 2021.

Investering kommunale veier

Med bakgrunn i de økonomiske rammer kommunen har i dag ser ikke kommunedirektøren mulighet i 2021 til å prioritere den vedtatte veiplanen.

Moen bru inngår på listen over bruer som krever forholdsvis stor oppgradering. Her er det vedtatt at det igangsettes tiltak til å legge om den kommunale veien mot øst slik at bruen kan permanent stenges for biltrafikk. I dette tiltaket inngår regulering, ervervelse av grunn, anlegge ny vei inkludert asfalt. I vedtatt investeringsbudsjett for 2019 inngår dette tiltaket med en investeringsramme på 1 500 000,- inkl. mva. Reguleringsarbeidet for å etablere ny utkjøring mot fylkesvei er ikke fullført. Det foreslås å videreføre bevilgningen på 1,5 mill. kr i 2021.

Lagerveien er grovbygd med et lite slitelag med veigrus. På grunn av at det er nødvendig med tilstrekkelig tid til forbelastning vil ferdigstillelse av veien som omfatter påfyll av slitelag, asfaltering og montering av gatelys utføres i 2021. Det foreslås å videreføre bevilgningen til 2021.

Sikring av vegg og rehabilitering av fasader Fauskebadet (byggskade svømmehallen)

Etter rivingen av gamle sentralskolen ble en vegg stående uten kledning og er utsatt for alt for store påkjenninger fra vær og vind. Over tid kan dette medføre fare for konstruksjonssikkerheten for veggen og den må sikres til hovedbygg og kles igjen. Øvrige fasader som er skadet vil også medtas i dette prosjektet. Arbeidet er igangsatt med beskrivelser og prosjektering. Konkurranse og kontrahering for utførende vil bli gjennomført tidlig vår 2021. Budsjett for prosjektet er satt til ca. 3,8 mill. kr.

Diverse planarbeid

Øvrige planarbeider i 2021 er utredning/regulering av ny busstopp i Fauske sentrum, eventuelt fortsatt busstopp ved Shell. Kartlegging av grunnforholdene i sentrum. Totalt beløper disse prosjektene seg til kr 625 000,– inkl. mva. i 2021.

Etablering av garasje i forbindelse med salg av Sagatun

I forbindelse med salg av Sagatun ble den kommunale garasjen til lagring av brøyteutstyr også solgt. Det er behov for ny garasje, og vi har vurdert flere områder og det er satt av kr 500 000,– inkl. mva. fra salget av Sagatun til etablering av ny garasje. Det er gjennomført kalkulasjon og det planlegges bygging i egen regi vår 2021. Dette er i tråd med vedtak i kommunestyret.

Sanering og sikring av industribygg i Sulitjelma

Fauske kommunes bygg på industriområdet i Sulitjelma har siden nedleggelse vært preget av et akselererende forfall. Det er foretatt en tilstandsvurdering av kommunale industribygg i Sulitjelma som Fauske kommune overtok etter at gruvedriften ble nedlagt. Det er gjort tilsyn i byggene knuseriet, flotasjon, siloer, lastebygg, transportkanal over kommunal vei, fylkesvei og ved lastebygg. Konklusjon er at transportkanalene, siloer og lastebygg må saneres/rives. Knuseriet og flotasjon sikres slik at ikke uvedkommende ikke kan komme inn i bygningene. Kostnadsestimat for disse tiltakene er beregnet til 4 mill. kr. Høst 2020 falt det ned relativt store deler av taket og noe rekkverk fra vestsiden av malmsiloene. I tillegg ble det spredd mye isolasjon, papp og andre bygningsdeler rundt i terrenget. Deler av bygningsmassen på industriområdet på Sandnes begynner nå å bli til fare for personell og biler, og det begynner å tvinge seg frem tiltak som skal motvirke at alvorlige situasjoner kan oppstå. Fauske kommune vil søke om ekstra midler fra Miljødepartementet.

Investering i nattstenging av gatelys

Nattestenging gatelys krever en investering på kr 150 000,–. Investeringen er tjent inn i reduserte driftsutgifter i løpet av 2–3 år.

6.2 Investeringer VA-området

Det foreslås å videreføre årlig låneopptak til rehabilitering av gammelt VA-nett med henholdsvis 7 mill. kr for vannområdet og 3 mill. kr for avløpsområdet.

Vann

Iht. hovedplan for vann er det avsatt 7 mill. kr i investeringsbudsjettet. Tabell 56 gir en oversikt over prosjekter som er planlagt gjennomført i 2021.

Tabell 56 – Prosjekt vann 2021

Rehabilitering vannledning Erikstadveien fra Helskarveien–Badestrandveien	1 750 000
Ny trykkøkningsstasjon Lund	800 000
Rehabilitering vannledning Rognveien	3 500 000
Ferdigstille vannledning Nes – Venset	250 000
Anlegge nye kummer tilrettelagt for pluggkjøring	700 000
Sum ramme ekskl. mva. – Vann 2020	**7 000 000**

Rehabilitering hovedvannledning Erikstadveien/ny trykkøkningsstasjon

Vannledningen fra Helskarveien til Lund er ca. 50 år og er moden for utskifting. For å opparbeide tilstrekkelig trykk på ledningsnettet fra Badestrandveien mot Lundhøgda Camping og videre mot forsvaret sitt anlegg er det montert en midlertidig trykkøkningsstasjon som er i dårlig forfatning. Ny trykkøkningsstasjon er satt i bestilling og blir montert på slutten av inneværende år.

For å sikre en god og stabil vannleveranse er det behov for å etablere en ny permanent trykkøkningsstasjon som kan tilknyttes kommunens sentrale driftsovervåkningsanlegg. I tillegg er det planlagt å igangsette regulering av fortau fra Helskarveien til Badestrandveien (sikker skolevei). Hovedvannledningen som planlegges rehabilitert ligger i samme trasé som fortauet er tiltenkt. Dermed er det viktig at gammel vannledning blir rehabilitert før nytt fortau blir anlagt.

Ny overføringsledning fra Nes–Venset

Ny overføringsledning fra Nes–Venset ble påbegynt i 2019. Traseen ligger i myrområder. Prosjektet er egnet til å utføres om vinteren slik at telen vil hjelpe framkommeligheten for gravemaskin. På grunn av mild vinter medførte det at terrenget ikke ble frosset slik at det ikke var mulig å transportere maskiner på myren. Nytt forsøk planlegges vinteren 2021

Ny hovedvannledning Rognveien

I 2018 startet rehabilitering av hovedvannledningen av Bjørkveien. Dette prosjektet er videreført i 2019 med å rehabilitere vannledningen fra Bjørkveien til Gryttingveien og Seljeveien. Denne ledningen som er ca. 50 år gammel forsyner store deler av Hauan-området og Krokdalsmyra. Med bakgrunn i at ledningen regnes som gammel og at det har vært en del brudd på ledningen i området, er oppgraderingen prioritert også i 2020 ved å rehabilitere hovedvannledningen opp Rognveien (Hauanbakken) mot krysset i Heggveien. Det gjenstår en etappe fra Heggveien til like før Granveien og før prosjektet avsluttes.

Anlegge nye vannkummer tilrettelagt for pluggrensing av hovednettet

Mye av det gamle ledningsnettet i kommunen er ikke tilrettelagt for rengjøring av nettet. I den forbindelse må det avsettes midler til å anlegge nye kummer på nettet som er tilrettelagt for kjøring av renseplugg.

Avløp

Iht. hovedplan for avløp er det avsatt 3 mill. kr i investeringsbudsjettet. Midlene benyttes til å rehabilitere gamle avløpsnett og pumpestasjoner.

I forbindelse med rehabilitering av vannledning i Rognveien er det naturlig at også avløpsnettet blir rehabilitert.

Erikstad silanlegg:

Kommunestyret har vedtatt å igangsette prosessen med å prosjektere og lyse ut nytt avløpsrenseanlegg lokalisert på Erikstad. Det gamle silanlegget på Erikstad har vært over mange år forbundet med gjentatte utslipp til sjø på grunn av driftsfeil i anleggets tekniske del. Det har vært påpekt som avvik fra Miljøavdelingen i Nordland fylke, og det er viktig å få et moderne renseanlegg basert på de krav som stilles til utslipp. Prosessen har tatt lang tid i forbindelse med geotekniske forhold, men prosjektet er estimert skal være ferdig i løpet av 2021. Etter anbudskonkurranse skal denne inn for politisk behandling og godkjenning hos kommunestyret og Fylkesmannen i Nordland.

Tabell 57 – Prosjekt avløp 2021

Rehabilitering avløp Rognveien	3 000 000
Sum ramme ekskl. mva. – Avløp 2021	**3 000 000**

6.3 Egenkapitaltilskudd KLP

Medlemmer i KLP plikter å betale egenkapitaltilskudd i den utstrekning det er nødvendig for å gi selskapet tilfredsstillende soliditet. Tilskuddet fastsettes i forhold til premien og beregnes av KLPs styre for det enkelte kalenderår.

Egenkapitalinnskuddet skal føres i investeringsregnskapet som kjøp av andeler og kan ikke lånefinansieres. I økonomiplanperioden foreslås egenkapitaltilskuddet finansiert med salg av næringseiendom. Egenkapitalinnskuddet har de siste årene ligget på rundt 2,3-2,6 mill. kr.

Tabell 58 – Egenkapitaltilskudd KLP (i kr)

	Budsjett 2021	Økonomiplan			Regnskap 2020	Regnskap 2019	Regnskap 2018
		2022	2023	2024			
Egenkapital tilskudd KLP	2 600 000	2 600 000	2 600 000	2 600 000	2 338 879	2 384 652	2 624 303
Salg av fast eiendom	-2 600 000	-2 600 000	-2 600 000	-2 600 000	-2 338 879	-2 384 652	-2 624 303
Netto	0	0	0	0	0	0	0

6.4 Husbankens videreformidlingslån

Låneopptak til startlån gjennom Husbanken skal føres i investeringsbudsjettet. Denne ordningen er i hovedsak selvfinansierende, og medfører ingen utgifter eller inntekter til kommunen da utgiftene dekkes av låntakerne. Fauske kommune har administrative kostnader i forbindelse med forvaltningen av ordningen.

Det er stor pågang etter startlån. Rammen for 2021 foreslås videreført på samme nivå som budsjett 2020.

Dersom kommunen mottar mer i avdrag på utlån enn betalte avdrag til Husbanken, settes differansen av til videre utlån påfølgende år.

Tabell 59 – Husbankens videreformidlingslån (i kr)

	Budsjett 2021	Økonomiplan			Budsjett 2020
		2022	2023	2024	
Utlån	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000
Bruk av lån	-30 000 000	-30 000 000	-30 000 000	-30 000 000	-30 000 000
Avdrag på lån	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Mottatte avdrag på utlån	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Netto	0	0	0	0	0

Kommunen budsjetterer i tillegg 1,5 mill. kr til etableringstilskudd. Dette var tidligere finansiert av Husbanken, men er fra 2020 et kommunalt ansvar.

7. Andre områder

7.1 Fauna KF

Fra etableringen i 2005 og fram til 2008, var foretaket bemannet med én person i fast 100 % stilling. Derfra har det vært viktig å styrke Fauna KF (heretter Fauna) med ulik kompetanse. I dag har foretaket to ansatte i fast stilling og to prosjektstillinger. For å være i stand til å påta seg oppgaver av et visst omfang, er det avgjørende at Fauna besitter både kompetanse og økonomisk forutsigbarhet. Dermed kan foretaket bidra til at Fauske får styrket næringsarbeidet og utviklet nye arbeidsplasser. Gjennom godt samarbeid, langsiktige målsettinger og strukturert arbeid, bidrar Fauna til å utvikle eksisterende næringsliv samt opprette nye og varige arbeidsplasser i kommunen.

Fauske skal ha en aktiv rolle i arbeidet med å videreutvikle potensialet i lokalt og regionalt næringsliv. Som bindeledd mellom ulike næringsaktører og det offentlige, ser vi at Fauske – både nå og fremover – vil ha betydelig mulighet til utvikling og dermed befeste seg som regionalt knutepunkt i Salten. Når Fauske settes på kartet, både nasjonalt og internasjonalt, gir det mulighet til å skape nye arbeidsplasser i tillegg til at etablerte bedrifter styrkes. Fauna har også påtatt seg en rolle i regionen, der enkeltkommuner ikke har mulighet å gjennomføre oppdrag alene. Dette styrker både Fauna og Fauske i det regionale næringsarbeidet.

I 2020 har Fauna videreført og hatt god fremdrift i de ulike prosjekter på tross av covid-19.

Straks det ble klart at vi var rammet av pandemien, valgte Fauna å følge bedrifter ekstra godt opp. Deler av næringslivet ble hardt rammet, og hadde behov utover det Fauna kunne bidra med, mens andre fikk økt aktivitet. I denne perioden har Fauna bevisst hatt tettere kontakt med næringslivet. Næringslivet i Fauske har vist evne og engasjement til økt aktivitet i forhold til omstilling, tilpassing, entreprenørskap og nyetablering. Behovet for rådgiving har vært sterkt økende og flere har fått veiledning over tid.

Gjennom den statlige ordningen som ble lagt fram i sommer, fikk Fauske kommune tildelt kr 1 911 606,– til ekstra fordeling gjennom kommunalt næringsfond. Disse midlene har vært adskilt fra det ordinære næringsfondet til kommunen og søkbare til næringsutvikling høsten 2020. Både etablerte og nystartede foretak har i perioden søkt midler, som har bidratt til å skape økt aktivitet. Midlene har kommet godt med i en utfordrende periode. Likevel har Fauna registrert at den kontakten som har vært mellom næringsaktører og daglig leder/rådgiver, har betydd mye for dem som har stått i en krevende situasjon. Fauna har i perioden vært «møtested» som bedriftene har hatt utbytte av. Næringslivet har opplevd at Fauske kommune ved Fauna, har sett og hatt forståelse for situasjonen for hver enkelt bedrift.

Fauna jobber også i nært samarbeid med flere aktører for å etablere kraftforedlende industri i Fauske. Vi har ferdig regulerte areal ved Åsmyra industripark, Søbbesva samt Krokdalsmyra øst. Her har vi aktører som har vist sin interesse for etablering i Fauske. De fleste større prosjektene ser vi i et langsiktig perspektiv der arbeidet er krevende og trenger bred administrativ og politisk oppmerksomhet. Ressursbruk og intensitet kan variere noe fra år til år avhengig av de politiske signaler man får fra sentralt hold. Ved alle prosjekt vil det kontinuerlig bli evaluert og vurdert hvor stor ressursbruken skal

være. Ut ifra dagens situasjon er det viktig at vi har en god kontinuitet og progresjon slik at vi kan få realisert noen av prosjektene samt være tett på næringslivet. Videreføring av arbeidet med Fauske som trafikalt knutepunkt med utvidelse av dagens godsterminal og omlegging av RV80 og E6 vil også være sentralt i det videre arbeidet med utviklingen av Fauske på lengre sikt.

Disse punktene samsvarer med vedtatt strategiplan, og er strategisk viktige prosjekter som omfatter både etablering av nye arbeidsplasser, og styrking av allerede eksisterende. For å lykkes med dette arbeidet må man sette både kort- og langsiktige mål og ha stayer-evne. Derfor er heller ikke disse prosjektene tidsavgrenset. Men ved bruk av betydelige menneskelige ressurser og god samhandling både i og utenfor Fauna og Fauske, forventes måloppnåelse og positive resultat.

For å oppnå ønsket resultat, er det avgjørende å holde stø kurs med de prosjektene som er i gang. I tillegg er det viktig i tiden framover å se på nye muligheter som kan bidra til utvikling av kommunen. For å få økt tilflytting trengs det økt tiltrekningskraft. Utredningsarbeid og kvalitetssikring til etablering av kraftforedlende industri vil være en av strategiene i den retning.

Fauna er kjent med den krevende økonomiske situasjonen Fauske kommune er i, men for å opprettholde planlagt aktivitet, er det viktig at Fauna har finansiering som sikrer dette. Samtlige prosjekt har også ekstern finansiering som bidrar betydelig for at Fauna kan gjennomføre arbeidet som igjen kan gi verdiskapning. På mange områder i Fauske ”såes” det tanker/ideer om utvikling og entreprenørskap som på sikt kan gi gode inntekter og verdiskapning.

For 2021 med fortsatt utfordringer rundt covid-19 vil økt samhandling med næringslivet i hele Fauske-samfunnet og regionen være viktig for å få en så god forutsigbarhet som mulig slik at man i fellesskap får utvikling i positiv retning.

Bemanning

I 2020 har Fauna hatt fire 100 % stillinger. Med de prosjekter og ambisjoner som ligger foran Fauna i 2021 har det vært ønskelig at man styrket staben ytterligere, men dette er utfordrende med dagens økonomiske situasjon i kommunen. Organisasjonen nyter godt av den brede og særskilte kompetansen hos ansatte ettersom de utfyller hverandre på en god måte. Vi har også et nytt styre med bred og meget høy kompetanse som har klare mål og ambisjoner for fremtidig utvikling. Når dette er sagt må man hele tiden være på jakt etter å styrke organisasjonen med medarbeidere som kan tilføre spisskompetanse og som har den rette proaktive drivkraft. Noen av prosjektene eller oppgavene som Fauna pålegges av eier, kan gi behov for kjøp av ulike kompetansetjenester, men man strekker seg langt for å utnytte de ressurser man har internt, slik at utgiftene holdes på et minimum.

For 2021 er Fauna, som tidligere år, avhengig av kommunalt tilskudd for å holde et tilfredsstillende aktivitetsnivå på den daglige driften. Med god økonomistyring har Fauna finansiert den daglige driften med dagens tilskuddsramme. Som tidligere er det totale budsjett ca. 5,3 mill. kr. Av dette er ca. 1/3 av inntektene eksterne tilskudd, utover driftstilskudd. Det oppleves som mer krevende å få tilgang på ekstern kapital, men med gode rutiner og faglig kompetanse på området har Fauna greid å oppfylle krav på ekstern kapital for å fullfinansiere prosjektene.

7.2 Næringsfondet

For å få bidra til både ny og etablert næring i Fauske, er det førsteprioritet å få oversikt over disponering av næringsfondet. Dette er nå på plass. Fremtidig styring av næringsfondet er viktig for forutsigbarhet. Slik situasjonen var tidligere, der næringsfondet ikke hadde frie midler til disposisjon, var det krevende å kunne stimulere til ny næringsaktivitet i Fauske. Det er nå satt av midler som er øremerket utvikling av eksisterende og nyetablert næringsliv, for på den måten motivere til utvikling og nyskaping. Selv om de økonomiske rammevilkårene ikke er store vil dette være en stimulans som man kan bygge videre på. Gjennom de utfordringer som har vært i 2020 ser vi at næringslivet i Fauske er innovative og fremtidsrettet på flere områder for å styrke bedriftene og arbeidsplasser i Fauske. Dette har vi et stort samfunnsansvar for å være aktivt med på.

I 2020 ble det satt av kr 600 000,– som øremerkes tilskudd til næringsutvikling. I tillegg kom det inn ekstraordinære midler på vel 1,9 mill. kr som skulle være med på å stimulere til økt sysselsetting under covid-19-pandemien. Vi har opplevd tidenes engasjement fra næringslivet der midlene er fordelt ut til gode prosjekter som både på kort og lang sikt gir økt sysselsetting. For 2021 foreslås det at beløpet til næringsutvikling opprettholdes på kr 600 000,–. Innenfor denne rammen forestår Fauna KF saksbehandling av søknader om støtte til næringsutvikling. Sakene legges på vanlig måte frem for formannskapet til beslutning. Dersom korona-pandemien vedvarer er det også forhåpninger om at det kommer flere tilskuddspakker fra regjeringen som kan være med på å stimulere næringslivet ytterligere.

Tabellen nedenfor viser beholdningen for næringsfondet ut fra de prosjekter som er tildelt støtte i 2020 og foregående år. Tabellen viser også oversikt over prosjekter som foreslås finansiert over næringsfondet i 2021. I motsetning til tidligere år er ikke alle tilgjengelige midler på næringsfondet disponert i budsjettet for 2021. Det er kommunedirektørens vurdering at det bør være disponible midler tilgjengelig på næringsfondet dersom det i omstillingsprosjektet avdekkes områder der det er behov for ekstra støtte for å stimulere til økt næringsutvikling som kan bidra til å få Fauske kommune ut av ROBEK.

Tabell 60 – Næringsfondet 2021

	Budsjett 2021
Inngående beholdning (prognose)	-924 141
Konsesjonsavgifter	-5 147 681
Tilskudd Fauna KF	2 700 000
Tilskudd Fauske Næringsforum	300 000
Delegerte saker	50 000
Sjunkhatten Folkehøgskole	500 000
Planarbeid "Fra bru til bru"	500 000
Prosjekt "Opplev Sulis"	100 000
Prosjekt "Matauk"	100 000
Tilskudd til næringsutvikling	600 000
Utgående beholdning	**-1 221 822**

Vedlegg

Vedlegg 1 – Økonomisk oversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-6

	ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
	Budsjett 2021	**Budsjett 2022**	**Budsjett 2023**	**Budsjett 2024**		
Rammetilskudd	-294 738 000	-294 738 000	-294 738 000	-294 738 000	-310 613 000	-293 143 983
Inntekts- og formuesskatt	-274 694 000	-274 694 000	-274 694 000	-274 694 000	-259 438 000	-266 023 769
Eiendomsskatt	-45 400 000	-45 400 000	-45 400 000	-45 400 000	-42 750 000	-42 394 615
Andre skatteinntekter	-5 094 578	-5 094 578	-5 094 578	-5 094 578	-5 094 578	-5 709 642
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-26 870 000	-26 870 000	-26 870 000	-26 870 000	-23 397 269	-21 061 985
Overføringer og tilskudd fra andre	-105 126 818	-104 906 078	-104 906 078	-104 906 078	-73 511 872	-153 799 536
Brukerbetalinger	-25 467 526	-25 861 492	-25 861 492	-25 861 492	-27 722 316	-30 284 171
Salgs- og leieinntekter	-103 342 973	-96 210 780	-96 195 780	-96 195 780	-117 200 673	-86 146 092
SUM DRIFTSINNTEKTER	**-880 733 895**	**-873 774 928**	**-873 759 928**	**-873 759 928**	**-859 727 708**	**-898 563 793**
Lønnsutgifter	477 890 280	446 581 038	430 240 651	411 007 654	456 255 625	496 642 943
Sosiale utgifter	83 499 680	80 610 544	79 246 080	77 046 082	66 952 023	83 088 749
Kjøp av varer og tjenester	221 855 495	216 525 185	217 325 185	218 314 730	196 780 813	224 951 485
Overføringer og tilskudd til andre	84 419 075	83 886 575	83 886 575	83 886 575	69 249 843	67 347 831
Avskrivninger	58 470 000	58 470 000	58 470 000	58 470 000	48 846 775	56 235 639
SUM DRIFTSUTGIFTER	**926 134 530**	**886 073 342**	**869 168 491**	**848 725 041**	**838 085 079**	**928 266 647**
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	**45 400 635**	**12 298 414**	**-4 591 437**	**-25 034 887**	**-21 642 629**	**29 702 854**
Renteinntekter	-1 775 000	-1 775 000	-1 775 000	-1 775 000	-1 775 000	-2 500 417
Utbytter	0	0	0	0	-5 000 000	-4 384 071
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	-781 013
Renteutgifter	30 450 000	30 450 000	30 450 000	30 450 000	32 835 000	31 739 172
Avdrag på lån	49 500 000	49 500 000	49 500 000	49 500 000	42 088 178	39 638 759
NETTO FINANSUTGIFTER	**78 175 000**	**78 175 000**	**78 175 000**	**78 175 000**	**68 148 178**	**63 712 430**
Motpost avskrivninger	-58 470 000	-58 470 000	-58 470 000	-58 470 000	-48 846 775	-56 235 639
NETTO DRIFTSRESULTAT	**65 105 635**	**32 003 414**	**15 113 563**	**-5 329 887**	**-2 341 226**	**37 179 645**
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	3 812 227	3 812 227	3 812 227	3 812 227	355 976	9 189 974
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	0	0	0	1 517 660	0	0
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	1 985 250	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	**3 812 227**	**3 812 227**	**3 812 227**	**5 329 887**	**2 341 226**	**9 189 974**
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	**68 917 862**	**35 815 641**	**18 925 790**	**0**	**0**	**46 369 619**

Vedlegg 2 – Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 første ledd

	ØKONOMIPLAN 2021-2024					
	Budsjett 2021	**Budsjett 2022**	**Budsjett 2023**	**Budsjett 2024**	**Budsjett 2020**	**Regnskap 2019**
Rammetilskudd	-294 738 000	-294 738 000	-294 738 000	-294 738 000	-310 613 000	-293 143 983
Inntekts- og formuesskatt	-274 694 000	-274 694 000	-274 694 000	-274 694 000	-259 438 000	-266 023 769
Eiendomsskatt	-45 400 000	-45 400 000	-45 400 000	-45 400 000	-42 750 000	-42 394 615
Andre generelle driftsinntekter	-31 964 578	-31 964 578	-31 964 578	-31 964 578	-23 397 269	-26 771 627
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	**-646 796 578**	**-646 796 578**	**-646 796 578**	**-646 796 578**	**-636 198 269**	**-628 333 994**
Sum bevilgninger drift, netto	633 727 213	600 624 992	583 735 141	563 291 691	565 708 865	601 801 209
Avskrivinger	58 470 000	58 470 000	58 470 000	58 470 000	48 846 775	56 235 639
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	**692 197 213**	**659 094 992**	**642 205 141**	**621 761 691**	**614 555 640**	**658 036 848**
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	**45 400 635**	**12 298 414**	**-4 591 437**	**-25 034 887**	**-21 642 629**	**29 702 854**
Renteinntekter	-1 775 000	-1 775 000	-1 775 000	-1 775 000	-1 775 000	-2 500 417
Utbytter	0	0	0	0	-5 000 000	-4 384 071
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	-781 013
Renteutgifter	30 450 000	30 450 000	30 450 000	30 450 000	32 835 000	31 739 172
Avdrag på lån	49 500 000	49 500 000	49 500 000	49 500 000	42 088 178	39 638 759
NETTO FINANSUTGIFTER	**78 175 000**	**78 175 000**	**78 175 000**	**78 175 000**	**68 148 178**	**63 712 430**
Motpost avskrivinger	-58 470 000	-58 470 000	-58 470 000	-58 470 000	-48 846 775	-56 235 639
NETTO DRIFTSRESULTAT	**65 105 635**	**32 003 414**	**15 113 563**	**-5 329 887**	**-2 341 226**	**37 179 645**
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	3 812 227	3 812 227	3 812 227	3 812 227	355 976	9 189 974
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	0	0	0	1 517 660	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	1 985 250	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	**3 812 227**	**3 812 227**	**3 812 227**	**5 329 887**	**2 341 226**	**9 189 974**
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	**68 917 862**	**35 815 641**	**18 925 790**	**0**	**0**	**46 369 619**

Vedlegg 3 – Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Helse og omsorg							
Institusjon	Inntekt	-13 413 688	-12 783 089	-12 783 089	-12 783 089	-13 441 792	-17 247 060
	Utgift	69 362 392	67 154 659	67 154 659	67 154 659	74 932 740	95 121 200
	Netto	55 948 704	54 371 570	54 371 570	54 371 570	61 490 948	77 874 140
Hjemmebaserte tjenester	Inntekt	-7 921 737	-7 965 637	-7 965 637	-7 965 637	-7 527 259	-9 057 390
	Utgift	87 946 324	85 115 247	84 888 607	84 888 607	73 515 470	91 659 398
	Netto	80 024 587	77 149 610	76 922 970	76 922 970	65 988 211	82 602 008
Helse	Inntekt	-21 738 157	-21 738 157	-21 738 157	-21 738 157	-20 240 918	-27 948 985
	Utgift	107 320 874	107 320 874	107 320 874	107 320 874	104 004 628	101 742 089
	Netto	85 582 717	85 582 717	85 582 717	85 582 717	83 763 710	73 793 104
NAV	Inntekt	-25 946 859	-25 946 859	-25 946 859	-25 946 859	-824 285	-2 305 055
	Utgift	49 600 549	49 600 549	49 600 549	49 600 549	25 499 763	25 440 382
	Netto	23 653 690	23 653 690	23 653 690	23 653 690	24 675 478	23 135 327
Pleie og omsorg felles	Inntekt	-8 720 710	-1 561 517	-1 561 517	-1 561 517	-8 387 160	-9 414 967
	Utgift	23 637 184	14 951 372	14 951 372	14 951 372	24 376 177	23 301 161
	Netto	14 916 474	13 389 855	13 389 855	13 389 855	15 989 017	13 886 194
Helse og omsorg Felles	Inntekt	-3 260 663	-3 260 663	-3 260 663	-3 260 663	-992 688	-456 191
	Utgift	29 083 614	29 083 612	29 083 612	29 083 612	13 770 641	11 557 622
	Netto	25 822 951	25 822 949	25 822 949	25 822 949	12 777 953	11 101 431
Helse og omsorg totalt	**Sum inntekt**	**-81 001 814**	**-73 255 922**	**-73 255 922**	**-73 255 922**	**-51 414 102**	**-66 429 648**
	Sum utgift	**366 950 937**	**353 226 313**	**352 999 673**	**352 999 673**	**316 099 419**	**348 821 852**
	Netto	**285 949 123**	**279 970 391**	**279 743 751**	**279 743 751**	**264 685 317**	**282 392 204**
Oppvekst og kultur							
Kultur og idrett	Inntekt	-6 061 468	-5 768 468	-5 768 468	-5 768 468	-5 964 271	-6 666 260
	Utgift	14 806 232	13 327 936	13 327 936	13 317 481	18 918 232	19 345 985
	Netto	8 744 764	7 559 468	7 559 468	7 549 013	12 953 961	12 679 725
Skoler	Inntekt	-14 586 632	-15 729 632	-15 729 632	-15 729 632	-13 788 369	-25 393 304
	Utgift	122 314 519	117 836 059	117 652 311	117 652 313	130 189 266	148 083 953
	Netto	107 727 887	102 106 427	101 922 679	101 922 681	116 400 897	122 690 649
Barnehager	Inntekt	-10 717 006	-10 575 931	-10 575 931	-10 575 931	-13 879 412	-13 573 869
	Utgift	45 744 054	44 907 808	44 907 808	44 907 808	49 409 991	50 358 432
	Netto	35 027 048	34 331 877	34 331 877	34 331 877	35 530 579	36 784 563
Barne- og familieenheten	Inntekt	-10 621 680	-10 621 680	-10 621 680	-10 621 680	-7 776 472	-11 457 890
	Utgift	45 328 836	44 973 971	44 973 971	44 973 971	47 574 716	48 183 507
	Netto	34 707 156	34 352 291	34 352 291	34 352 291	39 798 244	36 725 617
Integrering	Inntekt	-3 356 129	-3 356 129	-3 356 129	-3 356 129	-4 310 645	-4 645 868
	Utgift	14 481 191	14 481 191	14 481 193	14 481 196	21 697 983	25 276 325
	Netto	11 125 062	11 125 062	11 125 064	11 125 067	17 387 338	20 630 457
Felles oppvekst kultur	Inntekt	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	0	-2 278
	Utgift	1 139 991	1 139 991	1 139 991	1 139 991	1 111 864	1 180 060
	Netto	1 138 791	1 138 791	1 138 791	1 138 791	1 111 864	1 177 782
Oppvekst og kultur totalt	**Sum inntekt**	**-45 344 115**	**-46 053 040**	**-46 053 040**	**-46 053 040**	**-45 719 169**	**-61 739 469**
	Sum utgift	**243 814 823**	**236 666 956**	**236 483 210**	**236 472 760**	**268 902 052**	**292 428 262**
	Netto	**198 470 708**	**190 613 916**	**190 430 170**	**190 419 720**	**223 182 883**	**230 688 793**

		ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
		Budsjett 2021	**Budsjett 2022**	**Budsjett 2023**	**Budsjett 2024**		
Eiendom, plan og samfunnsutvikling							
Vei og gatelys	Inntekt	-3 053 281	-3 053 281	-3 053 281	-3 053 281	-2 771 567	-2 786 312
	Utgift	13 163 038	12 968 038	12 968 038	12 968 038	11 140 399	11 191 304
	Netto	10 109 757	9 914 757	9 914 757	9 914 757	8 368 832	8 404 992
Fauske kommunale eiendommer	Inntekt	-24 503 780	-24 581 780	-24 566 780	-24 566 780	-21 853 540	-26 554 580
	Utgift	61 483 698	62 290 001	63 795 536	65 795 536	62 118 448	68 681 684
	Netto	36 979 918	37 708 221	39 228 756	41 228 756	40 264 908	42 127 104
Plan utvikling	Inntekt	-5 228 489	-5 228 489	-5 228 489	-5 228 489	-5 050 758	-5 700 890
	Utgift	11 647 758	11 647 758	11 647 758	11 647 758	12 152 809	11 771 172
	Netto	6 419 269	6 419 269	6 419 269	6 419 269	7 102 051	6 070 282
Selvkostområder	Inntekt	-39 178 052	-39 178 052	-39 178 052	-39 178 052	-39 164 252	-40 062 044
	Utgift	17 293 572	17 293 572	17 293 572	17 293 572	18 618 968	19 953 977
	Netto	-21 884 480	-21 884 480	-21 884 480	-21 884 480	-20 545 284	-20 108 067
Felles Eiendom, plan og samfunnsutvikling	Inntekt	-31 950	-31 950	-31 950	-31 950	0	-21 863
	Utgift	1 482 085	1 482 085	1 482 085	1 482 085	1 155 333	1 042 363
	Netto	1 450 135	1 450 135	1 450 135	1 450 135	1 155 333	1 020 500
Eiendom, plan og samfunnsutvikling totalt	**Sum inntekt**	**-71 995 552**	**-72 073 552**	**-72 058 552**	**-72 058 552**	**-68 840 117**	**-75 125 689**
	Sum utgift	**105 070 151**	**105 681 454**	**107 186 989**	**109 186 989**	**105 185 957**	**112 640 500**
	Netto	**33 074 599**	**33 607 902**	**35 128 437**	**37 128 437**	**36 345 840**	**37 514 811**
Politisk virksomhet							
	Inntekt	-212 403	-212 403	-212 403	-212 403	-192 343	-247 366
	Utgift	8 280 404	8 280 404	8 280 404	8 247 404	8 485 781	10 365 052
	Netto	8 068 001	8 068 001	8 068 001	8 035 001	8 293 438	10 117 686
Kommunedirektørens stab							
	Inntekt	-6 714 494	-6 714 494	-6 714 494	-6 714 494	-4 381 267	-7 233 630
	Utgift	37 981 156	37 981 156	37 981 156	37 981 156	33 643 022	38 425 354
	Netto	31 266 662	31 266 662	31 266 662	31 266 662	29 261 755	31 191 724
Fellesområder							
	Netto	76 898 120	57 098 120	39 098 120	16 698 120	3 939 632	9 895 991
Sum bevilgninger drift, netto		**633 727 213**	**600 624 992**	**583 735 141**	**563 291 691**	**565 708 865**	**601 801 209**

Vedlegg 4 – Bevilgningsoversikt investering etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd

	ØKONOMIPLAN 2021-2024				Budsjett 2020	Regnskap 2019
	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024		
Investeringer i anleggsmidler	79 315 000	16 000 000	13 500 000	13 500 000	72 725 000	154 627 522
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	2 755 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 604 370
Utlån av egne midler	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	25 618 925
Avdrag på lån	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	2 580 897
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	**115 015 000**	**51 700 000**	**49 200 000**	**49 200 000**	**108 425 000**	**188 186 714**
Kompensasjon for merverdigavgift	-1 463 000	-1 200 000	-700 000	-700 000	-10 535 000	-21 658 352
Tilskudd fra andre	0	0	0	0	0	-28 131 544
Salg av varige driftsmidler	-8 552 000	-7 500 000	-5 500 000	-5 500 000	-40 200 000	-13 732 153
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-102 000 000	-40 000 000	-40 000 000	-40 000 000	-54 690 000	-110 517 634
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	**-112 015 000**	**-48 700 000**	**-46 200 000**	**-46 200 000**	**-105 425 000**	**-174 039 682**
Videreutlån	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-7 701 396
NETTO UTGIFTER PÅ VIDEREUTLÅN	**-3 000 000**	**-3 000 000**	**-3 000 000**	**-3 000 000**	**-3 000 000**	**-7 701 396**
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	-9 480 024
Netto avsetnnger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	-175 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	3 209 389
SUM OVERFØRING FRA DRIFT OG NETTO AVSETNINGER	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-6 445 635**
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR (UDEKKET BELØP)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Vedlegg 5 – Oversikt investeringsprosjekt og -finansiering

Prosjekt/område	Tidligere bevilget	2021	2022	2023	2024
Fra leid til eid (flytting av enheter)	30 000 000				
Blålysbygg (Samlokalisering tekniske tjenester	145 000 000				
Velferdsteknologi	10 000 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Riving/sanering gamle bygninger	350 000				
Utvikling næringsareal	2 000 000		500 000		
Rassikring Farvikbekken	11 700 000				
Trafikksikkerhetstiltak	5 475 000	165 000			
IT-utstyr	6 150 000	3 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Skytebane Vestmyra	3 400 000				
Valnesfjord barnehage ombygging	15 450 000				
Utvikling boligområder Løkåsåsen	2 250 000				
Grunnundersøkelser mm Fauske sentrum	3 900 000				
Fauske helsetun 1. etasje	1 000 000				
Pålegg kryss E6/Søbbesva	1 700 000				
Ombygging Erikstad skole til barnehage	8 400 000				
Ventilasjon Vestmyra barnehage rød	3 500 000				
Byggskade svømmehallen	3 825 000				
Garasje i Sulitjelma til brøyteutstyr	500 000				
Diverse planarbeid		625 000			
Nattstenging av gatelys		150 000			
Sum ekskl. VA (inkl. mva.)	**254 100 000**	**7 440 000**	**6 000 000**	**3 500 000**	**3 500 000**
Mva. kompensasjon	- 12 435 000	- 1 488 000	- 1 200 000	- 700 000	- 700 000
Korreksjon mva.komp blålysbygg	2 000 000				
Bruk av investeringsfond	-				
Annet tilskudd	-				
Salg av fast eiendom	- 37 000 000	- 5 952 000	- 4 800 000	- 2 800 000	- 2 800 000
Investeringstilskudd husbanken	-				
Nye lån ekskl. VA	- 14 790 000	**-**	**-**	**-**	**-**
Vann årlig		7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Avløp årlig		3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Nytt silanlegg Erikstad	-	62 000 000			
VA Blålysbygg	46 700 000				
Sum VA		72 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Nye lån VA		**- 72 000 000**	**- 10 000 000**	**- 10 000 000**	**- 10 000 000**
Nye formidlingslån Husbanken		**- 30 000 000**	**- 30 000 000**	**- 30 000 000**	**- 30 000 000**
Sum nye lån		**- 102 000 000**	**- 40 000 000**	**- 40 000 000**	**- 40 000 000**
Egenkapitaltilskudd KLP		2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000
Annen finansiering (salg eiendom)		- 2 700 000	- 2 700 000	- 2 700 000	- 2 700 000

BETALINGSREGULATIV 2021

(i henhold til kommunedirektørens budsjettforslag)

Vedtatt i kommunestyre 11.12.2020 – Sak */2020**

FAUSKE KOMMUNE

Folkehelsekommunen der alle trives

Innholdsfortegnelse

1. Betalingssatser Kultur og Idrett 3
2. Leiesatser for skolebygg 5
3. Gebyrregulativ for oppmålingssaker m.m. med hjemmel i matrikkelloven 6
4. Betalingsregulativ for behandling av søknad om byggetillatelse, utstikking/beliggenhetskontroll av bygninger (Plan- og bygningslovens § 33-1) 9
5. Deling etter plan- og bygningsloven 11
6. Gebyr for behandling av private reguleringsplaner/ bebyggelsesplaner/ endringer og sertifisering miljøfyrtårn 11
7. Gebyr for behandling av konsesjonssaker og delingssaker etter jordloven 12
8. Gebyr for utarbeiding av plan for skogsveier 12
9. Gebyr for gravemeldinger 12
10. Seksjonering 13
11. Priser torgleie Fauske sentrum 13
12. Parkeringssatser 14
13. Kaileie Finneid kai 15
14. Kaileie Fauske sentrum 15
15. Skanning/ kopiering/ utskrift 16
16. Betalingssatser – Mat levert fra Fauske storkjøkken 16
17. Feieavgift 17
18. Vann-, avløp- og slamgebyr 17
19. Husholdningsgebyr 17
20. Diverse betalingssatser i pleie og omsorg 18
21. Betalingssatser for kommunale barnehager gjeldende fra 01.01.2021 18
22. Voksenopplæring 19
23. Betalingssatser for SFO 19

1. Betalingssatser Kultur og Idrett

* Det skal være samsvar i utleiepris mellom sammenlignbare lokaler.
*Arrangement i regi av Fauske kommune fritas for leie i egne bygg og anlegg.
Ved avbestilt lokale seinere enn en uke før arrangementsdato betales 50 % av leieprisen. I helt spesielle tilfeller kan leien fravikes. Dette avgjøres av Rådmannen.

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021	
Helse- og sosialsenter (kafe) Valnesfjord	Bygdekafe/strikkekafe o.l.	pr døgn	690	714	733	
	Konfirmasjoner/barndåp	pr døgn	690	714	733	
	Lags-/foreningsaktivitet voksne	pr døgn	134	138	172	
Fauske kino	Fra kommunen	pr døgn	2600	2700	3000	Oppgradert utstyr
	Utenfor kommune	pr døgn	7700	7950	10000	Oppgradert utstyr
Teletunet	Voksne	pr måned	768	790	850	
Ungdomsklubblokaler	Valnesfjord og Fauske	pr time	104	107	110	
Gymnastikksaler	Trening	pr time	103	107	110	
Idrettshall/Valnesfjord flerbrukshall	Trening voksne samt brukere andre kommuner 1/1	pr time	246	253	260	
	Trening samt brukere andre kommuner 1/3	pr. time	114	118	121	
	Trening samt brukere andre kommuner 2/3	pr time	206	212	220	
	Videregående skole - undervisning 1/3 - leien reguleres fra skolestart	pr time				
	Arrangementer	pr døgn	5720	5900	6200	Økte driftsutgifter
	Grunnskolene	Årsbasis	366850	0	0	
	Leie av lagerplass kaldlageret	pr mnd/pr m2	81	84	87	
Vestmyra barnehage	Ballettsal	pr time	167	172	177	
	Squashhall	pr time	85	88	90	
	Treningssal (Karate)	pr time			110	

Fauskebadet	Billettpris voksne		103	107	——
	Billettpris barn		37	38	——
	Billettpris studenter		76	78	——
	Billettpris familie		216	223	——
	Billettpris honnør		87	90	——
	Billettpris kulturkortet		76	78	——
	Klippekort voksne	12 klipp	989	1020	——
	Klippekort barn	12 klipp	433	446	——
	Klippekort studenter	12 klipp	745	768	——
	Klippekort honnør	12 klipp	800	825	——
	Grupper over 10 personer voksne	pr pers	76	78	——
	Grupper over 10 personer student	pr pers	76	78	——
	Grupper over 10 personer barn	pr pers	32	33	——
	Årskort voksne		2890	2980	——
	Årskort barn		1055	1088	——
	Årskort studenter		1904	1963	——
	Årskort honnør		2204	2272	——
	Årskort familie 1+1		3887	4008	——
	Årskort familie 2+2		6660	6866	——
	Halvårskort voksne		1924	1984	——
	Halvårskort barn		792	817	——
	Halvårskort studenter		1268	1307	——
	Halvårskort honnør		1493	1539	——
	Halvårskort familie 1+1		2553	2632	——
	Halvårskort familie 2+2		4350	4485	——
	Leie av terapibasseng	pr gang	706	728	——
	Leie av svømmebasseng	pr gang	706	728	——
	Grunnskolens bruk i Fauske 25 m. basseng u/badevakt	pr klassetime	470	485	498
	Grunnskolens bruk i Fauske Terapibassenget u/badevakt	pr klassetime	246	253	260
	Grunnskolens bruk i Fauske Begge bassengene u/badevakt	pr klassetime			
	Grunnskolens bruk i Sulisbadet	pr klassetime	270	278	286
	Svømmeskole (kommersielt)	pr time			
Sulitjelma Bad	Voksne	pr. gang	55	57	——
	Barn	pr. gang	27	28	——
	Studenter	pr. gang	27	28	——
	Klippekort, voksne	12 klipp	400	412	——
	Klippekort, barn	12 klipp	179	185	——
	Klippekort, studenter	12 klipp	179	185	——
	Årskort, voksne		1604	1653	——
	Årskort, barn		595	613	——
	Halvårskort, voksne		1039	1071	——
	Halvårskort, barn		427	440	——

Kunstgressbaner	Trening kunstgressbaner voksne	pr time	389	401	412
	Seniorkamper kunstgress	pr kamp	646	666	684
	Ved turneringer og lignende avtales pris med enhet kultur				
Kulturskole	Ordinær kulturskolekontingent	høst	1398	1 530	1571
		vår	1730	1 890	1941
	Salg av tjenester til skoler/ barnehager	pr time			
	Salg av tjenester til organisasjoner - voksne	pr. time + evt kvelds-/helge/ høytidstillegg	375	415	416
	Salg av tjenester til organisasjoner - barn/unge	pr. time + evt kvelds-/helge/ høytidstillegg	237	255	262
	Instrumentleie - fioliner	pr. semester	308	308	316
	Materiell-avg. elever billedkunst	pr semester	205	205	211
	Fradrag ved lærerfravær mer enn to ganger	pr gang	82	90	92
	Leie av tegnesalen	pr. gang/døgn minimum	300	350	370
	Leie av annet utstyr (el-piano, forsterkere osv.)	pr. gang pr. enhet (korttidsleie)	200	250	257
	Spilleoppdrag m/elever	pr. gang, minimum + evt. kvelds-/helge-/høytidstillegg	500	600	616
	Spilleoppdrag lærere	pr. gang, minimum + evt. kvelds-/helge-/høytidstillegg	750	850	873

2. Leiesatser for skolebygg

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Skolebygg	Klasserom	pr dag	190	196	201
	Klasserom natt/overnatting	pr natt	80	82	84
	Spesialrom, musikkrom, skolekjøkken, filmrom m.m.	pr dag	280	289	297
	Vestmyra skole, auditoriet	pr gang	1165	1201	1233
	Vestmyra skole, kunnskapstrappa	pr gang	2325	2397	2462
	Valnesfjord skole, kunnskapstrappa	pr gang	2325	2397	2462

3. Gebyrregulativ for oppmålingssaker m.m. med hjemmel i matrikkelloven

Dersom tiltakshaver/rekvirent forårsaker at kommunens oppmålingsarbeid må avbrytes eller avsluttes før det er fullført, skal det belastes slike gebyrer:

Forberedelse til forretning pågår:	Etter medgått tid, men ikke mere en 50% av oppmålingsgebyret
Ferdig innkalt forretning:	50% av oppmålingsgebyret
Ferdig avholdt forretning:	75% av oppmålingsgebyret
Oppmålingsforretningen er matrikkelført:	100% av oppmålingsgebyret

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Oppretting av matrikkelenhet - Oppretting av grunneiendom og festegrunn	Punktfeste		10156	10156	10156
	Areal fra 0 - 500 m^2		14469	14469	14469
	Areal fra 501 - 1500 m^2		19656	19656	19656
	Areal fra 1501 - 2500 m^2		24024	24024	24024
	Areal fra 2501 m^2 - Økning pr påbegynt da.		1952	1953	1953
	Tillegg for teig 2 når opppmåling skjer sammen med hoved-eiendommen		6825	6826	6826
	Klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid	pr time	1256	1257	1257
	Tillegg for oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning		3617	3618	3618
Oppretting av matrikkelenhet - Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	Areal fra 0 - 500 m^2		14510	14510	14510
	Areal fra 501 - 1500 m^2		19656	19656	19656
	Areal fra 1501 - 2500 m^2		24024	24024	24024
	Areal fra 2501 m^2 - Økning pr påbegynt da.		1802	1803	1803
	Tillegg for oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning		3617	3618	3618
Oppretting av matrikkelenhet - Oppmåling av uteareal på eierseksjon	Areal fra 0 - 50 m^2	pr eierseksjon	3126	3126	3126
	Areal fra 51 - 250 m^2	pr eierseksjon	5023	5023	5023
	Areal fra 251 - 500 m^2	pr eierseksjon	8668	8668	8668
	Areal fra 501 - 1500 m^2	pr eierseksjon	19629	19629	19629
	Areal fra 1501 m^2 - Økning pr påbegynt da.	pr eierseksjon	1802	1803	1803
	Tillegg for oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning		3617	3618	3618

Oppretting av matrikkelenhet - Oppretting av anleggseiendom (grunneiendom)	Volum fra 0 - 2000 m^3		19014	19014	19014
	Volum fra 2001 m^3 - Økning pr påbegynte 1000 m^3		1802	1803	1803
	Tillegg for oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning		3617	3618	3618
Oppretting av matrikkelenhet - Registerering av jordsameie	Faktureres etter medgått tid	pr time	1256	1257	1257
	Tillegg for oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning		3617	3618	3619
Grensejustering - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	Areal fra 0 - 250 m^2		10156	10156	10156
	Areal fra 251 - 1000 m^2		14510	14510	14510
	Klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid	pr time	1256	1257	1258
Grensejustering - anleggseiendom	Volum fra 0 - 250 m^3		4354	4354	4354
	Volum fra 251 - 1000 m^3		7248	7248	7248
Arealoverføring - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	Areal fra 0 - 250 m^2		17404	17404	17404
	Areal fra 251 - 500 m^2		23833	23833	23833
	Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m^2		1802	1803	1804
	Klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid	pr time	1256	1257	1258
Arealoverføring - anleggseiendom	Volum 0 - 250 m^3		7248	7248	7248
	Volum 251 - 500 m^3		11603	11603	11603
	Volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m^3		1802	1803	1804
Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved NTH, NGO eller nyere koordinatsystemer	For inntil 2 punkter		2170	2170	2170
	For overskytende grensepunkter	pr punkt	723	724	725
	Kartlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid	pr time	1256	1257	1258
Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt ved NTH, NGO eller nyere koordinatsystemer	For inntil 2 punkter		8695	8695	8695
	For overskytende grensepunkter	pr punkt	2894	2895	2895
	Klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid	pr time	1256	1257	1257
Privat avtale for eksisterende grense	For registering av inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde		1891	1892	1892
	For hvert nytt punkt eller 100 m grenselengde		956	956	956
	Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid	pr time	1256	1256	1256
Innløsning av festetomter under gnr. 102 bnr. 637/bnr. 638 - Opplysningsvesenets fond	Behandlingsgebyr		3781	3781	3781
	Arbeid som ikke kan beregnes fastsettes etter medgått tid	pr time	1256	1257	1257

Matrikkelføring av oppmålingsforretning utført av Statens vegvesen for riks- og fylkesveger	Forretning som omfatter erverv av deler av 1 - 19 grunneiendommer	pr forretning	4272	4273	4273
	Erverv av deler av 20 - 49 grunneiendommer	pr forretning	8552	8553	8553
	Erverv av deler av 50 grunneiendommer eller flere	pr forretning	12831	12832	12832
	Arbeid som ikke kan beregnes fastsettes etter medgått tid	pr time	1256	1257	1257
Utstedelse av matrikkelbrev *	Matrikkelbrev inntil 10 sider				
	Matrikkelbrev over 10 sider				
Endringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken	Ved endringer gjort av rekvident opprettholdes gebyret	Alle satser			

* Utstedelse av matrikkelbrev reguleres i henhold til matrikkelloven

4. Betalingsregulativ for behandling av søknad om byggetillatelse, utstikking/beliggenhetskontroll av bygninger (Plan- og bygningslovens § 33-1)

Alle arealberegninger gjøres etter BRA om ikke annet er spesifisert.

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Byggesaksbehandling av rene boligbygg (nybygg maks 2 etasjer)	Pr. selvstendig boenhet		18468	18468	19041
	For hytter (fritidshus)		14774	14774	15232
Ved avslag av søknad	Ved vedtak som medfører avslag på ramme, igangsettings eller ett trinnssøknad blir tiltakshaver belastet med 50 % av opprinnelig fullt gebyr	Pr. selvstendig boenhet			9520
		For hytter (fritidshus)			7616
Byggesaksbehandling av tilbygg, påbygg, større lagerbygg, forretnings- og kontorbygg m.v.	Byggets bruksareal 0 - 50 m^2		4679	4679	4824
	Byggets bruksareal 51 - 200 m^2	pr m^2	121	121	125
	Byggets bruksareal 201 - 400 m^2	pr m^2	94	94	97
	Byggets bruksareal 401 - 600 m^2	pr m^2	82	82	85
	Byggets bruksareal over 600 m^2	pr m^2	67	67	69
	For hver etasje over og under 1. etasje - 0 - 50 m^2		1313	1314	1355
For driftsbygninger i landbruk gis 50 % rabatt	For hver etasje over og under 1. etasje - 51 - 200 m^2	pr m^2	59	59	61
	For hver etasje over og under 1. etasje - 201 - 400 m^2	pr m^2	48	48	49
	For hver etasje over og under 1. etasje - 401 - 600 m^2	pr m^2	41	41	42
	For hver etasje over og under 1. etasje - over 600 m^2	pr m^2	35	35	36
	Ombygging/bruksendring 0 - 50 m^2		1306	1346	1388
	Ombygging/bruksendring 51 - 200 m^2	pr m^2	59	61	63
	Ombygging/bruksendring 201 - 400 m^2	pr m^2	47	48	49
	Ombygging/bruksendring 401 - 600 m^2	pr m^2	41	42	43
	Ombygging/bruksendring over 600 m^2	pr m^2	35	36	37

For garasjer, uthus, naust, kaldlager og lignende som ligger under 20-1	0 - 70 m^2		4679	4679	4824
	71 - 100 m^2		9308	9308	9597
	Over 100 m^2		10674	10674	11005
Utslippssøknad Avløp, oljeutskiller mm Ny anlegg			4679	4679	4824
Større terrenginngrep etter pbl § 20-1, K					8050
Mindre terrenginngrep etter pbl § 20-1, L					3450
Rehabilitering av avløp, oljeutskillere			2616	2616	2697
Saksbehandling for arbeider etter § 20-1 gjelder forstøtningsmur, innhegning, fasadeendring, piper ol		for hvert tilfelle	2616	2697	2781
Saksbehandling for arbeider etter § 20-4		for hvert tilfelle	4679	4824	4974
Saksbehandling av rivingstillatelse	Bygg inntil 50 m2		1231	1269	1308
	Bygg inntil 200 m2		4679	4824	4974
	Bygninger over 200 m2		9419	9711	10012
Påvisning av bygningens plassering - Gebyr betales etter bebygd areal (BYA)	Bygninger med areal inntil 70 m^2		3373	3478	3586
	Bygninger med areal inntil 200 m^2		6778	6988	7205
	Bygninger med areal inntil 400 m^2		10145	10459	10783
	Bygninger med areal over 400 m^2		16867	17390	17929
	Ny utstikking inntil 70 m^2		1687	1739	1793
	Ny utstikking inntil 200 m^2		3386	3491	3599
Utføres etter kapasitet	Ny utstikking inntil 400 m^2		5072	5229	5391
	Ny utstikking over 400 m^2		8434	8695	8965
	Utstikking av ekstra kompliserte bygninger - Kan kreves gebyr etter medgått tid	pr. time	1038	1070	1103
	Beliggenhetskontroll - Areal inntil 70 m^2		3373	3478	3586
	Beliggenhetskontroll - Areal inntil 200 m^2		6778	6988	7205
	Beliggenhetskontroll - Areal inntil 400 m^2		10145	10459	10783
	Beliggenhetskontroll - Areal over 400 m^2		16867	17390	17929
Søknad om ansvarsrett	Personlig godkjenning ansvarsrett selvbygger		2616	2697	2781
Søknad om rammetillatelse	Hus, hytter og mindre prosjekter		4679	4824	4974
Søknad om rammetillatelse	Industri- og forretningsbygg og andre større tiltak				7460
Ferdigattest	Tiltak hvor det er gått mer enn 3 år etter tillatelse er gitt		2665	2748	2833

Tiltak som krever dispensjon etter PBL § 19	Dispensasjon uten høring	pr søknad	4925	5078	5235
	Dispensasjon med høring (andre myndigheter)	pr søknad	7387	7616	7852
	Tilbaketrekking av dispensasjon	Tilbakebetales 30 % av gebyr			
Endring av tillatelse		pr søknad	2616	2697	2781
Tilsyn	Tilsyn bolig		3884	4004	4128
	Tilsyn bygg (frittliggende >50 m^2)		1939	1999	2061
	Tilsyn byggeplass		5830	6011	6197
	Tilsyn foretak		3884	4004	4128
Søknad etter 20-1, K Vesentlig terrenginngrep					7500
Søknad etter 20-1, K Veier, parkering, landing					5000

5. Deling etter plan- og bygningsloven

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Delingssøknader etter PBL § 20-1 m	Søknad i regulerte områder		3008	3101	3197
	Søknad om uregulerte områder		4508	4648	4792

6. Gebyr for behandling av private reguleringsplaner/ bebyggelsesplaner/ endringer og sertifisering miljøfyrtårn

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Behandling av mindre vesentlige reguleringsendringer			10920	11259	11608
Behandling av dispensasjonssøknader			6300	6495	6696
Behandling av reguleringsplaner	For enkel plan		46200	47632	54609
	Sammesatt plan		59400	61241	68639
	For krevende plan		79200	81655	89686
Sertifisering miljøfyrtårn			5000	5155	5670

7. Gebyr for behandling av konsesjonssaker og delingssaker etter jordloven

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Behandling av søknader om delingssamtykke etter jordloven			2000	2000	2000
Behandling av søknader om konsesjon			5000	5000	5000

Gebyrene reguleres i henhold til jordlova.

8. Gebyr for utarbeiding av plan for skogsveier

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Skogsveier	Utarbeiding av plan		11635	11996	12368

9. Gebyr for gravemeldinger

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Søknadspliktig arbeid	Gebyr for behandling av gravemelding	pr gravetillatelse/ tiltak	1 550	1 598	1 647
	Arbeidsvarsling	pr gravetillatelse/ tiltak	650	670	691

10. Seksjonering

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Gebyr for behandling av seksjonering Nybygg	1 til 4 seksjoner	1 til 4	3450	4000	4124
	Tillegg for hver seksjon over 4	pr enhet		150	155
Seksjonering av eksisterende bygg	1 til 4 seksjoner	1 til 4		6000	6186
	Tillegg for hver seksjon over	pr enhet		150	155
Reseksjonering	1 til 4 seksjoner	1 til 4		6000	6186
	Tillegg for hver seksjon over	pr enhet		150	155
Oppheving av seksjonering				1500	1546

11. Priser torgleie Fauske sentrum

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Torgleie	Sommersesong: 01.05 - 30.09	pr sesong	4300	4500	4700
	Vintersesong: 01.10 - 30.04	pr sesong	4300	4500	4700
	Strøm	pr sesong	1400	1500	1600
Torgplass uten strøm		pr dag	200	250	260
Torgplass med strøm		pr dag	250	280	290
Torghandlere som benytter torgplass fast 2 ganger pr uke eller mer, betaler pr gang		pr gang		200	340
Leie av kommunalt areal (ikke torgareal) til begrenset anlegg og lagringsperiode		Pr m2 x mnd		3	20

12. Parkeringssatser

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Parkering helårskort fossildrevne biler	Definerte og udefinerte P plasser	pr år	7600	7600	5500
Parkeringsgebyr sentrum fossildrevne biler		pr time	22	22	28
Parkering Samfunnshus/Helland fossildrevne biler	Dag før kl 1000	pr døgn	32	32	38
Parkering Samfunnshus/Helland fossildrevne biler	Dag etter 1000	pr time	22	22	28
Utleie av Melenci plass ved sirkus/tivoli med mere		pr døgn			7000
Parkeringskort elbil	Definerte og udefinerte P plasser	pr år			5500
Parkeringsgebyr sentrum elbil		pr time	22	22	28
Parkering Samfunnshus/Helland elbil	Dag før kl 1000	pr døgn	32	32	38
Parkering Samfunnshus/Helland elbil	Dag etter 1000	pr time	22	22	28
Bobilparkering	Ved Rema	pr døgn	190	196	215
Kaileie hovedkai sentrum		pr døgn			170
Flytebrygge - leie		pr døgn	150	150	150

13. Kaileie Finneid kai

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Finneid kai	Tonnasje over kai Bulk eller stykkgods	Pr tonn	5	11	13
	Kaileie uten strøm	pr døgn		200	210
	Kaileie med strøm	pr døgn		300	300
	Kaivederlag for fartøy under 15 meter	pr døgn		105	110
	Kaivederlag for fartøy under 15 - 30 meter	pr døgn		210	220
	Kaivederlag for fartøy fra 30 meter og oppover	pr døgn		330	340
Finneid kai, områdeleie	Område 1 - 240 m2	pr uke			480
	Område 2 - 125 m2	pr uke			250
	Område 3 - 300 m2	pr uke			600
	Område 4 - 400 m2	pr uke			800
	Område 5 - 900 m2	pr uke			1800

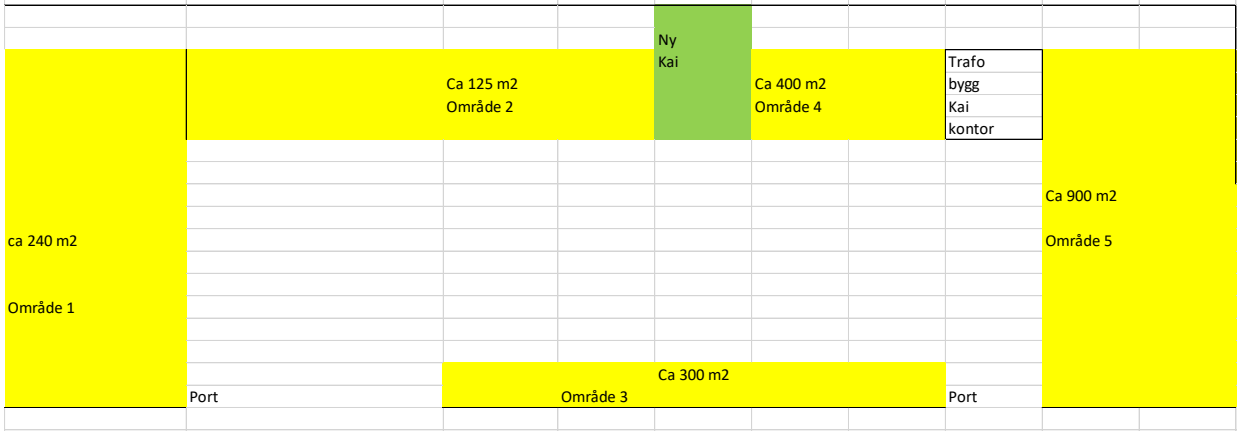

14. Kaileie Fauske sentrum

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Kaileie i Fauske sentrum	Flytebrygge (uten strøm)	pr døgn		150	150
	Kaileie uten strøm	pr døgn		200	220
	Kaileie med strøm	pr døgn		300	300
	Overtredelsesgebyr			600	600

15. Skanning/ kopiering/ utskrift

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Grunnkart eller situasjonskart (høydekurver, eiendomsgrenser, bygninger, veg)	Privat - Utsnitt rundt eiendom	pr. stk. inkl. mva	203	209	216
	Privat- Utsnitt av store areal	pr. stk. inkl. mva	492		
	Offentlig/firma - Utsnitt rundt eiendom	pr. stk. inkl. mva	308	318	327
	Offentlig/firma - Utsnitt for reguleringsplan	pr. stk. inkl. mva	985	1016	1047
	Offentlig/firma - Utsnitt av store areal	pr. stk. inkl. mva	985	1016	1047
Priser pr. utskrift i farge	A2 – lengde opp til 60 cm	pr. stk. inkl. mva	160	165	170
	A2 - Tillegg pr meter	pr. stk. inkl. mva	61	63	65
Maksimal lengde på	A1 – lengde opp til 85 cm	pr. stk. inkl. mva	246	254	261
utskrift er 18 m.	A1 - Tillegg pr meter	pr. stk. inkl. mva	98	101	104
	A0 – lengde opp til 1.3 m	pr. stk. inkl. mva	523	539	556
	A0 - Tillegg pr meter	pr. stk. inkl. mva	185	191	197
	B0 – lengde opp til 1.5 m	pr. stk. inkl. mva	677	698	720
	B0 - Tillegg pr meter	pr. stk. inkl. mva	308	318	327
Priser pr. utskrift i sort/hvit	A2 – lengde opp til 60 cm	pr. stk. inkl. mva	154	159	164
	A2 - Tillegg pr meter	pr. stk. inkl. mva	31	32	33
	A1 – lengde opp til 85 cm	pr. stk. inkl. mva	154	159	164
Maksimal lengde på	A1 - Tillegg pr meter	pr. stk. inkl. mva	74	76	79
utskrift er 18 m.	A0 – lengde opp til 1.3 m	pr. stk. inkl. mva	338	348	359
	A0 - Tillegg pr meter	pr. stk. inkl. mva	124	128	132
	B0 – lengde opp til 1.5 m	pr. stk. inkl. mva	462	476	491
	B0 - Tillegg pr meter	pr. stk. inkl. mva	185	191	197
Skanning (farge og sort/hvit)	A3	pr. stk. inkl. mva	37	38	39
	A2	pr. stk. inkl. mva	61	63	65
	A1	pr. stk. inkl. mva	92	95	98
	A0	pr. stk. inkl. mva	154	159	164
Laminering	A4	pr. stk. inkl. mva	25	26	27
	A3	pr. stk. inkl. mva	49	51	52
Posthylse (I tillegg frakt etter Posten prisregulativ)	46 cm	pr. stk. inkl. mva	31	32	33
	63 cm	pr. stk. inkl. mva	37	38	39
	80 cm	pr. stk. inkl. mva	49	51	52
	103cm	pr. stk. inkl. mva	74	76	79

16. Betalingssatser – Mat levert fra Fauske storkjøkken

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Middag paviljongene	Normalporsjon m/dessert m/mva		Se p/o	Se p/o	Se p/o
	Stor porsjon m/dessert m/mva		Se p/o	Se p/o	Se p/o
Middag tilkjørt hjemmeboende	Middag m/dessert m/mva		87	90	100
	Middag u/dessert m/mva		79	81	Utgår

17. Feieavgift

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Feieavgift	Boliger ekskl. mva	pr pipeløp	300	290	298
	Fritidsboliger ekskl. mva	pr pipeløp	168	162	166

18. Vann-, avløp- og slamgebyr

Beskrivelse	Enhet	2019			2020			2021		
		Vann	Avløp	Sum m/mva	Vann	Avløp	Sum m/mva	Vann	Avløp	Sum m/mva
Engangsgebyr	pr. bygg	4873,9	4114,49	11235,49	5361,29	4525,94	12359,04	5361,29	4525,94	12359,04
Abonnementsgebyr bolig/ fritidshus	pr. boenhet	612,80	491,51	1380,38	674,08	540,66	1518,43	674,08	540,66	1518,43
Ab.gebyr for næring/ andre bygg	eiendom/seksjo	612,80	491,51	1380,38	674,08	540,66	1518,43	674,08	540,66	1518,43
Forbruksgebyr etter areal	kr/m^2	24,64	18,28	53,65	27,10	20,11	59,01	27,10	20,11	59,01
Forbruksgebyr etter måler	kr/m^3	18,47	13,72	40,23	20,32	15,09	44,27	20,32	15,09	44,27
Årsleie for vannmåler	3/4"			191,43			210,58			210,58
	1 "			262,74			289,01			289,01
	1 1/2 "			500,47			550,52			550,52
	2"			915,51			1007,06			1007,06
Plombering og åpning av innvendig stoppekran	pr. oppmøte			965			1061,5			1061,5
Slamavgift bolig, tømming hvert år	pr. bruksenhet		1701,94	2127,42		1923,19	2403,99		2165,51	2706,89
Slamavgift bolig, tømming hvert 2. år	pr. bruksenhet		850,71	1063,38		961,30	1201,63		1082,42	1353,02
Slamavgift hytter tømming hvert 4. år	pr. bruksenhet		425,88	532,36		481,24	601,56		541,88	677,35

19. Husholdningsgebyr

Område	Beskrivelse	Enhet	2020					2021				
			Komm. tillegg	Sum eks. mva	Sum inkl. mva	Hyppigere tømming inkl. mva	Ekstra tømming inkl. mva	Komm. tillegg	Sum eks. mva	Sum inkl. mva	Hyppigere tømming inkl. mva	Ekstra tømming inkl. mva
Husholdningsgebyr	Grunngebyr	pr dunk		2282	2852				2300	2875		
	80 liter	pr dunk	59	2282	2852	627	183	61	2300	2875	646	189
	130 liter	pr dunk	59	2555	3193	703	227	61	2703	3379	724	234
	190 liter	pr dunk	59	2879	3599	792	288	61	3186	3983	815	296
	240 liter	pr dunk	59	3148	3935	866	293	61	3588	4485	892	303
	350 liter	pr dunk	59	3748	4685	1031	447	61	4474	5593	1062	461
	500 liter	pr dunk	59	6246	7808	1718	624	61	8000	10000	1769	642

Kommunalt miljøgebyr kr. 61,00 eks. mva. Økning 2,7 %
Øvrige priser ligger som vedlegg til sak betalingsregulativ 2021

20. Diverse betalingssatser i pleie og omsorg

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Paviljongene - Husleie Sagatun	Beboer	pr mnd	5000	5155	5294
Paviljongene - Mat	Middag	pr mnd	2685	2768	2843
	Tørrmat	pr mnd	1514	1561	1603
Trygghetsalarm	Tap av alarmknapp - Erstatning	pr stk	944	973	973
Hjemmetjenester (Grunnbeløp pr 01.05.2020 - kr 101 351)	Månedsabonnement under 2 G (max.pris avh. av ant. t. pr.mnd.)	pr mnd	Statens satser	Statens satser	Statens satser
	Månedsabbonement 2 - 3 G	pr mnd		1240	2904
	Månedsabbonement 3 - 4 G	pr mnd		2000	3872
	Månedsabbonement 4 - 5 G	pr mnd		2760	4840
	Månedsabbonement over 5 G	pr mnd		3200	5324
	Under 2G	pr time			210
	Timesats 2-3G	pr time		155	484
	Timesats 3 - 4 G	pr time		250	484
	Timesats 4 - 5 G	pr.time		345	484
	Timesats over 5 G	pr time		400	484
Korttidsopphold	Døgnsats		Statens satser	Statens satser	Statens satser
	Dagopphold		Statens satser	Statens satser	Statens satser
Miljø/aktivitetstjensten	Egenandel dagsentertilbud 1 gang pr mnd		118	122	80 pr.gang
	Egenandel dagsentertilbud fra 2 ganger til 3 ganger		235	242	80 pr.gang
	Egenandel dagsentertilbud fra 4 ganger		400	412	80 pr.gang

21. Betalingssatser for kommunale barnehager gjeldende fra 01.01.2021

NB! Gjelder fra 01.01.2021

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Satser kommunale barnehager	Helplass	100 %	3040	3135	3230
	Halv plass	50 %	1520	1567	1615
	Enkelttimer/dager inntil 6 timer pr dag	pr time	45	46	47
	Enkeltdager	pr dag	229	235	241
	Matpenger	pr dag	26	27	28

22. Voksenopplæring

Område	Beskrivelse	Enhet	2019	2020	2021
Voksenopplæring	Elever som **ikke** har rett og plikt (EØS/arbeidsinnvandrere) - i ordinære grupper på dagtid hvis det er ledig plass	pr undervisn.-time	55	57	60
	Elever som har plikt, men ikke rett - i ordinære grupper på dagtid hvis det er ledig plass	pr undervisn.-time	55	57	60
	Statsborgerprøve		700	720	740
	Norskprøve muntlig		650	670	690
	Norskprøve skriftlig (hel prøve)		650	670	690
	Delprøve norsk skriftlig		325	335	345
	Samfunnskunnskapsprøve for betalende elever		650	670	690

23. Betalingssatser for SFO

Nye betalingssatser fra 01.01.2021

Område	Beskrivelse	Enhet	01.08.2020	**Fra 01.01.2021**	**Fra 01.01.2022 selvkostsats**
SFO	Sats 1: Fra 1-7 timer pr skoleuke	pr mnd	859	1100	1500
	Sats 2: Fra 7-14 timer pr skoleuke	pr mnd	1 656	2150	2800
	Sats 3: Fra 14 -> timer pr skoleuke	pr mnd	2 298	3000	3900
	Sats 4: Hel dag, skolefrie dager	pr dag	226	250	350
	Sats 5: Sammenhengende uke, skolefrie dager	pr uke	921	1000	1400
Matpenger	Sats 1	pr mnd	72	90	90
	Sats 2	pr mnd	135	160	160
	Sats 3	pr mnd	176	200	200
	Sats 4	pr dag	19	25	25
	Sats 5	pr uke	93	125	125
	Leksehjelp i SFO tid	pr mnd	-129	-132	-132

For sats 1,2 og 3 betales det for 38 skoleuker (10 måneder) og gjelder kun skoledager. Sats 4 og 5 gjelder alle skolefrie dager hvor SFO holder åpent. Barn med behov for styrket SFO tilbud på 5.-7.trinn har rett til friplass på alle skoledager. Alle barn, 1.-7.trinn må betale for tilbudet på skolefrie dager.

For sats 1 og sats 2 må foresatte, i samarbeid med SFO leder, avtale hvordan timene legges **fast** gjennom skoleåret. Det gis 50 % søskenmoderasjon beregnet ut fra lavest betalende sats. Søskenmoderasjon gis til søsken folkeregistrert på samme adresse og med samme hovedforsørger. Matpenger betales i tillegg til oppholdsbetaling.

Selvkostsats fra 01.01.2022 er basert på barn i SFO pr. september 2020. Det må påregnes at foresatte vil ta barn ut av SFO når satsen økes. Estimatet på selvkost er basert på at det kjøpes plass til 30 % av barna på SFO på alle skolefrie dager.

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/17104 Arkiv sakID.: 20/426	Saksbehandler: Terje Valla

Sak nr.		Dato
115/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage
Lyngheia barnehage AS

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

- Fauske kommune viser til ulike søknader om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd for nye barnehageplasser for inntil 9 store barn i Lyngheia private barnehage.

- Kommunen avslår søknaden med bakgrunn i behovsanalyse om barnehagedekning, kjente fødselstall, igangsatt prosjekt i Erikstad barnehage, forslag i budsjettet om generell reduksjon av barnehageplasser og den særs krevende økonomiske situasjonen (KØB) kommunen befinner seg i.

Vedlegg:

16.11.2020	Ønske om utbygging av barnehage	1458767
16.09.2020	Søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd til nye barnehageplasser for 2021	1453036
16.09.2020	E-post	1453037
05.10.2020	Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	1452786
24.09.2020	E-post Lyngheie barnehage	1453370
24.09.2020	Forhåndsgodkjenning,kommunalt tilskudd	1453369
22.06.2020	Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	1437466
24.02.2020	Søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	1434452
02.06.2020	brev-kd-udir-finansiering-av-deler-av-barnehage	1437468
05.10.2020	Krav om lovlighetskontroll av vedtak i kommunestyresak 58/20 - Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	1447568
09.07.2020	Mindretallsanke kommunestyre-sak 58/20	1447540

Sammendrag:

- Lyngheia barnehage har i brev datert 24.02.20 søkt om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av eksisterende arealer i barnehagen.

- Forhåndsgodkjenningen ble fremmet som sak 58/20 i kommunestyret 18.06.20.

Søknaden ble innvilget av et flertall i kommunestyret.

- Lovlighetskontroll av vedtaket ble fremmet av mindretallet bestående av Ap, Rødt og SV.

- Saken ble i KOM 92/20 vedtatt utsatt, og i KOM 91/20 ble det opprinnelige vedtaket i sak 58/20 opphevet.

- Det ble også i sak 91/20 gjort vedtak om å fremme ny sak til kommunestyret, hvor muligheten for å eventuelt redusere antall plasser i de kommunale barnehagene utredes, likt antall plasser lyngheia barnehage søker om forhåndsgodkjenning av.

Saksopplysninger:

Kommunestyret har i sak 091/20 bedt kommunedirektøren fremme ny sak for kommunestyret hvor det også utredes i saken muligheten for å eventuelt redusere antall plasser i kommunale barnehager likt det antall plasser Lyngheia barnehage søker om forhåndsgodkjenning av.

Kommunedirektøren tolker vedtaket slik at kommunen skal utrede og stå igjen med likt antall plasser som tidligere, og ikke med en utvidelse av dagens antall slik den opprinnelige søknaden innebar. Endringen ligger da i at en privat barnehage overtar driften av et gitt antall flere plasser og kommunen reduserer tilsvarende plasser innenfor de kommunale barnehagene.

Lyngheia barnehage er en privat andels barnehage. Den består av en lokasjon på Finneid, Lyngveien barnehage og en lokasjon i Hauan, Tinkeliheia barnehage. I Lyngveien på Finneid er det 3 avdelinger og totalt 54 plasser, mens det i Tinkeliheia (friluftsbarnehage) er 2 base-avdelinger med 36 plasser. Totalt for Lyngheia utgjør dette 90 plasser.

Lyngheia barnehage har 81 solgte andelsaksjer, hvor hver av disse gir rett til en plass (storbarn, 3-6 år). Skal en aksje-eier kreve rett til plass for et lite barn (0-2-år), må en ha tilgang på 2 aksjer. De plassene som hvert år ikke utløses av aksjeeiere, fylles opp som frie plasser.

Lyngheia barnehage, ved styrer Nina Olufsen, har i e-post bekreftet at det er garanti tilsvarende 9 store plasser det søkes om.

> «Lyngheia Barnehage ønsker å bygge ut barnehagen som tilfredsstiller areal for 9 store plasser. Ved inntak av små barn vil barnehagen forholde seg til det totale leke- og oppholdsarealet.»

Dette kan utgjøre ulike kombinasjoner av barn. Små barn er barn fra 0-2 år. Store barn er barn fra 3-6 år. Disse beregnes forskjellig og har forskjellig tilskuddssats. Beregnet tilskuddssats for drift ordinære private barnehager i 2021 utgjør henholdsvis;

- kr **237 793** for små barn

- kr **114 738** for store barn.

Spørsmålet kommunedirektøren da må søke å finne svar på er hvilke konsekvenser endringen vil kunne utløse, og hvilken betydning det kan få for kommunens utgifter til barnehagedrift, spesielt knyttet til den årlige beregnede tilskuddssatsen basert på kommunens samlede utgifter til drift.

Veiledende norm for størrelsen på inneareal (Utdanningsdirektoratet) er 4 m2 pr. barn over tre år og om lag en tredel mer pr. barn under tre år.

Barn	Arealbehov	Tilskuddssats
Store barn (3-6 år)	4,0 m2	Kr 114 738
Små barn (0-2 år)	5,3 m2	Kr 237 793

9 store plasser utgjør da en utbygging på minimum 36 m2 (9 x 4m2). Et areal på maks 36 m2 kan i utgangspunktet utnyttes i ulike kombinasjoner som kan gi reell plass for mellom 7 og 9 barn ut fra kombinasjonen av disse. I praksis er det mest vanlig med rene avdelinger med enten store eller små barn, men i noen tilfeller gjøres det unntak fra dette for å sikre plass til alle barn ved opptak.

Store barn (3-6 år)	Små barn (0-2 år)	Sum plasser	Areal m2	Tilskudd kr
9	0	9	36,0	1 032 642
7	1	8	33,3	1 040 959
6	2	8	34,6	1 164 014
5	3	8	35,9	1 287 069
3	4	7	33,2	1 295 386
2	5	7	34,5	1 418 441
1	6	7	35,8	1 541 496

Vi ser av tabellen at tilskuddsgarantien i så fall varierer mellom ca. 1,0 – 1,5 mill. kr.

Kommunedirektøren velger å drøfte saken rundt følgende tematikk, og viser ellers til den samlede saksutredningen i KOM-sak 058/20 som redegjør for det prinsippielle og lovmessige spørsmålet rundt behandlingen av en slik søknad, samt gjennomgang av de senere års barnehageopptak og barnetall i barnehagene.

1. **Vedtak knyttet til barnehagestruktur i Fauske kommune**

I KOM-sak 032/19 om «Revidert plan for strategisk arealforvaltning oppvekstområdet – 2019» ble følgende vedtatt i punkt 5 og 6 i prinsippvedtaket.

> *5. De 2 gjenværende barnehageavdelingene i Vestmyra hvit flyttes til ledige lokaler i Erikstad skoles 1. – 4. arealer etter nødvendige tilpasninger.*
>
> *Det etableres lokale for opphold, hvile, trening og pleie for barn med spesielle behov i skolens*

tidligere SFO-lokaler.

6. Kommunestyrets vedtak i sak 099/17 om bygging av nye avdeliger i Vestmyra barnehage rød omgjøres til fordel for punkt 5 i vedtaket.

Fra saksutredning i KOM-sak 058/20 og saksbehandlers konklusjon:

«På denne måten vil Fauske kommune kunne legge til rette for at fremtidig barnehagestruktur arealmessig har den kapasiteten som Lyngheia barnehage nå søker om å få tilskudd til. Fauske kommune kan ved tilgangen på areal i Erikstad barnehage kunne tilpasse tilbud ved å bemanne opp/ned avhengig av etterspørselen.

I vurderingen av søknaden fra Lyngheia barnehage må kommunen vurdere strengt den økonomisk konsekvensen en utvidelse av kapasiteten vil få. Grunnlaget for å vurdere den økonomiske konsekvensen ligger i tilskuddssatsene til private barnehager i Fauske kommune for 2020 og kommende år.

Ut fra den kunnskap vi sitter på om fremtidig behov for barnehageplasser i Fauske kommune, er det ikke noe som tilsier et behov for utvidelse av plasser i Lyngheia barnehage i tillegg til utvidelse av Erikstad barnehage. Dersom Erikstad barnehage ikke utvides med 2 avdelinger vil kommunen stå med uutnyttet bygningsmasse som vanskelig kan benyttes til annet formål enn barnehage.

For Fauske kommune vil en utvidelse av flere barnehageplasser ikke bidra med noe økt rammetilskudd i år eller fra 2021 og videre, da kommunen får rammestilskudd basert på antall barn og ikke antall barnehageplasser vi har tilgjengelig.»

Det er igangsatt ombygging av Erikstad skole til barnehage avdelinger med fleksibilitet på antall tilgjengelige plasser, ut fra at den tidligere barneskolen har ferdige arealer som kan tas i bruk ved godkjenning og behov for flere plasser i årene som kommer. Enten ved at det blir flere barn, eller at kommunestyret ønsker å prioritere å ha flere plasser ledige gjennom året for tilflyttere, til tross for den økte utgiften på tilskudd til de private. Fleksibiliteten sikres gjennom tilsetting av flere pedagoger/assistenter etter behov i og med at barnehagens samlede areal er større enn det antall plasser den disponerer. En avdeling for 9 små barn kan da utvides til 12 barn ved tilsetting av en enkelt pedagog/assistent, og en avdeling for 18 store barn kan utvides til 24 barn gjennom samme fremgangsmåte.

Hvis denne prosessen skal stoppes, forutsetter det opphevelse av vedtak i KOM sak 032/19, punkt 5. Et slikt vedtak vil også påløpe kommunen kostnader. Både i forhold til å utgifter ved å stoppe et igangsatt prosjekt og de midler som er brukt så langt, men også fordi disse lokalene ikke egner seg til annen bruk i kombinasjon med barnehagen som allerede er etablert der, og vil koste kommunen penger i vedlikehold og oppvarming i årene som kommer.

Kostnad med å stoppe utbyggingen av Erikstad skole til barnehage for å ta inn Vestmyra hvit barnehage er beregnet til følgende:

- *Allerede bestilte oppdrag (kontrakt på prosjektleder/byggeleder med utarbeidelse av kravspesifikasjon, herunder ARK og RIB. = 1,2 MNOK*

I tillegg til dette kommer årlige kostnader knyttet til ubrukte lokaler i 1/3 del av bygget beregnet til følgende:

- *Energikost. 800m2* *45 000,- pr år*
- *kommunale avgifter* *20 000,- pr år*
- *Brannalarm* *7000,-*
- *Forsikring* *20 000,-*
- ***Totalsum tomgangskjøring = 92 000,-***

Oppsummert gir dette en engangskostnad på kr 1 200 000, og en årlig kostnad på kr 92 000 for den ubrukte byggningsmassen.

2. Demografi og fødselstall

Kommunedirektøren har i budsjettforslaget for budsjett 2021 foreslått nedleggelse av en småbarnsavdeling. Dette gjøres ut fra ut fra kjente fødselstall for 2020 på 70 barn, registrert av jordmor ved Fauske familiesenter. Uten tilflytting utenom, vil behovet for barnehageplasser være lavere i 2021 enn i 2020. Tall fra SSB rapporterer 85 fødte i kommunen i 2019.

Tallene gjelder for hele kommunen som sådann, og ikke bare for sentrum eller Hauan/Finneid området, og sier dermed ikke noe om det spesifikke behovet i det området. Geografisk adresse er ikke alltid sammenfallende med hvor foreldre søker barnehageplass. Faktorer som type barnehage (tema), hvor søsken har plass, hvilken retning en kjører for å kommes seg på jobb, hvor det er ledighet, barnehagens åpningstid og om en har andelsrettigheter i en privat barnehage eller ikke, er noen av faktorene som innvirker på valg.

Hvis vi sammenligner oss med andre kommuner er avstandene i sentrum mellom bydelene relativt korte, og alle i sentrum har tilgang på barnehage innen rimelig avstand. For et fåtall av kommunens innbyggere som ikke har tilgang på eget transportmiddel, vil gangavstand eller tilgang på kollektivtilbud være en avgjørende faktor.

3. Kapitaltilskudd

Private barnehager får ikke økt kapitaltilskuddet gjennom rehabilitering av eksisterende lokaler.

Hvis private barnehager har «**en stor økning i godkjent areal**» får private barnehager økt kapitaltilskudd for hver heltidplass som inngår i det nye arealet. Kommunedirektøren forutsetter i denne saken at kapitaltilskuddet ikke vil øke ut fra at det ikke er snakk om en <u>stor</u> økning av barnehagens allerede godkjente areal. Barnehagen har 3 avdelinger og 54 plasser som allerede er godkjent, og en utbygging tilsvarende 9 store plasser

Hvis kapitaltilskuddet må økes utgjør det i så fall differensen mellom kr 18 100 (nye plasser) pr. heltidsplass kontra kr 8 000 (eksisterende plasser) pr. heltidsplass. For inntil 9 heltidsplasser samlet kr 90 900 i året, avtrappende mot 10 år (se avtrappingstabell). Hvis færre plasser benyttes, reduseres

kapitaltilskuddet tilsvarende.

Satser for kapitaltilskudd til private ordinære barnehager

Godkjenningsår	Kroner per heltidsplass
Til og med 2012	8 000
2013-2015	14 500
2016-2018	17 300
2019-2021	18 100

Saksbehandlers vurdering:

Saksbehandlers tidligere vurdering i sak 58/20 er vedlagt, og fremstår fortsatt som hoveddelen av kommunedirektørens utredning saken.
Saksbehandlers konklusjon sier blant annet:

> *«Ut fra den kunnskap vi sitter på om fremtidig behov for barnehageplasser i Fauske kommune, er det ikke noe som tilsier et behov for utvidelse av plasser i Lyngheia barnehage i tillegg til utvidelse av Erikstad barnehage. Dersom Erikstad barnehage ikke utvides med 2 avdelinger vil kommunen stå med uutnyttet bygningsmasse som vanskelig kan benyttes til annet formål enn barnehage.*
>
> *For Fauske kommune vil en utvidelse av flere barnehageplasser ikke bidra med noe økt rammetilskudd i år eller fra 2021 og videre, da kommunen får rammestilskudd basert på antall barn og ikke antall barnehageplasser vi har tilgjengelig.»*

I etterkant av vedtaket i juni har det fremkommet oversikt over foreløpige fødselstall som tilsier at Fauske kommune totalt sett ikke har behov for å opprette nye barnehageplasser. Fødselstallene går ned, og inneværende år er det forventet 70 fødsler i Fauske kommune. Det vil derfor komme færre barn inn i småbarns avdelingene høsten 2021 (0-3 år) enn de som går over til storbarns avdelingene (4-6 år).

Totalt sett tilsier prognosene at antall barnehageplasser i Fauske kommune må reduseres høsten 2021 for å sikre en økonomisk forsvarlig drift. De siste årene har den totale kapasiteten i kommunen dekket etterspørselen, men fleksibiliteten gjennom året er noe svak. Hvis allerede vedtatte ombygging av Erikstad barnehage fullføres vil kommunen kunne utvide/innskrenke nødvendig kapasitet hvis barnehageopptakt i mars hvert år tilsier behov for endringer, knyttet til de kullvariasjoner vi opplever.

Det hersker også usikkerhet rundt de demografiske konsekvensene av å åpne flere plasser i Lyngheia begrenset til 9 store barn, samtidig som kommunen varsler å legge ned en av sin egne småbarnsavdelinger. Hvor kommunen skal ta ned avdelinger, og i hvilket omfang, kan være vanskelig å konkludere med ettersom det ikke søkes og tildeles plasser for neste år i barnehage før våren 2021.

På nåværende tidspunkt er det 2 alternativer som da fremstår som sannsynlige, uten at alle konsekvenser av de er utredet.

1. **Legge ned de 2 siste avdelingene i hvit-barnehagen**.

    1. Det første er kostnader med å stanse igangsatte prosjekter.
    2. Den andre er at kommunen står med et uutnyttet areal som har få andre bruksområder, men som likevel genererer kostnader til oppvarming og nødvendig vedlikehold. Begge er beskrevet i saksutredningen.
    3. Den tredje konsekvensen er at kommunen mister sine planlagte, fleksible avdelinger for å kunne handtere årlige svingninger i søkertall.
    4. Konsekvens nummer fire har betydning for barn som har spesielle behov. Gjennom sist vedtatte ombygging av Erikstad er det planlagt at det tidligere SFO arealet til skolen etableres som arena for de barna som har spesielle behov gjennom dagen. Dette kan være behov knyttet til arealer for fysioterapi, trening, medisinering, hvile eller andre behov gitt gjennom vedtak om spesialpedagogisk hjelp i barnehage. Disse vedtakene gjelder også barn som ikke går i barnehage.

Det innebærer at ombygging på Erikstad må stanses umiddelbart med de følgekonsekvenser det gir. Disse knytter seg til fire punkter.

a. Det første er kostnader med å stanse igangsatte prosjekter.

b. Den andre er at kommunen står med et uutnyttet areal som har få andre bruksområder, men som likevel genererer kostnader til oppvarming og nødvendig vedlikehold. Begge er beskrevet i saksutredningen.

c. Den tredje konsekvensen er at kommunen mister sine planlagte, fleksible avdelinger for å kunne handtere årlige svingninger i søkertall.

d. Konsekvens nummer fire har betydning for barn som har spesielle behov. Gjennom sist vedtatte ombygging av Erikstad er det planlagt at det tidligere SFO arealet til skolen etableres som arena for de barna som har spesielle behov gjennom dagen. Dette kan være behov knyttet til arealer for fysioterapi, trening, medisinering, hvile eller andre behov gitt gjennom vedtak om spesialpedagogisk hjelp i barnehage. Disse vedtakene gjelder også barn som ikke går i barnehage.

    Behovet er økende, og de fleste barnehager er ikke bygd for å ivareta hverken arealbehov eller utstyr til denne oppgaven. Ombyggingen av Erikstad barnehage gir mulighet for å tilrettelegge arealer for dette som kan komme alle barn med spesielle behov til nytte.

2. **Legge ned den kommunale barnehagen i Hauan**.

Denne består i dag av 2 avdelinger. En for små barn (6 barn), og en for store barn (18 barn). Alternativet har som konsekvens at området Hauan/Finneid ikke står igjen med flere plasser totalt sett, og det vil ikke være kommunal barnehagedrift i hele området. Forslaget vil også kunne medføre en større reduksjon i barnehageplasser enn det kommunen har mulighet til for å gi alle rettighetsbarn plass ved hovedopptak.

Nedleggelse av Hauan barnehage vil gi besparelser knyttet til både vaktmesterressurs og renholdsressurs, samtidig som et tomt barnehagebygg gi tilsvarende utgifter pr m2 som på Erikstad når det står ubenyttet gjennom året. For Hauan er dette beregnet til 77 000 kr pr. år. Kommunen disponerer selv resten av bygget til Integreringsavdelingen, og kan ikke avhende selve barnehagedelen for å kvitte seg med denne kostnaden.

Ett tredje mulig alternativ er at søking til andre private barnehager reduseres, og det vil være her reduksjon tilsvarende de 9 plassene kommer. Dette er et alternativ kommunadirektøren ikke kan gi noen redegjørelse for konsekvensene av for de private barnehagene

Til syvende og sist står en også igjen med et spørsmål om økonomi. Å beregne den kommunale besparelsen ved å ta ned 9 plasser for store barn, når det ikke er sikkerhet knyttet til hvor disse kan tas, er vanskelig. En kommunal stor-barn avdeling består i dag av 18 plasser. Hvor mange som søker plass i Sulitjelma og Valnesfjord får også betydning. I snitt regner en at driften av en avdeling med 18 store barn koster ca. 1,5 mill. i året, avhengig av hvor mange andre avdelinger de felles driftsutgiftene kan deles på. Å ta bort 9 store plasser tilsvarer i teorien en halv avdeling.

Det er utgifter til den samlede kommunale driften som danner utgangspunkt for beregningen av tilskudd til det samlede antall private plasser. Det innebærer at hvis driftsutgiftene pr. barn i de kommunale barnehagene øker i en periode hvor omstillinger, flyttinger og nedleggelser gjør det utfordrende å drive en optimalisert drift av de kommunal barnahgene, så vil konsekvensen kunne være at tilskudssatsene til private barnehager øker tilsvarende. Og da ikke bare for de 9 plassene det her søkes godkjenning for, men for samtlige private plasser i kommunen. I 2019 utgjorde dette 233 plasser (54 %) eav det totale antall på 430 barn. Tilskuddssats beregnes etterskuddsvis og vil da kunne få konsekvens for kommunebudsjettet i 2023 og utover.

Ut fra det antall variabler som i denne sak vil påvirke utfall, kan ikke kommunedirektøren gi et klart og tydelig svar på om det å si ja til søknaden vil kunne føre til at kommunens samlede utgifter til barnehagedrift vil være like, dyrere, eller billigere. Prinsippet om hvorvidt en ønsker kommunale eller private plasser, eller i hvilken kombinasjon, blir da av større betydning i en slik sak. Et annet moment er i hvor stor grad plassene skal være andelsplasser knyttet til eierskap av aksjer i en privat barnehage eller plasser hvor dette ikke er et krav.

Det fremstår som tydelig at det foregår utbredt boligutbygging i Hauan og på Finneid. Samtidig tilsier tall fra SSB at vi ikke kan forvente en økning i antall barn mellom 0-6 år i årene som kommer i kommunen som helhet. Kommunen foreslår selv å legge ned en avdeling neste år. Det fremstår som et tydelig motargument mot å øke antall plasser. Den kommunale økonomiske bærekraften (KØB)er særdeles lav, og selv om tilgjengelige, ledige barnehageplasser gjennom året kan være med å bidra til enklere forhold for nye bosettere, har kommunedirektøren ikke noe annet valg enn å sterkt advare mot vedtak som på sikt kan vise seg å være med på å ytterligere forværre kommunens bærekraft i årene fremover.

Barnehageloven legger opp til at kommunen kan avgjøre slike søknader etter eget skjønn. Skjønnet skal ikke være vilkårlig eller innebære usaklig forskjellsbehandling.

Kommunedirektørens skjønn tilsier følgende innstilling:

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Fra: Nina Olufsen <nina@lyngheia.no>
Sendt: fredag 6. november 2020 12.53
Til: Terje Valla
Emne: barnehageplasser

Hei Terje

Lyngheia Barnehage ønsker å bygge ut barnehagen som tilfredsstiller areal for 9 store plasser. Ved inntak av små barn vil barnehagen forholde seg til det totale leke- og oppholdsarealet.

For mer info, ta kontakt på telefon.

--
Nina Olufsen

Styrer

Lyngheia Barnehage

Lyngheia Barnehage as

Avd. Lyngveien – Avd. Tinkeliheia
Lyngveien 4, 8209 Fauske
Tlf 756 45879
Orgnr. 960896998

Fauske 16/9-20

Til Fauske Kommune

V/Rådmann Geir Mikkelsen

Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd til nye barnehageplasser

Viser til tidligere sendt søknad, 24.02.20, vedr. utvidelse av Lyngheia Barnehage. Jeg vil med dette videreføre søknaden om nye barnehageplasser til 2021.

Nina Olufsen

Styrer

Lyngheia Barnehage

Fra: Nina Olufsen <nina@lyngheia.no>
Sendt: onsdag 16. september 2020 13:32
Til: Geir Mikkelsen
Kopi: Postmottak; Marlen Rendall Berg
Emne: Forhåndsgodkjenning, kommunalt tilskudd
Vedlegg: Forhåndsgodkjenning,kommunalt tilskudd.docx

Hei Geir Mikkelsen

Se vedlegg.

Vedlegget gjelder forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd til nye barnehageplasser i Lyngheia Barnehage.

Søknad om tilskudd vil ikke gjelde for inneværende budsjettår, men for 2021 (event. 2022, står ikke i vedlegget)

--
Nina Olufsen

Styrer

Lyngheia Barnehage

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/13578 Arkiv sakID.: 20/426	Saksbehandler: Erik Alvestad

Sak nr.		Dato
092/20	Kommunestyre	01.10.2020

Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret viser til søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd for nye barnehageplasser i Lyngheia private barnehage.

Kommunestyret opprettholder avslag på søknaden med bakgrunn i behovsanalyse om barnehagedekning gjort i saksutredningen til sak 58/20 og fødselsutvikling i Fauske kommune.

Kommunestyre 01.10.2020:

Behandling:

Ketil Skår (H) stilte spørsmål med egen habilitet. Han er medeier og styreleder i Lyngheia barnehage. Skår ble enstemmig erklært inhabil med hjemmel i forvaltningsloven § 6, første ledd e).

Siv Anita Johnsen Brekke (H) fremmet utsettelsesforslag på vegne av FRP, H, KRF, SP:
Saken utsettes.

Utsettelsesforslaget ble vedtatt med med 13 (3FRP, 4H, 1KRF, 5SP) mot 13 (9AP, 2R, 2SV) stemmer (ordfører dobbeltstemme).

KOM- 092/20 Vedtak:

Vedtak:
Saken utsettes.

Vedlegg:

24.09.2020	E-post Lyngheie barnehage	1453370
24.09.2020	Forhåndsgodkjenning,kommunalt tilskudd	1453369
22.06.2020	Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	1437466
24.02.2020	Søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	1434452
02.06.2020	brev-kd-udir-finansiering-av-deler-av-barnehage	1437468

Sammendrag:

Lyngheia barnehage har i brev datert 24.02.20 søkt om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage.

Forhåndsgodkjenningen ble fremmet som sak 58/20 i kommunestyret 18.06.20.

Søknaden ble vedtatt innvilget i kommunestyret.

Lovlighetskontroll av vedtaket ble fremmet og sendt Fylkesmannen i Nordland.

Saksopplysninger:

Som følge av at Fauske kommune er innmeldt i ROBEK skal Fylkesmannen kontrollere lovligheten av vedtak med følger for kommunens årsbudsjett, jf kommuneloven §28-3. Fylkesmannen følger av den grunn med på de politiske vedtak som fattes i Fauske kommune.

Fylkesmannen har kjent vedtaket i sak 58/20 - Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage er - ugyldig.

Fylkesmannen peker i sin uttalelse på at*:*

> *Vedtaket ikke kan effektueres så lenge det er manglende inndekking i budsjettet. Det er kommunestyret sitt ansvar å finne finansiering når de vedtar en sak som har konsekvenser for inneværende års budsjett.*

Sak om lovlighetskontroll, som er innsendt av representanter for mindretallet i kommunestyret, er også ferdigbehandlet av Fylkesmannen og behandles i egen sak i KOM.

Lyngheia barnehage har, ved styrer Nina Olufsen, sendt e-post til rådmannen datert 16. september 2020 med søknad om forhåndsgodkjenning av plasser i 2021, eventuelt 2022. Om dette er å anse som en ny søknad eller endring av nåværende, kommer ikke tydelig frem i e-posten.

Saksbehandlers vurdering:

Saksbehandlers tidligere vurdering i sak 58/20 er vedlagt, og fremstår fortsatt som rådmannens utredning i saken. I etterkant av vedtaket i juni har det fremkommet oversikt over foreløpige fødselstall som tilsier at Fauske kommune totalt sett ikke har behov for å opprette nye barnehageplasser. Fødselstallene går ned, og inneværende år er det forventet 70 fødsler i Fauske kommune. Tallet for 2019 var 85 fødsler. Det vil derfor komme færre barn inn i småbarns avdelingene høsten 2021 (0-3 år) enn de som går over til storbarns avdelingene (4-6 år).

Totalt sett tilsier prognosene at antall barnehageplasser i Fauske kommune må reduseres høsten 2021 for å sikre en økonomisk forsvarlig drift. Når allerede vedtatte ombygging av Erikstad barnehage er fullført vil kommunen kunne utvide/innskrenke nødvendig kapasitet hvis barnehageopptakt i mars hvert år tilsier behov for endringer knyttet til de kullvariasjoner vi opplever.

Kommunen mottar tilskudd knyttet til drift av barnehager basert på antall folkeregister registrerte barn som har rettighet på plass ut fra tilhørende lover og forskrifter. Ramme tilskuddet er ikke avhengig av hvor mange plasser som brukes. Det betyr at plasser som fylles opp etter hovedopptaket er gjort, vil utløse ekstra kostnader. Enten ved direkte utbetalinger til private barnehager pr. plass som fylles opp, eller ved at tilskudds satsen for hvert enkelt barn som beregnes ut fra kommunens drift av de kommunale barnehageplassene øker, fordi driftsbudsjettet øker.

Geir Mikkelsen
rådmann

Fra: Geir Mikkelsen
Sendt: onsdag 16. september 2020 13.33
Til: Terje Valla
Emne: Fwd: Forhåndsgodkjenning, kommunalt tilskudd
Vedlegg: Forhåndsgodkjenning,kommunalt tilskudd.docx; ATT00001.htm

Kategorier: Arkivert i Websak

Sendt fra min iPhone

Videresendt melding:
Fra: Nina Olufsen <nina@lyngheia.no>
Dato: 16. september 2020 kl. 13:32:05 CEST
Til: <geir.mikkelsen@fauske.kommune.no>
Kopi: <postmottak@fauske.kommune.no>, Marlen Rendall Berg <marlen.berg@fauske.kommune.no>
Emne: Forhåndsgodkjenning, kommunalt tilskudd
Hei Geir Mikkelsen

Se vedlegg.

Vedlegget gjelder forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd til nye barnehageplasser i Lyngheia Barnehage.

Søknad om tilskudd vil ikke gjelde for inneværende budsjettår, men for 2021 (event. 2022, står ikke i vedlegget)

--
Nina Olufsen

Styrer

Lyngheia Barnehage

Lyngheia Barnehage as

Avd. Lyngveien – Avd. Tinkeliheia
Lyngveien 4, 8209 Fauske
Tlf 756 45879
Orgnr. 960896998

Fauske 16/9-20

Til Fauske Kommune

V/Rådmann Geir Mikkelsen

Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd til nye barnehageplasser

Viser til tidligere sendt søknad, 24.02.20, vedr. utvidelse av Lyngheia Barnehage. Jeg vil med dette videreføre søknaden om nye barnehageplasser til 2021.

Nina Olufsen

Styrer

Lyngheia Barnehage

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/4737 Arkiv sakID.: 20/426	Saksbehandler: Tom Erik Holteng

Sak nr.		Dato
067/20	Formannskap	09.06.2020
058/20	Kommunestyre	18.06.2020

Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage

Vedtak som innstilling fra Formannskap - 09.06.2020

Innstilling til kommunestyret:

Fauske kommune viser til søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd for nye barnehageplasser i Lyngheia private barnehage.

Kommunen avslår søknaden med bakgrunn i behovsanalysen om barnehagedekning gjort i saksutredningen, og i lys av den særs krevende økonomiske situasjonen kommunen befinner seg i.

Rådmannens forslag til innstilling:

Fauske kommune viser til søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd for nye barnehageplasser i Lyngheia private barnehage.

Kommunen avslår søknaden med bakgrunn i behovsanalysen om barnehagedekning gjort i saksutredningen, og i lys av den særs krevende økonomiske situasjonen kommunen befinner seg i.

Formannskap 09.06.2020:

Behandling:

Ketil Skår (H) stilte spørsmål med egen habilitet. Andelshaver i Lyngheia barnehage.
Skår ble enstemmig erklært inhabil, jf. forvaltningsloven § 6, andre ledd.

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

FOR- 067/20 Vedtak:

Innstilling til kommunestyret:

Fauske kommune viser til søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd for nye barnehageplasser i Lyngheia private barnehage.

Kommunen avslår søknaden med bakgrunn i behovsanalysen om barnehagedekning gjort i saksutredningen, og i lys av den særs krevende økonomiske situasjonen kommunen befinner seg i.

Kommunestyre 18.06.2020:

Behandling:
Ketil Skår (H) stlte spørsmål med egen habilitet. Han er andelseier i Lyngheia barnehage.
Skår ble enstemmig erklært inhabil, jf. forvaltningsloven § 6, 2. ledd

Siv Anita Johnsen Brekke (H) fremmet på vegne av FRP, H, KRF, SP:
Fauske kommune viser til søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd for nye plasser i Lyngheia barnehage.
Fauske kommune innvilger søknaden.

FRP/H/KRF/SP's forslag ble vedtatt med 13 (3FRP, 4H, 1KRF, 5SP) (ordførers dobbeltstemme) mot 13 (9AP, 2R, 2SV) stemmer avgitt for formannskapets innstilling.

KOM- 058/20 Vedtak:
Vedtak:
Fauske kommune viser til søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd for nye plasser i Lyngheia barnehage.
Fauske kommune innvilger søknaden.

Anne F. Stenhammer (SV) fremmet på slutten av møtet at de ville vurdere en lovlighetskontroll i saken.

Vedlegg:

24.02.2020	Søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	1434452
02.06.2020	brev-kd-udir-finansiering-av-deler-av-barnehage	1437468

Sammendrag:
Lyngheia barnehage har søkt om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd til nye barnehageplasser. Det er kommunen som godkjenner barnehager og evt. utvidelse av plasser i allerede eksisterende barnehager. Det er kommunens frie skjønn som ligger til grunn for vurderingen av Lyngheia skal få godkjenning av nye plasser.

Saksopplysninger:
Lyngheia barnehage består av avdelingene Tinkeliheia og Lyngveien, og har vært i drift siden 1991 og 2006. Barnehagen er godkjent som barnehage eller Lov om barnehage §§1 og 2 siden 02.03.2020. Det fremkommer av Lov om barnehager §10 at det er kommunen som avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1 og 2. Det er barnehagen som er pliktig å søke om godkjenning etter Lov om barnehager § 6.

Fauske kommune mottok 24.02.2020 søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd til nye barnehageplasser. Lyngheia barnehage har over tid merket seg økt etterspørsel etter ledige barnehageplasser – både ved ordinært opptak, men også gjennom barnehageåret.
Nå har styret i barnehagen sett på muligheten til å bygge ut en av de to avdelingene med 9 hele plasser.

Lyngheia barnehage søker derfor om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av eksisterende drift med 9 barnehageplasser. Dette er en prinsippiell avgjørelse som må ha en poltisk avgjørelse, da det ikke fremkommer av lov og forskrift hvordan søknaden skal behandles administrativt.

Det er Barnehageloven §14 som regulerer tilskudd til private barnehager. Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert. Barnehagesektoren ble rammefinansiert fra 2011.

Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert.

Når det kommer til spørsmålet om kommunen kan yte tilskudd til plasser ved utvidelse av eksisternede private barnehager og ved nyetableringer er dette overlatt til kommunens skjønnskompetanse å vurdere denne problemstillingen jf. vedlagt brev fra Kunnskapsdepartemenetet til Utdanningsdirektoratet datert 1. juli 2019. Videre følger et utdrag av dette brevet:

> Det følger av barnehageloven § 14 andre ledd at kommunen "kan" yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren ble rammefinansiert. Kommunen skal gi tilskudd til barnehager som søkte om og fikk godkjenning før 2011, jf. § 14 første ledd. Det framgår av både ordlyden og forarbeidene til bestemmelsen at søknadstidspunktet for godkjenning av barnehagen, jf. §§ 10 og 11, er avgjørende for om barnehagen skal behandles etter første eller andre ledd ved vedtak om finansiering. Se Ot.prp. nr. 57 (2007-2008). Etter tredje ledd skal godkjente private barnehager behandles likeverdig med kommunale barnehager og gis tilskudd etter reglene i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager.
>
> Det er opp til kommunen om barnehager som søker godkjenning etter 2011 skal få finansiering, jf. formuleringen "kan yte tilskudd" i andre ledd.
>
> Kommunens skjønn er fritt, men avgjørelsen må være i tråd med rammene angitt i forarbeidene, og kommunen skal ikke legge vekt på utenforliggende hensyn. Utøvelsen av skjønn skal heller ikke være vilkårlig eller innebære usaklig forskjellsbehandling. Det er lagt opp til at kommunen skal foreta en bred og konkret vurdering ved vurdering av søknader om tilskudd.I merknadene til § 14 i Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) heter det:
>
> *Kommunen avgjør søknaden etter eget skjønn. Det kommunale skjønnet må se hen til barnehageloven § 8 annet ledd som forplikter kommunen til å tilpasse utbyggingsmønster og driftsformer til lokale forhold og behov."*
>
> Videre står det i proposisjonen pkt. 5.7.1:
>
> *Det er flere hensyn som taler for fritt kommunalt skjønn. Blant annet vil kommunen ha behov for å styre tilbudet ut i fra demografiske forhold, fødselstall og lignende. Dersom kommunen gis mulighet for en helhetlig vurdering i finansieringsprosessen vil kommunenes muligheter til å tilpasse kommunens totale barnehagetilbud til befolkningens ønsker og behov øke.*
>
> *Et fritt kommunalt skjønn vil sikre at kommunen ikke forpliktes til å finansiere barnehager som fører til overetablering. En overetablering av nye barnehageplasser kan gi kommunene en svært kostnadskrevende barnehagestruktur. […]*
>
> *Kommunen bør ved søknad om finansiering undersøke det reelle behovet for barnehagen. Kommunen bør etter departementets vurdering finansiere en nyetablert barnehage som er ønsket av brukerne, har en gunstig beliggenhet i forhold til boligbebyggelse mv.*

Kommunen må i sin beslutning derfor foreta en helhetlig vurdering av kommunens behov for barnehageplasser. Videre følger de faktaopplysninger kommunen innehar vedrørende befolkningstall og behov for barnehageplasser.

Fauske kommune har ett barnehageopptak i året. Hovedopptaket finner sted etter søknadsfristen som

er 1. mars. Dette er nedfelt i kommunens vedtekter for barnehagene.

Det skal gjennomføres en samordnet opptaksprosess i kommunen jf. Barnehageloven § 12, hvor alle godkjente barnehager i kommunen skal samarbeide om opptak av barn.

En gjennomgang av tallene ved de siste fire årenes barnehageopptak viser følgende om søknader for nye barn som skal begynne i barnehage og hvor mange som går over i skole. Nye barn er i hovedsak små barn, men det er også noen eldre som har vært hjemme lenger eller er tilflyttere:

	Antall barn som begynner i skole	Nye søknader
2020	85	88
2019	100	104
2018	85	109
2017	78	72

Når det gjelder antall barn i barnehage og fordelingen av disse mellom kommunale og private barnehager kommer det frem av de to neste tabellene. Dette er tall hentet fra BASIL som er Utdanningsdirektoratet sin database for barnehagesektoren. Tallmaterialet rapporteres inn av barnehagene og kommunen som barnehagemyndighet i desember hvert år.

	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum
	Kommune (2017)	Privat (2017)	Kommune (2018)	Privat (2018)	Kommune (2019)	Privat (2019)
Antall barn totalt (0-6) år	184	220	196	230	197	233
Antall barn 1-5 år	183	220	196	229	196	233
Antall barn 3-5 år	125	138	123	135	119	135
Antall barn 1-2 år	58	82	73	94	77	98

	2017	2018	2019
Totalt antall barn i barnehage Fauske kommune	404	426	430

I etterkant av hovedopptaket til barnehagene leveres det hvert år en orienteringssak til Utvalg for oppvekst og kultur. En gjennomgang av de siste tre års saksframlegg forteller noe om hvilket barnehagetilbud kommunen har.

I 2018 fikk alle barn med rettighet iht. barnehageloven plass i barnehage og status ventesliste pr 13.05.2018 var som følger:

- 5 barn med rett, men disse har enten takket nei til plass, eller fått plasstilbud nylig.
- 3 barn har rett, men har søkt etter fristen.
- 1 barn har rett, men ønsker plass i 2019.
- 11 barn uten rett (født etter 30.11.2017).

I 2019 fikk alle barn med rettighet iht. barnehageloven plass i barnehage og status ventesliste pr 13.04.2019 var som følger:

- 5 barn har rett, men har søkt etter fristen
- 4 barn uten rett (født etter 30.11.2018)

I 2020 fikk allt barn med rettighet iht. barnehageloven plass i barnehage og status venteliste pr 05.05.2020 var som følger:

- 4 barn har rett ut fra alder og har søkt innen fristen, men er bosatt utenfor kommunen eller har takket nei til det tilbudet de har fått
- 10 har søkt etter fristen. Av disse har 8 rett til plass ut fra alder, men bare 2 er bosatt i kommunen
- 6 barn uten rett (født etter 30.11.2019)

Når det gjelder befolkningsutviklingen har vi brukt tallene fra Statistisk sentralbyrå som grunnlag for historiske fødselstall og fremskrevet befolkningsutvikling mot 2030 i den neste tre tabellene

SSB Fødselstall 2015-2019

Levendefødte					
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Fauske - Fuosko	74	89	93	90	85

SSB tall 0-5år 2021-2030

Hovedalternativet (MMMM)											
		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Fauske - Fuossko	**0 år**	86	87	88	89	89	89	90	90	90	91
	1 år	88	90	90	90	92	92	92	93	93	93
	2 år	90	91	92	92	93	93	94	94	94	95
	3 år	102	92	92	93	93	94	95	95	96	96
	4 år	101	103	93	94	94	94	95	96	96	97
	5 år	83	102	105	94	94	95	95	97	97	97
	Sum	550	565	560	552	555	557	561	565	566	569

SSB totale tall 2021-2030

Hovedalternativet (MMMM)											
		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Fauske - Fuossko	**0-5 år**	550	565	560	552	555	557	561	565	566	569
	6-15 år	1022	1008	1013	1013	997	986	975	987	995	991
	16-66 år	6285	6249	6200	6152	6112	6090	6077	6031	5976	5954
	67 år +	1958	2005	2052	2101	2161	2196	2218	2260	2300	2333
	Sum	9815	9827	9825	9818	9825	9829	9831	9843	9837	9847

Når departementet uttaler seg om kommunens skjønnskompetanse trekker de også frem utbyggingsmønster som et forhold kommunen kan vurdere. Vi har ikke funnet godt faktagrunnlag som forteller noe om bosettingsmønstre, men ut fra kjennskapen til egen kommune registreres det at det foregår boligutbygging i områdene Finneid og Hauan. I tillegg er det noe endring i befolkningen i disse områdene med flere barnefamilier. Dette kan dog ikke dokumenteres gjennom et faktagrunnlag.

Saksbehandlers vurdering:
Over de siste 2-3 årene har kommunen som barnehagemyndighet registrert en etterspørsel etter barnehageplasser generelt i kommunen. Slik situasjonen er, har kommunen lite kapasitet til å ta inn barn utenom hovedopptaket. Dette er i stor grad et økonomisk spørsmål da ledig kapasitet er dårlig ressursutnyttelse og vil for kommunen utgjøre en ekstra kostnad da beregningsgrunnlaget for driftstilskudd til private barnehager er basert på driftsregnskapet til de kommunale barnehagene. I 2018 foretok Håvard Moe i KS en KOSTRA-analyse av Fauske kommunes økonomi. Konklusjonen for barnehagesektoren er at den fremstår som godt optimalisert økonomisk med god økonomistyring og lite rom for effektivisering. I den grad barnehagene har ledig kapasitet, er det ved at foresatte sier opp plassen gjennom året. Dette er i stor grad familier som får endret livssituasjon og flytter.

I forbindelse med at Erikstad barnehage har flyttet inn i Erikstad skole og kjelleren i Valnesfjord barnehage ombygges, har man kunnet øke kapasiteten noe i disse barnehagene.

Oppsummert kan en si at i de siste årene har den totale kapasiteten i kommunen dekket etterspørselen, men at fleksibiliteten gjennom året er noe svak.

Når det gjelder årene fremover har Fauske kommune vedtatt at Erikstad barnehage skal utvide sin kapasitet med ytterligere 2 avdelinger, jf. Revidert plan for strategisk arealforvaltning oppvekstområdet - 2019 (Kommunestyresak 032/19). Dagens Erikstad barnehage består av 3 avdelinger lokalisert i 2. etg. Det er to småbarnsavdelinger og 1 avdeling for store barn. Det foreligger vedtak om at de tidligere undervisningsarealene i 1 etg. skal bygges om til to avdelinger for 24 store barn hver. I denne prosessen skal ytterligere en avdeling av Vestmyra barnehage flyttes til Erikstad slik at Vestmyra barnehage sitt hvite bygg kan selges. På denne måten vil Fauske kommune kunne legge til rette for at fremtidig barnehagestruktur arealmessig har den kapasiteten som Lyngheia barnehage nå søker om å få tilskudd til. Fauske kommune kan ved tilgangen på areal i Erikstad barnehage kunne tilpasse tilbud ved å bemanne opp/ned avhengig av etterspørselen.

I vurderingen av søknaden fra Lyngheia barnehage må kommunen vurdere strengt den økonomisk konsekvensen en utvidelse av kapasiteten vil få. Grunnlaget for å vurdere den økonomiske konsekvensen ligger i tilskuddssatsene til private barnehager i Fauske kommune for 2020 og kommende år.

Beregnet tilskuddssats for drift ordinære private barnehager 2020

Tilskuddssats drift, barn 0-2 år	229 680
Tilskuddssats drift, barn 3-6 år	110 859

Avhengig av om plassene det søkes om er planlagt for store eller små barn vil den økonomiske konsekvensen ligge et sted mellom 1 og 2 mill kroner i økte årlige utgifter. Dette vil ha en stor budsjettmessig konskevens inneværende år (2020), da det ikke er tatt høyde for en slik utvidelse i budsjettet. Det er ikke snakk om helårseffekt for 2020, men uansett vil det bli en utgift som ikke er budsjettert. Tabellen under gir en forklaring på beregning av ekstra tilskudd ved økning av 9 plasser avhengig av om det er små eller store barn:

	Antall barn	Sats	Driftstilskudd
Barn 0-2 år	9	229 680	2 067 120
Barn 3-6 år	9	110 859	997 731

En utvidelse av Erikstad barnehage vil også ha en økonomisk konsekvens for Fauske kommune ved økte lønns- og driftsutgifter. Det vil imidlertid være kommunen selv som velger å utvide kapasiteten med økt

antall barnehageplasser basert på resultatet av hovedopptaket i mars måned, eller senere gjennom året.

Ut fra den kunnskap vi sitter på om fremtidig behov for barnehageplasser i Fauske kommune, er det ikke noe som tilsier et behov for utvidelse av plasser i Lyngheia barnehage i tillegg til utvidelse av Erikstad barnehage. Dersom Erikstad barnehage ikke utvides med 2 avdelinger vil kommunen stå med uutnyttet bygningsmasse som vanskelig kan benyttes til annet formål enn barnehage.

For Fauske kommune vil en utvidelse av flere barnehageplasser ikke bidra med noe økt rammetilskudd i år eller fra 2021 og videre, da kommunen får rammestilskudd basert på antall barn og ikke antall barnehageplasser vi har tilgjengelig.

Til sist må vi få minne på den økonomiske situasjonen kommunen er i med å stå på ROBEK-listen og de krav vi må stille til egen budsjettdisiplin og økonomistyring.

Geir Mikkelsen
rådmann

Lyngheia Barnehage as
Avd. Lyngveien – Avd. Tinkeliheia
Lyngveien 4, 8209 Fauske
Tlf 756 45879
Orgnr. 960896998

Fauske 24.2.2020

Fauske kommune
v /Enhetsleder barne- og familieenheten
Tom Erik Holteng
Postboks 93
8201 Fauske

FORHÅNDSGODKJENNING AV KOMMUNALT TILSKUDD TIL NYE BARNEHAGEPLASSER

Lyngheia Barnehage har over tid merket økt etterspørsel etter ledige barnehageplasser – både ved ordinært opptak, men også gjennom barnehageåret. Det er med tungt hjerte vi må avslå forespørslene grunnet full barnehagedekning (med venteliste). Vi ønsker å yte et bedre tilbud på antall barnehageplasser til våre eiere og ikke minst til Fauskes innbyggere som ønsker barnehageplass.

Styret i barnehagen har sett på mulighetene for å bygge ut ei av våre to avdelinger med 9 hele plasser, og foreløpig er vår innstilling at utbygging skjer i frilufts- barnehagen Tinkeliheia på Finneid. Dette er et område med større skolekrets og et betydelig antall nye boliger med småbarnsfamilier og flere vil komme til. Før vi går videre med våre planer trenger vi en forhåndsgodkjenning fra Fauske kommune som sikrer kommunalt tilskudd til de 9 plassene vi planlegger å bygge ut.

Lyngheia Barnehage søker med dette om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av eksisterende drift med 9 barnehageplasser.

Får vi et raskt svar på forhåndsgodkjenning og øvrige byggetekniske søknader går raskt å behandle/godkjenne ser vi for oss at plassene kan tilbys fra høsten 2020.

Vi imøteser deres behandling og svar på vår søknad.

Med hilsen
Lyngheia Barnehage AS

Ken-Andrè Johansen
styreleder

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	19/1596-2	1. juli 2019

Finansiering av deler av barnehage – barnehageloven § 14 andre ledd

1. E-post fra KS om tilskudd til barnehage

Vi viser til dialog med Utdanningsdirektoratet om finansiering av deler av barnehage, med bakgrunn i en e-post departementet har mottatt fra KS, hvor de henviser til en tolkningsuttalelse fra Utdanningsdirektoratet om barnehageloven § 14 andre ledd. Bestemmelsen gjelder tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert. KS er uenige i direktoratets vurderinger.

2. Bakgrunn – tidligere tolkninger fra direktoratet og KS' tilbakemelding

Problemstillingen er om kommunen har mulighet til å velge å finansiere deler av en barnehage, altså om kommunens skjønn til å yte tilskudd for barnehager som søker godkjenning etter 2011 omfatter hvor mange plasser det skal gis tilskudd for eller ikke. Problemstillingen er relevant både ved utvidelser av eksisterende private barnehager og ved nyetableringer.

Direktoratet konkluderte i et brev til Fylkesmannen i Rogaland av 26. mars 2012 (Direktoratets saksnummer 2012/555, oppdatert som nettartikkel på udir.no 12.01.2015) med at "det ligger til kommunen å fastsette om det skal ytes tilskudd eller ikke, og eventuelt hvor mange plasser det skal ytes tilskudd til i henhold til barnehageloven § 14 andre ledd". Uttalelsen gjaldt delvis finansiering av nye barnehager.

Våren/sommeren 2018 svarte direktoratet i to brev på spørsmål fra Fylkesmannen i Troms om tilskudd ved fornyelse/utvidelse av eksisterende godkjenning av en barnehage (direktoratets saksnummer 2018/17511). FMTR spør om kommunen er bundet av den

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8119 Dep	Kirkeg. 18	22 24 90 90	Juridisk avdeling	Olav Hellevik
0032 Oslo		Org.nr.		22 24 76 69
postmottak@kd.dep.no	www.kd.dep.no	872 417 842		

opprinnelige godkjenningen dersom utvidelsen det søkes om innebærer at det kreves en ny godkjenning. Direktoratet konkluderer med følgende i brev av 25. mai 2018:

> *Hvis barnehagen foretar en endring som krever ny godkjenning etter § 10, vil den opprinnelige godkjenningen falle bort. Der en utvidelse eller annen endring av barnehagen innebærer at det må søkes om ny godkjenning, vil den nye godkjenningen omfatte hele barnehagen. Det er normalt ikke mulig å godkjenne deler av barnehagen eller endre den godkjenningen til omfatte en senere endring. Dersom den opprinnelige godkjenningen skal endres, innebærer det en omgjøring av vedtak etter reglene i forvaltningsloven. Dette er neppe aktuelt der barnehagen søker om godkjenning pga. en utvidelse eller en annen endring av barnehagen.*
>
> *Når det i tidligere rundskriv eller annen veiledning vises til at kommunen endrer godkjenningen, godkjenner en utvidelse eller lignende, eller stadfester en godkjenning vil det normalt ikke være riktig. Enten er endringen slik at det kreves ny godkjenning etter barnehageloven § 10 og da godkjennes hele barnehagen, eller så er det ikke en endring som krever ny godkjenning og barnehagen har da fortsatt den opprinnelige godkjenningen. Unntaket er som nevnt omgjøring av vedtak etter reglene i forvaltningsloven.*
>
> *Svaret på spørsmålet deres er derfor at dersom barnehagen får ny godkjenning, kan kommunen yte tilskudd til barnehagen etter § 14 andre ledd. Dette gjelder uavhengig av om den opprinnelige godkjenningen var fra før barnehagesektoren ble rammefinansiert.*

Og i oppfølgingsbrevet av 6. juli 2018 presiserer direktoratet: "Dersom kommunen velger å finansiere en godkjent barnehage vil dette gjelde barnehagen som helhet og ikke en del av barnehagen."

KS reagerer i sitt brev til direktoratet av 26. februar 2019 på direktoratets nye tolkning. De mener tolkningen av kommunens ansvar for finansiering av barnehageplasser godkjent etter 2011 er feil, og at den fratar kommunen sin rett og plikt til å vurdere utbyggingsmønster og driftsformer til lokale forhold og behov. KS viser til at den opprinnelige tolkningen fra direktoratet ikke har vært omstridt, og mener den nye forståelsen mangler begrunnelse og ikke er i tråd med forvaltningspraksis og lovgivers intensjoner. De peker på at tolkningen tilsidesetter kommunens mulighet til å vurdere utbyggingsmønster og driftsformer som er tilpasset lokale forhold og behov, slik det fremkommer av § 8 andre ledd og forarbeidene.

KS mener at den nye forståelsen kan være uheldig både for private barnehager og for kommunesektoren, og har flere eksempler på hvordan dette slår ut. De viser til at kommunene vil ha to valg dersom en privat barnehage ønsker å etablere seg eller utvide leke- og oppholdsarealet: Å si ja til tilskudd til alle plasser barnehagen kan ha på leke- og oppholdsarealet uavhengig av kommunens behov for plassene, eller å si nei til all finansiering av barnehagen inkludert plasser etablert før 2011 eller nye plasser man har behov for. Fordi kommunen kan være avhengig av de eksisterende plassene for å ivareta

sine plikter, kan den bli "tvunget" til å finansiere også en utvidelse, og kapasiteten må eventuelt reduseres i andre barnehager. Store private barnehager vil også kunne ha et fortrinn framfor mindre barnehager, ettersom det er mer sårbart for en kommune om en stor barnehage ikke får videre finansiering enn om en liten barnehage ikke får det.

3. Departementets vurdering

Problemstillingen i saken er om det hører til kommunens skjønnskompetanse å vurdere antall barnehageplasser de ønsker å finansiere ved hjelp av tilskudd. Dette gjelder både ved utvidelser av eksisterende private barnehager og ved nyetableringer.

Det følger av barnehageloven (bhl.) § 14 andre ledd at kommunen "kan" yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren ble rammefinansiert. Kommunen skal gi tilskudd til barnehager som søkte om og fikk godkjenning før 2011, jf. § 14 første ledd. Det framgår av både ordlyden og forarbeidene til bestemmelsen at søknadstidspunktet for godkjenning av barnehagen, jf. §§ 10 og 11, er avgjørende for om barnehagen skal behandles etter første eller andre ledd ved vedtak om finansiering. Se Ot.prp. nr. 57 (2007-2008). Etter tredje ledd skal godkjente private barnehager behandles likeverdig med kommunale barnehager og gis tilskudd etter reglene i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager.

Det er opp til kommunen om barnehager som søker godkjenning etter 2011 skal få finansiering, jf. formuleringen "kan yte tilskudd" i andre ledd.

Kommunens skjønn er fritt, men avgjørelsen må være i tråd med rammene angitt i forarbeidene, og kommunen skal ikke legge vekt på utenforliggende hensyn. Utøvelsen av skjønn skal heller ikke være vilkårlig eller innebære usaklig forskjellsbehandling. Det er lagt opp til at kommunen skal foreta en bred og konkret vurdering ved vurdering av søknader om tilskudd. I merknadene til § 14 i Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) heter det:

> *Kommunen avgjør søknaden etter eget skjønn. Det kommunale skjønnet må se hen til barnehageloven § 8 annet ledd som forplikter kommunen til å tilpasse utbyggingsmønster og driftsformer til lokale forhold og behov."*

Videre står det i proposisjonen pkt. 5.7.1:

> *Det er flere hensyn som taler for fritt kommunalt skjønn. Blant annet vil kommunen ha behov for å styre tilbudet ut i fra demografiske forhold, fødselstall og lignende. Dersom kommunen gis mulighet for en helhetlig vurdering i finansieringsprosessen vil kommunenes muligheter til å tilpasse kommunens totale barnehagetilbud til befolkningens ønsker og behov øke.*
>
> *Et fritt kommunalt skjønn vil sikre at kommunen ikke forpliktes til å finansiere barnehager som fører til overetablering. En overetablering av nye barnehageplasser kan gi kommunene en svært kostnadskrevende barnehagestruktur. […]*

Kommunen bør ved søknad om finansiering undersøke det reelle behovet for barnehagen. Kommunen bør etter departementets vurdering finansiere en nyetablert barnehage som er ønsket av brukerne, har en gunstig beliggenhet i forhold til boligbebyggelse mv.

I sitt brev viser KS til to typetilfeller hvor det er aktuelt at kommunen gir delvis finansiering av barnehagedriften. Det kan dreie seg om en barnehage som allerede får tilskudd, og som velger å utvide driften, for eksempel med å åpne en ny avdeling. Det kan også dreie seg om en nyetablering av en barnehage.

Ingen av disse situasjonene er eksplisitt omtalt i lovteksten. De er heller ikke omtalt i forarbeidene. Direktoratet konkluderer på den bakgrunn med at forarbeidene ikke åpner for delvis finansiering. Departementet er ikke enig i denne vurderingen. Når lovteksten og forarbeidene ikke omtaler saken eksplisitt, ser vi på hvilken veiledning forarbeidene gir. I Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) pkt 5.7.1 viser departementet til at kommunen skal stå fritt, og at den skal "tilpasse utbyggingsmønster og driftsformer til lokale forhold og behov". Det står at dersom "kommunen gis mulighet for **en helhetlig vurdering i finansieringsprosessen** [vår uth.] vil kommunenes muligheter til å tilpasse kommunens totale barnehagetilbud til befolkningens ønsker og behov øke".

Riktignok omtaler forarbeidene gjennomgående spørsmålet om hvordan kommunen bør forholde seg ved søknader om etablering av en "barnehage". Det kan isolert sett tale for at forarbeidene ikke har ment å åpne for delvis finansiering, og at forarbeidene har hatt som en forutsetning at kommunene bare kan gi tilskudd til en hel barnehage, eller avslå søknaden helt. Men etter vårt syn blir det for rigid. Hensynet til en fleksibel finansieringsordning som gir kommunene rom til å tilpasse utbyggingsmønsteret til lokale forhold og behov etter § 8, taler for at de skal kunne gi delvis finansiering. Det overordnede hensynet i forarbeidene er at kommunene skal stå fritt til å vurdere hva det er behov for i deres tilfelle.

Det er andre hensyn som også taler for en slik konklusjon. Direktoratet mener at hvis en barnehage som allerede får tilskudd søker om tilskudd til en utvidelse, så skal den gjeldende finansieringen falle bort, og hele barnehagen skal vurderes på nytt. Dette kan gi uheldige insentiver. Det kunne føre til at en barnehage velger å ikke utvide driften, selv om det er behov for det, og selv om det er ønsket av foreldrene. Eierne ville kunne tenke at de ikke tør å ta sjansen på å søke om tilskudd for utvidelsen, siden det vil sette hele finansieringen i spill.

Hvis direktoratets tolkning legges til grunn, ville kommunene ha to muligheter når en privat barnehage vil etablere seg eller utvide leke- og oppholdsarealet: De kan enten gi tilskudd til alle plassene barnehagen kan ha på arealet sitt, uavhengig av hvor stort behov kommunen har. Eller så må de si nei til all finansiering av barnehagen. Dette gjelder da også plasser etablert før 2011. Og som KS påpeker, vil kommunen uansett være avhengig av de allerede eksisterende plassene for å oppfylle sine forpliktelser om rett til barnehageplass. Dette ville

kunne gi uheldige insentiv om å finansiere utvidelser på de store barnehagene, med den konsekvens at de mindre må stenge.

4. Konklusjon

KD mener etter dette at når kommunene skal behandle søknader om tilskudd etter barnehageloven § 14 andre ledd, har de anledning til å gi tilskudd til deler av barnehagen. Dette gjelder både når en privat barnehage som allerede mottar tilskudd velger å utvide, og når en privat aktør vurderer å etablere en ny barnehage. I begge tilfeller står kommunen fritt til å gi tilskudd til en del av barnehagen. Ved behandling av tilskudd ved utvidelse av eksisterende drift, faller ikke den opprinnelige godkjenningen bort.

Departementet ber om at direktoratet legger departementets vurdering til grunn og orienterer kommunene om denne forståelsen av barnehageloven § 14 andre ledd.

Med hilsen

Trude Wessel Eide (e.f.)
avdelingsdirektør

Olav Hellevik
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

KS

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/10650 Arkiv sakID.: 20/426	Saksbehandler: Berit Vestvann Johnsen

Sak nr.		Dato
091/20	Kommunestyre	01.10.2020

Krav om lovlighetskontroll av vedtak i kommunestyresak 58/20 - Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage

Rådmannens forslag til vedtak:

Vedtak i kommunestyresak 58/20 oppheves.

Saken tas opp til ny behandling.

Kommunestyre 01.10.2020:

Behandling:

Ketil Skår (H) stilte spørsmål med egen habilitet. Han er medeier og styreleder i Lyngheia barnehage. Skår ble enstemmig erklært inhabil med hjemmel i forvaltningsloven § 6, første ledd e).

Siv Anita Johnsen Brekke (H) fremmet følgende forslag på vegne av FRP, H, KRF og SP:
1. Kommunestyret tar krav om lovlighetskontroll til følge og opphever vedtak i sak 58/20.
2. Rådmannen bes fremme ny sak for kommunestyret i neste møte. Ved fremleggelse av ny sak ber kommunestyret om at muligheten for å eventuelt redusere antall plasser i de kommunale barnehagene utredes, likt antall plasser Lyngheia barnehage søker om forhåndsgodkjenning av.

FRP/H/KRF/SP's forslag pkt. 1 ble enstemmig vedtatt.
Rådmannens forslag til vedtak 2. avsnitt ble vedtatt med 22 (9AP, 3FRP, 4H, 1KRF, 5SP) mot 4 (2R, 2SV) stemmer.
FRP/H/KRF/SP's forslag pkt. 2 ble vedtatt med 13 (3FRP, 4H, 1KRF, 5SP) mot 13 (9AP, 2R, 2SV) stemmer (ordfører dobbeltstemme).

KOM- 091/20 Vedtak:

Vedtak:

1. Kommunestyret tar krav om lovlighetskontroll til følge og opphever vedtak i sak 58/20. Saken tas opp til ny behandling.
2. Rådmannen bes fremme ny sak for kommunestyret i neste møte. Ved fremleggelse av ny sak ber kommunestyret om at muligheten for å eventuelt redusere antall plasser i de kommunale barnehagene utredes, likt antall plasser Lyngheia barnehage søker om forhåndsgodkjenning av.

Vedlegg:

09.07.2020	Mindretallsanke kommunestyre-sak 58/20	1447540
22.06.2020	Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	1437466
24.02.2020	Søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	1434452
02.06.2020	brev-kd-udir-finansiering-av-deler-av-barnehage	1437468

Sammendrag:
Det vises til vedlagte krav om lovlighetskontroll og kommunestyresak 58/20.

Etter kommuneloven § 27-1 heter det:

> Tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Det samme kan tre eller flere medlemmer av representantskapet i et interkommunalt politisk råd. Et slikt krav må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Fristreglene i forvaltningsloven § 30 gjelder. Kravet skal settes fram for det organet som traff vedtaket. Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet.

Krav om lovlighetskontroll er fremmet innen fristen.

Som følge av at Fauske kommune er innmeldt i ROBEK skal Fylkesmannen kontrollere lovligheten av vedtak om kommunens årsbudsjett, jf. kommuneloven §28-3. Fylkesmannen følger av den grunn med på de politiske vedtakene som fattes i Fauske kommune.

Vedtaket om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage anses som ugyldig, og kan ikke effektueres så lenge det er manglende inndekking i budsjett. Det er kommunestyret sitt ansvar å finne finansiering når de vedtar en sak som har konsekvenser for inneværende års budsjett. Dette ansvaret kan ikke legges på administrasjonen. Kommunestyret står ansvarlig for vedtak som går utover det som er angitt i budsjettet.

Geir Mikkelsen
rådmann

MINDRETALLS ANKE

Det vises til kommunestyrets møte 18.juni 2020 og Sak 058/20 – Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd utvidelse av barnehage.

Mindretallet sender med dette vedtaket i sak 058/20 til Fylkesmannen for lovlighets kontroll.

Begrunnelse:

Fauske kommunes økonomiske situasjon viser **et merforbruk på 76,7 millioner** ut fra årsregnskap opptil 2019, og i tillegg viser Økonomimelding 1 2020 pt merforbruk **36 millioner**. Kommunen er i en akutt og komplisert økonomisk krisesituasjon.

Fauske kommune er innmeldt på ROBEK lista.

Fylkesmannen har etablert et omstillingsprosjekt for å bistå kommunen i å få økonomien under kontroll.

Vedtaket i sak 58/20 er fattet uten anvisning til dekning i budsjettet.

Dette kommunale tilskuddet er å betrakte som en **økonomisk garanti** gitt av kommunen, og garantier skal godkjennes av Fylkesmannen så lenge vi er innmeldt i ROBEK".

Avhengig av om plassene det søkes om er planlagt for store eller små barn vil den økonomiske konsekvensen av vedtaket ligge et sted mellom **1 og 2 mill kroner i økte årlige utgifter** for kommunen. Dette vil ha en stor budsjettmessig konsekvens inneværende år (2020), da det ikke er tatt høyde for en slik utvidelse i budsjettet. Det er ikke snakk om helårseffekt for 2020, men uansett vil det bli en utgift som ikke er budsjettert.

Mindretallet viser også til **Kommuneloven §28-3. «**Departementet skal kontrollere lovligheten av vedtak om årsbudsjett truffet av kommuner eller fylkeskommuner som er ført inn i ROBEK-registeret …. », og mindretallet mener vedtaket i denne saka er i den kategori og ber Fylkesmannen lovlighets kontrollere vedtaket.

Fauske, 23.juni 2020

For mindretallet

AP	Rødt	SV
Hilde Dybwad	Per Gunnar Skotåm	Anne Fagertun Stenhammer

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/15598 Arkiv sakID.: 20/455	Saksbehandler: Liss-Ane Simonsen

Sak nr.		Dato
114/20	Plan- og utviklingsutvalg	17.11.2020
116/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Kommunal planstrategi 2020-2023 og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel

Vedtak som innstilling fra Plan- og utviklingsutvalg - 17.11.2020

Innstilling til formannskapet:

I henhold til plan- og bygningslovens § 10-1 vedtas Kommunal planstrategi 2020-2023.

I henhold til plan- og bygningslovens § 11-13 og § 4-1 fastsettes Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.

Rådmannens forslag til innstilling:

I henhold til plan- og bygningslovens § 10-1 vedtas Kommunal planstrategi 2020-2023.

I henhold til plan- og bygningslovens § 11-13 og § 4-1 fastsettes Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.

Plan- og utviklingsutvalg 17.11.2020:

Behandling:

Kommunedirektørens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

PLUT- 114/20 Vedtak:

Innstilling til formannskapet:

I henhold til plan- og bygningslovens § 10-1 vedtas Kommunal planstrategi 2020-2023.

I henhold til plan- og bygningslovens § 11-13 og § 4-1 fastsettes Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.

Vedlegg:

05.11.2020	Kommunal planstrategi 2020-2023 og Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel	1457830
04.11.2020	Vedlegg 1 - planbehov vist i tabellformat	1457831
04.11.2020	Vedlegg 2 - interne planer i organisasjonen	1457832
04.11.2020	Vedlegg 3 - Merknadsbehandling - kommunal planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel (310919)	1457833

Sammendrag:

Fauske kommune har utarbeidet kommunal planstrategi 2020-2023 og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel. De politiske råd og utvalg ble orientert om oppstart av arbeidet i

perioden mai – juni 2020.

Plandokumentene var ute til høring og offentlig ettersyn fra 8. september til og med 24. oktober 2020. I løpet av denne perioden var og saken til orientering i alle politiske råd og utvalg i kommunen, der det ble oppfordret å komme med innspill til saken. Administrasjonen mottok ingen skriftlige innspill fra de politiske råd og utvalg gjennom høringsperioden. Fauske kommune mottok 10 innspill fra statlige og regionale myndigheter gjennom høring og offentlig ettersyn.

Saksopplysninger:
Kommunal planstrategi er et verktøy for å styre samfunnsutviklingen i kommunen. Forslaget skal i henhold til plan- og bygningslovens § 10-1 gjøres kjent 30 dager før vedtak i kommunestyret. Det skal også innhentes synspunkter fra regionale og statlige myndigheter, og nabokommuner. Fordi planstrategien nå har vært slått sammen med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, har strategien i tillegg vært ute til høring og offentlig ettersyn.

En viktig del av utarbeiding av planstrategien har vært å se på det eksisterende kommunale plansystemet, og skape en oversikt over alle kommunale planer. Gjennom planarbeidet med kommuneplanens samfunnsdel kan det vise seg at noen planer blir «overflødige», eller at andre kan slås sammen. Arbeidet med planstrategien har likevel ført til at administrasjonen har fått god oversikt over hvilke planer som finnes i organisasjonen, og hva det er behov for.

Gjennom arbeidet med planstrategien framkom det at det behov for å utarbeide ny kommuneplanens samfunnsdel. Dette ble de politiske råd og utvalg orientert om våren 2020. Det er kommuneplanen som skal være styrende for all kommunal planlegging og virksomhet. Det er derfor nødvendig å få satt i gang denne prosessen nå, slik at resterende kommunalt planverk som utarbeides og revideres – springer ut fra denne. Å kombinere kommunal planstrategi og planprogram for kommuneplan har kommunen anledning å gjøre, jfr. Plan- og bygningslovens §§ 10-1 – slik at ny samfunnsplan blir realisert på riktig tidspunkt.

<u>Merknadsbehandling</u>
De tidlige innspillene som ble mottatt er innlemmet og besvart i dokumentet «Kommunal planstrategi 2020-2023 og Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel».
Dette var innspill og merknader fra:

- Helse- og omsorgsutvalget
- Eldrerådet
- Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse
- Norsk friluftsliv
- Salten friluftsråd

Gjennom høringsperioden mottok Fauske kommune 10 innspill. Det vises til vedlagte dokument «Merknadsbehandling», der alle innkomne høringsinnspill og administrasjonens kommentarer, finnes i sin helhet. Innspillene som kom gjennom høringsperioden legges ikke inn i dokumentet – på grunn av dets omfang og størrelse. For ordens skyld gjøres det en kort oppsummering av endringene som er gjort i dokumentet, på bakgrunn av innkomne innspill.

1. <u>Norges vassdrags- og energidirektorat</u>

NVEs innspill tas til orientering og etterretning. Temaplan for overordnede overvannsplaner tilføyes inn i planstrategien. Det tilføyes i tillegg informasjon om NGIs kvikkleirekartlegging. Fauske kommune er nødt å gå i gjennom sine tettsteder og utbyggingsområder. I første omgang har kommunen fått

innvilget 100 000,- i tilsagn for å analysere kritiske punkt i Fauske by/sentrumsområdet. Deretter må det sees nærmere på de andre områdene i kommunen. Resultatene fra dette må sees i sammenheng med kommunens overordnede ROS-analysen.

2. Forsvarsbygg

Forsvarsbyggs innspill tas til orientering – det gjøres ingen endringer.

3. Kystverket

Kystverkets innspill tas til orientering – det gjøres ingen endringer.

4. Statens vegvesen (SVV)

Tidspunkt for revidering av kommunedelplan for trafikksikkerhet endres på bakgrunn av Staten vegvesens innspill. Fauske kommune skal på bakgrunn av ny samfunnsplan revidere både deler av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Fauske sentrum, som gjenspeiler SVVs innspill.

5. Bane Nor

Bane Nors innspill tas til orientering – gjøres ingen endringer.

6. Husbanken

Husbankens innspill tas til orientering. Det tilføyes noen endringer i kapittel 10.2 «medvirkning».

7. Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

Direktoratets innspill tas til orientering og etterretning. Temaet mineralressurser tas med som eget tema inn i samfunnsplanen. Det er tidligere utarbeidet mineralressurskart, og det foreligger også en rapport på området. Det kommunale foretaket Fauna KF har vært involvert i utarbeiding av Mineralstrategi for Nord-Norge. De vil være en viktig aktør i arbeidet videre. Når ny samfunnsplan er utarbeidet, og når arbeidet med strategisk næringsplan foreligger, skal det tas en vurdering på om det er behov for en egen temaplan for mineralressurser; eller om behovene dekkes av kommuneplanen og kommunedelplanene kommunen da innehar.

8. Sametinget

Sametinget innspill tas til orientering og etterretning. Sikring av naturgrunnlag for samisk kultur, næringsøvelse og samfunnsliv tilføyes i planstrategien, og samfunnsplanen vil også ta for seg denne tematikken. Sametingets planveileder vil bli brukt i det videre arbeidet.
Fauske kommune vil gå i dialog med Sametinget når det gjelder utarbeiding av kulturminneplan for hele kommunen; og som også inkluderer de samiske kulturminnene. Her er kommunen oppmerksom på at det også eksisterer tilskuddsmidler. Aller først må Fauske kommune få ferdigstilt det påbegynte arbeidet med de gruveindustrielle kulturminnene i Sulitjelma. De aktuelle problemstillingene Sametinget skisserer vil brukes videre i planarbeidet.

9. Nordland fylkeskommune (NFK)

Nordland fylkeskommune tas til orientering og etterretning. Det er lagt til informasjon om organisatoriske løsninger for å løse kommunale oppgaver. Dette sees i sammenheng med

omstillingsarbeidet som foregår, og det vises til kapittel 9.4 «omstilling og organisatoriske løsninger». Det har vært orientert i alle råd og utvalg om prosessen. Det har vært dialog med ungdomsrådet for å forsøke å finne gode alternativer for medvirkning av barn og unge. Fauske kommune arbeider med å utarbeide en medvirkningsstrategi som ferdigstilles desember 2020, som skal slås sammen med framdriftsplanen. Innspill tas til etterretning, og kommunen skal utarbeide arealregnskap. Dette utføres i forkant, eller som en del av revidering av kommuneplanens arealdel.

10. Fylkesmannen i Nordland (FMNO)

Fylkesmannen i Nordlands innspill tas til orientering og etterretning. Informasjon om interkommunalt samarbeid legges til. Innspill fra FMNO angående kommunens økonomiske situasjon og nødvendig omstilling drøftes og. Følgende tekst er lagt under kapittel 9.4 Omstilling og organisatoriske løsninger:
Fauske kommune er i en svært utfordrende økonomisk situasjon, og er innmeldt i ROBEK. Det er ikke muligheter for å gjøre investeringer før økonomien er under kontroll. Driftsnivået er for høyt, og må tas ned for å tilpasse inntektsrammen. Et av de overordnede målene med kommuneplanarbeidet må være å legge til rette for nødvendige omstillingsprosesser i kommunen. Det er nødvendig å se nærmere på hvilke organisatoriske løsninger som kan gjøres. Det er ansatt en omstillingskoordinator som tiltrer 1. januar 2020. Gjennom kommuneplanprosessen må det diskuteres om kommunen har forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen bør bygge en større og sterkere kommune sammen med andre nabokommuner (jf. Fylkesmannen i Nordlands innspill, se vedlegg Merknadsbehandling». Det må klargjøres hvilke oppgaver kommunen samarbeider med andre om, og om det er behov og/eller nødvendig med ytterligere interkommunale samarbeid. Det skal i arbeidet foretas vurderinger på:

- *En vurdering av om framtida blir best sammen med en eller flere nabokommuner, eller om kommunen skal fortsette alene, og*
- *En klargjøring av hvilke muligheter interkommunalt samarbeid kan medføre, blant annet på planområdet.*

Arealregnskap

Innspillet angående utarbeiding av arealregnskap tas til etterretning.

Klima

Tekst i planstrategi om energi- og klimaplanen endres til følgende: Handlingsplanen vurderes årlig. Planens teoretiske vurderes revidert årlig. Når kommunens analyse av klimafotavtrykk og annet viktig kunnskapsgrunnlag er ferdigstilt, kal dette innlemmes fortløpende. Utvikling av klimaregnskap- og budsjett skal vurderes utarbeidet i løpet av kommunestyreperioden.

Naturmangfold
Når det gjelder anbefalingen om å utarbeide egen kommunedelplan for naturmangfold; Det gjøres per tiden kartlegginger i kommunen. Det må vurderes på bakgrunn av det samlede planverket, og kunnskapsgrunnlaget – om det er behov for en egen kommunedelplan for naturmangfold.

Samfunnssikkerhet og beredskap
Angående skrivefeil i dokumentet, endres informasjonen om beredskapsplanen i henhold til § 6 i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Medvirkning

Landbruk og reindrift:

Strategiske valg og føringer for landbruksnæringene skal forankres i samfunnsplanen. Likevel vil også landbruksforvaltningen bringes inn i arbeidet med kommunedelplan for strategisk næringsutvikling. Det kommunale foretaket Fauna arbeider med prosjektet Matauk, og vil bringes inn i kommuneplanprosessen. Reinbeitedistrikt og reindriftsutøvere vil bli involvert i planprosessene. De har og fått muligheten til å komme med sine innspill i høringen av kommunal planstrategi og forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.

Arealstrategier som verktøy
Følgende arealstrategi legges til: Ressursgrunnlaget for primærnæringene skal ikke forringes. Kommunen skal legge til rette for næring og industri som kan og vil bidra til at landbruksnæringene fortsatt har gode vilkår i kommunen.

Oppvekst og levekår for barn og unge
Planen «Laget rundt barnet» skal bidra til økt kunnskap blant kommunens ulike samarbeidspartnere – om hverandre, og om hvilke muligheter som finnes i samhandling. Å møte utfordringene hver for oss er ikke et alternativ. I Fauske kommune skal vi sammen utgjøre *laget rundt barnet*. Planen skal bidra til å bygge opp en ny organisasjonskultur på samhandlingsområdet, hvor en går bort fra silotenkingen – til å tenke mer helhetlig. Når samhandlingsplanen er iverksatt, må det tas stilling til om det skal utarbeides en helhetlig oppvekstplan slik Fylkesmannen etterspør.

Helse og omsorg
Fylkesmannen anbefaler at kommunen utarbeider en helhetlig kommunedelplan for helse og omsorg, der eksisterende planer tas inn som egne kapitler. Planen bør omfatte alle helse- og omsorgstjenester som kommunen yter. Temaer som ikke er nevnt, eksempelvis smittevernplan, plan for helsemessig og sosial bedreskap er lovpålagte og bør inngå i en helhetlig kommunedelplan for helse og omsorg. I tillegg bør plan for helsefremmende og forebyggende arbeid, helsestasjon og skolehelsetjeneste, frisklivsarbeid, kompetansebehov i sektoren, plan for legetjenester og annet inngå som egne kapitler i planen.
En slik helhetlig kommunedelplan kan sikre kommunen god faglig, administrativ og politisk styring over en sektor som legger beslag på en betydelig del av kommunens ressurser både med hensyn til personell og økonomi. Når ny samfunnsplan er utarbeidet – ønsker Fauske kommune å utarbeide en helhetlig kommunedelplan som innbefatter planene og punktene Fylkesmannen skisserer. En slik plan vil omfatte alle helse- og omsorgstjenestene kommunen yter.

Saksbehandlers vurdering:
Kommuneplanprosessen skal bidra til en helhetlig politikk for samfunnsutviklingen, og for kommunen som organisasjon. De politiske råd og utvalg har vært orientert i flere omganger, både gjennom saksframlegg og fysiske orienteringer. Arbeidet med å skape politisk eierskap og forankring er en viktig del av prosessen. Det vil bli lagt opp til verksted, møter og andre former for involvering framover. Det utarbeides per tiden en medvirkningsstrategi for planprosessen. På grunn av pandemien og nødvendige smittevernhensyn, må denne strategien kunne tilpasses de lokale forhold og de nasjonale restriksjonene som tilpasses og endres hele tiden.

Et av de overordnede målene for kommuneplanarbeidet må være å legge til rette for omstillingsprosessene kommunen nå står ovenfor. Fylkesmannen ønsker og at kommunen vurderer om kommunen har mulighet til å fortsette alene, eller om framtida blir best sammen med en eller flere nabokommuner. Behov for interkommunale samarbeid, organisatoriske løsninger m.m. må drøftes og vurderes i planarbeidet.

Den største endringen administrasjonen foreslår, er koblingen av kommuneplanens handlingsdel og økonomiplanen. I henhold til kommuneloven skal alle kommuner ha økonomiplan gjeldende for fire år, og et detaljert årsbudsjett, som skal rulleres årlig. Kommuneplanen skal etter plan- og bygningslovens § 11-1 ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig.

Nytt i kommunelovens § 14-4 av 1. januar 2020, er at økonomiplanen kan inngå i, eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1. Når handlingsdelen kobles sammen med økonomiplanen, blir det generelt lettere å forstå økonomiplanen - og det blir en god kobling mellom samfunnsplanen og økonomiplanen. For å utvikle et godt og velfungerende plansystem, anses det som en god løsning å slå sammen disse planene – og det bør gis en beskrivelse av hvordan føringene i samfunnsdelen skal følges opp.
Konklusjon: Kommuneplanens handlingsdel slås sammen med økonomiplan og årsbudsjett. Kommuneplanens handlingsdel skal i henhold til plan- og bygningslovens § 11-1 rulleres årlig

Saksbehandler vurderer i samråd med satt administrativ prosjektgruppe (bestående av rådmann, kommunalsjefer og økonomisjef) at Kommunal planstrategi 2020-2023 og Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel oppfyller lovkravene satt av både Plan- og bygningsloven og Folkehelseloven.

Å fornye kommunens planhierarki er en krevende øvelse, og det er viktig at avgjørelsene som tas i disse prosessene er gjennomtenkt, og har en god forankring. Politisk og administrativ eierskap til planene og beslutningene som tas, sees på som nøkkelen til god samfunnsutvikling for Fauske kommune som sted, og som organisasjon.

Det skal i denne saken fattes to ulike vedtak: Kommunal planstrategi skal vedtas og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel skal fastsettes.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2020-2023 OG PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

FAUSKE KOMMUNE

Folkehelsekommunen der alle trives

Forord

Kommunal planstrategi skal utarbeides hvert fjerde år, etter konstituering av nytt kommnestyre. Fauske kommune startet arbeidet med planstrategien administrativt i februar 2020. Alle politiske råd og utvalg mottok orientering om arbeidet i perioden april – juni 2020.

Administrasjonens forslag til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel ble ferdigstilt i august 2020, og plandokumentene var til politisk orientering i alle utvalg september og oktober 2020.

Dokumentene var til høring og offentlig ettersyn til offentligheten (befolkningen generelt), nabokommuner, regionale og statlige myndigheter fra 11. september – 24. oktober 2020. Fauske kommune mottok 10 merknader i denne perioden, og det vises til vedlegget «Merknadsbehandling – kommunal planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel», som viser hvordan innspillene er ivaretatt.

På grunn av den økonomiske situasjonen Fauske kommune befinner seg i, vil det være svært viktig i kommuneplanprosessen å vurdere alternativer for interkommunale samarbeid, nye organisatoriske løsninger og andre omstillingsalternativer. Politisk og administrativ eierskap til planene og beslutningene som tas, sees på som nøkkelen til god samfunnsutvikling for Fauske kommune som sted, og som organisasjon.

Innholdsfortegnelse

Forord ... 2
1. Planstrategien – kort fortalt ... 5
1.1 Planoppstart av ny samfunnsplan i forbindelse med kommunal planstrategi ... 5
1.2 Plansystemet i kommunen ... 6
1.3 Begrepsavklaring ... 7
2. Prosjekter som påvirker planbehov og prioriteringer i planstrategien ... 7
3.2. Økonomiske rammebetingelser og forutsetninger ... 8
3. Overordnede føringer for kommunalt planarbeid ... 9
3.1 Nasjonale føringer ... 9
3.1.1 Plan- og bygningsloven ... 9
3.1.2 Lov om folkehelse ... 9
3.1.3 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 ... 10
3.1.4 Sametingets planveileder ... 10
3.1.5 FNs bærekraftsmål ... 11
3.1.6 Statlige planretningslinjer ... 11
3.2 Regionale føringer ... 12
3.2.1 Fylkesplaner ... 12
3.2.2 Saltenstrategiene 2016-2020 ... 13
4. Folkehelsa i Fauske 2020 ... 13
4.1 Utfordringer og muligheter ... 13
4.2 Hvordan arbeide videre med helseoversikten? ... 15
5. Vurdering av kommunens planbehov ... 16
5.1 Tidlige innspill til planstrategien ... 16
5.2 Kommunens overordnede planer ... 17
5.3 Kommunedelplaner ... 19
5.3.1 Arealmessige kommunedelplaner ... 19
5.3.2 Tematiske kommunedelplaner ... 20
5.4 Fag/temaplaner ... 22
5.5 Reguleringsplaner ... 26
5.6 Interne planer i organisasjonen ... 26
5.7 Sektorovergripende tema/områder ... 26
6. Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel ... 27
6.1 Bakgrunn for planarbeidet ... 27
6.2 Planprogram ... 27
7. Rammeverk og overordnede føringer ... 27
8. Dagens samfunnsplan ... 27
8.1.1 Visjon ... 28
8.1.2 Overordnede mål ... 28
8.1.3 Strategier ... 28
8.2 Evaluering av nåværende samfunnsplan ... 28
9. Fokusområder for ny samfunnsplan ... 29
9.1 Forslag til prioriterte folkehelseområder for planperioden ... 29

9.1.1 Prioriteringsområde 1 – Utjevning av sosial ulikhet i helse 29
9.1.2 Prioriteringsområde 2 - Folkehelsearbeid i et livsløpsperspektiv 30
9.2 Forslag til fokusområder i ny samfunnsplan 31
9.2.1 Tilleggsområder 32
9.3 Arealstrategier 32
9.4 Omstilling og organisatoriske løsninger 33
9.4.1 Eksisterende interkommunale samarbeid 33
10. Hvordan skal planarbeidet gjennomføres? 34
10.1.1 Organisering 34
10.1.2 Politisk organisering 34
10.1.3 Administrativ organisering 34
10.1.4 Medvirkningsansvarlig 34
10.1.5 Prosjektdeltakere med mandat 34
10.2 Medvirkning 36
10.2.1 Plan for involvering av særskilte grupper 36
10.2.2 Medvirkningsstrategi 37
10.3 Framdriftsplan 37
10.3.1 Utarbeiding, høring og fastsetting av planprogram 37
10.3.2 Planprosessen - fra planoppstart til vedtatt plan 38
Vedlegg 39

1. Planstrategien – kort fortalt

Utarbeiding av kommunal planstrategi ble en lovpålagt oppgave i 2008, og skal utføres etter hver konstituering av nytt kommunestyre. Fauske kommune har utarbeidet to slike strategidokument tidligere. Den kommunale planstrategien skal beskrive behovet for planer i kommunestyreperioden, og er ment å være et verktøy for å styre samfunnsutviklingen i ønsket retning. Det skal drøftes og prioriteres planoppgaver på overordnet nivå for kommunestyreperioden, og synliggjøre de politiske prioriteringene for perioden. Planstrategien er hjemlet i plan- og bygningsloven § 10-1, som lyder slik;

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

I planstrategien skal de strategiske valgene drøftes, og det skal ikke vedtas konkrete mål eller strategier. I forbindelse med vurdering av planoppgavene for kommunestyreperioden, må det tas stilling til om kommunen har plankapasitet administrativt til å utføre oppgavene som vedtas i strategien.

1.1 Planoppstart av ny samfunnsplan i forbindelse med kommunal planstrategi

I Fauske kommunes kommunale planstrategi 2017-2020 ble det vedtatt å utarbeide ny kommuneplanens samfunnsdel i løpet av kommunestyreperioden. På grunn av kapasitetsmangel administrativt ble ikke dette gjennomført, og planoppstart for ny samfunnsplan påbegynnes derfor nå (dokumentets siste del – forslag til planprogram av kommuneplanens samfunnsdel). Prosessene slås sammen for å spare tid og ressurser. Det vises til plan- og bygningsloven § 10-1 og § 11 som åpner opp for at oppstart av arbeid med kommuneplanen kan være en del av kommunal planstrategi.

	KOMMUNAL PLANSTRATEGI	PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLANPROSESS
Lovhjemmel	§ 10-1	§ 11-13, § 4-1
Formål	Politisk prioritering av planbehovet i kommunestyreperioden, og om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres.	Program for gjennomføring av et kommuneplanarbeid både med hensyn til innhold og prosess.
Innholdskrav	Vedtak om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, og et underlag som viser forutsetningene for vurderingen av planbehovet.	Skal gjøre rede for formålet med planarbeidet og hvilke hovedspørsmål/satsingsområder planarbeidet tar opp, planprosess og medvirkning, aktuelle strategiske valg/alternativ og utredningsbehov (arealdel)
Prosess	Skal innhentes synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres kjent i minst 30 dager før kommunestyrets behandling.	Sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i minst 6 uker.
Vedtak	Kommunestyret	Fastsettes av kommunestyret. Kan delegeres etter kommunelovens regler.
Virkning	Retningsgivende for kommunens prioritering av planoppgaver.	Prosessledende

Figur: Kjennetegn ved kommunal planstrategi og planprogram for kommuneplanen.

1.2 Plansystemet i kommunen

Det kommunale plansystemet er bygd opp slik at man har en overordnet kommuneplan, som er bestående av kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel. Plansystemet revideres på bakgrunn av planstrategien.

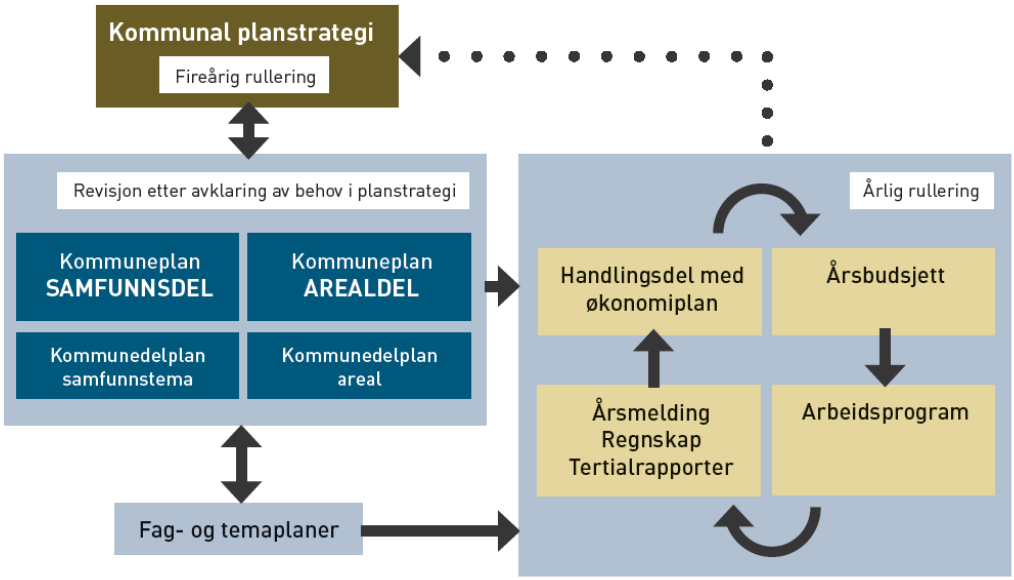

Figur: Framstilling av rulleringskravet til de ulike type planene i plansystemet.

Kommuneplanen er det viktigste styringsdokumentet i kommunen. Den skal brukes strategisk, og gi rammer for virksomhetens planer og tiltak. **Kommuneplanens handlingsdel** og **økonomiplanen med årsbudsjett** kobler oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel til

den økonomiske planleggingen. Fra kommuneplanen springer det ut **kommunedelplaner** (tematiske/samfunns- eller arealdelplaner) for spesifikke områder eller fag. Gjennom **tematiske planer** (fag/temaplaner) utvikles strategier og tiltak som grunnlag for prioritering i handlings- og økonomiplan.

1.3 Begrepsavklaring

Plan = Vi bruker begrepet plan når det er behov for politisk vedtak om å endre eller videreføre politikk *(*mål og strategier), eller vedta en ny kurs.

Revidering = Planen revideres ved å se på hele eller deler av planen, oppdateres med ny kunnskap og det vurderes endring av satsingsområder og prioriteringer.

Prolongering = Planen videreføres uten endringer.

2. Prosjekter som påvirker planbehov og prioriteringer i planstrategien

Aldersvennlige lokalsamfunn
Fauske kommune ble i 2019 tatt opp i KS kommunesatsing Aldersvennlig lokalsamfunn. Gjennom nettverkdeltakelse får kommunen anledning til å medvirke til utvikling av et nasjonalt nettverk og modeller for aldersvennlige lokalsamfunn. Aldersvennlige lokalsamfunn handler om å gjøre samfunnet i stand til å møte utfordringene og mulighetene knyttet til en aldrende befolkning. Flere sektorer må involveres og medvirkning må være i fokus for at eldre skal kunne delta i samfunnet. Nærmiljøer og lokalsamfunn må utvikles slik at de legger til rette for aktivitet og deltakelse for alle, og der det føles trygt å bli eldre. Det er etablert både en prosjektgruppe og en styringsgruppe som består av administrasjonen, politiske representanter og frivillighetssentralen. Et fokus på aldersvennlige lokalsamfunn, vil i større grad bringes inn i framtidig planarbeid. Dette forventes også av regjeringen (ref. Nasjonale forventninger 2019-2023 og Meld. St. 2017-2018 Leve hele livet).

Boligsosiale hensyn i helhetlig kommunal planlegging
Kommunen er deltaker i samarbeidsprosjektet Boligsosiale hensyn i helhetlig kommunal planlegging, sammen med kommunene Vefsn, Vågan og Sortland, samt Fylkesmannen i Nordland og Husbanken. Prosjektperioden varer ut 2021, og målsetningene for arbeidet er som følger:

1) Å arbeide frem egnet kunnskapsgrunnlag på boligområdet og det boligsosiale området.
2) Arbeide for at boligsosiale hensyn integreres i kommunens planverk.
3) Gjennom helhetlig tilnærming iverksette tiltak i tråd med målsettingene i den nasjonale strategien «Bolig for velferd».
4) Utarbeide temaplan.

I kommunestyrevedtak av 22.03.18 vedtok daværende kommunestyre at kommunen skal utarbeide en bolig politisk plan, som integrer Fauskes allerede boligsosiale plan. Gjennom prosjektet vil kunnskapsgrunnlaget for den boligsosiale planen fornyes og innlemmes i bolig politisk plan. Enhet plan og utvikling innehar prosjektlederstillingen, men omtrent alle kommunens enheter og avdelinger er involvert i prosjektet.

Urban trigger – sentrumsutvikling
Fauske kommune har hatt som målsetting å få til en fremtidsrettet utvikling av sentrum, hvor blant annet arbeid med omlegging av E6 og RV80 har vært en viktig del. I den forbindelse ble det opprettet et samarbeid med arkitektutdanningen ved NTNU. I 2019 besøkte NTNUs studenter Fauske, der de hadde som oppdrag å kartlegge kommunen, og se hvordan man kan få til en moderne utvikling i et bysenter, der befolkningen bor og bruker sentrum langt mer enn hva som gjøres i dag. Studentene skulle skape seg et bilde om hva som er behov for å gjøre for å utvikle sentrum, og prosjektet skulle resultere i et framtidsscenario om hvordan Fauske sentrum kan se ut i 2040. Det ble gjennomført bedriftsbesøk, befaringer og forelesninger med studentene.

Resultatet etter kartleggingen er samlet på disse nettsidene:
http://www.urbantriggers.net/previous-student-projects/
https://urbantriggers2019.github.io/Blog/home.html

Å arbeide videre med datagrunnlaget blir en viktig del av kommunens planarbeid framover.

Fra bru til bru – omlegging av E6 og RV80
E6 og Rv80 utgjør en stor del av Fauske sentrum. Denne delen av sentrum har over lang tid vært preget av nedleggelse av butikker og fraflytting. Bakgrunnen for dette er selvfølgelig sammensatt, men den stadig økende trafikken, og da spesielt tungtransport er en viktig årsak. Prognosene for framtiden tilsier at tungtrafikken kan øke opp mot 80% fram mot 2040. Bakgrunnen for dette er myndighetenes ønske om en kraftig økning i sjømatproduksjonen, og økt netthandler. Det arbeides med å få omlegging av E6 og RV80 inn i Nasjonal transportplan (NTP). Arbeidet med å få dette til er tillagt egen prosjektleder. Fauske kommune har engasjert Nordkontakt AS i Bodø for å kartlegge de utfordringer sentrum står ovenfor. Det er etablert en målestasjon ved E6 i sentrum. En regner med å få tall som indikerer størrelsen på problemene i løpet av 2020.

3.2. Økonomiske rammebetingelser og forutsetninger

Fauske kommune befinner seg i en svært vanskelig økonomisk situasjon, med stor avstand mellom inntekter og kostnader. Driftskostnadene er ikke bærekraftige, og situasjonen krever endringer. Det skal gjennomføres en omstillingsprosess, der det tas ned driftskostnader de neste årene. Det skal ansettes en omstillingsleder, og det arbeides gjennomgående med besparing og kutt for å realisere målet om å få til en god kommuneøkonomi. Rådmannen har tidligere uttalt seg i kommunestyret at det tenkes at denne prosessen kan ta opp mot seks år, kanskje lengre. I og med at Fauske kommune er kommet i ROBEK registeret, vil det være Fylkesmannen i Nordland som vurderer og godkjenner alle låneopptak. Fylkesmannen må også godkjenne årsbudsjett.
Kommunal planstrategi og arbeidet med kommunens planverk vil påvirkes av dette, i tillegg til kommunens ressurser og tjenestelevering. Dette problematiseres ytterligere i planprogrammet, se kapittel 9.4 «Omstilling og organisatoriske løsninger».

3. Overordnede føringer for kommunalt planarbeid

Rammene for kommunal planlegging settes både på nasjonalt og regionalt nivå. I dette kapittelet gjøres det en oppsummering av de mest sentrale føringene som påvirker kommunal planlegging.

3.1 Nasjonale føringer

3.1.1 Plan- og bygningsloven

Plan- og bygningsloven er den viktigste loven for forvaltning og bruk av arealer i Norge, og gir rammene for all arealforvaltning, byggevirksomhet og planlegging. I følge formålsparagrafen (§1) er lovens overordnede målsetting å fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Krav som er gitt direkte i loven er blant annet prinsippet om universell utforming, hensynet til barn og unges oppvekstsvilkår, fremme befolkningens helse og motvirke sosiale forskjeller m.m.

3.1.2 Lov om folkehelse

Lov om folkehelse (folkehelseloven) trådte i kraft 1. januar 2012. Loven skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Loven fastsetter at folkehelse er et ansvar i alle sektorer, ikke bare i helsesektoren, og på alle forvaltningsnivåer; kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter. Folkehelseloven bygger på fem grunnleggende prinsipper for folkehelsearbeidet; prinsippene om å utjevne sosiale helseforskjeller, «helse i alt vi gjør», bærekraftig utvikling, føre-var og medvirkning.

Et systematisk folkehelsearbeid innebærer at kommunen skal ha oversikt over helsetilstanden til befolkningen og de faktorer som påvirker helsetilstanden. Denne kunnskapen og identifiserte folkehelseutfordringer skal legges til grunn i arbeidet med planstrategi og som grunnlag for fastsetting av mål og strategier gjennom kommuneplanarbeidet. Loven bygger på, og er samordnet med, plan- og bygningsloven som er det generelle regelverk for å fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner, jf. pbl § 1-1. Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte folkehelseutfordringene.

Særlige paragrafer i folkehelseloven som legger føringer for den kommunale planstrategien:

§ 5. *Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen*
Kommunen skal ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne.

§ 6. *Mål og planlegging*
Oversikten etter § 5 annet ledd skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. En drøfting av kommunens folkehelseutfordringer bør inngå i strategien, jf. plan- og bygningsloven § 10-1.
Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven kapittel 11 fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står overfor med utgangspunkt i oversikten etter § 5 annet ledd.

3.1.3 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. De nasjonale forventningene skal følges opp i fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med planstrategier og planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen.

Regjeringen legger i nasjonale forventninger 2019-2023 vekt på fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

En del av forventningsdokumentet utdyper at utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer. Regjeringen mener det er viktig at hovedtyngden av handelsvirksomhet, boligbygging og arbeidsplass- og besøksintensive virksomheter lokaliseres innenfor tettsteder som defineres og avgrenses gjennom kommunal planlegging. Det vil kunne bidra til utvikling av levedyktige by- og tettstedssentre og lokalsamfunn, i tillegg til å styrke knutepunktene på kollektivaksene. Det er viktig at det i det enkelte tilfeller vurderes å legge til rette for fortetting og transformasjon før nye utbyggingsområder tas i bruk, dette for at jordbruksareal og viktige natur- og friluftsområder ikke blir omdisponert når det finnes alternativer.

3.1.4 Sametingets planveileder

Sametinget har utarbeidet en veileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved planlegging etter plan- og bygningsloven (plandelen). Veilederen vil bli benyttet i videre planarbeid, dette i tråd med plan- og bygningslovens § 3-1. Dette er og i tråd med de nasjonale forventningene, som og viser til samiske hensyn som reindrift og kulturminner.

Sametinget oversendte Fauske kommune 20.10.20 aktuelle problemstillinger for kartlegging, for å sikre samisk natur og kulturgrunnlag i kommuneplanarbeid. Disse skal benyttes i planarbeidet;

- kartlegge utviklingstrekk og utfordringer blant den samiske befolkningen i kommunen,
- kartlegge utviklingstrekk og utfordringer for samiske næringer i kommunen som reindrift, fjordfiske og utmarksnæringer i tillegg til landbruket
- gjøre en vurdering av status, muligheter og utfordringer i forhold til samisk språk og kultur i barnehage og skole
- undersøke om det finnes behov i befolkningen for tiltak som kan bidra til å ivareta og styrke den samiske identiteten hos barn og voksne
- ta i bruk samisk tradisjonell kunnskap, lokale kunnskap og forståelser på lik linje med forskningsbasert kunnskap vurdere om der er behov for å utrede folkehelseutfordringer blant den samiske befolkningen

3.1.5 FNs bærekraftsmål

FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, har regjeringen bestemt skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å blant annet sikre sosial rettferdighet og god helse, samt å stanse tap av naturmangfold og klimaendringer. Utviklingsmålene har som agenda å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. Å knytte bærekraftsmålene i større grad opp mot planleggingen vil foregå i arbeidet med ny kommuneplanens samfunnsdel, og deretter «forgreine» seg nedover i kommunens plansystem.

Figur: FNs 17 bærekraftsmål.

3.1.6 Statlige planretningslinjer

- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994)
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging (1995)
- Statlige retningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig, areal- og transportplanlegging (2014)
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (2016)
- Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520/2012)

3.2 Regionale føringer

3.2.1 Fylkesplaner

Når det gjelder de regionale føringene, er det særlig fylkesplanen for Nordland 2013-2025 som er viktig for kommunenes planlegging. Fylkesplanen har tre målområder: Livskvalitet, livskraftige lokalsamfunn og regioner, og verdiskaping og kompetanse.

Livskvalitet – et aktivt og inkluderende samfunn. Alle i Nordland skal ha mulighet til å kunne utvikle sine evner, ferdigheter og interesser og innbyggerne skal ha gode levekår. Strategier for å følge opp dette er blant annet en god boligpolitikk, styrket barnehage, skoler og arbeidsplasser til helsefremmende arenaer og inkludere tilflyttere og innvandrere slik at de blir aktive samfunnsdeltakere.

Livskraftige lokalsamfunn og regioner: Et samfunn som preges av mangfold, entusiasme og kreativitet. Nordland skal bli attraktivt og det omfatter både fysiske, sosiale, kulturelle, økonomiske og andre ressursmessige faktorer. Det er et mål at Nordland skal ha attraktive og funksjonelle lokalsamfunn og regioner og at befolkningen skal ha tilgang til fleksible og robuste utdanningstilbud.

Verdiskaping og kompetanse: En visjon om et nyskapende Nordland hvor man kan omstille seg i takt med omgivelsene. Det er et mål om økt kompetanse og forsknings- og utviklingsaktivitet, og befolkningen i Nordland skal ha tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. Nordland skal også ha et konkurransedyktig, innovativt og bærekraftig arbeids- og næringsliv.

Nedenfor er Nordland fylkeskommunes regionale planer og strategidokument:

- Fylkesplan for Nordland 2013-2025
- Arealpolitikk i Nordland (kapittel 7 og 8 i Fylkesplanen)
- Regional plan for Landbruk i Nordland 2018-2030
- Regional plan for vannregion Nordland og Jan Mayen 2016-2021
- Strategi for stedsutvikling
- Fylkesdelplan for Sjunkan – Misten, barnas nasjonalpark
- Regional plan – klimautfordringene i Nordland 2011-2020
- Regional plan om små vannkraftverk i Nordland
- Regional plan for høstbart vilt og innenlandsfisk 2016-2028
- Kilder til livskvalitet – regional folkehelseplan for Nordland 2018-2025
- Kulturstrategi 2018-2021
- Regional transportplan for Nordland 2018-2029
- Industristrategi for Nordland
- Mineralstrategi for Nord-Norge
- Strategi for reiseliv- og opplevelsesnæringer i Nordland 2017-2021
- Innovasjonsstrategi for Nordland 2014-2020
- Frivillighetsplan for Nordland

3.2.2 Saltenstrategiene 2016-2020

Fauske er en del av Saltenregionen midt i Nordland, og utgjør et fellesskap med ni andre kommuner. Salten Regionråd har de siste valgperiodene utviklet en egen strategiplan som er knyttet til det regionale samarbeidet i Salten.

Hovedmål for Saltenstrategiene 2016-2020 er «*Vi skal skape verdier som bidrar til trivsel og velferd i Salten og nasjonalt, ved å være en attraktiv og konkurransekraftig region i vekst*».

De tre fokusområdene er: 1) Attraktive Salten – bygge merkevare og identitet. 2) Kunnskapsbasert næringsutvikling. 3) Infrastruktur:

Det er igangsatt arbeid med fornying av dette strategidokumentet. Nytt strategidokument ventes ferdig i løpet av høsten 2020.

4. Folkehelsa i Fauske 2020

Det er et lovkrav etter Folkehelselovens § 5 at kommunene skal utarbeide en oversikt over helsetilstanden til befolkningen i kommunen. Oversikten skal være skriftlig og identifisere folkehelseutfordringene i kommunen. I Fauske har oversiktsdokumentet fått tittelen «Folkehelsa i Fauske 2020».

Oversiktsdokumentet skal hjelpe oss med å identifisere kommunens folkehelseutfordringer. Prosessen med innsamling, bearbeiding og vurdering av data kan sees på som utgangspunktet for kommunens videre prioriteringer i folkehelsearbeidet. Når systematiseringen er gjennomført og folkehelseutfordringene er identifisert, skal kommunen vurdere hva som kan være årsakene til utfordringene og videre hva konsekvensene kan bli i et lengre perspektiv.

Som ledd i kommunens løpende oversiktsarbeid, oppdateres dokumentets statistikkdel årlig. Oversiktsdokumentet kan leses i sin helhet på kommunens hjemmeside under området «Folkehelsekommunen» øverst på førstesiden.

4.1 Utfordringer og muligheter

Gjennom arbeidet med helseoversikten er disse utfordringer og muligheter i kommunen kartlagt:

4.1.1.1 Kapittel 1 Befolkning

UTFORDRINGER	STYRKER/MULIGHETER
• Om femten år blir det flere eldre enn barn og unge i Norge. Det betyr at forsørgerbyrden for eldre (65 år eller mer) blir større enn forsørgerbyrden for barn og unge (0-19 år). • Befolkningssammensetningen vil virke sterkt inn på hvordan boligmarkedet utvikler seg. Flere eldre kan føre til press på leilighetsutbygging og nedgang i behovet for eneboliger.	• At folk blir eldre er en ønsket utvikling, og et resultat av vellykket velferdspolitikk over mange år. Seniorkraften må være en del av løsningen i framtidas lokalsamfunn. • Nye teknologiske løsninger kan bidra til at flere eldre kan klare seg lenger i eget hjem. • Nærheten til Bodø kan ha i seg betydelige fordeler for Fauske-samfunnet.

• Befolkningssammensetningen legger press på dimensjonering av tjenester. Riktig antall barnehageplasser, skoleplasser og helse og omsorgstjenester er viktige elementer. • SSBs befolkningsframskrivinger samsvarer i liten grad med mål om økt befolkningsvekst.	• Offentlig, privat og frivillig sektor har potensielt god tilgang på kompetanse og menneskelige ressurser

4.1.1.2 Kapittel 2 Oppvekst og levekår

UTFORDRINGER	STYRKER/MULIGHETER
• Økende sosial ulikhet • Økende andel unge med psykiske symptomer og lidelser • Unge opplever lokalmiljøet lite attraktivt • Økende grad av overvekt og fedme med påfølgende risiko for sykdom	• Godt fokus på mestring og livskvalitet • Videreutvikling av helhetlige tjenester • Gjennomgående og systematisk vurdering av helsemessige konsekvenser i beslutninger • Helhetlig regional planlegging som fremmer bærekraftig lokal samfunnsutvikling • Gode miljø med sunne, tilgjengelige og naturgitte rammer for aktivitet

4.1.1.3 Kapittel 3 Fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø

UTFORDRINGER	STYRKER/MULIGHETER
• Tungtrafikk i sentrum • Ungdom er lite fornøyd med lokalmiljøet • Få friluftsområder tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse • Opplevd ensomhet • Graden av trivsel i nærmiljøet er lavere blant både ungdommer og de voksne innbyggerne enn blant den øvrige befolkningen i Nordland • Noe lav valgdeltakelse	• Godt drikkevann og god drikkevannsforsyning • Ny E6-prosjektet • Økt fokus på helhetlig samfunnsutvikling • Gode nærmiljøanlegg • Økt foreldrestøtte-satsing • Samlokalisering av støttetjenester • Opplevelse av sosial støtte er god blant innbyggere 18+

4.1.1.4 Kapittel 4 Skader og ulykker

UTFORDRINGER	STYRKER/MULIGHETER
• Økende antall hoftebrudd • Stor andel av tungtransport i tett befolkede områder utgjør høy risiko for alvorlige ulykker	• Kvalifisering som trafikksikker kommune • Fokus på aldersvennlige lokalsamfunn • Bruke by- og stedsutvikling som virkemiddel for å forebygge skade samt fremme helse • Styrke sentrum som utviklingsområde og arena for innbyggere i alle aldersgrupper.

4.1.1.5 Kapittel 5 Helserelatert atferd

UTFORDRINGER	STYRKER/MULIGHETER
• Ungdommens opplevelse av egen helse • Bare en av tre videregåendeelver spiser frukt og grønt hver dag, og en god del får sjelden i seg slike matvarer. • Bruken av alkohol øker kraftig i løpet av videregående	• Gode aktivitetsmuligheter • Aktive ungdommer • Helsefremmende barnehager og skoler • Tverrfaglig samarbeid • Matpakke-kultur • Barnehagene har god kunnskap om kosthold og helsefremming • Eldrerådet, rådet for funksjonshemmede og ungdomsråd kan bidra til å løfte fram aktuelle problemstillinger på vegne av sine målgrupper • Ungdommens bruk av andre rusmidler skiller seg ikke ut fra fylkes-/landsgjennomsnitt

4.1.1.6 Kapittel 6 Helsetilstand

UTFORDRINGER	STYRKER/MULIGHETER

• Datagrunnlaget viser at Fauske ligger signifikant dårligere an enn resten av landet når det kommer til
  ○ for hjerte-/karsykdom
  ○ muskel- og skjelettplager
  ○ psykiske symptomer/lidelser for aldersgruppen 15-29 år
• I forhold til KOLS og astma ligger Fauske noe høyere i forhold til resten av fylket og landet
• Bruken av midler ved psykiske lidelser, inkludert ADHD- midler, utmerker seg i negativ retning
• Fauske er over snittet i Nordland på legemeldt sykefravær, og blant de 10 kommunene i fylket med høyest sykefravær
	• Innbyggernes opplevelse av sosial støtte
	• Innbyggere føler seg trygge
	• Eldre som aktive innbyggere og samfunnsressurs
	• Naturtilgang
	• Gode og tilgjengelige nærmiljøanlegg
	• Helhetlig planlegging som fremmer lokal samfunnsutvikling

4.2 Hvordan arbeide videre med helseoversikten?

Folkehelsearbeid handler ofte om å løse sammensatte utfordringer; samfunnsfloker. Samfunnsfloker kjennetegnes ved at de ikke kan løses med enkeltstående innsats på ett samfunnsområde eller fagfelt alene. Arbeidet fordrer at det jobbes kontinuerlig og på tvers av områder, noe som tilsier at det er behov for god forankring i alle kommunale planer og strategier. Gjennom et systematisk og helhetlig folkehelsearbeid kan kommunens planleggere og beslutningstakere i større grad løse kommunens utfordringer.

Viktige grep for oss som kommune blir:

- Å få alle deler av organisasjonene til å ta et forebyggende og helsefremmende ansvar. Helsesektoren kan ikke gjøre dette alene. Dette fordrer en helhetlig politikk der alle grener av organisasjonen bidrar i å rette opp utfordringene som denne helseoversikten tilkjennegir.
- Å jobbe mer aktivt med å redusere sosiale ulikheter i befolkningen.
- Å mobilisere (det øvrige) samfunnet til å ta et ansvar for å skape gode nærmiljøer, der mennesker tar ansvar for hverandre og sikrer fellesskap og livskvalitet for flest mulig

På bakgrunn av helseoversikten har administrasjonen utarbeidet forslag til prioriterte folkehelseområder for å svare til utfordringene oversiktsdokumentet viser til. Disse løftes over i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel (se kapittel 9.1), og videre ut i øvrige planer. Helseoversikten vil gjennom et løpende oversiktsarbeid oppdateres årlig.

5. Vurdering av kommunens planbehov

Kommunal planstrategi skal bidra til at kommunens planlegging er tilpasset utfordringene og ikke er mer omfattende enn nødvendig. I det foregående kapittelet har vi beskrevet de muligheter og utfordringer Fauske kommune står overfor. I dette kapitlet vil vi omsette dette til prioriterte planoppgaver i inneværende kommunestyreperiode.

Kommunens planlegging skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. I tillegg skal den være tilpasset kommunens situasjon og utfordringer. Revisjon av eldre planer, eller utarbeidelse av nye planer krever mye ressurser, både med hensyn til bruk av ansatte og kostnader knyttet til planprosessen. I vedlegg 1 viser vi en forenklet tabell over kommunens planer og hvilke planer som er berørt av oppgavene i denne planstrategien.

5.1 Tidlige innspill til planstrategien

I saksframlegg til politiske råd og utvalg våren 2020, ble det oppfordret til å komme med tidlige innspill til kommunal planstrategi. Administrasjonen mottok to innspill fra de politiske råd og utvalg:

1) Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse: «Råd for likestilling av personer med funksjonsnedsettelse ber om at tidlig involvering av rådet innarbeides i arbeidsmetodikken for planarbeid».

2) **Eldrerådet:** «Eldrerådets innspill til vedtatt plandokument er at administrasjonen sørger for at eldrerådet tas med i framtidige planprosesser som angår eldre slik at lovpålagt medvirkning blir reell. Konkret betyr det at det må etableres nye rutiner eller at eksisterende rutiner forbedres som sikrer systematisk deltakelse og ikke oppleves tilfeldig! Det må også gjøres kjent for eldrerådet hvordan dette dokumenteres som muliggjør kontrolltiltak/internrevisjon».

3) **Helse- og omsorgsutvalget** «Saken tas til orientering med følgende presisering:
Det er viktig at kommunens 3 råd (eldre- FUn og ungdomsråd) kommer tidlig inn i planprosesser.»

Vurdering: Utvalget og rådenes innspill omhandler medvirkning, og ønsket om gjennomtenkte medvirkningsprosesser. Enhver planprosess krever ulike tilnærminger, og behovet for informasjonsinnhenting vil variere. Det er aktuelt å gå i dialog med de aktuelle rådene for å klarlegge hvilken betydning medvirkning og deltakelse i planarbeid tillegges; og hvilke behov

som utspiller seg i framtidige planprosesser. Prosjektleder for kommuneplanens samfunnsdel går i dialog med de aktuelle rådene, i forbindelse med utarbeiding av ny samfunnsplan.

4) **Norsk Friluftsliv**: 04.03.20 oversendte Norsk Friluftsliv en hurtigguide til lokalpolitikere ved rullering av planstrategi. **Vurdering**: Veilederen vil benyttes i videre planarbeid, og da særlig i utarbeiding av kommuneplanen.

6) **Salten friluftsråd:** 07.11.19 mottok kommunen innspill til planstrategien. Innspillene vektlegger friluftsliv som et viktig strategisk virkemiddel i utvikling av kommunen, kartlegging og verdsetting av friluftsområder og utarbeiding og/eller sluttføring av ferdselsåreplan
Vurdering: Kartlegging og sikring av verdifulle friluftsområder for framtiden legges til i «forslag til arealstrategier» i planprogram kommuneplanens samfunnsdel. Friluftsrådet ønsker å bli involvert tidlig i kommunens planprosesser. Friluftsrådet vil få tilsendt varsel om planoppstart, og andre tilhørende plandokumenter til følgende planer; kommunal planstrategi, kommuneplanen, kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv og oppvekstplan.

5.2 Kommunens overordnede planer

Fauske kommune er pålagt å ha en samlet kommuneplan bestående av kommuneplanens samfunnsdel med handlingsdel, i tillegg til en areadel. Dette er hjemlet i plan- og bygningslovens §11-1.

<u>Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2025</u>
Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsdokument. Den skal være grunnlaget for sektorers planer og virksomheter i kommunen, og gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres. Kommuneplanens samfunnsdel ble sist utarbeidet i 2011, og var gjennom en mindre revidering i 2015. Siden dette har det skjedd store endringer i ulike lovverk, og i nasjonale og regionale retningslinjer og forventninger. Planarbeidet med nåværende samfunnsplan har vært vurdert som en god planprosess. Likevel har ikke samfunnsplanen fungert som et godt styringsverktøy, og planen har ikke vært fulgt godt nok opp. Dette kan komme av at den oppleves som for lite tidsriktig. Etter evaluering av samfunnsplanen i administrasjonen våren 2020, ble følgende bragt fram:

- Planen har ikke hatt ønsket status de senere år, og det er ikke i tilstrekkelig grad tatt hensyn til de faktiske prioriteringene planen har satt.
- I nåværende plan påpekes det at handlingsdelen til planen er økonomiplanen m/ årsbudsjett. Dette har ikke kommuneloven åpnet opp for før i år 1. januar 2020. En fraværende og lite adekvat handlingsdel har ført til at det ikke har vært en god nok link opp mot økonomiplanleggingen, som igjen har ført til manglende oppfølging av strategiene som er satt.
- Det har ikke vært nok planoppmerksomhet når det gjelder oppfølging av planen. Det har vært for lite eierskap knyttet til planen, og det har resultert til at det er mangel på «en rød tråd» i kommunens planhierarki/plansystem.

Arbeidet er tidkrevende. Foreløpig fremdriftsplan tilsier at en planoppstart i 2020, og fastsetting av planprogrammet i desember 2020, vil medføre planvedtak tidligst i desember 2021/januar 2022.

Konklusjon: Kommuneplanens samfunnsdel revideres. Oppstart av planarbeid i 2020.

Kommuneplanens arealdel 2018-2030

Med bakgrunn i oppstart av planprosess med ny kommuneplanens samfunnsdel, sees det nødvendig å vurdere om kommuneplanens arealdel skal revideres. Kommuneplanens arealdel skal ha en tett kobling opp mot kommuneplanens samfunnsdel. Når det foreligger ny samfunnsplan, vil det være nødvendig å se om arealdelen gjenspeiler samfunnsdelen. Noe som er nytt i samfunnsplanen, er utarbeiding av arealstrategier. Disse vil legge konkrete føringer for arealplanen.

Følgende argumenter for revisjon av kommuneplanens arealdel ble frambragt under evalueringen administrasjonen gjorde av planen våren 2020.

- Noen områder i kommuneplanen mangler samsvar mellom avsatt formål og planbestemmelser. Noen områder har og en reguleringsplan som i tillegg har uklare planbestemmelser. Uavklarte forhold fører til at forholdvis enkle bygge- og fradelingsaker blir kompliserte, som fører til bruk av unødig tid og ressurser på å avklare.
- Det er identifisert planbestemmelser som er utydelige, og disse må vurderes og revideres for å redusere misforståelser og tolkninger. Dette gir mer forutsigbarhet for innbyggere og utbyggere, og gjør saksbehandlingstiden kortere.
- Det er områder som har formål som ikke lengere er aktuelle, eller som bør endre på bakgrunn av nye lover og retningslinjer (og endringer i arealbruk). Dette ble ikke gjennomført grundig nok i forrige planprosess, men bør prioriteres nå. Administrasjonen har mottatt ønsker utenfra om at det er nødvendig med en ny gjennomgang av formål når det gjelder allerede bebygde områder. Dette gjelder både nye arealer til byggetiltak, men også areal som ikke er egnet for dets formål. Ved vurdering av arealene, kan vi effektivisere arealutnyttelsen, og forsøke å tilrettelegge for flere (og bedre) bolig- og næringsareal.
- Byggesak opplever stor saksmengde i områder hvor det foreligger gamle reguleringsplaner med lav utnyttelsesgrad. Eksempel: Gamle reguleringsplaner med lav utnyttelsesgrad (f. eks 10%), som gjør at private må søke dispensasjon fra reguleringsplan for å bygge eksempelvis små garasjer. Dette fører til økt merarbeid for kommunen, og økte saksbehandlingskostnader for tiltakshaver. Dette resulterer i dispensasjonssøknader fra planen for enkle tiltak, som igjen medfører merarbeid for kommunens administrasjon, og merkostnader for tiltakshaver.
- Dagens format er uhensiktsmessig med tanke på folkehelseområder slik som samferdsel, sosiale møteplasser/lekeplasser, gjennomfartsårer, grønne lunger og lignende. Det er ønskelig å utarbeide en god plan – som i større grad ivaretar folkehelse. Det bør også vurderes å utarbeide en egen og egnet lekeplassnorm som ivaretar gode oppvekstmiljø.
- Det må sees nærmere på hvilke område- og detaljreguleringer som er vedtatt siden forrige planprosess, og hvilke mangler plankartet har. Det eksisterer også en del eldre reguleringsplaner som bør vurderes om bør tas ut, og erstattes av generelle formål og bestemmelser i kommuneplanen. Områdene kan spesifiseres i egne soner for å bevare viktige detaljer. Denne vurderingen vil gi en større forutsigbarhet, og redusere søknader om dispensasjoner i eksisterende boligområder - hvor man etter dagens bestemmelser ikke får gjort tiltak som egentlig ikke vurderes å ha negative konsekvenser. Det må vurderes for enhver plan hvorvidt det er behov for overkjøring av enten bestemmelser, plankart eller hele planen.

Arbeidet med revidering av arealplanen er svært krevende. Sist gang arealplanen ble revidert tok planprosessen tre år. Dersom det skal igangsettes ny planprosess, så er det viktig at det må vurderes bygge- og deleforbud for enkelte deler av kommunen. For å se til at planavdelingen får ro til å gjennomføre planoppgaven bør det også vurdere å innføres saksbehandlingsstopp for nye reguleringsplaner for en gitt periode. Dette vil medføre at planarbeidet med ny arealplan kan effektiviseres, og at planprosessen ikke går over flere år.

Konklusjon: Deler av kommuneplanens arealdel revideres i løpet av kommunestyreperioden.

Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan
I henhold til kommuneloven skal alle kommuner ha økonomiplan gjeldende for fire år, og et detaljert årsbudsjett, som skal rulleres årlig. Kommuneplanen skal etter plan- og bygningslovens § 11-1 ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Nytt i kommunelovens § 14-4 av 1. januar 2020, er at økonomiplanen kan inngå i, eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1. Når handlingsdelen kobles sammen med økonomiplanen, blir det generelt lettere å forstå økonomiplanen - og det blir en god kobling mellom samfunnsplanen og økonomiplanen. For å utvikle et godt og velfungerende plansystem, anses det som en god løsning å slå sammen disse planene – og det bør gis en beskrivelse av hvordan føringene i samfunnsdelen skal følges opp.

Konklusjon: Kommuneplanens handlingsdel slås sammen med økonomiplan og årsbudsjett. Kommuneplanens handlingsdel skal i henhold til plan- og bygningslovens § 11-1 rulleres årlig.

5.3 Kommunedelplaner

Kommunedelplaner skal gjennomgås hvert 4. år i forbindelse med planstrategien. Ved en eventuell revidering av planer kan det utføres en fullstendig, eller en mindre gjennomgang. Et annet alternativ er å prolongere gjeldende plan, med en revidert handlingsplan.

5.3.1 Arealmessige kommunedelplaner

Kommunedelplan for Fauske sentrum 2018-2030
Kommunedelplan for sentrum ble sist revidert sammen med kommuneplanens arealdel i 2018. På bakgrunn av data fra Byromsseminaret i 2018 og Urban Trigger-prosjektet i 2019 er det ønskelig å vurdere hvilke arealmessige grep som kan gjøres for å videreutvikle sentrum i tråd med innsamlet informasjon. De nasjonale forventningene regjeringen la fram i 2019 legger vekt på fortetting og høy arealutnyttelse i byområder/sentrum, og det påpekes også at nye boliger, næringsvirksomhet, arbeidsplasser og tjenestetilbud skal lokaliseres i eller tett på sentrum. Det bør sees nærmere på soneinndelingen i nåværende plan. Det bør skilles mellom Fauske sentrum og Fauske som tettsted, altså en eventuell reduksjon av planområdet/planavgrensning for kommunedelplan for sentrum.

I forbindelse med revideringen skal det sees nærmere på grunnforhold og fare for kvikkleireskred i sentrumsområdet. Det vises til rapporten NGIs Kvikkleirekartlegging Fauske av 04.12.2009. Det er behov for å fullføre kartleggingen av kvikkleireforekomstene.

Konklusjon: Kommunedelplan for Fauske sentrum revideres i løpet av kommunestyreperioden.

Kommunedelplan for de gruveindustrielle kulturminnene i Sulitjelma
Gjennom Riksantikvarens prosjekt «Kulturminner i kommunen» mottok Fauske kommune 300.000 kr i støtte til å utarbeide en kulturminneplan. Målet var å styrke kompetansen om kulturminne i kommunene og få bedre oversikt over verneverdige kulturminner. Det ble i 2019 vedtatt kommunedelplan for kulturminner for de gruveindustrielle kulturminnene i Sulitjelma. På grunn av manglende kulturminnefaglig kompetanse i administrasjonen i tillegg til kapasitetsmangel, inneholder ikke vedtatt plan verken planbestemmelser eller hensynssoner. Kommunedelplanen må videreutvikles, slik at den også inkluderer planbestemmelser og hensynssoner. I tillegg må det vurderes å igangsette planprosess for kulturminneplan for hele kommunen på sikt. Ferdigstilling av Sulitjelma-delen er førsteprioritet, før det kan påbegynnes kartlegging av kulturminner i hele kommunen.

Konklusjon: Påbegynt plan for de gruveindustrielle kulturminnene i Sulitjelma ferdigstilles. Planoppstart 2021.

Kommunedelplan for Skjerstadfjorden 2019-2030
Kommunedelplanen ble vedtatt 13.06.2019, og erstatter deler av kommuneplanens arealdel. Planarbeidet har vært utført som et interkommunalt prosjekt mellom Bodø, Saltdal og Fauske kommune, og fastsetter rammer for bruk og vern i sjøområdene for disse kommunene.

Konklusjon: Ikke gjenstand for revisjon denne kommunestyreperioden.

5.3.2 Tematiske kommunedelplaner

Kommunedelplan for energi og klima 2018-2030
Kommunedelplanen gir et faktagrunnlag med utslippsmål fram mot 2030 og langsiktige målsetninger fram mot 2050. Med planen ønsker kommunen å ivareta formålet etter Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging, som er å: 1. sikre at kommunene går foran i arbeidet med å redusere klimagassutslipp. 2. sikre mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene. 3. sikre at kommunene bruker et bredt spekter av sine roller og virkemidler i arbeidet med å redusere klimagassutslipp. Klimaplanen er delt opp i to deler: en teoretisk del og en handlingsplan. Handlingsplanen ble sist revidert og vedtatt 14.05.2020.

Konklusjon: Handlingsplanen vurderes årlig. Planens teoretiske vurderes revidert årlig. Når kommunens analyse av klimafotavtrykk og annet viktig kunnskapsgrunnlag er ferdigstilt, kal dette innlemmes fortløpende. Utvikling av klimaregnskap- og budsjett skal vurderes utarbeidet i løpet av kommunestyreperioden.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv 2015-2021
Kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet ble vedtatt sist i sak 76/15, med planperiode 2015-2018. I 2018 og i 2019 ble planen prolongert. I 2019 ble det varslet planoppstart for ny plan. Etter en revisjon var planen ute til høring fra 29.11.19 – 16.01.20. Administrasjonen vurderte da at planen ikke var tilstrekkelig oppdatert i forhold til planens plass i plansystemet. I kommunestyrevedtak av 18.06.20 ble det fastsatt at dagens den generelle delen av kommunedelplanen, og at det settes i gang ny planprosess. Enhet kultur og enhet plan og utvikling utarbeider planen i samråd.

Konklusjon: Planen er prolongert ut 2021. Planens generelle del revideres i løpet av 2021, og handlingsplanen revideres årlig.

Kommunedelplan for helse, omsorg og sosial 2018-2026
Kommunedelplanen «Mestring og mulighet» angir de overordnede strategiene for hvordan

samhandlingsområdet helse-, omsorg og sosial i Fauske kommune skal møte de utfordringene som forventes i de kommende årene. Dette omfatter tjenester som blant annet er forankret i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, lov om sosiale tjenester og lov om folkehelsearbeid. Gjennom kommunens årlige budsjett og 4-årige handlingsprogram vil strategiene i planen konkretiseres i mål og tiltak basert på nasjonale føringer og lokale vedtak.

Fylkesmannen anbefaler at kommunen utarbeider en helhetlig kommunedelplan for helse og omsorg, der eksisterende planer tas inn som egne kapitler. Planen bør omfatte alle helse-og omsorgstjenester som kommunen yter. Temaer som ikke er nevnt, eksempelvis smittevernplan, plan for helsemessig og sosial bedreskap er lovpålagte og bør inngå i en helhetlig kommunedelplan for helse og omsorg. I tillegg bør plan for helsefremmende og forebyggende arbeid, helsestasjon og skolehelsetjeneste, frisklivsarbeid, kompetansebehov i sektoren, plan for legetjenester og annet inngå som egne kapitler i planen.
En slik helhetlig kommunedelplan kan sikre kommunen god faglig, administrativ og politisk styring over en sektor som legger beslag på en betydelig del av kommunens ressurser både med hensyn tilpersonell og økonomi.

Når ny samfunnsplan er utarbeidet – ønsker Fauske kommune å utarbeide en helhetlig kommundelplan som innbefatter planene og punktene Fylkesmannen skisserer. En slik plan vil omfatte alle helse- og omsorgstjenestene kommunen yter.

Konklusjon: Nåværende plan skal revideres hvert 4 år, og skal derfor gjennom en revisjon i løpet av 2022. Når ny samfunnsplan er vedtatt, vil det påbegynnes arbeid med å utarbeide en helhetlig helse- og omsorgsplan.

Kommunedelplan for trafikksikkerhet 2019-2023
Kommunedelplanen ble sist vedtatt i 2019, og omhandler trafikksikkerhetsarbeidet for kommunen. Planen har fokus på systemtenkning for alt trafikksikkerhetsarbeidet og folkehelsearbeidet i hele kommunens organisasjon. Planen inneholder et faktagrunnlag, med en handlingsdel tar for seg prioriterte tiltak som ligger til grunn for blant annet søknad om trafikksikkerhetsmidler. Det er også fastsatt tiltaksliste for alle samhandlingsområdene i kommunen. I løpet av 2020 har kommunens enheter arbeidet for å bli godkjent som Trafikksikker kommune. Dette har vært en målsetning i kommunedelplan for trafikksikkerhet. Godkjenningen finner sted i løpet av høsten 2020. Det er utarbeidet egen instruks for arbeidets art og omfang.

Konklusjon: Planens handlingsdel revideres årlig. Samtidig skal det vurderes om planens generelle del skal oppdateres og revideres.

Kommunedelplan for strategisk næringsutvikling
I dag har ikke Fauske kommune noen egen plan når det gjelder næringsutvikling. Fauna KF har en egen strategisk plan for næring som de arbeider ut fra. Det skal utarbeides en egen kommunedelplan som tar for seg kommunens arbeid, i samarbeid med Fauna KF. Det har vært gjennomført samarbeidsmøter med foretaket, og det vil resultere i en egen planprosess. Prosessen med egen plan for næringsutvikling vil føre til et tettere samarbeid mellom kommunen og foretaket Fauna. Det skal avklares roller, forventninger til hverandres oppgaver, og en klargjøring av saksgangen når det gjelder næringsetablering.

Ved å ha en god prosess i samfunnsplanen, kan det bidra til at arbeidet med næringsplanen ikke behøver å beslaglegge store ressurser. Den formelle planprosessen med næringsplanen kan påbegynnes allerede samtidig som vedtak av samfunnsplanen (desember 2021/januar

2022). Likevel vil arbeidet som gjøres i samfunnsplanen, også være en del av næringsplanen. Det er viktig at vi har gode og gjennomtenkte prosesser når vi nå er i gang med fornying av planhierarkiet i kommunen. Arbeidet fordeles mellom Fauna KF og Fauske kommune.

Konklusjon: Ny kommunedelplan utarbeides i løpet av kommunestyreperioden. Planen påbegynnes formelt når samfunnsplanen er vedtatt, tidligst desember 2021.

5.4 Fag/temaplaner

Alkoholpolitisk handlingsplan
Planen skal i henhold til alkoholloven rulleres hvert 4. år. Det har kun skjedd små endringer i Alkoholloven siden vår plan ble vedtatt. Dette omhandler ordlyden i noen av kapitlene og har ikke noe innvirkning på den kommunale delen av Alkoholloven. Kommunen forholder seg til enhver tid oppdatert alkohollov og alkoholforskrift. Planen ble sist vedtatt i kommunestyremøte av 18.06.20.

Konklusjon: Revideres/rulleres ikke i denne kommunestyreperioden. Neste revisjon i 2024.

Beredskapsplan
Beredskapsplanen er utviklet med tanke på hvordan man skal håndtere en krise- eller ulykkessituasjon som rammer kommunen og dens innbyggere. Beredskapsplanen omfatter krisesituasjoner både internt i kommunen og eksternt, som har konsekvenser for personer med tilknytning til kommunen, eller Fauske som kommune. Planen omfatter planer for organisering, varsling, informasjon/omdømme og handlingsplaner mot konkrete hendelser.
Beredskapsplanen er en del av det kontinuerlige beredskapsarbeidet kommunen, og blir jevnlig revidert med bakgrunn i hendelser, øvelser og endrede behov og krav.
I henhold til § 6 i forskrift om kommunal beredskapsplikt skal beredskapsplanen være oppdatert og revideres minimum en gang per år.

Konklusjon: Beredskapsplan og tiltaksplan skal være basert på siste ROS, skal oppdateres og revideres årlig.

Boligsosial handlingsplan 2018-2028
Planen ble vedtatt i 2018, og bakgrunnen for planen ligger i regjeringens boligpolitiske visjon om at alle skal kunne bo trygt og godt. Fauske kommune har de seneste årene vært en aktiv aktør på boligområdet, dette som tilrettelegger, eier, leietaker og pådriver i boligutvikling. Kommunen er som tidligere nevnt deltaker i samarbeidsprosjektet Boligsosiale hensyn i helhetlig kommunal planlegging 2018-2021. I kommunestyrevedtak av 22.03.2018 ble det vedtatt at det skal utarbeides en boligpolitisk plan, som den boligsosiale planen skal inngå i. Gjennom prosjektet vil kunnskapsgrunnlaget for den boligsosiale planen fornyes. Prosjektets lokale styingsgruppe har i samråd med prosjektleder, og i dialog med Husbanken besluttet at utarbeiding av den boligpolitiske planen vil forskyves. På dette tidspunktet er det viktig å få på plass en god kommuneplan, som ivaretar de boligsosiale hensynene. Når samfunnsplanen er på plass, kan kommunen gå i gang med boligpolitisk plan.

Konklusjon: Prosjektet pågår og det arbeides med innhenting av statusrapportering og annet kunnskapsgrunnlag. Temaplan boligpolitisk plan påbegynnes etter vedtak av kommuneplanens samfunnsdel.

Demensplan 2020-2026
Demensplanen ble vedtatt 23.05.2020. Planen skal angi retningen vi ønsker for demensomsorgen i Fauske. Den skal bidra til at Fauske blir et mer aldersvennlig lokalsamfunn, og målet er at de som får en demenssykdom skal kunne opprettholde et verdig liv hele livet ut. Økt kunnskap hos Fauskes befolkning og de som arbeider med personer med demens, bidrar til større forståelse og trygghet i møtet med personer med demens. Planen er basert på nasjonale og lokale føringer, innspill etter høringer samt innspill og erfaringer fra Fauske kommune.

Konklusjon: Planens generelle del revideres ikke denne perioden. Handlingsplanen revideres ved behov.

Habiliteringsplan
Kommunen har mottatt midler fra Fylkesmannen i Nordland til styrking av habilitering og rehabilitering i kommunene, og det utarbeides i den forbindelse en egen temaplan. Planen skal bidra til bedre styring av tjenestene for personer med behov for habilitering og rehabilitering. Arbeidet foregår i tett samarbeid med ulike brukerorganisasjoner, utøvende tjenester, eldrerådet og rådet for likestilling av funksjonshemmede. Fagpersoner og faggruppers kompetanse og erfaring benyttes også. Fastsatte mål for planarbeidet er følgende:

- kartlegge og nedfelle tilbudene som allerede finnes i kommunen
- styrking av koordinerende enhets rolle
- avdekke eventuelle mangler i tjenestetilbudet

Konklusjon: Planarbeidet pågår, og ferdigstilles i løpet av 2020

Havneplan Per i dag har ikke kommunen noen havneplan. Innen 31.10.20 skal havneplanen for Fauske kommune være vedtatt. Planen skal inneholde ansvarsbeskrivelser og planer for drift, vedlikehold av havner og kaianlegg i kommunen.

Konklusjon: Planarbeidet er påbegynt, og ferdigstilles i løpet av 2020. Neste revisjon i 2024.

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Analysen skal gi et overordnet bilde av risiko- og sårbarhet i kommunen i henhold til krav i Sivilbeskyttelsesloven, Forskrift om kommunal beredskapsplikt, og veileder fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap DSB. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Konklusjon: Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) revideres i 2021.

Hovedplan for skogsveier 2012-2021
Formålet med hovedplanen for skogsveier er å få en samlet oversikt over hvor i kommunens skogområder det kan være aktuelt å bygge nye skogsveier eller å ruste opp eksisterende

skogsveier til en bedre veistandard. Det vil også være viktig å få frem hvilken prioritering de ulike veiprosjekt bør ha. Dermed blir det lettere å se hvor tilgjengelige investeringsmidler skal brukes for å gagne skogeierne og samfunnet på best mulig måte. Hovedplanen for skogsveier vil i praksis primært være et arbeidsredskap for kommunen i dens veilednings- og motiveringsarbeid overfor skogeierne og i tilknytning til kommunens forvaltning av tilskuddsordninger, lover og forskrifter i landbruket. Hovedplan for skogsveier skal ikke være en rettslig bindende plan. Planen er utarbeidet primært som et veiledende hjelpemiddel for den kommunale skogforvaltningen.

Konklusjon: Revideres i løpet av 2021.

Kulturplan
Det er behov for å utarbeide en egen temaplan for kultur i Fauske kommune. Kultur handler om mennesker, møter mellom mennesker og om mennesker som vil skape noe. Det handler om engasjement og lidenskap. Dette er avgjørende for kulturens vekst og utvikling. Temaplanen skal bygge på kommuneplanens samfunnsdel, og danner grunnlaget for kultursatsingen i kommunen.

Konklusjon: Planoppstart i løpet av 2022.

Målsetninger for hjorteviltbestanden 2018-2020
Forvaltningsplanen for hjortevilt er utarbeidet av viltforvaltningen i Fauske kommune i samarbeid med representanter for elgvald i kommunen. Plan og utviklingsutvalget vedtar planen etter at den har vært ute på høring. Planen er utarbeidet på bakgrunn av data fra hjorteviltregisteret og lokal kunnskap. Forvaltningsplanen skal være et styringsverktøy for forvaltning av hjortevilt (elgbestanden) for perioden 2018 -2020.

Konklusjon: Revideres i løpet av 2020/2021.

Strategier for miljø og næringstiltak i landbruket 2017-2020
Kommunene fikk ansvaret for nærings- og miljøvikemidlene i landbruket (SMIL OG NMSK) med virkning fra 1.1.2004. Kommune må utarbeide flerårige tiltaksstrategier som skal danne grunnlaget for fylkesmannens fordeling av midler til kommunene. Dagens strategidokument utgår i år.

Konklusjon: Arbeidet med nye strategier er påbegynt, og ferdigstilles i 2020/2021.

Strategisk landbruksplan
Per dags dato foreligger det ingen egen plan for landbruket i Fauske kommune, da tidligere plan utgikk i 2013. På bakgrunn av oppstart av ny samfunnsplan og egen plan for næringsutvikling, er det uvisst om det er behov for egen temaplan. Dette må vurderes ved ferdigstilling av næringsplanen. Målet er å få til en allsidig plan, som bidrar til at det ikke er nødvendig med en egen landbruksplan.

Konklusjon: Tas opp til vurdering ved utarbeiding av kommunedelplan for strategisk næringsutvikling.

Temaplan – overordnede overvannsplaner
Fauske kommune har fått 100 000,- i støtte fra NVE for å utføre kartlegging av kritiske punkt i bekker og bratte vassdrag. Det er ønskelig å ha et større fokus på helhetlig forvaltning i nedbørsfelt, slik at kommunen unngår å bygge seg inn i nye utfordringer knyttet til naturfare. I første omgang skal det kartlegges områder i Fauske by/sentrumsområde. Deretter må det

sees nærmere på kartlegginger av resten av kommunen. Her vil det være viktig å analysere hvilke områder som er sårbare for videre utbygging/fortetting knyttet til skred, flom og overvannsutfordringer i små nedførsdelt.

Når kartleggingen kommunen er i gang med foreligger , vil vi kunne klarlegge hvor mye informasjon som gjenstår av et eventuelt slikt arbeide.

Konklusjon: Bør utarbeides. Dersom det er kapasitet bør arbeidet med temaplanen starte denne kommunestyreperioden.

Temaplan for rus og psykisk helse 2020-202
Bakgrunnen for planen er å kunne tilby best mulig helsetjenester til de som trenger det veid opp mot samfunnets samlede midler og ressurser. Formålet er å tydeliggjøre kommunens tilbud til mennesker med psykiske problemer, rusproblematikk, eller en kombinasjon av disse. Planen skal beskrive eksisterende tjenestetilbud og synliggjøre utfordringene Fauske kommune står overfor de neste årene. Det avklares hvilke mål, tiltak og strategier innenfor feltet rus og psykisk helse kommunen bør satse på. Den skal i særlig grad forberede tjenestene på kapasitet og organisering til å ta imot oppgaver som forventes. I tillegg skal den beskrive forebyggende arbeid innen feltet, samt hvordan tjenesten samarbeider med andre tilbydere av helsetjenester. Planen erstatter tidligere Rusmiddelpolitisk plan og Handlingsplan for psykisk helsearbeid.

Konklusjon: Planarbeidet pågår, og planen skal til politisk behandling i løpet av 2020.

Temaplan: «Laget rundt barnet». Samhandlingsplan for Oppvekst og Kultur. 2020-2024
Fauske kommune har siden 2014 hatt en kommunalt vedtatt samhandlingsplan for oppvekst- og kulturområdet. Forrige temaplan hadde en varighet fra 2014 – 2019. Det er nå klart for en ny temaplan for perioden 2020 – 2024.Meld. St. 6 (2019-2020) om «Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO» legger føringer for et sterkere lag rundt barna, og rundt lærerne, for å kunne gi et enda bedre og mer helhetlig tilbud til barn og unge. Det er med bakgrunn i denne stortingsmeldingen at samhandlingsplanen har fått tittelen «Laget rundt barnet». Planen skal bidra til økt kunnskap blant kommunens ulike samarbeidspartnere – om hverandre, og om hvilke muligheter som finnes i samhandling. Å møte utfordringene hver for oss er ikke et alternativ. I Fauske kommune skal vi sammen utgjøre *laget rundt barnet*. Planen skal bidra til å bygge opp en ny organisasjonskultur på samhandlingsområdet, hvor en går bort fra silotenkingen – til å tenke mer helhetlig. Når samhandlingsplanen er iverksatt, må det tas stilling til om det skal utarbeides en helhetlig oppvekstplan slik Fylkesmannen etterspør.

Konklusjon: Planarbeidet pågår, og planen skal til politisk behandling høsten 2020.

Temaplan for mineralressurser
Det er tidliger utarbeidet mineralressurskart i kommunen, og det foreligger og en rapport om mineralforekomster i kommunen. Det kommunale foretaket Fauna har vært involvert i utarbeiding av Mineralstrategi for Nord-Norge. Når ny samfunnsplan er utarbeidet, og når arbeidet med strategisk næringsplan påbegynner må det tas en vurdering på om det er behov for en egen temaplan for mineralressurser, eller om behovene dekkes av kommuneplanen og kommunedelplanene kommunen da innehar. Det er likevel ønkselig med en god oversikt over ressursene, en plan for lokal forvaltning og et plangrunnlag som ivaretar dette. I første omgang tas temaet mineralressurer med som tema inn i samfunnsplanen

Konklusjon: Etter utarbeiding av ny samfunnsplan, tas det en vurdering i forbindelse med utarbeiding av strategisk næringsplan – om det er behov for egen temaplan. Det er uvisst når administrasjonen vil få kapasitet til dette arbeides, eller om dette er noe som skal tillegges Fauna KF.

Veteranplan – plan for personell som har deltatt i internasjonale tjenester Veteraner som har deltatt i operasjoner på vegne av den norske stat har ikke formelle rettigheter som gir prioritet i det sivile helse- og velferdstilbudet. Samtidig har kommunene en sentral rolle i å sørge for at innbyggerne har det bra. Et viktig ledd i anerkjennelse av veteraners innsats, er å gjøre kommunale tjenester tilgjengelige og samordnet. Ordførerne i Indre Salten har i felleskap besluttet at det skal utarbeides felles veteranplan. Veteranplanen skal bidra til at kommunene (Fauske, Saltdal, Sørfold og Beiarn) enklere utfyller sin rolle som primær tjenesteleverandør for veteraners behov i lokalmiljøet både før, under og etter internasjonal tjeneste for Norge. Planens hoveddel (Del 1) er felles for de fire kommunene, mens tiltaksdelen (Del 2) vil variere fra kommunen til kommune. Enhet kultur har ansvar for denne temaplanen.

Konklusjon: Planen er under ferdigstilling, og skal legges fram for politisk behandling for kommunestyret oktober 2020.

5.5 Reguleringsplaner

Kommunen har en rekke reguleringsplaner. Disse er tilgjengelig på http://saltenkom.no. En fullstendig reguleringsplanoversikt er ikke tatt med i dette dokumentet.

Når det gjelder utarbeiding av nye reguleringsplaner, har administrasjonen utpekt at det er behov for å legge til rette for flere egnede deponiarealer. Fauna KF har uttalt seg at det er behov for en gjennomgang av næringsareal, og eventuelt nye reguleringsplaner av dette. Dette tas med videre i samfunnsplanens arealstrategier, se kapittel 9.3.

5.6 Interne planer i organisasjonen

Den kommunale planstrategien omfatter ikke revidering av de interne planene i organisasjonen. Likevel kan revidering av interne planer påvirke kapasiteten til administrasjonen, og det er derfor vedlagt en oversikt de kommunale planene som finnes i organisasjonen. Oversikten skal oppdateres jevnlig, og det skal gjennomgås hvilke planer som er nødvendig internt.

5.7 Sektorovergripende tema/områder

Sektorovergripende og tverrsektorielle samfunnsområder må dekkes av kommuneplanen. Herunder kommunens folkehelsearbeid og arbeid med FNs bærekraftsmål. Mål og strategier knyttet til overnevnte områder må fremkomme av kommuneplanens samfunnsdel, for så å operasjonaliseres i øvrige planer.

6. Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel

6.1 Bakgrunn for planarbeidet

Alle kommuner skal ha en kommuneplan ifølge plan- og bygningslovens kapittel 11. Kommuneplanen skal være kommunens viktigste styringsdokument. Planen skal være grunnlaget for sektorers planer og virksomheter i kommuner, og gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres. Kommuneplanens samfunnsdel ble utarbeidet sist i 2011, og gjennomgikk en revisjon i 2015. I kommunal planstrategi 2017-2020 vedtok daværende kommunestyre å starte opp ny kommuneplanprosess i 2019. På grunn av kapasitetsmangel har oppstart av planprosess blitt utsatt. og planprogrammet for planen lanseres nå sammen med kommunal planstrategi 2020-2023.

Målet med kommuneplanprosessen er å:

- Utarbeide visjon og langsiktige mål og strategier for Fauske kommune fram mot 2030.
- Utforme en kommuneplan som er et godt overordnet politisk og administrativt verktøy, som skal fungere som et helhetlig og solid fundament for langsiktig og bærekraftig samfunnsutvikling av Fauske kommune.

6.2 Planprogram

For kommuneplaner skal det ifølge plan- og bygningslovens § 11-3 utarbeides planprogram etter reglene i § 4-1. Et planprogram er en beskrivelse av planprosessen kommunen legger opp til, og som skal ende opp i en konkret plan. Planprogrammet beskriver formålet med planarbeidet, hvilken prosess det legges opp til, herunder hvordan medvirkning skal skje, hvilke alternativer som skal vurderes og hvilke behov det er for utredninger før selve prosessen kan starte. Med andre ord er planprogram en oppgavebeskrivelse for en planprosess.

7. Rammeverk og overordnede føringer

Det vises til foregående kapittel i dokumentets første del (kommunal planstrategi), kapittel 4.

8. Dagens samfunnsplan

Nåværende kommuneplanens samfunnsdel ble utarbeidet i 2011, og ble sist revidert i 2015. Planen fremmer tre gjennomgående perspektiver; Folkehelse, omdømme og kompetanse. Perspektivene beskrives som sentrale for måloppnåelse.

8.1.1 Visjon

Kommuneplanens visjon fram mot 2025 er; Fauske - folkehelsekommunen der alle trives.

8.1.2 Overordnede mål

"*Fram mot år 2025 skal vi sammen videreutvikle Fauske, Valnesfjord og Sulitjelma til et samfunn der det er: God folkehelse, vekst i næringslivet, vekst i folketall og gode tjenester*».

Resultatoppnåelsen underveis i planperioden måles etter:

Folkehelse – kriteriene i ny folkehelselov og Folkehelseundersøkelsen i Fauske kommune.

Stedsutvikling – folketallsutvikling.

Næringsutvikling – sysselsettingsutvikling, antall etableringer, fokus på eksisterende og nye etableringer, og omsetningsutvikling/verdiskaping i bedriftene.

Tjenesteyting - kundetilfredshet med kommunens tjenesteyting.

8.1.3 Strategier

- Folkehelse
- Steds- og næringsutvikling - de tre sentraene
- Frivillig sektor
- Oppvekst, bo og nærmiljø
- Den regionale dimensjonen
- Miljø/energi, herunder nasjonalparker

8.2 Evaluering av nåværende samfunnsplan

Samfunnsplanen av 2011 har vært under evaluering av administrasjonen våren 2020. Kommuneplanen skal være det viktigste styringsverktøyet i kommunen, men planen har de senere år ikke hatt ønsket status. Siden sist planen ble revidert, har det skjedd store endringer i nasjonale og regionale retningslinjer og forventninger, i tillegg til lovverk. Planen har helhetlig sett, ikke fungert som et godt styringsverktøy, og den har ikke vært fulgt godt nok opp. Dette kan komme av at den nå er for lite tidsriktig. Etter evaluering av samfunnsplanen i administrasjonen våren 2020, ble følgende bragt fram:

- Planen har ikke hatt ønsket status de senere år, og det er ikke i tilstrekkelig grad tatt hensyn til de faktiske prioriteringene planen har satt.
- I nåværende plan påpekes det at handlingsdelen til planen er økonomiplanen m/ årsbudsjett. Dette har ikke kommuneloven åpnet opp for før i år 1. januar 2020. En fraværende og lite adekvat handlingsdel har ført til at det ikke har vært en god nok link opp mot økonomiplanleggingen, som igjen har ført til manglende oppfølging av strategiene som er satt.
- Planen har hatt et uhensiktsmessig format.
- Det har ikke vært nok planoppmerksomhet- eller kompetanse når det gjelder oppfølging av planen. Det har vært for lite eierskap knyttet til planen, og det har resultert til at det er mangel på «en rød tråd» i kommunens planhierarki/plansystem.
- Det er nødvendig med en tydelig og helhetlig steds- og byutviklingsplan for Fauske kommune, der vi tar Fauske videre til en moderne småby.
- Det bør utarbeides tydeligere mål og prioriteringer, med en plan for ansvarsfordeling, oppfølging og evaluering.

Kommunens økonomiske situasjon er også et av argumentene bak en ny samfunnsplan. For å imøtekomme framtidige utfordringer med dagens kommuneøkonomi, er det behov for bærekraftige og langsiktige strategier.

Gjeldende kommuneplan er ikke oppdatert i forhold til Fauske kommunes endrede økonomiske situasjon. Målet med ny kommuneplan er å lage en overordnet strategisk politikk for hvordan kommunen skal utvikles i et langsiktig perspektiv. Kommunens økonomiske situasjon gjør at vi er nødt å tenke nytt, og utnytte hele handlingsrommet som finnes ved å bygge felles kulturer, og utvikle ny politikk og nye satsingsområder for Fauske kommune. I ny samfunnsplan er det ønskelig å rette all innsats og samle ressursene mot en helhetlig Fauske kommune.

9. Fokusområder for ny samfunnsplan

Det er viktig å avklare hvilke temaer man skal konsentrere seg i revideringen av kommuneplanen. Dette kapittelet presenterer forslag til prioriterte folkehelseområder for kommunestyreperioden, samt forslag til fokusområder for ny samfunnsplan. Til sist drøftes det forslag til arealstrategier.

9.1 Forslag til prioriterte folkehelseområder for planperioden

I følge Folkehelselovens § 6 skal det i forbindelse med utarbeiding av kommuneplaner (etter plan- og bygningsloven) fastsettes mål og strategier som er egnet til å møte utfordringene kommunen står ovenfor. Dette skal gjøres med utgangspunkt i helseoversikten. Det er derfor utarbeidet forslag til prioriterte folkehelseområder for planperioden, som tas med videre i utarbeiding av kommuneplanens samfunnsdel.

1) Utjevning av sosial ulikhet i helse
2) Folkehelsearbeid i et livsløpsperspektiv

9.1.1 Prioriteringsområde 1 – Utjevning av sosial ulikhet i helse

Vi oppfatter gjerne Norge som et samfunn med en forholdsvis beskjeden grad av sosial ulikhet. Likevel er det også hos oss klare sammenhenger mellom sosial status og somatisk helse/psykisk helse.

Med sosial ulikhet i helse menes helseforskjeller som varierer systematisk med sosial posisjon i samfunnet. Den sosiale posisjonen måler vi med yrkesklasse, inntektsnivå eller utdanningslengde. Vi finner sosial ulikhet i nesten alle faktorer som påvirker helse og nesten alle sykdommer og dødsårsaker.

Befolkningens helse følger en gradient. Det vil si at mennesker med høy utdanning og gode jobber i gjennomsnitt har bedre helse. Forskning fra tvillingundersøkelsen til Folkehelseinstituttet viser blant annet at angstlidelser er seks ganger vanligere blant folk med bare grunnskole enn blant de med høyest utdannelse. En mengde forskning i utlandet og Norge viser liknende sosiale gradienter for blant annet depresjon og alvorlige psykiske lidelser.

Sosial ulikhet i helse er problematisk for samfunnsutviklingen på flere måter:

- Det er et folkehelseproblem, fordi befolkningens totale helsepotensial ikke utnyttes fullt ut.

- Det er et rettferdighetsproblem, fordi mennesker i lavere sosiale lag frarøves livssjanser. Helse har en verdi i seg selv, men det er også en betingelse for å leve det livet en selv verdsetter. Vi kan snakke om en dobbel urettferdighet, ved at mennesker med lavere sosial bakgrunn både har dårligere levekår og opplever mer sykdom og oftere tidligere død.
- Det er et levekårsproblem, fordi sviktende helse er en viktig faktor ved sosial eksklusjon i Norge.
- Det er et samfunnsøkonomisk problem, fordi det reduserer sysselsetting og verdiskaping og øker offentlige utgifter, og svekker dermed den norske velferdsstatens økonomiske bærekraft.
- Det er et velferds- og livskvalitetsproblem, fordi personer med helseproblemer og lav sosioøkonomisk status har langt dårligere forutsetninger for trivsel, generell tilfredshet og livskvalitet.

Prioriteringsområde 2 vil ha innvirkning på dette prioriteringsområdet.

9.1.2 Prioriteringsområde 2 - Folkehelsearbeid i et livsløpsperspektiv

Folkehelsearbeid handler ofte om å løse samfunnsfloker. Samfunnsfloker kjennetegnes ved at de ikke kan løses med enkeltstående innsats på ett samfunnsområde eller fagfelt. Her må ulike fagfelt og grupper gå sammen for å finne årsakssammenhenger og gode løsninger. Et livsløpsperspektiv vil bidra til at vi har fokus på tverrfaglighet og på helse i alt vi gjør.

I folkehelsearbeid og kartlegging av forhold i befolkningen bruker man ofte inndelinger basert på sosiale eller økonomiske forhold. Ser vi folkehelsearbeidet i et livsløpsperspektiv, med hovedvekt på ulike livsfaser, kan vi i større grad unngå å måtte sette inn særskilte tiltak rettet mot spesielle grupper. God innsats innenfor dette prioriteringsområdet vil på sikt føre til gevinst innenfor prioriteringsområde 1 (Utjevning av sosiale ulikheter i helse).

Livsfase 1 Tidlig barndom

Allerede i mors mage legges mye av grunnlaget for resten av et menneskes liv. I denne livsfasen, fra tidlig i svangerskapet og opp til 3-årsalderen er det viktig med målrettede og gjennomtenkte tiltak for å gi barnet en god oppvekst. Dette vil kunne gi bedre livskvalitet og livsmestring hos den enkelte, og samtidig bidra til gode og helsefremmende lokalsamfunn. Tiltak som settes inn tidlig, vil kunne ha effekt for hele livsløpet.

<u>Mål og strategier foreslås knyttet til:</u>

- Tidlig innsats

- Familiens helhetlige situasjon og ressurser
- Barnehagene som folkehelsearena

Livsfase 2: Fra barn til ung voksen

Arbeidet med å legge til rette for at flest mulig gjennomfører videregående skole starter lenge før ungdomsalderen. Allerede mens barnet er i barnehagealder legges det første grunnlaget. Hjemmet, barnehagen, skolen og organisasjonslivet er viktige arenaer for å gi barn og unge kunnskap og ferdigheter til å mestre livet. Tidlig innsats er et nøkkelord. Vi ser her at arbeidet med livsfase 1 henger nøye sammen med resultater i arbeidet med livsfase 2. Det er viktig å fange opp og gjøre noe med de problemene barn og unge opplever både i og utenfor barnehage og skole. Slik kan man hjelpe dem som trenger det aller mest. Det handler om å bryte negative sirkler og erstatte dem med gode fremtidsløp.

Mål og strategier foreslås knyttet til:

- Skolene som folkehelsearena
- Utdanningsløp og overgang til arbeid
- Helsevaner
- Livsmestring
- Fauske kommune som bosted

Livsfase 3: Aktiv aldring – Et aldersvennlig samfunn

De nærmeste tiårene vil endre den demografiske sammensetning av Fauske betydelig. Det blir flere eldre, det blir en høyere andel eldre i befolkningen og det blir flere av de eldste eldre.

Den demografiske utviklingen vil påvirke og ha konsekvenser for de fleste av samfunnets institusjoner, sektorer og markeder, og vil kreve nye løsninger og skape endringer på en rekke områder. Samtidig ser vi at nye generasjoner eldre vil ha høyere utdanning, bedre helse, bedre boliger og bedre økonomi. Det kan bli av avgjørende betydning at de tar i bruk sine ressurser for å møte alderdommens utfordringer og muligheter.

Reformen Leve hele livet skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene. Meldingens hovedfokus er å skape et mer aldersvennlig Norge og finne nye og innovative løsninger på de kvalitative utfordringene. Dette fokuset ønsker vi også i Fauske.

Mål og strategier foreslås knyttet til:

- Bo- og nærmiljø
  - Boliger og bofellesskap vi kan bli gamle i
  - Gode transportordninger (kollektivtransport)
  - Inkluderende og likeverdige samfunn
- Opprettholdelse av livsmestring og helse under aldring
- Eldre som aktive deltakere i samfunnet (Samfunnsressurs og «Reservestyrke»)

9.2 Forslag til fokusområder i ny samfunnsplan

Forslag til prioriterte folkehelseområder er utarbeidet på grunnlag av utfordringene og mulighetene kommunen står ovenfor. Disse områdene skal videre innarbeides i blant annet mål og strategier som legges under fokusområder i kommuneplanens samfunnsdel. Kommunenes sentralforbund (KS) beskriver (i dokumentet Status kommune 2020) seks

kommunale politikkområder der kommuner har et handlingsrom til å utvikle sin rolle og sin politikk for bærekraftig samfunnsutvikling. Hvert av disse politikkområdene berører flere av FNs bærekraftsmål. KS sin inndeling innebærer slik sett ikke forslag om hvilke mål eller virkemidler kommunen skal velge, men et forslag til metodikk for å arbeide samordnet med komplekse sektorovergripende utfordringer knyttet til å sikre:

- Økonomisk bærekraft
- Sosial bærekraft
- Økologisk eller miljømessig bærekraft
- Et trygt og godt samfunn for alle.

FNs bærekraftmål og KS sine 6 politikkområder gir en struktur, eller metodikk, for å arbeidet med å utforme Fauskes særegne politikk for å løse komplekse, sektorovergripende samfunnsutfordringer. Utforming av politikken, med fastsetting og prioritering av langsiktige mål og strategier for de enkelte politikkområdene vil skje gjennom planprosessen.

1. God oppvekst og godt liv
2. Klima- og miljøvennlig utvikling
3. Omstillingsdyktig næringsliv
4. Attraktive byer og tettsteder
5. Mangfold og inkludering
6. Deltakende innbyggere

Planprogrammets bruk av 6 politikkområder, med henvisning til FNs bærekraftsmål definerer slik sett ikke politiske mål for utvikling av Fauskesamfunnet, utover å legge til grunn at en langsiktig politikk for utvikling av Fauske kommune som organisasjon og samfunn må være (økonomisk, sosialt og miljømessig) bærekraftig.

9.2.1 Tilleggsområder

Med bakgrunn i innkomne innspill i høringsperioden (se vedlegg Merknadsbehandling), tilføyes følgende inn som egne temaer: mineralressurser og sikring av naturgrunnlag for samisk kultur, næringsøvelse og samfunnsliv (samiske hensyn). Disse temaene vil legges under et eller flere av KS sine politikkområder/fokusområder.

Det skal og i planarbeidet vurdere om det er kapasitet til å utvikle klimaregnskap- og budsjett, slik at det blir mulig å etterprøve om utviklingen går som planlagt. Tidspunkt for utarbeiding av arealregnskap må og avklares gjennom kommuneplanarbeidet.

9.3 Arealstrategier

Den nye samfunnsplanen vil utarbeides på bakgrunn av nasjonale og regionale føringer og lokalt kunnskapsgrunnlag. Siden sist samfunnsplan ble utarbeidet, skal det nå utarbeides arealstrategier i kommuneplanens samfunnsdel. Arealstrategiene skal være bindeleddet mellom samfunnsplanen og arealplanen. De skal gi overordnede føringer for kommunens fysiske utvikling. Den gir føringer for framtidig arealdisponering og strategiene skal bygges opp under målsetningene i samfunnsplanen. Strategiene skal først og fremst legges til grunn for revisjon av arealplanen, men vil i tillegg være førende for plan- og byggesaksbehandling. Fordeler med en arealstrategi kan være: forutsigbarhet for eksterne aktører, tidlig politisk dialog og forankring, mulighet for medvirkning på strategisk nivå, skaper sammenheng og helhet i planlegging, og få løftet blikket og se om utviklingen går i ønsket retning.

Arealstrategiene og all arealplanlegging skal gjenspeile de arealpolitiske retningslinjene satt av Nordland fylkeskommune. Her vises det til kapittel 8 i Fylkesplanen for Nordland 2013-2025.

Forslag til arealstrategier

- Kartlegging av behov for bolig- og næringsareal og utarbeide prioriteringsrekkefølge
- Definere viktige landbruksareal
- Ressursgrunnlaget for primærnæringene skal ikke forringes, og kommunen skal legge til rette for næring og industri som kan og vil bidra til at landbruksnæringene fortsatt har gode vilkår
- Kartlegge og legge av arealer for massedeponi for å imøtekomme utbygging i Salteneregionen
- Legge til rette for fortetting og høyere utnyttelsesgrad
- Kartlegging og sikring av verdifulle friluftsområder for framtiden
- Kartlegging og sikring av arealer for moderne transportårer

For å realisere arealstrategiene, skal kommunen utarbeide et arealregnskap, som viser tilgjengelig areal/tomter til utbyggingsformål for bolig-, fritidsbolig, samt næringsareal. Ved å se dette i sammenheng med forventet utvikling, befolkningssammensetning og forventet arealbehov, kan kommunen avklare det reelle behovet for å legge ut nye arealer til ulike utbyggingsformål. Det vises til Fylkesmannen i Nordlands innspill angående å ta i bruk nye arealer: «*Slik vi ser det er et slikt arealregnskap en forutsetning for all arealplanlegging. Fylkesmannen vil følgelig framover legge stor vekt på at kommunen, som grunnlag for eventuelt å ta nye arealer i bruk, kan begrunne dette ut fra ei konsekvensutredning der arealregnskap er en del av grunnlaget*.».

9.4 Omstilling og organisatoriske løsninger

Fauske kommune er i en svært utfordrende økonomisk situasjon, og er innmeldt i ROBEK. Det er ikke muligheter for å gjøre investeringer før økonomien er under kontroll. Driftsnivået er for høyt, og må tas ned for å tilpasse inntektsrammen. Et av de overordnede målene med kommuneplanarbeidet må være å legge til rette for nødvendige omstillingsprosesser i kommunen. Det er nødvendig å se nærmere på hvilke organisatoriske løsninger som kan gjøres. Det er ansatt en omstillingskoordinator som tiltrer 1. januar 2020. Gjennom kommuneplanprosessen må det diskuteres om kommunen har forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen bør bygge en større og sterkere kommune sammen med andre nabokommuner (jf. Fylkesmannen i Nordlands innspill, se vedlegg Merknadsbehandling». Det må klargjøres hvilke oppgaver kommunen samarbeider med andre om, og om det er behov og/eller nødvendig med ytterligere interkommunale samarbeid. Det skal i arbeidet foretas vurderinger på:

- En vurdering av om framtida blir best sammen med en eller flere nabokommuner, eller om kommunen skal fortsette alene, og
- En klargjøring av hvilke muligheter interkommunalt samarbeid kan medføre, blant annet på planområdet.

9.4.1 Eksisterende interkommunale samarbeid

Nedenfor er det listet opp allerede eksisterende interkommunale samarbeid i kommunen. Det gjøres oppmerksom på at listen ikke er uttømmende, og at planprosessen søker å kartlegge både eksisterende og eventuelle nye samarbeid.

- Klima- og energiplanlegging i Plan- og klimanettverk Salten

- Interkommunal plan for sjøområdene i Skjerstadfjorden

10. Hvordan skal planarbeidet gjennomføres?

Med bakgrunn i kommunal planstrategi, samt helseoversikten, skal samfunnsdelen arbeide videre med de utfordringer og muligheter som er skissert. Det skal opprettes nye satsingsområder og målsetninger for perioden 2022-2032. Planarbeidet med kommuneplanens samfunnsdel foreslås gjennomført på følgende måte.

10.1.1 Organisering

Kommuneplanens samfunnsdel utarbeides med hjemmel i plan- og bygningsloven, og planprosessen må organiseres i tråd med lovens krav til organisering og prosess.

10.1.2 Politisk organisering

Kommunestyret er planmyndighet og skal gjøre endelig vedtak av planen i medhold av plan- og bygningslovens § 11-15. Ifølge kommunens delegeringsreglement skal Plan- og utviklingsutvalget behandle forslag til kommuneplan og komme med innspill til kommunestyret. Vedtak om høring og offentlig ettersyn av planprogram og planforslag skal fattes av Plan- og utviklingsutvalget. Formannskapet er satt som politisk styringsgruppe for planarbeidet.

10.1.3 Administrativ organisering

Arbeidet med rullering av kommuneplanens samfunnsdel organiseres som et prosjekt, der prosjektledelsen er lagt til enhet plan og utvikling. De ulike temaene i samfunnsdelen utredes og utarbeides av arbeidsgruppen i dialog med berørte fagområder og brukergrupper. Dette innebærer at arbeidsgruppen kan hente inn ny kunnskap og informasjon om et emne ved behov. Gruppen får fullmakt til å invitere aktuelle personer og foreninger til temagrupper, og til å utrede nye tema hvis det blir aktuelt. Forslag til satsingsområder og målsettinger legges fram til den politiske styringsgruppen og til politisk behandling ved behov.

10.1.4 Medvirkningsansvarlig

Medvirkning gjennomføres i alle faser av planprosessen. Prosjektleder har det overordnede ansvaret for å se til at medvirkningen gjennomføres på best mulig måte, og på riktig tidspunkt. Dette gjelder både den lovpålagte, og den ikke lovpålagte medvirkningen.

10.1.5 Prosjektdeltakere med mandat

Rolle og mandat	Stilling
Prosjekteier: • Rådmannen er den formelle eier av prosjektet og planprosessen, og har besluttet å igangsette arbeidet med ny samfunnsplan på bakgrunn av kommunal planstrategi 2017-2020. Han fatter beslutninger om igangsetting/avslutning av prosjektet.	• Rådmann
Administrativ prosjektgruppe: • Ledes av rådmannen • Styringsgruppen har det overordnede ansvaret for prosjektet, på vegne av prosjekteier	• Rådmann • Kommunalsjef for Helse og omsorg

• Holder politiske organer orientert om prosjektet. • Kvalitetssikrer beslutningsunderlaget for politiske organer • Vurdere eventuelle problemstillinger underveis	• Kommunalsjef for Oppvekst og kultur • Kommunalsjef for Eiendom, plan og samfunnsutvikling • Økonomisjef
Politisk styringsgruppe: • Ledes av ordfører. • Holder politiske organer orientert om prosjektet. • Vurderer eventuelle problemstillinger underveis	• Formannskapet
Rolle og mandat	**Stilling**
Prosjektleder • Har den operative og daglige styringen av prosjektet • Har ansvaret for at prosjektet gjennomføres i henhold til mandat og milepælsplan, gitt av prosjekteier, evt. etter styringssignaler fra prosjekt- og styringsgruppe • Leder arbeidsgruppen(e). • Utforming av endelig plan.	• Areal- og samfunnsplanlegger
Rolle og mandat	**Stilling**
Arbeidsgruppe: • Utfører arbeid i henhold til milepæls- og fremdriftsplan utformet av prosjektleder • Utforming av skriftlig kunnskapsgrunnlag og vurderinger.	• Enhetsleder plan og utvikling • Folkehelserådgiver • Kommunepsykolog • Kommuneoverlege • Enhetsleder helse • Enhetsleder pleie og omsorg • Enhetsleder skole • Enhetsleder barnehage • Ledende helsesykepleier • Enhetsleder kultur • Representant(er) fra Fauna KF • Regnskapssjef
Referansegruppen • Referansegruppen er en arena for dialog og kan involveres gjennom folkemøter, gjestebud, digital deltakelse m.m. • Referansegruppen skal gi faglige og konstruktive innspill i prosessen. • Gjennom planprosessen kan det opprettes tematiske referansegrupper.	• Nærmiljøutvalg, politiske råd og utvalg. • Frivillige organisasjoner, lag og foreninger, bedrifter og næringsliv.

10.2 Medvirkning

Medvirkning i planprosesser har flere hensikter, og er også en lovpålagt oppgave i planleggingen som følge av plan- og bygningsloven:

§ 5-1 Medvirkning

Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen skal påse at dette er oppfylt i planprosesser som utføres av andre offentlige organer eller private.

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Fra et demokratiperspektiv er det viktig at alle interesser høres og at det gis mulighet for innspill. Medvirkning bidrar med viktig kunnskap og fremmer kreativitet i planleggingen, og gjør dermed planene bedre. Planarbeidet skal organiseres slik at alle interesserte og berørte har anledning til å gjøre seg kjent med innholdet i planen og komme med innspill. I tillegg til fastsatte høringsperioder etter loven legges det opp til deltakende prosesser i planarbeidet.

Forslag til medvirkningsopplegg utover plan- og bygningslovens lovpålagte prosesskrav og høringer:

- Vi skal oppfordre til medvirkning og innspill gjennom å stille spørsmål om viktige tema.
- Internett skal brukes aktivt i informasjon gjennom hele planprosessen.
- Kommunens Facebook-side skal brukes til å legge ut tema/spørsmål som innbyggerne kan gi innspill på gjennom prosessen.
- Det opprettes samarbeid med lokalpressen om å få debatt om aktuelle saker.
- Aktuelle grupper inviteres til diskusjons- og samarbeidsmøter rundt bestemte fokusområder/tema (for eksempel ungdomsrådet, eldrerådet, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne).
- For å få med barn og unges egne interesser kan det gjennomføres workshop/stands i skolene.
- Faste møter med Ungdomsrådet.
- Stands ulike steder i kommunen (AMFI, Handelsparken, ved idrettshall, ved ungdomsskolen og på videregående skole), for å snakke med og få innspill fra innbyggerne.
- Gjestebud og/eller folkemøter.
- Involvering av nærmiljøutvalg, lag, foreninger og bedrifter.

10.2.1 Plan for involvering av særskilte grupper

I løpet av september og oktober 2020 ble det orientert i alle politiske råd og utvalg om prosessen. Ved orientering med kommunens råd (Ungdomsrådet, Eldrerådet og Kommunalt råd for likestilling av funksjonshemmede) ble det særlig etterspurt innspill på hvordan de ønsket å bli bringt inn i prosessen. Tilbakemeldingen fra Ungdomsrådet var at bruk av Facebook og hjemmesiden for å nå ungdom – ikke var særlig gode måter for involvering av de. Det ble bragt fram følgende ideer: bruk av Instagram, TikTok og workshops.

Eldrerådet og Kommunalt råd for likestilling av funksjonhemmede har tidligere i arbeidet spilt inn at det er behov for tidlig involvering av de i planarbeid. Prosjektleder fikk gode tilbakemeldinger ved orientering av planarbeidet, og det var ønskelig at administrasjonen kom

hyppigere for å orientere om saker. Det er og viktig at de bringes inn på riktig tidspunkt, og ikke kun blir høringsparter. Noe som vanskeliggjør dette, er at møteplanen til rådene ikke er koordinert med de resterende politiske utvalg. Dette må vurderes og sees nærmere på hvordan kan løses.

Gjennom prosjektet Boligsosiale hensyn i helhetlig kommunal planlegging vil kommunen gå i dialog med organisasjoner som representerer rus- og psykiatrifeltet. Kommunen har og ansatt erfaringskonsulent, og det undersøkes hvilke rammer som er satt for denne ressursen, og om vedkommende kan tas inn i dette planarbeidet på noen måte. Brukererfaringer på rus- og psykiatrifeltet er svært sentralt i arbeidet med prosjektet, og Brukerstemmen i Nord vil benyttes for å finne gode måter for å inkludere denne målgruppen.

10.2.2 Medvirkningsstrategi

Administrasjonen er i gang med å utarbeide en egen medvirkningsstrategi for planarbeidet. Strategien vil ferdigstilles i løpet av desember 2020. Denne skal sees i sammenheng med framdriftsplanen. Innspillene som er kommet fra politiske råd og utvalg, samt regionale og statlige myndigheter skal hensnytas. Smittevernhensyn grunnet korona-pandemien vil påvirke hvordan medvirkningsopplegget utformes.

10.3 Framdriftsplan

Prosjektet føres fremover gjennom en fremdrifts- og milepælsplan satt av administrativ styringsgruppe i samråd med prosjektleder. Det tas sikte på sluttbehandling av samfunnsdelen januar 2022. Framdriftsplanen som vises her, forutsetter at planprosessen går som skissert.

10.3.1 Utarbeiding, høring og fastsetting av planprogram

Planprogram	Når?	Hvem?
Saksframlegg med tilhørende dokumenter sendes for politisk behandling.	19. august 2020	Politisk sak til Plan- og utviklingsutvalget. Utgående brev til resterende råd og utvalg.
Forslag til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for ny samfunnsplan legges fram	2.september 2020	Helse- og omsorgsutvalget
Forslag til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for ny samfunnsplan legges fram	3. september 2020	Oppvekst- og kulturutvalget
Forslag til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for ny samfunnsplan legges fram for politisk behandling	8.september 2020	Plan- og utviklingsutvalget
Høring og offentlig ettersyn av forslag til planprogram (seks uker) og offentliggjøring av forslag til kommunal planstrategi (30 dager)	9. september – 21. oktober 2020	Alle råd og utvalg, statlige og regionale myndigheter, nabokommuner og allmennheten.
Forslag til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for ny samfunnsplan legges fram	9. september 2020	Eldrerådet

Forslag til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for ny samfunnsplan legges fram	10. september 2020	Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse
Forslag til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for ny samfunnsplan legges fram	23. september 2020	Formannskapet
Forslag til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for ny samfunnsplan legges fram	25. september 2020	Ungdomsrådet
Forslag til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for ny samfunnsplan legges fram	1.oktober 2020	Kommunestyret
Vurdering av merknader til planprogrammet	21. oktober – 3. november 2020	Administrativ prosjektgruppe og prosjektleder
Levering av revidert planprogram for gjennomgang	3. november 2020	Plan- og utviklingsutvalget
Gjennomgang av revidert planprogram	17. november 2020	Plan- og utviklingsutvalget
Fastsetting av planprogram og vedtak av kommunal planstrategi (Det må gjøres to ulike vedtak; vedtak av kommunal planstrategi og fastsetting av planprogram for kommuneplanens samfunnsdel).	11. desember 2020	Kommunestyret

10.3.2 Planprosessen - fra planoppstart til vedtatt plan

Faser	Aktivitet	Aktører	Tidsrom
Oppstart av prosessen	Informasjonssak til alle politiske råd og utvalg. Samkjøring av planprosess ny samfunnsplan med kommunal planstrategi	Administrativ prosjektgruppe og prosjektleder	April 2020
Utarbeiding av kunnskapsgrunnlag	Gjennomgang av nåværende plan, nasjonale planretningslinjer og forventninger	Administrativ prosjektgruppe ,prosjektleder og folkehelserådgiver	Mai 2020 - August 2020
Forslag til planprogram	Utarbeide forslag til planprogram	Administrativ prosjektgruppe og prosjektleder	Mai 2020 – august 2020
Høring av planprogram	Høring og offentlig ettersyn	Plan- og utviklingsutvalget	September – oktober 2020
Revidering av planprogram	Endring av forslag til planprogram på bakgrunn av innspill	Administrativ prosjektgruppe og prosjektleder	Oktober - november 2020

Fastsetting av planprogram	Vedtak i kommunestyret	Kommunestyret	Desember 2020
Utarbeiding av planforslag	Datainnsamling, produksjon av planforslag	Styringsgruppe, administrativ prosjektgruppe, arbeidsgruppe og prosjektleder	Desember 2020 – september 2021
Høring av kommuneplan	Høring og offentlig ettersyn	Plan- og utviklingsutvalget Kommunestyret	September – oktober 2021
Revidering av planforslag	Merknadsbehandling og utarbeiding av endelig plan	Styringsgruppe, administrativ prosjektgruppe, arbeidsgruppe og prosjektleder	Oktober 2021 – januar 2022
Politisk sluttbehandling	Vedtak	Kommunestyret	Første kommunestyremøte i 2022
Evaluering av planprosess		Politisk styringsgruppe Administrativ styringsgruppe Prosjektleder Arbeidsgruppe Fokusgrupper Referansegrupper	Vår 2022

Vedlegg

Vedlegg 1 – Planbehov vist i tabellformat

Vedlegg 2 – Interne planer i organisasjonen

Vedlegg 3 – Merknadsbehandling av innkomne merknader under høring og offentlig ettersyn

Forslag til prioritering av planoppgaver 2020-2023

Plan	Planperiode	Behov for revidering?	Ansvarlig	2020	2021	2022	2023
Kommuneplanens samfunnsdel	2012-2025	Ja	Rådmannen	X	X		
Kommuneplanens arealdel	2018-2030	Deler av planen vurderes revidert	Rådmannen			X	X
Kommunedelplaner							
Kommunedelplan for de gruveindustrielle kulturminnene i Sulitjelma	2019-2030	Ja.	Enhet Plan og utvikling		X	X	
Kommunedelplan for energi og klima	2019-2022	Ja.	Enhet Plan og utvikling		X	X	X
Kommunedelplan for Fauske sentrum	2018-2030	Ja	Enhet Plan og utvikling			X	X
Kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv	2015-2021	Ja	Enhet kultur		X		
Kommunedelplan for helse, omsorg og sosial – Mestring og mulighet	2018-2026	Ja.	Enhet helse			X	
Kommunedelplan for Skjerstadfjorden	2019-2030	Nei	Enhet Plan og utvikling				
Kommunedelplan for strategisk næringsplan		Ny plan	Enhet Plan og utvikling			X	
Kommunedelplan for trafikksikkerhet	2019-2023	Ja.	Enhet Plan og utvikling		X	X	X

Plan	Planperiode	Behov for revidering?	Ansvarlig	2020	2021	2022	2023
Fag-/temaplaner							
Alkoholpolitisk handlingsplan	2020-2024	Nei.	Enhet helse				
Beredskapsplan		Ja	Beredskapsleder		X	X	X
Boligpolitisk handlingsplan		Ny plan. Boligsosial plan inngår	Enhet Plan og utvikling			X	X
Demensplan	2020-2026	Nei.	Enhet helse				
Habliteringsplan		Pågår	Enhet helse	X			
Havneplan		Ny plan, pågår	Kommunalsjef Eiendom, plan og samfunnsutvikling	X			
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse ROS)		Ja	Beredskapsleder		X		
Hovedplan for skogsveier	2012-2021	Ja	Enhet plan og utvikling		X		
Kulturplan		Ny plan	Enhet kultur			X	
Målsetninger for hjorteviltforvaltningen	2018-2020	Ja	Enhet plan og utvikling	X	X		
Samhandlingsplan oppvekst og kultur	2020-2024	Pågår	Kommunalsjef oppvekst og kultur	X			
Strategier for miljø- og næringstiltak i landbruket	2017-2020	Ja	Enhet plan og utvikling	X			
Strategisk landbruksplan		Vurderes ved utarbeiding av strategisk næringsplan	Enhet plan og utvikling				
Temaplan for mineralressurser		Ny plan.					X
Temaplan for overordnede overvannsplaner		Ny plan.				X	X
Temaplan for rus og psykisk helse	2020-2024	Pågår	Enhet rus og psykisk helse	X			

Veteranplan – plan for personell som har deltatt i internasjonale tjenester	2020	Pågår	Enhet kultur	X			

Interne planer i organisasjonen

Sist oppdater 18.08.20

Plan
Atomberedskap
Avfallsplan havn
Beredskap-/ evakueringsplan hjemmetjeneste
Beredskap-/ evakueringsplan Institusjon
Beredskapsplan - IT-avdelingen
Beredskapsplan - kommunale vannverk
Beredskapsplan - vannforsyning
Beredskapsplan - VVA
Beredskapsplan akutt forurensning IUA Salten
Beredskapsplan Barnehage (felles)
Beredskapsplan for akutt forurensning
Beredskapsplan for barnehagene
Beredskapsplan for den enkelte skole
Beredskapsplaner - eiendom
Brann og redning
Digitalisering i helse og omsorg 2016-2022 Innføring av velferdsteknologiske løsninger i Fauske kommune
Fagutviklingsplan – helse og omsorg
Forvaltningsplan vann
Helhetlig ROS (ROS-Fauske)
HMS plan
HMS plan og tiltaksplan felles
HMS plan og tiltaksplan HMS for den enkelte skole
Hovedplan avløp
Hovedplan vannforsyning 2014-2026
IKT – plan for skole
Kontaktinfo - psykososialt kriseteam
Lønnspolitisk plan 2018-2020
Miljørisikoanalyser og beredskapsanalyser forurensing
Oppfølgingsplan ROS-Fauske
Ordensreglement SFO
Ordensreglement skole

Plan
Overordnet beredskapsplan
Pandemiplan
Plan for evakuering og forpleining
Plan for helsemessig- og sosial beredskap
Plan for informasjonssikkerhet?
Plan for inkluderende barnehagemiljø
Plan for kommunal kriseledelse
Plan for krisekommunikasjon
Plan for opprettelse og drift av EPS-senter
Plan for opprusting av kommunale veier 2018-2021
Plan for psykososial omsorg
Plan for språk og leseopplæring
Plan for tidlig innsats
Rammeplan SFO
Rekruttering- og kompetanseplan 2012-2020
Rutiner ved melding om kokevarsel
Samhandlingsplan – kultur og oppvekst
Seniorplan 2018-2020
Smittevernplan
Smittevernplan ved Ebola
Strategiplan skole
Teamkontrakter
Tilsynsstrategi etter plan- og bygningsloven
Tiltaksplan for psykososialt skolemiljø (Plan for inkluderende skolemiljø i Fauskeskolene)
Trafikksikkerhetsplan for den enkelte skole
UIA beredskapsplan
Utvidet ordensreglement for den enkelte skole
Vedtekter barnehagene
Vedtekter SFO
Virksomhetsplan for den enkelte skole
Virksomhetsplaner for barnehagene
Årshjul for barnehagene og skolene

Nr	Innsender	Merknad	Vurdering av merknad
1	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) 17.09.20	Vi viser til høring av kommunal planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel datert 11.09.2020. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjon- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har i tillegg fått ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbebygde strøk (urbanhydrologi) og veiledning til kommunal arealplanlegging. Arbeidet med kommunal planstrategi legger føringer for kommunens arealplanlegging i flere år framover. Vi viser til NVEs veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging, der det er beskrevet hvordan våre forvaltningsområder skal ivaretas i kommunale planer. Kommuneplanens samfunnsdel ble sist utarbeidet i 2011, og var gjennom en mindre revidering i 2015. Arealdelen og kommunedelplan for sentrum er fra 2018. **Klimautfordringer og naturfare** Arbeidet med kommunal planstrategi legger føringer for kommunens arealplanlegging i flere år framover. Planstrategien skal omtale behov for oppdatering av eksisterende eller utarbeiding av nye planer i lys av forventede klimaendringer og tidligere uønskede naturhendelser. NVE anbefaler derfor at kommunen legger vekt på helhetlig forvaltning i nedbørfelt, vurderer behovet for overordna overvannsplaner og planlegger den kommunale utviklingen slik at man unngår å bygge seg inn i nye utfordringer knyttet til naturfare. Fauske kommune har som kjent en del utfordringer med kvikkleireutsatte områder. Det vises i den forbindelse til NGIs	Norges vassdrags- og energidirektrats innspill tas til orientering og etteretning. Fauske kommune har fått 100 000,- i støtte fra NVE til å utføre kartlegging av kritiske punkt. Denne kartleggingen og annet lokalt kunnskapsgrunnlag danner grunnlaget for å kunne utarbeide en overordnet overvannsplan på sikt. Temaplan overordnede

		rapport Kvikkleirekartlegging Fauske, datert 04.12.2009. På grunn av kriteriene som ble satt i forbindelse med denne kartleggingen (blant annet minimum høydeforskjell på 10 meter innen sonen) finnes flere andre mindre kvikkleireforekomster innenfor kartlagt kartblad som ikke fremkommer i rapporten. Dette gjelder blant annet for området i Fauske sentrum, og da spesielt i området ned mot sjøen. NVE og Fauske kommune har ved flere anledninger vært i dialog i forbindelse med supplerende grunnundersøkelser i dette området. Vi kan ikke se at dette arbeidet er nevnt i kommunal planstrategi og ber kommunen å vurdere å ta dette med. Videre er det i planstrategien beskrevet at kommunedelplan for Fauske sentrum og deler av arealplanen vurderes revidert, selv at disse planene er forholdsvis nye (2018). NVE synes dette er positivt, og ber om at det i den forbindelse sees på overfornevnte forhold angående grunnforhold/fare for kvikkleireskred i sentrumsområdet. NVE mener at planstrategien bør gi tydelige føringer for hvordan kommunen skal arbeide med den overordnede ROS-analysen i kommunen, slik at faren for flom og skred blir identifisert på overordnet nivå i kommunen. NVE forventer at Fauske kommune går gjennom sine respektive tettsteder/ utbyggingsområder, og analyserer hvilke områder som er sårbare for videre utbygging/fortetting knyttet til skred, flom- og overvannsutfordringer i små nedbørfelt. Områder der man har bygd seg inn i flomutfordringer (eller områder der man er i ferd med å gjøre dette) er viktig å identifisere. I den sammenheng vil vi informere om at kommunen kan søke NVEs tilskuddsordning til kartlegging av kritiske punkt i bekker og bratte vassdrag. Kartleggingen tar utgangspunkt i NVEs retningslinjer 3/2015 – *Flaumfare langs bekker.*	overvannsplaner tilføyes i planstrategien. Informasjonen tilføyes i planstrategien under «kommunedelplan for sentrum», og det er nødvendig å fullføre grunnundersøkelsene NVE referer til. I forbindelse med revidering av kommunedelplan for sentrum skal det sees nærmere på grunnforhold og fare for kvikkleireskred i sentrumsområdet. Fauske kommune vil gå i gjennom sine tettsteder og utbyggingsområder. I første omgang har kommunen fått innvilget tilsagn for å analysere kritiske punkt i Fauske

		Råd og tips om kartlegging. Arbeidet med klimatilpasning skal bidra til at samfunnet blir bedre rustet til å møte klimaendringene. Klimatilpasning handler om å ta hensyn til dagens og fremtidens klima. Klimaprofil for Nordland gir et kortfattet sammendrag av klimaet, forventede klimaendringer og klimautfordringer i denne delen av landet. Klimaprofilen finnes på www.klimaservicesenter.no. Klimaprofilen er et viktig kunnskapsgrunnlag og hjelpemiddel i kommunens overordnede planlegging. Flere nyttige veiledere og verktøy finnes på www.nve.no/arealplan. Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon ved konkrete spørsmål om NVEs saksområder.	by/sentrumsområdet. Deretter må det sees nærmere på de andre områdene i kommunen. Resultatene fra dette må sees i sammenheng med kommunens overordnede ROS-analysen.
2	Forsvarsbygg 16.09.20	Forsvarsbygg har ingen merknader til den kommunale planstrategien og forslaget til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel	Forsvarsbyggs innspill tas til orientering.
3	Kystverket 02.10.20	Kystverket viser til oversendte dokumenter vedrørende planforslag for kommuneplanens samfunnsdel. Kommunedelplan for Skjerstadfjorden ble vedtatt i 2019 og Kystverket leverte i den sammenheng innspill for å ivareta ferdsel, sjøsikkerhet og sjørelatert næringsaktivitet. Med bakgrunn i vårt myndighetsområde og nylig vedtatt kommunedelplan for Skjerstadfjorden har Kystverket ingen kommentarer til de oversendte dokumentene.	Kystverkets innspill as til orientering.
4	Statens vegvesen 19.10.20	Vi viser til deres brev datert 11.09.2020. Statens vegvesen har ansvar for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss som forvalter av riksveg og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.	Statens vegvesens innspill tas til orientering Tidspunkt for revidering av kommunedelplan for trafikksikkerhet endres på

		Fauske kommune har startet planarbeidet med å revidere kommuneplanen. Kommunen har valgt å slå sammen planstrategien for 2020-2023 og planprogrammet i ett dokument. Vårt innspill: En planstrategi skal avklare planoppgaver og gi retning for kommunes strategiske valg i valgperioden. Et planprogram er en beskrivelse av planprosessen og hva som skal være hovedtema i kommuneplanens samfunnsdel. Vi er spesielt opptatt av: • Kommuneplanens arealdel – den bør jevnlig revideres etter behov. • Kommunedelplan for Fauske sentrum - den bør jevnlig revideres etter behov. • Kommunedelplan for trafikksikkerhet - den bør årlig revideres og oppdateres.	bakgrunn av Staten vegvesens innspill: «*Planens handlingsdel revideres årlig. Samtidig skal det vurderes om planens generelle del skal oppdateres og revideres».* Fauske kommune skal på bakgrunn av ny samfunnsplan revidere både deler av kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for Fauske sentrum.
5	Bane Nor 21.10.20	Vi viser til brev datert 11.09.2020 vedrørende ovennevnte. Nordlandsbanen går gjennom Fauske kommune. Nordlandsbanen er av nasjonal betydning for gods- og persontransport. Vi gjør også oppmerksom på at det pågår prosjekt for kapasitetsøkning ved Fauske godsterminal. Bane NOR vil understreke viktigheten av å prioritere utbygging og fortetting rundt etablerte kollektivknutepunkt. Vi viser til *Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging* som sier at *«Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer*.» Utvikling rundt knutepunktene gir mulighet for å overføre transportandeler til gange, sykkel og kollektivtransport. For å oppnå miljømål må kommunene aktivt prioritere	Bane Nors innspill tas til orientering.

		utbygging rundt kollektivknutepunktene og etablerte tettsteder, og fortetting ved knutepunktene må prioriteres foran nye utbyggingsområder. Jernbanen går gjennom kommunen, og all utbygging nær og langs jernbanen må vurderes opp mot ferdsel ved og over jernbanen. Trygg kryssing av jernbanen må prioriteres i all planlegging. I fremtidig arealplanlegging må det også legges vekt på jernbanens sikkerhet og mulighetene for drift, vedlikehold og utvikling av jernbanen.	
6	Husbanken 21.10.20	Viser til brev datert 11.09.20 hvor dere ønsker innspill til kommunal planstrategi og forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel. Her kommer innspill fra Husbanken på de tilsendte dokumentene. Først vil vi nevne at Husbankens samfunnsoppdrag er å forebygge at folk blir vanskeligstilte på boligmarkedet, og bidra til at vanskeligstilte kan skaffe seg og beholde en egnet bolig. Vi tenker at helhetlig kommunal planlegging hvor også boligsosiale hensyn er systematisk integrert, er riktig vei å gå for at kommunene skal lykkes på det boligsosiale området lokalt. Vi opplever at tilsendte forslag til planstrategi og planprogram fanger opp relevante boligsosiale problemstillinger på en god måte. Dere lister opp prosjekter som påvirker planbehovet i kapittel 2. Dere refererer til nasjonale forventninger til planleggingen - herunder området «å skape sosialt bærekraftige samfunn», samt «trygge samfunn for alle». Kapittel 4.1 er lettlest og klargjørende mht utfordringer og sentrale målgrupper som dere må planlegge for. Aldrende befolkning, endret befolkningssammensetning med påfølgende konsekvenser for boligmarkedet, økt sosial ulikhet, unge med utfordringer og	Husbankens innspill tas til orientering. Prosjektleder for ny samfunnsplan og folkehelserådgiver har vært i dialog med ungdomsrådet for å klarlegge hvordan de ønsker å bli involvert i planarbeidet, og hvilke arrangment og kanaler de ønsker at kommunen tar i bruk. Det er foreslått noen arrangment/bruk av sosiale medier av Ungdomsrådet, og vi vil utarbeide medvirkningsstrategi sammen med ungdommen.

		dimensjonering av tjenester er alle stikkord som er sentrale innenfor det boligsosiale feltet. I kapittel 5.1, listes ulike grupper som har gitt tidlige innspill til planstrategien opp. Fra et husbankståsted savner vi barn/ unge og organisasjoner som representerer rus/ psykiatrifeltet. Vi ser at unge er tenkt involvert senere i prosessen - jfr kapittel 10.2 side 31. Spørsmålet er om man burde vurdere å spørre både ungdomsgruppen og representanter for rus/ psykiatrifeltet om de har foretrukne måter (i stedet for facebook) som gir dem mulighet til å medvirke. Gjennom aktuelle saksfremlegg foreslår Fauske kommune på side 15, å «snu planbunken» og starte på toppen med ny samfunnsdel, for på denne måten å jobbe frem «en rød tråd» i kommunens planhierarki. Dette er en viktig tidspunkt for samtidig å kunne jobbe inn relevante boligsosiale hensyn, og vi tolker tilsendte dokumenter dithen at dere tar sikte på å få til dette nå. I kapittel 5.3 og 5.4 ser vi at dere har produsert, eller skal produsere en rekke tematiske kommunedelplaner samt fag/temaplaner som skal stå i relasjon til hverandre og til overordnet plan. Dere omtaler blant annet energi og klimaplan, plan for helse, omsorg og sosial, samt separate planer for demens, habilitering, rus/ psykisk helse , oppvekst og veteraner. Alle disse ulike planene tangerer / overlapper dels det boligsosiale fagområdet og de målgruppene som inngår i temaplan boligpolitikk. Det er derfor relevant å spørre hvordan de andre planene «henger sammen med» den boligpolitiske planen. Og motsatt	Gjennom prosjektet Boligsosiale hensyn vil Fauske kommune gå i dialog med organisasjoner som representere rus/psykiatrifeltet. Fauske kommune har også ansatt erfaringskonsulent, og det undersøkes hvilke rammer som er satt for denne ressursen – og om vedkommende kan tas inn i dette arbeidet på noen måte. Brukererfaringer på rus/psykiatrifeltet er og svært sentralt i arbeidet med prosjektet kommunen er en del av. Gjennom prosjektet er også Brukerstemmen i Nord aktiv, og ressurspersonen i dette arbeidet vil benyttes for å finne gode måter å inkludere denne målgruppen.

		- hvordan er boligsosiale hensyn ivaretatt i alle disse sidestilte og dels overordnede fag/ temaplanene? Fra et Husbankståsted tenker vi at de prioriterte områdene i kap 9.1 har gode mulighet til å ta opp i seg det boligsosiale arbeidet, og vi synes det er et godt grep at dere tenker folkehelse bredt - både mht målgrupper og livsløp og ikke minst hvilke ulike bolig og tjenestebehov de ulike gruppene kan tenkes på få i tiden fremover. Helt til sist registrerer vi avsnitt 9.3 om lokale arealstrategier. Også her er bolig, samt spørsmål rundt utnyttelsesgrad og transportårer (helhetlig bolig/areal og transportplanlegging) løftet frem. Igjen må vi gi dere skryt av måten dere tenker bolig og boligpolitikk integrert i den helhetlige planleggingen. Samlet sett oppleves dette som et godt utgangspunkt for å koble den overordnede samfunnsplanleggingen sammen med lokal boligpolitikk og lokalt boligsosialt arbeid.	Gjennom å «snu planbunken» og prosjektet Boligsosiale hensyn i helhetlig kommunal planlegging - vil en av øvelsene kommunen gjør nettopp være det å se planene i sammenheng, og se hvordan boligsosiale hensyn ivaretas, eller må ivaretas i de andre planene.
7	Direktorater for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard 22.10.20	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 24. september 2020. **Om DMF** DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven. Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida	Direktoratet for mineralforvlatning med Bergmesteren for Svalbar tas til orientering og etteretning.

		og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse. **Om planstrategien** Fauske kommune ber om innspill til utarbeiding av ny planstrategi for inneværende planperiode. Planstrategien skal ta stilling til hvilke spørsmål som er viktige å arbeide med for den nyvalgte kommunale planmyndigheten. Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen skal revideres, helt eller delvis. **Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet** I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas. Uttak av byggeråstoffer (pukk, grus, sand) til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp, er viktig. God arealplanlegging kan bidra til dette. I tillegg er det viktig at mineralske masser av god kvalitet gjenvinnes som byggeråstoffer, der dette er mulig. Dette kan redusere presset på bynære grus- og pukkressurser og behovet for massetransport. En helhetlig vurdering av massehåndtering i plansammenheng kan være et nyttig virkemiddel for å avklare dette. Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:	

		• Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv. **Forvaltning av ikke-fornybare ressurser** Som de nasjonale forventningene legger vekt på, omfatter forvaltning av mineralressurser ikke bare å avsette nye områder for råstoffutvinning. Det innebærer også å sikre tilgjengelighet til gode mineralforekomster for fremtiden og kommende generasjoner. Mineralske ressurser er ikke-fornybare naturressurser som kun kan tas ut der de naturlig forekommer. Mineralindustrien i Norge bidrar med en rekke mineraler som er nødvendig for samfunnet, den skaper arbeidsplasser og gir positive ringvirkninger i lokalsamfunnet. Stabil og forutsigbar ressurstilgang er viktig, ikke bare for pågående mineralvirksomhet, men også for virksomheter og produksjon som er avhengig av mineralressurser som råvare. Tilgang på byggeråstoffer spesielt er i mange tilfeller avgjørende for å kunne realisere planlagte utbyggingstiltak. God planlegging og synliggjøring av mineralressurser, på kommunalt og regionalt nivå, bidrar også til å gi mineralnæringen forutsigbare rammebetingelser på kort og lang sikt. DMF anbefaler at det gjøres en vurdering av om eksisterende plangrunnlag i tilstrekkelig grad bidrar til å sikre god og langsiktig forvaltning av kommunens mineralressurser. Videre bør det gjøres en vurdering av om kommunen har tilgang på nødvendige mineralske ressurser for realisering av planlagt utvikling og utbygging.	Temaet mineralressurser tas med som eget tema inn i samfunnsplanen. Det er tidligere utarbeidet mineralressurskart, og det foreligger og en rapport på området. Det kommunale foretaket Fauna har vært involvert i utarbeiding av Mineralstrategi for Nord-Norge. De vil være en viktig aktør i

		DMF anbefaler at temaet mineralressurser også tas inn i overordnede føringer i samfunnsdelen til kommuneplanen. Slik vil grunnlaget for videre behandling av mineralske ressurser og områder for råstoffutvinning være vurdert før revisjon av arealdelen til kommuneplanen. DMF anbefaler videre at det blir vurdert å utarbeide en temaplan for mineralressurser, som inkluderer lokal forvalting av ressursene. DMF registrerer at planprogrammet viser til Mineralstrategi for Nord-Norge og fremhever Fauskes deltagelse i forumet Saltenstrategiene som bl.a. har fokus på næringsutvikling og mineralressurser. Vi oppfordrer til at Fauske kommune fortsetter sitt fokus på forvaltning av mineraler på regionalt nivå, og knytter dette sammen med arbeidet med samfunnsdelen og ny kommunedelplan for strategisk næringsutvikling. For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.	arbeidet videre. Når ny samfunnsplan er utarbeidet, og når arbeidet med strategisk næringsplan foreligger, må det tas en vurdering på om det er behov for en egen temaplan for mineralressurser; eller om behovene dekkes av kommuneplanen og kommunedelplanene kommunen da innehar.
8	Sametinget 20.10.20	Viser til brev fra dere 11.09.20 og takker for muligheten til å gi uttalelse til deres planstrategi for inneværende kommunestyreperiode og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel. Fauske kommune har satt i gang et viktig arbeid for planstrategi og samfunnsplan fremover. Forslaget er ryddig fremstilt, men vi kan ikke se at samisk naturgrunnlag er ivaretatt i planen, jamfør plan og bygningslovens § 3-1. **Sikring av det samiske natur og kulturgrunnlaget i planlegginga**	Sametinget innspill tas til orientering og etteretning. Sikring av naturgrunnlag for samsik kultur, næringsøvelse og samfunnsliv tilføyes i planstrategien, og samfunnsplanen vil også ta for

		Fauske kommune befinner seg i tradisjonelt samisk område og har en historie, kultur og nålevende næringer i sin kommune som er samisk. Sametinget minner om at kommunal planlegging skal sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv jamfør PBL § 3-1. *Det bør konkretiseres i planstrategien og samfunnsplanen hvordan kommunen vil sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv*. Status, potensial og konsekvenser for det samiske i kommunen bør fremkomme. Dette kan omhandle samisk næring, språk, kulturminner eller andre sider ved samfunnet som kan være avgjørende for utviklinga av det samiske fremover.	seg denne tematikken. Sametingets planveileder vil bli brukt i det videre arbeidet.
		Sametingets planveileder viser til hvordan plan og bygningslovens § 3-1 kan konkretiseres. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging viser også til samiske hensyn som reindrift og kulturminner. Sametinget forventer at Sametingets planveileder vises til i deres plandokument for planstrategien og kommuneplanens samfunnsdel. Dette kan legges inn under kapittel 3 «overordnede føringer for kommunalt planarbeid, i planforslaget. Sametingets planveileder finner dere her: https://sametinget.no/areal-klima-og-miljo/sametingets-planveileder/	Legges til i delkapittelet.
		Sametinget mener at kommunen vil ha fordel av å tilstrebe seg en tidlig og god dialog med reindrifta i planspørsmål, ikke minst fordi de er brukere av store areal i kommunen. Det bør vises til i plandokumentene at reindrifta og andre samiske arealinteresser skal medvirke i kommunale plansaker og sikres arealer. Slik at det samiske natur og kulturgrunnlaget sikres i planlegginga. Dette er også i tråd med regionale og nasjonale forventninger til kommunal planlegging.	Tas til etteretning.

		I Fauske kommune er det samiske kulturminner og stort potensiale for videre funn. Det er viktig å synliggjøre historiske kulturminner i kommunen i samfunnsdelen. Vi registrerer at Fauske kommune nå arbeider med kommunedelplan for gruve- industrielle kulturminner og det er positivt. Vi anbefaler Fauske kommune å lage en kulturminneplan for hele kommunen, som også omhandler samiske kulturminner, for å kunne gi en bedre og mer forutsigbar arealplanlegging. Sametinget er forvaltningsmyndighet for samiske kulturminner og vil være behjelpelig med planlegging for kulturminner i Fauske kommune. Sametinget oppfordrer også Fauske kommune til å ivareta samisk natur og kulturgrunnlag i temaplaner som oppvekst, næring og kultur. Våre fagavdelinger vil kunne være behjelpelig med dette. **Aktuelle problemstillinger for kartlegging for å sikre samisk natur og kulturgrunnlag samiske i kommuneplanarbeid:** - kartlegge utviklingstrekk og utfordringer blant den samiske befolkningen i kommunen, - kartlegge utviklingstrekk og utfordringer for samiske næringer i kommunen som reindrift, fjordfiske og utmarksnæringer i tillegg til landbruket - gjøre en vurdering av status, muligheter og utfordringer i forhold til samisk språk og kultur i barnehage og skole - undersøke om det finnes behov i befolkningen for tiltak som kan bidra til å ivareta og styrke den samiske identiteten hos barn og voksne	Fauske kommune vil gå i dialog med Sametinget når det gjelder utarbeiding av kulturminneplan for hele kommunen; og som også inkluderer de samiske kulturminnene. Her er kommunne oppmerksom på at det også eksisterer tilskuddsmidler. Aller først må Fauske kommune få ferdigstilt det påbegynte arbeidet med de gruveindustrielle kulturminnene i Sulitjelma. De aktuelle problemstillingene vil bli brukt videre i arbeidet med kommuneplanen.

		- ta i bruk samisk tradisjonell kunnskap, lokale kunnskap og forståelser på lik linje med forskningsbasert kunnskap vurdere om der er behov for å utrede folkehelseutfordringer blant den samiske befolkningen Vi ønsker Fauske kommune lykke til med det videre planarbeidet og ber dere ta kontakt om det er spørsmål til vår uttalelse.	
9	Nordland fylkeskommune 28.10.20	Nordland fylkeskommune (Nfk) har 14.09.2020 mottatt kombinert kommunal planstrategi og forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel for Fauske kommune. Frist for uttalelsen var 24.10.2020, men Nfk har fått utsettelse til 30.10.2020. Planstatus: • Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2025, vedtatt 08.09.2011 • Kommuneplanens arealdel 2018-2030, vedtatt 03.02.2011 **Generelt** For alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet jf. Plan- og bygningsloven (Pbl.) § 4-1. Planstrategi og planprogram kan samordnes dersom det er klart at kommuneplanen skal revideres. Arbeidet med planprogrammet må da tilpasses den kommunale planstrategien. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt og hvilke alternativer som vil bli vurdert. Planprogrammet for samfunnsdelen skal også avklare nødvendige utredninger for de langsiktige arealbehovene, miljømessige utfordringer, utfordringer knyttet til universell	Nordland fylkeskommunes innspill tas til orientering og etteretning.

		utforming, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon, for sektorene og for utvalgte målgrupper jf. Pbl. § 4-1 og 11-13. Pbl. kapittel 4 legger vekt på at planprogrammet er et fleksibelt verktøy, som skal tilpasses den konkrete plansituasjon og planbehov. Planprogrammet skal gi berørte statlige og regionale organer et grunnlag for å vurdere om planen kan komme i konflikt med nasjonale eller regionale interesser. **Samfunn** Foreliggende forslag til kommunal planstrategi gir en god oversikt over hvilke planer og prioriteringer kommunen har foretatt for planperioden. Kombinert planstrategi og planprogram er her løst på en god måte. Det er positivt at Fauske kommune nå iverksetter planarbeidet med samfunnsdelen. Det registreres at tidligere samfunnsdel ikke har fungert godt som styringsverktøy, og at det allerede i forrige planstrategi ble vedtatt å utarbeide ny samfunnsdel. Planarbeidet ble dog ikke gjennomført grunnet mangel på administrativ kapasitet. Det er derfor viktig at arbeidet denne gangen tildeles tilstrekkelig ressurser. For at planen skal fungere som styringsverktøy er det viktig at planprosessen har politisk forankring fra oppstart til vedtak. Det registreres også at deler av gjeldende arealdel skal revideres. Aktuelle revidering bør da tilpasses samfunnsdelens arealpolitiske føringer. I og med at arealdelen er relativt ny, må selvfølgelig øvrige overordna føringer i denne tilpasses den nye samfunnsdelen som styringsverktøy. Nordland fylkeskommune har ingen øvrige kommentarer til prioriteringer i planstrategien.	

		Planprogrammet Formål med planarbeidet er tydelig, og rammene for planarbeidet ivaretar godt nasjonale føringer, samt nasjonale- og regionale forventninger. Det er bra at Fauske kommune prioriterer folkehelse og livskvalitet i planarbeidet. Folkehelse satt i et livsløpsperspektiv er derfor en god forutsetning for å lykkes. *Innbyggerne i Nordland skal ha gode levekår* (Fylkesplan for Nordland 2013-2025). Tilgang til egnet bolig er sentralt for den enkeltes livskvalitet. Mangel på boliger, spesielt utleieboliger, er en stor utfordring i mange kommuner. I distriktene er mange boliger lagt beslag på som fritidsboliger, noe som gjør rekruttering og tilflytting vanskelig. Unge sliter med å få seg hybler og sin første bolig, noe som kan gå ut over skolegangen til elever og studenter. På sikt skaper en aldrende befolkning i en aldrende boligmasse utfordringer. Gode levevaner og god helse gir bedre funksjon og mestring i hverdagen. Et godt helsefremmende arbeid vil bidra til økt livskvalitet for den enkelte, gi samfunnsøkonomiske gevinster og bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. Lokale helsetilbud er viktige for å sikre tilgjengelighet og likeverdighet. Store deler av oppveksten tilbringes i skole og barnehage, og store deler av det voksne liv er tilknyttet arbeidsplassen. Disse dagliglivets arenaer må utvikles til helsefremmende arenaer. Planprogrammets 6 politikkområder gir en god struktur for å løse samfunnsutfordringene. Det er viktig da at kommunestyret utarbeider en konkret og målrettet samfunnsdel med prioriteringer, og med klar kobling mot handlingsdelen/økonomiplanen.	

		En av hoveddelene i et planprogram er å presentere, begrunne og beskrive hvilke *alternativer* kommunen skal vurdere for å løse utfordringer, disse er ofte relatert til arealdisponering, men har stor relevans også til samfunnsdelen. Kommuneplanens samfunnsdel skal gi føringer til og bidra med å samordne sektorenes planer. Planprogrammet kan med fordel belyse hvilke alternative muligheter man organisatorisk har for å løse kommunale oppgaver, eksempelvis om disse løses innenfor eksisterende tjenesteområder, som tverrsektorielle oppgaver eller ved interkommunalt samarbeid Pbl. § 9-1. Det kan også gis en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for samfunnsutvikling og sektorenes virksomhet. Dette for å finne ut hvilke utfordringer kommunen vil prioritere ut over lovpålagte og andre nødvendige oppgaver. Medvirkningsopplegget som er beskrevet virker bra, men dette kommer ikke tydelig frem i fremdriftsplanen, kanskje dette er tenkt under *Datainnsamling, produksjon av planforslag* i tabellen. Det er viktig med synlighet og forutsigbarhet for å oppnå gode medvirkningsprosesser. Derfor bør ulike verksteder eller temamøter/møtevirksomhet på ulike arenaer også vurderes å bli tilføyd i fremdriftsplanen. Planprosessen som er foreslått har en god og realistisk fremdrift. Det er også positivt at planprosessen skal evalueres våren 2022. Vedtak av kommuneplanens samfunnsdel vil ifølge fremdriftsplanen være januar 2022. Det betyr at planen også må være gjenstand for rullering i 2023-24 med tanke på kommunevalget i 2023, og konstituering av det nye kommunestyre. Dette er viktig for at	Det er lagt til informasjon om organisatoriske lønsinger for å løse kommunale oppgaver. Dette sees i sammenheng med omstillingsarbeidet som foregår, og det vises til kapittel 9.4 «omstilling og organisatoriske løsninger». Det har vært orientert i alle råd og utvalg om prosessen. Det har og vært dialog med ungdomsrådet for å forsøke å finne gode alternativer for medvirkning av barn og unge. Fauske kommune arbeider med å utarbeide en medvirkningsstrategi som ferdigstilles desember 2020,

		Fauske kommune skal kunne opprettholde politisk eierskap til den overordna planen, og for at planen skal kunne holdes aktuell og bli brukt som et politisk styringsverktøy. **Plan og miljø** Det er viktig å sikre god sammenheng mellom kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Samfunnsdelen skal blant annet beskrive arealbehov, og gi føringer for arealbruken. Det er derfor bra at kommunen skal utarbeide arealstrategi i samfunnsdelen. Nfk er fornøyd med at kommunen fastslår at arealstrategiene og all arealplanlegging skal gjenspeile regional arealpolitikk, jf. Fylkesplan for Nordland 2013-2025, som inneholder følgende fem tema: • By- og tettstedsutvikling • Naturressurser, kulturminner og landskap • Næringsutvikling • Kystsonen • Klima og klimatilpasning Når ny arealdisponering foreslås bør dette bygge på et dokumentert og grunngitt behov. Nfk anbefaler derfor at kommunen utarbeider et arealregnskap, som viser tilgjengelig areal for bolig- fritidsbolig, samt næringsarealer. Det er viktig at hensynet til biologisk mangfold og naturens tåleevne ligger til grunn for arealforvaltningen. Arealbruken skal skje etter ei avveining mellom nærings-, friluftslivs- og miljøinteresser. Dette vil bidra til at arealforvaltningen blir bærekraftig og gir forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen, jf. målet i Fylkesplan for Nordland 2013-2025.	som skal slås sammen med framdrftsplanen. Innspill tas til etteretning, og kommunen skal utarbeide arealregnskap. Dette utføres i forkant, eller som en del av revidering av kommuneplanens arealdel.

		Folkehelse Det er bra at folkehelseperspektivet er gjennomgående og at kunnskapsgrunnlaget brukes aktivt i utforming av strategier og målsettinger samt som fokusområder for ny samfunnsplan. Kommunen synes å ha en god forståelse av helheten og sammenhengene i arbeidet med å kunne skape gode og helsefremmende bo- og levekår i kommunen med søkelys på arbeidet mot utjevning av sosiale ulikheter i helse og folkehelse i et livsløpsperspektiv. Dette er områder som er i tråd med regional og statlig politikk. Nfk er fornøyd med at kommunen legger FN sine bærekraftsmål til grunn for samfunnsutvikling. Det er en klar sammenheng mellom en god samfunnsutvikling og målene om å nå flere av bærekraftsmålene	
10	Fylkesmannen i Nordland 30.10.20	Vi viser til oversendelse av 11.09.2020 i forbindelse med høring av forslag til kommunal planstrategi 2020 – 2023. Det meldes samtidig om oppstart av kommuneplanens samfunnsdel med forslag til planprogram. Regjeringen vedtok 14. mai 2019 Nasjonale forventninger til den regional og kommunale planleggingen for perioden 2019- 2023. Som det går fram forventes det at regional og kommunal planlegging bygger på FNs bærekraftsmål, så kommuneplanarbeidet må derfor legge til rette for en utvikling som er miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig. Det er positivt at Fauske har som mål å styrke kommuneplanens samfunnsdel som politisk styringsverktøy, og søker å se på helhet og sammenheng i plansystemet. Dette innebærer god kopling mellom det overordnede planverket, sektorplaner og økonomiplanen. Videre å være oppmerksom på områder som er sektorivergripende eller	Fylkesmannen i Nordlands innspill tas til orientering og etteretning.

		som krever tverrfaglig oppgaveløsning. Vi viser i den forbindelse til de nasjonale strategiene Bolig for velferd og Leve hele livet, som eksempler på slike. Det kan være et godt utgangspunkt å brukes KS sine 6 politikkområder som utgangspunkt og metodikk i utformingen av en helhetlig politikk for samfunnsutviklingen og for kommunen som organisasjon. Fauske kommune er i en svært utfordrende økonomisk situasjon og er innmeldt i ROBEK. Kommunen har ikke mulighet til å gjøre nye investeringer før økonomien er under kontroll. Driftsnivået i kommunen er for høyt og må tas ned for å tilpasse inntektsrammen. Dette er viktige forutsetninger som må legges til grunn i kommunens overordnede planarbeid. Et overordnet mål med planarbeidet må derfor være å legge til rette for nødvendige omstillingsprosesser i kommunen. Vi hadde gjerne sett at planstrategiprosessen også var blitt brukt til å diskutere om kommunen har forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner. I tillegg kunne det vært klargjort hvilke planoppgaver kommunen samarbeider med andre kommuner om, samt foretatt en vurdering av områder der slikt samarbeid kan være mulig eller naturlig ha. Vi er i denne sammenhengen kjent med at kommunen bl.a. samarbeider med de andre saltenkommunene om klima- og energiplanlegging i Plan- og klimanettverk Salten, og at Fauske, Bodø og Saltdal nylig har fått gjennomført en felles planlegging av sjøområdene i Skjerstadfjorden.	Det legges til tekst om interkommunalt samarbeid .

		Kommunen har nå også har sendt planprogram for kommuneplanens samfunnsdel på høring. Vi oppfordrer derfor kommunen til å ta inn i programmet at det i samfunnsdelen både skal foretas • en vurdering av om framtida blir best sammen med en eller flere nabokommuner, eller om kommunen skal fortsette alene, og • en klargjøring av hvilke muligheter interkommunalt samarbeid kan medføre, blant annet på planområdet. Diskusjonen om utfordringene og det videre arbeidet med samfunnsdelen bør for øvrig bygge på et mest mulig oppdatert kunnskapsgrunnlag. Vi legger derfor ved lenker til en del nyttige databaser som kommunen kan benytte i arbeidet med kunnskapsgrunnlag og utfordringsbildet. **Ressurser/lenker til kommunedata:** www.nykommune.no www.kommunedata.no www.kommunedata.no www.kommunebarometeret.no www.bedrekommune.no www.skoleporten.no www.fhi.no www.indeksnordland.no www.ks.no **Arealregnskap** Arealinngrep er en alvorlig trussel mot naturmangfoldet. Menneskelig aktivitet har blant annet endret 75 % av miljøet på land (jf. fakta-ark om Naturpanelets første hovedrapport). I tillegg er det av avgjørende betydning for klimaet i global sammenheng	I arbeidet med samfunnsplanen skal dette vurderes og klargjøres. Følgende tekst er lagt til i kpt. 9.4: Fauske kommune er i en svært utfordrende økonomisk situasjon, og er innmeldt i ROBEK. Det er ikke muligheter for å gjøre investeringer før økonomien er under kontroll. Driftsnivået er for høyt, og må tas ned for å tilpasse inntektsrammen. Et av de overordnede målene med kommuneplanarbeidet må være å legge til rette for nødvendige omstillingsprosesser i kommunen. Det er nødvendig å se nærmere på hvilke organisatoriske løsninger som kan gjøres. Det er ansatt en omstillingskoordinator som tiltrer 1. januar 2020. Gjennom kommuneplanprosessen må det diskuteres om kommunen har forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen bør bygge en større og sterkere kommune sammen med andre

		at vi nå i vesentlig grad opprettholder eksisterende naturområder og andre områder med vegetasjonsdekke, slik at utslipp av klimagasser som følge av tiltak i slike områder i minst mulig grad bidrar til global oppvarming og reduserer eller oppveier betydningen av kommunale tiltak for utslippsreduksjoner. Betydningen av dette blir klargjort i NINA-rapporten *«Karbonlagring i norske økosystemer»*, som kan lastes fra hjemmesiden til WWF. Det er derfor svært viktig at all planlegging framover har et overordna fokus på å begrense omdisponeringen av arealer med naturlig lager av karbon. Ved at Fauske kommune nå tar inn som arealstrategi at behovet for bolig- og næringsarealer skal kartlegges, og også at det skal utarbeides en prioriteringsrekkefølge, legger kommunen også grunnlaget for at bl.a. arealer med naturlig lager av karbon i størst mulig grad kan bevares for framtida. For gjennomføring av denne strategien vil det være en forutsetning at det foreligger et arealregnskap som viser tilgjengelige tomter til utbyggingsformål i områder som er planmessig avklart. Ved å sammenholde dette med forventet utvikling og sammensetning i befolkningen, samt forventet arealbehov til blant annet næringsutvikling, kan kommunen avklare det reelle behovet for å legge ut nye arealer til ulike utbyggingsformål. Slik vi ser det er et slikt arealregnskap en forutsetning for all arealplanlegging. Vi viser her til at det er et krav etter forskrift om konsekvensutredninger at aktuelle alternativer i tilstrekkelig grad er utredet, jf. forskriftens § 19. Om det ikke foreligger en klargjøring av alternativene til planlagt utbygging, dvs. tilgjengelige muligheter i planavklarte områder,	nabokommuner (jf. Fylkesmannen i Nordlands innspill, se vedlegg Merknadsbehandling». Det må klargjøres hvilke oppgaver kommunen samarbeider med andre om, og om det er behov og/eller nødvendig med ytterligere interkommunale samarbeid. Det skal i arbeidet foretas vurderinger på: • En vurdering av om framtida blir best sammen med en eller flere nabokommuner, eller om kommunen skal fortsette alene, og • En klargjøring av hvilke muligheter interkommunalt samarbeid kan medføre, blant annet på planområdet. Det skal utarbeides arealregnskap for Fauske kommune.

		er det heller ikke mulig å vurdere konsekvensene av å ikke gjennomføre planlagt utbygging, dvs. «nullalternativet». Om planlagt tiltak berører naturmangfold vil denne typen analyser også være nødvendige for å tilfredsstille kravet til begrunnelse i henhold til naturmangfoldlovens kap II (jf. § 12). Betydningen av at samfunnsdelen brukes til å klargjøre arealbehovet og utvikle arealstrategier er omtalt i kap. 6 i veileder T-1492 – *«Kommuneplanprosessen – samfunnsdelen – handlingsdelen»*, der bl.a. følgende går fram: *«Samfunnsdelen må inneholde vurderinger av forventet utvikling. Sammenhengen mellom befolkningsvekst og arealbehov må komme tydelig fram. Arealregnskap over utbyggingsareal som ligger inne i gjeldende plan bør presenteres. Analyser av forventet befolkningsutvikling gir føringer for framtidig arealbehov. Behov for utbyggingsareal bør dokumenteres og begrunnes*.» Fylkesmannen vil følgelig framover legge stor vekt på at kommunen, som grunnlag for eventuelt å ta nye arealer i bruk, kan begrunne dette ut fra ei konsekvensutredning der arealregnskap er en del av grunnlaget. **Miljø og klima** Ved at kommunen legger opp til at FN's bærekraftsmål og KS sine 6 politikkområder skal ligge til grunn for all planlegging, viser kommunen også intensjon om å ivareta regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging. Kommunen viser på denne måten også at bærekraftsmålene henger sammen. Vi vil imidlertid peke på betydningen av at kommunen ivaretar ansvaret sitt for de grunnleggende bærekraftsmålene, fordi dette er helt nødvendige forutsetninger for at resten av målene	

		skal kunne nås (og også for menneskelig eksistens). Figuren over illustrerer hvordan bærekraftsmålene henger sammen, og viser at opprettholdelse av økosystemtjenestene er grunnleggende i denne sammenhengen. **Klima** Følgende går bl.a. fram av kap. 3 i statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning: *«Kommunene og fylkeskommunene skal i sin overordnede planlegging innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser m.v..»*. *«Planer som behandler klima- og energispørsmål skal følges opp gjennom handlingsdelen og mer detaljerte planlegging m.v.»* *«Planer som behandler klima- og energispørsmål* ***skal vurderes revidert minst hvert fjerde år****, jf. bestemmelsene om revisjon av kommunale og regionale planstrategier.»* *«Planer som behandler klima- og energispørsmål bør være strategisk innrettet, og bygge på grundige analyser av nåsituasjon. Det bør legges vekt på samarbeid om langsiktige mål, samtidig som det utredes tiltak som kan gjennomføres på kort sikt.»* (pkt 3.1) «*Planene bør, basert på relevans og lokale forhold, omfatte* (pkt 3.1)*:* *a. Informasjon om klimagassutslipp i kommunen, fordelt på kilder og sektorer m.v.* *b. Informasjon om energisystem, energiforsyning og forbruk av energi innen kommunens grenser, herunder tilgang på miljøvennlige energiressurser.* *c. Framskrivning av utslippene i kommunen om det ikke gjennomføres nye tiltak, forventet etterspørsel etter energi og forventet ny energiproduksjon m.v.* *d. Ambisiøse mål for utslippsreduksjoner.*	

		e. Ambisiøse mål for mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunal bygningsmasse og i kommunen for øvrig. *f. Tiltak og virkemidler for reduksjon av klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging m.v.* *g. Utredning av virkemidler som kan tenkes benyttet for å nå målsettingene, herunder en vurdering av om virkemidlene er kostnadseffektive.* *h. Handlingsprogram med en tydelig ansvarsfordeling for oppfølging av klima- og energiplanene.* *i. Sammenhengen mellom klima- og energiplanlegging og samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.»* Fauske kommune har nylig vedtatt energi og klimaplan for perioden 2018 – 2030, samt handlingsplan for klimatiltak for perioden 2019-2022. Vi ser at denne planen bygger på et solid kunnskapsgrunnlag, og er nå også kjent med at kommunen samarbeider med de øvrige Saltenkommunene om å få gjennomført en analyse av kommunenes «klimafotavtrykk». Dette er nødvendig kunnskap for at kommunene skal kunne innrette virksomheten sin mest mulig klimavennlig, og også om kommunen skal utarbeide klimaregnskap og -budsjett. Som eksempel kan vi her vise til at Nordland fylkeskommune, på grunnlag av analyse av klimafotavtrykk gjennomført ved bruk av konsulenttjenester, har utarbeidet et klimabudsjett for 2020. Planstrategien viser at handlingsdelen til energi- og klimaplanen skal vurderes årlig. Dette vil være viktig for å følge opp planretningslinjens krav, ved at tiltakene i denne	

		planen skal følges opp i kommuneplanens handlingsdel / økonomidel. Det går videre fram at den teoretiske delen ikke har behov for revidering i perioden. Slik vi ser det bør dette likevel vurderes, siden kommunen nå er i ferd med å få gjennomført en analyse av kommunens klimafotavtrykk, jf. ovenfor. Denne analysen bør, slik vi ser det, tas inn som del av kunnskapsgrunnlaget for kommuneplanleggingen så snart den foreligger. Som påpekt ovenfor er det viktig at FN's grunnleggende bærekraftsmål ivaretas gjennom politikkområdet «Klima- og miljøvennlig utvikling». Vi vil imidlertid oppfordre til at utvikling av klimaregnskap- og budsjett tas inn som del av planprogrammet for samfunnsdelen, slik at det blir mulig å etterprøve om utviklingen går som planlagt. Som eventuelt bidrag til videre utvikling av kunnskapsgrunnlaget kan vi vise til Miljødirektoratets statistikk for utslipp av klimagasser (som kommunen trolig er kjent med). Kommunalbanken har videre etablert en nettside, der det bl.a. er mulig å finne klimarisiko (finansiell risiko) som følge av klimaendringer (basert på Miljødirektoratets tall). Her er det mulig å se bl.a. hvordan klimarisiko kan ramme næringer som er viktige for kommunen, og også se hvor store utslippskutt som er nødvendig for at kommunen skal bidra til å nå nasjonale målsettinger. Dette vil være grunnleggende kunnskap å ha med seg også for øvrige områder i samfunnsdelen. Samordna bolig-, areal- og transportplanlegging vil bli viktig også av klimahensyn i tida som kommer. Hvordan klimahensyn blir ivaretatt framover vil i betydelig grad avhenge av at strategien om fortetting og høyere utnyttingsgrad følges opp, og at den kombineres med strategien om kartlegging av behov for bolig- og næringsarealer.	Tekst i planstrategi om energi- og klimplanen endres til at planen skal vurderes årlig. Når kommunens analyse av klimafotavtrykk og andre viktige kunnskapsgrunnlag – skal dette tas inn fortløpende. Utvikling av klimaregnskap- og budsjett skal vurderes senere i planprosessen.

		Det bør også vurderes om det er behov for interkommunalt samarbeid for samordning av bolig-, areal- og transportplanleggingen på tvers av kommunegrensene (jf. forslag til nytt punkt om kartlegging av behov for interkommunal planlegging ovenfor). **Naturmangfold** Som grunnlag for kommunal planlegging og politisk eierskap kan det med fordel vurderes også å utarbeide en egen kommunedelplan for naturmangfold, slik at områder med særskilt verdi for naturmangfoldet blir tatt hensyn til i den fysiske planlegginga m.v. (I Nordland har Flakstad, Vestvågøy og Vågan nylig fått midler fra Miljødirektoratet til slik planlegging, jf. hjemmesida vår) Uavhengig av om en slik plan blir utarbeidet bør kommunens naturmangfold, bl.a. i form av viktige områder for biologisk mangfold og landskap, også synliggjøres som grunnlag for fastsetting av kommunale arealstrategier i samfunnsdelen og videre kommunal arealplanlegging. Dette vil også kunne bidra til kommunalt eierskap og forståelse, noe som vil ha stor betydning når press fra bl.a. lokale utbyggingsinteresser skal veies mot naturverdier, som ikke direkte kan måles i økonomiske enheter. **Samfunnssikkerhet og beredskap** Under forslag til prioritering av planoppgaver 2020-2023 vedlegg 1, kan det se ut som at beredskapsplanen skal revideres i 2021, og hvert fjerde år. I henhold til § 6 i forskrift om kommunal beredskapsplikt skal beredskapsplanen være oppdatert og revideres minimum en gang per år. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og	Dette skal utredes. Det gjøres per tiden kartlegginger i kommunen. Det må vurderes på bakgrunn av det samlede planverket, og kunnskapsgrunnlaget – om det er behov for en egen kommunedelplan for naturmangfold. Skrivefeil i dokumentet rettes opp i henhold til § 6 i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

		byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet. Planstrategien bør beskrive utviklingstrekk, utfordringer og strategiske valg tilknyttet samfunnssikkerhet jf. plan- og bygningsloven § 10-1, og det er viktig å avklare hensynet til samfunnssikkerhet tidlig i planprosesser slik at det kan være førende for den videre planleggingen. Kommunen oppfordres til å implementere klimatilpasning som en del av arbeidet med samfunnssikkerhet i planstrategien og planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel, og jobbe systematisk og helhetlig på tvers av sektorer i kommunen. I kommuneplanens samfunns- og handlingsdel, samt andre relevante planer, bør kommunen basert på lokale forhold, vurdere hvordan endringer i klima kan påvirke blant annet samfunnssikkerhet, kritisk infrastruktur, natur- og kulturmiljø, befolkningens helse, samt forutsetninger for berørte næringer, og hvordan dette skal følges opp, jf. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. Jf. De Nasjonale forventningene til kommunal planlegging 2019-2023, forventer regjeringen at kommunene legger vekt på klimatilpasning og samfunnssikkerhet i sin planlegging, og legger de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivinger til grunn for arbeidet. Kommunene må planlegge med tanke på hyppigere og større flommer, økt skredfare og stigende havnivå med påfølgende høyere stormflo. I arbeidet med klimatilpasning, er klimaprofilen for Nordland et viktig kunnskapsgrunnlag og hjelpemiddel i kommunenes overordnede planlegging. Klimaprofilen finnes på	

		www.klimaservicesenter.no. Fylkesmannen i Nordland har utarbeidet temperaturprofiler, nedbørsprofiler og fremtidige stormflonivåer for ulike steder i Nordland basert på klimaprofilene. Disse dataene finner dere her: https://www.fylkesmannen.no/Nordland/Samfunnssikkerhet-og-beredskap/klimatilpasning/ **Landbruk og reindrift** **Planbehov i tilknytning til landbruks- og reindriftsnæringene** Kommuneplanen er det viktigste verktøyet kommunen har for å ta strategiske valg og sikre behovene til primærnæringene i kommunen. Det er derfor bra at kommunen er i gang med revidering av samfunnsdelen og at arealdelen for områder i kommunene skal rulleres. Tydelige føringer i samfunnsdelen er nødvendig for å sikre ressursgrunnlaget for landbruksnæringene og deres sameksistens med andre næringer og samfunnsinteresser. Interkommunale og regionale planer kan være nyttige i planleggingen av ulike fagområder. Slike planer er særlig relevante for reindriftsnæringa, som drives på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Planene kan bidra til viktige og godt koordinerte arealavklaringer for sammenhengende reindriftsområder. Andre plantyper som har relevans for landbruksnæringene er strategisk næringsplan og temaplaner for beitebruk, utmarksressurser, mv. Slike temaplaner kan være nyttige som	Strategiske valg og føringer for landbruksnæringene skal forankres i samfunnsplanen. Likevel vil også landbruksforvaltningen bringes inn i arbeidet med

		et kunnskapsgrunnlag for annen planlegging. Generelt anbefaler vi imidlertid at strategiske valg og føringer for landbruksnæringene forankres i samfunnsdelen, heller enn at kommunene lager mange ulike temaplaner med egne handlingsdeler. Dette gjør det enklere å samordne satsninger og prioriteringer med andre sektorer og interesser i kommunen. I Fauna KFs strategiarbeid for næringsutvikling, kan landbruksforvaltningen være en viktig medspiller **Nasjonale og regionale føringer og mål** Plan- og bygningslovens (pbl) § 3-1 angir oppgaver, mål og krav som skal inngå i planleggingen og som planer skal bidra til å løse eller sikre. Tre av kravene som er listet opp er at planer skal b) sikre jordressursene, c) sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, samt d) legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling. Her ligger det en klar forventning om at planmyndighetene gjennom sine planer ivaretar ressursgrunnlaget og legger til rette for verdiskapning og utvikling i primærnæringene innenfor landbruket (jordbruk, reindrift og skogbruk). *Regjeringens forventninger til kommunene* I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 har fylkeskommunene og kommunene fått økt handlingsrom og større ansvar for å sikre nasjonale og vesentlige regionale interesser i planleggingen. Et bærekraftig velferdssamfunn er avhengig av at det skapes verdier og arbeidsplasser i hele landet. Landbruket og utmarksressursene er viktige for mat- og planteproduksjon, bosetting, kulturlandskap og som grunnlag for nye, grønne næringer. Skogen kan gi positive	kommunedelplan for strategisk næringsutvikling.

		klimagevinster gjennom opptak av CO2 og binding av karbon gjennom bruk av tre. Reindriften er mange steder en forutsetning for utvikling av samisk språk og kultur. Regjeringen ber kommunene velge utbyggingsløsninger som sikrer landbrukets næringsgrunnlag og reduserer omdisponeringen av dyrka mark. De slår videre fast at det er viktig at naturgrunnlaget for samisk kultur og språk, næringsutvikling og samfunnsliv sikres. Kommunale og regionale planer bør trekke langsiktige grenser mellom henholdsvis by- og tettstedsområder og store sammenhengende landbruks-, natur-, frilufts- og reindriftsområder. *Tydelige signaler om jordvern* Fra dagens regjering og storting er det en tydelig holdning til at jordvernet skal vektlegges i større grad enn tidligere. Nasjonal jordvernstrategi ble i 2015 vedtatt av Stortinget, med klare forventninger om å redusere omdisponering av dyrket jord og dyrkbar jord. Målet er at årlig omdisponering av disse jordbruksressursene ikke skal overstige 4000 dekar. Strategien ble oppdatert i forbindelse med statsbudsjett for 2019 og viderefører i stor grad de samme forventingene, i tillegg til to nye tiltak. I slutten av 2018 sendte landbruks- og matministeren ut et brev til fylkesmennene for å klargjøre jordvern som nasjonal eller vesentlig regional interesse i kommunenes planlegging. Brevet viser tydelig hvilke vurderingskriterier som er aktuelle når Fylkesmannen skal fremme innsigelser med bakgrunn i jordvern. For Nordland har Fylkesmannen fulgt opp de nasjonale målsettingene og vedtatt en strategisk plan for jordvern i Nordland. Denne planen beskriver hvordan forvaltningen, og særlig kommunene, skal følge opp jordvernhensynet i arealplanleggingen. I vår	

		strategiske plan har vi som mål at det ikke skal omdisponeres mer enn 200 daa dyrka og 200 daa dyrkbar jord i Nordland per år. Helst bør årlig omdisponering være lavere enn dette. *Ansvar for å sikre ressursgrunnlaget for reindrift* Fylkesmannen har i sitt embetsoppdrag fått ansvar for å gjøre offentlige myndigheter bevisst på det ansvaret som følger av Grunnlovens § 108 og folkerettens regler om urfolk og minoriteter. Samisk reindrift i Nordland er nært knyttet til samisk kultur, språk og samfunnsliv. Ut fra Grunnloven, folkeretten og norsk rett skal myndighetene legge forholdene for å sikre og utvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv. Dette gjelder både sikring av de verdiene som finnes i dag og utviklinga for framtida. I plansammenheng i Nordland dreier dette seg først og fremst om at offentlige planer skal bidra til å sikre ressursgrunnlaget for samisk reindrift i nåtid og framtid. Dette følger også av reindriftslovens formålsparagraf § 1 andre ledd. **Strategiske valg for landbruksnæringene** *Primærnæringenes rolle i samfunnsutviklinga* Landbruk består av arealintensive næringer (jordbruk, skogbruk og reindrift) som har stor betydning for Fauske kommune. Landbruket spiller også en viktig rolle i utviklingen av livskraftige lokalsamfunn og regioner. Kunnskap om arealene som utgjør ressursgrunnlaget for landbruksnæringene og om bruken av arealene er viktig for å kunne ta riktige strategiske valg. Dette gjelder både for innmarks- og utmarksområdene i kommunen.	

		I samfunnsdelen bør kommunen se landbruksnæringenes verdi og muligheter i sammenheng med sysselsetting og bosetting, men også når det gjelder å opprettholde kulturlandskapet, det biologiske mangfoldet og matproduksjonen. Godt planarbeidet vil legge til rette for at landbruksnæringene har gode og langsiktige rammevilkår, slik at vi når nasjonale målsettinger om økt matproduksjon i takt med befolkningsvekst. I tillegg til at landbruket produserer mat, bioenergi og tømmer er landskapet som produseres en ressurs for salg og formidling av kunnskap om natur, kulturhistorie og næring. Å pleie kulturlandskapet er viktig for bevaring av en rik flora og fauna, samtidig som ulike kulturelle og estetiske verdier blir ivaretatt. Kulturlandskapet gir gode muligheter for ferdsel og opplevelser, som kan bidra til god folkehelse. For å styrke den totale verdiskapingen må alle ressurser på landbrukseiendommen tas i bruk. Gjennom innovasjon og omstilling ligger det muligheter for økt verdiskaping basert på landbrukets ressurser og ny kunnskap. Markedene for lokalprodusert mat med særpreg, bygdeturisme, naturopplevelser, økologisk mat og helse- og omsorgstjenester fins og er i vekst. Dette gjelder også for reindriftsnæringa, som i tillegg til tradisjonell reindrift kan utvikle tilleggsnæringer innen videreforedling av reinkjøtt og biprodukter av rein, reindriftsbasert reiselivsvirksomhet, lærings- og omsorgsbaserte tjenester, mv. Reindriftsnæringa kan bidra med kortreist mat av høy kvalitet, i kombinasjon med kulturformidling og opplevelser. Dette kan gi økt verdiskapning og sysselsetting i kommunen. Et tett samarbeid med reindrifts- og landbruksnæringa kan legge til rette for utvikling av kultur- og opplevelsesprodukter ut over det som finnes i dag.	

		Arealstrategier som verktøy Kommuneplanens samfunnsdel legger føringer for framtidige prioriteringer og utvikling i kommunen. Gjennom å vedta en tydelig arealstrategi i samfunnsdelen gir kommunen seg selv et godt verktøy for å sikre ressursgrunnlaget for landbruksnæringene (jordbruk, skogbruk og reindrift) og deres sameksistens med andre næringer og samfunnsinteresser. I tillegg til den foreslåtte strategien å definere viktige landbruksareal er andre eksempler på arealstrategier at ressursgrunnlaget for primærnæringene ikke skal forringes, og at kommunen skal legge til rette for næring og industri som kan og vil bidra til at landbruksnæringene fortsatt har gode vilkår i kommunen. Det er viktig at kommunen følger opp arealstrategiene i arealdelen, og legger disse til grunn for planarbeidet. Ved å la arealstrategiene være førende for kommuneplanprosessen, kan kommunen også avgrense omfanget av uønskede innspill og planendringer. Dette kan gi en mer effektiv og målrettet prosess. *Kunnskap og føringer fra tidligere plan- og strategiarbeid* Tidligere arbeid med temaplaner for landbruksbruksområdet bør inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget for samfunnsdelen. I den grad tidligere plan- og strategiarbeid definerer strategiske valg og føringer for landbruksnæringene bør disse forankres i samfunnsdelen. Dette gjør det enklere å samordne satsninger og prioriteringer i landbruket med andre sektorer og interesser i kommunen. Det blir også enklere å koble satsningsområdet mot kommunens økonomiplan. Fauske gjennomfører landbruk- og reindriftsnæringsprosjektet Matauk, dette er nå halvveis i prosjektperioden og erfaringer	Foreslått arealstrategi legges til: Ressursgrunnlaget for primærnæringene skal ikke forringes. Kommunen skal legge til rette for næring og industri som kan og vil bidra til at landbruksnæringene fortsatt har gode vilkår i kommunen.

		og kunnskap fra arbeidet i prosjektet kan også inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget for samfunnsdelen. **Medvirkning** Reindriftsretten er opparbeidet gjennom alders tids bruk, og er en rettighet på linje med grunneierretten. Reindriftsutøverne bør inviteres direkte inn som deltakere i kommunens planarbeid, gjerne gjennom særmøter om temaene næring og samisk kultur, og for gjennomgang av arealdisponeringer som kan påvirke reindriftsinteressene i kommunen. Berørte reinbeitedistrikt og svenske samebyer har en viktig rolle i plansaker i reinbeiteområdet, både som rettighetshaver og som kunnskapsleverandør for bruken av ulike områder til reindrift. Fylkesmannen er statlig myndighet og fagorgan på reindriftsområdet. Denne rollen innebærer å ivareta nasjonale og vesentlig regionale interesser for reindrifta, blant annet gjennom å fremme innsigelse til arealplaner som er i strid med reindriftsverdier av nasjonal betydning. Siden reinbeitedistriktet og Fylkesmannen har ulike roller i forbindelse med arealsaker, må kommunen forholde seg til begge aktører i planarbeidet. Det er to reinbeitedistrikt med beiterett i Fauske kommune, Balvatnet og Duokta. Distriktsplanene for hvert av reinbeitedistriktene ligger på vår nettside. Planene gir en oversikt over reindrifta i området og kan være et kunnskapsgrunnlag i planarbeidet. For å sikre at det fortsatt kan drives landbruk i kommunen trenger man kunnskap om lokale forhold. I Fauske kommune har den lokale landbruksforvaltningen kunnskap om jordbruket i kommunen. God dialog mellom landbruksforvaltningen og planavdelingen er	Det kommunale foretaket Fauna arbeider med prosjektet Matauk, og vil bringes inn i kommuneplanprosessen. Reinbeitedistrikt og reindriftsutøvere vil bli involvert i planprosessene. De har og fått muligheten til å komme med sine innspill i høringen av

		en viktig forutsetning for at de kommunale planene skal ivareta arealressursene. I tillegg bør kommunen legge til rette for god dialog med landbruksaktørene i kommunen og med prosjektleder i prosjektet Matauk, slik at innspill og ønsker fra næringen kan tas med videre inn i planleggingen. **Universell utforming og boligpolitikk** Fylkesmannen vil be om at prinsippene om tilgjengelighet og universell utforming gjøres gjeldende i all planlegging, slik at samfunnet og de fysiske omgivelser tilrettelegges for alle og gir like muligheter for samfunnsdeltakelse. FN-konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) pålegger myndighetene å fremme, beskytte og sikre menneskelige rettigheter og grunnleggende friheter for alle i samfunnet. Likestillingssenteret KUN og Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) har sammen med fire råd for nedsatt funksjonsevne i Trøndelag utviklet en veileder om CRPD for kommuner og kommunale råd. Den 16. november arrangeres et webinar som tar for seg praktisk arbeid med CRPD. https://www.kun.no/webinar-crpd.html Den kommunale planleggingen skal legge til rette for tilstrekkelig og variert boligbygging med sosial infrastruktur og offentlige tjenestetilbud i tilknytning til kollektivknutepunkter. Gjennom god planlegging og en tydelig utbyggingsstruktur kan kommunen være med å utvikle gode lokalsamfunn og boligområder med attraktive byrom/møteplasser, stimulere til fysisk aktivitet og et mer helsefremmende miljø. Kommunenes ansvar for å bistå vanskeligstilte på boligmarkedet er hjemlet i flere lover og bestemmelser. Å bo dårlig eller å være bostedsløs kan ha store negative	kommunal planstrategi og forslag til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.

		konsekvenser for livskvaliteten. Det blir vanskeligere å ta imot og ha nytte av helse-, omsorgs- og velferdstjenester, gjennomføre utdanning og delta i arbeidslivet. Særlig alvorlig er det når boligen og bomiljøet ikke bidrar til trygge oppvekstsvilkår for barn og unge. Fauske kommune er med i prosjektet «Boligsosiale hensyn i helhetlig kommunal planlegging» sammen med tre andre Nordlandskommuner, Husbanken og Fylkesmannen i Nordland. En av målsetningen i prosjektet er at kommunen skal utarbeide en temaplan. Fauske kommune har en Boligsosial handlingsplan som ble vedtatt i 2018. Denne er vedtatt integrert i en ny boligpolitisk temaplan. Arbeidet med temaplanen er igangsatt og planen estimeres ferdigstilt i 2021/2022. For å sikre effektive og helhetlig innsats på området, er det viktig at kommunen fortsatt løfter fram boligpolitiske og boligsosiale hensyn i planleggingen også på tvers av sektorer. Kommunen bes om å være særlig oppmerksom på barn som vokser opp i lavinntektsfamilier, og sørge for en sosial profil på boligpolitikker som sikrer at også disse kan bo trygt og godt. Fylkesmannen viser til Regjeringens temaside om boligsosialt arbeid. Nettstedet www.veiviseren.no viser hvordan kommunen kan jobbe med boligsosiale hensyn i planleggingen (Bolig for velferd). **Oppvekst og levekår for barn og unge**	

		Barn og unges oppvekstforhold kan avgjøre deres muligheter for en trygg oppvekst, motorisk utvikling og en god livslang helse. Det vil i tillegg ha innvirkning på andre sider ved livet f.eks. tilknytning til arbeidsliv og deltakelse i samfunnet. Å skape gode møtesteder, mulighet for fantasibasert lek, samvær og fysisk utfoldelse er de viktigste oppgavene samfunnet har overfor barn og unge. Gode fellesskapsløsninger er et godt utgangspunkt for et inkluderende oppvekstmiljø. Tidlig innsats er avgjørende for hvordan barn og unge lykkes i voksen alder. Overordnede målsetninger må sikre at barn og unge blir ivaretatt i all kommunal planlegging. Fylkesmannen har tidligere gitt innspill om å lage en helhetlig oppvekstplan, som ivaretar alle barn fra fødselen av, og som omfatter hele utdanningsløpet. I kap. 5.4 *Fag/temaplaner* i planstrategien ser vi at en ny samhandlingsplan for oppvekst og kultur: «Laget rundt barnet», er under utarbeidelse. Denne skal gjelde for perioden 2020-2024. Av tittelen og det som står beskrevet der, forstår vi at planen også omfatter barnevernområdet og at tiltak mot barnefattigdom blir dekket her. Det ville være positivt at kultur- og fritidstilbud for barn og unge også kom med i en slik plan. Gjennom oversiktsdokumentet *Folkehelsa i Fauske 2020* har dere pekt ut hovedutfordringer og muligheter i kommunen jf. kap. 4.1. Det går fra seks ulike underkapitler der også barn og unges utfordringer kommer fram. I kap. 4.2 er det også en tanke for hvordan denne kunnskapen kan brukes videre i planarbeidet. Andre kilder til økt lokal kunnskap rundt barn og unges utfordringer og behov finnes i ulike nettportaler, for eksempel https://skoleporten.udir.no/, med blant annet	Planen «Laget rundt barntet» skal bidra til økt kunnskap blant kommunens ulike samarbeidspartnere – om hverandre, og om hvilke muligheter som finnes i samhandling. Å møte utfordringene hver for oss er ikke et alternativ. I Fauske kommune skal vi sammen utgjøre *laget rundt barnet*. Planen skal bidra til å bygge opp en ny organisasjonskultur på samhandlingsområdet, hvor en går bort fra silotenkingen – til å tenke mer helhetlig. Når samhandlingsplanen er iverksatt, må det tas stilling til om det skal utarbeides en helhetlig oppvekstplan slik Fylkesmannen etterspør.

		Elevundersøkelsen for 7. og 10. trinn og *Nasjonale prøver* på 5. og 8. trinn. I Foreldreundersøkelsen får foresatte til barnehagebarn si sin mening om barnehagetilbudet, barnas trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage. Resultatene der blir presentert på http://barnehagefakta.no/. Vi er kjent med at *Ungdataundersøkelsen* ble gjennomført på ungdomstrinnet og i videregående skole i 2019, der resultatene viser utfordringer og behov for ungdomsgruppene. Jf. https://www.ungdata.no/rapporter/. Kunnskapen fra disse to rapportene er viktig å ta med i den videre planleggingen for barn og unge. Vi tillater oss også å minne om flere statlige 'fornyelser' eller endringer som angår barnehage og skole, og som kan ha betydning for planarbeidet: fagfornyelsen i skolen (gjeldende fra aug. 2020), varslede endringer i barnehageloven (gjeldende fra 1.1.2021) og ny barne- og ungdomskulturmelding (skal legges fram i løpet av våren 2021). Planprogrammet kap. 10.2 handler om medvirkning. Her finner vi planer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke: faste møter med ungdomsrådet, stands og workshops ved skolene og andre steder der barn og unge ferdes. Informasjon på internett og Facebook vil også bli brukt. Barn og unges medvirkning er viktig å ivareta i det videre arbeidet. Bred involvering og tidlig medvirkning oppnår man gjennom åpne prosesser, men det krever nøye planlegging og særskilt tilrettelegging for ulike aldersgrupper. Vi kjenner til at metodikken som gruppa *MED ungdom i fokus* – http://ungdom.com/, er kjent i Fauske, og at kommunen tidligere har arrangert *Fokusdag* for å høre barn og unges stemmer i saker	

		som angår dem. Vi ser det som positivt dersom denne metodikken blir videreført i prosessen for å planlegge for og med barn og unge. **Folkehelse** Fauske kommune har utarbeidet oversiktsdokument over helsetilstand og påvirkningsfaktorer og gjennom dette arbeidet har kommunen kartlagt sine utfordringer og muligheter. Dette er viktig grunnlag for videre planlegging. Kommunen peker blant annet på økende sosial ulikhet, og endringer i befolkningssammensetningen med økende antall eldre med de utfordringer og muligheter dette kan medføre. I tillegg har kommunen identifisert store utfordringer med hensyn til høyt sykefravær og lavere trivsel blant både unge og voksne enn mange andre kommuner i fylket. Det er svært positivt at Fauske kommune vil utarbeide en god plan som prioriterer utjevning av sosial ulikhet i helse og folkehelsearbeid i et livsløpsperspektiv. Vi vil minne om at Helsedirektoratet har laget en veileder til et systematisk folkehelsearbeid, som er til stor nytte i dette arbeidet. Veilederen finnes på Helsedirektoratets nettsider www.helsedirektoratet.no Regjeringens strategi for et aldersvennlig samfunn peker på en tydelig kopling mellom eldre sin helse og stedet de bor på. Målet om at eldre skal klare seg selv så lenge som mulig betinger gode lokalmiljøer som legger til rette for dette. Som konkret hjelpemiddel til planlegging har Norske Arkitekters Landsforbund, på oppdrag fra Helsedirektoratet, utarbeidet håndbok i aldersvennlig stedsutvikling. Hensikten er å vise hvilke konkrete muligheter og verktøy kommunen har og hvordan planlegge for at eldre kan være aktive samfunnsdeltakere så lenge som mulig.	

		Den statlige eldrereformen *«Leve hele livet»* handler om en bred, tverrsektoriell utvikling og tilrettelegging i kommunene av det aldersvennlige samfunnet. Vi anbefaler dere å tydeliggjøre dette arbeidet i planstrategien. Vi viser til *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, kap. 4* (*«Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve»).* Der beskriver regjeringen hvordan de forventer at kommunene ivaretar folkehelsehensyn i planleggingen. **Helse og omsorg** Kommunen har en demensplan som gjelder for perioden 2020 – 2026. Kommunen har startet arbeidet med plan for habilitering og rehabilitering med en temaplan for rus og psykisk helse. Under *overordnede mål* er blant annet gode tjenester nevnt, men vi finner ikke helse og omsorg som overordnet tema nevnt i forslaget til planstrategi. Økning i antall eldre vil legge press på helsetjenesten. Fylkesmannen anbefaler at kommunen utarbeider en helhetlig kommunedelplan for helse og omsorg, der eksisterende planer tas inn som egne kapitler. Planen bør omfatte alle helse-og omsorgstjenester som kommunen yter. Temaer som ikke er nevnt, eksempelvis smittevernplan, plan for helsemessig og sosial bedreskap er lovpålagte og bør inngå i en helhetlig kommunedelplan for helse og omsorg. I tillegg bør plan for helsefremmende og forebyggende arbeid, helsestasjon og skolehelsetjeneste, frisklivsarbeid, kompetansebehov i sektoren, plan for legetjenester og annet inngå som egne kapitler i planen.	Når ny samfunnsplan er utarbeidet – ønsker Fauske kommune å utarbeide en helhetlig kommundelplan som innbefatter planene og punktene Fylkesmannen skisserer. En slik plan vil omfatte alle helse- og omsorgstjenestene kommunen yter.

		En slik helhetlig kommunedelplan kan sikre kommunen god faglig, administrativ og politisk styring over en sektor som legger beslag på en betydelig del av kommunens ressurser både med hensyn tilpersonell og økonomi.	

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16438 Arkiv sakID.: 20/2372	Saksbehandler: Helge Delphin Akerhaugen

Sak nr.		Dato
117/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Kommunedirektørens melding om utførelse av kommunestyrets vedtak

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

Saken tas til orientering.

Vedlegg:

17.11.2020	Kommunestyresaker 2020 - Status	1458545
17.11.2020	Budsjettvedtak 2020	1458872

Sammendrag:

I kommuneloven § 13-1 3.ledd heter det:

> «Kommunedirektøren skal påse at vedtak som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.
> »

Videre i § 13-1 4. ledd heter det:

> «Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgt organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold»

En sentral del av administrasjonens oppgaver er å sørge for å sette i verk de vedtakene som treffes av de folkevalgte organene, og her pålegges kommunedirektøren ansvaret for å påse at dette blir gjort uten ugrunnet opphold.

Vedlagt følger en oversikt over kommunestyrevedtak i 2020 samt budsjettvedtaket for 2020.

Vedtak i folkevalgt organ er en beskjed til kommunedirektøren om hva som skal gjøres. For å kunne utføre oppgaven så presist som mulig og i tråd med det folkevalgte organs vedtak, er det viktig at formuleringen av vedtaket er tydelig.

Det kan være vanskeligere å se hva det folkevalgte organet har ment når vedtaket består av mye løpende tekst. Det er lettere å forstå og utføre vedtak som er ført opp som punkter. Vedtak som også inneholder verb blir veldig tydelige og lett å forstå.

Kommunedirektøren vil arbeide for at administrasjonens forslag til vedtak tilfredsstiller kriteriene over. Kommunedirektøren ønsker derfor at politikken tilstreber å gjøre det samme når det kommer forslag til vedtak i møter. Benkeforslag eller forslag utarbeidet til møter, skal også utføres uten ugrunnet opphold, dersom de vedtas. Det er derfor viktig at disse vedtakene er like tydelige og lett å forstå.

En viktig del av administrasjonens gjennomføring av vedtak er å melde tilbake til politikken om resultatet av utførelsen. Kommunedirektøren tar derfor sikt på å gi tilbakemelding om utførelsen av vedtak to ggr per år, til desember møtet og juni møtet i kommunestyret.

Vedtak fattet av og endelig avgjort av formannskap og andre folkevalgte organ skal på samme måte utføres av kommunedirektøren og organet skal få tilbakemelding på utførelsen.

Utgangspunktet for tilbakemeldingen er å orientere det folkevalgte organet om at vedtak er utført, eller status og fremdrift på saker som ikke er ferdig.

Debatt eller spørsmål om sakene vil gi kommunedirektøren verdifull informasjon om mulige endrede prioriteringer fra politikkens side. Dette kan igjen føre til at kommunedirektøren omprioriterer administrasjonens arbeid for å imøtekomme evt nye prioriteringer av hvilke saker som kanskje nå er blitt mer viktige.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Oversikt over status kommunestyresaker 2020

Saksnr.	Sakstittel	Møtedato	Saksbeh.	Vedtak	Status
112/19	Årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020 - 2023	12.12.2020	Kariann S. Sørdahl	Se eget vedlegg	Se vedlegget Budsjettvedtak 2020
004/20	Etablering av Blålysbygg og utvikling av næringsareal Terminalveg øst	05.02.2020	Trond Heimtun	1. Kommunestyret vedtar bygging av Blålysbygg og utvikling av næringsareal Terminalveg øst som beskrevet i sak med vedlegg. 2. Prosjektet finansieres på følgende måte: **Kommunal infrastruktur:** Prosjektkostnad på 49 MNOK finansieres gjennom: Salg av tomter: 49,0 MNOK eksklusive mva **Teknisk driftsbygg og Blålysbygg:** Prosjektkostnad på 160 MNOK finansiert gjennom: Selvkost VA: 46,7 MNOK eksklusive mva Prosjektreserver*: 7,2 MNOK eksklusive mva Inntekt salg eiendommer: 27,7 MNOK eksklusive mva Inntekt tomtesalg: 5,8 MNOK eksklusive mva Netto låneopptak: 72,6 MNOK eksklusive mva * Prosjektreserver på 7,2 MNOK eks. mva (9,0 MNOK inkl. mva) omdisponeres fra prosjektet utvikling av Løkåsåsen. Prosjektet fordrer Fylkesmannens godkjenning før eventuell oppstart.	Prosjektet er startet opp i september 2020. Etablering og oppstart av tilførselsveg og tomteareal. Tilførsel av masser til tomteareal for forbelastning av tomteareal, dette knyttet opp mot geotekniske utfordringer i området. Ligger etter først antatt fremdriftsplan på grunn av Corona, ligger nå omtrent på fremdrift ift revidert fremdriftsplan. Ligger i rute ift faktureringsplan. Estmert ferdigstillelse Q3/Q4 2022.
005/20	Behov for tilleggsfinansiering ombygging Valnesfjord barnehage underetasje	05.02.2020	Øyvind Storli	1. Kommunestyret viser til tidligere vedtak i sak 103/18 - ombygging av Valnesfjord barnehage med prosjektramme 7,2 Mkr inkl. mva. Etter forhandlinger på innkommende tilbud er kalkulert totalkostnad for ombyggingsprosjektet 12,35 Mkr inkl. mva. 2. Prosjektkostnad 12,35 Mkr. finansieres på følgende måte: Tidligere låneopptak 7,200 Mkr Omdisponering lånemidler etter rassikring i Bursi 0,875 Mkr Omdisponering av lånemidler etter Helsebygg Buen 1,500 Mkr Ekstraordinært låneopptak 2,775 Mkr SUM 12,35 Mkr 3. Kommunestyret vedtar et ekstra låneopptak på 2,775 Mkr. inkl. mva for å gjennomføre prosjektet. Kontrahering og utførelse av prosjektet fordrer fylkesmannens godkjenning.	Forsinket ca 8 måneder på grunn av ROBEK og Fylkesmannens vedtak, i tillegg til Corona. Er nå startet opp, anbud har vært ute og entreprenør antatt. Forventet ferdigstilt og innflytting 1 mai 2021.
006/20	Utbedring av avvik etter tilsyn i barnehager av Helse- og miljøtilsynet	05.02.2020	Trond Heimtun	Kommunestyre vedtar å iverksette utbedring av alle nevnte avvik fra Helse- og miljøtilsyn Salten snarest mulig. Utbedringen finansieres gjennom bruk av ordinære driftsmidler i størrelsesorden kr. 400.000,- inkl. mva og ekstra låneopptak på kr. 2.375.000,-. Tiltaket fordrer godkjenning av Fylkesmannen i Nordland før endelig effektuering.	Utsatt pga Korona, tatt inn i ekstra tildelte Korona midler (MNOK 4,3) - **AVSLUTTET**
007/20	Utredning av parkeringsordningen i Fauske sentrum - regnskap 2019	05.02.2020	Trond Heimtun	Kommunestyret vedtar å videreføre parkeringsordningen som den er i dag, og da med å fortsatt ha avgiftsfri parkering på lørdager som fast ordning. Eventuelt overskudd fra parkeringsdriften brukes til vedlikehold og forskjønning i Fauske sentrum. Kommunestyret er positiv til innføring av avgiftsfri parkering i sentrum mot at næringslivet bidrar økonomisk i den størrelsesorden som er beskrevet i saken, og vil ta saken opp igjen til ny behandling hvis slik finansiering fra næringslivet foreligger.	Saken ferdigstilt februar 2020 - **AVSLUTTET**

008/20	Vedtektsendering borettslag - endring av rett til utneving av styremedlemmer	05.02.2020	Trond Heimtun	Kommunestyret viser til vedtektsendringer i Burettslova og tilslutter seg at vi ikke kan påberope oss rett til å utnevne politisk valgte medlemmer til styrene i borettslag i regi av ISBBL. Formannskapet påser at det gis et navnetilfang til styret i ISBBL av medlemmer til styrene i borettslagene i Helsetunet, Radioskogen, Strømsnessletta, Buen og Erikstadtunet. Ordfører fremmer forslagene under generalforsamlingene.	Ferdigstilt, sak levert Q1 2020 - **AVSLUTTET**
009/20	Søknad om opptak av startlånsmidler fra Husbanken 2020	05.02.2020	Siv Anita J. Brekke	Kommunestyret godkjenner at det søkes om opptak av startlånsmidler fra Husbanken til videreformidling i 2020 på kr. 30.000.000,-. Låneopptaket fordrer godkjennelse av Fylkesmannen i Nordland.	Det planlegges å søke om samme sum for 2021 - kr. 30 mill til videreformidling.. Sak om dette forberedes til møte i formannskapet 24.11. og kommunestyre 11.12. Vedtak må også foreligge i investeringsbudsjettet. I tillegg kommer avsetning til tilskudd. Det ble i 2020 avsatt kr. 1.500.00,- til tilskudd. Dette må fremkomme i budsjett for 2021. - **AVSLUTTET**
010/20	Fritak fra verv og valg av nytt varamedlem til styre i Fauna KF	05.02.2020	Berit V. Johnsen	Geir Mosti innvilges fritak fra sitt verv som varamedlem til styret i Fauna KF. Som nytt varamedlem til styret i Fauna KF velges: · Emil Dahl Odd Emil Ingebrigtsen har trukket seg fra styret i Fauna som følge av det må det velges nytt medlem til styre. Som fast medlem til styret i Fauna velges Elnar Remi Holmen.	Brev sendt ut 07.02.20. Se valg i sak 74/20 - **AVSLUTTET**
011/20	Krav om lovlighetskontroll av vedtak i kommunestyresak 112/19 - Årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020 - 2023	05.02.2020	Marlen R. Berg	Kommunestyret opprettholder sitt vedtak av 12.12.2019 i sak 112/19.	Lovlighetskontroll oversendt Fylkesmannen 07.02.20. Svar på lovlighetskontroll fra Fylkesmannen mottatt 12.05.20. Vedtaket er gyldig. - **AVSLUTTET**
012/20	Opprettelse av brukerutvalg innenfor Pleie og omsorg	05.02.2020	Elisbeth Larsen	Representanter i brukerutvalg for hjemmebaserte tjenester er: Representant pårørende: Carina Fauli Vara rep. pårørende: Dag Sigurdson Ansattrep.: Eirin Stensland Politisk rep.: Marit Stemland (FRP) Vara politisk rep.: Per Kristen Løkås (H) Representanter i brukerutvalg for institusjonstjenester er: Representant pårørende: Ben Stenvold Vararep. pårørende: Tove Wensell Ansattrep: Hanne Sandberg Politisk rep.: Veronika Ormåsen (SP) Vara politisk rep.: Ari Tollånes (H)	Brev sendt til representantene 07.02.20. - **AVSLUTTET**
013/20	Trafikksikker kommune	05.02.2020	Liss-Ane Simonsen	Saken tas til orientering.	Fauske kommune ble 14.09.20 godkjent som "Trafikksikker kommune". Vi mottok 95 000,- i forbindelse med godkjenningen, og vil være prioritert når det gjelder tildeling av de fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidlene. Godkjenningen har og ført til at NFK ønsker å samarbeide ytterligere med oss, og de besøkte oss dermed på verdens refleksdag 15.10.20 og laget reflekstre sammen med oss - på deres kostnad. Vi har og fått 30 000.- i holdningsskapende trafikksikkerhetsmidler.

014/20	Søknad om deltakelse i Sunne kommuner, WHOs norske nettverk	05.02.2020	Lena Holmstrøm	Fauske kommune søker ikke om medlemskap i nettverket Sunne kommuner.	Begrunnet i at kommunen ikke ser seg råd til dette. Folkehelserådgiver ønsker å fremme sak på nytt i 2021, og i større grad koble saken opp til kommunens kunnskapsgrunnlag og ny planstrategi. (Slik at kommunens politikere ser at det er samfunnsøkonomisk klokt å ta del i nettverket; en investering) - **AVSLUTTET**
015/20	Søknad om fritak fra vervet som meddommer til Salten Tingrett - Marlen Rendall Berg	05.02.2020	Berit V. Johnsen	Med hjemmel i domstolloven § 74 innvilges Marlen Rendall Berg fritak fra sitt verv som meddommer til Salten Tingrett fram til 31.12.2020. Som ny meddommer til Salten Tingrett fram til 31.12.2020 velges: Veronika Ormåsen, Kjerrvvn. 6, 8200 Fauske	Brev sendt til Salten Tingrett og meddommere sendt 07.02.20. - **AVSLUTTET**
018/20	Demensplan 2020 - 2026 for Fauske kommune	23.04.2020	Gunn Zakariassen	Demensplan 2020 – 2026 for Fauske kommune, som vedlagt, vedtas.	Sak 18/20 Ble vedtatt 23.04.20 i kommunestyret - **AVSLUTTET**
019/20	Detaljregulering for Furnes vest	23.04.2020	Jan Ivar Karlsen	Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-10 godkjenner Fauske kommunestyre det framlagte forslaget til detaljregulering for Furnes vest.	Ferdig vedtatt - **AVSLUTTET**
020/20	Sluttbehandling detaljregulering Skysselvika næringsområde - planid 2019005	23.04.2020	Renée Normann	Fauske kommune vedtar med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 det fremlagte forslag til detaljregulering for deler av Skysselvika næringsområde, plan-id 2019005, som det nå foreligger. Planen erstatter deler av Skysselvika næringsområde med plan-id 1997004.	Vedtatt og innarbeidet i planbasen. Byggesak har status om byggearbeid og fylling i sjø. - **AVSLUTTET**
021/20	Innbyggerinitiativ - Underskriftskampanje mot nedleggelse av Sagatun bokollektiv	23.04.2020	Berit V. Johnsen	Saken settes opp på neste kommunestyremøte.	Se sak 40/20 - **AVSLUTTET**
022/20	Fauske kommune og Europeisk Kulturhovedstad 2024	23.04.2020	Ketil Hugaas	Det oppnevnes en arbeidsgruppe med mandat om å utvikle kommunens muligheter for deltagelse og relevant og positiv eksponering i 2024. Arbeidsgruppen utvides ytterligere med en representant fra idretten og alle fem faste representanter fra oppvekst- og kulturutvalget. Kommunens formannskap er referansegruppe for arbeidet.	Arbeidsgruppen vil bli konstituert/etablert innen jul.
023/20	Endring av utvalgnavn fra kommunalt råd for likestilling av funksjonshemmede til kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.04.2020	Berit V. Johnsen	Kommunalt råd for likestilling av funksjonshemmede bytter navn til kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse	Vedtak sendt FUN 04.05.20 - **AVSLUTTET**
024/20	Endring i møteplan 2020 - Plan- og utviklingsutvalg - Helse- og omsorgsutvalg - Oppvekst- og kulturutvalg - Formannskap - Kommunestyre	23.04.2020	Berit V. Johnsen	Følgende endring foretas til møteplan 2020: Kommunestyremøtet torsdag 17. desember flyttes til fredag 11. desember. Formannskapsmøtet tirsdag 1. desember flyttes til tirsdag 24. november. Oppvekst- og kulturutvalget torsdag 26. november flyttes til 19. november. Helse- og omsorgsutvalget onsdag 25. november flyttes til onsdag 18. november. Plan- og utviklingsutvalget tirsdag 24. november flyttes til tirsdag 17. november. Formannskapsmøtet tirsdag 22. september flyttes til onsdag 23. september.	Hjemmeside og sakssystem oppdatert. - A**VSLUTTET**
025/20	Valg av representant med vararepresentant til Nordlandsmuseets råd for perioden 2020 - 2023	23.04.2020	Berit V. Johnsen	Som representant til Nordlandsmuseets råd for perioden 2020 – 2023 velges: · Ronny Borge Som vararepresentant til Nordlandsmuseets råd for perioden 2020 – 2023 velges: Sverre Hagen	Brev sendt til Nordlandsmuseet og representantene 24.04.20 - **AVSLUTTET**
026/20	Valg av kommunalt råd for likestilling av funksjonshemmede i Fauske for perioden 2019 - 2023 - Forslag til varamedlem fra Fauske og Sørfold Revmatikerforening	23.04.2020	Berit V. Johnsen	Som nytt varamedlem fra Fauske og Sørfold Revmatikerforening til kommunalt råd for likestilling av funksjonshemmede for perioden 2019 – 2023 velges: Rigmor Moseng, Reitanvn. 7, 8226 Straumen.	Brev sendt til varamedlem og sekretariatet 24.04.20 - **AVSLUTTET**
027/20	Suppleringsvalg til formannskapet - Settemedlem etter Ingelin Noresjøs midlertidige fritak	23.04.2020	Berit V. Johnsen	Etter kommuneloven § 7-10 andre ledd velges følgende som settemedlem til formannskapet i Ingelin Noresjøs fritaksperiode: Ketil Skår	Brev sendt til settemedlem og medlem 04.05.20 - **AVSLUTTET**
028/20	Nyvalg til kontrollutvalg for perioden 2019 - 2023	23.04.2020	Berit V. Johnsen	Som kommunalt ansatt er Jan Ole Øverland ikke lenger valgbar til kontrollutvalget og fratrer vervet som 4. varamedlem i kontrollutvalget. Som nytt 4. varamedlem i kontrollutvalget velges: **Ole Martin Pettersen**	Brev sendt til varamedlem og sekretariatet 04.05.20 - **AVSLUTTET**

029/20	Opprop - Krav om at Norge bidrar til evakuering av barna i flyktningeleiren Moria	23.04.2020	Marlen R. Berg	Hent barna ut av Moria nå! Fauske kommune ber om at Norge skal være en pådriver for at menneskerettighetene overholdes i europeiske flyktningleirer, og at barns grunnleggende behov blir dekket. og ber regjeringen svare positivt på henvendelsen fra Hellas om å ta mot enslige mindreårige fra flyktningeleirene. Det bor i dag 19 000 i flyktningeleiren i Moria, en leir som var bygget for 3000 flyktninger. Forholdene i leiren er ikke bare uakseptable, de er livsfarlige, inhumane og katastrofale i ordets rette forstand. Hjelpearbeidere beskriver forferdelige forhold, hvor det er behov for det meste: helsehjelp, adekvate steder å bo, beskyttelse mot regn, skikkelig mat, psykologisk støtte, skolegang, sikkerhet og følelsen av et liv. De beskriver også spedbarn som dør av dehydrering og barn ned i toårsalderen som driver med selvskading. Det har forekommet både selvmord og selvmordsforsøk blant barn og unge som burde vært alt for små til å miste lysten til å leve. Det å akseptere disse umenneskelige forholdene og lidelsene det fører med seg i dagens Europa hvor vi åpenbart har ressursene til å hindre dem, er et stort svik. Et svik mot barna i Moria og et svik mot de idealene vi bygger vårt samfunn på. Dette er ikke Norge verdig. Dette handler ikke om politikk, men om medmenneskelighet og solidaritet for barn som lider. Fauske kommune ber om at: - Barna i Moria evakueres umiddelbart - Regjeringen bidrar til å finne en felles europeisk løsning på flyktningsituasjonen i Hellas. - Norge henter enslige mindreårige flyktningbarn fra Hellas	Brev sendt til Regjeringen 04.05.20 - **AVSLUTTET**
032/20	Kommunal planstrategi 2020-2023	14.05.2020	Liss-Ane Simonsen	Saken tas til orientering.	Kommunal planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel skal sendes til Plan- og utviklingutvalget, formannskapet nå i november - før det til sist skal vedtas og fastsettes i kommunestyret. Det må gjøres to ulike vedtak; vedtak av kommunal planstrategi og fastsetting av planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.
033/20	Anmodning om endelig avgjørelse i kommunestyret etter avslag oppstart av planarbeid	14.05.2020	Renée Normann	Fauske kommune vedtar at initiativet til reguleringsplanarbeid stoppes for eiendom 101/1 jf § 12-8. Eiendommen er avsatt til formålet jordbruk/skogbruk samt LNFR i reguleringsplan og kommuneplanens arealdel, og skal ikke endres til boligformål gjennom reguleringsplanarbeid.	Vedtatt som foreslått. Det er ikke kommet inn nye forslag fra forslagsstiller. - **AVSLUTTET**
034/20	Kulturhusprosjektet - Fauske kommune - Stadssalg	14.05.2020	Trond Heimtun	Fauske kommunestyre ber Rådmannen utsette prosjekt «Kulturhus» inntil den økonomiske situasjonen for Fauske kommune er avklart. Vedtatte opptatte lånemidler omdisponeres til andre prosjekt som ikke har tilstrekkelig finansiering, dette belyses i egen sak.	Prosjektet er lagt på is pga ROBEK, og manglende finansiering. Ekstern utbygger har også lagt på is tankene om hotell bygging da hans forutsetning for å bygge nytt hotell var at det skulle bygges kulturhus. - **AVSLUTTET**
035/20	Omdisponering av vedtatte og allerede opptatte lånemidler til andre prosjekt - Kulturhuset	14.05.2020	Trond Heimtun	Fauske kommunestyre ber Rådmannen omdisponere midler fra prosjekt «Kulturhus», med MNOK 2,2 for full finansiering av ombygging Valnesfjord barnehage, ref kommunestyresak 005/20.	Ref sak 005/20 - **AVSLUTTET**
036/20	Avhending av kommunal eiendomsmasse - effektivisering av arealbruk	14.05.2020	Trond Heimtun	Fauske kommunestyre ber rådmannen iverksette omregulering/avhending/salg av eiendomsmasse som ikke har kommunal drift. Liste som følger: · Teletunet: Maskinhuset, selges for markedspris. · Teletunet: Messa, dialog med brukere om salg/flytting av aktivitet. · Teletunet: LHL, dialog med brukere om salg/flytting av aktivitet. · Vestmyra Hvit barnehage: selges for markedspris · Eiaveien 7: området omreguleres til boligformål, selges for markedspris enten til selvbyggere eller til utbyggere som samlet felt. Eiaveien 7A: Forvaret disponerer et hus som Fauske kommune eier: dialog med brukere om salg/flytting av aktivitet.	Startet opp, pågår registrering og dokumentasjonsinnhenting. Må sammenpasse med ferdigstillelse av Blålysbygg og avklaringer ift noen kontrakter som er inngått for mange år siden vedrørende bruksrett.

037/20	Salg av Sagatun Sykehjem	14.05.2020	Trond Heimtun	Kommunestyret ber rådmannen iverksette salg av Sagatun sykehjem. Salget offentliggjøres og gjennomføres via megler som åpent salg. Endelig salg vedtas av formannskapet. Kommunestyret stiller seg positiv til en eventuell omregulering/bruksendring hvis annen bruk av eksisterende bruksområde ønskes. Eventuelle kostnader med omregulering/bruksendring må dekkes av kjøper.	Sagatun er solgt og salget fullført. Bygget overlevert 1 september 2020 - **AVSLUTTET**
038/20	Revidert handlingsplan klima og energi 2019-2022 til endelig vedtak	14.05.2020	Renée Normann	Fauske kommune vedtar det fremlagte forslag til handlingsplan for Energi- og klima 2019-2022 med hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-15, inkl. endringer som er gjennomført av rådmannen etter høringsperioden.	Vedtatt, det jobbes med noen av tiltakene som foreslått i planen. - **AVSLUTTET**
039/20	Høring - Forslag til endringer i motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag	14.05.2020	Lise Gunn Hansen	Fauske kommune har følgende merknader til fremlagte høringsnotat fra Klima og Miljødepartementet vedr endringer i motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag: Fauske kommune ønsker å fjerne kravet om 2,5 km for å benytte snøscooter til transport av bagasje og utstyr til hytte. Dette må kommunene selv få avgjøre. Fauske kommune har tidligere vært forsøkskommune hvor motorisert ferdsel i utmark ble behandlet etter plan og bygningsloven. Dette fungerte godt og det var enstemmighet i kommunestyret rundt praktiseringen i vår kommune. Det har vært store utfordringer knyttet til denne regelen etter at fylkesmannen har varslet flere kommuner om innskjerping av håndhevelsen av regelen. Dette har når ført til at flere hytteeiere ikke får dispensasjoner til å frakte bagasje til hyttene sine i flere kommuner. Praksis i dag er at hytteeiere må søke dispensasjon for å få tillatelse til bruk av snøscooter for transport av bagasje og utstyr mellom brøytet bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg, jf. forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 c. Hovedprinsippet er at avstanden skal måles i luftlinje. Etter at fylkesmannen har strammet inn sin praksis har det gitt store utfordringer for mange hytteiere i flere kommune. Fauske kommune mener denne forskriften er utdatert og at det lokale selvstyre i kommunene bør kunne avgjøre eventuelle begrensninger på kjørelengde i lokal forskrift. Forskriften må endres og kravet om 2,5 km må fjernes.	Forskriften er endret og trådte i kraft 01.10.2020. - **AVSLUTTET**
040/20	Innbyggerinitiativ - Underskriftskampanje mot nedleggelse av Sagatun bokollektiv	14.05.2020	Berit V. Johnsen	Endringen som er vedtatt i kommunestyresak 11/19 og 112/119 videreføres. Kommunestyret ser ikke grunnlag for å imøtekomme innbyggeriniativets forslag til vedtak.	Brev sendt til initiativtakerne 19.05.20 - **AVSLUTTET**
041/20	Tilsynstrategi etter plan- og bygningsloven 2020-2024	14.05.2020	Kristine R. Fjellbakk	Framlagte forslag til tilsynstrategi for 2020-2024 for Fauske kommune vedtas. Tilsynstrategien legges til grunn for videre arbeid med gjennomføring av lovpålagte tilsyn, for å sikre god bygningsteknisk kvalitet og naboers interesse. Tilsynsgruppen finansieres av ordinært byggesaksgebyr.	Vedtatt og skal benyttes som styringsdokument. - **AVSLUTTET**
042/20	Orienteringssak tilskudd private barnehager 2020	14.05.2020	Tom Erik Holteng	Saken tas til orientering.	Behandling. Årlig orientering. - **AVSLUTTET**
046/20	Årsregnskap og årsmelding 2019 - Fauske kommune	18.06.2020	Kariann S. Sørdahl	1. Fauske kommunes årsregnskap og årsmelding for 2019 godkjennes. 2. Regnskapsmessig merforbruk kr 46 369 618,79 innarbeides i tiltaksplanen som Fauske kommune er pliktig å fastsette som følge av innmeldingen i ROBEK. Tiltaksplanen skal sikre at økonomien bringes i balanse. Ubrukte bevilgninger i investeringsbudsjettet overføres til 2020.	Budsjett 2021 og langtidsplan 2021-2024 er ny tiltaksplan.
047/20	Årsregnskap og årsberetning 2019 - Fauna KF	18.06.2020	Kariann S. Sørdahl	1. Den fremlagte årsberetning for 2019 for Fauna KF tas til etterretning. 2. Det fremlagte årsregnskap fastsettes som Fauna KFs regnskap for 2019. Mindreforbruk kr 563 532,97 avsettes til utviklingsfond.	Utført. Det pågår en diskusjon med revisor mht. å gjøre Faunas utviklingsfond til et bundet fond.

<table>
<tr><td>048/20</td><td>Økonomimelding 1/2020</td><td>18.06.2020</td><td>Kariann S. Sørdahl</td><td>1. Økonomimelding 1/2020 tas til etterretning.
2. Budsjettreguleringer gjennomføres som følger:

Investering:
<table><tr><td>D</td><td>Tilstandsrapport gamle bygninger Sulitjelma</td><td>311.500</td></tr><tr><td>K</td><td>Riving/sanering gamle bygninger</td><td>311.500</td></tr></table>
Fauske kommune er i en alvorlig økonomisk situasjon. Regnskap 2019 viser merforbruk på over MNOK 46. Prognoser i økonomimeldingen indikerer et merforbruk på 36 MNOK for 2020. Kommunen er innmeldt i ROBEK.

Det vedtas følgende tilleggspunkt:

3. Det forutsettes at budsjettet på alle enheter holdes innenfor tildelt ramme. Rådmannen skal følge den økonomiske utviklingen tett på alle enheter, og iverksette nødvendige tiltak for enheter som avviker fra budsjettet.

4. Store lønnskostnader og vikarbruk er en av årsakene til overforbruk. Prosessen med ytterligere omstillingstiltak/effektivisering må intensiveres.
Vikarbruk skal begrenses til å bare brukes når dette er strengt nødvendig. Ved ledighet i stillinger skal rådmannen vurdere å inndra stillingen eller holde den vakant.
Innen utgangen av 2020 skal rådmannen gjennomføre en reduksjon av minimum 50 årsverk. Dette skal skje i nær dialog med tillitsvalgte, ansatte og politikk.

5. Økonomimelding 2 legges frem i formannskapet i september og i kommunestyret 01.10.20. Konsekvenser og status om omstilling og nedtrekk orienteres om i denne melding.</td><td>Budsjettregulering utført. Rapport fra rådmannen om nedtrekk i stillinger sendt kommunestyret 1. oktober 2020. Økonomimelding 2/2020 lagt frem iht. vedtak. Rapport ferdig oktober 2020, egen sak til Formannskap og Kommunestyre 2020</td></tr>
<tr><td>049/20</td><td>Fauske kommunes deltakelse i Forsøksordning med statlig finansiering av omsorgstjenester</td><td>18.06.2020</td><td>Nils-Are Johnsplass</td><td>Fauske kommune deltar ikke i Forsøksordningen med statlig finansiering av omsorgstjenester.</td><td>Ferdig - AVSLUTTET</td></tr>
<tr><td>050/20</td><td>Alkoholpolitisk handlingsplan 2020 - 2024</td><td>18.06.2020</td><td>Therese Olsen</td><td>1. «Alkoholpolitiske handlingsplan «2020 - 2024» vedtas.

Fauske kommune beslutter at ingen salg- og skjenkebevillinger skal opphøre, men gjelde videre for en ny periode på inntil fire år med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer jf. alkoholloven § 1-6.</td><td>Fullført - AVSLUTTET</td></tr>
<tr><td>051/20</td><td>Organisering av drift- og vedlikeholdsansvar for gatelys langs fylkesveier</td><td>18.06.2020</td><td>Frode Ramskjell</td><td>Fauske kommune drifter og vedlikeholder gatelysene langs fylkesveier ute i distriktene.

Kostnader for 2020 dekkes innenfor område 3 Eiendom, plan og samfunnsutvikling.

Rådmannen bes finne permanente løsninger på dette fra og med 2021, slik at trafikksikkerheten opprettholdes langs våre skoleveier. Nordland fylkeskommune kontaktes i denne sammenheng</td><td>Se sak 94/20. - AVSLUTTET</td></tr>
<tr><td>052/20</td><td>Høring - endring i reglene for når det kan gis tillatelse til bruk av snøskuter til hytte (oppheving av 2,5 km-grensen mv.)</td><td>18.06.2020</td><td>Lise Gunn Hansen</td><td>Stortinget vedtok 4. mai d.å. en oppheving av 2,5 km-grensen. Fauske kommune er meget tilfreds med dette og er glade for at det lokale selvstyret styrkes og at avgjørelser i disse saker skal fattes lokalt i kommunen.

Fauske kommune ønsker å være tydelig i sitt høringssvar til Klima - og miljødepartementet angående endring i reglene for når det kan gis tillatelse til bruk av snøskuter til hytte. (oppheving av 2,5 km-grensen mv.)

Fauske kommune mener at det ikke skal settes andre vilkår for kommunens adgang til å gi slik tillatelse.

Fauske kommune starter arbeidet med retningslinjer for hvordan motorisert ferdsel i utmark skal forvaltes etter 1. oktober 2020. Disse skal utarbeides på en måte som sørger for lokal tilpasning, forenkling og minimalt byråkrati og på den måte følge Stortingets vedtak og intensjon om forenkling og økt kommunalt selvstyre.</td><td>Forskriften er endret og trådte i kraft 01.10.2020. Arbeidet med nye retningslinjer er ikke startet, da vi ikke pr dd ikke har fått nye retningslinjer fra KMD hvordan dette skal gjøres</td></tr>
</table>

053/20	Kontingent kulturskolen - vår 2020 fra 12. mars	18.06.2020	Sigrun E. Fostad	På bakgrunn av situasjonen med koronapandemien, gis det reduksjon i kontingenten for kulturskolens elever slik: · Full reduksjon for elevene i Marmorbandet fra 23. mars og ut vårsemesteret · 20 % reduksjon for fiolin-, sang-, teater- og billedkunstelever i perioden 23. mars til 17. mai · 20 % reduksjon for piano-, gitar- og musikkteorielever i perioden 23. mars og ut vårsemesteret Elever som velger nettundervisning fra 18. mai, i stedet for oppmøte ved kulturskolen, gis ikke videre	Kulturskolekontingenten er sendt ut, så status er «Fullført» - **AVSLUTTET**
054/20	Konkretisering av kaileie - Fauske sentrum	18.06.2020	Trond Heimtun	Fauske kommunestyre ber Rådmannen innføre tiltak for konkretisering av kaileie i Fauske sentrum. Takster blir som følger. Flytebrygge (uten strøm) kr 150 pr døgn Kaileie uten strøm kr 200 pr døgn Kaileie med strøm kr 300 pr døgn Overtredelse innebærer gebyr på lik linje med parkeringsgebyr på kr 600.- Takst innføres umiddelbart etter vedtak. Takstgrunnlaget blir innarbeidet i Fauske kommunes faste betalingsregulativ i forbindelse med budsjett 2021.	Fullført og innført som leie, nytt betalingsregulativ for 2021, også avhengig av politisk vedtak for innføring av nye parkeringsområder. - **AVSLUTTET**
055/20	Revidert forslag til detaljregulering for Finneidlia	18.06.2020	Jan Ivar Karlsen	Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12 -12 godkjenner Fauske kommunestyre det framlagte forslag til revidert detaljregulering for Finneidlia.	Ferdig vedtatt - **AVSLUTTET**
056/20	Bussholdeplass ved Shell - Fauske sentrum	18.06.2020	Rune Reisænen	Saken utsettes og behandles først i Plan- og utviklingsutvalget. Dagens leieavtale prolongeres ut 2020. Inndekning innarbeides i økonomimelding 2.	Pr. dato venter vi på svar fra Fylkeskommunen. De har bekreftet at de betaler leie ut året.
057/20	Tilstandsrapport for grunnskolen i Fauske kommune 2020	18.06.2020	Inger-Lise B. Hansen	Tilstandsrapport for 2020 tas til orientering	Skolene legger frem årlig tilstandsrapport for grunnskolen til K-styret j.fr. opplæringsloven § 13-10, og jobber kontinuerlig med å forbedre resultatene i skole. Tilstandsrappoten har som mål å bidra til større oppmerksomhet om kvalitet i opplæringen. Rapporten er ment som et utgangspunkt for dialog, drøfring og planlegging av arbeidet ned kvalitetsutvikling. - **AVSLUTTET**
058/20	Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	18.06.2020	Tom Erik Holteng	Fauske kommune viser til søknad om forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd for nye plasser i Lyngheia barnehage. Fauske kommune innvilger søknaden.	Lovlighetskontroll. Se sak 91/20 - **AVSLUTTET**
059/20	Prolongering av kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv	18.06.2020	Ketil Hugaas	Dagens kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv, generell del, prolongeres og vil derfor gjelde ut 2021. Den nye planen utarbeides i et samarbeid mellom enhet kultur, folkehelserådgiver og planavdeling.	Planarbeidet i begynnende fase. Sluttføres innen sommeren 2021.
060/20	Orientering om arbeidet med Aldersvennlige lokalsamfunn	18.06.2020	Liss-Ane Simonsen	Saken tas til orientering. Som styringsgruppe velges: · Kommunalsjef for Eiendom, plan og samfunnsutvikling · Kommunalsjef for Helse og Omsorg · Folkehelserådgiver · Frivilligsentralen · Representant fra Eldrerådet Representant fra Helse- og omsorgsutvalget: Veronika Ormåsen	Folkehelserådgiver Lena Holmstrøm har fått hovedansvar for denne. Hun er i arbeidet med å innkalle til møte i styringsgruppa.
061/20	Godkjenning av utkast til vedtekter og regelverk for bruk som grunnlag i videre arbeid med opprettelse av Sjunkhatten folkehøgskole	18.06.2020	Mathilde Winther	Kommunestyret godkjenner at utkast til vedtekter og regelverk for Sjunkhatten folkehøgskole kan brukes som grunnlag i videre arbeid med opprettelsen av skolen.	Fullført - **AVSLUTTET**

062/20	Anmodning om etablering av felles forliksråd for kommunene Beiarn, Saltdal, Sørfold og Fauske	18.06.2020	Berit V. Johnsen	1. Det opprettes ett felles forliksråd for kommunene Beiarn, Saltdal, Sørfold og Fauske, som trer i kraft fra 1.1.2021. 2. Det nye forliksrådet får navnet Indre-Salten forliksråd. 3. Det fremmes særskilt sak om valg av forliksrådsmedlemmer med varamedlemmer. Det utarbeides et felles forslag til forliksrådsmedlemmer med varamedlemmer etter følgende prinsipper: · Ett medlem og ett varamedlem fra Fauske kommune, en av hvert kjønn · Ett medlem og ett varamedlem fra Saltdal kommune, en av hvert kjønn · Ett medlem eller varamedlem fra Sørfold kommune, annenhver periode kvinne og mann · Ett medlem eller varamedlem fra Beiarn kommune, annenhver periode kvinne og mann · Fauske og Saltdal veksler på å ha ledervervet · Den kommune som innehar ledervervet har 3. varamedlem · Sørfold og Beiarn veksler på å ha 1.varamedlem Ut fra at det er fire kommuner synes det naturlig at hver kommune har ett medlem eller ett varamedlem hver.	Felles forliksråd ble ikke vedtatt med 2/3-flertall, slik at kommunestyret måtte velge eget forliksråd, se sak 98/20 - **AVSLUTTET**
063/20	Endring av selskapsavtale Salten Brann IKS	18.06.2020	Berit V. Johnsen	Fauske kommune vedtar forslag til ny selskapsavtale for Salten Brann IKS med endring av tabell i § 6 Eierandel og ansvarsfordeling og § 18 Opptak av lån.	Vedtak sendt Salten Brann IKS 23.06.20. - **AVSLUTTET**
064/20	Helse- og miljøtilsyn Salten IKS - Endring av selskapsavtale - Utvidelse av styret	18.06.2020	Berit V. Johnsen	Kommunestyret vedtar følgende endring i selskapsavtalen til Helse- og miljøtilsyn Salten IKS: **§ 7. STYRET (1. avsnitt):** **Eksisterende tekst:** Styret i selskapet skal ha 3 medlemmer og 2 varamedlemmer. Representantskapet velger de 3 styremedlemmene med 2 varamedlemmer i rekkefølge. Styremedlemmer og varamedlemmer blir valgt for 2 år av gangen, likevel slik at halvparten er på valg etter loddtrekning etter første året (jfr IKS-loven § 10). **Ny tekst:** Styret i selskapet skal ha 3 -5 medlemmer og 0-3 varamedlemmer. Representantskapet velger styremedlemmene og eventuelle varamedlemmer. Eventuelle varamedlemmene velges i rekkefølge. Styremedlemmer og varamedlemmer blir valgt for 2 år av gangen, likevel slik at halvparten er på valg etter loddtrekning etter første året (jfr IKS-loven § 10).	Vedtak sendt Helse- og miljøtilsyn Salten IKS 23.06.20. - **AVSLUTTET**

065/20	Særutskrift fra kontrollutvalget 16/20 - Rapport forvaltningsrevisjon: Offentlige anskaffelser	18.06.2020	Kontroll-utvalget	1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Offentlige anskaffelser er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning. 2. Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger. 3. Kommunestyret vil særlig trekke frem og slutter seg til revisors anbefalinger, og hvor ordet «bør» skiftes ut med ordet «skal» i anbefaling 5-8. 1. Fauske kommune skal sørge for å skrive anskaffelsesprotokoll i henhold til anskaffelsesforskriften. 2. Fauske kommune skal sørge for å kunne dokumentere en beregning av anslått anskaffelsesverdi for alle sine anskaffelser i henhold til anskaffelsesforskriften. 3. Fauske kommune skal sørge for å kunne dokumentere skatteattest før kontraktsinngåelse i henhold til anskaffelsesforskriften. 4. Fauske kommune skal sørge for å kunne dokumentere egenerklæring og dokumentasjonsbevis i alle saker i henhold til anskaffelsesforskriften. 5. Fauske kommune skal sørge for å kunne dokumentere en begrunnelse for alle unntak fra regelverket om offentlig anskaffelse. 6. Fauske kommune skal lagre dokumentene for sine anskaffelser systematisk og samlet. 7. Fauske kommune skal dokumentere en begrunnelse dersom de ved vesentlig overstigelse av anskaffelsesverdien ikke kjører ny konkurranse. Fauske kommune skal sørge for at habilitetsvurderingen kan dokumenteres.	Vedtak sendt Salten Kontrollutvalgservice 01.07.20.
066/20	Ungdomsrepresentanter i kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse	18.06.2020	Berit V. Johnsen	Kommunestyret godkjenner at det velges to representanter fra ungdomsrådet til Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse. Begge representntene er fullverdige medlemmer.	Vedtak sendt FUN og Ungdomsrådet 23.06.20. Representantene fra Ungdomsrådet har tatt gjenvalg. - **AVSLUTTET**
067/20	Valg av meddommere til Salten tingrett for 1. januar 2021 – 31. desember 2024	18.06.2020	Berit V. Johnsen	Som meddommere til Salten tingrett for perioden 1. januar 2021 – 31. desember 2024 velges: Utvalg kvinner (25 personer): Navn i vedtak Utvalg menn (25 personer): Navn i vedtak	Brev sendt valgte meddommere 25.06.20 og lagt inn i meddommerportal. - **AVSLUTTET**
068/20	Valg av meddommere til Hålogaland lagmannsrett for perioden 1. januar 2021 – 31. desember 2024	18.06.2020	Berit V. Johnsen	Kvinner: 1. Marina Eliassen, Myrveien 9, 8230 Sulitjelma 2. Marit Stemland, Trivselsveien 161, 8215 Valnesfjord 3. Torill Hagen Fossum, Kosmoveien 59, 8215 Valnesfjord 4. Linda Kilic, Kirkeveien 22 B, 8207 Fauske Menn: 1. Magne Engan, Hageneshaugen 24, 8215 Valnesfjord 2. Kjell Sverre Jakobsen, Tortenliveien 22, 8218 Fauske 3. Nils-Christian Steinbakk, Malmveien 10 B, 8208 Fauske Geir Mosti, Hansbakken 15, 8206 Fauske	Brev sendt valgte meddommere 25.06.20 og lagt inn i meddommerportal. - **AVSLUTTET**
069/20	Valg av jordskiftemeddommere for perioden 1. januar 2021 – 31. desember 2024	18.06.2020	Berit V. Johnsen	Som jordskiftemeddommere til jordskifteretten for perioden 1. januar 2021 til 31. desember 2024 velges følgende fra Fauske kommune: Utvalg kvinner (3 personer): 1. Kirsti Ellingsen, Leivsetveien 9, 8211 Fauske 2. Elisabeth Sollihaug, Aspveien 17, 8209 Fauske 3. Sara Pavall, Grønåsveien 25, 8219 Fauske Utvalg menn (3 personer): 1. Odd Hasselberg, Holtanveien 673, 8219 Fauske 2. Lars Morten Rødaas, Rødåsveien 110, 8219 Fauske 3. Svein Roger Bådsvik, Bådsvikveien 7, 8211 Fauske	Brev sendt valgte meddommere 25.06.20 og lagt inn i meddommerportal. - **AVSLUTTET**

<table>
<tr><td>070/20</td><td>Valg av skjønnsmedlemmer - Forslag fra Fauske kommune for perioden 01.01.2021 - 31.12.2024</td><td>18.06.2020</td><td>Berit V. Johnsen</td><td>Som skjønnsmedlemmer for perioden 1. januar 2021 – 31. desember 2024 foreslås følgende 10 personer:
1. Ole Martin Pettersen, Leivsetveien 9, 8211 Fauske
2. Bodil Lundbakk, Nesveien 31, 8215 Valnesfjord
3. Sverre Hagen, Linerleveien 16, 8207 Fauske
4. Bjørn Inge Gabrielsen, Torggata 22, 8200 Fauske
5. Kenneth Johansen, Nermoveien 15, 8206 Fauske
6. Regine Kristoffersen, Storskogveien 9, 8215 Valnesfjord
7. Andy Jensen, Hansbakken 3 B, 8206 Fauske
8. Karin Rugås, Finneidgata 16, 8210 Fauske
9. Lars Morten Rødaas, Rødåsveien 110, 8219 Fauske
10. Renée Normann, Bringsliveien 78, 8215 Valnesfjord</td><td>Brev sendt Nordland fylkeskommune og foreslåtte skjønnsmedlemmer 23.06.20 - AVSLUTTET</td></tr>
<tr><td>071/20</td><td>Interpellasjon til kommunestyremøtet 18. juni 2020 - Om barn sendt til utlandet mot sin vilje</td><td>18.06.2020</td><td>Berit V. Johnsen</td><td>Saken utsettes til neste møte.</td><td>Se sak 99/20 - AVSLUTTET</td></tr>
<tr><td>072/20</td><td>Grunngitt spørsmål til kommunestyremøte 18. juni 2020 - Om sider ved kommunens praksis i forhold til paragrafer i forvaltningsloven</td><td>18.06.2020</td><td>Berit V. Johnsen</td><td>Ordfører svarte.</td><td>Svar ligger i møteprotokoll - AVSLUTTET</td></tr>
<tr><td>073/20</td><td>Opphør av bompengeordning rv. 80 Røvika-Strømsnes</td><td>18.06.2020</td><td>Kariann S. Sørdahl</td><td>Fauske kommune har som garantist ikke innvendinger mot tilskuddsordningen og stengingen av innkrevingen ved rv. 80 Røvika–Strømsnes 1. juli 2020.</td><td>Utført - AVSLUTTET</td></tr>
<tr><td>074/20</td><td>Oppnevning av medlemmer til styret i Fauna KF 2020</td><td>18.06.2020</td><td>Marlen R. Berg</td><td>Styre for Fauna KF 2020-2021:
Leder Ståle Indregård (ikke på valg)
Nestleder Ann Mari Zahl (velges for 1 år)
Styremedlem Tarald Sivertsen (velges for 2 år)
Styremedlem Liina Veerme (velges for 2 år)
Styremedlem Elnar Remi Holmen (ikke på valg)
Varamedlem Emil Mikalsen Dahl (velges for 1 år)
Varamedlem Hilde Elisabeth Dypaune (velges for 1 år)</td><td>Brev sendt styremedlemmer og Fauna KF 01.07.20 - AVSLUTTET</td></tr>
<tr><td>078/20</td><td>Økonomimelding 2/2020</td><td>01.10.2020</td><td>Kariann S. Sørdahl</td><td>1. Økonomimelding 2/2020 tas til etterretning.

2. Kun investeringer som gjøres iht. lovpålegg, avtalerettslige forpliktelser, reduksjon i driftsutgifter og/eller økt produktivitet/effektivitet i kommunal tjenesteproduksjon prioriteres i 2020. Øvrige investeringer utsettes inntil videre.

3. Budsjettreguleringer gjennomføres som følger:

Drift:

<table>
<tr><td>Pensjon samhandlingsområdene</td><td>13 600 0</td></tr>
<tr><td>Pensjon sentralt</td><td>- 13 600 0</td></tr>
<tr><td>Tilskudd til fastleger</td><td>523 0</td></tr>
<tr><td>Skatteoppkreving - utsatt overføring til staten</td><td>849 0</td></tr>
<tr><td>Barnehager - lovregler om psykososialt barnehagemiljø og internkontroll</td><td>7 0</td></tr>
<tr><td>Økt rammetilskudd</td><td>- 1 379 0</td></tr>
<tr><td>Vedlikehold, rehabilitering og oppgradering av kommunale bygg</td><td>4 300 0</td></tr>
<tr><td>Øremerket tilskudd</td><td>- 4 300 0</td></tr>
<tr><td>Økt rammetilskudd i forbindelse med korona-epidemien</td><td>- 9 531 0</td></tr>
<tr><td>Redusert inntektsutjevning</td><td>9 531 0</td></tr>
</table>

4. Fauske kommune er i en svært alvorlig situasjon. Merforbruket de siste årene er betydelig, og situasjonen forverres ytterligere jfr. Økonomimelding II, der rådmannen varsler et merforbruk også i 2020 tilsvarende 33-50 mill.</td><td>Budsjettreguleringer utført. Investeringerer utsatt iht. vedtak. Budsjett 2021 og langtidsplan 2021-2024 er ny tiltaksplan. Forslag til utredninger i omstillingsprosjektet gis i budsjettdokumentet for 2021.</td></tr>
</table>

				5. Kommunestyret er svært bekymret over utviklingen, og rådmannen bes om å følge opp vedtak fattet i budsjett 2020 og vedtak om ytterligere stillingsreduksjon i økonomimelding I. 6. Det er svært viktig for utviklingen av Fauske at det oppnås kontroll på kommunens driftsutgifter og at kostnadene reduseres. Det er en forutsetning at alle enheter driftes innenfor tildelt ramme. Rådmannen skal følge den økonomiske utviklingen tett, og snarest iverksette tiltak for enheter som avviker fra tildelt ramme. Rådmannen rapporterer tilbake til formannskapet løpende når tiltak må iverksettes. 7. Prosessen med ytterligere tiltak i forhold til omstilling og effektivisering må intensiveres. Skal driftsbudsjettet komme i balanse, kostnadene reduseres og tidlligere års merforbruk dekkes inn, må den største utgiften som er lønnskostnader, reduseres betraktelig. Dette må skje i nær dialog med tillitsvalgte. Behovet for og omfanget av nedbemanning må drøftes, herunder mulige tiltak og virkemidler for å oppnå ønsket resultat.	
079/20	Folkehelsa i Fauske 2020	01.10.2020	Lena Holmstrøm	Kommunestyret vedtar oversiktsdokumentet «Folkehelsa i Fauske 2020 – Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer».	Folkehelserådgiver vil i november ta initiativ til å samle oversiktsgruppa for å ta fatt på oppgaven med å konkretisere hvilke områder som skal prioriteres i planperioden (med utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget). Prioriteringsområdene må gjenspeiles i kommuneplanens handlingsdel, dvs kommuneplanens økonomiplan. Mål og strategier knyttet til identifiserte utfordringsområder foreslås på sikt integrert i kommuneplanens samfunnsdel (og samlet sett sees på som et handlingsprogram). - **AVSLUTTET**
080/20	Eierskapsmelding – eierskapspolitikk Fauske kommune	01.10.2020	Geir Mikkelsen	Fauske kommune vedtar eierskapsmeldingen/eierpolitikk vedlagt denne sak med de endringer fremkommet i møtet. Fauske kommune vedtar at rådmannen sammen med eierutvalget (formannskapet) utarbeider «Selskap spesifikke strategier» etter de beskrivelser gitt i eiermeldingen. Denne saken legges frem til kommunestyret løpet av våren 2021.	Lagt til konstituert kommunedirektør
081/20	Ny samarbeidsavtale med vedtekter for RKK Salten kommunalt oppgavefellesskap	01.10.2020	Torill Mørkhagen	Fauske kommunestyre godkjenner vedlagte forslag til nye vedtekter og samarbeidsavtale for RKK Salten oppgavefellesskap.	Tatt til etterretning - **AVSLUTTET**
082/20	Samhandlingsplan for Oppvekst og Kultur, 2020 - 2024	01.10.2020	Terje Valla	Temaplanen «Laget rundt barnet» vedtas i henhold til kommunens planstrategi som gjeldende for samhandlingsområdet oppvekst og kultur for perioden 2020 – 2024.	Implementerings prosess i enhetene er iverksatt - **AVSLUTTET**
083/20	Ny gruvedrift i Sulitjelma - Nye Sulitjelma gruver - Anmodning om svar	01.10.2020	Rune Reisænen	Ny gruvedrift vil skape aktivitet, nye arbeidsplasser og gi positive ringvirkninger for Fauske, Salten og samfunnet for øvrig. Det er også et godt tilskudd til det grønne skiftet. Kravet om statlig rensing av gjennomført gruvedrift står fast, og kan ikke belastes eller skyves over til ny gruvedrift. Kravet om grenseverdier som vedtatt i KOM-081/18 oppheves og Fauske kommune forholder seg til NGI rapport: Dok.nr. 20140315-04-R.	Sak skrevet til kommunestyret og vedtatt
084/20	Endring av områderegulering for Søbbesva	01.10.2020	Jan Ivar Karlsen	Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 godkjenner Fauske kommunestyre det framlagte forslag til endring av områderegulering for Søbbesva.	Ferdig vedtatt - **AVSLUTTET**
085/20	Sluttbehandling - Områderegulering Skysselvika næring og industri	01.10.2020	Renée Normann	Fauske kommune vedtar med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 det fremlagte forslag til områderegulering for Skysselvika næring og industri, plan-id 2020002, som det nå foreligger. Planen erstatter deler av reguleringsplan for Skysselvika næringsområde, planID 1997004.	Vedtatt, klage kommet inn. Saken legges frem i neste planutvalgsmøte.
086/20	Sluttbehandling - Detaljregulering - Fortau Erikstad-Lund	01.10.2020	Renée Normann	Fauske kommune vedtar med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 det fremlagte forslag til detaljregulering for Fortau Erikstad-Lund, plan-id 2020005, som det nå foreligger. Planen erstatter deler av reguleringsplan for Badeplass Erikstad, plan-ID 1988001, og reguleringsplan for Håkonheim, plan-ID 2005008.	Vedtatt, det er ikke kommet inn klage, klagefrist er utgått. - **AVSLUTTET**

087/20	Sluttbehandling detaljregulering - Fauske idrettshall - parkering	01.10.2020	Renée Normann	Fauske kommune vedtar med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12 det fremlagte forslag til detaljregulering for Fauske idrettshall - parkering, plan-id 2020003, som det nå foreligger. Planen erstatter deler av gjeldende områderegulering for nye Vestmyra skole med plan-ID 2014001.	Vedtatt, det er ikke kommet inn klage, klagefrist er utgått. Utbygging igangsatt (VVA) - **AVSLUTTET**
088/20	Fastsetting av planprogram - detaljregulering Ågifjellet	01.10.2020	Liss-Ane Simonsen	Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 11-13, vedtas og fastsettes planprogram for massedeponi ved Ågifjellet.	Saken er overført til arealplanlegger Renee Normann, som utarbeider planforslaget og fører saken fram til vedtak.
089/20	Veteranplan for Fauske kommune	01.10.2020	Ketil Hugaas	Plan for personell som har deltatt i internasjonale tjenester (veteranplan) vedtas. Rådmannen ser til at det utarbeides en tverrsektoriell tiltaksdel (Del 2). Denne evalueres og justeres årlig.	Planen vedtak og klar for iverksettelse. - **AVSLUTTET**
090/20	Lokale tiltaksstrategier for miljø- og næringstiltak i landbruket	01.10.2020	Jan Ole Øverland	Det framlagte forslaget til «Lokale tiltaksstrategier for miljø- og næringstiltak i landbruket 2021 - 2024 Fauske kommune» godkjennes. Rådmannen kan omdisponere bruken av tilskuddsmidlene innenfor rammen av gjeldende forskrifter hvis dette er nødvendig for å nytte tilskuddsmidlene fullt ut.	Ferdig dokument er ekspedert til faglagene og fylkesmannen etter vedtaket i kommunestyret 1. oktober. - **AVSLUTTET**
091/20	Krav om lovlighetskontroll av vedtak i kommunestyresak 58/20 - Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	01.10.2020	Berit V. Johnsen	1. Kommunestyret tar krav om lovlighetskontroll til følge og opphever vedtak i sak 58/20. Saken tas opp til ny behandling. 2. Rådmannen bes fremme ny sak for kommunestyret i neste møte. Ved fremleggelse av ny sak ber kommunestyret om at muligheten for å eventuelt redusere antall plasser i de kommunale barnehagene utredes, likt antall plasser Lyngheia barnehage søker om forhåndsgodkjenning av.	Se sak 92/20 - **AVSLUTTET**
092/20	Forhåndsgodkjenning av kommunalt tilskudd ved utvidelse av barnehage	01.10.2020	Erik Alvestad	Saken utsettes.	Sak vil tidligst bli behandlet i budsjett-møte
093/20	Fauske Storbilsenter AS - Søknad om erverv del av kommunalt areal fra eiendommen gnr. 103, bnr. 1085 - Truck stop	01.10.2020	Rune Reisænen	Fauske Storbilsenter AS får ervervet og fradelt ca 4700 kvm av kommunal grunn fra gnr. 103, bnr. 1085 slik som skissen viser under følgende forutsetninger: Fauske kommune eller dets underentreprenører gis rett til å kunne, ved behov, benytte deler av eiendommen som transportstrekning i forbindelse med etablering av infrastruktur, og annet bygningsmessig arbeider i forbindelse med etablering av Blålysbygget. Dette kun ved behov. Eiendommen selges til kr. 300,- m2.	Vedtaket fullført, eiendommen solgt til vedtatt pris, ikke takst
094/20	Organisering av drift- og vedlikeholdsansvar for gatelys langs fylkesveier	01.10.2020	Frode Ramskjell	Av økonomiske årsaker vedtar kommunestyret fortsatt drift av gatelys langs fylkesveiene inntil videre. Kommunestyret ber rådmannen fortsette den positive dialogen med Nordland Fylkeskommune om videre løsning i saken. Saken kommer opp på nytt i forbindelse med budsjettet for 2021.	Saken er tatt til etteretning. Gatelysene vil fortsatt bli driftet av Fauske kommune inntil videre. 16/9-20 mottok Fauske kommune et nytt brev fra Nordland fylkeskommune der de presiserer at de ikke ønsker å overta disse gatelysene med unntak av 23 gatelys fra Strømsnes til Valnesfjord kirke.
095/20	Særutskrift fra kontrollutvalget 23/20 - Plan for forvaltningsrevisjon 2020 - 2023	01.10.2020	Kontroll-utvalget	Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 med følgende prioriterte tema for forvaltningsrevisjon: 1. Økonomistyring 2. Sykefravær 3. Eiendomsforvaltning 4. Oppfølgning av politiske vedtak 5. Administrativ struktur 6. Nivå på tjenesteyting 7. Gjennomføring av omstilling Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planene, samt til å kunne definere og avgrense konkrete prosjekter innenfor de utvalgte områdene i planen.	Vedtaket sendt til Salten Kontrollutvalgsservice. - **AVSLUTTET**

096/20	Særutskrift fra kontrollutvalget 25/20 - Rapport forvaltningsrevisjon - Oppfølging Iris Salten IKS - Selvkost og offentlige anskaffelser	01.10.2020	Kontroll-utvalget	1. Forvaltningsrevisjonsrapporten OPPFØLGNING Iris Salten IKS – Selvkost og Offentlige anskaffelser er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning. 2. Kommunestyret ber selskapet merke seg rapportens anbefaling. Kommunestyret sier seg tilfreds med at kommunestyrets vedtak i sak 04/19 i stor grad er fulgt opp av selskapet.	Vedtaket sendt til Salten Kontrollutvalgsservice. - **AVSLUTTET**
097/20	Stortings- og sametingsvalget 2021 - Fastsetting av valgdag	01.10.2020	Berit V. Johnsen	I forbindelse med stortings- og sametingsvalget 2021 avholdes det i Fauske kommune valg mandag 13. september 2021.	Innføres i valgsystem EVA, så snart dette åpner i januar. - **AVSLUTTET**
098/20	Valg av medlemmer til Indre Salten forliksråd eventuelt til Fauske forliksråd for perioden 1. januar 2021 til 31. desember 2024	01.10.2020	Berit V. Johnsen	Som forliksråd for perioden 1. januar 2021 – 31. desember 2024 velges: Medlemmer: 1. Beate Setså Borge, Kirkeveien 43 B, 8207 Fauske 2. Ole Martin Pettersen, Leivsetveien 9, 8211 Fauske 3. Gro Anita Olsen, Oppigardsveien 8, 8200 Fauske Varamedlemmer: 1. Lisbeth Kvæl, Emil Knudsensvei 19 B, 8230 Sulitjelma 2. Per Kristen Løkås, Sankthanshågen 12, 8215 Valnesfjord 3. Åge Ellingsen, Finneidgata 22 A, 8210 Fauske Som leder velges: Beate Setså Borge	Beskjed gitt til medlemmene og lagt inn valget i portalen til Fylkesmannen. Nye medlemmer/varamedlemmer har avgitt meddommererklæring - **AVSLUTTET**
099/20	Interpellasjon til kommunestyremøtet 1. oktober 2020 - Om barn sendt til utlandet mot sin vilje	01.10.2020	Berit V. Johnsen	Ordfører svarte:	Svar ligger i møteprotokoll. - **AVSLUTTET**
100/20	Konstituering av kommunedirektør	01.10.2020	Torill Mørkhagen	Helge Akerhaugen konstitueres som kommunedirektør i Fauske kommune fra 1.11.2020 fram til ny kommunedirektør tiltrer. Han gis en avlønning lik dagens rådmannslønn.	Tatt til etterretning og er fulgt opp i administrativ linje - **AVSLUTTET**
103/20	Grunngitt spørsmål til kommunestyremøte 1. oktober 2020 - Om Fauske kommunes syn på planer om journalsystemet AKSON	01.10.2020	Berit V. Johnsen	Ordfører svarte:	Svar ligger i møteprotokoll. - **AVSLUTTET**

Budsjettvedtak 2020

1. **Strategisk innretning**
   a. Fauske kommune har over år hatt et for høyt driftsnivå i forhold til inntektene. Etter 2019 vil det akkumulerte merforbruket iht. prognose etter 2. tertial 2019 utgjøre ca. 50 mill. kr. Budsjett 2020 og økonomiplan 2020–2023 foreslår ytterligere reduksjon i driftsnivået for å skape rom for inndekning av det akkumulerte merforbruket i løpet av økonomiplanperioden. Meget høy lånegjeld forsterker behovet for å gjøre umiddelbare driftstilpasninger i kommende økonomiplanperiode.

   b. Rådmannen foreslår å fortsette omstruktureringen av institusjonsdriften og hjemmetjenesten, med mål om skape en fremtidsrettet helse- og omsorgssektor.

   c. Demografiutviklingen i Fauske kommune medfører et behov å redusere utgiftene i skole ytterligere, for på sikt å overføre ressurser til helse og omsorg. Samtidig satses det på barn og unge gjennom ferdigstillelse av investeringer i nye skole- og barnehagebygg med uteområder.

2. **Økonomiplan 2020–2023**
   a. Økonomiplanen vedtas med de retningsgivende mål og premisser samt økonomiske drifts- og investeringsrammer som er nedfelt i forslag til økonomiplan for Fauske kommune.

3. **Finansielle måltall**
   a. For Fauske kommune vedtas det følgende finansielle måltall ved utgangen av økonomiplanperioden:
      i. Netto driftsresultat 2 %
      ii. Gjeldsgrad 150 %
      iii. Disposisjonsfond 0 %

4. **Budsjett 2020**
   b. Budsjett 2020 for Fauske kommune vedtas med alle tiltak slik de foreligger.

   c. Budsjettrammer for 2020 for Fauske kommune fastsettes som bindende for alle enheter og må ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra bevilgende myndigheter etter fullmakter gitt i reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker.

   d. Investeringsplanen 2020 for Fauske kommune vedtas slik den foreligger.

   e. Skatt på inntekt og formue skrives ut etter høyest lovlige sats.

   f. For skatteåret 2020 skal det skrives ut eiendomsskatt for faste eiendommer i hele Fauske kommune, jf. lov om eigedomsskatt til kommunane (esktl.) § 2 og § 3 første ledd, bokstav a. For eiendomsskatteåret 2020 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2020 være lik 5/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av nye verdsettelsesregler og at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.
      i. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boenheter for skatteåret 2020 er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.
      ii. Alle selvstendige boenheter skal ha et bunnfradrag på kr 50 000,– som

trekkes fra i takstgrunnlaget, jf. esktl. § 11 annet ledd.

iii. Det gis fritak for eiendomsskatt for bygninger som eies og drives av lag og foreninger og som benyttes til deres primærvirksomhet, jf. esktl. § 7 bokstav a. Drives det kommersiell virksomhet i hele eller deler av bygget/eiendommen betales eiendomsskatt for den del der kommersiell drift skjer.

iv. Det gis fritak for eiendomsskatt for boliger bygd de siste fem år, jf. esktl. § 7, bokstav c.

v. Eiendomsskatten skrives ut i to terminer, jf. esktl. § 25 første ledd. Første termin forfaller til betaling 31. mars og andre termin forfaller til betaling 30. september.

vi. Takstvedtektene for eiendomsskatt i Fauske kommune av 22.5.2014 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2020, jf. esktl. § 10. Iht. esktl. § 8 A-2 første ledd skal skattegrunnlaget for bolig og fritidsbolig settes til verdien av eiendommen multiplisert med 0,7.

vii. Takstene fastsatt med virkning for skatteåret 2015, skal gjelde frem til kommunestyret fatter vedtak om ny alminnelig taksering eller kontorjustering, jf. esktl. § 8 A-4.

viii. Iht. esktl. § 8 A-2 første ledd annet punktum skal skattegrunnlaget for bolig og fritidsbolig settes til verdien av eiendommen multiplisert med 0,7.

g. Godtgjørelse til ordfører og varaordfører:

i. Godtgjørelse til ordfører iht. godtgjørelsesreglement.

ii. Godtgjørelse til varaordfører iht. godtgjørelsesreglement.

h. For 2020 fordeles næringsfondet slik:

	Budsjett 2020
Inngående beholdning (prognose)	-1 671 865
Konsesjonsavgifter	-5 147 681
Tilskudd Fauske Næringsforum	300 000
Delegerte saker	50 000
Tilskudd Fauna KF	2 700 000
Tilskudd Datapark Fauna KF	500 000
Sjunkhatten Folkehøgskole	500 000
Tidligere vedtak - ikke utbetalt	50 000
Tidligere vedtak næringsutvikling - ikke utbetalt	600 000
Destinasjon Salten	295 000
Prosjekt "Opplev Sulis" (reiseliv)	100 000
Planarbeid "Fra bru til bru"	500 000
Tilskudd 100 % festivalsjef Gata-festivalen	600 000
Tilskudd til næringsutvikling	600 000
Utgående beholdning	**-24 546**

i. For 2020 legges det opp til en samlet låneramme på kr 44 206 000,–. Dette fordeler seg med kr 34 206 000,– til ordinære investeringer og kr 10 000 000,– til VA-investeringer. Lånene gis løpetid i samsvar med kommunelovens bestemmelser i § 50. I budsjett og økonomiplan er avdragstid satt til inntil 40 år. Låneopptaket er fordelt slik:

Budsjettvedtak 2020

Prosjekt/område	Tidligere bevilget	2020	2021	2022	
Valnesfjord skole og flerbrukshall	283 000 000				
Erikstad barnehage inn i Erikstad skole + uteområde	24 450 000				
Fra leid til eid (flytting av enheter)	30 000 000				
Blålysbygg (Samlokalisering tekniske tjenester	75 000 000	70 000 000	30 000 000		
Oppgradering eksisterende eiendomsmasse	33 490 000				
Buen	38 000 000				
Ombygging fysio, legekontor, Helsetunet	14 250 000				
Velferdsteknologi	8 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 5
Riving/sanering gamle bygninger	10 600 000	1 600 000			
Utvikling næringsareal	1 500 000	500 000	500 000		
Rassikring Farvikbekken	11 700 000				
Trafikksikkerhetstiltak	2 700 000	1 775 000	1 400 000	625 000	
IT-utstyr	3 150 000	3 000 000	2 000 000	2 000 000	2 0
Skytebane Vestmyra	6 000 000	- 3 800 000			
Fauske Rådhus	20 435 000				
Boliger Myrveien/Tareveien	18 200 000				
Investering veier	3 000 000	4 000 000	2 000 000	2 000 000	2 0
Nye automater Parkeringsavdeling	1 270 000				
Medisinteknisk utstyr	2 300 000				
Kulturhus	6 000 000				
Valnesfjord barnehage ombygging	7 200 000				
Parkeringsplass Kvalhornet	350 000				
Utvikling boligområder Løkåsåsen	11 250 000				
Grunnundersøkelser mm Fauske sentrum	1 850 000	2 050 000			
Fauske helsetun 1. etasje	13 800 000	- 12 800 000			
Pålegg kryss E6/Søbbesva		1 700 000			
Ombygging Erikstad skole til barnehage	8 400 000				
Ventilasjon Vestmyra barnehage rød		3 500 000			
Diverse teknisk utstyr		970 000			
Byggskade svømmehallen	3 825 000				
Nytt kunstgress Fauske stadion				3 400 000	
Sum ekskl. VA (inkl. mva.)	**640 220 000**	**73 995 000**	**37 400 000**	**9 525 000**	**5 5**
Mva. kompensasjon		- 14 789 000	- 7 470 000	- 1 895 000	- 1 0
Korreksjon mva.komp blålysbygg		2 000 000			
Bruk av investeringsfond					
Annet tilskudd					
Salg av fast eiendom		- 27 000 000			
Investeringstilskudd husbanken					
Ufinansierte investeringer pga manglende salg nærings-/boareal					
Nye lån ekskl. VA		**- 34 206 000**	**- 29 930 000**	**- 7 630 000**	**- 4 4**
Vann årlig		7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 0
Avløp årlig		3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 0
Nytt Silanlegg Erikstad					
Sum VA		10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 0
Nye lån VA		**- 10 000 000**	**- 10 000 000**	**- 10 000 000**	**- 10 0**
Nye formidlingslån Husbanken		**- 30 000 000**	**- 30 000 000**	**- 30 000 000**	**- 30 0**
Sum nye lån		**- 74 206 000**	**- 69 930 000**	**- 47 630 000**	**- 44 4**
Egenkapitaltilskudd KLP		2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 7
Annen finansiering (salg eiendom)		- 2 700 000	- 2 700 000	- 2 700 000	- 2 7

Med følgende endringer:

Fauske skal være en JA-kommune og vi skal ta godt vare på våre innbyggere og ønske nye innbyggere velkommen. Vi skal være attraktiv slik at våre ungdommer kommer tilbake til kommunen etter endt utdanning. Kommunen skal ha oppdatert og tilgjengelig informasjon om våre mange og ulike tilbud på kommunens nettsider og andre sosiale medier.

Fauske kommune skal være

- En JA-kommune
- En kommune som satser og ser fremover

Budsjettvedtak 2020

- En kommune som legger til rette for eksisterende- og nye etablerere
- En kommune som er imøtekommende, åpen og tilgjengelig

Svar: Fauske kommune er i gang med å annonsere alt areal som skal selges på hjemmesider og Facebook. Arbeidet vil fullføres etter hvert som eiendommene er klare for salg. Det jobbes kontinuerlig med reguleringsplaner og planlegging for nye næringsareal.

1. **Økonomi**

   Fauske kommune har store økonomiske utfordringer, og det å få kontroll med den økonomiske situasjonen vil ha det største fokuset i årene fremover. Det må derfor tas tøffe beslutninger, og dramatiske kutt må gjøres på kort og lang sikt. Vi må gjenvinne handlingsrommet slik at vi fortsatt kan levere gode tjenester til innbyggerne. Kommunal sektor er i stadig omstilling og dette krever at vi har en sunn økonomi og stram økonomistyring.

   Rådmannen har gjennom år varslet om en krevende økonomisk situasjon og har lagt fram et stramt og oversiktlig budsjettforslag. Kommunestyret har ikke alltid fulgt rådmannens tydelig signaler. Det har medført at situasjonen nå er mer krevende enn den noen gang har vært. Dersom vedtak om ny skolestruktur i 2012 hadde blitt iverksatt, ville kommunen brukt 85,2 millioner mindre på driftsutgifter på skole i forrige periode. Kommunen ville derfor ha vært i en helt annen økonomisk situasjon enn det som nå er en realitet.

   Budsjettet har en rekke innstramminger og varsler om en økonomi som er i stor ubalanse. På tross av den dramatiske økonomiske situasjonen, ønsker partiene å fokusere på det positive i kommunen. Fauske er en god og trygg kommune å bo og vokse opp i, med et godt tilbud til innbyggerne. Vi ønsker å bygge videre på det positive som kommunen representerer og bidra til vekst og utvikling.

   Det nye flertallet i kommunestyret gjør få endringer i det stramme budsjettet som Rådmannen har lagt frem. Det er kort tid siden valget, og vi ser at vi må bruke 2020 for å få fullstendig oversikt over de ulike områdene/enhetene i kommune for å kunne gjøre en enda bedre jobb med budsjettet.

   Mange har kommet med innspill til oss i budsjettprosessen, det være seg ansatte, fagforeninger, nærmiljøutvalg, foreninger eller enkeltpersoner. Vi setter stor pris på at så mange engasjerer seg og vi har drøftet disse innspillene. Noen er hensyntatt men dessverre er det ikke mulig å komme alle innspill i møte.

   Rådmannens budsjettforslag for 2020 og økonomiplanen 2020-2023 gir en god fremstilling av de utfordringer vi står overfor. Vi stiller oss i det alt vesentlige bak rådmannens forslag. Dog er det viktig å bemerke at rådmannens forslag ikke tar innover seg merforbruket i 2017, 2018 og 2019 som utgjør ca. 50 millioner. Dette medfører at kommunen havner på ROBEK i 2020.

   Kommunen har store utfordringer og i en slik situasjon er det viktig med godt samarbeid og god samhandling. Til det beste for Fauske, ønsker vi et godt og konstruktivt samarbeid mellom alle politiske partier, ansatte og tillitsvalgte, med innbyggerne og frivilligheten, med nabokommuner, samt regionale og statlige myndigheter.

2. **Oppvekst og kultur**

   Fauske er en folkehelsekommune. Vi har mange flotte anlegg både innendørs og utendørs, og ikke minst mange turmuligheter sommer som vinter. Vi har satset på anlegg og folkehelse gjennom flere år. Det mener vi er riktig, og det er et viktig bidrag til å holde folk i helsefremmende aktivitet. Folk som er i fysisk aktivitet er lengre friske og klarer seg lengre hjemme i egen bolig.

   Fauske har hatt en ordning med gratis trening for barn og unge. Vi foreslår at prinsippet om at gratis treningstimer for barn og unge i kommunens anlegg skal videreføres. Ordningen ble videreført i 2020, men er foreslått fjernet som en del av budsjettforslaget for 2021.

   Ordningen er en styrke for Fauske, og ikke minst er det et viktig bidrag i forhold til å legge til rette for at alle skal kunne delta i aktiviteter. Vi opprettholder også tilskudd til Aktiv sommer Aktiv sommer gjennomført i redusert versjon grunnet corona.og lysløyper. Tilskudd til lysløyper utbetalt..

   Vi ønsker at tilbudet som gis i kulturskolen skal opprettholdes. Tilbudet opprettholdt

gjennom 2020. Forslag om betydelig reduksjon i 2021.Tilbudet har de senere årene blitt stadig redusert og vi ønsker ikke et redusert tilbud for våre innbyggere, det være seg gammel som ung.
Det er brukt flere millioner på renovering av bassenget i Sulitjelma, det er derfor uheldig å stenge det og det er uheldig for ungene i skolen og deres mulighet for svømmeopplæring. Vi utfordrer nå de frivillige og private til å drifte bassenget sammen med kommunen. Foreslått kutt reduseres med det halve. Fortsatt drift av bassenget avhenger av at det kommer på plass et frivillig initiativ innen 1.februar 2020. Ingen frivillig initiativ på plass. Bassenget har vært åpent deler av året ut fra vedtatte midler i budsjettet. Skolesvømming gjennomført. Offentlig bad foreslås fjernet i budsjettet for 2021, men skolesvømming består for deler av året.

For Sulitjelma er samfunnshuset en viktig samlingsplass i forbindelse med ulike arrangement. Forrige periode ble tilskudd til Samfunnshuset kuttet fra 160.000,- til 50.000,- Nå foreslås det å kutte alt. Vi legger inn rådmannens kutt, og øker tilskuddet med 50.000,- til fortsatt forsvarlig drift. Før tilskudd utbetales må det velges et styre for huset. K Tilskudd, stort kr. 100.000.- er utbetalt i tråd med vedtak.

Det jobbes fortsatt for at et nytt hotell på Fauske skal realiseres. Fauske kommune har vedtatt å realisere et kulturbygg i tilknytning til hotellet. Disse prosjektene henger tett sammen og er avhengige av hverandre. Vedtaket om at det skal bygges et kulturhus står fortsatt. Det skal realiseres dersom det bygges hotell. Ingen endring i 2020.
Fauske kommune vedtok i høst kommunedelplan for industrielle kulturminner i Sulitjelma. Planens visjon er at kulturminnene fra gruvedriften i Sulitjelma forteller en viktig historie om utviklingen av det moderne Norge, og det må derfor gjøres kjent og ivaretas. Det bes om at rådmannen legger frem en sak for kommunestyret hvordan planens visjon kan settes i verk. Ikke iverksatt av Oppvekst. Usikker på om dette kan være i regi av Fauna eller eiendom? Planen er vedtatt i Planutvalget. Tiltak ikke iverksatt.

Integrering er en viktig del av kommunens arbeid, og må anses som en forutsetning for bosetning av flyktninger slik at denne viktige samfunnsoppgaven kan håndteres på en god måte. I dag er det veldig få måleindikatorer som viser om kommunen lykkes eller ikke. For å på en bedre måte kunne si noe om hvordan man lykkes med integreringen og hvor mange flyktninger kommunen kan ta imot de neste årene, etableres et verktøy som kan hjelpe oss å måle og forstå hvordan integreringsarbeidet har lykkes i kommunen. Kommer etter planen som sak i desembermøtet, før sak om anmodning for bosetting i 2021.

Tidligere innspill fra nærmiljøutvalgene har vist et behov for tilskudd til drift på kr. 50.000,-. Arbeidet disse utvalgene gjør er svært viktig og kommunens politiske og administrative ledelse skal ha jevnlig kontakt med utvalgene. Det er ønskelig med nærmiljøutvalg flere steder i kommunen. Ved oppstart av nye nærmiljøutvalg vil kommunen yte samme tilskudd til disse som til nåværende nærmiljøutvalg.

3. Helse og omsorg

Rådmannen foreslår i sitt budsjett strukturendringer innenfor pleie og omsorg. Han ber politikerne innstendig om at det ikke må tas ut enkeltelementer fra denne planen, fordi alt henger sammen med alt. Partiene stiller seg derfor bak det som er skissert i Rådmannens forslag.
Sagatun har vært tema i mange år i Fauske. Forrige flertall i kommunestyret fikk ikke optimal drift av Sagatun med få beboere og høye kostnader. Midlene omdisponeres for å få full utnyttelse av Buen der det i dag står rom ledig. Vi er positive til alternative driftsformer og fortsatt aktivitet ved Sagatun. Vi har allerede innledet dialog med en interessant aktør som driver helsetjenester. De er invitert til befaring hos oss på nyåret 2020. Samhandlingen med de nye boligene som Sulitjelma Boligfond fører opp på Charlottatippen gjør området spennende for ulike modeller å drifte våre tjenester til eldre.
Paviljongene rives og fases ut. Området ligger veldig flott til for å kunne benyttes til både omsorgsboliger og/eller andre bygg for ulike boligformål. Flertallet vil utrede om det er mulig

å gjøre avtale med private utbyggere slik at bedre tilbud kan komme på plass.
Statlig finansiert eldreomsorg er en forsøksordning gjennom Staten. 6 kommuner er så langt med i forsøket. Regjeringen åpner nå for at ytterligere nye kommuner kan søke om deltakelse. Fauske kommune skal søke om å bli med ordningen, søknadsfrist er 1.2.2020. Når vi ser hva som ligger i dette vil det komme en sak til kommunestyret for endelig beslutning.
I dag er det kommunen som står for stort sett all drift og tilbud innen pleie og omsorg. I årene fremover vil behovet bare øke i denne sektoren, vi lever lengre, og vi blir færre yngre. Vi vil jobbe for at også private skal kunne etablere seg i Fauske med ulike tilbud innenfor pleie og omsorg. Vi mener at det vil være en styrke at tjenester kan gis av både det offentlige og det private og utfylle hverandre og dermed kunne tilby ulike tilbud til kommunens innbyggere.
Vi trenger flere teknologiske løsninger, såkalte smarte hjem. Dette er et godt supplement til tradisjonell helsehjelp som vi vil legge til rette for at det satses videre på.
Selv om de foreslåtte tiltakene blir vedtatt ligger det store utfordringer foran oss innenfor pleie og omsorg. I de kommende år vil det være behov for å gjøre ytterligere endringer innen denne sektoren, og budsjettet for 2020 er således bare en begynnelse.

4. **Eiendom, plan og utvikling**

Arbeidet med å komme seg ut av leide bygg og inn i egne bygg skal fortsette. Som en JA-kommune skal raskere og enklere saksgang i vår forvaltning gi oss positiv effekt på flere områder.
Svar: Fra leid til eid: Familiens hus er ferdig Q1, etter det gjenstår kun 3 leieobjekt. Foreslås utredet i 2021 inn I leide areal ROP.
Sjunkhatten folkehøyskole har fått tomt og en økonomisk garanti fra Fauske kommune. Vi må nå jobbe mot sentrale myndigheter for å få realisert prosjektet. Prosjektet er i full gang med avklaringer, reguleringsplaner osv, fortsetter inn i 2021.
Vi vil også jobbe direkte opp mot regjeringen for at ny gruvedrift i Sulitjelma kan komme i gang i løpet av perioden. Sak levert kommunestyret, uttalelse gitt.
Det jobbes for fullt med å realisere fabrikk for Safirglass i Sulitjelma. Her skal Fauske kommune bidra og støtte opp om det som må til for at etablererne skal føle seg velkommen til vår kommune. Etablering er i gang med private investorer.
Økt turisme er noe vi fortsatt skal ha sterkt fokus på og fortsatt jobbe med. Vi ønsker å legge til rette for dette i hele kommunen. Fauna KF
Idrettslinja på Fauske videregående skole ble nettopp reddet etter innsats av frivillige, lærere, ungdom, samt tverrpolitisk jobbing mot beslutningstagerne. Samtidig som vi fikk beskjed om at idrettslinjen fortsatt skal være et tilbud ved skolen fikk vi også gladnyheten om at det nå skal etableres et stort bakeri på Fauske. Med bakgrunn i dette må vi fortsette å jobbe for at det kan etableres flere tilbud ved Fauske videregående skole.
Fauske er i dag med i ordningen «samordnet innkjøp i Nordland» Vi ønsker å sjekke ut om denne avtalen er god for oss, eller om vi kan spare på å gå ut av ordningen, og samtidig fremme lokalt næringsliv enda bedre. Det er viktig å ta rede på eksisterende næringsliv i kommunen.
Samferdsel er viktig for Fauske. Vi skal jobbe for bedre tog- og busstilbud til/fra Fauske. Prosjektet «fra Bru til Bru» må det jobbes mere intensivt med også fra politisk hold, blant annet mer direkte mot regjeringen og andre politiske parti. Er i prosess videre, må avklares videre eierforhold
Samarbeidet mellom Fauna og kommunen skal styrkes og bedres. Vi skal ha en bedre samhandling i vårt næringsarbeid hvor lokalisering og organisering skal gjennomgås.
Det er ønskelig med et tettere samarbeid med nabokommunene på flere områder. Blant annet innen forvaltning av landbruk, havbruk, reindrift, skogbruk og vilt. Fallviltordningen er en lovpålagt oppgave som kan deles mellom kommunene. I en slik ordning er det de samme jaktekvipasjene som deles mellom kommunene og kostnadene kan fordeles. Avtale sammen med Sørfold
Vi vil i 2020 gå igjennom og rullere vår eierstrategi i de selskapene vi er eiere i.
Flertallet ønsker god fremdrift med salg av tomter i Valnesfjord. Det er stor etterspørsel etter hus og tomter, og for å sikre videre vekst må dette prioriteres. Løkåsåsen spiller en

viktig rolle i stedsutviklingen av bygda og kommunen, vi vil derfor selge boligområdet så snart som mulig. Salg av boligområdet skal skje på en slik måte at det sikres hurtig utbygging og at bygg er kvalitetsmessig godt utført og tilpasset ulike behov i samfunnet. Eiendommen er klar til salg, venter kun på takst pr 11.11.20

Flertallet ønsker å prioritere breddetilbud til barn og unge ved å senke kostnader til vedlikehold av veier. Kommunen vil få en del lavere kostnader igjennom samarbeide med Fauske videregående skole om å produsere grus. Det vil også bli lavere driftskostnader ved at det legges inn økte investeringskostnader til asfalt. Fauske VGS er i arbeid med å starte produksjon

Sag til veivedlikehold ligger inne i rådmannens investeringsbudsjett, og et slikt vedlikehold er viktig for fremkommelighet og trafikksikkerhet. Tilsvarende utstyr finnes i regionen og tjenesten kan leies de timene det er behov for det. Avsluttet

Innendørs skytebane forsvant da Vestmyra skole ble revet. Her utøvde mange lag sin aktivitet, og mange barn og unge var med på ulike former for skyting. Også politiet benyttet banen til sin skytetrening. Valnesfjord skytterlag har en juridisk rett ifht tidligere tildelte spillemidler til banen. Det er vedtatt at det skal bygges ny bane, men finansieringen er omprioritert til Familiens hus. Vi utfordrer det frivillige til å realisere banen gjennom ulike støtteordninger, moms-kompensasjon og spillemidler. Fauske kommune stiller gratis tomt til rådighet dersom banen ønskes bygget der kommunen har tomt, og det ytes et økonomisk bidrag på 1,2 eks MNOK eks mva til prosjektet. Dette tas av midler avsatt til utvikling av boligområdet Løkåsåsen. Avklaringsmøter planlagt, fullføres forhandlinger ila 2020.

I forbindelse med flytting av barnehagen fra Vestmyra til Erikstad skal Kvitbarnehagen frigjøres for salg så snart som mulig. Denne er i dag også arena for Karate, Squash og dans. Bygget selges primært til disse aktørene, men om de ikke ønsker overtakelse av bygget, selges det på det åpne markedet. Nødvendig avklaring er i gang

Gatelysene i Fauske er gamle og flere av lysene inneholder kvikksølv. Vi vil forsere utbyttingen av disse og bevilger 1 million ekstra i 2020 til formålet. Nye gatelys gir både økt trafikksikkerhet, miljøgevinst og mindre energiforbruk. Videre setter vi av 1 million til asfalt på kommunale veier utover Rådmannens forslag. Asfalterte veier gir lettere vedlikehold, bedre trafikksikkerhet og bedre tilgjengelighet for kommunens innbyggere. Gatelys som er vedtatt skiftet i 2020 blir skiftet i 2020

Fauske sentrum har stort potensiale for utvikling. Nytt hotell og kulturhus vil gi positiv effekt for sentrum. Planer for flere leiligheter er klar for å realiseres. Området ved brannstasjonen gir spennende muligheter for boliger og/eller miljøfremmende tiltak for innbyggerne. Trafikken ut av sentrum vil også øke trivselen og miljøet i sentrum. Mye avhenger av hverandre, og det kan bli en ketchup-effekt på utviklingen av sentrum så snart det vises at Fauske Tower starter å realiseres. Vi hilser utbyggerne velkommen til Fauske med prosjektet sitt. Avsluttet/lagt på is

Investering i nye betalingsautomater til parkering utsettes i påvente av avklaring i forhold til parkeringsordning i sentrum. Avsluttet, tas på vedlikehold fortløpende vedlikehold

I forbindelse med salg av næringsareal på Søbbesva som er foretatt i år, får vi tilbakemeldinger om at prisen er lav. De samme aktørene fremhever hurtig saksgang og løsningsorienterte selgere som viktigere enn lav pris. Vi ønsker derfor å omgjøre vedtaket om salg til kostpris, og vil selge resterende areal til en pris på kr 250,-pr m2. Det er i dag ca. 70 000 m2 igjen å selge. Vedtak er fulgt

Flertallet støtter ikke rådmannens forslag om virksomhetsoverdragelse av kommunens renholdstjeneste. Saken burde vært bedre utredet og forankret gjennom større involvering av de tillitsvalgte og de ansatte. Det foregår et HMS-prosjekt som skal vare ut 2020. Flertallet mener dette prosjektet må løpe tiden ut for å se om ønsket effekt oppnås. Avsluttet, ber om utredning i løpet av 2021.

5. Erkjentlighetsgaver til ansatte

De ansatte er den viktigste ressursen vi har. Partiene ønsker at det fortsatt skal gis erkjentlighetsgaver. Dette er en fin tradisjon som viser at vi setter pris på den arbeidsinnsatsen og det engasjementet som de ansatte legger ned.

6. Politisk virksomhet

Budsjettvedtak 2020

Det å være folkevalgt i dag er arbeidskrevende og omfattende. Det er derfor naturlig at det ytes godtgjørelser til de som påtar seg kommunale verv.

I den økonomiske situasjonen Fauske er i, har posisjonen ønsket å se på de politiske godtgjørelsene. Det er nå vedtatt en endring i reglementet som gir en besparelse i forhold til godtgjørelser til politisk virksomhet.

Fauske kommune jobber for mer offentlighet og skal legge til rette for åpenhet og innsyn i kommunens arbeid. Dette gjelder også det politiske arbeidet. Kommunestyremøtene strømmes og gir åpenhet. Møtene i Formannskapet vurderes også strømmet. Dette vil gi innbyggerne mulighet til enda større innsyn i det politiske arbeidet.

7. **Effektivisering/omstilling**
   Flertallet ber rådmannen utføre ytterligere effektivisering/omstilling tilsvarende 5 stillinger. Det bes om at effektiviseringen gjøres innenfor stab/støttefunksjon som rådgiver, koordinator, fagutvikling, assisterende ledere og lignende stillinger.
8. **Sykefravær**
   Fauske kommune har høyt sykefravær. Arbeidet med å redusere dette fraværet må fortsatt ha stort fokus og arbeidet med å redusere dette må intensiveres. Lavt sykefravær er lønnsomt både for kommunen, den enkelte ansatte men ikke minst for samfunnet. I den økonomisk vanskelige situasjonen Fauske kommune er i, hvor mange innsparingstiltak vil virke inn på den enkelte ansattes hverdag, er det spesielt viktig å også ha fokus på nærværsarbeidet.

9. **Endringer drift og investeringer tall i 1 000 kr:**

Tiltak	Økte inntekter/reduserte utgifter	Økte utgifter/reduserte inntekter
Gratis leie anlegg til barn og unge		350
Tilskudd lag, foreninger/festivaler mm		800
Aktiv sommer		150
Valnesfjord bibliotek- redusert drift		40
Tilskudd til lysløyper		120
Kulturskolen		410
Sulitjelma bad		250
Sulitjelma samfunnshus – tilskudd		50
Virksomhetsoverdragelse renhold		1400
Brøyting Sulitjelmafjellet og Kobberløpet		90
Erkjentlighetsgaver		100
Omstillingstiltak/effektivisering	2100	
Vaktordning fallvilt	60	
Reduksjon politiske godtgjørelser	590	
Økt skatteinngang	500	
Nærmiljøutvalg	50	
Reduksjon veivedlikehold	460	
SUM	**3760**	**3760**

Investeringer:

Prosjekt	
Salg tomt Løkåsåsen	-4500

Budsjettvedtak 2020

Bredbånd	1000
Skytebane Vestmyra	1200
Salg av næringsareal Søbbesva	-2500
Gatelys	1000
Asfalt	1000
Betalingsautomater	-1270
Salg barnehage hvit Vestmyra	-3000
Utviklingsmidler Løkåsåsen	-9000
SUM/mindre låneopptak	**-16070**

STATUS

Tilbakemelding fra HR-sjef:

Pkt. 5 – Erkjentlighetsgaver til ansatte:
Erkjentlighetsgaver blir fulgt opp av HR/personal. Grunnet smittesituasjonen rundt Covid- 19 er erkjentlighetsgaver for 25 års-jubileum for tjeneste i kommunen utsatt til neste år.

Pkt. 6 – Politisk virksomhet:
Det er gjort en beregning på kostnader knyttet til streaming av møtene. I beregning av antall årlige møter, er det hovedsakelig kommunestyremøtene som legges til grunn, men også noen få møter i andre forbindelser.

Kostnader videostreaming politiske møter				
				Pr år inkl mva
Aventia	Streamingløsning og lagring			kr 52 500,00
Div lisenser datautstyr		Pr år		kr 2 000,00
Arbeidstid teknisk/ overføring	8 timer pr møte	20 møter pr år	230 pr time	kr 36 800,00
For- og etterarbeid møteportal	2 timer pr møte	20 møter pr år	230 pr time	kr 9 200,00
Totalt pr år				**kr 100 500,00**

Pkt. 7 – Effektivisering/omstilling:
Det er holdt vakant 100% stilling ved HR/personal som nørværsrådgiver som del av dette nedtrekket.

Pkt. 8 – Sykefravær:
Det har ikke vært mulig å holde høyt fokus på sykefraværsarbeid systematisk gjennom året. Dette har sammenheng med at det er holdt vakant 100% stilling ved HR/personal som nørværsrådgiver som del pkt 7. Effektivisering/omstilling. I tillegg har situasjonen rundt Covid 19 og turn-over blant personale på Personal på 66% sterkt påvirket muligheten for systematisk arbeid på sykefravær.

Budsjettvedtak 2020

Tilbakemelding fra kommunalsjef eiendom, plan og samfunnsutvikling:
Tilbakemeldingen er vist som rødt i dokumentet.

Tilbakemelding fra kommunalsjef oppvekst og kultur:
Tilbakemeldingen er vist som blått i dokumentet.

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/533 Arkiv sakID.: 20/80	Saksbehandler: Berit Vestvann Johnsen

Sak nr.		Dato
118/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Revidering av delegeringsreglement

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Kommunestyret endrer delegeringsreglementet i samsvar med rådmannens vurderinger i saksutredningen.

2. Rådmann har innstillingsrett i alle saker med unntak av budsjett og økonomiplan.

Vedlegg:

13.01.2020	Kommuneloven - lovspeil	1430731
06.11.2020	Kommunestyret - Forsidetekst	1455884
06.11.2020	Formannskap - Forsidetekst	1455882
06.11.2020	Ordfører - Forsidetekst	1455887
06.11.2020	Partssammensatt utvalg - Forsidetekst	1455888
06.11.2020	Plan- og utviklingsutvalg - Forsidetekst	1455889
06.11.2020	Helse - og omsorgsutvalg - Forsidetekst	1455883
06.11.2020	Oppvekst- og kulturutvalg - Forsidetekst	1455886
06.11.2020	Kontrollutvalg - Forsidetekst	1455885
06.11.2020	Rådmann - Forsidetekst	1455890
06.11.2020	Fauske parkering - Forsidetekst	1455881

Sammendrag:

I kommunelovens § 5-14 står følgende:

Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv et reglement for hvordan vedtaksmyndighet og innstillingsrett skal delegeres. Dette skal gjøres innen 31. desember året etter at kommunestyret og fylkestinget ble konstituert. Det sist fastsatte reglement og eventulle andre vedtak om delegering og innstillingsrett gjelder inntil et nytt reglement er fastsatt.

Kommunestyret delegerer enten til et politisk utvalg eller til rådmannen. Det som blir delegert til rådmannen, kan rådmannen delegere videre.

Fauske kommune abonnerer på Kommuneforlagets KF-infoserie og KF Delegeringsreglement. Vi får informasjon om nye lover og endringer i lover med utgangspunkt i delegeringsmuligheter og delegeringsforbud. Delegeringsreglementet er elektronisk tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Innstillingsrett

Når det gjelder innstillingsrett i hht kommunelovens § 5-14 foreslår rådmann å videreføre dagens bestemmelse med at rådmann har innstillingsrett i alle saker med unntak av budsjett og økonomiplan.

Her er endringer utarbeidet av kommuneforlaget etter delegeringsreglementet ble revidert i K-sak 12/19 med rådmannens vurderinger:

Det har blitt publisert et nytt lovsett som trer I kraft 05.04.2019:

Sikkerhetsloven
Ny sikkerhetslov ble gjeldende i januar og er nå lagt inn med bestemmelser som gir kommunen plikter til å gjennomføre en rekke sikkerhetstiltak, øvelser og dokumentasjon.

Samtidig ble sikkerhetsloven fra 1998 opphevet.

Rådmannens vurdering:
Den tidligere sikkerhetsloven var delegert rådmannen. Det foreslås at den nye sikkerhetsloven også delegeres rådmannen.

Barnehageloven
§ 19 d Sakkydig vurdering
§ 19 I Barn med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

Rådmannens vurdering:
§ 19 d – I første avsnitt kan kommunen delegere myndighet til å fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp.
§ 19 i – Bestemmelsen gir kommunen en plikt til å vurdere, og plikt til å yte tjeneste dersom vilkårene er oppfylt.

Her delegeres det som tidligere:
Oppvekst- og kulturutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding innenfor barnehageloven med forskrifter.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning innenfor barnehageloven med forskrifter.

Lov om interkommunale selskaper
§ 30 Uttreden

Rådmannens vurdering:
§30 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet til uttreden/oppsigelse av deltakerforhold. Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet til direkte uttreden.

Her delegeres det som tidligere:
Kommunestyret vedtar uttreden.

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opp læringa (opplæringslova)
Bestemmelsene er aktuelle der kommunen er lærebedrift

§ 4-3 Godkjenning av lærebedrift

§ 4-4 Rettane og pliktene til lærerbedrifta m.m.
§ 4-5 Lærekontrakt og opplæringskontrakt
§ 4-6 Endring og heving av lærekontrakt og opplæringskontrakt
§ 4-7 Internkontroll I den enkelte lærebedrifta

Rådmannens vurdering:
§ 4-3 – Andre avsnitt gir en plikt for opplæringskontoret/ opplæringsringen å melde endringer til fylkeskommunen. Tredje avsnitt gir en plikt for opplæringskontoret/ opplæringsringen å dokumentere at de samlet tilfredstiller kravene til innholdet i opplæringen, plikt til å ha regler som fastsetter forholdet mellom de enkelte bedriftene og plikt til å sørge for kvalifisert personell som skal ha ansvaret for opplæringen.
§ 4-4 – Første avsnitt gir en plikt til å legge til rette for at lærlingen kan nå målene som er fastsatt i læreplanen og plikt til å utarbeide intern plan for opplæringen. I tredje avsnitt gis plikter til å melde lærlingen til fagprøve/ svenneprøve/ praksisbrevprøve/ kompetanseprøve og til å stille til rådighet nødvendige ressurser under prøven. Fjerde avsnitt gir en plikt til å melde fra til fylkeskommunen dersom lærebedriften ikke lenger finner det mulig å gi lærlingen tilfredsstillende opplæring.
§ 4-5 – Første avsnitt gir en plikt til å opprette lærekontrakt mellom lærebedriften og lærlingen. Andre avsnitt gir en plikt til å få kontrakten godkjent av fylkeskommunen. Tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet innenfor rammen av arbeidsmiljølovens regler om oppsigelse av læreforholdet under lærlingens prøvetid.
§ 4-6 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet for lærebedriften til å endre lærlingekontrakter og be om samtykke fra fylkeskommunen. Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet for lærebedriften til å heve lærekontrakten innenfor rammene som ligger i tredje avsnitt samt plikt til å orientere fylkeskommunen skriftlig om heving av lærekontrakt. Fjerde avsnitt gir en plikt til å utstede attest til lærlingen. Femte avsnitt gir avgjørelsesmyndighet for lærebedriften til å beslutte permisjon i læretiden etter samtykke fra fylkeskommunen.
§ 4-7 – Første avsnitt gir en plikt til å besørge intern kvalitetssikring. Andre avsnitt gir en plikt til årlig rapport til fylkeskommunen.

Her delegeres det som tidligere:
Oppvekst- og kulturutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding innenfor opplæringsloven med forskrifter.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning innenfor opplæringsloven med forskrifter.

<u>Lov om skogbruk</u>
Vi har lagt inn paragrafer som er hjemler for forskrifter som gir kommunen beslutningsmyndighet.

§ 15 Bruk av skogfondet
§ 16 Renter av skogfondsmiddel
§ 19 Tilskot

Rådmannens vurdering:
§ 15 – Bestemmelsen er hjemmel for forskrift om skogfond og kan brukes for å delegere myndighet som ligger i forskriften.
§ 16 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 19 – Bestemmelsen er hjemmel for flere forskrifter som tilskudd og kan brukes for å delegere myndighet innenfor forskriftene. Se: forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer og forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

Her delegeres det som tidligere:
Plan- og utviklingsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding innenfor skogbruklova med forskrifter.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning innenfor skogbrukslova med forskrifter.

Det har blitt publisert et nytt lovsett som trer I kraft 29.07.2019:

Ny helsetilsynslov
Loven ble vedtatt I 2017 og trådte I kraft 1. Juli 2019. Den er lagt inn med:

§ 5 Plikt til å opprette internkontrollsystem og tilsyn med at det føres internkontroll
§ 6 Plikt til å varsle tilsynsmyndigheten om alvorlige hendelser
§ 7 Plikt til å gi opplysnnger til tilsynsmyndigheten mv.

Samtidig er helsetilsynsloven fra 1984 slettet.

Rådmannens vurdering:
§ 5 – Første avsnitt gir en plikt til kommunen.
§ 6 - Første avsnitt gir en plikt til kommunen.
§ 7 – Bestemmelsen gir en plikt til kommunen.

Den tidligere helsetilsynsloven var delegert rådmannen. Det foreslås at den nye helsetilsynsloven også delegeres rådmannen.

Bygdeallmenningsloven
§ 4-2 (stemmerettens innhold, stemmegivning og fullmakt til å avgi stemme) Endret
§ 7-2 (utvidet adgang til jakt og fangst) Ny
§ 7-5 (bortleie) Ny

Rådmannens vurdering:
§ 4-2 – Bestemmelsen i pkt. 3 gir avgjørelsesmyndighet.
§ 7-2 – Bestemmelsen gir en plikt til kommunen.
§ 7-5 – Fjerde avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.

Bygdeallmenningsloven er tidligere ikke delegert. Ordfører er rette vedkommende til å undertegne fullmakt etter § 4-2. Resten av loven delegeres rådmannen.

Forurensningsloven
§ 80 Overtredelsesgebyr Ny

Rådmannens vurdering:
§ 80 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.

Her delegeres det som tidligere:
Plan- og utviklingsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding.

Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning.

Friskolelova
§ 3-3 Skolegangen Endret

Rådmannens vurdering:
§ 3-3 – Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.

Her delegeres det som tidligere:
Oppvekst- og kulturutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding innenfor friskoleloven.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning innenfor friskoleloven.

Helse- og omsorgstjenesteloven
§ 12-3a Varsel til Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser Ny

Rådmannens vurdering:
§ 12-3a – Bestemmelsen gir kommunen en plikt til å varsle Helsetilsynet ved alvorlige hendelser.

Her delegeres det som tidligere:
Helse- og omsorgsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding innenfor helse- og omsorgstjenesteloven.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning innenfor helse- og omsorgstjenesteloven.

Opplæringslova
§ 9A-12 Skolebyte Ny
§ 13-7b Plikt for kommunen til å tilby leirskoleopphald eller annan skoletur Ny

Rådmannens vurdering:
§ 9A-12 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 13-7b – Bestemmelsen angir en plikt.

Her delegeres det som tidligere:
Oppvekst- og kulturutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding innenfor opplæringsloven med forskrifter.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning innenfor opplæringsloven med forskrifter.

Pasient- og brukerrettighetsloven
§ 7-8 Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig Ny

Rådmannens vurdering:
§ 7-8 – Første setning angir en plikt. Andre setning gir avgjørelsesmyndighet.

Her delegeres det som tidligere:
Rådmannen delegeres myndighet etter pasient- og brukerrettighetsloven.

Stadnamnlova
§ 4 Reglar om skrivemåten Endret
§ 5 Særskilde reglar om gardsnamn og bruksnamn Endret
§ 7 Avgjerder Ny
§ 8 Kunngjering og høyring Ny
§ 10 Gjenopning Ny
§ 12 Klage Ny
§ 14 Stadnamnregister Endret

Rådmannens vurdering:
§ 4 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 5 - Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 7 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 8 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet. Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet. Første setning i tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 10 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 12 – Første avsnitt, tredje setning gir kommunen en rettighet.
§ 14 – Andre avsnitt er en pliktbestemmelse.

Her delegeres det som tidligere:
§ 4 delegeres plan- og utviklingsutvalget. § 5 og § 14 delegeres rådmannen.

§ 7 og § 10 delegeres plan- og utviklingsutvalget. § 8 og § 12 delegeres rådmannen.

Lov om vegtrafikk
§ 43b Behandling av personalopplysninger Ny

Rådmannens vurdering:
§ 43b – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet i forbindelse med forvaltning av parkeringsregler og tillatelser.

Vegtrafikkloven § 43b med forskrifter delegeres rådmannen.

Det ble publisert et nytt lovsett som trer I kraft 09.09.2019:

Vergemålsloven
Vergemålsloven er lagt inn en én bestemmelse: § 57 Meldeplikt for institusjoner og andre.

Vi ble gjort oppmersomme på at bestemmelsen gjelder for kommunens helseinstitusjoner

Rådmannens vurdering:
§ 57 – Bestemmelsen gir kommunen en plikt for de tilfeller man vurderer det nødvendig med verge.

Vergemålsloven har tidligere ikke vært delegert. § 57 delegeres rådmannen.

Delegering av myndighet i forskrifter
De som ønsker å delegere myndighet etter drikkevannsforskriften kan gjøre det fra folkehelseloven § 8 eller fra helseberedskapsloven § 2-2.

Delegering av myndighet etter forskrit om miljørettet helsevern i barnehager og skoler kan gjøres fra folkehelseloven § 8.

Rådmannens vurdering:
Rådmannen er delegert myndighet etter helseberedskapsloven § 2-2. Folkehelseloven er delegert rådmannen og § 8 delegeres også rådmannen.

Det har blitt publisert et nytt lovsett som trer i kraft 06.01.2020:

Bustøttelova
I forbindelse med kommunereformen og overføring av oppgaver fra staten til kommunene, er kommunen gitt ansvaret for å behandle søknader og tildele midler til to ordninger som Husbanken inntil nå har hatt det økonomiske ansvaret for : etablering i egen bolig og tilpasning av bolig.

Bustøttelova har derfor fått nytt navn: Lov om bustøtte og kommunale bustadtilskot, og to nye paragrafer:
§ 14 Tilskot til etablering i eigen bustad for vanskelegstilte på bustadmarknaden
§ 15 Tilskot til tilpassing av bustad for personar med behov for tilpassa bustad

Begge de nye bestemelsene gir kommunen avgjørelsesmyndighet til å behandle søknader og tildele midler.

Rådmannens vurdering:
§ 14 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 15 – Bestemmelsen gir avgjørelesemyndighet.

Her delegeres det som tidligere:
Rådmannen delegeres myndighet etter bustøttelova med forskrifter.

Helse- og omsorgstjenesteloven
§ 3-2 Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester er endret.

Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med demens er kommet inn som en lovfestet plikt for kommunene.

Rådmannens vurdering:
§ 3-2 – Denne bestemmelsen spesifiserer plikten i § 3-1.

Her delegeres det som tidligere:
Helse- og omsorgsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding innenfor helse- og omsorgstjenesteloven.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning innenfor helse- og omsorgstjenesteloven.

Ny havne- og farvannlov

Ny havne- og farvannlov trer i kraft 1. januar 2020. Loven erstatter dagens havne- og farvannslov (2009) og loslov (2014).

Her følger en oppsummering av kystverkets innføring i den nye loven:

1. Kommunene kan fortsatt foreta utdeling av havnekapitalen under visse vilkår.
2. Havnen skal fortsette å fastsette prising.
3. Kommuneloven vil regulere hvordan kommunal havnevirksomhet skal organiseres.
4. Kommunen gis en viss myndighet til å regulere ferdsel i eget farvann, men ordningen med ordensforskrifter forsvinner.
5. Stat og kommune skal fortsatt dele på ansvaret for forvaltning av farvannet (§ 6).
6. Kommunen kan kreve inn farvannsavgift (§ 36)
7. Kommunenes muligheter til å regulere ferdsel i sitt sjøområde er noe endret. Kommunen får hjemmel i § 8 til å gi forskrift om regulering av ferdsel med fritidsfartøy i kommunens sjøområde, herunder fartsgrenser for slike fartøy. Videre får kommunene hjemmel i § 9 til å regulere nærmere bestemt bruk av kommunens sjøområde av hensyn til sikker ferdsel.
8. Overtredelsesgebyr er hentet fra losloven og vil være aktuelt ved brudd på blant annet sjøtrafikkforskriften, kommunale forskrifter etter §§ 8 og 9, meldepliktforskriften og lovbestemmelsene.

Den nye loven er lagt inn med følgende paragrafer: §§ 4, 5, 6, 8, 9, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 40, 42, 43, 44, 45, 46 og 47.
Havne- og farvannsloven fra 2009 vil ligge tilgjengelig en liten stund til, slik at dere kan se hvilke delegeringer dere har gjort.

Rådmannens vurdering:
§ 4 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 5 – Bestemmelsen kan ikke delegeres.
§ 6 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 8 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 9 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 14 – Andre avsnitt første setning gir kommunen avgjørelsesmyndighet. Kommunen kan gi tillatelser til tiltak som er spesifisert i første avsnitt. Fjerde avsnitt første setning angir en plikt. Andre setning gir myndighet. Femte avsnitt angir en plikt.
§ 15 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 16 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 17 – Tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 18 – Første og andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 19 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 27 – Første setning angir en plikt. Andre og tredje setning gir kommunen avgjørelsesmyndighet.
§ 29 – Første avsnitt gir en plikt til kommunen.
§ 30 – Første avsnitt gir kommunen en plikt.

§ 31 – Første og andre avsnitt gir en plikt til kommunen.
§ 32 – Andre avsnitt gir en plikt til kommunen. Tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet. Sjette avsnitt første setning gi en plikt til kommunen.
§ 33 – Bestemmelsen gir kommunestyret myndighet til å vedta forskrift for gebyr. Bestemmelsen kan ikke delegeres.
§ 36 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 40 – Andre og tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 42 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 43 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 44 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 45 – Første til fjerde avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 46 – Første og andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 47 – Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.

Den tidlligere havne- og farvannsloven var for det meste delegert rådmannen. Losloven var ikke delegert.
Følgende delegering gjøres:
Kommunestyret delegerer ikke § 4, § 5, § 8, § 33 og § 36.
Rådmannen delegeres myndighet etter § 9, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19, § 27, § 29, § 30, § 31, § 32, § 40, § 42, § 43, § 44, § 45, § 46 og § 47.

Det har blitt publisert et nytt lovsett som trer i kraft 27.01.2020.

Barnehageloven
§ 2a Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole *Ny*
§ 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg *Ny*
§ 18a Krav om norskferdigheter for å bli ansatt i barnehage *Ny*
§ 24 Øvingsopplæring *Ny*

Rådmannens vurdering:
§ 2a – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 4 – Siste setning i tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet. I fjerde avsnitt ligger det en plikt.
§ 18a – Tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 24 – Bestemmelsen angir en plikt til kommunen som barnehageeier.

§ 2a, § 4, § 18a og § 24 delegeres rådmannen, med unntak av valg av barnehagens eierrepresentanter etter § 4, som vedtas av kommunestyret.

Domstolloven
§ 59 Ny. Bestemmelsen gir delegeringsforbud.

Rådmannens vurdering:
§ 59 – Det ligger et sannsynlig delegeringsforbud i første og andre avsnitt, samt fjerde avsnitt siste setning. Delegeringsforbudet henger sammen med forbudet i § 57.

Etter § 59 foretar kommunestyret nyvalg av forliksrådsmedlemmer.

<u>Jordlova</u>
§ 3 Handsaming av landbrukssaker *Endret. I merknadsfeltet står det nå at dette er en forskriftshjemmel som kan brukes til å delegere myndighet som ligger i forskrifter.*
§ 18 Føresegner om tilskot *Ny. Lagt inn fordi det er en forskriftshjemmel.*

Rådmannens vurdering:
§ 3 – Bestemmelsen gir en plikt til kommunen. Bestemmelsen er også hjemmel for flere forskrifter og kan brukes til å delegere myndighet som ligger i forskriftene.
§ 18 – Bestemmelsen er hjemmel for flere forskrifter og kan brukes til å delegere myndighet som ligger i forskriftene.

Her delegeres det som tidligere:
Plan- og utviklingsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betydning.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning.

<u>Markaloven</u>
§ 9 Tilrettelegging for ferdsel, stier og løyper *Endret*

Rådmannens vurdering:
Denne loven har ikke innvirkning for Fauske kommune ettersom lov gjelder naturområder i Oslo og nærliggende kommuner.

<u>Matloven</u>
§ 18 Plantehelse *Ny. Lagt inn fordi det er en forskriftshjemmel*

Rådmannens vurdering:
§ 18 – Bestemmelsen er hjemmel for flere forskrifter og kan brukes for å delegere myndighet som ligger i forskriftene.

Her delegeres det som tidligere:
Rådmannen delegeres myndighet etter matloven.

<u>Det har blitt publisert et nytt lovsett som trer i kraft 07.02.2020.</u>

<u>Eigedomsskattelova - Endringer i merknader</u>
§ 8C-1 Verdsetjing av bustader ved bruk av formuesgrunnlag

Vi har endret fra delegeringsadgang til delegeringsforbud, da dette er mer i tråd med de øvrige bestemmelsene i loven.

Rådmannens vurdering:
§ 8C-1 – Bestemmelsen sier at kommunestyret skal avgjøre hvilken takst eiendomsskatten skal bygge på. Vi antar at bestemmelsen gir et delegeringsforbud selv om formuleringen «kommunestyret selv» ikke er brukt.

§ 8C-1 er ikke delegert fra kommunestyret.

Forurensningsloven - Endringer i merknader
Forskrift om myndighet til kommunene etter forurensningsloven spesifiserer at kommunen er forurensningsmyndighet for forurensningslovens
§§ 7, 18, 49, 50, 51, 58, 73, 74, 75 og 76.

Vi har lagt inn henvisning til forskriften i merknadsfeltet til disse bestemmelsene.

Rådmannens vurdering:
Her delegeres det som tidligere:
Plan- og utviklingsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betydning.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning.

Valgloven
For å kunne delegere myndighet som ligger i valgforskriften har vi lagt inn samtlige paragrafer i valgloven som forskriften er hjemlet i:
§§ 2-9, 6-9, 7-3, 8-6, 9-10, 10-10 og 15-11.

Rådmannens vurdering:
§ 2-9 – Bestemmelsen kan brukes til å delegere myndighet som ligger i valgforskriften kapittel 1 og kapittel 5.
§ 6-9 – Bestemmelsen kan brukes til å delegere myndighet som ligger i valgforskriften kapittel 3.
§ 7-3 – Bestemmelsen kan brukes til å delegere myndighet som ligger i valgforskriften kapittel 4.
§ 8-6 – Bestemmelsen kan brukes til å delegere myndighet som ligger i valgforskriften kapittel 6.
§ 9-10 – Bestemmelsen kan brukes til å delegere myndighet som ligger i valgforskriften kapittel 7.
§ 10-10 – Bestemmelsen kan brukes til å delegere myndighet som ligger i valgforskriften kapittel 8 og kapittel 9.
§ 15-11 – Siste avsnitt kan brukes for å delegere myndighet som ligger i valgforskriften kapittel 10.

Disse paragrafene i valgloven gjelder valgforskriften hvor valgstyret er delegert myndighet, med unntak av § 15-11 hvor Medietilsynet er delegert myndighet.

Forskrift til opplæringslova
§ 14A-1 Forholdstal mellom lærarar og elevar på skolenivå

Rådmannens vurdering:
§ 14A-1 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.

Her delegeres det som tidligere:
Oppvekst- og kulturutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding innenfor opplæringslovfoskriften.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning innenfor opplæringslovforskriften.

<u>Plan- og bygningsloven</u>
§ 23-3b Midlertidige tjenesteytere
§ 30-5 Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg

Rådmannens vurdering:
§ 23-3b – Andre avsnitt angir en plikt for kommunen.
§ 30-5 – Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.

Her delegeres det som tidligere:
Plan- og utviklingsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betydning.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning.

<u>Sosialtjenesteloven</u>
§ 29 Kvalifiseringsprogram
§ 30 Kvalifiseringsprogrammets innhold

Rådmannens vurdering:
§ 29 – Tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 30 – Første og andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.

Rådmannen delegeres myndighet etter sosialtjenesteloven §§ 29 og 30.

<u>Det har blitt publisert et nytt lovsett som trer i kraft 03.03.2020.</u>

Vi har lagt inn enkelte nye lovbestemmelser i KF Delegeringsreglement
Bestemmelsene under er ikke nye, men de har tidligere ikke ligget i delegeringsreglementet.

<u>Gravferdsloven</u>
§ 4 Anlegg m.v. av gravplass og krematorium *Ny*

Rådmannens vurdering:
§ 4 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.

Her delegeres det som tidligere:
Rådmannen delegeres myndighet etter gravferdsloven.

<u>Kirkeloven</u>
§ 15 Kommunens økonomiske ansvar *Ny*
§ 33 Tjenestebolig *Ny*

Rådmannens vurdering:
§ 15 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 33 – Bestemmelsen gir en plikt til de kommuner somer pålagt å stille tjenestebolig til rådighet.

Rådmannen delegeres myndighet etter kirkeloven § 15 og 33.

Markaloven
§ 14 Søknad om tiltak *Ny*

Rådmannens vurdering:
Denne loven har ikke innvirkning for Fauske kommune ettersom lov gjelder naturområder i Oslo og nærliggende kommuner.

Plan- og bygningsloven
§ 20-3 Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak *Ny*
§ 20-6 Unntak fra søknadsplikt for visse tiltak som behandles etter andre lover *Ny*

Rådmannens vurdering:
§ 20-3 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet. Kommunen skal foreta en vurdering av oppgitt foretak med ansvarrett, eventuelt vurdere unntak.
§ 20-6 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet. kommunen skal foreta en vurdering av tiltaket i forhold til andre lover.

Her delegeres det som tidligere:
Plan- og utviklingsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betydning.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning.

Det har blitt publisert et nytt lovsett som trer i kraft 27.03.2020.

Forskrift til opplæringslova
§ 1-16a Godkjenning av opplæringsår i utlandet – mellombels godkjenningsordning *Ny*

Rådmannens vurdering:
Denne paragrafen er nå opphevet.

Alkoholloven
Rådmannen har ønske om at alkoholloven § 1-7 (Bevilling for salg og skjenking) delegeres fra formannskapet til rådmannen. Det er nå flere kommuner som går for en slik ordning. I tillegg ser vi at færre møter gjør at det veldig ofte tar lang tid før søker får avgjort sin sak.

Rådmannens vurdering:
Avgjørelsesmyndighet etter alkoholloven § 1-7 delegeres fra formannskapet til rådmannen.

Det har blitt publisert et nytt lovsett som trer i kraft 19.08.2020.

Brann- og eksplosjonsvernloven
§ 5 og § 6 er lagt inn fordi de er hjemler for myndighet som ligger i forskrift om brannforebygging § 3.

§ 5 Den enkeltes plikt til å forebygge og begrense skadevirkningene ved brann, eksplosjon og annen ulykke
§ 6 Forebyggende sikringstiltak og vedlikehold

Rådmannens vurdering:
§ 5 – Bestemmelsen er hjemmel for forskrift om brannforebygging § 3, som gir kommunestyret myndighet til å fastsette lokale forbud eller tillatelser. Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 6 – Bestemmelsen er hjemmel for forskrift om brannforebygging, som gir kommunen myndighet. Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.

§§ 5 og 6 delegeres ikke fra kommunestyret.

Friluftsloven
Som følge av kommunereformen er friluftsloven endret og kommunen er gitt større myndighet. Følgende bestemmelser er endret.
§ 2 Ferdsel i utmark
§ 3a Ferdsel på vei eller sti i innmark
§ 15 Regulering av ferdsel på visse friluftsområde
§ 16 Sperring av særlig utsatt område
§ 22 Friluftslivsorganenes arbeidsoppgaver (se nye merknader til bestemmelsen i KF Delegering)
§ 24 Forholdet til forvaltningsloven, herunder om kunngjøring og klage (se nye merknader til bestemmelsen i KF Delegering)

Rådmannens vurdering:
§ 2 - Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3a – Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 15 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 16 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 22 – Andre avsnitt angir en plikt for kommunen.
§ 24 – Fjerde avsnitt angir en plikt for kommunen. Femte avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.

Her delegeres det som tidligere:
Plan- og utviklingsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betydning.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning.

Havne- og farvannsloven
En ny forskrift om fartsbegrensninger i sjø (FOR-2020-06-26-1407), gir kommunen myndighet til å gi dispensasjon fra fartsbegrensningene. Forskriftens § 6 er hjemlet i havne- og farvannsloven § 7, som er lagt inn i reglementet.
§ 7 Regulering av ferdsel

Rådmannens vurdering:
§ 7 - Bestemmelsen er hjemmel for forskrift om fartsbegrensninger i sjø § 6. Forskriften gir kommunestyret myndighet til å gi dispensasjoner fra fartsgrenser fastsatt i forskriften.

§ 7 delegeres rådmannen.

Jordlova
Bestemmelsen er lagt inn fordi den er hjemmel for forskrift om nydyrking, hvor det nylig ble gjort en endring som gir kommunen myndighet.
§ 11 Drift av jordbruksareal, nydyrking og driftsvegar

Rådmannens vurdering:
§ 11 – Bestemmelsen er hjemmel for forskrift om nydyrking og kan brukes for å delegere myndighet som ligger i forskriften.

Her delegeres det som tidligere:
Plan- og utviklingsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betydning.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning.

Forskrift til opplæringslova
Det er gjort omfattende endringer i forskrift til opplæringsloven. Den ene endringen er nytt kapittel 1B om reduksjon i pris for skolefritidsordningen.
Den andre endringen er en redigering av kapittel 3. Hele kapitlet er nytt og må delegeres på nytt. Vi har ikke lagt inn nye bestemmelser som regulerer videregående eller yrkesfag. Her følger oversikten over de bestemmelsene vi har tatt inn.
§ 1B-1 Reduksjon i foreldrebetalinga for elevar på 1. og 2. årstrinn Ny
§ 1B-2 Søknadsbehandlinga til kommunen i saker om reduksjon av foreldrebetaling Ny
§ 1B-3 Gratis skolefritidsordning for barn med særskilde behov på 5.–7. årstrinn Ny
§ 3-2 Rett til vurdering Ny
§ 3-4 Vurdering i orden og i åtferd Ny
§ 3-7 Samtale om utvikling Endret
§ 3-8 Varsling Ny
§ 3-10 Undervegsvurdering i fag Ny
§ 3-11 Undervegsvurdering i orden og i åtferd Ny
§ 3-12 Halvårsvurdering i fag Ny
§ 3-13 Halvårsvurdering i orden og i åtferd Ny
§ 3-14 Sluttvurdering Ny
§ 3-15 Standpunktkarakterar i fag Ny
§ 3-16 Standpunktkarakterar i orden og i åtferd Ny
§ 3-17 Fritak frå vurdering med karakter for elevar med individuell opplæringsplan Ny
§ 3-18 Fritak frå vurdering med karakter for elevar i innføringstilbod m.m. Ny
§ 3-19 Fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål Ny
§ 3-20 Fritak frå vurdering med karakter i kroppsøving Endret
§ 3-21 Fritak frå eksamen Endret
§ 3-23 Ansvar Endret
§ 3-24 Melding til eksamen Ny
§ 3-26 Trekk til eksamen Endret
§ 3-27 Førebuingsdel Endret
§ 3-28 Sensur Endret
§ 3-29 Særskild tilrettelegging Endret
§ 3-33 Bortvising frå eksamen Ny
§ 3-34 Annullering av eksamen Ny
§ 3-35 Rett til dokumentasjon Ny
§ 3-36 Forsvarleg system for føring av karakterar og fråvær Ny
§ 3-37 Vitnemål i grunnskolen Endret

§ 3-38 Føring av fråvær i grunnskolen Ny
Hvis dere trenger å se hvordan dere har delegert kapittel 3 tidligere, an dere gå inn på knappen Delegeringsreglementer og se på siste versjon deres eget reglement.

Rådmannens vurdering:
§ 1B-1 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 1B-2 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 1B-3 – Bestemmelsen angir en plikt for kommunen. Siste setning gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3-2 – Bestemmelsen gir en plikt til kommunen.
§ 3-4 – Andre setning i andre avsnitt angir en plikt. Sjette avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3-7 – Bestemmelsen gir skolen en plikt.
§ 3-8 – Bestemmelsen gir skolen en plikt.
§ 3-10 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3-11 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3-12 – Siste avsnitt gir en plikt direkte til faglærer.
§ 3-13 – Siste avsnitt gir en plikt direkte til kontaktlærer.
§ 3-14 – Første og andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet. Fjerde avsnitt angir en plikt.
§ 3-15 – Myndigheten i femte og sjette avsnitt er delegert direkte til rektor.
§ 3-16 – Myndigheten i siste avsnitt er delegert direkte til rektor
§ 3-17 – Første avsnitt angir en plikt. Tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet. Fjerde avsnitt angir en plikt.
§ 3-18 – Første, andre og tredje avsnitt gir plikter til kommunen. Fjerde avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3-19 - Fjerde avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3-20 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet. Andre avsnitt angir en plikt.
§ 3-21 – Siste avsnitt er direkte delegert til rektor.
§ 3-23 - Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet. Tredje avsnitt angir en plikt. Fjerde avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3-24 - Andre avsnitt første setning angir en plikt. Tredje avsnitt femte setning gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3-26 - Andre avsnitt angir en plikt.
§ 3-27 - Tredje avsnitt tredje setning gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3-28 - Tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.
§ 3-29 - Tredje avsnitt er direkte delegert til rektor.
§ 3-33 - Første avsnitt tredje setning er direkte delegert til rektor.
§ 3-34 - Fjerde avsnitt tredje setning er direkte delegert til rektor.
§ 3-35 - Første og femte avsnitt angir en plikt.
§ 3-36 - Første og andre avsnitt er pliktbestemmelser. Tredje avsnitt andre setning gir avgjørelsesmyndighet. Tredje setning er direkte delegert til rektor. Fjerde avsnitt angir en plikt.
§ 3-37 - Bestemmelsen angir plikter.
§ 3-38 - Bestemmelsen angir plikter.

Her delegeres det som tidligere:
Oppvekst- og kulturutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding innenfor opplæringslovforskriften.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning innenfor opplæringslovforskriften.

Noen av våre kunder har etterspurt disse bestemmelsene som nå er lagt inn:
<u>Eierseksjonsloven</u>

Følgende bestemmelser gir kommunen oppgaver og myndighet, både som saksbehandler og som hjemmelshaver.
§ 11 Krav til søknaden om seksjonering
§ 20 Reseksjonering ved deling og sammenslåing av seksjoner
§ 21 Reseksjonering i andre tilfeller. Sammenslåing av eierseksjonssameier

Rådmannens vurdering:
§ 11 - Bestemmelsen gir plikter til kommunen som saksbehandler etter § 12, men også avgjørelsesmyndighet når kommunen er hjemmelshaver.
§ 20 - Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet til kommunen både som hjemmelshaver og som saksbehandler.
§ 21 - Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet til kommunen både som hjemmelshaver og som saksbehandler.

Her delegeres det som tidligere:
Rådmannen delegeres myndighet etter eierseksjonsloven.

<u>Forurensningsforskriften</u>
§ 1-12 Kommunens myndighet i særlige tilfeller
§ 15-2 Forurensningsmyndighet

Rådmannens vurdering:
§ 1-12 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 15-2 - Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.

Her delegeres det som tidligere:
Plan- og utviklingsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betydning.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning.

<u>Helse- og omsorgstjenesteloven</u>
§ 3-3a Kommunens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep

Rådmannens vurdering:
§ 3-3a - Bestemmelsen gir plikter til kommunen.

Her delegeres det som tidligere:
Helse- og omsorgsutvalget delegeres avgjørelsesmyndighet i saker av prinsipiell betyding innenfor helse- og omsorgstjenesteloven.
Rådmannen delegeres avgjørelsesmyndighet i saker som ikke har prinsipiell betydning innenfor helse- og omsorgstjenesteloven.

<u>Matrikkellova</u>
Følgende bestemmelser gir kommunen oppgaver og myndighet som saksbehandler.
§ 10 Felles vilkår for matrikulering
§ 11 Særskilt om matrikulering av anleggseigedom
§ 12 Særskilt om matrikkelføring av festegrunn

§ 13 Særskilt om matrikulering av umatrikulert grunneigedom og umatrikulert festegrunn
§ 30 Utlevering og behandling av opplysningar frå matrikkelen

Rådmannens vurdering:
§ 10 - Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 11 - Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 12 - Bestemmelsen angir en plikt.
§ 13 - Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 30 - Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.

Rådmannen delegeres myndighet etter matrikkellova §§ 10, 11 12, 13 og 30.

<u>Veglova</u>
§ 45
§ 58

Rådmannens vurdering:
§ 45 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet.
§ 58 – Første avsnitt gir avgjørelsesmyndighet.

Veglova § 45 og § 58 delegeres rådmannen.

<u>Vegtrafikkloven</u>
§ 6 Fartsregler
§ 11 Unntak for utrykningskjøretøy m.m.
§ 37 Fjerning og forvaring av kjøretøy m.m.

Rådmannens vurdering:
§ 6 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet etter skriltforskriften § 26.
§ 11 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet etter forskrift om godkjenning av utrykningskjøretøy § 2 nr. 1.
§ 37 – Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet etter parkeringsforskriften § 7.

Her delegeres det som tidligere:
Rådmannen delegeres myndighet etter vegtrafikkloven med forskrifter.

Andre lovendringer som trådte i kraft i juni og juli, men som ikke har betydning for delegering av myndighet
Barnevernloven
§ 2-3. Statlige barnevernmyndigheters oppgaver og myndighet
§ 6-7a. Tilbakemelding til melder

Lakse- og innlandsfiskloven
§ 7 Regulering av utbygging og annen virksomhet
§ 25 Organisering av fiskeforvaltningen i vassdrag
§ 28 Pålegg om fiskekulturtiltak

§ 36 Fiske i friløpet, tilstopping
§ 42 Kontroll, oppsyn og overvåking

Naturmangfoldloven
§ 18 Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene

Skattebetalingsloven
§ 5-13a. Pålegg om bokføring

Kommuneloven
Vi har tatt for oss alle paragrafene som ligger inne i systemet og sjekket dette opp mot tidligere delegeringer. Vedlagt følger også et lovspeil av kommunelovene fra 1992 og 2018.

Rådmannens vurdering:
§ 3-2 Kommunevåpen og kommuneflagg
Første avsnitt gir delegeringsforbud.
Kommunestyret fatter selv vedtak om kommunevåpen og kommuneflagg. Fylkestinget fatter selv vedtak om fylkesvåpen og fylkesflagg.

Tredje avsnitt gir kommunen en plikt til å sende vedtak om kommunale våpen og flagg til arkivverket.
§ 3-2 tredje avsnitt delegeres rådmannen.

§ 4-1 Informasjon om kommunens og fylkeskommunens virksomhet
Bestemmelsen gir en informasjonsplikt vedrørende egen virksomhet. Dette tilsvarer tidligere § 4. Paragrafen har tidigere ikke vært delegert.

§ 4-1 delegeres rådmannen.

§ 5-4 Kommunestyrets og fylkestingets adgang til å delegere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter
Bestemmelsen er selve delegeringshjemmelen og gir avgjørelsesmyndighet. Bestemmelsen er ny.
For saker som gjelder lovpålagte oppgaver, kan kommunestyret og fylkestinget delegere myndigheten til å treffe vedtak til andre rettssubjekter så langt lovgivningen åpner for det.

For andre saker kan kommunestyret og fylkestinget delegere myndighet til å treffe vedtak til andre rettssubjekter hvis saken ikke har prinsipiell betydning.

§ 5-5 Kommunestyrets og fylkestingets sammensetning
Det ligger et delegeringsforbud i andre, tredje og fjerde avsnitt. Dette tilsvarer tidligere § 7.

§ 5-6 Formannskap og fylkesutvalg
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Andre, tredje og fremte avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet. Fjerde avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet forutsatt at ikke kommunestyret selv har bestemt noe annet. Dette tilsvarer

tidligere § 8.

Kommunestyret fastsetter selv området for formannskapets virksomhet.

§ 5-7 Utvalg
Første, andre og femte avsnitt gir for delegeringsforbud for kommunestyret. Tredje og fjerde avsnitt gir avgjørelsesmyndighet og delegeringsadgang. Dette tilsvarer tidligere § 10 nr. 1-3 og 5-6.

§ 5-8 Direkte valg til kommunedelsutvalg
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 12 nr. 2 og 5-7.

§ 5-9 Kommunestyre- og fylkestingskomiteer
Første og siste avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Andre avnitt første setning gir delegeringsforbud for kommunestyret. Andre setning gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet. Sjette avsnitt gir delgeringsadgang av avgjørelsesmyndighet forutsatt at ikke kommunestyret selv har bestemt noe annet.

§ 5-10 Styre for en institusjon
Hele bestemmelsen, første til fjerde avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 11.

§ 5-11 Partssammensatt utvalg (administrasjonsutvalg)
Første avsnitt gir delegeringsadgang av en plikt kommunen har. Andre avsnitt siste setning gir delegeringsforbud for kommunestyret.Dette tilsvarer tidligere § 25.

Partssammensatt utvalg består av formannskapet og minst to representanter utpekt av arbeidstakerorganisasjonene/forhandlingssammenslutningene etter forholdstallsprinsippet.

§ 5-12 Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom
Første avsnitt gir et delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 10b.

§ 5-14 Reglement for delegering og innstilling
Bestemmelsen gir et delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 39 nr. 2. Dette er vedtaket som skal fattes i denne saken og må gjøres innen 31. desember året etter at kommunestyret er konstituert.

§ 5-15 Overdragelse av tariffavtalemyndighet
Bestemmelsen gir delegeringsforbud. Bestemmelsen er ny.

§ 6-1 Ordførerens myndighet og oppgaver
Andre avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet. Fjerde avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Femte ledd gir delegeringsforbud for formannskapet. Sjette avsnitt gir

delegeringsadgang av plikt tillagt ordfører. Dette tilsvarer tidligere § 9 nr. 3-5.

Etter kommuneloven § 6-1 fjerde avsnitt gis ordfører myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Ordfører gis myndighet til å avgjøre saker om prioritets avvik.

Ordfører gis myndighet til å begjære påtale i saker som gjelder innbrudd, tyveri og hærverk på kommunens eiendommer, og for øvrig i de tilfeller der hensynet til hurtig etterforskning krever rask påtale.

Kommunestyret delegerer til ordfører å være underinstans ved behandling av klager der beslutningsmyndigheten er delegert ordfører. Før endelig klagebehandling, dersom klagen ikke tas til følge av underinstansen, oversendes klagen til klagenemnda.

Ordfører har myndighet til å foreta bevilgninger fra kto. 1470 1020 1001 (til formannskapets disposisjon) for inntil kr. 20.000 pr. sak. Slike vedtak fremlegges for formannskapet som referatsak i påfølgende møte.

§ 6-2 Valg av ordfører og varaordfører
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 9 nr. 1-2.

§ 7-1 Konstituerende møte i kommunestyret og fylkestinget
Første avsnitt gir en plikt for sittende ordfører til å innkalle til konstituerende møte i nyvalgt kommunestyre. Tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet som kan delegeres til «organet selv» hva gjelder valg av leder.
Dette tilsvarer tidligere § 17.

§ 7-3 Utelukket fra valg
Fjerde ledd gir avgjørelsesmyndighet som er forbudt å delegere for kommunestyret. Kommunestyret har myndighet til å vedta valgbarhet til kommunedelsutvalg.
Dette tilsvarer tidligere § 14.

§ 7-7 Avtalevalg
Første avsnitt gir delegeringsforbud til kommunestyret.
Dette tilsvarer tidligere § 38 a.

§ 7-9 Uttreden og fritak
Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet som kan delegeres, til å frita en folkevalgt fra vervet midertidig eller for resten av perioden. Dette tilsvarer tidligere § 15 nr. 1 og 2.

Kommunestyret avgjør søknader om fritak fra verv.

§ 7-10 Opprykk, nyvalg og suppleringsvalg
Andre snitt gir delegeringsforbud for kommunestyret angående valg av settemedlem i andre organer enn kommunestyret. Sjette avsnitt gir kommunestyret delegeringsforbud angående valg av

medlemmer til organer med for lavt antall medlemmer. Avgjørelsesmyndighet til å velge varamedlemmer til andre organer kan delegeres til formannskapet.
Dette tilsvarer tidligere § 16.

§ 7-11 Suspensjon o.l.
Første, andre og fjerde avsnitt gir kommunestyret avgjørelsesmyndighet som ikke kan delegeres.
Dette tilsvarer tidligere § 15. nr. 3.

§ 8-3 Dekning av utgifter og økonomisk tap
Første, andre og tredje avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 41.

§ 8-4 Arbeidsgodtgjøring
Bestemmelsen gir kommunestyret forbud mot delegering. Dette tilsvarer tidligere § 42.

§ 8-5 Godtgjøring ved frikjøp
Bestemmelsen gir kommunestyret forbud mot delegering. Bestemmelsen er ny.

§ 8-6 Ettergodtgjøring
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Bestemmelsen er ny.

§ 8-7 Pensjonsordning
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 43.

§ 8-8 Rett til sykepenger
Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet og delegeringsadgang. Bestemmelsen er ny.
Kommunene og fylkeskommunene skal sørge for at folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftelse, har samme rett til sykepenger som ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.

§ 8-8 delegeres rådmannen.

§ 8-9 Rettigheter ved yrkesskade
Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet og delegeringsadgang. Bestemmelsen er ny.
Kommunene og fylkeskommunene skal sørge for at folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftelse, har samme rett yil ytelser ved yrkesskade som ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.

§ 8-9 delegeres rådmannen.

§ 8-10 Permisjoner
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet og delegeringsadgang. Bestemmelsen er ny.
2. avsnitt: Under permisjonen beholder de folkevalgte godtgjøringen i inntil to uker, med mindre de gir avkall på den. Under svangerskapspermisjon, omsorgspermisjon, fødselspermisjon, foreldrepermisjon

og permisjon ved barns og barnepassers sykdom skal kommunen og fylkeskommunen sørge for at de folkevalgte får rett til å beholde godtgjøringen etter de samme reglene som gjelder for de ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.

§ 8-10 delegeres rådmannen.

§ 9-1 Opprettelse av kommunale eller fylkeskommunale foretak
Første avsnitt gir kommunestyret en plikt som ikke kan delegeres. Dette tilsvarer tidligere § §§ 61 andre punktum og 62 nr. 1.

§ 9-2 Delegering av myndighet til kommunerådet eller fylkesrådet
Bestemmelsen gir kommunestyret avgjørelsesmyndighet og forbud mot delegering vedrørende om det som skal delegeres myndighet etter kapittel 9. Dette tilsvarer tidligere § 62 nr. 2.

§ 9-3 Vedtekter
Andre avsnitt gir avgjørelsesmyndighet som ikke kan delegeres vedrørende endring i vedtekter for kommunale foretak. Dette tilsvarer tidligere § 63.

§ 9-5 Styrets sammensetning
Første avsnitt gir kommunestyret delegeringsforbud med unntak av styremedlemmer som de ansatte skal velge. Dette tilsvarer tidligere § 65.

§ 9-7 Valgperiode for styremedlemmene
Tredje avsnitt gir avgjørelsesmyndighet for kommunestyret som det ikke er lov til å delegere. Dette tilsvarer tidligere § 66.

§ 9-11 Daglig leder
Bestemmelsen gir avgjørelsesmyndighet som kan delegeres i vedtektene. Dette tilsvarer tidligere § 70. *Det kan fastsettes i vedtektene at daglig leder skal ansettes av kommunestyret eller formannskapet, evenuelt fylkestinget eller fylkesutvalget.*

Kapitell 10 tar for seg parlamentarisk styreform. Hvis dette blir aktuelt må kommunestyret ta stilling til delegering. Her viser vi bare delegeringsforbud og delegeringsadgang.

§ 10-1 Innføring og oppheving av paramentarisk styreform
Første og fjerde avsnitt gir avgjørelselsesmyndighet for kommunestyret som det er forbudt å delegere. Dette tilsvarer tidligere § 18.

10-2 Kommuneråd og fylkesråd
Andre avsnitt, tredje avsnitt andre setning, fjerde avsnitt og femte avsnitt første setning gir avgjørelsesmyndighet for kommunestyret som ikke kan delegeres. Femte avsnitt siste setning gir avgjørelsesmyndighet og delegeringsadgang innenfor nærmere fastsatte grenser. Sjette avsnitt gir avgjørelsesmyndighet og delegeringsmyndighet av hvem som skal være adressat for kommunerådets halvårige rapporter. Dette tilsvarer tidligere §§ 19 og 20 nr. 2-3.

§ 10-4 Valg av kommuneråd eller fylkesråd
Første avsnitt gir delegeringsforbud. Andre avsnitt gir en plikt til å velge kommuneråd, jf. (1), som kan delegeres. Tredje avsnitt er både en plikt og en avgjørelsesmyndighet om kommunerådet skal fratre. Plikt til nyvalg, jf. (1). Dette tilsvarer tidligere § 19.

§ 10-5 Utpeking av kommunerådsleder eller fylkesrådsleder
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt ordfører. Dette tilsvarer tidligere § 19 a.

§ 10-6 Politiske stillinger
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunerådet. Andre avsnitt andre setning gir delegeringsforbud for kommunestyret. Bestemmelsen er ny.

§ 10-8 Styrer
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 20 nr. 4.

§ 10-9 Forslagsrett
Tredje avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Bestemmelsen er ny.

§ 11-5 Møteoffentlighet
Fjerde avsnitt gir delegeringsforbud for kommunerådet. Dette tilsvarer tidligere §§ 31 og 31 a nr. 3.

§ 11-7 Fjernmøter
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 30 nr. 2.
Kommunestyret og fylkestinget kan selv beslutte at folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen skal ha adgang til å holde møter som fjernmøte.

Kommunestyret gir folkevalgte organ i kommunen adgang til å holde møter som fjernmøte.

§ 11-8 Hastesaker
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Det er kun adgang til å delegere til angitte organer. Dette tilsvarer tidligere § 13.
Kommunestyret og fylkestinget kan selv gi formannskapet eller fylkesutvalget, kommunerådet eller fylkesrådet, et utvalg etter § 5-7 eller ordføreren myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle ha vært avgjort av et annet organ, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle det organet som skulle ha avgjort saken. En melding om vedtak som er truffet i medhold av første punktum, skal legges fram i det neste møtet i det organet som skulle ha avgjort saken.

I medhold av kommuneloven § 11-8 delegerer kommunestyret til formannskapet å treffe avgjørelser i saker som skulle vært avgjort av kommunestyret, når det er nødvendig at vedtaket treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette.

11-11 Fritak av personlige grunner
Bestemmelsen gir delegeringsforbud for det enkelte organ ved søknad om fritak fra behandlingen av en sak fra en folkevalgt. Dette tilsvarer tidligere § 40 nr. 4.

11-12 Reglement for saksbehandling
Bestemmelsen gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 39 nr. 1.

§ 11-13 Utvidet innsynsrett for folkevalgte organer
Fjerde avsnitt siste setning gir avgjørelsesmyndighet som kan delegeres. Rådet får avgjørelsesmyndighet vedrørende unntak fra innsyn i saksdokumenter. Bestemmelsen er ny,

§ 12-1 Innbyggerforslag
Første avsnitt andre og tredje setning, andre avsnitt og tredje avsnitt siste setning gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 39 a.

§ 12-2 Folkeavstemninger
Bestemmelsen gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 39 b.

§ 13-1 Kommunedirektør. Myndighet og oppgaver
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Andre avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunedirektøren. Tredje og fjerde avsnitt gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommunedirektøren. Femte avsnitt gir delegeringsadgang av rettighet tillagt kommunedirektøren. Sjette avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet under visse begrensninger. Dette tilsvarer tidligere §§ 22 og 23.

§ 13-2 Åremål
Bestemmelsen gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 24 nr. 2.

§ 13-4 Møterett for ansattes representanter i folkevalgte organer
Fjerde avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 26.

§ 13-5 Pensjonsordning for ansatte
Bestemmelsen gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet. Dette tilsvarer tidligere § § 24 nr. 3.

§ 14-2 Kommunestyrets og fylkestingets plikter
Bestemmelsen gir delegeringsforbud for kommunestyret. Dette tilsvarer tidligere § 44 nr. 6, § 45 nr. 2, § 48 nr. 3, § 52 nr. 1 og forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årberetning § 10 første ledd.

§ 14-3 Behandling av økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årberetning
Tredje avsnitt gir delegeringsadgang av innstillingsplikt og uttalelsesplikt vedrørende økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.
Femte avsnitt gir delegeringsadgang av plikt til orientering av departementet.

Dette tilsvarer tidligere § 44 nr. 1, 2, 6, 7 og 8, § 45 nr. 1, 2, 3 og 8, § 48 nr. 3, § 50 nr. 9, forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning § 10 første ledd og tredje ledd og § 11 andre ledd, forskrift 15.06.2004 nr. 905 om kontrollutvalg § 7, forskrift 15.12.2000 nr. 1423 om årsbudsjett § 15 andre og fjerde ledd og forskrift 24.08.2006 nr. 1033 om særbudsjett mv. for kommunale og fylkeskommunale foretak §§ 5 og 17

§ 14-5 Årsbudsjettets bindende virkning. Budsjettstyring
Første avsnitt andre setning gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet til underordnet organ.
Andre avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet.
Tredje avsnitt gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommunedirektøren vedrørende rapportering.
Fjerde avsnitt gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommunedirektøren vedrørende endringer i budsjettet.
Dette tilsvarer tidligere § 46 nr. 1, § 47 nr. 1-3 og forskrift 15.12.2000 nr. 1423 om årsbudsjett §§ 10 og 11.

§ 14-6 Årsregnskap og bokføring
Første avsnitt gir delgeringsadgang av plikt tillagt kommuner.
Dette tilsvarer tidligere § 48 nr. 2 og 6, § 75 og forskrift om årsregnskap og årsberetning §§ 2, 3 og 7.

§ 14-7 Årsberetning
Første avsnitt gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommuner.
Dette tilsvarer tidligere § 48 nr. 5 og forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning § 10 tredje og fjerde ledd.

§ 14-11 Inndekning av merforbruk i kommunekassen og fylkeskommunekassen
Andre avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet fra kommunestyret.
Dette tilsvarer tidligere § 48 nr. 4 og forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning § 9 fjerde ledd første punktum

§ 14-13 Finans og gjeldsforvaltning
Andre avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Tredje avsnitt gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommunedirektøren.
Dette tilsvarer tidligere §52 nr. 3 for forskrift 9.6.2009 nr. 635 om finansforvaltning § 6.

§ 14-14 Vilkår for å ta opp lån
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Tredje avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Fjerde avsnitt gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommunen.
Dette tilsvarer tidligere § 50 nr. 1 tredje punktum, nr. 2 første punktum og nr. 8, forskrift 15.12.2000 nr. 1423 om årsbudsjett § 14 og forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årberetning § 6.

§ 14-15 Lån til egne investeringer. Driftskreditt
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Andre avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen

Tredje avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Dette tilsvarer tidligere § 50 nr. 1 første og andre punktum og nr. 5.

§ 14-16 Lån til andres investeringer. Lån til innfrielse av kausjoner
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen
Andre avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Tredje avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Bestemmelsen er ny, men merk § 50 nr. 2 andre punktum.

§ 14-17 Lån til videre utlån og mottatte avdrag på videreutlån
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Dette tilsvarer tidligere § 50 nr. 6 og nr. 7 bokstav b.

§ 14-19 Garantier
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Dette tilsvarer tidligere §51.

§ 14-20 Pantsetting for andres gjeld
Bestemmelsen gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Dette tilsvarer tidligere § 51 nr. 4.

§ 14-21 Overdragelse av krav på skatter og avgifter
Bestemmelsen gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Dette tilsvarer tidligere § 54 første punktum.

§ 14-22 Motregning
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Andre avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Dette tilsvarer tidligere § 53.

§ 16-1 Rapportering til staten (KOSTRA)
Første avsnitt gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommuner.
Dette tilsvarer tidligere § 49 nr. 1 og nr. 2 og § 39 b nr. 2.

§ 16-1 delegeres rådmannen.

§ 17-1 Interkommunalt samarbeid
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Bestemmelsen er ny.

§ 18-1 Interkommunalt politisk råd
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Bestemmelsen er ny.

§ 18-3 Representantskap
Første avsnitt andre setning gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Andre avsnitt gir delegeringsadgang for kommunerådet under kommunestyrets begrensning.
Bestemmelsen er ny.

§ 18-4 Samarbeidsavtale
Andre avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Tredje avsnitt gir delegeringsforbud for representantskapet vedrørende endringer av samarbeidsavtale.
Bestemmelsen er ny.

§ 19-1 Kommunalt oppgavefellesskap
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Andre avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet.
Bestemmelsen er ny.

§ 19-3 Representantskap
Første avsnitt tredje setning gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Andre avsnitt første setning gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Andre avsnitt andre setning gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet dersom kommunestyret har delegert myndigheten til rådet.
Bestemmelsen er ny.

§ 19-4 Samarbeidsavtale
Andre avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Bestemmelsen er ny.

§ 20-1 Vertskommunesamarbeid
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Dette tilsvarer tidligere § 28-1 a.

§ 20-2 Administrativt vertskommunesamarbeid
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Andre avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret (til å delegere myndighet til vertskommunens kommunedirektør).
Dette tilsvrer tidligere § 28-1 b.

§ 20-3 Vertskommunesamarbeid med felles, folkevalgt nemnd
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunen.
Andre avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret (til å delegere myndighet til felles folkevalgt nemnd).
Tredje avsnitt gir delegeringsforbud for felles folkevalgt nemnd.
Sjette avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet fra en samarbeidskommune til vertskommune (instruksadgang).

Dette tilsvarer tidligere § 28-1 c.

Kommunestyret oppnevner en felles folkevalgt nemnd. Kommnunestyret vedtar delegering til nemnda.

§ 20-4 Samarbeidsavtale
Andre avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Dette tilsvarer tidligere § 28-1 e.

For at et vertskommunesamarbeid skal det opprettes en skriftlig samarbeidsavtale. Avtalen vedtas av kommunestyret selv. Endringer i avtalen, skal skje på samme måte.

§ 20-6 Klagebehandling i et vertskommunesamarbeid med felles, folkevalgt nemnd
Første avsnitt gir delegeringsadgang for kommunestyret til å opprette klagenemnd for klagebehandling i et vertskommunesamarbeid.
Dette tilsvarer tidligere § 28-1 g.

§ 20-8 Oppløsning og uttreden
Første avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt deltaker i vertskommunesamarbeid.
Andre avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt deltaker i vertskommunesamarbeid.
Dette tilsvarer tidligere § 28-1 i.

§ 22-1 Kommunestyrets og fylkestingets kontrollansvar
Andre avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunestyret (men som er naturlig at ligger hos kommunestyret).
Tredje avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunestyret (men som er naturlig at ligger hos kommunestyret).
Dette tilsvarer tidligere § 76 første og andre punktum.

§ 23-1 Kontrollutvalget
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Andre avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Fjerde avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunestyret.
Dette tilsvarer tidligere § 77 nr. 1-3.

§ 23-3 Forvaltningsrevisjon
Tredje avsnitt første setning gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Tredje avsnitt andre setning gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet til kontrollutvalget.
Dette tilsvarer tidligere § 77 andre punktum og forskrift 15.06.2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 10 første ledd første punktum.

§ 23-4 Eierskapskontroll
Tredje avsnitt første setning gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Tredje avsnitt andre setning gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet til kontrollutvalget.
Dette tilsvarer tidligere forskrift 15.06.2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner

§ 13 andre ledd første punktum.

§ 23-6 Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.
Fjerde avsnitt gir delegeringsadgang av avgjørelsesmyndighet tillagt kommunestyret.
Dette tilsvarer tidligere § 80.

§ 23-7 Sekretariatet
Sjette avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Dette tilsvarer tidligere § 77 nr. 9 og forskrift 15.06.2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 20.

§ 24-1 Valg av revisor
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Andre avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Dette tilsvarer tidligere § 78 nr. 3-4.

§ 24-2 Revisors ansvar og myndighet
Fjerde avsnitt gir delegeringsadgang av plikt til å fremlegge opplysninger på forespørsel fra revisor.
Dette tilsvarer tidligere § 78 nr. 1-2 og 5-7.

§ 25-1 Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen
Tredje avsnitt gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommunedirektøren.
Dette tilsvarer tidligere §§ 20 nr. 2 og 23 nr. 2.

§ 25-2 Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn
Bestemmelsen gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommunedirektøren.
Bestemmelsen er ny.

§ 26-1 Eierskapsmelding
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Bestemmelsen er ny.

§ 27-4 Opplysningsplikt ved lovlighetskontroll
Bestemmelsen gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommunen.
Dette tilsvarer tidligere § 59 nr. 6.

§ 27-4 delegeres rådmannen.

§ 28-4 Kommunens og fylkeskommunens orienteringsplikt og plikt til å vedta en tiltaksplan
Andre avsnitt gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommunen.
Bestemmelsen er ny, men merk § 60 nr. 5.

§ 29-2 Vedtak om betalingsinnstillling. Oppnevning av tilsynsnemnd
Første avsnitt gir delegeringsforbud for kommunestyret.
Dette tilsvarer tidligere § 56.

§ 30-3 Innsyn og undersøkelser
Første avsnitt gir delegeringsadgang av plikt tillagt kommunen.
Dette tilsvarer tidligere § 60 c.

§ 30-3 delegeres rådmannen.

Klagebehandling
Fauske kommune har en meget omfattende klagebehandling. I dag er helse- og omsorgsutvalg, plan- og utviklingsutvalget og oppvekst- og kulturutvalget underinstans for vedtak fattet av rådmannen, etter hvilke saker som behandles. Dette medfører at klagebehandling tar veldig lang tid.

Rådmannen ønsker at underinstans for vedtak fattet av rådmannen, er rådmannen. Dermed får rådmannen mulighet til å vurdere saken på nytt før saken eventuelt oversendes til klagenemnda, som etter forvaltningsloven § 28 2. ledd er formannskapet.

Rådmannens vurdering:
Underinstans ved klagebehandling for vedtak fattet av rådmannen er rådmannen.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)			Lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)	Ikrafttredelse
Deler	**Kapitler**	**Lovparagrafer**	**Lovparagrafer**	
Første del. Generelle bestemmelser	Kapittel 1. Lovens formål og virkeområde	§ 1-1 Lovens formål	§ 1	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 1-2 Lovens virkeområde	§ 2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 2. Det kommunale og fylkeskommunale selvstyret	§ 2-1 Kommunalt og fylkeskommunalt selvstyre	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 2-2 Prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til det kommunale og fylkeskommunale selvstyret	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 3. Kommuneinndeling og kommunenavn mv.	§ 3-1 Kommuneinndeling og kommunenavn	§ 3 nr. 1-4.	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 3-2 Kommunevåpen og kommuneflagg	§ 3 nr. 6	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 4. Informasjon om kommunens og fylkeskommunens virksomhet	§ 4-1 Informasjon om kommunens og fylkeskommunens virksomhet	§ 4	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
Andre del. Folkevalgte	Kapittel 5. Kommunal organisering. Folkevalgte organer	§ 5-1 Folkevalgte organer	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-2 Andre kommunale organer	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-3 Kommunestyre og fylkesting. Intern delegering	§ 6	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-4 Kommunestyrets og fylkestingets adgang til å delegere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

		§ 5-5 Kommunestyrets og fylkestingets sammensetning	§ 7	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-6 Formannskap og fylkesutvalg	§ 8	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-7 Utvalg	§ 10 nr. 1-3 og 5-6	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-8 Direkte valg til kommunedelsutvalg	§ 12 nr. 2 og 5-7	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-9 Kommunestyre- og fylkestingskomiteer	§ 10 a	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-10 Styre for institusjon	§ 11	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-11 Partssammensatte utvalg (administrasjonsutvalg)	§ 25	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-12 Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom	§ 10 b	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-13 Reglement for folkevalgte organer	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 5-14 Reglement for delegering og innstilling	§ 39 nr. 2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 6. Ordfører	§ 6-1 Ordførerens myndighet og oppgaver	§ 9 nr. 3-5	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 6-2 Valg av ordfører og varaordfører	§ 9 nr. 1-2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

	Kapittel 7. Valg til folkevalgte organer	§ 7-1 Konstituerende møte i kommunestyret og fylkestinget	§ 17	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 7-2 Valgbarhet og plikt til å ta imot valg	§ 14	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 7-3 Utelukket fra valg	§ 14	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 7-4 Forholdsvalg, avtalevalg eller flertallsvalg	§ 35 nr. 3-4	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 7-5 Listeforslag ved forholdsvalg	§ 36	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 7-6 Valgoppgjør ved forholdsvalg	§ 37	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 7-7 Avtalevalg	§ 38 a	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 7-8 Flertallsvalg	§ 38	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 7-9 Uttreden og fritak	§ 15 nr. 1 og 2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 7-10 Opprykk, nyvalg og suppleringsvalg	§ 16	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 7-11 Suspensjon o.l.	§ 15 nr. 3	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 8. Rettigheter og plikter for folkevalgte	§ 8-1 Rett og plikt til å delta i møte	§ 40 nr. 1-2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

		§ 8-2 Rett til fri fra arbeid	§ 40 nr. 1 andre ledd	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 8-3 Dekning av utgifter og økonomisk tap	§ 41	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 8-4 Arbeidsgodtgjøring	§ 42	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 8-5 Godtgjøring ved frikjøp	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 8-6 Ettergodtgjøring	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 8-7 Pensjonsordning	§ 43	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 8-8 Rett til sykepenger	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 8-9 Rettigheter ved yrkesskade	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 8-10 Permisjoner	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 9. Kommunale og fylkeskommunale foretak	§ 9-1 Opprettelse av kommunale eller fylkeskommunale foretak	§§ 61 andre punktum og 62 nr. 1	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-2 Delegering av myndighet til kommunerådet eller fylkesrådet	§ 62 nr. 2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-3 Vedtekter	§ 63	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

		§ 9-4 Foretakets ledelse	§ 64	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-5 Styrets sammensetning	§ 65	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-6 Ansattes rett til å velge styremedlemmer	§ 65 nr. 3 andre punktum flg.	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-7 Valgperiode for styremedlemmene	§ 66	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-8 Styrets myndighet	§ 67	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-9 Styremøter	§ 68	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-10 Vedtak som må godkjennes av kommunestyret eller fylkestinget	§ 69	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-11 Daglig leder	§ 70	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-12 Daglig leders myndighet	§ 71 nr. 1 og 3	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-13 Internkontroll i kommunalt og fylkeskommunalt foretak	§ 71 nr. 2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-14 Rapportering til styret i foretaket om internkontroll og statlig tilsyn	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-15 Budsjettstyring	Forskrift 24.06.2006 nr. 1033 om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak § 4	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

		§ 9-16 Forholdet til kommunens eller fylkeskommunens administrasjon	§ 72	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-17 Representasjon	§ 73	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 9-18 Overskridelse av representasjonsretten	§ 74	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 10. Parlamentarisk styreform	§ 10-1 Innføring og oppheving av parlamentarisk styreform	§ 18	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 10-2 Kommuneråd og fylkesråd	§§ 19 og 20 nr. 2-3	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 10-3 Møteplikt. Møte- og talerett	§ 20 nr. 5	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 10-4 Valg av kommuneråd eller fylkesråd	§ 19	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 10-5 Utpeking av kommunerådsleder eller fylkesrådsleder	§ 19 a	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 10-6 Politiske stillinger	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 10-7 Fratreden	§§ 19 nr. 5-7 og 19 a nr. 6-8	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 10-8 Styrer	§ 20 nr. 4	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 10-9 Forslagsrett	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

		§ 10-10 Kontorlokaler og assistanse	§ 21	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 11. Saksbehandling i folkevalgte organer	§ 11-1 Virkeområde	§ 29	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-2 Møte	§ 30 nr. 1 og § 32 nr. 1 og 4 og § 34 nr. 2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-3 Innkalling og saksliste	§§ 32 nr. 2 og 3 og 34 nr. 1	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-4 Møtebok	§ 30 nr. 3-4	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-5 Møteoffentlighet	§§ 31 og 31 a nr. 3	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-6 Lyd- og bildeopptak	§ 31 a nr. 2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-7 Fjernmøter	§ 30 nr. 2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-8 Hastesaker	§ 13	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-9 Vedtaksførhet og avstemninger	§§ 33 og 35 nr. 1-2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-10 Inhabilitet for folkevalgte	§ 40 nr. 3-4	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-11 Fritak av personlige grunner	§ 40 nr. 4	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

		§ 11-12 Reglement for saksbehandling	§ 39 nr. 1	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 11-13 Utvidet innsynsrett for folkevalgte organer.	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
Tredje del. Innbyggerdeltakelse	Kapittel 12. Innbyggerdeltakelse	§ 12-1 Innbyggerforslag	§ 39 a	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 12-2 Folkeavstemninger	§ 39 b	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
Fjerde del. Administrasjonen	Kapittel 13. Administrasjonen	§ 13-1 Kommunedirektør. Myndighet og oppgaver	§§ 22 og 23	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 13-2 Åremål	§ 24 nr. 2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 13-3 Inhabilitet for ansatte	§ 40 nr. 3	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 13-4 Møterett for ansattes representanter i folkevalgte organer	§ 26	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 13-5 Pensjonsordning for ansatte	§ 24 nr. 3	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
Femte del. Økonomi	Kapittel 14. Økonomiforvaltning	§ 14-1 Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen	§§ 5 og 52 nr. 3	01.01.2020
		§ 14-2 Kommunestyrets og fylkestingets plikter	§ 44 nr. 6, § 45 nr. 2, § 48 nr. 3, § 52 nr. 1 og forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning § 10 første ledd	01.01.2020
		§ 14-3 Behandling av økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning	§ 44 nr. 1, 2, 6, 7 og 8, § 45 nr.1, 2, 3 og 8, § 48 nr. 3, § 50 nr. 9, forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning § 10 første ledd og tredje ledd og § 11 andre ledd, forskrift 15.6.2004 nr. 905 om kontrollutvalg § 7, forskrift 15.12.2000 nr. 1423 om årsbudsjett § 15 andre og fjerde ledd og og forskrift 24.8.2006 nr. 1033 om særbudsjett mv. for kommunale og fylkeskommunale foretak §§ 5 og 17	01.01.2020

		§ 14-4 Økonomiplan og årsbudsjett	§ 44 nr. 3 og 4, § 46 nr. 2, 3, 4 og 5, plan og bygningsloven § 11-1 og forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsbudsjett § 4 andre ledd og § 6 andre, tredje og fjerde ledd	01.01.2020
		§ 14-5 Årsbudsjettets bindende virkning. Budsjettstyring	§ 46 nr. 1, § 47 nr. 1-3 og forskrift 15.12.2000 nr. 1423 om årsbudsjett §§ 10 og 11	01.01.2020
		§ 14-6 Årsregnskap og bokføring	§ 48 nr. 2 og 6, § 75 og forskrift om årsregnskap og årsberetning §§ 2, 3 og 7	01.01.2020
		§ 14-7 Årsberetning	§ 48 nr. 5 og forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning § 10 tredje og fjerde ledd	01.01.2020
		§ 14-8 Budsjett, regnskap og årsberetning for interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefellesskap	Bestemmelsen er ny	01.01.2020
		§ 14-9 Skillet mellom drift og investering i økonomiplan, årsbudsjett og årsregnskap	Forskrift 15.12.2000 nr. 1423 om årsbudsjett § 5 femte ledd nr. 5 og sjette ledd og forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning § 3 tredje ledd nr. 5 og fjerde ledd første til tredje punktum.	01.01.2020
		§ 14-10 Balanse i økonomiplanen og årsbudsjettet	§§ 44 nr. 4, 46 nr. 6 og 46 nr. 7 samt forskrift 15.12.2000 nr. 1423 om årsbudsjett §§ 5 fjerde og syvende ledd og 6 femte ledd andre punktum	01.01.2020
		§ 14-11 Inndekning av merforbruk i kommunekassen og fylkeskommunekassen	§ 48 nr. 4 og forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning § 9 fjerde ledd første punktum	01.01.2020
		§ 14-12 Inndekning av merforbruk i kommunalt og fylkeskommunalt foretak, interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefellesskap	Forskrift 15.12.2000 nr. 1423 om årsbudsjett § 7	01.01.2020
		§ 14-13 Finans- og gjeldsforvaltning	§ 52 nr. 3 og forskrift 9.6.2009 nr. 635 om finansforvaltning § 6	01.01.2020
		§ 14-14 Vilkår for å ta opp lån	§ 50 nr. 1 tredje punktum, nr. 2 første punktum og nr. 8, forskrift 15.12.2000 nr. 1423 om årsbudsjett § 14 og forskrift 15.12.2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning § 6	01.01.2020
		§ 14-15 Lån til egne investeringer. Driftskreditt	§ 50 nr. 1 første og andre punktum og nr. 5	01.01.2020
		§ 14-16 Lån til andres investeringer. Lån til innfrielse av kausjoner.	Bestemmelsen er ny, men merk § 50 nr. 2 andre punktum	01.01.2020
		§ 14-17 Lån til videre utlån og mottatte avdrag på videreutlån	§ 50 nr. 6 og nr. 7 bokstav b	01.01.2020
		§ 14-18 Avdrag på lån	§ 50 nr. 7 bokstav a	01.01.2020
		§ 14-19 Garantier	§ 51	01.01.2020
		§ 14-20 Pantsetting for andres gjeld	§ 51 nr. 4	01.01.2020

		§ 14-21 Overdragelse av krav på skatter og avgifter	§ 54 første punktum	01.01.2020
		§ 14-22 Motregning	§ 53	01.01.2020
	Kapittel 15. Selvkost	§ 15-1 Beregning av selvkost	Bestemmelsen er ny	01.01.2020
	Kapittel 16. Kommunenes og fylkeskommunenes rapportering til staten	§ 16-1 Rapportering til staten (KOSTRA)	§ 49 nr. 1 og nr. 2 og § 39 b nr 2	01.01.2020
		§ 16-2 Kommunalt rapporteringsregister (KOR)	§ 49 a	01.01.2020
Sjette del. Interkommunalt samarbeid	Kapittel 17. Interkommunalt samarbeid	§ 17-1 Interkommunalt samarbeid	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 18. Interkommunalt politisk råd	§ 18-1 Interkommunalt politisk råd	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 18-2 Deltakeransvar	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 18-3 Representantskap	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 18-4 Samarbeidsavtale	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 19. Kommunalt oppgavefellesskap	§ 19-1 Kommunalt oppgavefellesskap	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 19-2 Deltakeransvar	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 19-3 Representantskap	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 19-4 Samarbeidsavtale	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

	Kapittel 20. Vertskommune	§ 20-1 Vertskommunesamarbeid	§ 28-1 a	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 20-2 Administrativt vertskommunesamarbeid	§ 28-1 b	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 20-3 Vertskommunesamarbeid med felles, folkevalgt nemnd	§ 28-1 c	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 20-4 Samarbeidsavtale	§ 28-1 e	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 20-5 Klagebehandling i et administrativt vertskommunesamarbeid	§ 28-1 f	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 20-6 Klagebehandling i et vertskommunesamarbeid med felles, folkevalgt nemnd	§ 28-1 g	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 20-7 Lovlighetskontroll	§ 28-1 h	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 20-8 Oppløsning og uttreden	§ 28-1 i	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 20-9 Kontrollutvalgets myndighet i en vertskommune	§ 28-1 j	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 20-10 Statlig tilsyn med vertskommuner	§ 28-1 k	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 21. Representasjon av begge kjønn i styret i aksjeselskaper	§ 21-1 Representasjon av begge kjønn i styret	§ 80 a	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
Syvende del. Egenkontroll	Kapittel 22. Kommunestyrets og fylkestingets kontrollansvar	§ 22-1 Kommunestyrets og fylkestingets kontrollansvar	§ 76 første og andre punktum	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

	Kapittel 23. Kontrollutvalgets virksomhet	§ 23-1 Kontrollutvalget	§ 77 nr. 1-3	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 23-2 Kontrollutvalgets ansvar og myndighet	§ 77 nr. 1 siste punktum, 4, 5 og 7 og forskrift 15.06.2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 4 første ledd andre og tredje punktum	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 23-3 Forvaltningsrevisjon	§ 77 nr. 4 andre punktum og forskrift 15.06.2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 10 første ledd første punktum	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 23-4 Eierskapskontroll	forskrift 15.06.2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 13 andre ledd første punktum	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 23-5 Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget	§ 77 nr. 6	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 23-6 Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.	§ 80	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 23-7 Sekretariatet	§ 77 nr. 9 og forskrift 15.06.2004 nr. 905 om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 20	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 24. Revisjon	§ 24-1 Valg av revisor	§ 78 nr. 3-4	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 24-2 Revisors ansvar og myndighet	§ 78 nr. 1-2 og 5-7	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 24-3 Revisors møterett, opplysningsplikt mv.	§ 77 nr. 8 og forskrift 15.6.2004 nr. 904 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. §§ 19 første og andre ledd og 20 første og andre ledd	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 24-4 Revisors uavhengighet og vandel	§ 79	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 24-5 Regnskapsrevisjonens innhold	Forskrift 15.6.2004 nr. 904 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. § 3 første, andre og fjerde ledd	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

		§ 24-6 Revisors plikter ved utførelsen av regnskapsrevisjon	Forskrift 15.6.2004 nr. 904 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. § 4 første ledd	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 24-7 Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor	Forskrift 15.6.2004 nr. 904 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. § 4 andre ledd	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 24-8 Revisjonsberetning	forskrift 15.6.2004 nr. 904 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. § 5	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 24-9 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 24-10 Innsyn og undersøkelser i selskaper o.l.	§ 80	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
	Kapittel 25. Internkontroll	§ 25-1 Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen	§§ 20 nr. 2 og 23 nr. 2	Fra den tid Kongen bestemmer
		§ 25-2 Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn	Bestemmelsen er ny	Fra den tid Kongen bestemmer
	Kapittel 26. Eierstyring	26-1 Eierskapsmelding	Bestemmelsen er ny	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
Åttende del. Statlig kontroll og tilsyn	Kapittel 27. Lovlighetskontroll	§ 27-1 Lovlighetskontroll	§ 59 nr. 1-2 og 5	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 27-2 Hva som kan lovlighetskontrolleres	§ 59 nr. 1-2	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 27-3 Innholdet i lovlighetskontrollen	§ 59 nr. 3-4	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 27-4 Opplysningsplikt ved lovlighetskontroll	§ 59 nr. 6	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

	Kapittel 28. Statlig kontroll med kommuner og fylkeskommuner med økonomisk ubalanse	§ 28-1 Innmelding i registeret om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)	§ 60 nr. 1 bokstav a, b, c og e	01.01.2020
		§ 28-2 ROBEK-registerets betydning for tredjeperson	§ 60 nr. 3 andre punktum og nr. 4 andre punktum	01.01.2020
		§ 28-3 Departementets kontroll med årsbudsjett og låneopptak mv.	§ 60 nr. 1, 2 og 4	01.01.2020
		§ 28-4 Kommunens og fylkeskommunens orienteringsplikt og plikt til å vedta en tiltaksplan	Bestremmelsen er ny, men merk § 60 nr. 5	01.01.2020
		§ 28-5 Utmelding fra ROBEK-registeret	Bestemmelsen er ny	01.01.2020
		§ 28-6 Lovlighetskontroll av vedtak om årsregnskap ved negativ revisjonsberetning	Bestemmelsen er ny	01.01.2020
	Kapittel 29. Utlegg og konkurs. Betalingsinnstilling og statlig tilsynsnemnd	§ 29-1 Utlegg og arrest, konkurs og gjeldsforhandling	§ 55 nr. 1-2	01.01.2020
		§ 29-2 Vedtak om betalingsinnstilling. Oppnevning av tilsynsnemnd	§ 56	01.01.2020
		§ 29-3 Utbetalinger etter vedtak om betalingsinnstilling	§ 57	01.01.2020
		§ 29-4 Utarbeiding av en ny økonomiplan og et nytt årsbudsjett	§ 58	01.01.2020
	Kapittel 30. Statlig tilsyn	§ 30-1 Kapitlets virkeområde	§ 60 a	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 30-2 Lovlighetstilsyn	§ 60 b	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 30-3 Innsyn og undersøkelser	§ 60 c	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

		§ 30-4 Pålegg om retting	§ 60 d	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 30-5 Partsrettigheter	§ 60 d fjerde ledd	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 30-6 Samordning av statlige tilsynsmyndigheter	Bestemmelsen er delvis ny og delvis videreføring av § 60 e	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023
		§ 30-7 Samordning mellom statlig tilsynsvirksomhet og kommuner eller fylkeskommuner	Bestemmelsen er delvis ny og delvis videreføring av § 60 e	Fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023

Kommunestyret

Kommunestyret er det øverste besluttende organ med overordnet ansvar for hele kommunens virksomhet. Kommunestyret skal på grunnlag av prinsippdebatter, analyser og temadebatter velge satsingsområder og prioritere tiltak.

Kommunestyret skal avgjøre saker som gjelder:

- Hovedtrekkene i kommuneorganisasjonen – både politisk og administrativ struktur
- Budsjett, økonomiplaner, regnskap og årsmelding
- Vedta alkoholpolitisk handlingsplan
- Langtidsplanlegging og handlingsprogrammer, herunder kommuneplaner og reguleringsplaner
- Utbyggingsoppgaver og tiltak av overordnet betydning
- Saker som ikke er delegert

DELEGERING I ØKONOMISAKER

1.1. Behandlingsprosedyrer

1.1.1. Kommunestyret fastsetter behandlingsprosedyrer for økonomiplan og årsbudsjett i hht kommunelovens §§ ~~44 og 45~~ *14-13 og 14-4*. Kommunestyret står fritt til å bestemme hvordan og i hvilket omfang administrasjonen skal medvirke i økonomiplan- / budsjett-arbeidet.

1.1.2. Kommunestyret fastsetter når økonomiplan-/budsjettforslaget skal være offentlig (meroffentlighet).

Kommunelovens §§~~ 44 nr.4 og 45 nr. 3~~ *14-3 nr. 4* om offentlighet er et minimumskrav.

Ved framlegging av årsbudsjett for politisk behandling, framstilles budsjettet pr. resultatenhet. Videre skal det følge en spesifisert oversikt over det enkelte investeringsprosjekt som inngår i investeringsbudsjettet.

Rådmannen utarbeider forslag til budsjett som fremlegges for formannskapet.

Formannskapet gir innstilling til kommunestyret.

1.2. Økonomiplan

Etter kommunelovens §~~ 44~~ *14-2* har kommunestyret ansvar for at det ~~en gang i året~~ blir utarbeidet og vedtatt en ~~rullerende~~ økonomiplan *for de neste fire årene*.

Kommunestyret vedtar selv økonomiplan og endringer av denne. Vedtak skjer etter innstilling fra formannskap. Rådmannen utarbeider forslag som fremlegges for formannskapet.

Økonomiplanen skal utarbeides ~~på en slik måte at den som minimum dekker fastsatte forskrifter til kommunale økonomiplaner (fastsatt av Kommunal og arbeidsdepartementet 27.desember 1994 med hjemmel i kommunelovens § 44 nr. 6)~~ *etter § 14-4*.

1.3. Reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker

Delegeringsregler for politiske utvalg

Kommunestyrets beslutningsmyndighet:

1.3.1. Kommunestyret vedtar årsbudsjettet.

1.3.2. Kommunestyret foretar selv budsjettendringer som omfatter endringer i skatt

og rammetilskudd

1.4. Delegering av budsjettmyndighet til formannskapet

1.4.1. Formannskapet tildeles myndighet til å foreta budsjettendringer innenfor og mellom programområder i hele driftsbudsjettet. Likeledes tildeles formannskapet myndighet til å disponere merinntekter innenfor driftsbudsjettet som ikke er lagt til kommunestyret selv.

1.4.2. Formannskapet gis fullmakt til å disponere budsjetterte avsetninger til tilleggsbevilgninger m.m.(reserver) til styrking av andre budsjettposter/nye tiltak m.m.

1.4.3. Under behandling av årsbudsjettet fatter kommunestyret vedtak om låneopptak.

1.5. Delegering av budsjettmyndighet til rådmannen

1.5.1. Rådmannen tildeles myndighet til å foreta budsjettendringer innenfor driftsbudsjettet til den enkelte resultatenhet.

1.5.2. Rådmannen tildeles myndighet til å foreta budsjettendringer innenfor den samlede driftsramme til stab / støtteenhetene med unntak av merinntekter på kvotekraft / konsesjonskraft.

1.5.3. Rådmannen tildeles myndighet til å disponere merinntekter innenfor den enkelte resultatenhet dersom det er sammenheng mellom resultatenhetens merinntekter og merutgifter.

1.5.4 Rådmannen har ansvar for alle anvisninger, bortsett fra bilag som angår rådmannen selv.

Slike bilag anvises av ordfører.

1.7. Finansforvaltning

Rådmannen har myndighet i hht gjeldende reglement for Fauske kommunes finansforvaltning.

1.7.1. Begrensninger i fullmaktsbestemmelsene

Fullmakten etter dette reglementet er begrenset til budsjettendringer som ikke:

· omfatter tiltak som strider mot de mål, premisser og prioriteringer som er lagt til grunn for kommunestyrets vedtak innenfor respektive programområder

· binder opp senere års budsjetter

1.8. Regnskapsavslutning

I m.h.t. budsjett og regnskapsforskriftene~~s~~ gis rådmannen myndighet til avgjøre delvise strykninger ved regnskapsavslutning.

Med delvises strykninger forstås i denne sammenheng de tilfeller hvor deler av budsjettert overføring til investeringsregnskapet må strykes, eller hvor hele den budsjetterte overføring til investeringsregnskapet og deler av de budsjetterte avsetninger må strykes.

Vedtaket om strykninger må være gjort før regnskapet avsluttes.

Formannskap

Formannskapet behandler forslag til økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak.

For øvrig fastsetter kommunestyret selv området for formannskapets virksomhet.

Formannskapet kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.

Formannskapet delegeres myndighet til å inngå forlik innenfor en ramme på kr. 1.000.000,-.

Ordfører

Etter kommunelovens § ~~9~~ 6-1 nr.5 gis ordfører myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Ordfører har myndighet til å foreta bevilgninger fra kto. 1470-1020-1001 (formannskapets disposisjonskonto) for inntil kr. 20.000,-.

I alle forhandlinger hvor kommunen er part og som kan innebære kostnader for kommunen skal ordfører orienteres/forespørres om å delta.

Ordføreren gis myndighet til å begjære påtale i alle saker som gjelder innbrudd, tyveri og hærverk på kommunens eiendommer, og for øvrig i de tilfeller der hensynet til hurtig etterforskning krever rask påtale.

Partssammensatt utvalg

Partssammensatt utvalg foreslår og behandler følgende personalpolitiske saker:

- Permisjonsreglement
- Lønnspolitisk plan
- Kompetanseplan
- Rekrutteringsplan
- Seniorplan
- Reglement for påskjønnelse og oppmerksomhet
- Etikkreglement
- Pressereglement
- Tiltak for likestilling
- Inkluderende arbeidsliv

Partssammensatt utvalg forelegges endringer i hovedtrekkene i kommuneadministrasjons organisering.

Partssammensatt utvalg drøfter:

- Kvalitets-, fornyings og utviklingstiltak som er sentralt og lokalt initiert
- Oppfølging og implementering av nasjonalt vedtatte reformer o.l.

Partssammensatt utvalg orienteres fra KS sine to årlige kontaktmøter med statlige myndigheter.

Partssammensatt utvalg behandler budsjett som orienteringssak.

Plan- og utviklingsutvalg

Plan- og utviklingsutvalget er opprettet i medhold av kommunelovens § ~~10~~ *5-7* og skal være kommunens organ for behandling av plansaker.

Helse- og omsorgsutvalg

I henhold til kommunestyrets vedtak om den politiske organisasjonsmodellen skal helse- og omsorgsvalget behandle saker innen helse- og omsorgsområdet.

Oppvekst- og kulturutvalg

I henhold til kommunestyrets vedtak om den politiske organisasjonsmodellen skal oppvekst- og kulturutvalget behandle saker innen oppvekst- og kulturområdet.

Oppvekst- og kulturutvalget prioriterer søknader om spillemidler som oversendes Nordland fylkeskommune.

Oppvekst- og kulturutvalget tildeles myndighet til å fordele tilskudd til frivillige organisasjoner mv innenfor vedtatte budsjettrammer.

Kontrollutvalg

Kontrollutvalget er et lovpålagt utvalg - valgt av kommunestyret - for å drive kontroll og tilsyn med forvaltningen.

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å sikre at den kommunale virksomheten skjer i samsvar med gjeldende lover og regler, og kommunale planer og vedtak. Utvalget skal ha innsyn i og føre tilsyn med hvordan administrasjonen løser sine oppgaver.

~~Rådmann~~ *Kommunedirektør*

~~Rådmannen~~ *Kommunedirektøren* er den øverste leder for den samlede kommunale virksomhet og skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet og at vedtak blir iverksatt.

Med hjemmel i kommunelovens § ~~23 nr.4~~ *13-1 nr. 6* gir kommunestyret ~~rådmannen~~ *kommunedirektøren* fullmakt til å ta avgjørelser i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell karakter, så sant det ikke er i strid med lov, forskrift eller reglement, eller hvor kommunestyret ikke har bestemt noe annet.

~~Rådmannen~~ *Kommunedirektøren* har innstillingsrett i alle saker med unntak av budsjett og økonomiplan.

KRISER

~~Rådmannen~~ *Kommunedirektøren* disponerer inntil 1 million kroner i krisesituasjoner – jfr. Kommunens kriseplan vedtatt i K – sak 67/2000.

NABOLOVEN

~~Rådmannen~~ *Kommunedirektøren* opptrer på kommunens vegne i naboforhold.

TOMTETILDELINGER

Kurante tomtetildelinger hvor pris er fastsatt av kommunestyret/formannskap i kommunale boligfelt foretas av ~~rådmannen~~ *kommunedirektøren*.

Tildeling av næringstomter til industriformål.

NÆRINGSFOND

~~Rådmannen~~ *Kommunedirektøren* gis fullmakt til å avgjøre søknader om lån/garanti og tilskudd innenfor et øvre beløp på kr. 20.000,-.

Slike vedtak fremlegges for formannskapet som referatsak i påfølgende møte.

PERSONALFORVALTNING

Etter kommuneloven § 13-1 har kommunedirektøren det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenestelige reaksjoner, hvis ikke annet er fastsatt i lov.

~~Rådmannen gis fullmakt til å treffe vedtak i henhold til lov og avtaleverk innenfor personalforvaltningen, og innenfor de rammer som kommunestyret eller annet organ til enhver tid fastsetter, herunder:~~

- ~~tilsettinger~~
- ~~leder av forhandlingsutvalg~~
  - ~~Denne funksjonen kan ikke delegeres videre ut til enhetsnivå~~

- ~~Utvalget gis myndighet til å forhandle på vegne av kommunen i saker om lokal lønnsdannelse og saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidergiver og de ansatte~~
- Arbeidsmiljøutvalg

Arbeidsmiljøutvalget består av 4 representanter fra arbeidergiver og 4 representanter fra arbeidstakerne. ~~Rådmannen~~ *Kommunedirektøren* utpeker de 4 representantene fra arbeidergiver

JAKOBSBAKKEN

Plan- og utviklingsutvalget delegerer til ~~rådmannen~~ *kommunedirektøren* å innhente uttalelse fra fylkeskommunens kulturminneavdeling i saker som gjelder alle gjenoppbygginger, utvidelser og fasadeendringer innenfor regulert område for Jakobsbakken, jfr § 2.2 Fellesbestemmelser.

~~Fauske parkering~~

~~I henhold til vedtak i formannskapet sak 207/08, gis Fauske Parkering as rett til å disponere kommunal eid grunn i 30 år gjeldende fra 01.11.06 som det fremgår av regulerings- og bebyggelsesplan til offentlige parkeringsplasser. Avtale inngått 23.10.2006 mellom Fauske kommune og Fauske Parkering AS revideres tilsvarende.~~

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16583 Arkiv sakID.: 20/2390	Saksbehandler: Siv Anita Johnsen Brekke

Sak nr.		Dato
119/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Søknad om opptak av startlånsmidler fra Husbanken 2020

Rådmannens forslag til innstilling:

Kommunestyret godkjenner at det søkes om opptak av startlånsmidler fra Husbanken til videreformidling i 2021 på kr. 30.000.000,-.

Låneopptaket fordrer godkjenning av Fylkesmannen i Nordland.

Vedlegg:

09.11.2020	Retningslinjer startlån Fauske kommune	1457958
06.11.2020	Informasjonsbrev dok krav lån kommunedir 26. okt 2020	1457959

Saksopplysninger:

Fauske kommune fikk i 2020 tildelt kr. 30.000.000,- i startlånsmidler fra Husbanken. I tillegg hadde vi kr. 20.617.569,- i ikke utbetalte lånemidler fra 2019. Totalt tilsvarer dette kr. 50.617.569,- disponible midler til videre utlån for 2020.

Det er så langt i 2020 behandlet og avsluttet 117 saker, som er en betydelig økning fra 2019. Av disponible midler gjenstår det nå kr. 7.500.000,- etter at man har hensyntatt alle forhåndsgodkjente lånesøknader.

Startlån gis med bakgrunn i Husbanken forskrift og kommunens egne retningslinjer som er basert på forskriften. Ordningen med startlån ble innført i januar 2003, og det har vært av avgjørende betydning for kommunen at vi har kunnet ta denne ordningen i bruk, slik at vi har kunnet bidra til at flest mulig skal kunne bo godt og trygt.

Startlån skal bidra til at husstander med langvarige boligfinansieringsproblemer skal kunne skaffe seg en egnet bolig og beholde den. Det er ikke nødvendig med egenkapital, men søker må ha tilstrekkelig inntekt til å dekke utgiftene på startlånet ved siden av andre utgifter. De overordnede målene er at en husstand skal kunne bo trygt og godt, og starlånsordningen er et viktig virkemiddel for å bidra til det.

Kommunen gjør en individuell vurdering av lånsøkers behov, og det foretas en bevisst prioritering innenfor vår ramme av lån og tilskudd, slik at de mest vanskeligstilte prioriteres først.

De prioriterte gruppene er:

- Barnefamilier med behov for egnet og stabil bosituasjon

- Barnefamilier/personer som står i fare for å miste boligen – refinansiering
- Personer med lav, men stabil og forutsigbar inntekt, som ikke har mulighet til å spare opp egenkapital
- Personer som mottar trygd/offentlige ytelser
- Personer med særlige sosiale og helsemessige utfordringer
- Personer med nedsatt funksjonsevne
- Personer som bor i kommunal bolig

Fauske kommune gir i utgangspunktet bare lån til personer som er bosatt i vår kommune. Dette i henhold til retningslinjene.

Vi opplever at bankene fører en stadig strengere utlånspraksis, noe som fører til stor etterspørsel etter startlån ved boligetablering. Startlån utgjør for det meste full finansiering.

I jobben med å få flere til å eie fremfor å leie bolig er startlånet et sentralt virkemiddel, et virkemiddel som er brukt i flere av sakene.

Boligkontoret har et tett og godt samarbeid både internt og eksternt, noe som er viktig for at vi skal lykkes med å bidra til at alle kan bo trygt og godt.

Skulle det oppstå tap har Husbanken fastsatt fordelingen av dette i retningslinjer om tapsdeling, tapsfond og administrering av startlån. Formålet med tapsfond og tapsdeling er å stimulere kommunene til optimal bruk av startlån ved å gi kommunene sikring mot tap på forsvarlige utlån.

Lånene avdras og forrentes etter samme satser som Husbankens lån til kommunene. Mange kommuner tar i tillegg et administrasjonsgebyr tilsvarende 0,25% til dekning av administrative kostnader. Fauske kommune foreslår å innføre dette fra 01.01.2021.

Ved å ta flere virkemidler i bruk kan vi som kommune bidra til å legge forholdene til rette for at flere kan bo i egen bolig så lenge som mulig. Derfor er det viktig at kommunen setter av midler til tilskudd til etablering, utredning og prosjektering.

Saksbehandlers vurdering:

Med bakgrunn i Husbankens forskrift, kommunens retningslinjer, nasjonale føringer og basert på søkermasse og erfaringer, vurderes det slik at det fortsatt vil være stor etterspørsel etter startlån. Vurderingen er også gjort med bakgrunn i prisene på boliger i markedet, og erfaringer med at startlån i veldig stor grad utgjør full finansiering ved kjøp av bolig.

Administrasjonen anbefaler ut fra en totalvurdering at det er behov for opptak av kr. 30.000.000,- i starlånsmidler til videreformidling for 2021.

Startlån er selvfinansierende og har ingen innvirkning på kommunens driftsbudsjett. Fristen for innsendelse av kommunens behov for Husbankens virkemidler og startlån er 31.01.21. Ved søknad om startlån må kommunen legge ved vedtak i kommunestyret om låneopptaket, bevilgning i investeringsbudsjettet og fylkesmannens godkjenning av låneopptaket.

Helge Akerhaugen

kommunedirektør

FAUSKE EIENDOM KF

FAUSKE KOMMUNE

RETNINGSLINJER FOR STARTLÅN

Vedtatt i K-styre 16.12.2014

1. Formål

Startlån skal bidra til at personer med **langvarige** boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den. Retningslinjene baserer seg på Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) forskrift om startlån fra 01.04.2014.

2. Hvem kan få startlån?

Personer som ikke får lån eller tilstrekkelig lånebeløp i ordinære kredittinstitusjoner.

Hovedregel

Startlån tildeles etter behovsprøving. I vurderingen legges det vekt på:

a) om det er langvarige problemer med å finansiere eid bolig.
b) om søker har benyttet mulighetene til sparing innfor de økonomiske mulighetene søkers inntekter og nødvendige utgifter til livsopphold gir.

For å sikre en trygg, god og stabil bosituasjon kan det gjøres unntak fra hovedregelen under disse forutsetningene:

1. Husstander har barn eller særlige sosiale og helsemessige utfordringer
2. Boligsituasjonen hindrer mulighetene til å opprettholde et arbeidsliv
3. Bidrar til bedre utnyttelse av kommunalt disponerte boliger
4. Refinansiering som bidrar til at husstanden kan bli boende i boligen sin.

Ved tildeling vil de mest vanskeligstilte prioriteres først.

3. Hva kan det gis startlån til?

3.1 Kjøp av bolig

Boligen skal være godkjent som egen boenhet og ligge i Fauske kommune Boligen skal være nøktern i forhold til prisnivået på stedet. Størrelsen på boligen avhenger av husstandens situasjon og boligbehov og blir nøye vurdert. Som hovedregel finansieres ikke boliger med utleie.

For boliger i borettslag vil både kontantdel (innskudd) og andel fellesgjeld utgjøre kjøpesummen bli lagt til grunn for vurderingen.

Kombinasjonen; kjøp og mindre utbedring kan vurderes. Kostnadene både for kjøp og utbedring blir lagt til grunn ved vurderingen. Som hovedregel gis det ikke lån til store utbedringsbehov og ordinært vedlikehold og oppussing.

3.2 Tilpasning av bolig

Kommunen kan gi startlån til tilpasning av bolig som bidrar til at personer med nedsatt funksjonsevne kan bo i egen bolig gjennom hele livet.
Utbedringsarbeidene skal utføres fagmessig og det er en forutsetning at det velges en rimelig utførelse og nøktern standard. Utbedringsarbeidet skal gi boligen en forsvarlig standard og bokvalitet. jfr. for øvrig punkt 3.1.

3.3 Refinansiering

Startlån til refinansiering slik at boligen kan beholdes. Jfr. punkt 2.
Dersom boligen i utgangspunktet er for kostbar for låntakers økonomi bør andre alternativer vurderes; som frivillig salg eller gjeldsordning.

Det er normalt kun boliger innenfor nøkterne areal- og kostnadsrammer som er aktuell ved en eventuell refinansiering. **Samlet lånebeløp må ikke overstige boligens verdi.** Med boligens verdi menes den takst eller verdivurdering som foreligger nært salgstidspunktet.

3.4. Forhåndsgodkjenning
Det kan gis en skriftlig forhåndsgodkjenning på lånesøknaden hvis søker finner en egnet bolig med kjøpesum innenfor et bestemt beløp. Godkjenningen er gyldig i tre måneder, men kan forlenges etter avtale.

3.5 Oppføring av bolig

4. Hva det ikke kan gis lån til

- Startlån gis normalt ikke til søkere som har bolig å selge.
- Kjøp og/eller utbedring av landbrukseiendommer.
- Kjøp og/eller utbedring av ideelle andeler. Eiendommen må seksjoneres.
- Kjøp av bolig til utleie eller næringsformål.
- Som hovedregel gis det ikke startlån til arbeidsinnvandrere som ikke er nordiske eller EØS-borgere.
- Personer som har søkt om gjeldsordning eller har inngått avtale i henhold til gjeldsordningsloven av 17.07.92**. I særskilte tilfeller kan en gjøre unntak, for eksempel ved sykdom i husstanden. Kreditorene må da samtykke i nytt låneopptak og namsmannen må godkjenne ny gjeldsordning.**
- Som hovedregel gis det ikke lån til søkere som har mislighold av gjeld til kommunen og andre kreditorer.

5. Betjeningsevne

Søker må dokumentere at fremtidige inntekter og eventuelle stønader er tilstrekkelig til å betjene renter og avdrag i tillegg til levekostnader. SIFO (Statens institutt for forbruksforskning) sine satser for livsopphold legges til grunn ved beregning av betjeningsevne for startlån. I tillegg foretas det kredittvurdering av søker.
Fraråding benyttes i samsvar med Finansavtalelovens §47 av 1.1. 2000.
Alle søknader behandles individuelt og vil alltid bli skjønnsmessig vurdert.

6. Låneutmåling – finansiering

6.1 Veiledende kjøpesum

Husstand	**Kjøpesum**
Enslige/Par uten barn	Kr. 1 500 000,- + omkostninger
Enslige med barn	Kr. 1 500 000 - 2 100 000,- + omkostninger
Par med barn	Kr. 2 100 000,- + omkostninger

Veiledende kjøpesum utgjør en hovedregel. Det kan etter en individuell vurdering gjøres unntak.

Det gis ikke startlån hvor kjøpesum overstiger boligens verdi med tillegg av 10 pst. Med boligens verdi; jfr. punkt 3.3 siste linje. Finansiering hos privat kredittinstitusjon skal være prøvd før det søkes om startlån. Avslag fra bank må dokumenteres.

6.2 Toppfinansiering/samfinansiering
Startlån kan gis i kombinasjon med lån i privat bank. Som hovedregel utgjør startlånet en toppfinansiering. Utmålingen av startlånet er avhengig av størrelsen på grunnfinansieringen. Hovedregel vil være en fordeling 85% i bank og 15% i startlån.

6.3 Fullfinansiering
Startlånet kan utgjøre en fullfinansiering. Det vil i hovedsak gjelde søkere med varig lave inntekter og som ikke oppnår finansiering i det private kredittmarkedet. Det bør foreligge avslag fra 2 banker før det vurderes fullfinansiering.

*6.*4 Fullfinansiering med startlån og boligtilskudd
Dette gjelder særlig vanskeligstilte husstander med varig lav trygd samt personer på grunn av nedsatt funksjonsevne som er avhengig av nødvendig tilpasning av boligen.

6.5 Kjøpsomkostninger
Kjøpsomkostninger som gebyrer, etablering av sikkerhet, tinglysning, dokumentavgift, depotgebyr kan dekkes av startlånet. Gebyrer for etablering av lån og tinglysning av sikkerhet til andre kredittinstitusjoner tas ikke med i låneberegningen.

7. Sikkerhet
Startlånet gis som gjeldsbrevlån som sikres mot pant i den bebygde eiendommen eller rettigheter i slike eiendommer.

Det er ikke anledning å kreve sikkerhet i form av kausjon.

7.1. Prioritetsvikelse
Som hovedregel foretas ikke prioritetsvikelse foran allerede innvilget startlån.
Dersom det er behov for opptak av lån i privat bank i forbindelse med tilpasning av bolig og det kan dokumenteres kan prioritetsvikelse vurderes. **Samlet lånebeløp må ikke overstige boligens verdi.** Boligens verdi; jfr. punkt 3.3 siste punkt.

8. Rente- og avdragsvilkår
Startlån tilbys med utgangspunkt i Husbankens rente- og avdragsvilkår. Rente- og avdragsvilkårene fastsettes av Departementet og Husbanken etter retningslinjer vedtatt av Stortinget.

- Annuitetslån
- Løpetid inntil 30 år. *I særlige tilfeller inntil 50 år.*
- Hovedregel er flytende rente. Fast rente kan vurderes.
- Månedlige terminer
- Ingen avdragsfrihet. I særlige tilfeller *3-8 års avdragsfrihet.*

9. Gyldighet
Vedtak (tilbud) om startlån er gyldig i 3 måneder etter at søker er underrettet om vedtaket. Dersom vi ikke hører fra søker eller kjøpekontrakt oppnås innenfor dette tidspunkt annulleres tilbudet.

10. Klageadgang

Det gis klageadgang på vedtak om tildeling av startlån. Klagen må fremmes skriftlig og sendes til Fauske kommune v/Fauske Eiendom KF. Klageinstans er Fauske formannskap v/klagenemnda. Klagefristen er 3 uker fra underretning om vedtaket er kommet fram. Jfr. fvl. § 28 og §29.

11. Andre bestemmelser

11.1 Lån mer enn en gang
Startlånet gis i utgangspunkt kun en gang til samme husstand/person.

11.2 Overføring av lån til ny pantesikkerhet
Lånet kan overføres til ny boligetablering/pantesikkerhet. Dette gjelder kun i særlige tilfeller dersom husstanden på grunn av funksjonshemming eller familieforøkelse har behov for en annen bolig. Betjeningsevne i henhold til punkt. 5.

11.3 Debitorskifte
Det kan også vurderes overføring av allerede løpende lån tilknyttet eiendommen til en annen søker ved kjøp av eiendommen. Betjeningsevne i henhold til punkt 5. Dette gjelder spesielt ved reetablering.

11.4 Rapportering
Kommunen rapporterer til Husbanken om bruken av midlene.

11.5 Mislighold av lån
Eventuell bostøtte til dekning av boutgifter kan overdras/transporteres til kommunen dersom lån og eventuelle tilskudd gitt av kommunen i forbindelse med boligformål misligholdes, jfr. bostøttelovens §9 av 01.01.2013.

11.6 Bosatt i kommunen
Det kreves at husstanden bor eller skal bosette seg i kommunen. Husstanden må være registrert-/ eller registrere seg i folkeregisteret. De som allerede bor i kommunen vil bli først prioritert.

11.7 Hjemmelshaver
Kommunen krever at lånsøker er andelseier eller hjemmelshaver til eiendommen.

11.8 Flere husstandsmedlemmer
Dersom det er flere medlemmer i husstanden skal, ved behandling av søknaden, inntekter og utgifter til alle i husstanden legges til grunn.
Når det gjelder ektepar eller samboere skal begge stå som lånsøker/låntaker.

11.9 Dokumentasjoner
For å kunne realitetsbehandle søknad om startlån kreves følgende dokumentasjoner:

- utskrift av siste kjente ligning og selvangivelse for husstanden
- lønnslipp som viser dagens inntekt
- trygdeytelser
- salgsoppgave/takst for leiligheter
- takst og eventuell prospekt over fast eiendom
- annen gjeld (forbrukslån, studielån, billån etc.) som viser restsaldo og månedlig belastning

- uttalelse fra lege eller tjenesteapparatet dersom søknad om lån skal vurderes ut fra disse kriterier.

ved samlivsbrudd
- separasjons- eller skilsmissebevilgning og skifteavtale/fordelingsavtale
- bekreftelse på overskudd ved salg eller deling av tidligere fellesbolig
- avtale om hvem som har den daglige omsorgen for felles barn.

11.10 Mangelfull søknad
Søknader som er mangelfull med hensyn til utfylling og dokumentasjoner vil bli returnert.

Retningslinjene er vedtatt av Fauske kommunestyre i sak K-117/14, 16.12.2014.

Husbanken

Drammen, 26. oktober 2020

Til kommunedirektørene i alle landets kommuner

Viktig informasjon om nytt krav i kommuneloven om dokumentasjonsplikt før låneopptak

Husbanken ønsker å minne om at i kommuneloven § 14-14 er det fra 2020 et nytt krav at kommunen før låneopptak må dokumentere overfor långiver at låneopptaket er lagt inn i investeringsbudsjettet.

Det går frem av bestemmelsen at før kommuner inngår låneavtaler, skal de dokumentere overfor avtaleparten at «tiltaket som lånet skal finansiere, har hjemmel i en bevilgning i investeringsbudsjettet».

I tillegg er det kommet en ny bestemmelse om ugyldighet: Låneavtalen er ikke gyldig hvis långiveren forsto eller burde ha forstått at låneopptaket er i strid med rammene som kommunestyret har vedtatt, eller hvis tiltaket ikke har hjemmel i en bevilgning i investeringsbudsjettet.

Kommunene må ved søknad om startlån legge ved:

1. Vedtak i kommunestyret om låneopptaket
2. Bevilgning i investeringsbudsjettet
3. Tillegg for ROBEK-kommuner; fylkesmannens godkjenning av låneopptaket

Dokumentasjon som viser at låneopptaket i Husbanken er lagt inn i kommunens investeringsbudsjett, må altså legges ved søknad om startlån. Det er ikke nok at kommunen bekrefter overfor Husbanken at dette er gjort.

Husbanken kan ikke inngå låneavtale uten at dokumentasjonen er på plass.

Lenke til kommuneloven:

https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83

Behovsmelding med Startlånssøknad åpner i januar

Husbanken åpner Behovsmeldingen i januar 2021. Der kan kommunene fylle ut sine behov for Husbankens virkemidler og søke om Startlån til kommunen. Fristen for innsendelse er 31.01.21.

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/15035 Arkiv sakID.: 20/1732	Saksbehandler: Torill Mørkhagen

Sak nr.		Dato
012/20	Partssammensatt utvalg	24.11.2020
120/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Rullering av lønnspolitisk plan 2020

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

Forslag til revidert lønnspolitisk plan godkjennes og gjøres retningsgivende og veiledende for lokal lønnsfastsetting i Fauske kommune.

Vedlegg:

12.10.2020	Gjeldende lønnspolitisk plan - Lønnspolitisk plan 2018 - 2020	1455295
12.11.2020	Lønnspolitisk plan med korrigeringer markert	1458092
12.11.2020	Lønnspolitisk plan ny	1458165

Sammendrag:

I henhold til K-vedtak i sak 107/18 skal den lønnspolitiske planen være retningsgivende og veiledende for lokal lønnsfastsetting i kommunen. Den skal rulleres og harmoniseres med sentralt inngått tariffavtale.

I henhold til Lønnspolitiskplans punkt 1.3 skal den lokale lønnspolitikken i Fauske kommune utvikles prosess mellom administrativ ledelse og arbeidstakerorganisasjonene før endelig politisk godkjenning.

Den lønnspolitiske planen er kontrollert for endringer i Hovedtariffavtalen pr 26.10.2020

Endret og/eller ny tekst fremkommer i understreket kursiv og tekst som er foreslått fjernet er gjennomstrøket.

Endringene er utarbeidet i samarbeid med de Hovedtillitsvalgte.

Saksopplysninger:

Kommunens lønnspolitiske plan er kontrollert for i henhold til endringer i Hovedtariffavtalen for KS-området pr 26.10.2020

I punkt 1.2 foreslås det å endre teksten fra de tre tettstedene til Fauske kommune. Dette fordi lønnspolitisk plan omtaler Fauske kommune som arbeidsgiver. Siste setning foreslås strøket, da dette er regulert i sentralt avtaleverk.

I punkt 1.3 foreslås det å stryke første overskrift og beholde overskrift: Hovedtariffavtalen og lokal lønnsfastsettelse, for korrekt benevnelse.

I punkt 2.1 foreslås følgende tilføyelse: «tilstrebe å». «Innen 01.01.2021» er tatt bort da dette vil være et kontinuerlig forbedringsområde.

I punkt 2.2 foreslås det å ta bort «på bakgrunn», dette foreslås erstattet med «etter vurdering av», «Lønn skal være et personalpolitisk virkemiddel for å oppnå gode resultater i henhold til vedtatte mål», er foreslått strøket og «tjenesten» er endret til «arbeidet». Endringene er gjort for å bedre flyt i dokumentet.

I punkt 2.3 foreslås det å fjerne «kompetaseutviklingsbehov», da dette er inkludert i ordet kompetansebehov.

I punkt 2.4 legges til ansatte «med helsefaglig utdanning» for å harmonisere lønnspolitisk plan med PART-vedtaket 8/20 om avlønning etter 8 års ansiennitet. Som følge av partsvedtak 8/20 erstattes «kommunestyrevedtak 198/16» med «PART-vedtaket 8/20» gjennomgående i dokumentet.

I punkt 2.6.3 foreslås følgende endringer:

- «Personalsjef» endres til «HR-sjef»
- «Assisterende rektorer» tas med
- Setning flyttes fra punkt 3: «Rådmann skal være minimum kr. 50 000 høyere lønnet enn høyest lønte kommunalsjef»
- Ordet «skal» fjernes fra siste setning da det ligger implisitt i setningen. Endringen er gjort for å bedre språkflyt.

I punkt 2.6.4 foreslås følgende fjernet i tredje avsnitt: «ledere med vesentlig arbeidsgiverfunksjoner med fag-, økonomi- og personalansvar som». Endringen foreslås da dette er beskrevet i første avsnitt. Det foreslås å legge til: «Det inngås avtale mellom den enkelte leder og dens nærmeste overordnete. Disse skal jevnlig evalueres og ha betydning for lønnsutviklingen.» Dette er likelydende ordlyd som 2.6.3

I punkt 2.9 er foreslås språklige endringer for å forenkle tekst der «gjenspeile» erstatter «være gjenytelse for» og det er lagt til «i lønnsutviklingen»

Videre i punktets kap 4 foreslås følgende endringer:

- I 3 avsnitt legge til «med helsefaglig utdanning», under samme begrunnelse som i punkt 2.4
- I 5. avsnitt endre «tilleggsutdanning» og erstatte dette med «krav om mastergrad», dette for å samsvare med stillingsbenevnelsen i hovedtariffavtalen.
- I 6. avsnitt foreslås «legges som et fast tillegg til» erstattet med «kommer i tillegg til grunnlønn». Det foreslås videre å erstatte «stilling med særskilt krav til utdanning» med «stillingskode». Dette for bedre flyt i språket.
- I 7. avsnitt foreslås at det legges til «alternativt dato på vitnemål dersom dette er etter den 1. i innleveringsmåneden». Endringen foreslås på bakgrunn av at ansatte ikke skal få lønn for utdanning før denne er fullført.

I punkt 2.10 foreslås å fjerne «uavhengig av stilling» og erstatte dette med «dersom fagbrevet er av relevans for stillingen». Bakgrunnen for dette er et ønske om å motivere ansatte til å ta fagbrev innenfor sitt fagfelt og rekruttere ansatte med relevant fagbrev.

I punkt 2.12 foreslås punktet omformulert for å presisere hvem dette omfatter.
I første setning legges «er av relevans for stillingen i Fauske kommune» til.

Kulepunkt en: «Ettårs» strykes og erstattes med «som kan dokumentere fullført 60 studiepoeng»
Kulepunkt to: «Toårs» strykes og erstattes med «som kan dokumentere fullført 120 studiepoeng»
Kulepunkt tre: «ett års sykepleier/vernepleierstudenter» foreslås støket og erstattet med «kulepunkt 1»
Kulepunkt fire: «to års sykepleier- og vernepleierstudenter» foreslås strøket og erstattet med «kulepunkt 2»

Punkt 3 foreslås slettet, da dette er tatt med i punkt 2.6.3.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

FAUSKE KOMMUNE
Folkehelsekommunen der alle trives

Lønnspolitisk plan 2018-2020

Revidert og godkjent i Kommunestyresak 107/18 8.november 2018

Innhold

1. Bakgrunn for lønnspolitisk plan ... 3
1.1 Visjon – Fauske mot 2025 ... 3
1.2 Overordnet mål – Fauske 2025 ... 3
1.3 Lønns- og stillingsbestemmelser ... 3
1.3.1 Hovedtariffavtalen og lokal lønnsfastsettelse ... 3
2. Lokal lønnspolitikk ... 3
2.1 Mål ... 3
2.2 Lokal lønnsfastsettelse og lokale forhandlinger ... 4
2.3 Drøftinger og forhandlinger ... 4
2.4 Personalpolitiske virkemidler ... 4
2.5 Likelønn og likestilling ... 5
2.6 Lederavlønninger ... 5
2.6.1 Generelle kriterier ... 5
2.6.2 Kriterier for lederavlønning ... 5
2.6.3 Ledere etter kap. 3.4.1 og 3.4.2 ... 5
2.6.4 Ledere etter kap 3.4.3 ... 6
2.7 Avlønning hovedtillitsvalgte/fellestillitsvalgte ... 6
2.8 Kriterier for avlønning i kap 5 ... 6
2.9 Kompetanseavlønning ... 6
2.10 Avlønning av ansatte med fagbrev ... 7
2.11 Avlønning av pedagogiske ledere ... 7
2.12 Avlønning av studenter ... 8
2.13 Spesielle tillegg i undervisningsstillinger/funksjonstillegg ... 8
3. Veiledende for lønnsfastsettelse- HIT ... 9
4. Avslutning ... 9

1. Bakgrunn for lønnspolitisk plan

1.1 Visjon – Fauske mot 2025

Fauske – folkehelsekommunen der alle trives

1.2 Overordnet mål – Fauske 2025

Fram mot år 2025 skal vi sammen videreutvikle Fauske, Valnesfjord og Sulitjelma til samfunn der det er:

- God helse
- Vekst i næringslivet
- Vekst i folketallet
- Gode tjenester

De ansatte er sikret pensjon gjennom kommunens medlemskap i Kommunenes landspensjonskasse og Statens pensjonskasse.

1.3 Lønns- og stillingsbestemmelser

1.3.1 Hovedtariffavtalen og lokal lønnsfastsettelse

Fauske kommune tar gjennom sitt medlemskap i KS utgangspunkt i hovedtariffavtalens generelle lønns- og stillingsbetegnelser. Det vises til hovedtariffavtalens kap 3 punkt 3.2 der det fremkommer at det skal utarbeides en lokal lønnspolitikk og kriterier for lokale lønnstillegg etter drøftinger med de ansattes organisasjoner. Det skal tilstrebes enighet om kriteriene.

Lønnspolitikken i Fauske kommune utvikles i en prosess mellom administrativ ledelse og arbeidstakerorganisasjonene før endelig politisk godkjenning.

Den skal være veiledende og retningsgivende for lønnsfastsetting og lønnsutvikling. Videre skal den fange opp lokale utfordringer og være et supplement til sentralt bestemte lønnsføringer.

2. Lokal lønnspolitikk

2.1 Mål

Fauske kommune skal

- ha en attraktiv lønnspolitikk for å rekruttere og beholde arbeidstakere
- ha en lønnspolitikk som skaper engasjement hos den enkelte ansatte
- gi den enkelte mulighet for en god og konkurransedyktig lønnsutvikling
- ha en lønnspolitikk som skal bidra til å utjevne lønnsforskjeller mellom kvinne- og mannsdominerte yrker
- tilby alle ansatte minimum 80 % stilling innen 01.01.2021

2.2 Lokal lønnsfastsettelse og lokale forhandlinger

Lønn skal fastsettes ved tilsetting eller ved forhandlinger med utgangspunkt i vedtatte kriterier og rammer i forhold til aktuelt lønnsnivå.
Ansatte som får sin lønn regulert gjennom hovedtariffavtalens kap. 4 følger et minstelønnssystem der lønn utover minstelønn forutsettes gitt gjennom lokale forhandlinger.

- Lønn skal være et personalpolitisk virkemiddel for å oppnå gode resultater i henhold til vedtatte mål
    - Effektivitet
    - Kvalitet på tjenesten
    - Trivsel og bedre arbeidsmiljø
    - Engasjement

2.3 Drøftinger og forhandlinger

Det gjennomføres årlige drøftingsmøter om rekrutteringssituasjonen og om framtidig kompetansebehov/kompetanseutviklingsbehov for ulike stillingsgrupper i kommunen, jf. Kommunens kompetanseplan.

Den lokale lønnspolitikken skal:

- Utformes og virke slika t kvinner og menn likebehandles i vurdering av lønn og avansement for arbeid av lik verdi
- Legge til rette for faglige karriereveier og avansementsmuligheter
- Angi kriterier for innplassering i eventuelle avansementsstillinger
- Etablere en naturlig sammenheng mellom arbeidstakerens kompetanse, kompetanseutvikling og lønnsutvikling
- Vise hvordan ønsket og tilegnet kompetanse gir lønnsmessig uttelling

Forut for lokale lønnsforhandlinger skal arbeidsgiver legge fram tallmateriale/statistikk som viser lønnsnivå og lønnsutvikling, bl.a. fordelt på kjønn og stillingskoder som grunnlag for også å kunne drøfte likelønn.

Lokal justering av lønn skal skje i samsvar med HTA forhandlingsbestemmelser og i tråd med lønnspolitisk plan.

Det vises for øvrig til hovedtariffavtalens § 3.2.1 og vedlegg 3.

2.4 Personalpolitiske virkemidler

For å beholde kvalifiserte arbeidstakere og for å rekruttere nye kan følgende virkemidler utover lønn anvendes i Fauske kommune:

- Kompetanseutvikling, jf. kompetanseplan
- Gode og fleksible permisjonsmuligheter, jf. permisjonsreglement
- Ulike velferdstiltak, jf. HMS-plan
- Fleksible arbeidstidsordninger
- Seniortiltak
- Rekruttere internt ved grunn- og videreutdanning av egne ansatte/ bindingstid
- Ansatte i helse/omsorg som går i turnus lønnes minimum tilsvarende som etter 8 års ansiennitet, jf kommunestyrevedtak 198/16

2.5 Likelønn og likestilling

Ledere og tillitsvalgte har et særlig ansvar for det løpende likelønns- og likestillingsarbeidet i kommunen.

2.6 Lederavlønninger

2.6.1 Generelle kriterier

- Være objektive
- Relatert til virkeområde
- Så langt som mulig kunne måles
- Fremme likelønn og likestilling
- Kreditering for kompetanseutvikling

2.6.2 Kriterier for lederavlønning

Lederavlønning må være relatert til oppnådde resultater med fokus på følgende:

- Personalansvar: forvaltning av personalprosedyrer
- Arbeidsmiljø: med høy grad av motivasjon
- Fagansvar: kvaliteten av tjenesteytelsen
- Økonomistyring: iht. budsjettmål
- Innovasjon/nytenking: tydelige prosesser
- Omdømmebygging: aktiv to-veis-kommunikasjon internt og eksternt

2.6.3 Ledere etter kap. 3.4.1 og 3.4.2

Ledere avlønnet iht. hovedtariffavtalens kap 3, pkt. 3.4.1 og 3.4.2 har det overordnete ansvar for

- Fag
- Personal
- Budsjett

I Fauske kommune gjelder dette følgende stillinger

- Rådmann og kommunalsjefer
- Økonomisjef/personalsjef
- Enhetsledere
- Rektorer (jf. HTA vedlegg 1)

Det er et nedfelt prinsipp at overordnet skal være lønnet høyere enn underordnet.
Det bør være en lønnsforskjell på minimum kr 20.000,- mellom en leders lønn og høyest lønte underordnetes grunnlønn. Unntak for ordningen kan være i tilfeller der underordnet har særskilt avlønning pga. spesiell kompetanse, retrettstilling eller andre særlige forhold.

Lønnsnivået bør være slik at kommunen blir konkurransedyktig på arbeidsmarkedet. Det må fremkomme at lederstillinger tillegges et stort og selvstendig ansvar.
Kriterier for lederavlønninger fremkommer i hovedtariffavtalens kap 3 pkt. 3.4.1

- Oppnådde resultater i forhold til virksomhetens mål
- Utøvelse av lederskap
- Betydelige organisatoriske endringer
- Behov for å beholde kvalifisert arbeidskraft

Det skal inngås avtale mellom den enkelte leder og nærmeste overordnete. Disse skal jevnlig evalueres og ha betydning for lønnsutviklingen.

2.6.4 Ledere etter kap 3.4.3

Med leder iht. hovedtariffavtalens kap 3.4.3 menes ledere som i sin stilling innehar delegert budsjett-, økonomi- eller personalansvar. Lønn til disse fastsettes etter forhandlinger lokalt.

Disse skal avlønnes høyere enn dem de er satt til å lede. Unntak for ordningen er i de tilfeller underordnete har særskilt avlønning på grunn av spesiell funksjon, kompetanse/spisskompetanse, retrettstilling eller andre særskilte forhold.

I Fauske kommune gjelder dette ledere med vesentlige arbeidsgiverfunksjoner med fag-, økonomi- og personalansvar, som

- Styrere
- Avdelingssykepleier/-leder
- Andre med tilsvarende funksjoner

2.7 Avlønning hovedtillitsvalgte/fellestillitsvalgte

Det vises til hovedtariffavtalen kap 3.5:

Hovedtillitsvalgte som er innvilget hel permisjon fra sin stilling avlønnes med minimum kr 430 000,- pr år, men skal ikke lønnes under det vedkommende ville hatt i opprinnelig stilling (inklusive faste og variable tillegg).

2.8 Kriterier for avlønning i kap 5

I hovedtariffavtalen kap 5 fremkommer:

- Ved lønnsfastsettelse skal det blant annet tas hensyn til stillingens kompleksitet og den enkelte ansattes kompetanse, ansvar, innsats og resultatoppnåelse
- Ved lønnsregulering for stillingene i kap 5 tas det hensyn til lønnsutviklingen i tariffområdet

2.9 Kompetanseavlønning

I Kommunestyresak 149/12 den 4.10.2012 ble kompetanseavlønning innført i Fauske kommune for videreutdanning fullført etter denne dato. Dette under forutsetning av inngått avtale med leder i forkant.

For videreutdanning som fører til endring av stillingsgruppe og dermed ny avlønning i henhold til hovedtariffavtalen inngås ingen lokal avtale om kompetanseavlønn.

Lønn skal være gjenytelse for den ansattes kompetanse.
Det skal være en naturlig sammenheng mellom arbeidstakerens kompetanse, kompetanseutvikling og lønnsutvikling. Relevant etter-/videreutdanning skal vektlegges.

Kap 5
For ansatte som får sin lønn iht. hovedtariffavtalens kap 5 vises til de generelle bestemmelsene i HTA kap 3.3 og 5.2.

Kapittel 5 har årlig lønnsregulering. Eventuell videreutdanning

Kap 4
For ansatte som får sin lønn iht. hovedtariffavtalen kap 4 vises til hovedtariffavtalens kap 3.2, 3.3 og 4.2.4.

Ansatte kan lokalt avlønnes høyere per år enn i stillingens grunnlønnsplassering når:

- Fauske kommune ved tilsetting vurderer søkers videreutdanning som relevant for stillingen
- Fauske kommune inngår skriftlig avtale med en ansatt om konkret videreutdanning, og denne er relevant for nåværende stilling

Alle ansatte, vikarer og timepersonell som går i turnus avlønnes med minimum lønn lik 8 års ansiennitet, jf Kommunestyrevedtak 198/16.

For fast ansatte som får lønn iht. hovedtariffavtalens kap 4.1, stillingsgruppe 1 (assistent, fagarbeider og 1-årig fagskoleutdannet) gjelder:

- 15 fagskolepoeng/ studiepoeng kr 5 000
- 30 fagskolepoeng/ studiepoeng kr 10 000
- 60 fagskolepoeng/ studiepoeng kr 20 000

For fast ansatte som får lønn iht. hovedtariffavtalens kap 4.1, stillingsgruppe 2 (minimum 3-årig U/H-utdanning, maksimum lektor med tilleggsutdanning) gjelder:

- 15 studiepoeng kr 5 000
- 30 studiepoeng kr 10 000
- 60 studiepoeng kr 20 000

Felles for alle stillinger i gruppe 1 og gruppe 2

- Kompetansetillegg gis for inntil 60 fagskolepoeng/studiepoeng
- Kompetansetillegget legges som et fast tillegg til gjeldende stillingkode
- Ved overgang til ny stilling med særskilt krav til utdanning faller kompetansetillegget bort. Det inngår i ny grunnlønn.

Kompetansetillegget gjøres gjeldende fra den 1. i den måneden dokumentasjon er levert.
For lærere kan stillingskode endres to ganger i året, 1. januar og 1.august, jf. HTA vedlegg 6.

2.10 Avlønning av ansatte med fagbrev

Ansatte med fagbrev avlønnes minimum som fagarbeider uavhenging av stilling

2.11 Avlønning av pedagogiske ledere

Pedagogisk leder avlønnes med et tillegg på kr 25 300,- i 100 % stilling som ped.ledertillegg. Tillegget er brøkavhengig.

Konstituerte ped.ledere lønnes etter ansiennitet som 3-årig høgskoleutdanning uten ped.ledertillegg.

2.12 Avlønning av studenter

Studenter som kan dokumentere at de har fullført deler av utdanningen avlønnes som følger:

- Ett års sykepleier-/vernepleierstudenter lønnes som assistent/pleiemedarbeider med lønn tilsvarende fagarbeider med 0 års ansiennitet
- To års sykepleier-/vernepleierstudenter lønnes som assistent/pleiemedarbeider med lønn tilsvarende fagarbeider med 2 års ansiennitet.
  Tilsvarende gjelder annen relevant høyskoleutdanning innen helsefag/sosialfag
- Legestudenter som har fullført to år får samme betingelser som ett års sykepleier/vernepleierstudenter.
- Legestudenter som har fullført tre år lønnes tilsvarende som to års sykepleier- og vernepleierstudenter

Det vil si at K-vedtaket 198/16 om avlønning etter 8 års ansiennitet ikke gjelder for disse.

2.13 Spesielle tillegg i undervisningsstillinger/funksjonstillegg

Tillegget er variabel lønn for spesielle funksjoner eller særlig ansvar, og gis som regel for ett skoleår/ barnehageår av gangen.

- Fordeling av aktuelle funksjonstillegg avgjøres av leder etter drøfting med tillitsvalgte
- Endring/oppretting av nye funksjonstillegg kan foretas i forbindelse med lokale forhandlinger
    - nye tillegg kan opprettes der ansvaret og/eller funksjonen ikke er en naturlig del av stillingens ansvar og oppgaver
- En ansatt kan ikke inneha mer enn to funksjoner
- Rådmannen kan i tillegg etter drøfting med aktuelle tillitsvalgte, nedlegge og opprette funksjoner/tillegg ved behov

    - Fra HTA, vedlegg til protokoll 4 bokstav (m)

      Nedlegging av funksjoner, jf. SFS 2213
      Ved eventuell nedleggelse av lokalt opprettede funksjoner som er finansiert av midler fra lokale forhandlinger iht. HTA kap 4.A.1, skal lønnstillegget regnes inn i grunnlønnen til de arbeidstakerne som innehar funksjonen på det tidspunktet den nedlegges.

Følgende funksjoner i grunnskolen er sentralt bestemt med minimumsgodtgjørelse/lokalt gitt godtgjørelse pr år:

- Kontaktlærer kr 12.000 /kr. 25.300,- uavhengig av stillingsbrøk
- Rådgiver/Sosiallærer kr 12.000/kr. 12.000,- uavhengig av stillingsbrøk

Følgende funksjoner i grunnskolen er lokalt opprettet i Fauske kommune med følgende sats pr år fremforhandlet i 2017:

- Teamleder kr. 25.300,- uavhengig av stillingsbrøk
- Fagansvarlig kr. 11.000,- uavhengig av stillingsbrøk

Disse kan reguleres gjennom de lokale forhandlingene ved hvert hovedoppgjør.

3. Veiledende for lønnsfastsettelse- HIT

Det vises til hovedtariffavtalens kap 3, 4 og 5, Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet

Prinsipper for lønnsfastsettelse:

- Rådmann skal være minimum 50 000,- høyere lønnet enn høyeste lønte kommunalsjef
- Nærmeste leder bør være minimum 20 000,- høyere lønnet enn høyeste lønte ansatt. Unntak for ordningen kan være i tilfeller der underordnet har særskilt avlønning pga. spesiell kompetanse, retrettstilling eller andre særlige forhold.

4. Avslutning

Planen skal være retningsgivende og veiledende for lønnsfastsettelse i kommunen. Den skal rulleres og harmoniseres med blant annet sentralt inngåtte tariffavtaler.

Kommunen som arbeidsgiver gis en frihet til å bruke lønnssystemet aktivt i sin personalpolitikk. Det er åpnet for at individuell vurdering og dermed resultatoppnåelse kan belønnes gjennom lønnsøkning.

Dersom det er konkurranse om rekruttering av helt nødvendig spisskompetanse gis det anledning til bruk av lønn som virkemiddel.

Det vesentligste av lønnsutvikling i kommunen vil bero på sentrale føringer.

FAUSKE KOMMUNE
Folkehelsekommunen der alle trives

Lønnspolitisk plan

2020-2022

Revidert og godkjent i Kommunestyresak 107/18 8.november 2018

Innhold

1. Bakgrunn for lønnspolitisk plan ... 3
1.1 Visjon – Fauske mot 2025 ... 3
1.2 Overordnet mål – Fauske 2025 ... 3
1.3 Lønns- og stillingsbestemmelser ... 3
1.3.1 Hovedtariffavtalen og lokal lønnsfastsettelse ... 3
2. Lokal lønnspolitikk ... 3
2.1 Mål ... 3
2.2 Lokal lønnsfastsettelse og lokale forhandlinger ... 4
2.3 Drøftinger og forhandlinger ... 4
2.4 Personalpolitiske virkemidler ... 4
2.5 Likelønn og likestilling ... 5
2.6 Lederavlønninger ... 5
2.6.1 Generelle kriterier ... 5
2.6.2 Kriterier for lederavlønning ... 5
2.6.3 Ledere etter kap. 3.4.1 og 3.4.2 ... 5
2.6.4 Ledere etter kap 3.4.3 ... 6
2.7 Avlønning hovedtillitsvalgte/fellestillitsvalgte ... 6
2.8 Kriterier for avlønning i kap 5 ... 6
2.9 Kompetanseavlønning ... 7
2.10 Avlønning av ansatte med fagbrev ... 8
2.11 Avlønning av pedagogiske ledere ... 8
2.12 Avlønning av studenter ... 8
2.13 Spesielle tillegg i undervisningsstillinger/funksjonstillegg ... 8
3. Veiledende for lønnsfastsettelse- HIT ... 9
4. Avslutning ... 9

1. Bakgrunn for lønnspolitisk plan

1.1 Visjon – Fauske mot 2025

Fauske – folkehelsekommunen der alle trives

1.2 Overordnet mål – Fauske 2025

Fram mot år 2025 skal vi sammen videreutvikle Fauske *kommune*~~, Valnesfjord og Sulitjelma~~ til et samfunn der det er:

- God helse
- Vekst i næringslivet
- Vekst i folketallet
- Gode tjenester

~~De ansatte er sikret pensjon gjennom kommunens medlemskap i Kommunenes landspensjonskasse og Statens pensjonskasse.~~

1.3 ~~Lønns- og stillingsbestemmelser~~

Hovedtariffavtalen og lokal lønnsfastsettelse

Fauske kommune tar gjennom sitt medlemskap i KS utgangspunkt i hovedtariffavtalens generelle lønns- og stillingsbetegnelser.

Det vises til hovedtariffavtalens kap 3, 4 og 5, Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet og hovedtariffavtalens kap 3 punkt 3.2 der det fremkommer at det skal utarbeides en lokal lønnspolitikk og kriterier for lokale lønnstillegg etter drøftinger med de ansattes organisasjoner. Det skal tilstrebes enighet om kriteriene.

Lønnspolitikken i Fauske kommune utvikles i en prosess mellom administrativ ledelse og arbeidstakerorganisasjonene før endelig politisk godkjenning.

Den skal være veiledende og retningsgivende for lønnsfastsetting og lønnsutvikling. Videre skal den fange opp lokale utfordringer og være et supplement til sentralt bestemte lønnsføringer.

2. Lokal lønnspolitikk

2.1 Mål

Fauske kommune skal

- ha en attraktiv lønnspolitikk for å rekruttere og beholde arbeidstakere
- ha en lønnspolitikk som skaper engasjement hos den enkelte ansatte
- gi den enkelte mulighet for en god og konkurransedyktig lønnsutvikling
- ha en lønnspolitikk som skal bidra til å utjevne lønnsforskjeller mellom kvinne- og mannsdominerte yrker
- *tilstrebe å* tilby alle ansatte minimum 80 % stilling ~~innen 01.01.2021~~

2.2 Lokal lønnsfastsettelse og lokale forhandlinger i kapittel 4

Lønn skal fastsettes ved tilsetting eller ved forhandlinger med utgangspunkt i vedtatte kriterier og rammer i forhold til aktuelt lønnsnivå.

Ansatte som får sin lønn regulert gjennom hovedtariffavtalens kap. 4 følger et minstelønnssystem. Lønn utover minstelønn forutsettes gitt gjennom lokale forhandlinger ~~på bakgrunn~~ *etter vurdering av*

- ~~Lønn skal være et personalpolitisk virkemiddel for å oppnå gode resultater i henhold til vedtatte mål~~
    - Effektivitet
    - Kvalitet på ~~tjenesten~~ *arbeidet*
    - Trivsel og bedre arbeidsmiljø
    - Engasjement

2.3 Drøftinger og forhandlinger

Det gjennomføres årlige drøftingsmøter om rekrutteringssituasjonen og om framtidig kompetansebehov~~/kompetanseutviklingsbehov~~ for ulike stillingsgrupper i kommunen, jf. Kommunens kompetanseplan.

Den lokale lønnspolitikken skal:

- Utformes og virke slik at kvinner og menn likebehandles i vurdering av lønn og avansement for arbeid av lik verdi
- Legge til rette for faglige karriereveier og avansementsmuligheter
- Angi kriterier for innplassering i eventuelle avansementsstillinger
- Etablere en naturlig sammenheng mellom arbeidstakerens kompetanse, kompetanseutvikling og lønnsutvikling
- Vise hvordan ønsket og tilegnet kompetanse gir lønnsmessig uttelling

Forut for lokale lønnsforhandlinger skal arbeidsgiver legge fram tallmateriale/statistikk som viser lønnsnivå og lønnsutvikling, bl.a. fordelt på kjønn og stillingskoder som grunnlag for også å kunne drøfte likelønn.

Lokal justering av lønn skal skje i samsvar med HTA forhandlingsbestemmelser og i tråd med lønnspolitisk plan.

Det vises for øvrig til hovedtariffavtalens § 3.2.1 og vedlegg 3.

2.4 Personalpolitiske virkemidler

For å beholde kvalifiserte arbeidstakere og for å rekruttere nye kan følgende virkemidler utover lønn anvendes i Fauske kommune:

- Kompetanseutvikling, jf. kompetanseplan
- Gode og fleksible permisjonsmuligheter, jf. permisjonsreglement
- Ulike velferdstiltak, jf. HMS-plan
- Fleksible arbeidstidsordninger
- Seniortiltak
- Rekruttere internt ved grunn- og videreutdanning av egne ansatte/bindingstid

- Ansatte *med helsefaglig utdanning* i helse/omsorg som går i turnus lønnes minimum tilsvarende etter 8 års ansiennitet, jf ~~kommunestyrevedtak 198/16~~ *PART-vedtaket 8/20*

2.5 Likelønn og likestilling

Ledere og tillitsvalgte har et særlig ansvar for det løpende likelønns- og likestillingsarbeidet i kommunen.

2.6 Lederavlønninger – Kapittel 3

2.6.1 Generelle kriterier

- Være objektive
- Relatert til virkeområde
- Så langt som mulig kunne måles
- Fremme likelønn og likestilling
- Kreditering for kompetanseutvikling

2.6.2 Kriterier for lederavlønning

Lederavlønning må være relatert til oppnådde resultater med fokus på følgende:

- Personalansvar: forvaltning av personalprosedyrer
- Arbeidsmiljø: med høy grad av motivasjon
- Fagansvar: kvaliteten av tjenesteytelsen
- Økonomistyring: iht. budsjettmål
- Innovasjon/nytenking: tydelige prosesser
- Omdømmebygging: aktiv to-veis-kommunikasjon internt og eksternt

2.6.3 Ledere etter kap. 3.4.1 og 3.4.2

Ledere avlønnet iht. hovedtariffavtalens kap 3, pkt. 3.4.1 og 3.4.2 har det overordnete ansvar for

- Fag
- Personal
- Budsjett

I Fauske kommune gjelder dette følgende stillinger

- Rådmann og kommunalsjefer
- Økonomisjef/~~Personalsjef~~ HR-sjef
- Enhetsledere
- Rektorer/*assisterende rekto*r (jf. HTA vedlegg 1)

Det er et nedfelt prinsipp at overordnet skal være lønnet høyere enn underordnet.
Det bør være en lønnsforskjell på minimum kr. 20.000,- mellom en leders lønn og høyest lønte underordnetes grunnlønn. Unntak for ordningen kan være i tilfeller der underordnet har særskilt avlønning pga. spesiell kompetanse, retrettstilling eller andre særlige forhold.

Rådmann skal være minimum kr. 50.000,- høyere lønnet enn høyeste lønte kommunalsjef.

Lønnsnivået bør være slik at kommunen blir konkurransedyktig på arbeidsmarkedet. Det må fremkomme at lederstillinger tillegges et stort og selvstendig ansvar.

Kriterier for lederavlønninger fremkommer i hovedtariffavtalens kap 3 pkt. 3.4.1

- Oppnådde resultater i forhold til virksomhetens mål
- Utøvelse av lederskap
- Betydelige organisatoriske endringer
- Behov for å beholde kvalifisert arbeidskraft

Det ~~skal~~ inngås avtale mellom den enkelte leder og nærmeste overordnete. Disse skal jevnlig evalueres og ha betydning for lønnsutviklingen.

2.6.4 Ledere etter kap 3.4.3

Med leder iht. hovedtariffavtalens kap 3.4.3 menes ledere som i sin stilling innehar delegert budsjett-, økonomi- eller personalansvar. Lønn til disse fastsettes etter forhandlinger lokalt.

Disse skal avlønnes høyere enn dem de er satt til å lede. Unntak for ordningen er i de tilfeller underordnete har særskilt avlønning på grunn av spesiell funksjon, kompetanse, retrettstilling eller andre særskilte forhold.

I Fauske kommune gjelder dette ~~ledere med vesentlige arbeidsgiverfunksjoner med fag-, økonomi- og personalansvar som~~

- Styrere
- Avdelingssykepleier/-leder
- Andre med tilsvarende funksjoner

Det inngås avtale mellom den enkelte leder og nærmeste overordnete. Disse skal jevnlig evalueres og ha betydning for lønnsutviklingen.

2.7 Avlønning hovedtillitsvalgte/fellestillitsvalgte

Det vises til hovedtariffavtalen kap 3.5:

Hovedtillitsvalgte som er innvilget hel permisjon fra sin stilling avlønnes med minimum kr. 445 500,- pr år, men skal ikke lønnes under det vedkommende ville hatt i opprinnelig stilling (inklusive faste og variable tillegg).

2.8 Kriterier for avlønning i kap 5

I hovedtariffavtalen kap 5 fremkommer:

- Ved lønnsfastsettelse skal det blant annet tas hensyn til stillingens kompleksitet og den enkelte ansattes kompetanse, ansvar, innsats og resultatoppnåelse
- Ved lønnsregulering for stillingene i kap 5 tas det hensyn til lønnsutviklingen i tariffområdet

2.9 Kompetanseavlønning

I kommunestyresak 149/12 den 4.10.2012 ble kompetanseavlønning innført i Fauske kommune for videreutdanning fullført etter denne dato. Dette under forutsetning av inngått avtale med leder i forkant.

For videreutdanning som fører til endring av stillingsgruppe og dermed ny avlønning i henhold til hovedtariffavtalen inngås ingen lokal avtale om kompetanseavlønning.

Lønn skal *gjenspeile* ~~være gjenytelse for~~ den ansattes kompetanse.
Det skal være en naturlig sammenheng mellom arbeidstakerens kompetanse, kompetanseutvikling og lønnsutvikling. Relevant etter-/videreutdanning skal vektlegges *i lønnsutviklingen.*

Kap 5
For ansatte som får sin lønn iht. hovedtariffavtalens kap 5 vises til de generelle bestemmelsene i HTA kap 3.3 og 5.2.

Kapittel 5 har årlig lønnsregulering.

Kap 4

For ansatte som får sin lønn iht. hovedtariffavtalen kap 4 vises til hovedtariffavtalens kap 3.2, 3.3 og 4.2.4.

Ansatte kan lokalt avlønnes høyere enn i stillingens minstelønnsplassering når:

- Fauske kommune ved tilsetting vurderer søkers videreutdanning som relevant for stillingen
- Fauske kommune inngår skriftlig avtale med en ansatt om konkret videreutdanning, og denne er relevant for nåværende stilling

Alle ansatte, vikarer og timepersonell *med helsefaglig utdanning* som går i turnus avlønnes med minimum lønn lik 8 års ansiennitet, jf ~~Kommunestyrevedtak 198/16~~ PART-vedtaket 8/20.

For fast ansatte som får lønn iht. hovedtariffavtalens kap 4.1, stillingsgruppe 1 (assistent, fagarbeider og 1-årig fagskoleutdannet) gjelder:

- 15 fagskolepoeng/ studiepoeng kr 5 000
- 30 fagskolepoeng/ studiepoeng kr 10 000
- 60 fagskolepoeng/ studiepoeng kr 20 000

For fast ansatte som får lønn iht. hovedtariffavtalens kap 4.1, stillingsgruppe 2 (minimum 3-årig U/H-utdanning, maksimum lektor med ~~tilleggsutdanning~~ *krav om mastergrad*) gjelder:

- 15 studiepoeng kr 5 000
- 30 studiepoeng kr 10 000
- 60 studiepoeng kr 20 000

Felles for alle stillinger i gruppe 1 og gruppe 2
- Kompetansetillegg gis for inntil 60 fagskolepoeng/studiepoeng

- Kompetansetillegget ~~legges som et fast tillegg til~~ *kommer i tillegg til grunnlønn i* gjeldende stillingskode
- Ved overgang til ny ~~stilling~~ *stillingskode* ~~med særskilt krav til utdanning~~ faller kompetansetillegget bort. Det inngår i ny grunnlønn.

Kompetansetillegget gjøres gjeldende den 1. i den måneden dokumentasjon er levert, *alternativt dato på vitnemålet dersom dette er etter den 1. i innleveringsmåneden.*

For lærere kan stillingskode endres to ganger i året, 1. januar og 1.august, jf. HTA vedlegg 6.

2.10 Avlønning av ansatte med fagbrev

Ansatte med fagbrev avlønnes minimum som fagarbeider ~~uavhengig av stilling.~~ *dersom fagbrevet er av relevans til stillingen.*

2.11 Avlønning av pedagogiske ledere

Pedagogisk leder avlønnes med et tillegg på kr 25 300,- i 100 % stilling som pedagogisk ledertillegg. Tillegget er brøkavhengig.

Konstituerte pedagogiske ledere lønnes etter ansiennitet som 3-årig høgskoleutdanning uten tillegg.

2.12 Avlønning av studenter

Studenter som kan dokumentere at de har fullført deler av utdanningen *som er av relevans for stillingen i Fauske kommune* avlønnes som følger:

- ~~Ettårs~~ sykepleier-/vernepleierstudenter *som kan dokumentere fullført 60 studiepoeng* lønnes som assistent/pleiemedarbeider med lønn tilsvarende fagarbeider med 0 års ansiennitet
- ~~Toårs~~ sykepleier-/vernepleierstudenter *som kan dokumentere fullført 120 studiepoeng* lønnes som assistent/pleiemedarbeider med lønn tilsvarende fagarbeider med 2 års ansiennitet

  Tilsvarende gjelder annen relevant høyskoleutdanning innen helsefag/sosialfag

- Legestudenter som har fullført to år får samme betingelser som ~~ett års sykepleier/vernepleierstudenter~~ *kulepunkt 1*
- Legestudenter som har fullført tre år lønnes tilsvarende som ~~to års sykepleier- og vernepleierstudenter~~ *kulepunkt 2*

Det vil si at ~~K-vedtaket 198/16~~ *PART-vedtaket 8/20* om avlønning etter 8 års ansiennitet ikke gjelder for denne gruppen.

2.13 Spesielle tillegg i undervisningsstillinger/funksjonstillegg

Tillegget er variabel lønn for spesielle funksjoner eller særlig ansvar, og gis som regel for ett skoleår/ barnehageår av gangen.

- Fordeling av aktuelle funksjonene avgjøres av leder etter drøfting med tillitsvalgte

- Endring/oppretting av nye funksjonstillegg kan foretas i forbindelse med lokale forhandlinger
    - nye tillegg kan opprettes der ansvaret og/eller funksjonen ikke er en naturlig del av stillingens ansvar og oppgaver
- En ansatt kan ikke inneha mer enn to funksjoner
- Rådmannen kan i tillegg etter drøfting med aktuelle tillitsvalgte, nedlegge og opprette funksjoner/tillegg ved behov
    - Fra HTA, vedlegg 1, bokstav (l)

      Nedlegging av funksjoner, jf. SFS 2213
      Ved eventuell nedleggelse av lokalt opprettede funksjoner som er finansiert av midler fra lokale forhandlinger iht. HTA kap 4.A.1, skal lønnstillegget regnes inn i grunnlønnen til de arbeidstakerne som innehar funksjonen på det tidspunktet den nedlegges.

Følgende funksjoner i grunnskolen er sentralt bestemt med minimumsgodtgjørelse/lokalt gitt godtgjørelse pr år:

- Kontaktlærer kr 12.000 /kr. 25.300,- uavhengig av stillingsbrøk
- Rådgiver/Sosiallærer kr 12.000/kr. 12.000,- uavhengig av stillingsbrøk

Følgende funksjoner i grunnskolen er lokalt opprettet i Fauske kommune med følgende sats pr år fremforhandlet i 2017:

- Teamleder kr. 25.300,- uavhengig av stillingsbrøk
- Fagansvarlig kr. 11.000,- uavhengig av stillingsbrøk

Disse kan reguleres gjennom de lokale forhandlingene ved hvert hovedoppgjør.

~~3. Veiledende for lønnsfastsettelse~~

~~Det vises til hovedtariffavtalens kap 3, 4 og 5, Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet~~

~~Prinsipper for lønnsfastsettelse:~~

- ~~Rådmann skal være minimum 50 000,- høyere lønnet enn høyeste lønte kommunalsjef~~
- ~~Nærmeste leder bør være minimum 20 000,- høyere lønnet enn høyeste lønte ansatt. Unntak for ordningen kan være i tilfeller der underordnet har særskilt avlønning pga. spesiell kompetanse, retrettstilling eller andre særlige forhold.~~

3. Avslutning

Planen skal være retningsgivende og veiledende for lønnsfastsettelse i kommunen. Den skal rulleres og harmoniseres med blant annet sentralt inngåtte tariffavtaler.

Kommunen som arbeidsgiver gis en frihet til å bruke lønnssystemet aktivt i sin personalpolitikk. Det er åpnet for at individuell vurdering og dermed resultatoppnåelse kan belønnes gjennom lønnsøkning.

Dersom det er konkurranse om rekruttering av helt nødvendig spisskompetanse gis det anledning til bruk av lønn som virkemiddel.

Det vesentligste av lønnsutvikling i kommunen vil bero på sentrale føringer.

FAUSKE KOMMUNE
Folkehelsekommunen der alle trives

Lønnspolitisk plan

2020-2022

Revidert og godkjent i Kommunestyresak 107/18 8.november 2018

Innhold

1. Bakgrunn for lønnspolitisk plan ... 3
1.1 Visjon – Fauske mot 2025 ... 3
Fauske – folkehelsekommunen der alle trives ... 3
1.2 Overordnet mål – Fauske 2025 ... 3
Fram mot år 2025 skal vi sammen videreutvikle Fauske kommune til et samfunn der det er: 3
- God helse ... 3
- Vekst i næringslivet ... 3
- Vekst i folketallet ... 3
- Gode tjenester ... 3
1.3 Hovedtariffavtalen og lokal lønnsfastsettelse ... 3
2. Lokal lønnspolitikk ... 3
2.1 Mål ... 3
2.2 Lokal lønnsfastsettelse og lokale forhandlinger i kapittel 4 ... 4
2.3 Drøftinger og forhandlinger ... 4
2.4 Personalpolitiske virkemidler ... 4
2.5 Likelønn og likestilling ... 5
2.6 Lederavlønninger – Kapittel 3 ... 5
2.6.1 Generelle kriterier ... 5
2.6.2 Kriterier for lederavlønning ... 5
2.6.3 Ledere etter kap. 3.4.1 og 3.4.2 ... 5
2.6.4 Ledere etter kap 3.4.3 ... 6
2.7 Avlønning hovedtillitsvalgte/fellestillitsvalgte ... 6
2.8 Kriterier for avlønning i kap 5 ... 6
2.9 Kompetanseavlønning ... 6
2.10 Avlønning av ansatte med fagbrev ... 8
2.11 Avlønning av pedagogiske ledere ... 8
2.12 Avlønning av studenter ... 8
2.13 Spesielle tillegg i undervisningsstillinger/funksjonstillegg ... 8
3. Avslutning ... 9

1. Bakgrunn for lønnspolitisk plan

1.1 Visjon – Fauske mot 2025

Fauske – folkehelsekommunen der alle trives

1.2 Overordnet mål – Fauske 2025

Fram mot år 2025 skal vi sammen videreutvikle Fauske kommune til et samfunn der det er:

- God helse
- Vekst i næringslivet
- Vekst i folketallet
- Gode tjenester

1.3 Hovedtariffavtalen og lokal lønnsfastsettelse

Fauske kommune tar gjennom sitt medlemskap i KS utgangspunkt i hovedtariffavtalens generelle lønns- og stillingsbetegnelser.

Det vises til hovedtariffavtalens kap 3, 4 og 5, Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet og hovedtariffavtalens kap 3 punkt 3.2 der det fremkommer at det skal utarbeides en lokal lønnspolitikk og kriterier for lokale lønnstillegg etter drøftinger med de ansattes organisasjoner. Det skal tilstrebes enighet om kriteriene.

Lønnspolitikken i Fauske kommune utvikles i en prosess mellom administrativ ledelse og arbeidstakerorganisasjonene før endelig politisk godkjenning.

Den skal være veiledende og retningsgivende for lønnsfastsetting og lønnsutvikling. Videre skal den fange opp lokale utfordringer og være et supplement til sentralt bestemte lønnsføringer.

2. Lokal lønnspolitikk

2.1 Mål

Fauske kommune skal

- ha en attraktiv lønnspolitikk for å rekruttere og beholde arbeidstakere
- ha en lønnspolitikk som skaper engasjement hos den enkelte ansatte
- gi den enkelte mulighet for en god og konkurransedyktig lønnsutvikling
- ha en lønnspolitikk som skal bidra til å utjevne lønnsforskjeller mellom kvinne- og mannsdominerte yrker
- tilstrebe å tilby alle ansatte minimum 80 % stilling.

2.2 Lokal lønnsfastsettelse og lokale forhandlinger i kapittel 4

Lønn skal fastsettes ved tilsetting eller ved forhandlinger med utgangspunkt i vedtatte kriterier og rammer i forhold til aktuelt lønnsnivå.

Ansatte som får sin lønn regulert gjennom hovedtariffavtalens kap. 4 følger et minstelønnssystem. Lønn utover minstelønn forutsettes gitt gjennom lokale forhandlinger etter vurdering av

- Effektivitet
- Kvalitet på arbeidet
- Trivsel og bedre arbeidsmiljø
- Engasjement

2.3 Drøftinger og forhandlinger

Det gjennomføres årlige drøftingsmøter om rekrutteringssituasjonen og om framtidig kompetansebehov for ulike stillingsgrupper i kommunen, jf. Kommunens kompetanseplan.

Den lokale lønnspolitikken skal:

- Utformes og virke slik at kvinner og menn likebehandles i vurdering av lønn og avansement for arbeid av lik verdi
- Legge til rette for faglige karriereveier og avansementsmuligheter
- Angi kriterier for innplassering i eventuelle avansementsstillinger
- Etablere en naturlig sammenheng mellom arbeidstakerens kompetanse, kompetanseutvikling og lønnsutvikling
- Vise hvordan ønsket og tilegnet kompetanse gir lønnsmessig uttelling

Forut for lokale lønnsforhandlinger skal arbeidsgiver legge fram tallmateriale/statistikk som viser lønnsnivå og lønnsutvikling, bl.a. fordelt på kjønn og stillingskoder som grunnlag for også å kunne drøfte likelønn.

Lokal justering av lønn skal skje i samsvar med HTA forhandlingsbestemmelser og i tråd med lønnspolitisk plan.

Det vises for øvrig til hovedtariffavtalens § 3.2.1 og vedlegg 3.

2.4 Personalpolitiske virkemidler

For å beholde kvalifiserte arbeidstakere og for å rekruttere nye kan følgende virkemidler utover lønn anvendes i Fauske kommune:

- Kompetanseutvikling, jf. kompetanseplan
- Gode og fleksible permisjonsmuligheter, jf. permisjonsreglement
- Ulike velferdstiltak, jf. HMS-plan
- Fleksible arbeidstidsordninger
- Seniortiltak
- Rekruttere internt ved grunn- og videreutdanning av egne ansatte/bindingstid
- Ansatte med helsefaglig utdanning i helse/omsorg som går i turnus lønnes minimum tilsvarende etter 8 års ansiennitet, jf PART-vedtaket 8/20.

2.5 Likelønn og likestilling

Ledere og tillitsvalgte har et særlig ansvar for det løpende likelønns- og likestillingsarbeidet i kommunen.

2.6 Lederavlønninger – Kapittel 3

2.6.1 Generelle kriterier

- Være objektive
- Relatert til virkeområde
- Så langt som mulig kunne måles
- Fremme likelønn og likestilling
- Kreditering for kompetanseutvikling

2.6.2 Kriterier for lederavlønning

Lederavlønning må være relatert til oppnådde resultater med fokus på følgende:

- Personalansvar: forvaltning av personalprosedyrer
- Arbeidsmiljø: med høy grad av motivasjon
- Fagansvar: kvaliteten av tjenesteytelsen
- Økonomistyring: iht. budsjettmål
- Innovasjon/nytenking: tydelige prosesser
- Omdømmebygging: aktiv to-veis-kommunikasjon internt og eksternt

2.6.3 Ledere etter kap. 3.4.1 og 3.4.2

Ledere avlønnet iht. hovedtariffavtalens kap 3, pkt. 3.4.1 og 3.4.2 har det overordnete ansvar for

- Fag
- Personal
- Budsjett

I Fauske kommune gjelder dette følgende stillinger

- Rådmann og kommunalsjefer
- Økonomisjef/ HR-sjef
- Enhetsledere
- Rektorer/assisterende rektor (jf. HTA vedlegg 1)

Det er et nedfelt prinsipp at overordnet skal være lønnet høyere enn underordnet.
Det bør være en lønnsforskjell på minimum kr. 20.000,- mellom en leders lønn og høyest lønte underordnetes grunnlønn. Unntak for ordningen kan være i tilfeller der underordnet har særskilt avlønning pga. spesiell kompetanse, retrettstilling eller andre særlige forhold.

Rådmann skal være minimum kr. 50.000,- høyere lønnet enn høyeste lønte kommunalsjef.

Lønnsnivået bør være slik at kommunen blir konkurransedyktig på arbeidsmarkedet. Det må fremkomme at lederstillinger tillegges et stort og selvstendig ansvar.

Kriterier for lederavlønninger fremkommer i hovedtariffavtalens kap 3 pkt. 3.4.1

- Oppnådde resultater i forhold til virksomhetens mål
- Utøvelse av lederskap
- Betydelige organisatoriske endringer
- Behov for å beholde kvalifisert arbeidskraft

Det inngås avtale mellom den enkelte leder og nærmeste overordnete. Disse skal jevnlig evalueres og ha betydning for lønnsutviklingen.

2.6.4 Ledere etter kap 3.4.3

Med leder iht. hovedtariffavtalens kap 3.4.3 menes ledere som i sin stilling innehar delegert budsjett-, økonomi- eller personalansvar. Lønn til disse fastsettes etter forhandlinger lokalt.

Disse skal avlønnes høyere enn dem de er satt til å lede. Unntak for ordningen er i de tilfeller underordnete har særskilt avlønning på grunn av spesiell funksjon, kompetanse, retrettstilling eller andre særskilte forhold.

I Fauske kommune gjelder dette

- Styrere
- Avdelingssykepleier/-leder
- Andre med tilsvarende funksjoner

Det inngås avtale mellom den enkelte leder og nærmeste overordnete. Disse skal jevnlig evalueres og ha betydning for lønnsutviklingen.

2.7 Avlønning hovedtillitsvalgte/fellestillitsvalgte

Det vises til hovedtariffavtalen kap 3.5:

Hovedtillitsvalgte som er innvilget hel permisjon fra sin stilling avlønnes med minimum kr. 445 500,- pr år, men skal ikke lønnes under det vedkommende ville hatt i opprinnelig stilling (inklusive faste og variable tillegg).

2.8 Kriterier for avlønning i kap 5

I hovedtariffavtalen kap 5 fremkommer:

- Ved lønnsfastsettelse skal det blant annet tas hensyn til stillingens kompleksitet og den enkelte ansattes kompetanse, ansvar, innsats og resultatoppnåelse
- Ved lønnsregulering for stillingene i kap 5 tas det hensyn til lønnsutviklingen i tariffområdet

2.9 Kompetanseavlønning

I kommunestyresak 149/12 den 4.10.2012 ble kompetanseavlønning innført i Fauske kommune for videreutdanning fullført etter denne dato. Dette under forutsetning av inngått avtale med leder i forkant.

For videreutdanning som fører til endring av stillingsgruppe og dermed ny avlønning i henhold til hovedtariffavtalen inngås ingen lokal avtale om kompetanseavlønning.

Lønn skal gjenspeile den ansattes kompetanse.

Det skal være en naturlig sammenheng mellom arbeidstakerens kompetanse, kompetanseutvikling og lønnsutvikling. Relevant etter-/videreutdanning skal vektlegges i lønnsutviklingen.

Kap 5
For ansatte som får sin lønn iht. hovedtariffavtalens kap 5 vises til de generelle bestemmelsene i HTA kap 3.3 og 5.2.

Kapittel 5 har årlig lønnsregulering.

Kap 4

For ansatte som får sin lønn iht. hovedtariffavtalen kap 4 vises til hovedtariffavtalens kap 3.2, 3.3 og 4.2.4.

Ansatte kan lokalt avlønnes høyere enn i stillingens minstelønnsplassering når:

- Fauske kommune ved tilsetting vurderer søkers videreutdanning som relevant for stillingen
- Fauske kommune inngår skriftlig avtale med en ansatt om konkret videreutdanning, og denne er relevant for nåværende stilling

Alle ansatte, vikarer og timepersonell turnus avlønnes med minimum lønn lik 8 års ansiennitet, jf PART-vedtaket 8/20.

For fast ansatte som får lønn iht. hovedtariffavtalens kap 4.1, stillingsgruppe 1 (assistent, fagarbeider og 1-årig fagskoleutdannet) gjelder:

- 15 fagskolepoeng/ studiepoeng kr 5 000
- 30 fagskolepoeng/ studiepoeng kr 10 000
- 60 fagskolepoeng/ studiepoeng kr 20 000

For fast ansatte som får lønn iht. hovedtariffavtalens kap 4.1, stillingsgruppe 2 (minimum 3-årig U/H-utdanning, maksimum lektor med krav om mastergrad) gjelder:

- 15 studiepoeng kr 5 000
- 30 studiepoeng kr 10 000
- 60 studiepoeng kr 20 000

Felles for alle stillinger i gruppe 1 og gruppe 2
- Kompetansetillegg gis for inntil 60 fagskolepoeng/studiepoeng
- Kompetansetillegget kommer i tillegg til grunnlønn i gjeldende stillingskode
- Ved overgang til stillingskode faller kompetansetillegget bort. Det inngår i ny grunnlønn.

Kompetansetillegget gjøres gjeldende den 1. i den måneden dokumentasjon er levert, alternativt dato på vitnemålet dersom dette er etter den 1. i innleveringsmåneden.

For lærere kan stillingskode endres to ganger i året, 1. januar og 1.august, jf. HTA vedlegg 6.

2.10 Avlønning av ansatte med fagbrev

Ansatte med fagbrev avlønnes minimum som fagarbeider dersom fagbrevet er av relevans til stillingen.

2.11 Avlønning av pedagogiske ledere

Pedagogisk leder avlønnes med et tillegg på kr 25 300,- i 100 % stilling som pedagogisk ledertillegg. Tillegget er brøkavhengig.

Konstituerte pedagogiske ledere lønnes etter ansiennitet som 3-årig høgskoleutdanning uten tillegg.

2.12 Avlønning av studenter

Studenter som kan dokumentere at de har fullført deler av utdanningen som er av relevans for stillingen i Fauske kommune avlønnes som følger:

- Sykepleier-/vernepleierstudenter som kan dokumentere fullført 60 studiepoeng lønnes som assistent/pleiemedarbeider med lønn tilsvarende fagarbeider med 0 års ansiennitet
- Sykepleier-/vernepleierstudenter som kan dokumentere fullført 120 studiepoeng lønnes som assistent/pleiemedarbeider med lønn tilsvarende fagarbeider med 2 års ansiennitet

  Tilsvarende gjelder annen relevant høyskoleutdanning innen helsefag/sosialfag

- Legestudenter som har fullført to år får samme betingelser som kulepunkt 1
- Legestudenter som har fullført tre år lønnes tilsvarende som kulepunkt 2

Det vil si at PART-vedtaket 8/20 om avlønning etter 8 års ansiennitet ikke gjelder for denne gruppen.

2.13 Spesielle tillegg i undervisningsstillinger/funksjonstillegg

Tillegget er variabel lønn for spesielle funksjoner eller særlig ansvar, og gis som regel for ett skoleår/ barnehageår av gangen.

- Fordeling av aktuelle funksjonene avgjøres av leder etter drøfting med tillitsvalgte
- Endring/oppretting av nye funksjonstillegg kan foretas i forbindelse med lokale forhandlinger
    - nye tillegg kan opprettes der ansvaret og/eller funksjonen ikke er en naturlig del av stillingens ansvar og oppgaver
- En ansatt kan ikke inneha mer enn to funksjoner
- Rådmannen kan i tillegg etter drøfting med aktuelle tillitsvalgte, nedlegge og opprette funksjoner/tillegg ved behov

- Fra HTA, vedlegg 1, bokstav (l)

  Nedlegging av funksjoner, jf. SFS 2213
  Ved eventuell nedleggelse av lokalt opprettede funksjoner som er finansiert av midler fra lokale forhandlinger iht. HTA kap 4.A.1, skal lønnstillegget regnes inn i grunnlønnen til de arbeidstakerne som innehar funksjonen på det tidspunktet den nedlegges.

Følgende funksjoner i grunnskolen er sentralt bestemt med minimumsgodtgjørelse/lokalt gitt godtgjørelse pr år:

- Kontaktlærer kr 12.000 /kr. 25.300,- uavhengig av stillingsbrøk
- Rådgiver/Sosiallærer kr 12.000/kr. 12.000,- uavhengig av stillingsbrøk

Følgende funksjoner i grunnskolen er lokalt opprettet i Fauske kommune med følgende sats pr år fremforhandlet i 2017:

- Teamleder kr. 25.300,- uavhengig av stillingsbrøk
- Fagansvarlig kr. 11.000,- uavhengig av stillingsbrøk

Disse kan reguleres gjennom de lokale forhandlingene ved hvert hovedoppgjør.

3. Avslutning

Planen skal være retningsgivende og veiledende for lønnsfastsettelse i kommunen. Den skal rulleres og harmoniseres med blant annet sentralt inngåtte tariffavtaler.

Kommunen som arbeidsgiver gis en frihet til å bruke lønnssystemet aktivt i sin personalpolitikk. Det er åpnet for at individuell vurdering og dermed resultatoppnåelse kan belønnes gjennom lønnsøkning.

Dersom det er konkurranse om rekruttering av helt nødvendig spisskompetanse gis det anledning til bruk av lønn som virkemiddel.

Det vesentligste av lønnsutvikling i kommunen vil bero på sentrale føringer.

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16134 Arkiv sakID.: 20/2328	Saksbehandler: Renée Normann

Sak nr.		Dato
115/20	Plan- og utviklingsutvalg	17.11.2020
121/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Behov for avklaring for igangsetting av våtmarksrestaurering

Vedtak som innstilling fra Plan- og utviklingsutvalg - 17.11.2020

Innstilling til formannskapet:

Fauske kommune deltar i våtmarksrestaureringsprosjekt på Åsmyra og inngår en servituttavtale med miljødirektoratet for bruksbegrensning av et område på ca 300 mål i en periode av 40 år. Avtalen er til rådighet for restaurering av, og påfølgende ivaretakelser av, området som restaurert våtmarksareal.

Rådmannens forslag til innstilling:

Fauske kommune deltar i våtmarksrestaureringsprosjekt på Åsmyra og inngår en servituttavtale med miljødirektoratet for bruksbegrensning av et område på ca 300 mål i en periode av 40 år. Avtalen er til rådighet for restaurering av, og påfølgende ivaretakelser av, området som restaurert våtmarksareal.

Plan- og utviklingsutvalg 17.11.2020:

Behandling:

Kommunedirektørens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

PLUT- 115/20 Vedtak:

Innstilling til formannskapet:

Fauske kommune deltar i våtmarksrestaureringsprosjekt på Åsmyra og inngår en servituttavtale med miljødirektoratet for bruksbegrensning av et område på ca 300 mål i en periode av 40 år. Avtalen er til rådighet for restaurering av, og påfølgende ivaretakelser av, området som restaurert våtmarksareal.

Vedlegg:

06.11.2020	M644 - Plan for restaurering av våtmark 2016-2020	1457134
29.10.2020	eksempel Servituttavtale Statskog myrrestaurering	1457135
29.10.2020	Kart med alternativ næringsareal enn Åsmyra	1457136
06.11.2020	Avisoppslag om tilsvarende prosjekt i en annen kommune	1457139

Saksopplysninger:

I forbindelse med utbygging av næringsareal på Terminalveien har det oppstått behov for deponiareal for myrmasse. Kommunen har per nå ikke deponiområder tilgjengelig, og det jobbes iherdig med å finne (midlertidige) løsninger for å unngå byggestans på lengre sikt. I arbeidet med detaljregulering for

industriområde Åsmyra (travbane), har det allerede kommet frem at myrmasse kan brukes til restaurering av drenerte våtmarksområder. Dette kan i tillegg til redusert klimagassutslipp, økt biodiversitet og flomforebygging være en løsning for deponi inntil detaljregulering for deponi på Ågifjellet blir vedtatt.

Våtmarksrestaurering har siden 2015 og muligens tidligere vært et viktig nasjonalt tema. Det vises til landbruksdirektoratets og miljødirektoratets plan for restaurering av våtmark for perioden 2016-2020:

> *Å restaurere våtmark vil være viktig for å kunne ivareta Norges forpliktelser -gjennom internasjonale avtaler. Ifølge Stortingsmelding 14 (2015) Nasjonal handlingsplan for naturmangfold, er restaurering av våtmark, sammen med forbedring av tilstand i henhold til vannforvaltningsplanene, regjeringens viktigste tiltak for å følge opp det internasjonale målet definert gjennom CBD, om å restaurere minst 15 prosent av forringede økosystemer (Aichimål 15). Ifølge FNs*
> *klimapanel er restaurering av myr et kostnadseffektivt tiltak for å redusere klimagassutslippene i jordbrukssektoren på global skala.*

Ved en gjennomgang av areal som kommunen eier og som kunne vært aktuelt for myrrestaurering, dukket arealet lenger nord for travbanen opp, som også kalles for Åsmyra (se figur nede). Området er ca. 300 da og har i 80/90-tallet vært drenert for et skogreisningsprosjekt, men aktiviteter her har stoppet opp. Status i dag er at området i mindre grad er grodd igjen med få og små granplanter og mest lauvskog. Området er per i dag ikke aktivt i bruk til skogbruksformål. Arealet regnes som svært aktuelt for våtmarksrestaurering.

SNO har i samarbeid med Miljødirektoratet og ulike fylkesmenn gjennomført store restaureringsprosjekter på våtmark de siste fire-fem årene. Prosjektene har vært knyttet til verneområder, statsgrunn og kommunale eiendommer. Kommunen har vært i dialog med SNO (miljødirektoratet) og fylkesmannen om finansiering og gjennomføring av våtmarksrestaurering.

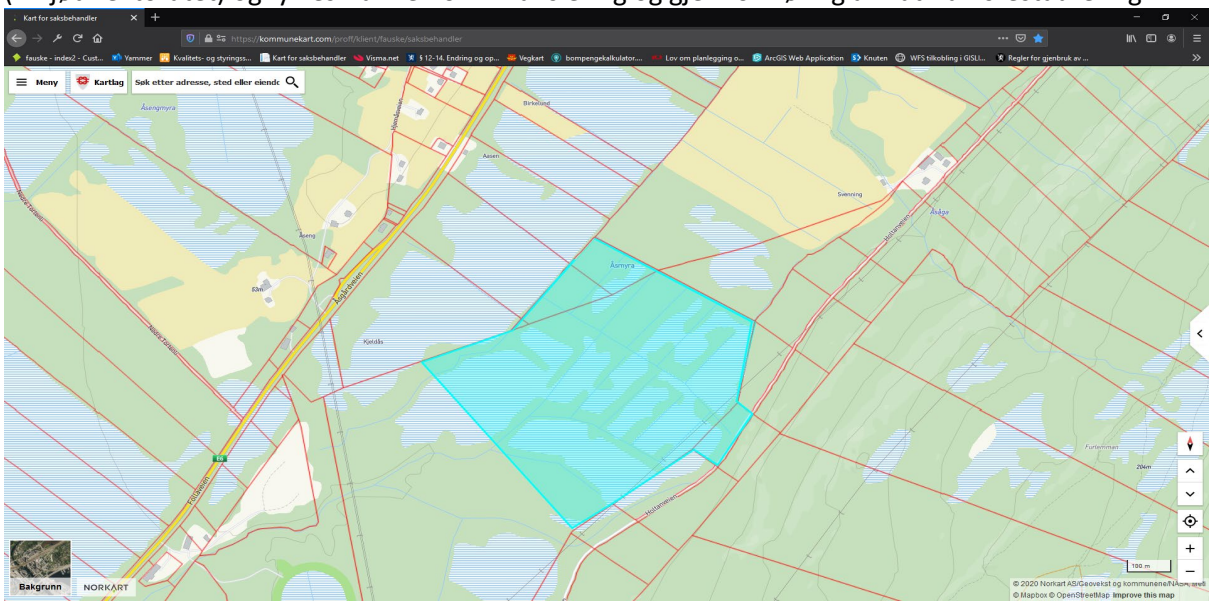

I de tilfellene der det har vært gjennomført restaurering på kommunal grunn er det inngått avtale med kommunene med klausul på området for 40 år. Se vedlegg for et eksempel. Fauske kommune må avklare om dette er aktuelt for denne eiendommen før eventuell videre planlegging. Dersom dette er aktuelt, kan kommunen få hjelp og fullfinansiering (med forbehold, se pkt 4 under) til gjennomføring av prosjektet. Spørsmålene om skogreisningsprosjekt på Åsmyra vil bli besvart av Fylkesmannen i løpet av kort tid, men det er sannsynlig at dette ikke er noe problem, da det ikke lenger er lov med tilsvarende prosjekter, og staten prioriterer myrrestaurering, samt klimatiltak som dette.

Det er 4 gode grunner til å igangsette med dette prosjektet:

1. et ønske om å gjenskape myrareal på Åsmyra for å regulere hydrologien, herunder å minske faren for erosjon i Farvikbekken på grunn av økt vannføring/flom, med konsekvenser som kan koste kommunen og innbyggere mye i fremtiden
2. Årsaken til høyere CO2-utslipp i drenert myr er lavere grunnvannstand, tilgang på oksygen og økt nedbryting av det organiske materialet i torvjorda. Prosjektet vil forebygge klimagassutslipp i Åsmyra og samtidig ta imot myrmasse fra områder hvor det er igangsatt utbygging. Dette hjelper med å oppnå mål for reduksjon av klimagassutslipp som satt i kommunedelplanen for energi og klima.
3. Området kan få en større biologisk verdi. Ved å tette grøftene igjen med myrmasse i riktig rekkefølge og på riktig måte, kan myrene gjenoppta sin viktige funksjon som biologisk ressurs. Myra vil da fungere som naturlig system for biodiversitet, herunder sjeldne hekkefugler, planter, insekter og pattedyr.
4. området Åsmyra kan fungere som midlertidig løsning for deponimangel. Forutsetningen er at det er rene myrmasse som deponeres, og at eventuelt restaureringsprosjekt ikke blir argument for videre nedbygging av myr. Det vil imidlertid ikke være aktuelt med fullfinansiering når utbygger vil ha utgifter med å kvitte seg med massene. Her må utbygger inn hvis prosjektet blir aktuelt.

Hvis prosjektet videreføres vil det være behov for å se på:

- Mellomlagring av masser
- Geoteknisk vurdering
- Omfang av hogst
- Avtaler knyttet til tidligere grøfting og foryngelsesplikten (skogreisningsprosjekt)

Arbeidet skal utredes og ledes av SNO og Fylkesmannen.

Dersom kommunen ønsker å sette i gang med våtmarksrestaureringsprosjektet, vil det kun medføre kostnader for arbeidstimer med gjennomføring og bistand/lokalkunnskap. Det kreves ingen egenandel fra kommunen. Det kan igangsettes relativt raskt, men avklaringer med miljødirektoratet om prioritering, samt kommunens interesse for å signere klausul på 40 år skal gjøres først.

Saksbehandlers vurdering:
Åsmyra er et område som eies av kommunen og er i tillegg egnet for våtmarksrestaurering. Fordelene som nevnt i de 4 punkter taler for seg og kommunen vil stå frem som en foregangskommune som aktivt jobber med klima og miljø, samt forebygging av flom- og erosjonsfare lenger nedstrøms. Årsaken til høyere klimagassutslipp i drenert myr er lavere grunnvannstand, tilgang på oksygen og økt nedbryting av det organiske materialet i torvjorda. Dette kan forebygges uten at det koster kommunen skjorta.

Området har vært nevnt som aktuelt for næringsutbygging, men er ikke regulert til formålet. Kommuner og fylkeskommuner er pålagt å arbeide for å redusere utslippene av klimagasser, blant annet gjennom å ta hensyn til utslipp fra arealbruksendringer. Myndighetene kan i en del tilfeller fremme innsigelse til kommunale arealplaner, når disse kan være i strid med nasjonale eller vesentlige regionale interesser. Det vurderes at videre utbygging av myrarealene nord for travbana vil medføre økt klimagassutslipp, samt økt flomfare og sjansen er stor at det kommer innsigelse til evt. nye reguleringsplaner for næringsareal her. Myrrestaurering vil være et viktig klimatilpasningstiltak.

Dersom kommunen likevel ønsker å regulere nye næringsområder på Åsmyra, vil det være ca. 450 da igjen som kan reguleres til dette formålet. I dag har vi litt over 700 da med nærings-/offentlig formål avsatt i kommuneplan og reguleringsplaner. Vi har også mulighet til å omregulere et stort boligområde langs Holtanveien som er ca. 120 da og vurderes som mer egnet til utbygging. Kart av området er

vedlagt saken.

I tillegg til våtmarksrestaurering kan området brukes til friluftsaktiviteter ved å legge klopper og plassere sittebenker i/ved området. Dette kan utarbeides i videre plan for området og vil gi turmulighet til de som ikke er i stand/interessert til å gå på fjellet eller ulendt terreng. Kommunen kan også få området avsatt som statlig sikra friluftsområde for å få midler til tilrettelegging. Det samme er gjort med badestranda i Nordvik og friluftsarealene sør for helsesportsenteret i Valnesfjord.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

RAPPORT

M-644 | 2016

Plan for restaurering av våtmark i Norge (2016-2020)

Med mål om reduserte klimagassutslipp, tilpasning til klimaendringene og bedret økologisk tilstand

KOLOFON

Utførende institusjon

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet

Oppdragstakers prosjektansvarlig

Vibeke Husby

Kontaktperson i Landbruksdirektoratet

Rannveig Bø Fløystad

M-nummer	År	Sidetall	Miljødirektoratets kontraktnummer
644	2016	67	

Oppdragsgiver

Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet

Prosjektet er finansiert av

Forfatter(e)

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet

Tittel - norsk og engelsk

Plan for restaurering av våtmark i Norge (2016-2020).
Wetland restoration plan in Norway (2016-2020).

Sammendrag - summary

Landbruk- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet har bedt henholdsvis Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet om å utarbeide en plan for restaurering av våtmark for perioden 2016-2020. Planen skal innrettes slik at den medvirker til å oppfylle regjeringens målsettinger om reduserte klimagassutslipp, tilpasning til klimaendringene og bedring i økologisk tilstand. Denne planen omhandler blant annet kunnskapsgrunnlag, utvalgskriterier, kostnadseffektivitet, forslag til implementering av planen og organisering.

The Norwegian Ministry of Agriculture and Food and the Norwegian Ministry for Climate and Environment have requested that The Norwegian Agriculture Agency and the Norwegian Environment Agency develop a national plan for wetland restoration in the period 2016-2020. The plan will reflect national goals to reduce greenhouse gas emissions, promote climate adaptation, and improve ecological status. The plan will include a review of the latest research on wetland restoration, a criteria set for choosing the best localities for restoration, and a concrete plan for implementation.

4 emneord

Restaurering, våtmark

4 subject words

Restoration, wetland

Forsidefoto

Restaurert myr. Aspåsmyran naturreservat i Møre og Romsdal fylke. Foto: Pål Martin Eid, SNO.

Sammendrag

Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet har bedt henholdsvis Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet om å utarbeide en plan for restaurering av våtmark for perioden 2016-2020. Planen skal innrettes slik at den medvirker til å oppfylle regjeringens målsettinger om reduserte klimagassutslipp, tilpasning til klimaendringene og bedring i økologisk tilstand.

Restaurering av våtmark vil være viktig for å kunne ivareta Norges forpliktelser gjennom internasjonale avtaler. Ifølge Stortingsmelding 14 (2015) *Nasjonal handlingsplan for naturmangfold*, er restaurering av våtmark, sammen med forbedring av tilstand i henhold til vannforvaltningsplanene, regjeringens viktigste tiltak for å følge opp det internasjonale målet definert gjennom CBD, om å restaurere minst 15 prosent av forringede økosystemer (Aichimål 15).

Direktoratene legger Ramsarkonvensjonens forståelse av våtmark til grunn i denne planen. Våtmarker defineres vidt i Ramsarkonvensjonen, og omfatter blant annet myr, elver, innsjøer, brakkvann og marine områder ned til seks meters dybde. Planen inkluderer ikke marine systemer, utover marine strandsoner.

Vi støtter oss i denne planen på den kunnskapen som foreligger. Ifølge FNs klimapanel er restaurering av myr et kostnadseffektivt tiltak for å redusere klimagassutslippene i jordbrukssektoren på global skala. Tiltaket ble også beregnet i Klimakur2020 som et kostnadseffektivt tiltak i Norge, men forutsetningene som ble lagt til grunn i Klimakur2020 er ikke like gjeldende for restaureringstiltakene slik de er innrettet i dag. Direktoratene påpeker også at det kan være svakheter ved kunnskapsgrunnlaget for beregning av klimaeffekter, og ser det som en naturlig og nødvendig del av planen å framskaffe ny kunnskap om endringer i klimagassutslipp ved restaurering av myr.

Drenert myr er en større kilde til CO_2-utslipp enn både naturlig og restaurert myr (M628|2016). Årsaken til høyere CO_2-utslipp i drenert myr er lavere grunnvannstand, tilgang på oksygen og økt nedbryting av det organiske materialet i torvjorda. Restaurering av myr vil redusere dette karbontapet. Ved utvelgelse av prosjekter med tanke på god måloppnåelse på klimagassreduksjon, skal det vurderes hvor vidt det er fungerende grøfter, hvor dypt ned grøftene påvirker det gjenværende torvlaget og omfanget av eksisterende vegetasjon (for eksempel skog). God måloppnåelse på delmålet om reduserte klimagassutslipp kan forventes dersom kriteriene for utvelgelse av restaureringsobjekt følges, vannstanden kommer tilbake til naturlig nivå, samt at myrvegetasjon reetableres.

Det er begrenset kunnskap om effekten av myrrestaurering på klimatilpasning (her flomdemping). Re-meandrering av elvestrekninger og gjenåpning av flomsletter er imidlertid eksempler på tiltak som kan styrke naturens egen evne til å dempe effektene av flom. Direktoratene forventer god måloppnåelse på klimatilpasning (flomdemping) ved restaurering av våtmark. I samarbeid med blant annet NVE og gjennom forprosjekter, vil det bli etablert et kunnskapsgrunnlag som gjør det mulig å prioritere de prosjektene som kan gi god måloppnåelse på flomdemping.

Hvilke våtmarkstyper som er spesielt viktige å restaurere med tanke på målet om bedret økologisk tilstand, er godt kjent. Tiltakene etter denne planen vil kunne gi betydelig måloppnåelse på dette delmålet; graden vil likevel avhenge av hvilke arealer som restaureres.

Ved restaurering av myr legger planen opp til en geografisk tilnærming ved gjennomføring av tiltak, etter en oppstartsfase der allerede kjente arealer i verneområder restaureres. En liknende geografisk tilnærming vil ikke være hensiktsmessig ved restaurering av annen våtmark enn myr, da det her gjerne er snakk om store, og dermed færre tiltak.

Prosjekter som omfattes av denne planen vil ha et stort prisspenn. Det er gjort grove kostnadsoverslag for ulike typer restaurering, og prisen spenner fra kr. 50 000,- til over 30 millioner kroner pr. prosjekt.

Et viktig premiss for arbeidet er at det ikke skal være i konflikt med jord- og skogbruksinteresser, og så langt det er mulig, andre viktige samfunnshensyn. Direktoratene ser for seg at restaurering på privat grunn kan skje. Hvis restaurering på privat grunn medfører ulempe for grunneier, må incentiver vurderes. En incentivordning er imidlertid først aktuell dersom en må restaurere områder utenfor vernegrensene for å oppnå de ønskede resultatene for prosjektet. Direktoratene anbefaler utredning av en incentivordning, men en slik ordning vil trolig ikke være på plass før tidligst i 2018/19.

Direktoratene mener at regionalt nivå bør være fremtredende i arbeidet med gjennomføringen av planen, og gitt tilstrekkelige budsjetter og et visst omfang av restaureringstiltak, bør Fylkesmannen som prosjektleder få i ansvar å opprette en regional ressursgruppe.

Innhold

1. Innledning 6
1.1 Forståelse av oppdraget 7
1.1.1 Definisjoner 7
1.1.2 Mål 7
1.1.3 Samspill med vannforskriftsarbeidet 8
1.1.4 Særlig viktige forutsetninger 8
1.1.5 Organisering i planfasen 8
1.2 Bakgrunn 9
1.2.1 Økosystemtjenester fra våtmark 9
1.2.2 Status for våtmark i Norge 10
1.2.3 Norges forpliktelser til å restaurere våtmark 14
1.2.4 Relevante rammeverk, politiske føringer og rapporter 15
2. Omtale av kunnskapsgrunnlag og kriterier for utvelgelse 16
2.1 Bedret kunnskapsgrunnlag i planprosessen 16
2.1.1 Rapporter, ekspertmøter og seminarer 16
2.1.2 Kartlag - grøftet myr i lavlandet 17
2.2 Forutsetninger og kriterier for utvelgelse av restaureringsarealer 20
2.2.1 Forutsetninger 20
2.2.2 Klimagassutslipp - myr 20
2.2.3 Klimagassutslipp - annen våtmark 24
2.2.4 Klimatilpasning - myr 25
2.2.5 Klimatilpasning - annen våtmark 26
2.2.6 Økologisk tilstand - myr 28
2.2.7 Økologisk tilstand - annen våtmark 29
3. Erfaringer fra gjennomførte restaureringsprosjekter 30
3.1 Myr 30
3.1.1 Metoder nasjonalt og internasjonalt 30
3.1.2 Erfaringer fra Pilotfase 2015 30
3.1.3 Erfaringer fra restaureringsarbeid i 2016 32
3.2 Annen våtmark 33
3.2.1 Erfaringer 33
4. Tiltaksovervåking 34
4.1 Restaureringsmål 34
4.2 Klimagassutslipp 34

4.2.1 Myr 34
4.2.2 Annen våtmark 35
4.3 Klimatilpasning (flomdemping) 35
4.3.1 Myr 35
4.3.2 Annen våtmark 36
4.4 Økologisk tilstand 36
4.4.1 Myr 36
4.4.2 Annen våtmark 37
5. Kostnadseffektivitet og mulige virkemidler 38
5.1 Grove kostnadsvurderinger 38
5.2 Kostnadseffektivitet 38
5.3 Mulige virkemidler for restaurering på privat grunn 39
5.3.1 Myr 39
5.3.2 Annen våtmark 41
5.4 Prosjektets anbefaling av virkemidler 42
5.5 Sikring av restaurert areal på privat grunn 42
6. Implementering av planen 43
6.1 Implementering 43
6.1.1 Myr 43
6.1.2 Annen våtmark 46
6.2 Organisering 47
6.2.1 Forslag til organisering i driftsfase 47
7. Framdrift, evaluering og rapportering 49
7.1 Framdrift 49
7.2 Evaluering 49
7.3 Rapportering 49
7.4 Innsynsløsning 51
8. Informasjon 51
Vedlegg 1- Grov framdriftsplan 56
Vedlegg 2 - Noen aktuelle pågående og avsluttede prosjekter 57
Vedlegg 3 - Overvåking av klimagassutslipp på myr 60
Vedlegg 4 - Relevante lover og forskrifter 64

1. Innledning

Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet gav henholdsvis 26. og 29.06.2015, et felles oppdrag til Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet om å lage en plan for restaurering av myr og annen våtmark for perioden 2016-2020. Restaureringen skal bidra til oppnåelse av regjeringens målsettinger om reduserte klimagassutslipp, tilpasning til klimaendringene og bedring i økologisk tilstand. Restaureringen vil i første omgang skje i verneområder/på offentlig eide arealer, men vil også kunne skje på privat grunn. Restaureringen skal basere seg på frivillighet hos grunneiere og rettighetshavere, og tiltakene skal være kostnadseffektive.

I oktober 2015 ble det levert en skisse som grunnlag for endelig plan. For at oppdraget skulle være gjennomførbart for direktoratene, har leveransen bestått av to delplaner; delplan 1: Restaurering av myr og delplan 2: Restaurering av annen våtmark enn myr. Førstnevnte ble levert 15. mars 2016 og sistnevnte 15. juni 2016. De to delplanene er nå sammenskrevet til én helhetlig plan for restaurering av våtmark i Norge (denne planen).

Betydningen av våtmarker har lenge vært anerkjent internasjonalt, og Ramsarkonvensjonen, som er en avtale om bevaring og fornuftig bruk av våtmarker, ble opprettet allerede i 1971. De 168 landene som har underskrevet avtalen har laget en ny strategisk plan for perioden 2016-2024, som hvert land skal følge opp. Stortingsmelding 14: Natur for livet – norsk handlingsplan for naturmangfold, omhandler hva Regjeringen vil prioritere på området naturmangfold. Meldingen sier blant annet at Regjeringen vil styrke vektleggingen av hensynet til våtmark, i anvendelsen av sektorlover, samt plan- og bygningsloven. Den sier videre at restaurering av våtmark, sammen med forbedring av tilstand i henhold til vannforvaltningsplanene, er regjeringens viktigste tiltak for å følge opp det internasjonale målet definert gjennom CBD, om å restaurere minst 15 prosent av forringede økosystemer (Aichimål 15).

Klima- og miljødepartementet har det overordnede ansvaret for klima- og miljøpolitikken. Det ligger imidlertid til landbrukets sektoransvar å fremskaffe kunnskap om miljøpåvirkninger fra egen sektor, samt å utrede og iverksette tiltak og beregne effekter av tiltakene. Dette gjelder blant annet klimagassutslipp og ivaretakelse av biologisk mangfold.

Betydelige deler av norske våtmarker er påvirket av inngrep eller bruk. Restaurering vil i mange tilfeller være hensiktsmessig for å gjenskape våtmarkers naturlige funksjoner og egenskaper.

I Statsbudsjettet for KLD for 2016, er det avsatt 13 millioner kroner til restaurering av våtmark i Norge, inkludert myrrestaurering. I forslag til Statsbudsjett for 2017, er dette beløpet foreslått doblet. Direktoratene mener det er fornuftig at midlene for 2016 og 2017 primært benyttes til kunnskapsheving, forprosjektering av større restaureringstiltak og til restaurering av allerede kjente og prioriterte våtmarksarealer i verneområder.

I denne planen har vi flere steder valgt å dele våtmark inn i myr og annen våtmark, da disse skiller seg fra hverandre på mange punkter i restaureringssammenheng.

1.1 Forståelse av oppdraget

Departementene har bedt om en plan for restaurering av myr og annen våtmark. Slik direktoratene oppfatter det, omfatter ikke oppdraget en kostandseffektivitetsanalyse som sammenlikner slik restaurering med andre typer tiltak med like nyttevirkninger. Oppdraget omfatter imidlertid vurderinger av kostnadseffektivitet for å sammenlikne de enkelte prosjektene innenfor de tre hovedbolkene; klimagass, klimatilpasning og økologisk tilstand. Omtale av kunnskapsgrunnlaget for å vurdere dette omfattes også av oppdraget.

1.1.1 Definisjoner

Våtmark

Våtmark kan forstås på ulike måter. Direktoratene har lagt Ramsarkonvensjonens forståelse av våtmark til grunn i denne planen. Ramsarkonvensjonen betrakter alle økosystemer der vann dominerer de økologiske prosessene som våtmark, dvs. alt ferskvann, myrer, sumper etc., så vel som saltvann ut til seks meters dyp. Marine systemer utover marine strandsoner, inkluderes ikke av denne planen.

Restaurering

Den internasjonale foreningen for økologisk restaurering (SER – Society for Ecological Restoration) definerer restaurering som et bidrag til gjenopprettelse av økosystemer som er blitt redusert, skadet eller ødelagt. I denne planen fokuserer vi primært på å restaurere for å tilbakeføre naturområder mot en tidligere økologisk referansetilstand.

Bedring av vannkvalitet kan ifølge definisjonen over være et restaureringstiltak. Arbeidsgruppa har forstått oppdraget slik at tiltak som kun forbedrer vannkvalitet, ikke skal inngå i planen. Likevel så vil tiltak som skal bidra til for eksempel flomdemping også kunne gi bedring i vannkvaliteten.

1.1.2 Mål

Planen tar sikte på restaurering av våtmark med tre likestilte mål;

- Reduserte klimagassutslipp
- Tilpasning til klimaendringene
- Bedring i økologisk tilstand

Direktoratene ser det som lite realistisk at regjeringens tre målsettinger kan oppfylles i hvert enkelt prosjekt, og vektleggingen av de tre delmålene vil derfor variere mellom enkeltprosjekter. En kan se for seg tilfeller der en oppnår stor grad av måloppnåelse på ett av delmålene, mens en får liten eller ingen måloppnåelse på gjenstående delmål. Det legges til grunn at det viktigste effektmålet blir prosjektenes samlede effekt ved prosjektslutt i 2020. Direktoratene gjør oppmerksom på at det vil bli utfordrende, og kanskje ikke mulig, å måle nøyaktig effekt av tiltakene. For virkelig å kunne si noe om måloppnåelse, trengs lange

tidsserier med overvåking. Det tas derfor sikte på en pragmatisk tilnærming til rapportering, der det rapporteres så langt det lar seg gjøre (se kap. 7.3 om rapportering).

Det skal settes tydelige restaureringsmål for alle prosjekter som omfattes av denne planen. Et restaureringsmål skal si noe om hvilken effekt som ønskes oppnådd som følge av restaurering, med tanke på de tre målene for prosjektet. Det bør også settes delmål som kan gi indikasjoner på hvorvidt restaureringen har vært vellykket; det være seg for eksempel mål for vannstand eller hvordan elvesvinger skal se ut etter restaurering.

Mål for vannkvalitet skal settes der det er relevant, og klassifiseringssystemet etter vannfoskriften for økologiske parametere må brukes i de aktuelle vanntypene.

1.1.3 Samspill med vannforskriftsarbeidet

Arbeidsgruppa ser på arbeidet med vannforskriften som meget relevant ved restaurering av våtmark etter denne planen. Etter vannforskriften er målet at alle vannforekomster skal ha *god tilstand*, og hvis de ikke har det, skal tiltak iverksettes. Restaurering anses som et slikt tiltak.

Som følge av gjennomføringen av vannforskriften er det samlet mye kunnskap om overflatevann i Norge. Denne kunnskapen er samlet i Vann-nett. Kunnskapen vil kunne være svært nyttig i flere faser i gjennomføringen av planen, som ved utvelgelse av områder, men også i selve gjennomføringen av tiltak.

Ved utvelgelse av områder som skal prioriteres for restaurering, kan informasjon som allerede er registrert i databasen være verdifull. Dette kan være økologisk tilstand, påvirkningsfaktorer, miljømål og tiltak som allerede er foreslått gjennomført. Samtidig er det viktig at tiltak som skal gjennomføres i prosjektet blir registrert i Vann-nett, slik at databasen holdes oppdatert.

1.1.4 Særlig viktige forutsetninger

Tiltak skal ikke komme i konflikt med jord- og skogbruksinteresser. Dette forstår vi først og fremst slik at det ikke skal komme i konflikt med grunneiers interesser for hva arealet skal brukes til. Videre må tiltak ikke komme i konflikt med sentrale miljømål eller gjeldende mål i jord- og skogbrukspolitikken, som målet om at årlig omdisponering av dyrka mark skal være under 4000 dekar. Tiltak skal være innenfor gjeldende lov- og regelverk, herunder verneforskrifter. Så langt det er mulig skal tiltak heller ikke være i konflikt med andre viktige samfunnshensyn. Dette er ikke nærmere definert, men vesentlig infrastruktur kan være et eksempel.

1.1.5 Organisering i planfasen

I oppdraget er Miljødirektoratet bedt om å lede dette samarbeidsprosjektet mellom Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet. I figur 1 vises organiseringen som er lagt til grunn for arbeidet med planforslaget.

***Figur 1**: Organisering og forankring av prosjektet.*

1.2 Bakgrunn

Norge er et av de landene i Europa som har størst variasjon av våtmarker, og omtrent ti prosent av fastlandet vårt er våtmark (eksklusive ferskvann; Meld.St. 14 (2015-16)). I tillegg kommer ferskvannsforekomstene, og omtrent 5 % av Norges landareal består av ferskvann (Schartau et al. 2015 i Naturindeks for Norge 2015).

Myr dannes der fordampingen av vann er mindre enn tilførsel fra nedbør eller tilsig av grunnvann. I tillegg går omdanningen av dødt organisk materiale, i hovedsak planterester, så langsomt at det dannes lag av delvis nedbrutt materiale (torv). I Norge finnes de største myrarealene i indre deler av Østlandet, indre deler av Midt-Norge, samt indre deler av Finnmarksvidda. Variasjonen av ulike myrtyper i Norge er stor.

Våtmarkene bidrar til flere viktige økosystemtjenester (se under) og de innehar et stort biologisk mangfold, både av arter og naturtyper. Våtmarker oppleves av den grunn gjerne som eksotiske og gir verdifulle naturopplevelser.

1.2.1 Økosystemtjenester fra våtmark

Med økosystemtjenester menes økosystemenes direkte og indirekte bidrag til menneskelig velferd. Begrepet omfatter både fysiske goder og ikke-fysiske tjenester vi får fra naturen.

Våtmark er viktige leveområder for en rekke arter og bidrar med viktige økosystemtjenester (TEEB, 2009 og NOU 2013:10 om Naturens goder og tjenester). Disse er blant annet flomdemping/vannhusholdning, vannrensing, karbonlagring, biodiversitet, forsynende tjenester (f.eks. uttak av molter), samt opplevelses- og kunnskapstjenester (inkludert jakt og ornitologi).

Myr med dype torvlag er den våtmarkstypen som lagrer mest karbon. Annen våtmark enn myr kan imidlertid også være karbonlagre, selv om disse typisk inneholder mer mineraljord og dermed ikke er like store karbonlagre som myr.

I følge nye framskrivninger for klima i Norge (Hanssen-Bauer et al. 2015) forventes både årsnedbør, antall dager med kraftig nedbør og nedbørsmengden på dager med kraftig nedbør å øke utover dette århundret. Det forventes også at regnflommene blir større og kommer oftere, mens snøsmelteflommene blir færre og mindre.

Intakte våtmarksystemer har en viktig flomdempende effekt. Dette kommer blant annet fram i NOU om klimatilpasninger i det norske samfunnet (2011), hvor det foreslås en økosystembasert tilpasning til klimaendringer: «*Økosystembasert klimatilpasning inneber at ein tek utgangspunkt i korleis funksjonelle økosystem kan fungere som klimatilpassing for fleire sektorar, altså vere ein fordel for andre i forhold til å møte effektar av klimaendringar. Eit eksempel på dette er våtmarkssystem som medverkar til kraftig forseinking og motverkar flaum. Sikring og restaurering av slike område kan vere vinn-vinn-tiltak, som både reduserer klimasårbarheit, tek vare på våtmarkene og samtidig bind CO_2 i funksjonelle økosystem som samtidig tek vare på det biologiske mangfoldet*».

I NINA rapport 1157 (Aarrestad et al. 2015) «Naturtyper i klimatilpasningsarbeid», sammenstilles naturtyper i Norge som ansees å være viktige i klimatilpasningssammenheng, inkludert en rekke naturtyper som kan være viktige for flomdemping.

Miljødirektoratet leder nå et prosjekt på oppdrag fra KLD der økosystemtjenester fra våtmark skal utredes. Et ekspertutvalg er opprettet og utredningen er planlagt ferdig våren 2018.

1.2.2 Status for våtmark i Norge

I henhold til NOU 2013: 10, er arealet av myr og annen våtmark i dag ca. 19 000 km^2. Dette er vesentlig lavere enn for ca. 80 år siden, hvor man antar at myrarealet har vært rundt 30 000 km^2 (Løddesøl 1948). Nedbygging av myrer og andre våtmarker til fordel for et urbanisert samfunn, samferdselsårer og vannkraftmagasiner har medført en betydelig reduksjon av disse økosystemene.

Status for myr

Grøfting av myr og våtmark til jordbruksformål startet på 1700-tallet, og kom for alvor i gang på slutten av 1800-tallet. I perioden fra 1919 – 1946 ble 2000 km^2 myr grøftet for dyrking, særlig i lavereliggende strøk, og 4000 km^2 for skogplanting. Fra 1946 til 2007 er 2460 km^2 tørrlagt ved grøfting av skogsmark og myr (Statistisk Sentralbyrå 2015). Mer enn 290 km^2 er brukt til brenntorv og strøtorv. Av Norges ca.

2000-3000 km^2 rikmyrareal, er trolig minst halvparten av rikmyr særlig i lavlandet grøftet eller sterkt påvirket av andre inngrep (Øien et al. 2015).

Det er store variasjoner i myrtilstanden, og allerede i 1950 var det relativt stor geografisk variasjon i situasjonen for lavlandsmyrene. I dag omtales den økologiske tilstanden som lite tilfredsstillende i store deler av Rogaland, Agder, Telemark, Buskerud, Vestfold og Østfold (Bjerke et al. 2010). Flere steder skyldes dette grøfting, eksempelvis i Hedmark fylke, som har hatt svært høy grøftingsaktivitet (Gram 2002). Fra 1987 til 1992 ble det laget over 2100 km med nye grøfter (jfr. offentlige tilskudd), tilsvarende 69 km^2. Aktiviteten var imidlertid langt høyere fram til 1970-tallet. Etter år 2000 har drenering av myr blitt sjeldnere, og fra 2007 er det ikke lenger tillat å drenere torvjord for å plante ny skog, men det er tillat å holde vedlike tidligere grøfter. Ifølge Skogmeldingen (Meld. St 6 2016-2017), vil imidlertid regjeringen revidere forskrift om bærekraftig skogbruk slik at både nygrøfting og rensk av grøfter der det ikke er etablert produktiv skog blir forbudt, jf. anmodningsvedtak nr. 573 (2014-2015).

Omdisponering av myr og annen våtmark til utbyggingsformål og nydyrking for jordbruk eller beite[1], uttak av torv til hagejord og jordforbedring med mer er fortsatt tillatt. På oppdrag fra KLD skal Miljødirektoratet i løpet av 2017 vurdere relevante konsekvenser for miljø, klima og næring ved en fullstendig eller delvis utfasing av bruk av torv i Norge.

Ifølge Norsk rødliste for naturtyper (Lindgård & Henriksen 2011), er flere myrtyper truet. Én av myrtypene er vurdert til kritisk truet (slåttemyrkant), og fire er sterkt truet (palsmyr, rikere myrkantmark i lavlandet, slåttemyrflate og rikere myrflate i lavlandet).

Med *slåttemyr* menes myr med vegetasjon som er betinget av tradisjonell slått og som fortsatt bærer preg av dette. Slåttemyr har allerede status som *utvalgt naturtype* (virkemiddel i naturmangforldloven), som for viktige lokaliteter gir beskyttelse mot inngrep. Generelt er det reduksjon i forekomstarealet og reduksjon i tilstand som har vært utslagsgivende i vurderingen av rødlistekategori.

De siste *rikmyrene* i lavlandet er i ferd med å forsvinne. Disse myrene har et høyt kalkinnhold i torva og er levested for et rikt og til dels sjeldent artsmangfold. I tillegg til slåttemyr og rikmyrer i lavlandet, vil høgmyr og kystnedbørmyr være gode kandidater for restaurering etter denne planen. Høgmyr og kystnedbørsmyr er vurdert til kategorien sårbar i rødlista, og utredes i tillegg med tanke på naturmangfoldlovens virkemiddel *utvalgte naturtyper* (Moen et al. 2011. Botanisk rapportserie 2011-3 og 2011-7).

Torvmosen på ei myr kan med tiden vokse over grunnvannsnivået, slik at myra kun blir holdt fuktig av nedbør. Ei slik myr får en hvelvet form, og kalles *høgmyr*. Myrvannet er svært surt, og vegetasjonen er artsfattig. (Direktoratet for naturforvaltning, 2006).

[1] I budsjettavtalen mellom regjeringen og V og KrF fra desember 2016 heter det at "Stortinget ber regjeringen fremme forslag om forbud mot nydyrking av myr".

Nedbørsmyrer (også kalt regnvannsmyr, ombrogen myr og ombrotrof myr) får kun vann direkte fra nedbøren. Slike myrer inneholder nesten ingen oppløste mineraler og er derfor svært nærings- og artsfattige. Kun et bestemt sett med torvmosearter og noen få arter høyere planter overlever der.

Status for annen våtmark

Naturen er dynamisk, og gjengroing av innsjøer som gjennom tidene er blitt til ulike typer myrer, er en del av den naturlige utviklingen. Imidlertid viser det seg at tilstanden i flere av Norges våtmarker, både vernede og ikke vernede, påvirkes negativt fra flere ulike sektorer, slik at gjengroingen og ødeleggelsene går i et mye raskere tempo enn tidligere. Truslene knytter seg spesielt til endret hydromorfologi gjennom blant annet kraftutbygging og kanalisering, samt forurensning og fremmede arter. For elvedeltaer og andre flommarkstyper vil trolig påvirkning i form av nedbygging og etablering av fremmede arter fortsatt øke i omfang.

Naturindeks for våtmarker (inkluderer ikke ferskvann) viser en jevn svak nedadgående trend i perioden 1990-2014 med indeksverdi mellom 0,5 og 0,6 (Meld. St. 14 (2015-16) der en indeks på 1,0 tilsvarer en tilnærmet opprinnelig naturtilstand. For ferskvann viser naturindeksen en verdi på 0,75. Denne indeksen har holdt seg relativt stabil siden 1950, men med en liten nedgang i perioden.

Menneskelige inngrep er den faktoren som har ført til størst belastning på våtmark (Bjerke et al. Naturindeks 2015), og i ferskvann er de største truslene forurensning og vassdragsreguleringer (Schartau et al. i Naturindeks for Norge 2015). For kroksjøer er eksempelvis eutrofiering og elveforbygninger sentrale påvirkningsfaktorer som medvirker sterkt til at slike ikke lenger nydannes, og for strandenger er arealpresset i strandsonen en betydelig trussel.

Våtmarker er under stadig press fra utbyggingsinteresser, og klimaendringene i seg selv (med mer nedbør) vil antakeligvis ikke kunne motvirke og balansere denne negative utviklingen. Økte nedbørsmengder kan medføre utvasking av flommarker og senkning av grunnvannstandsnivået (Naturindeks 2015).

Gjennom de regionale myndighetenes karakterisering av miljøstatus i norske vassdrag, har det vist seg at flere vassdrag har dårlig eller svært dårlig status. Næringsavrenning fra jordbruket, fysiske inngrep der vassdrag er rettet ut eller lagt i rør av hensyn til vannkraft, urbanisering, industri og infrastruktur er viktige årsaker til den dårlige statusen. Vassdragene som har vært utsatte for slike inngrep har ofte mistet kantvegetasjon, flomsletter og meandere, i tillegg til at det gjerne har ført til fysiske vandringshinder som gjør at fisk og andre organismer ikke kan vandre. Også feilslått flomdemping med flomvoller på tvers av naturlige prosesser har foregått; vannstrengen er rettet ut og koblet fra våtmarker og flomsletter, noe som flere steder har ført til forsterket flomrisiko lenger ned i vassdraget.

Av våtmarkstyper utenom myr som regnes som truet ifølge Norsk rødliste for naturtyper (Lindgård & Henriksen 2011) (dvs. mer truet enn *nær truet*), antas det at 'kroksjøer, meandere og flomløp' (*sterkt truet)* og 'sørlig strandeng' (*sterkt truet*) er

mest relevant for restaurering etter denne planen (beskrivelser av naturtypene under er hentet fra Artsdatabanken.no):

Kroksjøer, meandere og flomløp er vannforekomster på elvesletter som i varierende grad oversvømmes av hovedelva, og dermed i varierende grad tilføres spredningsenheter, samt tørker ut i varierende grad. Dette skiller dem fra vanlige innsjøer, tjern og dammer. Det er mosaikken (heterogeniteten) av alle ferskvannsforekomstene på elvesletta (og ikke hver enkelt vannforekomst) som gjør disse spesielle. Vannforekomster på elvesletter kan sammenliknes med vannforekomster i ferskvannsdelta-områder.

Sørlig strandeng omfatter strandenger i den boreonemorale sonen. Typen er under sterk endring som resultat av opphørt beite og slått. I sør fører dette til endringer i et raskere og større omfang enn for hovedtypen og landet ellers. Opphør av beite og slått medfører en gjengroing, som vil føre til at typen går over til å bli andre naturtyper (takrørsump, svartorskoger).

Naturtypene flommarkskog, åpen flomfastmark, strandeng- og strandsump, i tillegg til myr og innsjøer, anses å være viktige i klimatilpasningssammenheng. Bekke- og elveløp, spesielt som del av elvesletter og aktive ferskvannsdeltaer, er også vist som viktige med hensyn på flomdemping (Aarrestad et al. 2015).

Flommarkskog omfatter skogsmarksarealer i flomsonen, først og fremst langs større elver der bredden er utsatt for vann-forårsakede forstyrrelser (erosjon eller sedimentasjon).

Åpen flomfastmark består av åpne områder, først og fremst langs større elver som jevnlig blir satt under vann ved flom, men også langs innsjøer. Slike områder er ganske flate og blir sterkt påvirket av elva. Flommarka er åpen (ikke tresatt) når vannet forstyrrer så mye at trær og busker ikke greier å vokse der. Åpen flomfastmark finner vi mye av på elvesletter og langs større elver i flate dalbunner.

Strandenger og strandsumper er områder på løs bunn i fjæresonen. Strandenger finnes gjerne på beskyttede steder med så lite strøm at finmateriale ikke vaskes bort. Fuktig finmateriale pakkes ofte tett sammen og danner fin grobunn for plante- og dyreliv.' Sivbelter' av høye gras- og grasliknende planter forekommer mange steder.

Delta er en kompleks avsetningslandform som dannes omkring møtepunktet mellom elv og vann dersom sedimenttilførselen er stor nok og sedimentene ikke jevnlig eroderes vekk (for eksempel i ekstreme flomsituasjoner). Landskapsdel-hovedtypen aktivt delta omfatter elveløpet, den tilgrensende flommarka, samt ferskvannssystemer eller saltvannssystemer utenfor elvas utløp som er sterkt preget av sedimentasjon.

Vern av våtmark i Norge
Bjerke et al. (Naturindeks 2015) foreslår vern og restaurering av våtmarker, samt avbøtende tiltak som følge av arealbruksendringer som viktigste tiltak for tilstandsforbedring.

Over 600 av Norges ca. 2800 verneområder er opprettet med formål å verne ulike typer våtmarker. De vernede våtmarkene representerer i stor grad de områdene som innehar spesielt verdifulle naturkvaliteter. Norge har som part i Ramsarkonvensjonen forpliktet seg til å forvalte våtmarkene med omhu. Norge har nå 63 våtmarkssystemer på listen over verdens viktigste våtmarksområder (Ramsarområder).

Mange av de mest verdifulle og intakte myrsystemene er blitt vernet siden 80-tallet, gjennom verneplan for myr. I tillegg til arealer vernet gjennom verneplan for myr, er et stort antall myrer vernet under andre vernekategorier. Gjennom prosjektet «Arealrepresentativ overvåking av norske verneområder» (Strand og Bentzen 2015), har man nylig fått en indikasjon på de vernede arealenes tilstand, basert på utvalgsundersøkelse og flybildetolkning. Resultatet viser at det også er behov for restaurering av vernede arealer, da det ble funnet inngrep i 35 av 55 vernede myrområder (64 %). Totalt ble det eksempelvis registrert ca. 7 km grøftesystemer innenfor vernegrensene.

Stortinget har vedtatt en rekke verneplaner for vassdrag. Verneplan for vassdrag i 1973, 1980, 1986, 1993, 2005 og 2009. (Verneplan I, II, III, IV, supplering og avsluttende supplering). Verneplanen, som består av 389 objekter, omfatter ulike vassdrag som til sammen skal utgjøre et representativt utsnitt av Norges vassdragsnatur. Formålet med dette er å sikre helhetlige nedbørfelt med sin dynamikk og variasjon fra fjell til fjord. Vernet gjelder først og fremst mot kraftutbygging, men verneverdiene skal også tas hensyn til ved andre inngrep (om verneplaner for vassdrag; NVE.no).

1.2.3 Norges forpliktelser til å restaurere våtmark

Restaurering av våtmark vil være viktig for å kunne ivareta Norges forpliktelser gjennom internasjonale avtaler. Ifølge Stortingsmelding 14: *Natur for livet - Nasjonal handlingsplan for naturmangfold* (2015), er restaurering av våtmark, sammen med forbedring av tilstand i henhold til vannforvaltningsplanene, regjeringens viktigste tiltak for å følge opp det internasjonale målet definert gjennom CBD, om å restaurere minst 15 prosent av forringede økosystemer (Aichimål 15).

Aichimål 15
«Innen 2020 er økosystemene mer robuste, og det biologiske mangfoldets bidrag som karbonlager er forsterket gjennom bevaring og restaurering, inkludert restaurering av minst 15 prosent av forringede økosystemer. Dette bidrar dermed til reduksjon av og tilpasning til klimaendringer og bekjempelse av forørkning».

Ramsarkonvensjonen
Norge har 63 våtmarkssystemer på listen over verdens viktigste våtmarksområder. Disse spesielt verdifulle våtmarksområdene i internasjonal sammenheng, har Norge påtatt seg å forvalte i tråd med Ramsarkonvensjonen for våtmarker. Alle de norske Ramsarområdene er vernet etter naturvernloven, naturmangfoldloven eller Svalbardmiljøloven, slik at den formelle oppfølgingen skjer etter bestemmelsene i disse lovene og i de enkelte verneforskriftene. Flere av Ramsarområdene er større våtmarkssystemer som omfatter flere separate verneområder.

Vanndirektivet/Vannforskriften
Vannforskriften gjennomfører EUs vanndirektiv i norsk rett. Hovedformålet med vanndirektivet er å sikre beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet, og om nødvendig iverksette forebyggende eller forbedrende miljøtiltak for å sikre miljøtilstanden i ferskvann, grunnvann og kystvann. Et viktig formål med vannforskriften er derfor å sikre en mer helhetlig og økosystembasert vannforvaltning i Norge ved utarbeiding av helhetlige, regionale vannforvaltningsplaner i henhold til vanndirektivet. Vannforskriften legger opp til at det settes miljømål for alle vannforekomster. Det generelle målet er at alle vannforekomster minst skal opprettholde eller oppnå "*god tilstand*" i tråd med nærmere angitte kriterier.

Regionale vannforvaltningsplaner som gjelder for hele landet i perioden 2016 – 2021 er utarbeidet og ble godkjent av Klima- og miljødepartementet sommeren 2016. De regionale vannforvaltingsplanene er regionale planer etter plan- og bygningsloven, og inneholder oversikt over miljømålene fastsatt etter vannforskriften. Miljømålene i de regionale vannforvaltningsplanene henspeiler primært på vannlevende organismer og vil få betydning for statlig, regional og kommunal planlegging og virksomhet.

For å kunne nå miljømålene, må man der det behøves sette i gang tiltak for å bedre tilstanden i vannet. Egne tiltaksprogrammer er utarbeidet for regionene, og i disse er det beskrevet hvilke tiltak man prioriterer de neste seks årene.

Vann-nett er verktøyet som brukes i arbeidet med vannforskriften. Informasjon om miljøtilstand i vassdrag, kystvann og grunnvann samt påvirkning fra menneskelig aktivitet, samt alle tiltak som er foreslått inn i tiltaksprogrammene, er lagt inn i databasen og kan lett tas ut i egne faktaark, diagrammer eller listerapporter.

1.2.4 Relevante rammeverk, politiske føringer og rapporter

Følgende rammeverk, politiske føringer og rapporter er relevante for oppdraget:

- Meld. St. 6 (2016-2017) Verdier i vekst – konkurransedyktig skog- og trenæring
- Meld. St. 14 (2015-2016) Natur for livet. Norsk handlingsplan for naturmangfold
- Regjeringens klimamål om utslippsreduksjoner i 2020, 2030 og 2050 - mål om å omstille Norge til et karbonnøytralt lavutslippssamfunn i 2050 eller allerede i 2030, som ledd i en global og ambisiøs klimaavtale
- Meld. St. 13 (2014-2015) om Norges indikative forpliktelse til FNs klimakonvensjon

- Nasjonalt mål om naturmangfold: Økosystema skal ha god tilstand og levere økosystemtenester
- Meld. St. 33 (2012-2013) "Klimatilpasning i Norge"
- Meld.st. 15 (2011-2012) «Hvordan leve med farene – om flom og skred» /5/
- Meld.st. 29 (2011-2012) «Samfunnssikkerhet» /6/
- Meld. St. 9 (2011-2012) «Landbruks- og matpolitikken – Velkommen til bords». (Gir de overordnede målene for landbruket.
- "Landbruk og klimaendringer – rapport fra arbeidsgruppe", 2016
- Konvensjonen for biologisk mangfolds (CBD) Aichi mål (2010) - blant annet med målsetning om restaurering av 15 % av forringede økosystemer innen 2020
- Meld. St. 39 (2008-2009) «Klimautfordringene – Landbruket en del av løsningen».
- Forpliktelsene etter vanndirektivet (2000/60/EF) som skal sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet med tilliggende våtmarker, gjennomført i norsk rett ved vannforskriften (FOR-2006-12-15-1446).

2. Omtale av kunnskapsgrunnlag og kriterier for utvelgelse

2.1 Bedret kunnskapsgrunnlag i planprosessen

2.1.1 Rapporter, ekspertmøter og seminarer

I løpet av planprosessen og pilotprosjektet for restaurering av myr i 2015, er det innhentet betydelig ny kunnskap fra norske og internasjonale eksperter på myr og annen våtmark. Dette er kunnskap som allerede er brukt i utarbeidelsen av denne planen og som vil bli brukt framover, ikke minst i gjennomføringsfasen av prosjektet.

Følgende rapporter/notater er levert på oppdrag fra prosjektet:

- *Restaurering av myr: Potensialet for karbonlagring og reduksjon av klimagassutslipp* (Weldon et al. 2016)
- *Changes in greenhouse gas emissions after restoration of flood plains, small lakes and riverine wetlands* (Jackson-Blake 2016)
- *Metoder for å beregne endring i klimagassutslipp ved restaurering av myr* (Joosten et al. 2015)

- *Forslag til hydrologisk overvåking av restaurert myr i Norge* (Kløve et al. 2015)
- *Hydrological background of bog restoration in Norway: Case studies of Aurstadmåsan, Kaldvassmyra and Midtfjellmåsan* (Grygoruk 2015)
- *Myrrestaurering 2015 – Etablering av overvåkingsmetodikk for vegetasjon og grunnlagsanalyse før restaureringstiltak på Kaldvassmyra, Aurstadmåsan og Midtfjellmossen* (Hagen et al. 2015)

I desember 2015 ble det avholdt en workshop i regi av direktoratene, med tittelen: *Wetland restoration in Norway – workshop for exchange of information and improving knowledge about GHG, climate mitigation, adaptation and ecological status.* Utbyttet av workshopen ble verdifull nettverksbygging og gode diskusjoner.

I januar 2016 ble det avholdt tre møter med eksperter på myr og annen våtmark, ett for hvert av de tre delmålene, og med spesielt fokus på overvåking og kriterier for utvelgelse av areal. Resultatet av møtene ble konkrete innspill fra ekspertene, både på kriterier og intensiv overvåking.

I mai 2016 ble det foretatt en befaring i Østfold for å se på og drøfte restaurering av våtmark i Hæra naturreservat i Trøgstad kommune og Gjølsjøen naturreservat i Marker kommune. Representanter fra arbeidsgruppa, Fylkesmannen i Østfold, ordføreren, samt plan- og miljørådgiver i Trøgstad kommune, konsulent fra restaureringsentreprenørforetaket Enetjärn (Sverige) og flere grunneiere, stilte i felt og til presentasjoner og diskusjoner. Befaringen resulterte i nyttige erfaringer og erfaringsutvekslinger.

I november 2016 ble det avholdt et dagsseminar for fylkesmenn som i 2016 ble tildelt midler over 'restaureringsposten' (post 1420.38) og som var i gang med restaurering. Ansatte i SNO med fagansvar for våtmarksrestaurering deltok også. Arbeidsgruppa informerte om restaureringsplanen og det ble gitt diverse presentasjoner fra deltakerne som grunnlag for diskusjoner og erfaringsutvekslinger. Prosjektleder for Life to ad(d)mire, Länsstyrelsen Jämtlands län, var også invitert og ga en presentasjon av deres prosjekt i Sverige.

2.1.2 Kartlag - grøftet myr i lavlandet

I forbindelse med utarbeidelsen av denne planen, er det blitt utarbeidet et eget kartlag for åpne grøfter i myr under tregrensen i Norge. Det ble registrert at kartlaget som heter «elver og vassdrag» også inkluderer en del åpne grøfter. Ved zooming kom det fram rette linjer i et mønster som tilsa at dette ikke var snakk om bekker eller elver. Sammenlignet man dette med flyfoto, så man at det var grøfter. Det ble derfor gjort en GIS-analyse, der man kjørte en algoritme for å skille ut disse rette strekene fra de øvrige vannforekomstene i kartlaget «elver og vassdrag». I tillegg fins det et lag som inneholder «grøfter og kanaler». Ved å kombinere disse to utvalgene, ble det laget et eget landsdekkende kartlag som viser områder med åpne grøfter under tregrensa i Norge. Se eksempel på kartutsnitt i figur 2.

Direktoratene ønsker å bruke dette kartlaget til å identifisere arealer som er potensielle kandidater for restaurering. Dette kan gjøres ved å legge kartlag oppå hverandre for å finne overlapp (se liste kartlag under). Man kan blant annet identifisere hvilke verneområder som er grøftet, hvilke myrer i ulike myrregioner som er aktuelle kandidater osv. Dette kartlaget vil danne grunnlaget for en bruttoliste over områder som man kan velge/prioritere ut i fra. Kartlaget består av mange tusen objekter, og det må derfor skaleres ned til en håndterlig mengde basert på noen kriterier. Deretter kan man gjøre henvendelser til de aktuelle regioner/fylkesmenn/kommuner/andre for å diskutere hvor man ønsker å rette restaureringsinnsatsen, samt legge kriterier og faglig skjønn til grunn for videre utvelgelse (se neste underkapittel om kriterier for utvelgelse). Direktoratene ønsker å lyse ut en konkurranse for å framskaffe en slik bruttoliste og dermed et godt grunnlag for å kunne prioritere regioner/fylker der restaureringsarbeidet bør starte.

Under listes et utvalg grunnlagsdata som vil være nyttige i en slik arealanalyse:

- Økologisk grunnkart: Utviklingen av kartgrunnlaget er ikke ferdigstilt, og avhenger av videre bevilgninger. Det vil kunne gi et svært viktig kunnskapstilfang om aktuelle kandidatområder for blant annet restaurering.
- Kart: «AR5»: Beskriver arealressursene, med vekt på egnethet for naturlig planteproduksjon og -dyrking. Det vil være nyttig i forbindelse med vurderinger av verdifulle jord- og skogbruksinteresser. Viser også kartgrunnlag for «myr», som er sentralt i en GIS analyse.
- Landsat: Vegetasjonskart for Norge. Flere typer våtmark og myr er spesifisert.
- Kart fra NVE: vil kunne bli nyttige ved analyser spesielt ift. Flomdemping.
  - NEVINA: Generer nedbørfelt og beregner viktige parametere for hydrologiske vurderinger.
  - Sikringstiltak: Erosjons-/flomsikring og hvor i elvene disse befinner seg.
  - Naturfare: Skredhendelser, flomsoner, jord-/flomskred, kvikkleire.
  - Hydrologiske data: Sanntidsmålinger over vannføring og langtiddserier, sedimenttransport.
  - Vassdrag: Nedbørfelt, elvenett og vassdragsnivellement.
  - Vannkraft: Oversikt over regulerte elver, vannmagasiner.
- Artsobservasjoner: Gjennom artsobservasjoner vil man få opplysninger om frekvens og mengde rødlistede arter.
- Naturbase: Grensene for verneområder.
- Landskogtakseringen: bl.a. grøfting som har skjedd siste 25 år. Mengde skogsareal som er tilfredsstillende og ikke tilfredsstillende drenert. Gir ikke stedfesting av grøfter på kart.
- Statistisk Sentralbyrå: Tall for skogsgrøfting tilbake til 1946. Kan være mulig å gå lenger bakover.
- Første generasjons ØK-kart. Disse finnes digitalt hos Statens kartverk og på flere nettløsninger. Gamle grøfter ses ofte tydeligere på disse kartene enn på nyere kart. Kartlaget finnes blant annet på kilden.nibio.no under historiske kartlag.
- Digitale laserkart, disse finnes for store deler av landet og gjør det mulig å se grøfter i myr uten at eventuell vegetasjon forstyrrer bildet. Meget nyttig ressurs for å få oversikt over grøfter i myr samt tetthet og størrelse på vegetasjonsdekket. Oversikt finnes på www.hoydedata.no

- Gamle flyfoto – kan bestilles fra Statens kartverk og vil ofte gi et godt bilde av vegetasjonsforholdene på myrene før eller noen få år etter grøfting.

Figur 1: Figuren viser hvordan man ser drensgrøftene på kart. Nå kan disse brukes i analyser for å finne drenerte myrer, siden de ikke lenger er kodet som vassdrag, men som grøft.

Kartlaget for åpne grøfter i myr under tregrensen er ikke kvalitetssikret opp mot de faktiske forhold i terrenget, og det trengs derfor feltbefaring for å kontrollere dette.

I myrer som er grøftet for jordbruksformål, er det gjerne gravd ned drensrør for å gjøre områdene tilgjengelig for jordbruksmaskiner. Disse grøftene vil ikke vises i kartlaget nevnt over, som bare viser åpne grøfter. En del myrjord som ble dyrket opp for 20-40 år siden har i dag liten verdi som jordbruksareal. Dersom grunneieren ikke ønsker å utføre ny grøfting eller profilering, kan dette være aktuelle arealer for restaurering. Direktoratene vil derfor vurdere muligheten for å få kartlagt disse grøftene på annet vis. En kan bruke AR5 og ulike jordsmonsskart, som for eksempel kartlagene «Årsaker til dårlig drenering» og «Organisk materiale» i en GIS-analyse, eller studere kart fra noen tiår tilbake sammenstilt med dagens kart, for å kunne identifisere myrområder som er blitt omdisponert til jordbruksformål. Arealer som har god produktivitet må holdes utenom i analysen. Det kan være aktuelt å sette ut et oppdrag for å få laget et kartlag som identifiserer oppdyrket myr som i dag har dårlig produktivitet eller har gått ut av produksjon. Slik kan en få bruttolister for potensielle restaureringsarealer.

2.2 Forutsetninger og kriterier for utvelgelse av restaureringsarealer

2.2.1 Forutsetninger

Direktoratene mener det vil være fornuftig å ha separate kriterier for utvelgelse av restaureringsarealer for de tre delmålene. Ett prosjekt kan for eksempel gi svært god uttelling for målet om flomdemping, men mindre for de to andre delmålene. Det kan i et slikt tilfelle være fornuftig å gjennomføre tiltaket for å oppnå svært god måloppnåelse for flomdemping.

I situasjoner der man må velge mellom to prosjekter som vurderes til å oppfylle ett og samme delmål i omtrent like stor grad, velges det prosjektet som i størst mulig grad også gir måloppnåelse for andre delmål. Om et tiltak vil virke negativt på et av delmålene og svært positivt på de øvrige, må arbeidsgruppa vurdere hvorvidt det er gode nok grunner til å gjennomføre tiltaket. I utgangspunktet bør ikke slike tiltak igangsettes, men det kommer likevel an på graden av måloppnåelse og negativ effekt. Avbøtende tiltak må i slike tilfeller vurderes.

Det forutsettes en overordnet prioritering av prosjekter for å sikre at alle delmålene blir fulgt opp, og en årlig evaluering med tanke på måloppnåelse er nødvendig.

Prioritering av prosjekter innenfor delmålene vil være basert på kostnadseffektivitetsprinsippet (se kap. 5). Kostnadseffektivitet er oppfylt når et mål nås til lavest mulig kostnader for samfunnet. I følgende delkapitler skisseres det kriterier under hvert delmål for å identifisere de prosjektene som gir mest mulig effekt. Disse vurderingene må ses opp mot restaureringskostnaden for å rangere ulike arealer basert på kostnadseffektivitet. I tillegg til separate kriteriesett for hvert av delmålene, finner arbeidsgruppa det hensiktsmessig med noen overordnede forutsetninger som må ligge til grunn for restaurering.

Forutsetninger:

- Kunnskap om restaurering av prioriterte våtmarkstyper må foreligge. Ved mangel på kunnskap i Norge, må relevant ekspertise fra andre land kontaktes og kunnskapsoverføring må vektlegges
- Restaureringsarealet må være tilstrekkelig tilgjengelig for restaurering (tilkomst)
- Eiere av privat grunn må tillate at våtmarksområdet blir restaurert (frivillighet)
- Det må ikke foreligger planer om nedbygging av selve våtmarksområdet eller tilgrensende områder
- Budsjettet må være tilstrekkelig, og det må være tilstrekkelig kapasitet hos Fylkesmannen, SNO lokalt, kommunen og andre viktige aktører, for planlegging og gjennomføring av tiltak
- Nødvendige tillatelser må være gitt.

2.2.2 Klimagassutslipp - myr

Myrdannelsen i Norge og oppbyggingen av det karbonholdige torvlaget startet etter siste istid. Myr er den økosystemtypen som inneholder størst karbonmengde per

arealenhet sammenlignet med andre typer landarealer, cirka tre ganger så mye som skog og jordbruksareal (Grønlund et al. 2010).

Karboninnholdet for hver enkelt myrlokalitet bestemmes av torvdybden. I Norge varierer denne mellom 0,3 og 10 meter. Naturtypen høgmyr har svært dype torvlag, og er dermed blant de viktigste myrtypene for karbonlagring. Intakte myrer er forventet å fortsette fangst og lagring av karbon slik at torvlaget og karbonmengden øker sakte over tid.

Vannstandsnivå er den viktigste økologiske faktoren på myr når det gjelder klimagassfluks. Alt som påvirker hydrologien i myra påvirker samtidig klimagassfluks.

Drenering av myr senker vannstanden og påvirker dannelse og utslipp av klimagasser. Tilgangen på luft stopper anaerob nedbrytning av torv og metanutslipp som følger av det, samtidig øker den aerobe nedbrytingen og gir økte utslipp av CO_2 og økte lystgassutslipp fra næringsrik torvmark. Standard utslippsfaktorer for netto utslipp fra drenert myr i boreale og tempererte områder, er høye der arealet gjøres om til dyrkamark (36,5-37,2 tonn CO_2-ekvivalenter per ha og år), noe lavere der arealet gjøres om til beitemark (16,8-29,0 tonn), og betraktelig lavere der arealet gjøres om til skog (1,8-12,1 tonn) (Joosten et al. 2015). Utslippene fra drenert myr vil fortsette så lenge grøftene fungerer, frem til vannstanden økes (enten ved at grøftene naturlig eller ved restaurering tettes igjen) eller til torvlaget er fullstendig nedbrutt.

Restaurering av drenerte myrer som øker vannstanden kan gi en reduksjon av CO_2- og N_2O-utslipp, men en økning i utslipp av CH_4. Nettoeffekten av dette er generelt at myr med gjenværende torv som er restaurert forblir små kilder til utslipp av klimagasser (men lavere enn ved drenert tilstand), og ikke karbonsluk, slik det ofte har blitt antatt (Joosten et al. 2015). Men det er studier som har vist at med restaureringstiltak på riktige lokaliteter, kan det forventes en netto karbonlagring på lang sikt slik at myra vil kunne øke torvlageret igjen og dermed lagre mer karbon. Oppbyggingen skjer imidlertid svært langsomt (Komulainen et al. 1999, Tuittila et al. 1999, Wilson et al. 2007, Waddington et al. 2010).

Direktoratene understreker at det fremdeles er usikkerhetsmomenter knyttet til klimaeffekt av restaurering. Ettersom metanutslippene øker ved restaurering, må dette oppveies av reduserte utslipp av CO_2 og lystgass. I hvilken grad restaureringstiltak reduserer klimagassutslipp, avhenger av egenskapene til restaureringsobjektet. For eksempel vil restaurering av drenerte myrer med dypt torvlag og mye gjenværende organisk materiale med høyt karboninnhold, ha større klimaeffekt enn å restaurere drenerte myrer hvor nedbrytingen har gått så langt at mye av torvlaget allerede er brutt ned.

Den samlede klimaeffekten av restaurering er netto endring i utslipp av CO_2, N_2O og CH_4. Formålet med restaurering av myr er å redusere utslippene av klimagassene CO_2 og N_2O, men metanutslipp er forventet å øke på grunn av at den økte vannstanden vil føre til anaerobe forhold som vil kunne danne metan. Metanutslippene er forventet å være størst rett etter restaurering og avta etter hvert som forholdene i myra stabiliseres. Klimaeffekten av metan er beregnet til å være 25 ganger større enn CO_2 dersom vi beregner klimaeffekten over en 100 års tidshorisont (også kalt GWP100).

Det vil derfor være slik at en økning i metanutslipp ved restaurering kan kompensere de reduserte CO_2-utslippene de første årene, særlig på grunn av en "boost" den første tiden etter restaurering. På lengre sikt er det derimot reduksjonen i CO_2-utslippene som vil dominere fordi levetiden til CO_2 i atmosfæren er svært lang (>1000 år), slik at netto klimaeffekt av myrrestaurering etter hvert vil være en følge av at CO_2-utslippene reduseres og ikke at metanutslippene øker.

I Klimakur2020 (Klif 2010) ble det beregnet utslippsreduksjoner og kostnader for restaurering av myr som klimatiltak. Forutsetningene om arealtype, klimagassutslipp og kostnader som ble lagt til grunn for beregningene er derimot ikke like gjeldende for restaureringstiltakene slik de er innrettet i dag. Beregningene forutsatte restaurering av jordbruksarealer som er tatt ut i drift og at hele CO_2-utslippet på drenerte jordbruksarealer blir redusert etter restaurering. Det ble ikke tatt hensyn til endring av lystgass- og metan-utslipp i beregningene. I tillegg er det god grunn til å tro at kostnadsestimatet for restaurering av myr er for lavt.

Utslippsregnskapet og rapportering av klimagassutslipp fra «drenert organisk jord»

Utslipp og opptak av CO_2, metan (CH_4) og lystgass (N_2O) knyttet til skog, arealbruk og arealbruksendringer er inkludert i regnskapet gjennom sektoren 'skog og andre landarealer'[2], og rapporteres årlig til FNs klimakonvensjon.

Intakte myrer (som ikke er utsatt for drenering) er store karbonlagre som uten inngrep vil bevares. Naturlige klimagassflukser (opptak og utslipp) fra disse arealene blir ikke betraktet som menneskeskapte og regnes dermed ikke med i utslippsregnskapet. Det norske utslippsregnskapet bygger på en forutsetning om at myrer i vernede områder i hovedsak er intakte myrer. Rapportering av utslipp fra grøftet myr som ikke har endret arealbruk (til eksempelvis skog) i slike områder er derfor begrenset. Direktoratene er kjent med at det er mange grøftede myrer, i tillegg til arealer som tidligere har vært benyttet til torvuttak, innenfor vernegrensene. Antagelsen om vernede områder vil vurderes i forbindelse med det kontinuerlige arbeidet med å forbedre metodene i det norske utslippsregnskapet.

Det samlede norske klimagassutslippet fra drenert myr vil avhenge av mange arealspesifikke faktorer, blant annet vannstand, dybde på torvlaget og myrtype. I regnskapet for 'skog og andre landarealer' beregnes utslippet basert på et arealestimat og en generell utslippsfaktor for ulike arealkategorier hentet fra retningslinjer gitt av FNs klimakonvensjon. Utslipp av CO_2, N_2O og CH_4 fra drenerte myrer er inkludert i underkategorien «drenert organisk jord» for arealer som er omdisponert til skogbruk, jordbruk, beite, bebyggelse, vann og myr. Direkte utslipp av N_2O fra drenert myr blir rapportert i utslippsregnskapet i sektoren 'jordbruk'. Utslipp av metan fra selve arealene på drenert organisk jord er redusert og derfor satt til null, mens det beregnes et metanutslipp fra grøftene.

I 2015 ble det rapportert et totalt utslipp på rundt 3,4 millioner tonn CO_2-ekvivalenter knyttet til underkategorien «drenert organisk jord». Dette årlige

[2] LULUCF (Land Use, Land Use Change and Forestry).

utslippet inkluderer utslipp av CO_2, N_2O og CH_4 for all drenert organisk jord i Norge[3]. Regnskapet er under kontinuerlig forbedring, både for å få bedre oversikt over arealene og metodeutvikling for mer presise utslippsfaktorer for norske/nordiske forhold.

I utslippsregnskapet vil endringer i klimagassutslipp (CO_2, N_2O og CH_4) som følge av restaurering av arealer i kategorien «drenert organisk jord» inkluderes når det blir registrert en arealbruksendring; det vil si en tilbakeføring av arealet fra f.eks. arealkategorien «dyrket mark» til arealkategorien «vann og myr». Registreringen av arealbruksendringene forutsetter at restaureringen/endringen i arealkategorien er av et slikt omfang at det fanges opp av landskogstakseringen, jordsmonnskartleggingen og i AR5 som danner grunnlag for arealestimatet som rapporteres[4]. Restaurering av myr vil også påvirke utslipp av lystgass som regnes i jordbrukssektoren.

I tillegg til rapporteringen til FNs klimakonvensjon, rapporterer Norge på klimagassutslipp under Kyotoprotokollen. I første (2008- 2012) og annen (2013 – 2020) forpliktelsesperiode, rapporteres det på utslipp knyttet til påskoging (dvs. nyplanting og gjenplanting), avskoging (art. 3.3) og skogforvaltning (art. 3.4). For den andre forpliktelsesperioden kan det, i tillegg til de obligatoriske aktivitetene fra første periode, rapporteres på frivillige aktiviteter knyttet til ytterligere arealkategorier, blant annet jordbruksforvaltning, beitemarkforvaltning og «wetlands, drainage and rewetting»[5]. Norge har valgt å rapportere på jordbruksforvaltning og beitemarkforvaltning i andre forpliktelsesperiode for Kyoto. Klimaeffekten av restaurering av myr vil kunne reflekteres i valgte aktiviteter.

Det pågår diskusjoner om hvordan utslippene fra arealkategorien 'skog og andre landarealer' skal beregnes og inkluderes i den videre klimaforpliktelsen etter 2020. Dersom Norge får en felles utslippsforpliktelse med EU etter 2020, vil avklaringer fra disse forhandlingene ha betydning for om utslippsreduksjoner i forbindelse med restaurering av myr vil kunne bidra til å oppfylle norsk utslippsforpliktelse. Forhandlingene om regelverk er forventet avklart i løpet av 2017.

Mulige kriterier for prioritering

Måloppnåelse med tanke på klimagassutslipp er mulig dersom restaureringen av drenerte myrer fører til at netto klimagassutslipp reduseres eller opphører. Netto klimagasseffekt avhenger i stor grad av hvilke myrer som velges for restaurering, og følgende liste med kriterier for prioritering av prosjekterer er lagt til grunn i denne planen for å sikre best mulig måloppnåelse:

- Torvdybde: Torvlaget i myr varierer i dybde. Torva vil gradvis mineraliseres og forsvinne etter drenering som følge av myrsynking. Drenerte myrområder med dype gjenværende torvlag bør prioriteres.
- Grøftetilstand og -dybde: Ei drenert myr har utslipp av klimagassutslipp så lenge grøftene effektivt senker vannstanden i myra. Dybden på grøftene

[3] Drenert for skogbruk, jordbruk, beite, bebyggelse og torvuttak.

[4] Estimeringen baseres på en registreringssyklus på 5 år, hvor 20% av arealene gjennomgås hvert år.

[5] Som inkluderer restaurering av myr og annen våtmark.

påvirker hvor mye vannstanden senkes. Drenerte myrområder med dype og fungerende grøfter bør prioriteres for restaurering.
- Vegetasjonsdekke: Netto klimagasseffekt ved restaurering må vurderes, det vil si at et eventuelt tap av tresjikt/annen vegetasjon med vesentlig karbonopptak, må inkluderes i vurderingen. Drenerte myrer uten produktiv skog bør prioriteres.

Det er viktig for potensiell måloppnåelse (netto klimagasseffekt) at disse kriteriene vurderes i sammenheng.

2.2.3 Klimagassutslipp – annen våtmark

Våtmark består i mange tilfeller av mineraljord, og har dermed ikke like mye torv og organisk materiale med høyt innhold av karbon som myr. Mineraljord defineres som jordsmonn med mindre enn 12-20 % organisk karbon eller 20 – 35 % organisk materiale. Mengde av organisk materiale i jordsmonnet vil variere mellom ulike naturtyper og lokaliteter.

Notatet som ble utarbeidet av NIVA i forbindelse med denne planen (Jackson-Blake 2016), viser til at det er mange likheter mellom endring i klimagassfluks etter restaurering av myr og våtmarks-kategoriene flommark, mindre innsjøer og vassdrag. Den største forskjellen ligger i at annen våtmark er et mindre karbonsluk enn myr ved intakt tilstand og inneholder typisk mineraljord. Det betyr at det forventes mindre reduksjon av klimagassutslipp ved restaurering av annen våtmark enn ved restaurering av myr.

Det vil også være hensyn som må tas for å unngå at restaurering av annen våtmark enn myr fører til økte utslipp. Dette vil variere mellom ulike restaureringsprosjekter (for eksempel hva arealet er blitt bruk til før restaurering) og for ulike metoder som benyttes ved restaurering. Det vil kunne være klimagassutslipp forbundet med:

- Slam, bunnmateriale og løsmasser som blir gravd opp ved mudring og eksponering for luft. Det er derfor viktig å vite hvilken type jordsmonn som behandles og at masser med høyt innhold av organisk materiale ikke bør graves opp
- Våtmark som etter restaurering får tilførsel av vann fra jordbruksområder med høy nitrat-konsentrasjon. Økte lystgassutslipp lokalt som følge av et restaureringstiltak i slike områder er vanskelig å dokumentere fordi det er avhengig av lokale og varierende forhold
- Forråtning av plantemateriale og vegetasjon som blir fjernet under restaurering (siv, takrør etc.)

Mulige kriterier for prioritering av annen våtmark enn myr

Følgende hensyn ved prioritering av restaureringsprosjekter vil øke sannsynligheten for at våtmarksrestaurering fører til reduksjon i klimagassutslipp:

- Høyt innhold av organisk materiale ved heving av vannstand. Arealer med høyt innhold av organisk materiale vil gi større reduksjon i klimagassutslipp

ved restaurering enn arealer med lavere innhold når disse arealene får tilbakeført vannstanden. Dybden på jordsmonnet bør inngå i vurderingen
- Vegetasjon/netto klimaeffekt – unngå å restaurere arealer med skog, og sørge for at restaureringen bidrar til et rikt økosystem med mer vegetasjon
- Unngå prosjekter som innebærer graving hvor jord med høyt organisk materiale blir liggende eksponert for luft
- Unngå mudring av arealer som tidligere har vært gjødslet, dyrket mark eller sterkt påvirket av nærliggende jordbruksområder. Dette på grunn av potensielt stort utslipp av lystgass fra høyt nitrogeninnhold på slike arealer.

Avbøtende tiltak kan være aktuelt dersom det av hensyn til annen måloppnåelse ikke kan prioriteres å ta hensyn til de ovenfor nevnte kriteriene. Eksempelvis kan masser fra mudring, rike på organisk materiale, deponeres i tykke lag, gjerne i forsenkninger i terrenget, framfor at massene spres tynt utover. Det kan også vurderes om massene kan dumpes i vann (søknadspliktig). Forbrenningen av det organiske materialet og dermed CO_2-utslippene vil da kunne reduseres.

2.2.4 Klimatilpasning - myr

I følge nye framskrivninger for klima i Norge (Hanssen-Bauer et al. 2015) forventes både årsnedbør, antall dager med kraftig nedbør og nedbørsmengden på dager med kraftig nedbør å øke utover dette århundret. Det forventes også mer flom, da spesielt regnflommer.

Det er anerkjent at intakte våtmarker har en svært viktig rolle i å regulere hydrologiske forhold og kan virke «flomdempende», (jfr. IUCN, Ramsar, Wetlands International m.m.).

Kunnskapsgrunnlaget for å si noe spesifikt om myr og flomdemping er imidlertid svakt. Myrhydrologi er mer komplisert enn tradisjonell elvehydrologi, og myr kan fungere enten som ut- eller innstrømningsområder. Varierende grunnvannsnivå påvirker myras marknivå, og nedbørfeltstørrelsen vil også kunne variere. Fra tidligere litteraturstudier finnes eksempler på myrers evne til å redusere flom. En sammenstilling av globale studier viser at myrsystemer med tydelig innløpselv ofte har en flomdempende effekt, mens de systemene som ikke har en slik innløpselv, ikke viser like stor sammenheng (Bullock & Acreman 2003). Ifølge Kløve et al. (2015), tyder imidlertid de fleste studier på liten demping av flom. Samtidig er det usikkerhet knyttet til tidligere studier, og det er sjeldent målt effekter fra større nedbørsfelt. Liten flomdempning kan bero på at myrer er våte og har liten naturlig magasineringsevne. Lagringspotensiale er generelt avgjørende for om en myr kan fungere flomdempende, og for myr er det spesielt volum-høyde-forholdet som er avgjørende. I tillegg er utløpstypen viktig, ettersom den har stor betydning for hvor mye vann som kan tilbakeholdes. Generelt er det mange lokale og regionale faktorer som er av betydning, og det vil si at det vil være områdespesifikt. Det vil være forskjell mellom myrer med ulik vanntilførsel og avrenning (f.eks. er nedbørsmyr forskjellig fra tilsigsmyr), og evne til flomdemping kan være ulikt for ulike flomtyper (flom fra innsjøer og elver, regnfall eller snøsmelting).

Grøftede myrer
Når det gjelder grøftede myrer, konkluderte forskningsprogrammet Hydra med at myrgrøfting øker den årlige avrenningen fra myr fordi fordampingen blir redusert og at endringene i vannbalanser vil være små. Grøfting kan føre til både økte og reduserte flomtopper, og effekten på flom er komplisert og avhenger av mange faktorer. Det betyr at effekten av restaurering av grøftede myrer på flomdemping er tilsvarende komplekst.

Restaurerte myrer
Det er per i dag begrenset kunnskap om effekter av myrrestaurering på avrenning og hydrologi under nordiske forhold. Erfaringer fra Finland viser at restaurering av myr gjennom tetting av grøfter vil heve grunnvannsnivået, men hvorvidt dette har redusert flommer er ikke utredet i Finland (jfr. Ronkanen et al. 2015). For myrer vil flomdempingseffekt være lokalt betinget. Man kan anta at myrer som ligger i nedbørfeltskillet ikke vil kunne bidra særlig til flomdemping siden de ikke har tilsig (avrenning til myra) som kan dempes. Restaurering av slike myrer vil sannsynligvis heller ikke bidra til flomdemping. Lavtliggende myrer kan sannsynligvis restaureres slik at de kan ha flomdempingseffekt, selv om det er lite forskning som dokumenterer dette (jfr. Kløve et al. 2015).

På grunn av de komplekse forholdene knyttet til myrhydrologi, er det nødvendig med en konkret ekspertvurdering for hvert enkelt myrtilfelle, der en legger til grunn en grunnleggende hydrologisk modell for å vurdere potensiell flomdemping gjennom restaurering.

Mulige kriterier for prioritering
I en flomdempingssammenheng er det hensiktsmessig å ha som et overordnet kriterium at man skal se på områder med kjent eller potensiell skaderisiko. Det vil si at myrarealer i tilknytning til kjente flomområder, kan være aktuelle for restaurering. På grunn av kompleksiteten, bør imidlertid fagpersoner gjøre en vurdering i hvert enkelt tilfelle. Dette betyr at det blir viktig med en grovsortering for å velge ut aktuelle prosjekter å gå videre med for vurdering. I en slik grovsortering kan det være hensiktsmessig med en pragmatisk tilnærming, der man fortrinnsvis velger prosjekter/områder man allerede er kjent med og myrarealer som likevel skal restaureres, primært for å oppnå en annet delmål.

Direktoratene forventer ikke at restaurering av myr vil gi optimal måloppnåelse for delmål klimatilpasning (flomdemping). Restaurering av annen våtmark enn myr har imidlertid større potensiale for slik måloppnåelse.

2.2.5 Klimatilpasning – annen våtmark
Våtmarker har som nevnt over en svært viktig rolle med tanke på å regulere hydrologiske forhold, og en del våtmarker virker flomdempende gjennom å redusere flomtopper samt senke farten på avrenningen (e.g. Maltby 2009). Intakte våtmarksystemer bidrar også til naturlig rensing av vann, og kan holde tilbake partikler og næringssalter og bidra til å motvirke erosjon (e.g. TEEB 2013). Dette er

funksjoner som vil kunne være viktig ved klimaendringer der nedbøren forventes å øke. Også i større prosjekter i Norge er naturlig fordrøying av vann trukket fram som vesentlig ved håndtering av større nedbørsmengder (jf. forskningsprogrammet HYDRA (1996-2000), forskningsrådsprosjektet Exflood (2010-2013). I delprogrammet om «Vann på avveie» under det nylig avsluttede «Naturfareprosjektet» (NIFS-prosjektet) trekkes også våtmarker fram som naturlige fordrøyningsområder, og tilbakeføring av naturlig våtmark er gitt som eksempel på tiltak for å motvirke flom (NVE rapport 26:2016).

I NINA rapport 1157 (Arrestad et al. 2015) «Naturtyper i klimatilpasningsarbeid» sammenstilles naturtyper i Norge som ansees å være viktige i klimatilpasningssammenheng, inkludert flomdemping. Av våtmarkstyper er bl.a. naturtypene flommarkskog, åpen flomfastmark, strandeng- og strandsump trukket fram i tillegg til myr og innsjøer. Bekke- og elveløp, spesielt som del av elvesletter og aktive ferskvannsdeltaer, er også vist som viktige med hensyn på flomdemping. I tillegg er det lagt vekt på kantsonene til disse naturtypene, ettersom de motvirker erosjon av jordsmonnet.

Når man skal velge ut områder for tiltak for å motvirke flom, er det helt nødvendig å se på hele nedbørsområder i sammenheng (jf. bl.a. NIFS sluttrapport). Effekten av restaureringstiltak vil kunne være større i sidevassdrag og bekker enn i større elver, ettersom man starter langt oppe i nedbørsfeltet med å begrense vannstrømmen. Samtidig kan ulike flommarkstyper som er viktige i en flomdempingssammenheng være knyttet til elver og således være potensielle områder å restaurere. Også eventuell re-meandrering som restaureringstiltak vil være knyttet til elv.

I en flomsammenheng er det i tillegg til vann, store skader som skyldes massetransport i vannet. Det er derfor viktig å se på tiltak som også begrenser erosjon og massetransport. Man bør derfor tenke på restaurering i relativt bred forstand, der man ser på naturbaserte metoder for å kontrollere hydrologiske tilstander. Eksempelvis bruke kvistdammer, fangdammer, lede vann til naturområder der det kan fordrøyes. Erosjonsproblematikk i raviner på grunn av menneskelig aktivitet som jordbruk, skogbruk eller lignende, vil også kunne møtes med slike metoder, der sediment blant annet holdes tilbake i kvistdammer eller fangdammer.

Vassdragsregulering *kan* være effektivt for å begrense flom (jf. Meld.St. 25, 2015-16. Stortingsmelding om energipolitikken). Vassdrag der det eksisterer regulering kan likevel vurderes i en restaureringssammenheng, dersom man vurderer det dithen at regulering ikke i tilstrekkelig grad bidrar til flomdemping. Det er begrensninger i hva regulering kan bidra til i forbindelse med å håndtere større mengder vann.

Mulige kriterier for prioritering

I en flomdempingssammenheng er det hensiktsmessig å ha som et overordnet kriterium at man skal se på områder med kjent eller potensiell skaderisiko. Det vil si at våtmarksarealer i tilknytning til kjente flomområder kan være aktuelle for restaurering. Det er viktig å vurdere hele nedbørsfelt.

Fagpersoner må inn i hvert enkelt tilfelle for å gjøre en vurdering av både skadepotensiale og mulig flomdempingseffekt ved restaurering. Når det gjelder kartgrunnlag for å identifisere mulige restaureringsobjekter eller systematisk kartlegging av sårbare risikoområder, så kjenner man ikke til noe slikt utover flomrisikokartene som NVE produserer. Tilsvarende som for myr betyr dette at det blir viktig med en grovsortering for å velge ut aktuelle prosjekter å gå videre med for vurdering. I en slik grovsortering kan det være hensiktsmessig med en pragmatisk tilnærming, der man fortrinnsvis velger allerede kjente mulige prosjekter/områder, jf. blant annet Vann-nett. På grunn av kompleksiteten skal alle større restaureringsprosjekter gjennom et forprosjekt.

2.2.6 Økologisk tilstand - myr

Knapt noe land i Europa har større variasjon i myrenes utforming og vegetasjon enn Norge. Dette henger sammen med et relativt kaldt og fuktig klima og den store variasjonen i geologi, topografi og klimatiske forhold.

Artsdiversiteten i myr er stor. I Norge har vi 55 ulike torvmoser (*Sphagnum*), av i alt 120 på verdensbasis (Flatberg 2013). I tillegg til torvmosene fins mange andre mosearter; noen er sjeldne og kjennetegner ekstrem rikmyr, mens andre er mer trivielle og vokser 'over alt'. Flere av Norges sjeldne orkidéer vokser i rikmyr. Edderkopper og insekter, spesielt kortvinger, foretrekker myr som levested. Dagsommerfugler, øyenstikkere og mygg er også tallrike i slike områder, og det samme er fugler. Mange vadefuglarter er avhengige av myr, og for gjess, ender og traner er myra et svært viktig habitat. Fire av de seks fugleartene som har reproduserende bestander i Norge og som står på den globale rødlista, foretrekker blant annet myrområder. Dette gjelder dverggås, dobbeltbekkasin, storspove og svarthalespove (NOU 10: 13, Gjershaug et al. 1994). Amfibier og krypdyr er andre dyregrupper som trives og er tallrike i myr.

Hver enkelt myrlokalitet må velges ut ifra naturverdi, og det vil si at man må gjøre en vurdering av samtlige arealer i felt før endelig valg kan tas. Er området vernet, har Ramsar-status eller er utvalgt til Emerald-område, har myrarealet med stor sannsynlighet høy naturverdi. Gjennom *landsplan for verneplan myr* ble det angitt verneverdi for myrlokaliteter som ikke har blitt vernet, og dette kan også benyttes i vurderingen. Verdi som naturtypelokalitet kan i tillegg benyttes.

For myrrestaurering er det viktig å ha et langsiktig perspektiv på måloppnåelse. Det er foreløpig for tidlig å hente ut erfaringer om den nye økologiske tilstanden fra de fleste igangsatte og gjennomførte myrprosjekter i Norge. Det finnes imidlertid flere eksempler og håndbøker om restaurering av myrlokaliteter fra andre land, og prosjektet må etterstrebe kunnskapsheving blant annet via samarbeid med utenlandske eksperter.

Det er særlig næringsrik myr som er blitt drenert og dyrket (Larsen 2009), men drenering for skogplanting og lebelter har vært vanlig i flere myrtyper. Det er rikmyrer som har klart høyest artsdiversitet av de ulike myrtypene, og disse er derfor svært viktige restaureringsobjekter fra et økologisk perspektiv. Restaurering av rikmyr vil derfor kunne gi god uttelling for målet om bedret økologisk tilstand.

Flere næringsfattige myrtyper er truete naturtyper, og disse restaureres gjerne raskere enn rikmyr (Similä m.fl. 2014). Alle typer myrer bør vurderes med tanke på restaurering, og de truede naturtypene bør prioriteres.

Kriterier for prioritering
Følgende kriterier bør ligge til grunn for prioritering ved utvelgelse av myrareal for bedring i økologisk tilstand:

- Viktig for biologisk mangfold/høyt artsinventar
- Viktige økologiske funksjoner og/eller korridoreffekt
- Sjeldne/truede (rødlistete) myrtyper
- Ansvarstyper for Norge
- Vernestatus/RAMSAR-område/Emerald Network-område

Med ansvarstyper for Norge, mener vi her myrtyper, eventuelt utforminger, som har en snever utbredelse internasjonalt og som Norge har et særlig forvaltningsansvar for.

2.2.7 Økologisk tilstand - annen våtmark

Hvilke våtmarkstyper som er spesielt viktige å restaurere med tanke på målet om bedret økologisk tilstand, finnes det god kunnskap om. Tiltakene etter denne planen vil kunne gi betydelig måloppnåelse på dette delmålet; graden vil likevel avhenge av hvilke arealer som restaureres.

Av våtmarkstyper utenom myr som regnes som truet ifølge Norsk rødliste for naturtyper (Lindgård & Henriksen 2011) (dvs. mer truet enn *nær truet*), antas det at 'kroksjøer, meandere og flomløp' (*sterkt truet)* og 'sørlig strandeng' (*sterkt truet*) er mest relevant for restaurering etter denne planen (for beskrivelse av disse naturtypene, se 1.2.2 *Status for våtmark i Norge*). Andre naturtyper vil imidlertid også være aktuelle for restaurering med tanke på bedring i økologisk tilstand.

Beliggenheten til ei våtmark kan være viktig for dens betydning for en rekke arter. Beliggenhet i et større system/nettverk må derfor vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Ethvert våtmarksareal som er aktuelt for restaurering, må vurderes ut ifra naturverdi. Er for eksempel et område vernet eller har Ramsar-status, har arealet med stor sannsynlighet høy naturverdi og bør prioriteres for restaurering med tanke på dette delmålet.

Mulige kriterier for prioritering
Følgende kriterier bør ligge til grunn for prioritering ved utvelgelse av våtmarksareal for bedring i økologisk tilstand:

- Viktig for biologisk mangfold/høyt artsinventar
- Viktige økologiske funksjoner og/eller korridoreffekt
- Sjeldne/truede (rødlistede) våtmarkstyper
- Vernestatus/RAMSAR-område/Emerald Network-område

Direktoratene påpeker at kriteriesettene for de tre delmålene ikke er uttømmende, og at det kan finnes andre kriterier som bør vurderes etter hvert.

3. Erfaringer fra gjennomførte restaureringsprosjekter

Norge har begrenset praktisk erfaring på området restaurering av våtmark. Land som Sverige, Finland, Danmark og Litauen, har langt lengre og bredere erfaring med restaureringsprosjekter av en viss størrelse enn Norge. Direktoratene ønsker derfor å inngå samarbeid med internasjonale eksperter for å sikre god gjennomføring av tiltak og for å bygge norsk kompetanse på området.

3.1 Myr

3.1.1 Metoder nasjonalt og internasjonalt

Myrrestaurering er et relativt nytt felt i Norge, og det fins ikke mange referanser til metoder. Noen erfaringer fins imidlertid, blant annet fra pilotfasen i 2015 og fra restaureringsarbeidet som er blitt utført parallelt med utarbeidelse av denne planen i 2016. Noen av disse erfaringene er gjengitt i de neste delkapitlene.

I Sverige, Finland, Storbritannia og i flere Øst-europeiske land, har de jobbet i mange år med restaurering av myr, og herfra kan vi hente mye kompetanse på feltet. Erfaringer fra det svenske prosjektet *Life to ad(d)mire*, er for eksempel samlet mellom to permer (Rova og Paulsson, 2015). Dette var et prosjekt for våtmarksrestaurering i Sverige i perioden 2010-2015, der 35 våtmarker, først og fremst myrer, ble restaurert. Alle de restaurerte områdene er Natura 2000-områder. I heftet beskrives restaurering av ødelagte myrer, hva man bør tenke på og hvilke metoder som kan benyttes.

3.1.2 Erfaringer fra Pilotfase 2015

I 2015 ble en pilot for restaurering og overvåking av myr påbegynt etter oppdrag fra KLD. Målet for piloten var restaurering av myr som klimatiltak, samtidig med mål om bedret økologisk tilstand. Pilotfasen er treårig, men er nå videreført i dette prosjektet (se mer informasjon om piloten i vedlegg 2).

I piloten var det myrer med åpne grøfter som skulle restaureres. Ved restaurering av myrene, ble det lagt vekt på i størst mulig grad å gjenskape de opprinnelige hydrologiske forholdene. Dette er angitt som det viktigste kriteriet for å kunne oppnå et godt resultat ved restaurering av myr (se f.eks. Joosten et al. 2015). Videre bygger metodikken brukt høsten 2015 i Norge i stor grad på de erfaringene man har gjort seg i Finland etter over 25 år med restaurering av myr (Similä et al. 2014). I tillegg til nevnte rapport ble det gjennomført befaringer til restaurerte myrer i både Finland, Sverige og Litauen for å lære mer om metodikken. Prinsippet er at vannet skal hindres fra å renne langs den gamle grøftetraseen og den forsenkningen som har oppstått som følge av uttørking og innsynking av torva i et belte langs grøfta. Vannet skal i stedet ledes ut på myrflata for å fordele seg utover denne og følge det naturlig fallet som er på myra (se figur 3). Dersom grøfta har skåret av gamle bekkefar, skal man forsøke å gjenskape disse.

Ved bruk av stedegen masse (torv) og vegetasjonsdekke fra myra, ble det bygd demninger eller terskler. Mye av det gamle grøfteløpet ble fylt igjen med kvist og annen vegetasjon. Det ble etterstrebet å ikke ha mer enn 20 cm høydeforskjell på tersklene, da dette fører til at vannet ledes vekk fra den gravde grøften og den traséen som har oppstått som følge av grøftingen. Vannet blir i stedet ledet ut i omkringliggende myrterreng, og omkringliggende torv får et økt vanninnhold. I all hovedsak brukes gravemaskin for å fylle igjen grøfter og lage torvdemninger med materiale som finnes på stedet. Det ble bygget tette torvdemninger tvers over terrenginnsynkningen som er skapt av det gamle grøfteløpet. Grøftene har delvis blitt gravd igjen mellom demningene. Dette er viktig for ytterligere å bremse vannet og hjelpe på revegeteringen av området.

Erfaringen fra Finland er at man bruker gravemaskiner med spesielt brede belter på opptil 14 tonns vekt, og med minimum 90 cm brede belter. Dette gir sikker og god mobilitet på myra, samt at det både er skånsomt og effektivt. I Finland regner man at ca. 1000 løpemeter grøft kan tettes med masse per dag, samt at de nødvendige demninger/terskler bygges. Erfaringer fra Norge tilsier at vi foreløpig trenger mer tid til dette arbeidet, blant annet fordi entreprenørene har mindre erfaring, fordi norsk topografi er mer utfordrende hva gjelder transport og støttelogistikk og fordi alle entreprenører ikke har skreddersydde gravemaskiner til formålet. Bruk av uegnet/standard gravemaskin minker effektiviteten i betydelig grad. På ett prosjekt (Sakkhusmåsan naturreservat i Akershus) ble det muligheter for å bruke en spesialbygget maskin av samme type som ble brukt ved restaurering av Stora Mosse Nationalpark i Sverige. Maskinen ble ført av en entreprenør som også hadde utført mesteparten av restaureringsarbeidet på Stora Mosse. Dette ga stor gevinst med tanke på effektivitet, fagkunnskap og utførelse, og direktoratene mener at det er svært viktig for prosjektet at slik kompetanse hentes inn ved behov.

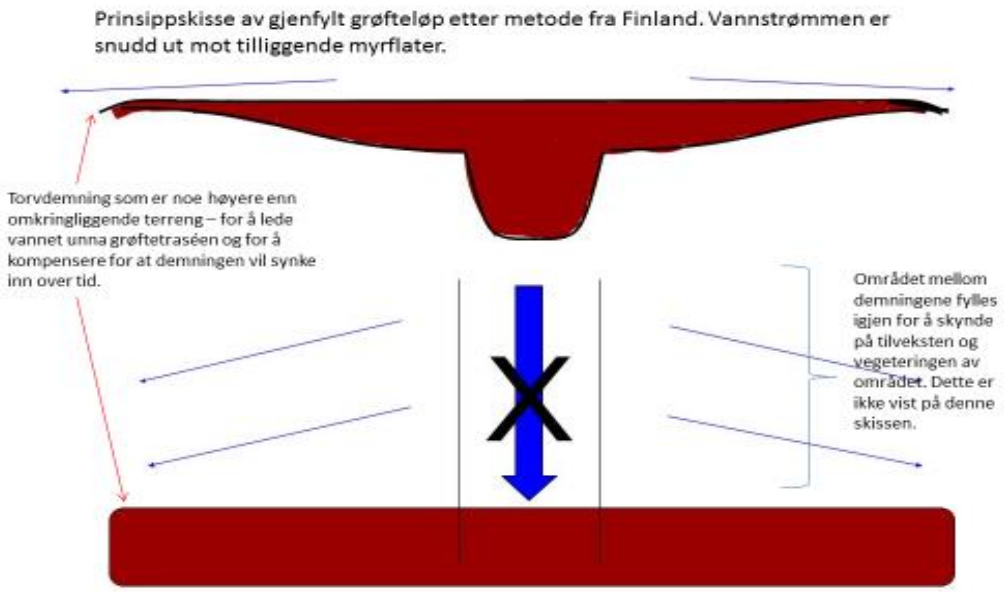

Figur 3: Prinsippskisse av gjenfylt grøfteløp.

3.1.3 Erfaringer fra restaureringsarbeid i 2016

I løpet av 2016 er det blitt gjennomført eller igangsatt flere myrrestaureringsprosjketer. Det er blitt tettet grøfter på høymyr og bakkemyr med relativt fattige vegetasjonstyper, og med stor ulikhet i topografi.

Tilgang på entreprenører med erfaring fra lignende oppdrag og samtidig egnet maskinelt utstyr er i utgangspunktet begrenset i Norge i dag. Det er imidlertid kombinasjonen av tunge gravemaskiner og våtmark som skaper utfordringer for gravemaskinentreprenørene. Dette har ført til usikkerhet og dermed få entreprenører som har meldt interesse for de aktuelle oppdragene. I flere tilfeller har man kun fått inn ett tilbud.

I prosjektene i Akershus og Buskerud har man bedt om totalpris for ferdig utført oppdrag. Det har vist seg at man på den måten får relativt høy pris pr meter tettet grøft. Dette kommer nok først og fremst av at entreprenørene er usikre på tidsbruken i slike jobber og derfor legger seg nokså høyt i pris for å være på den sikre siden. Det bør av den grunn forsøkes med timepris på et eller flere restaureringsprosjekt - særlig i startfasen, hvor entreprenør og oppdragsgiver må bygge opp kompetanse og erfaring. Alle prosjekter i 2016 har vært tett fulgt opp av SNO, med daglig tilstedeværelse i felt. Dette har vært nødvendig for å sikre gjennomføring i tråd med ønsket metodikk og retningslinjer. Til tross for tett oppfølging, er det en viss erfaring for at prosjektene ikke blir utført optimalt, både på grunn av delvis uegnede maskiner, misforståelser, hastverk (på grunn av fastpris på oppdragene) med mer. Tett tilstedeværelse vil derfor være nødvendig også framover, men kan trolig reduseres noe med økende erfaring hos entreprenør.

I 2016 har prisen pr meter grøft som er tettet og plugget med torvdemninger ligget i spennet fra 90 kroner til 190 kroner pr meter. Dette er relativt høye kostnader sammenlignet med gjennomsnittlige kostnader i Finland, som ligger på 10 til 13 kroner pr meter. Det er mange årsaker til dette høye kostnadsnivået, men den viktigste årsaken er nok at vi i Norge har langt mindre erfaring med slike jobber, mer komplisert topografi, mindre prosjekter (riggkostnadene blir høye) og få tilbydere. For å få prisen ned, kan man vurdere å importere kompetanse og arbeidskraft fra Sverige eller Finland. Det er også en mulighet å arrangere workshop for aktuelle entreprenører, noe direktoratene vurderer. Man kan i tillegg gå mer aktivt ut i markedet for å få flere entreprenører interessert.

Fra og med 2017 vil det være viktig å være nøye med kravene til maskinelt utstyr, med absolutte krav til bæreevne og maskinstørrelse og absolutte krav til avstand mellom demninger, i tillegg til kvaliteten på arbeidet. Videre må det være nøye oppfølging av at HMS-regler følges, med bruk av verneutstyr osv. Avfallshåndtering må også følges opp tett.

3.2 Annen våtmark

3.2.1 Erfaringer

Restaureringsprosjekter som er gjennomført i verneområder i Norge har til nå i all hovedsak hatt bedring i økologisk tilstand som målsetting, og her fins en del erfaringer. Flere mudringstiltak er gjennomført de senere årene og ved å gjenskape mer åpent vannspeil i våtmarksystemer, viser erfaringene at effekten på antall fuglearter er omtrent umiddelbar. Allerede første trekk-/hekke-/mytesesong er arealene tatt i bruk av mange av de artene en ønsket å få tilbake. Vegetasjonen vil også endre seg som følge av endrede fysiske forhold, men dette tar naturlig nok noe lengre tid.

Når det gjelder flomdempende restaureringsprosjekter, har ikke direktoratene inngående kjennskap eller direkte erfaringer med slike. Av relevante prosjekter kan det nevnes at Oppland fylkeskommune jobber med en regional plan for Gudbrandsdalslågen med sidevassdrag, der tiltak mot flom- og skredskader er en sentral del av planen. Det er svært mange som er tilknyttet arbeidet med å utarbeide planen, inkludert Fylkesmannen, NVE og ulike interessegrupper, noe som er viktig for å sikre god involvering. Prosjekter som er knyttet til den regionale planen kan være mulige prosjekter som arbeidsgruppa kan vurdere et samarbeid om.

Siden 1994 er det laget over 1000 fangdammer i jordbruket. Fangdammer er konstruerte våtmarker som bidrar til fjerning av næringsstoffer, partikler og plantevernmidler fra vann. De kan også virke flomdempende, være et positivt innslag i kulturlandskapet og bidra til økt biologisk mangfold. Det er utarbeidet veiledere for etablering av fangdammer og skjøtsel av disse (se tiltaksveileder for landbruket).

I jordbruket er gjenåpning av lukkede bekker et mulig restaureringstiltak. Slike tiltak gjennomføres i hovedsak på initiativ fra grunneiere og kan støttes med SMIL-midler. Det er utviklet en veileder for gjenåpning av lukkede bekker (Hauge et al. 2006).

Eksempler på våtmarksrestaurering i verneområder med overføringsverdi til dette prosjektet:

- Måsdammen, Nord-Trøndelag (Thingstad et al. 2014)
- Rinnleiret, Nord-Trøndelag (Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvernavdelingen)
- Rimbareidtjørna, Hordaland (Byrkjeland et al. 2010)
- Skottvatnet, Oppland (Bjormyr 2009)
- Børsesjø, Telemark (Strand 2011)
- Moutmarka og Nevlungstranda, Vestfold (Lindseth & Soglo 2014)
- Fiskumvatnet, Buskerud (Enerstvedt 2014)
- Hæra, Østfold (Trøgstad kommune, Fylkesmannen i Østfold))
- Slevdalsvatnet, Vest-Agder (Bioforskrapport 182, 2009)

Som nevnt tidligere har andre land bredere erfaring enn Norge med restaurering av våtmark og metoder for dette. REFORM-prosjektet i Europa har for eksempel generert mye generell kunnskap som har overføringsverdi også til norske vassdrag.

(Policy brief no 2, 2015). Det samme gjelder "Master plan for restaurering i Sverige", der Havs- og Vattenmyndigheten i samarbeid med landbrukssektoren jobber med en nasjonal plan for å prioritere miljøforbedringer i jordbrukslandskapet, deriblant vassdrag i jordbrukslandskapet.

4. Tiltaksovervåking

4.1 Restaureringsmål

Ethvert restaureringsprosjekt vil ha behov for et restaureringsmål. Tiltakene innrettes deretter slik at man lettest når dette målet. Overvåkingsbehovet vil variere i hvert enkelt prosjekt. All overvåking omfatter kontroll av før-situasjon for å ha sammenlikning med ny situasjon etter at tiltak er gjennomført.

I noen utvalgte områder mener direktoratene det er nødvendig med intensiv og vitenskapelig overvåking. Dette bør prioriteres i områder som kan ha overføringsverdi til andre prosjekter. Det anbefales at de øvrige prosjektene får et relativt enkelt opplegg for å vurdere om man har nådd restaureringsmålene, altså en ekstensiv form for overvåking. Slik overvåking forutsetter god metodikk, opplæring av feltpersonell og tydelig rapportering.

4.2 Klimagassutslipp

4.2.1 Myr

Metoder for å måle og overvåke klimagassutslipp fra myr og torvmark kan deles i direkte målinger (eddy covarians, lukkede kammer) og indirekte «proxy» metoder (arealbruk og arealdekke, vannivåstand, subsidens (myrsynking) og vegetasjon). Direkte målinger av klimagasser er ikke mulig å gjennomføre av praktiske og ressursmessige hensyn på alle lokaliteter som restaureres, og kan i praksis benyttes i utvalgte områder. Resultatene fra en slik overvåking vil bli brukt til å utvikle, kalibrere og verifisere indirekte (proxy) datamodeller for klimagassovervåking som kan brukes mer generelt (Joosten et al. 2015).

Den mest driftssikre direkte overvåkingsmetoden med minst usikkerhet er et eddy-covarians måleinstrument (flukstårn/høy mast) som settes på arealet som skal måles. Flukstårnet beregner utveksling av CO_2 og CH_4 i nærliggende økosystem ved hjelp av å registrere små luftvirvler (eddies). Dette måleinstrumentet gir kontinuerlige målinger over flere år og har en rekkevidde på 2-300 meter i radius. Det vil være nødvendig å overvåke i minst to år før restaurering for å sikre at overvåkingsdataene beskriver arealets tilstand og ikke en årlig variasjon. Overvåkingen må også skje mens restaurering pågår og i minst to år etter restaurering. I tillegg til å måle gassfluks av CO_2 og CH_4, vil det være behov for å måle meteorologiske variabler

(temperatur og nedbør), vannstand, pH, karbon i jord og vegetasjonsendring. I følge NIBIO er det ikke behov for intensiv overvåking av lystgassfluks, men heller ta jevnlige jordgassprøver for å analysere en eventuell endring.

De samme variablene som er nevnt over må også overvåkes fra en lignende type myr som ikke skal restaureres, men som kan brukes som referansepunkt for å sammenligne data. På den måten er det mulig å tolke klimaeffekten av restaureringstiltaket i resultatene.

Å overvåke klimagassutslipp fra myr er kostbart, og Miljødirektoratet kjenner kun til at det er gjennomført overvåking av ett myrrestaureringsprosjekt i Norge (NIBIO 2016). Direktoratene vurderer intensiv overvåking av én myr som skal restaureres, da kunnskapsmangelen er stor på dette feltet (se vedlegg 3 for bakgrunnsinformasjon).

Det er flere overvåkingsprosjekter som er igangsatt og som vil kunne gi verdifulle data for restaureringsprosjektet, og disse bør vurderes videreført under dette prosjektet:

- «Arealrepresentativ overvåking av norske verneområder» (Strand og Bentzen 2015). Dette prosjektet er vesentlig å videreføre. Man kan i tillegg vurdere om man skal utvide oppdraget til å dekke flere arealer
- NIBIO har overvåket klimagassutslipp fra myrområder på Smøla
- Klimagassutslipp fra Rønnåsmyra naturreservat i Hedmark (restaurert myr) er i en årrekke overvåket

4.2.2 Annen våtmark

Siden det er veldig kostbart og tidkrevende med intensiv klimagassovervåking, og nytteverdien av slik overvåking vurderes som relativt lav ved restaurering av annen våtmark enn myr, ser arbeidsgruppa ikke behov for å gjennomføre slik overvåking.

4.3 Klimatilpasning (flomdemping)

4.3.1 Myr

Når det gjelder overvåking av myr for å avdekke om restaurering har noen flomdempede effekt, er det ønskelig med en såkalt «before after control» eller «comparative catchments» metode, der man sammenligner hydrologiske forhold i to parallelle nedbørsfelt før og etter tiltak (restaurering i et av feltene og det andre som referanse). For å måle endringen i vannbalansen etter restaurering, bør man måle minimum de viktigste komponentene, som er nedbør, avrenning og endring i magasinering (grunnvannstand). Nærmere beskrivelse av måleinstrumenter, metoder og kostnadsoverslag finner man i rapporten «Forslag til hydrologisk overvåking av restaurert myr i Norge» (Kløve et al. 2015). For å bidra til økt kunnskap om effekten av restaurering av myr på flomdemping, vurderer direktoratene å iverksette slik overvåking på minst én myr som skal restaureres.

4.3.2 Annen våtmark

I denne planen er flomdemping den faktoren som er i hovedfokus når det gjelder målsettingen om klimatilpasning, og tiltaksovervåkingen vil primært være knyttet til hydrologiske forhold. Arbeidsgruppa foreslår at det i samtlige forprosjekter vurderes metodikk for tiltaksovervåking med tanke på målet om flomdemping.

Overvåking bør etableres en stund før restaurering gjennomføres (ca. ett år), og fortsette en periode etter restaureringen er gjennomført (minst ett år). Helst bør det finnes andre referanseområder der overvåking også etableres, for å ha noe å sammenligne med.

Metoder for overvåking vil variere etter hva slags våtmark/system man restaurerer, men hovedparametere som bør måles er nedbør og avrenning nedstrøms/evt. oppstrøms for restaureringen. Det vil være behov for tekniske løsninger som f.eks.:

- Automatiske registreringer av vannstand/vannføring ved inn- og utløp
- Automatiske registreringer av grunnvannstand i feltet
- Nedbørmåler/værstasjon i feltet

Samarbeid med NVE om overvåking vil i flere tilfeller være nødvendig.

4.4 Økologisk tilstand

4.4.1 Myr

Intensiv overvåking

Det er aktuelt å gjennomføre intensiv overvåking av økologisk tilstand for noen få myrlokaliteter i prosjektet. Det finnes allerede igangsatte overvåkingsprosjekter som vil være relevante å videreføre. Miljødirektoratet startet sommeren 2015 tre overvåkingsprosjekter innen hydrologiske -, økologiske -/landskapsendringer ved myrrestaurering. Overvåking av myrlokaliteter bør gå over et par år før tiltak iverksettes og bør overvåkes i minimum to år etter tiltak.

Det kan legges ut transekter i et bestemt mønster og gjøres vegetasjonsanalyser langs disse, der gjentak vil være nødvendig. Vannstandsmålinger vil måtte supplere vegetasjonsanalysene. Potensiell metode for intensiv overvåking av myr etter restaurering er beskrevet i NINA-rapport 1212 (Hagen et al. 2015).

Ekstensiv overvåking

Ekstensiv overvåkning vil benyttes fra og med 2017 for å følge utviklingen av den økologiske tilstanden. Det vil ikke bli gjennomført ekstensiv overvåkning av klimagassutslipp eller flomdempingseffekt.

Områder som planlegges for restaurering vil så langt det lar seg gjøre bli prioritert for NiN-kartlegging i prosjektperioden. Det er utarbeidet et eget fagsystem for oppfølging av bevaringsmål i verneområder (NatStat). Prosjektet planlegger utvikling

av en egen tilleggsmodul for å kunne lagre og forvalte data også for områder som ikke er vernet.

Bevaringsmål definerer den tilstanden man ønsker at en naturkvalitet skal ha. Det skal settes konkrete bevaringsmål for utvalgte naturkvaliteter, og disse vil følges opp gjennom strukturerte befaringer (se punkter under). Fylkesmannen vil få ansvaret for utarbeidelse av bevaringsmål og datahåndtering.

Egnede restaureringsmål vil også måtte defineres og vil være knyttet til om selve restaureringen har vært vellykket. I den forbindelse må vannstanden overvåkes, dvs. følge med på om vannstanden i myra har hevet seg slik som det var ønskelig.

Direktoratene vil etter oppstartsfasen (innen feltsesongen 2017) utarbeide retningslinjer for overvåkingsmetoder og rapportering for å sikre lik praksis gjennom prosjektet.

Direktoratene mener at metodikken bør følge tilnærmet det systemet som ble benyttet i forbindelse med pilotprosjektene i 2015:

a) Bevaringsmål følges opp ved strukturert befaring: Det gås en befaringslinje langs områder der man forventer det vil bli endring, for å se utvikling i felt- og busksjikt. Metodikken er også brukt i overvåking i forbindelse med andre typer tiltak i verneområder. Dette kan typisk være tilstedeværelse eller fravær av grøft, vannstandsnivå, endringer i tre- og busksjikt, vegetasjonsdekke og endringer i torvmosedekning
b) Vannmålingsrør settes ned (det vurderes i hvert tilfelle om, eventuelt hvor og hvor mange rør som skal settes ned) og leses av etter store nedbørperioder og kalibreres for nedbørmengde, alternativt kan vannstanden automatisk måles ved hjelp av vannloggere
c) Landskapsendringer fanges opp ved å studere flyfoto når nye foto blir tilgjengelige

Punkt a) og b) krever at feltmannskapet som utfører de strukturerte befaringene har kompetanse på dette feltet. SNO kan påta seg denne typen oppdrag både i og utenfor verneområder, og oppdrag av nasjonal karakter prioriteres høyt. Oppdragsmengden må vurderes konkret etter SNOs kompetanse og kapasitet i de aktuelle områdene, og ekstra ressurser kan bli nødvendig ved stort kapasitetsbehov og mange områder.

Det kan også vurderes om man skal benytte seg av droneteknologi i områder hvor det er flere myrarealer i nærheten av hverandre som restaureres. Denne teknologien kan forventes å bli nyttig og kostnadseffektiv for overvåking for å fange opp vegetasjons- og landskapsendringer (NINA-rapport 1212, Hagen et al. 2015).

4.4.2 Annen våtmark

Overvåking av økologisk tilstand skal gjennomføres før tiltak og i flere år etter tiltak. Her vil det være nødvendig å vurdere overvåkingsparametere avhengig av hvilken våtmarkstype det er snakk om og hvilken tiltakstype som skal gjennomføres. Arbeidsgruppa foreslår at det i samtlige forprosjekter vurderes metodikk for tiltaksovervåking med tanke på økologisk tilstand.

Det vil uavhengig av overvåkingsmetodikk være viktig å lage bevaringsmål for de områdene som skal restaureres. Overvåkingsparametere må velges slik at det er mulig å følge opp bevaringsmålene for de restaurerte områdene.

5. Kostnadseffektivitet og mulige virkemidler

5.1 Grove kostnadsvurderinger

Restaurering av våtmark kan innebære prosjekter av svært ulik størrelse. Restaurering av myr er generelt mye rimeligere enn restaurering av annen våtmark. Grove kostnadsberegninger som direktoratene er kjent med, har et solid spenn fra kr. 50 000,- til i overkant av 30 millioner kroner pr. prosjekt.

Det legges opp til at økonomien i hvert av de større restaureringsprosjektene behandles to ganger; første gang for forprosjektet og andre gang for selve gjennomføringen av tiltaket, etter at forprosjektet har gitt et mer nøyaktig prisanslag. Vurderingene som gjøres må da se både på budsjettmessig kostnadseffektivitet (dvs. hensyn til budsjettbegrensninger) og på samfunnsøkonomisk kostnadseffektivitet. Ulike verktøy og tilnærminger vil bli brukt i dette arbeidet, bl.a. samfunnsøkonomiske analyser og tiltaksanalyser.

5.2 Kostnadseffektivitet

Kostnadseffektivitet er oppfylt når et mål nås til lavest mulig kostnader for samfunnet. Dette er en forenklet definisjon som trenger noe videre utdyping med tanke på konteksten våtmarksrestaurering. Et virkemiddel er kostnadseffektivt hvis det utløser de billigste tiltakene i de miljømessig mest gunstige arealene som har lavest mulig alternativ kostnad ("mest mulig miljøverdi pr. krone brukt"). Med de billigste tiltakene mener vi her tiltak med de laveste økonomiske kostnadene ved restaurering. De miljømessig mest gunstige arealene vil være de som scorer høyest i det valgte kriteriesettet. Med arealer med lavest mulig alternativ kostnad, mener vi arealer som har minst mulig verdi for annen aktivitet, for eksempel verdien av fremtidig jordbruk eller skogbruk.

Det skilles gjerne mellom samfunnsøkonomisk kostnadseffektivitet, som beskrevet over, og budsjettmessig kostnadseffektivitet. Ved vurdering av budsjettmessig kostnadseffektivitet så gjelder det, i tillegg til de forannevnte kriteriene, også å maksimere restaurering i forhold til budsjettskranken. Dette betyr at utbetaling til grunneiere og de administrative kostnadene (transaksjonskostnaden) bør minimeres.

Det vil imidlertid være en krevende øvelse i praksis, hvor små og store restaureringstiltak skal sammenliknes og hvor tiltak med ulike målsettinger og ulike grader av måloppnåelse skal sammenliknes. I en oppstartsperiode vil det også være påkrevd å ta noen praktiske hensyn, både for å kunne komme i gang med enkelttiltak og for å kunne skaffe erfaringer til bedre vurderinger av kostnadseffektivitet over tid.

5.3 Mulige virkemidler for restaurering på privat grunn

Aktuelle arealer for restaurering ligger ikke bare i verneområder, men også på offentlig grunn utenfor vernegrenser og på privat grunn, og kostnadseffektivitets-prinsippet tilsier at en burde restaurere de beste arealene uavhengig av eierskap. Dersom det skal kunne innlemmes privat grunn i offentlige prosjekter/ordninger, viser erfaring at det bør være tilgjengelig en form for incentiv for grunneier/rettighetshaver for å få tilgang til ønskede arealer i tilfeller der restaurering er til ulempe for grunneier.

Kun et utvalg av aktuelle virkemidler er vurdert her, og det vil nå bli gjort rede for hvilke virkemidler som er vurdert og hvilke incentiver som foreslås brukt.

5.3.1 Myr

Drenerte myrarealer tatt ut av drift, vil være aktuelle for restaurering, og alternativkostnaden til slike arealer er per i dag liten. Restaurert areal vil dessuten fremdeles kunne brukes til diverse formål, så lenge det ikke går ut over miljømålene. Jakt, rekreasjon og liknende, vil fortsatt være uproblematisk.

Direktoratene gjør oppmerksom på at restaurering av dyrket myr krever kommunens tillatelse etter jordloven § 9, i tillegg til samtykke fra grunneier. Det er driveplikt på jordarealet frem til restaureringen faktisk gjennomføres (se vedlegg 4 for aktuelt lovverk).

Basert på en kort gjennomgang av teori og eksempler, foreslås to ulike varianter av virkemidler som kan være aktuell for myrrestaurering på privat grunn. Det forutsettes at ordningen er basert på frivillighet, og at det blir utviklet et GIS-verktøy som skal kunne identifisere større arealenheter/regioner som er særlig aktuell for restaurering.

Ingen av virkemidlene som skisseres omhandler faktisk vern av areal. Isteden foreslåes det en forenklet båndlegging av arealer, og tinglysning av heftelse på arealet kan bli aktuelt å vurdere. Ved båndlegging så kjøpes ikke areal direkte, men snarere noen rettigheter til arealet. Grunneier eier fremdeles arealet og kan bruke det som ønsket, så lenge det ikke går utover fastsatte miljømål. Ved oppkjøp av rettigheter, kan grunneier fremdeles bruke arealet til ulike formål, for eksempel til jakt.

I alt fem ulike virkemidler ble vurdert og tre av disse ble funnet til ikke å være aktuelle for dette prosjektet. Dette gjelder 'Båndlegging med auksjon', 'Tjenestekjøp' og 'Belønning etter resultat'. Båndlegging med auksjon er komplekst og har sprikende resultater i litteraturen. Tjenestekjøp og belønning etter resultat sikrer ikke areal over tid.

En står da igjen med alternativene 'Båndlegging av areal med forhandling' og 'Båndlegging av areal med faste tilskuddssatser'.

Båndlegging av areal med forhandling

Ved 'Båndlegging av areal med forhandling' vil Fylkesmannen, ved hjelp av nasjonale sektormyndigheter og tidligere omtalt GIS- verktøy, være ansvarlig for å finne og ta direkte kontakt med grunneiere som eier det mest verdifulle arealet i restaureringssammenheng (ref. kriterier for utvelgelse). Deretter fastsettes en engangssum som erstatning for båndlegging av arealet. Både eventuell kontraktsperiode og erstatningsverdi vil bestemmes på en case-by-case- basis gjennom forhandling med grunneier. For å forenkle forhandlingsprosessen, kan det være hensiktsmessig å utvikle en standard beregning som utgangspunkt for forhandlingene, som for ordningen med frivillig skogvern.

Et vesentlig element som påvirker kostnadseffektiviteten av et virkemiddel er informasjonstilgang. Hvis det er staten som har den beste kunnskapen for å finne de mest egnede arealene, så er en ordning der Fylkesmannen tar initiativ til å finne restaureringsobjektene den beste. Likevel er det grunneiere som vet hvilke arealer de faktisk er villig til å restaurere, samt innehar den praktiske informasjonen om hvor restaurering er realistisk med hensyn til beliggenhet av veier, grøfter osv. Det er sannsynlig at en virkemiddelordning med båndlegging via forhandling vil føre til relativt store transaksjonskostnader. Dette på grunn av at forhandling ofte vil ta tid og ressurser både fra myndigheter og det private. Samtidig er det grunneier som bestemmer hvilke arealer han/hun er villig til å restaurere, og det vil derfor være en viss fare for at myndighetene bruker unødig tid og ressurser på arealer som ikke er aktuelle for restaurering.

Kostnadseffektivitet	Høy
Budsjettmessig kostnadseffektivitet	Lav – middels
Transaksjonskostnader	Høy

Båndlegging av areal med faste tilskuddssatser

Ved, 'Båndlegging av areal med faste tilskuddssatser', fastsettes en fast sats per dekar restaurert myr eller våtmark i hver region, identifisert via GIS-verktøy. Denne satsen må til en viss grad representere grunneiers alternativkostnad ved å gi opp rettigheter på egen grunn. Siden grunneiers alternativkostnad og villighet til å godta kompensasjon vil variere, kan det hende at det er hensiktsmessig at satsen oppgis som et spenn av satser som kan tilbys. Dette for å gi mulighet for å tilby ulike grunneiere ulik erstatning basert på deres alternativkostnad eller miljøverdier på arealet. Grunneiere i regionen vil deretter informeres om programmet og tilskuddssatser og inviteres til å tilby aktuelt areal for restaurering. Det må klart gå fram hvilke type arealer som er interessante for forvaltningen.

Myndighetene må deretter gå igjennom tilbudene og gi dem en score på grunnlag av kriterier, samt fastsette den riktige tilskuddssatsen. Etter at alle aktuelle arealer er vurdert, kan de mest kostnadseffektive arealene velges.

Ved bruk av dette virkemiddelet, er det grunneiere som melder interesse og tilbyr areal istedenfor at Fylkesmannen tar initiativet som i det første alternativet. Innmelding skjer etter informasjon fra Fylkesmannen om hvilke restaureringsarealer som er av interesse. Faste satser medfører en risiko for at noen grunneiere med gunstige arealer ikke blir med i programmet, noe som kan gå utover kostnadseffektiviteten av ordningen. I tillegg kan det være en utfordring at tilbudt areal blir noe fragmentert, i motsetning til virkemiddelet med forhandling, der det er lettere å involvere flere grunneiere og samle aktuelt areal i større enheter. Dette kan sannsynligvis løses ved å oppmuntre grunneiere om å samarbeide og tilby sammenhengende areal i bytte mot høyere sannsynlighet for å få kontrakt, samt gunstig erstatning. Siden denne ordningen ikke krever kontinuerlig forhandling, vil trolig transaksjonskostnader bli mye lavere enn i det første alternativet, selv om det sannsynligvis vil være en nokså stor oppstartskostnad for å få systemet i gang. I tillegg kan dette systemet muligens føre til et budsjettmessig mer kostnadseffektivt virkemiddel.

Kostnadseffektivitet	Middels
Budsjettmessig kostnadseffektivitet	Middels - Høy
Transaksjonskostnader	Lav - middels

5.3.2 Annen våtmark

Incentivordningene for restaurering av annen våtmark enn myr, vil få en noe annen tilnærming enn for myrrestaurering. Det forventes her langt dyrere, og dermed færre restaureringstiltak, og mange restaureringsobjekter er allerede kjent og beskrevet. Det vil derfor ikke gjøres en GIS-analyse som identifiserer arealer av interesse, slik det er gjort for myr.

Det kan være snakk om ulike typer restaureringstiltak (for eksempel mudring, heving av vannspeil eller re-meandrering), og hvilke virkemidler som vil være best egnet, vil måtte vurderes i hvert enkelt tilfelle. Likevel kan vi her trekke opp noen viktige momenter som bør inngå i den endelig virkemiddelvurderingen.

Sannsynligvis vil flere av restaureringsprosjektene være tilknyttet elveleier. Her er det spesielt viktig å restaurere store og sammenhengende arealer for å sikre bidrag til flomdemping og forbedring i økologisk tilstand. Dette betyr at det for restaurering av slik våtmark blir mer aktuelt med en løsning hvor Fylkesmannen/miljømyndighetene kontakter og forhandler med de aktuelle grunneierne. Forhandling med grunneier kan føre til høyere transaksjonskostnader og lengre behandlingstid, men det er såpass viktig å sikre sammenhengende arealer, at man bør godta disse kostnadene. Dette er noe annerledes enn for myrrestaurering, der det foreslåes at grunneier tar initiativ til å bli med i programmet og tilby areal.

Et annet viktig moment er erstatningsverdier. Siden tiltak ikke skal være i strid med jord- og skogbruksinteresser og i samsvar med grunneiers ønske, vurderes

erstatningsutbetaling for arealer til våtmarksrestaurering å bli forholdsvis dyre der jorda er drivbar. Er grunneier imidlertid positiv til for eksempel re-meandrering av en elvestrekning, og det gis dispensasjon fra jordlova til å restaurere, kan en likevel se for seg en vinn-vinn-situasjon der restaurering også vil kunne bidra til å nå noen av miljømålene landbruket har, og det vil være forholdsvis små arealer dyrka jord som går tapt. Grunneier kan imidlertid få noe ulempe knyttet til ny arrondering.

Siden det diskuteres å restaurere våtmark på ulike typer areal, kan det være aktuelt med ulike virkemiddeltilnærminger avhengig av prosjektets størrelse og ulempe for grunneier. Hvis det for eksempel er snakk om et stort prosjekt med re-meandrering av en elvestrekning, så er tiltakene irreversible i en slik grad at for eksempel erstatning med evig båndlegging av areal kan være mest relevant. Hvis restaureringen bare har en begrenset ulempe, så kan båndlegging med en begrenset kontraktsperiode være et alternativ. Et annet eksempel kan være restaurering av et elveleie som kun medfører at grunneier må godta en sporadisk oversvømmelse av jordbruksareal. Her kunne en type kompensasjonsordning være mest relevant, men kanskje er det i noen tilfeller også tilstrekkelig at staten bekoster restaureringen.

5.4 Prosjektets anbefaling av virkemidler

Begge virkemidlene som er vurdert for restaurering av myrarealer på privat grunn, har sine fordeler og ulemper, men direktoratene har, på bakgrunn av kostnadsanalysen over, landet på at bruk av 'Båndlegging av areal med faste tilskuddssatser' bør være hovedvirkemiddel i dette prosjektet. Det åpnes imidlertid for at spesielt viktige restaureringsobjekter på privat grunn, som forvaltningen ser stor verdi av å innlemme i prosjektet, kan erstattes ved bruk av virkemiddelet 'Båndlegging av areal med forhandling'. Det vil bli svært viktig å formulere god informasjon om ordningen, samt å distribuere informasjonen i riktige kanaler slik at den når fram til rette mottakere. Tall hentet fra evalueringen av frivillig vern av skog, viser at omtrent halvparten av skogeierne med større areal produktiv skog enn 250 daa, ikke kjenner til ordningen frivillig vern (Skjeggedal 2010). Dette kan ha endret seg siden 2010, men viser like fullt viktigheten av at ordninger blir kommunisert ut på en god måte til riktige målgrupper.

Direktoratene foreslår å utrede aktuelle virkemidler for restaurering av myr og annen våtmark på privat grunn, herunder bruk av eksisterende virkemidler. Utarbeidelse av tilskuddssatser, mal for kontrakt og saksgang for innmelding av private arealer vil bli utarbeidet av direktoratene (se vedlegg 1 *Grov framdriftsplan*).

5.5 Sikring av restaurert areal på privat grunn

Ved ønske om omdisponering av myr- og våtmarksarealer, er det en rekke lover og regler som gjelder. Eksempelvis skal det etter gjeldende lovverk sendes søknad til kommunen ved ønske om nydyrking (*forskrift om nydyrking* § 4, 5 og 10), og ifølge §

5 i *forskrift om bærekraftig skogbruk*, er nygrøfting av myr og sumpskog med sikte på skogproduksjon forbudt. Restaurert våtmark på privat grunn kan ivaretas ved hjelp av gjeldende lover og forskrifter, men det gir ingen garanti for at arealet er varig beskyttet fra omdisponering. Det vil derfor kunne være ønskelig med kontrakter med lang tidshorisont for å sikre arealene mot nye inngrep etter restaurering. Direktoratene mener at tinglysning av heftelse også vil kunne bli aktuelt å vurdere og som dermed bør utredes.

Det må i hvert tilfelle vurderes hvorvidt det skal stilles formelle krav til forvaltningen av de restaurerte arealene på privat grunn etter at tiltakene er gjennomført.

Muligheten for tinglysing av heftelser vil bli utredet, og det vil i den forbindelse gjøres en gjennomgang og gis en inngående beskrivelse av aktuelt lovverk knyttet til blant annet omdisponering av areal. Det vil da bli gjort en vurdering og gitt en anbefaling på hvorvidt direktoratene finner at gjeldende lovverk er tilstrekkelig for ivaretakelse av restaurert myrareal.

6. Implementering av planen

6.1 Implementering

6.1.1 Myr

Det skisseres her en implementering av planen for myrrestaurering i tre faser:

- Fase 1: Restaurering av allerede kjente/innmeldte arealer
- Fase 2: Oppstart i én til to regioner
- Fase 3: Utvidelse til flere regioner/fylker

Fase én er startfasen, der kjente lokaliteter som egner seg for restaurering blir vurdert, og prioriterte tiltak blir gjennomført. Dette vil i vesentlig grad dreie seg om myrarealer i verneområder og har oppstart i 2016. I fase to velges det ut én til to regioner på bakgrunn av GIS-analyser og prioriteringer i arbeidsgruppa. Utvelgelsesprosess starter i 2017, og gjennomføring av restaureringsprosjekter skjer etter fastsatte retningslinjer. I denne fasen restaureres i hovedsak myr i verneområder, men også myrarealer på offentlig og privat grunn utenfor verneområdene, kan være aktuelle. I fase tre utvides prosjektet til flere regioner/fylker, og det er sannsynlig at denne fasen starter i 2018/19, alt avhengig av omfanget av restaureringsarealer i fase to, samt budsjettsituasjonen. Fra og med 2018/19 vil også restaureringsareal på privat grunn kunne vurderes systematisk.

De tre fasene i implementeringen kan ikke ses på som 'lukkede faser', men mer som steg i implementeringen av planen, der innholdet i fasene vil flyte noe over i hverandre. Dette henger blant annet sammen med at det vil ta tid å få oversikt over omfanget av mulige restaureringsarealer og at det ligger en viss usikkerhet forbundet

med gjennomføringen av tiltak, være seg alt fra tilgang på entreprenører til dårlig vær.

Det vil ta tid å utarbeide en fullstendig incentivordning for prosjektet. Selv om arbeidet med ordningen vil starte allerede i 2017, vil den sannsynligvis ikke være klar for å bli tatt i bruk før i 2018/19. Restaureringstiltakene skal være kostnadseffektive, og denne føringen må til enhver tid ses i sammenheng med måloppnåelsen for de tre delmålene. En incentivordning vil først være aktuell dersom en må restaurere områder på privat grunn for å oppnå de ønskede resultater for prosjektet. Den årlige evalueringen vil vise om prosjektet må restaurere areal utenfor vernegrensene for å oppnå målsettingene, slik at prosjekter på privat grunn prioriteres for restaurering dersom de har høyere kostnadseffektivitet.

Skalerbar plan

Budsjettsituasjonen mellom år kan endre seg, og det er derfor viktig at planen er skalerbar. Direktoratene har lagt et løp for hvordan omfanget av myrrestaureringen kan tilpasses den gjeldende budsjettsituasjon.

I fase én vil det foretas en prioritering av de kjente myrarealene, og hvor langt en kommer på prioriteringslisten, avhenger av budsjettet. Direktoratene vil etterstrebe måloppnåelse på både reduserte klimagassutslipp og bedring i økologisk tilstand innen hvert budsjettår. Målet for flomdemping vil primært bli ivaretatt gjennom restaurering av annen våtmark enn myr. Kjente myrarealer som ikke blir restaurert i første fase, kan bli realisert på et senere tidspunkt, om arealene oppfyller kriteriene og budsjettet tillater det.

Om det pekes ut én eller to regioner i fase to, avhenger av kapasitet og budsjettsituasjon. Det vil også bli gjort prioritering av tiltak innenfor regioner, slik at omfanget kan tilpasses budsjettet.

Omfanget av en utvidelse til flere regioner/fylker i implementeringen av tredje fase, må tilpasses budsjettsituasjonen. Hvorvidt restaurering skal kunne skje på privat grunn, i de tilfellene der incentiver er nødvendig, forutsetter tilstrekkelig budsjett. Direktoratene ser det som nødvendig at midler som tildeles innenfor hvert budsjettår er overførbare til neste år. Gjennomføring av denne typen prosjekter er uforutsigbar av flere årsaker; usikkerhet med tanke på tid til forankring lokalt, kompleksitet i prosjekteringsfasen, tilgang på entreprenører og at gjennomføring av tiltak ofte er vær- og føreavhengig. En fleksibilitet i pengedisponeringen vil dermed sikre bedre planlegging/gjennomføring og nødvendig tid til å oppfylle det grunnleggende prinsippet om frivillighet.

Fase 1 - restaurering av allerede kjente arealer

Første fase i planen (2016) omfatter restaurering av myrområder der det foreligger god kunnskap om både naturverdier og behov for restaurering. De aller fleste av disse ligger i verneområder, og kan dermed restaureres tilbake til den tilstand som var ved oppstart av verneplanprosessen. Det er også åpnet for restaurering tilbake til enda tidligere tilstand, der dette er i tråd med verneformålet. Det er imidlertid alltid

ønskelig å involvere grunneierne og gi disse mulighet til å gjennomføre tiltaket dersom de ønsker det og innehar tilstrekkelig kompetanse.

Direktoratene har en liste med potensielle restaureringsobjekter. Noen av disse myrarealene er å finne i notatet '*Kostnadseffektiv restaurering av myr – en vurdering av mulige lokaliteter*', som var svar på oppdrag fra KLD i 2015. 30-40 restaureringsobjekter i verneområder ble i tillegg meldt inn av forvaltningsmyndighet for verneområder til Miljødirektoratet i 2016. Det forventes innmelding av ytterligere arealer for restaurering i 2017.

Arbeidsgruppa for prosjektet står for prioritering av tiltak, mens forvaltningsmyndigheten for verneområdene er ansvarlig for at tiltakene gjennomføres, på linje med ordinære forvaltningstiltak. Forvaltningsmyndighet er også ansvarlig for overvåking, samt oppfølging av restaurerings- og bevaringsmål. SNO sin rolle vil hovedsakelig være planlegging av tiltak i samarbeid med Fylkesmannen, samt oppfølging av arbeidet i felt.

Enkelte entreprenører har gjennom de restaureringstiltakene som er gjennomført de siste årene, opparbeidet seg verdifull kompetanse. Det gjelder både kompetanse på egnet maskinelt utstyr, samt kompetanse om metodikk for restaureringsarbeidet i myr og annen våtmark. Det kan være mye å hente på å gjenbruke både maskinelt utstyr og entreprenører som viser seg egnet til slikt arbeid, noe som kan være både tids- og arbeidsbesparende for prosjektene. Sverige og Finland har lang erfaring med restaureringsarbeid og vil være aktuelle land å innhente praktiske erfaringer fra.

Fase 2 - oppstart i enkelte regioner

Direktoratene vil basert på analysen av aktuelle restaureringsobjekter, velge ut nasjonalt prioriterte regioner. (se mer om dette under kapittel 2 om *Kartlag – grøftet myr i lavlandet*). Utvelgelsen skal gjennomføres med utgangspunkt i tilgangen på areal som oppfyller kriteriene, i tillegg til en vurdering av forutsetningene for gjennomføring. I denne fasen vil det bli gjennomført tiltak i verneområder, men også arealer på offentlig og privat grunn utenfor verneområdene kan vurderes og gjennomføres i 2017.

Frem til i dag har restaurering av våtmark i Norge først og fremst blitt gjennomført i verneområder. Dette sikrer en raskere og enklere prosess, og i tillegg er arealene i større grad sikret etter at tiltakene er utført. Statskog er en stor grunneier, men også kommunal grunn eller andre arealer eid av det offentlige, og som ikke er vernet, vil kunne bli aktuelle framover. Bruken av offentlige arealer til dette formålet vil ofte være mindre konfliktfylt enn bruk av privat grunn, og erfaring fra andre land viser viktigheten av å bruke tid på forankring spesielt hos private grunneiere/rettighetshavere. Enkelte ganger kan et område omfattes av flere interesser, og i slike tilfeller må man gå bredere ut med forankringen i planprosessen. Ved prioritering av områder med offentlig eierskap, vil behovet for incentivordninger være begrenset. I enkelte tilfeller kan det imidlertid være andre rettighetshavere med interesser i områdene, og mulige konsekvenser for slike rettigheter må diskuteres i hvert enkelt tilfelle.

Fase 3 - utvidelse til flere regioner/fylker
I fase tre utvides prosjektet til flere regioner eller enkeltfylker. Direktoratene mener at incentivordningen for restaurering bør være på plass før en starter arbeidet med å finne myrarealer på privat grunn (se kapittel '*Mulige virkemidler – restaurering på privat grunn*), og denne jobben kan derfor tidligst starte i 2018. Evaluering av måloppnåelse, samt budsjettsituasjonen vil ha innvirkning på eventuell utvidelse til flere regioner/fylker, og også på hvorvidt restaurering på privat grunn skal gjennomføres.

Restaurering av myr på privat grunn krever en mer omfattende organisering enn restaurering i verneområder og er trolig også mer ressurskrevende enn restaurering på offentlig eide arealer.

En viktig forutsetning for utvidelse til flere regioner/fylker er tilstrekkelig kapasitet hos Fylkesmenn, SNO lokalt og andre viktige aktører i planlegging og gjennomføring av tiltak.

6.1.2 Annen våtmark

Som for restaurering av myr, vil allerede kjente restaureringsarealer bli vurdert i startfasen. Dette vil i all hovedsak dreie seg om våtmarksarealer i verneområder og ha oppstart i 2016. Med oppstart mener vi her igangsetting av forprosjekter, og to slike forprosjekter ble igangsatt i 2016.

Det legges ikke opp til en implementering i tre faser, slik som for myrrestaurering. I og med at det her er snakk om færre og dyrere prosjekter, må det fortløpende vurderes hvilke prosjekter som kan igangsettes og hvilke som skal prioriteres for forprosjekt, alt tilpasset ressurs- og budsjettsituasjonen. I oppstartsfasen vil en naturlig nok ikke ha så mange forprosjekter å prioritere mellom, men arbeidsgruppa anbefaler likevel oppstart av prosjekter der det virker fornuftig ut ifra resultater fra forprosjektene.

Skalerbar plan
Det foreligger flere lister/planer for restaurering av våtmark i Norge. Arbeidsgruppa er kjent med en oversikt over 10 prioriterte restaureringsprosjekter utarbeidet av Miljødirektoratet i 2012. I tillegg finnes oversikt over restaureringsprosjekter på Vann-nett (tiltaksplanene til de ulike vannområdene). NVE opererer med årlige 'handlingsplaner', og vurderer kost/- nytte med tanke på miljø- og flomsikringstiltak ut ifra disse. Direktoratene ønsker samarbeid med NVE om restaurering av våtmark inkludert i deres handlingsplaner. I tillegg til dette, har Miljødirektoratet fått innspill på aktuelle restaureringsarealer fra forvaltningsmyndighet for verneområder i enkelte fylker. Arbeidsgruppa har grunn til å tro at det etter hvert vil komme flere liknende innspill fra flere fylkesmenn, eventuelt fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet og/eller fra verneområdestyrer.

Det legges opp til at alle større restaureringstiltak som omfattes av denne planen skal gjennomgå et forprosjekt, som blant annet inkluderer kartlegging av naturverdier (om dette ikke allerede er gjennomført), hydrologiske undersøkelser, hvilke delmål restaureringen kan tenkes å gi uttelling på, opplegg for overvåking, kostnadseffektivitet, logistiske forhold og prisanslag.

Ut ifra resultatene fra forprosjektene (antatt måloppnåelse, pris m.m.), vil direktoratene kunne ta stilling til hvilke restaureringsprosjekter som bør prioriteres. De største prosjektene vurderes til å være flerårige, mens budsjettene er årlige. For de mest kostnadskrevende tiltakene, bør forprosjektet gi en trinnvis plan for gjennomføring, der prosjektet kan avsluttes etter hvert enkelt trinn, alt avhengig av budsjettet. På denne måten får direktoratene god kontroll over prosjektene og kan skalere opp eller ned igangsetting av tiltak/trinn i tråd med budsjettsituasjonen.

6.2 Organisering

Flere offentlige myndigheter kan ha interesser i restaureringstiltak, og flere lovverk kan bli berørt. NVE som vassdragsmyndighet er spesielt relevant. Også Statens Vegvesen, Riksantikvaren og Statskog kan være sentrale samarbeidspartnere, men dette vil være prosjektavhengig.

6.2.1 Forslag til organisering i driftsfase

Direktoratene ser for seg følgende grupper og involverte i driftsfasen:

Styringsgruppe/prosjektansvarlige
Består av avdelingsdirektører i Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet. Setter rammer for prosjektet, tar overordnede avgjørelser.

Arbeidsgruppe/sentral prosjektledelse
Fagpersoner fra Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet. Arbeidsgruppen prioriterer blant annet hvilke arealer som bør utredes for restaurering (forprosjekt) og hvilke som skal gjennomføres for å oppnå målsettingen om tilpasning til klimaendringer, bedring av økologisk tilstand og reduksjon i klimagassutslipp.

Arbeidsgruppa er den sentrale ledelsen av prosjektet, med prosjektleder i Miljødirektoratet.

Sentral rådgivende gruppe
Bestående av NVE, Statsskog og grunneierorganisasjoner. Bistår arbeidsgruppa (og Fylkesmannen) ved behov, blant annet med prioritering av restaureringsobjekter. Gruppa involveres/oppdateres regelmessig i gjennomføringsfasen.

Fylkesmannen/regional prosjektledelse
Ansvarlig myndighet for gjennomføringen av prosjektene. Miljøvern- og landbruksavdelingen, og eventuelt andre relevante avdelinger, er faglig ansvarlige. Beredskapsavdelingen kan også være aktuell grunnet deres ansvar for klimatilpasning og flomproblematikk. Prosjektlederen er ansatt hos Fylkesmannen og leder arbeidet med gjennomføring av prosjekter i fylket. De er da på vegne av staten og etter de rammer og kriterier som er gitt, ansvarlig for godt forankrede prosesser hvor involvering fra grunneiere, organisasjoner, kommuner og andre offentlige etater vurderes i hvert enkelt tilfelle ut fra vernestatus, grunneierforhold, berørte parter, osv. Det er viktig at prosjektledelsen får mulighet for å tilegne seg kunnskap og dra nytte av de faglige erfaringer og nettverket som finnes på feltet, spesielt i Norge. De vil i tillegg være ansvarlige for bruk av eventuelle incentiver og prosesser knyttet til dette.

I enkelte tilfeller kan prosjektledelsen legges til andre enn Fylkesmannen. Dette kan være prosjekter som allerede har etablert prosjektledelse og som mottar økonomisk bidrag og/eller kompetanse fra dette prosjektet.

Regional ressursgruppe
Det opprettes en regional ressursgruppe bestående av relevante samarbeidspartnere som NVE (aktuelt regionskontor), SNO, Vannregionmyndighet, Statskog og grunneierorganisasjoner.

NVE og SNO
NVE, SNO og eventuelt andre kompetente aktører vil kunne bistå Fylkesmannen/regional prosjektledelse i å vurdere lokaliteter i felt og de metoder som bør brukes ved gjennomføring av tiltakene. Nasjonale eller internasjonale eksperter kan også være aktuelle her, spesielt med tanke på de store og komplekse prosjektene. NVE og/eller SNO vil kunne bistå i administrasjonen av det feltmessige arbeidet og vil der det ligger til rette for det kunne stå som ansvarlig for gjennomføring av tiltaket. I tillegg vil SNO ha hovedansvaret for den ekstensive overvåkingen (på bestilling fra fylkesmannen).

Grunneierne/grunneierorganisasjoner
Grunneiere kan forespørres eller tilbyr selv arealer som kan være aktuelle for restaurering, på bakgrunn av den informasjon om ønskede arealer og kriteriesett som er utarbeidet av direktoratene.

Kommunen
Kommunen er vedtaksmyndighet i arealforvaltningen og skal holdes orientert om framdriften i restaureringsprosjekter. Om kommunen har delegert forvaltningsmyndighet for verneområder eller om en kommune gjennom fylkesmannen foreslår aktuelle restaureringsarealer, bør kommunen bidra inn i prosjektledelsen.

7. Framdrift, evaluering og rapportering

7.1 Framdrift

Framdriften i prosjektet vil ivaretas ved at det utarbeides årlige milepælsplaner, samt mer detaljerte arbeidsplaner. Grov framdriftsplan for hele prosjektperioden er vedlagt (vedlegg 1). Det forventes at planene må justeres noe underveis, og særlig i kjølvannet av de årlige evalueringene (se under).

7.2 Evaluering

Prosjektet vil gjennomføre én evaluering i etterkant av hvert budsjettår i prosjektperioden, typisk i januar/februar. Blant annet vil det da gjøres opp status for hvilke typer arealer som er restaurert med tanke på delmålene. I tillegg vil for eksempel metodevalg, kompetanseheving og organisering av prosjektet i driftsfase, evalueres.

Med en årlig evaluering vil direktoratene ha mulighet til å justere prosjektplanen ut ifra de funn og erfaringer som blir gjort.

7.3 Rapportering

Årlig rapportering inkluderes i direktoratenes generelle rutiner for rapportering til departementene.

Direktoratene vil årlig kunne rapportere på hvor mange prosjekter som er igangsatt og gjennomført, samt budsjett for hvert av prosjektene. For myrprosjekter vil det etter oppstartsåret 2016 kunne rapporteres på *antall meter grøft tettet*, samt forventet måloppnåelse for de tre delmålene, basert på utvalgskriteriene (lav, middels eller høy måloppnåelse). Det er et mål å rapportere på *areal restaurert våtmark* for samtlige prosjekter, men slik rapportering vil kreve metodeutvikling underveis.

Ved prosjektets slutt vil direktoratene etterstrebe rapportering på de ulike delmålene. Det knytter seg imidlertid utfordringer til rapporteringen, og direktoratene ser at det er begrenset mulighet for å rapportere på delmål. Det vil ikke være mulig å overvåke hvert restaureringsprosjekt for alle delmål, og det må derfor formuleres mål som kan indikere hvorvidt selve restaureringen har vært vellykket (restaureringsmål). For noen prosjekter vil det imidlertid bli mulighet for

en mer inngående tiltaksovervåking, og direktoratene vil på sikt kunne rapportere på om tiltaket har gitt ønsket effekt med tanke på ett eller flere av delmålene.

Under beskrives hva direktoratene ser som mulig å rapportere på.

Klimagassutslipp
For å rapportere og evaluere måloppnåelse innen delmålet om reduserte klimagassutslipp, kan det benyttes beregningsmetoder for endring i karbon og metanutslipp ved restaurering av våtmark slik det er beskrevet i retningslinjene til IPCC (IPCC, 2006; IPCC, 2014), for de tiltakene hvor vi har tilstrekkelig informasjon. Disse beregningsmetodene tar utgangspunkt i klimagassutslipp før og etter restaurering, basert på studier fra ulike breddegrader og med forskjellig klima. For å benytte denne metoden for å beregne klimagassreduksjon trengs det informasjon om hvor stort areal som er restaurert. Det vil derfor være behov for å estimere hvor stort areal de tettede grøftene ved restaurering har påvirket.

Det vil være usikkerhet knyttet til disse metodene, spesielt ved beregning av samlet nettoeffekt for de ulike klimagassene, og hvorvidt de er representative for norske forhold. Disse metodene vil allikevel kunne gi en indikasjon på hvorvidt restaureringen er antatt å ha positiv effekt. Ved mistanke om økte klimagassutslipp, skal dette også rapporteres.

Klimatilpasning
I denne planen er flomdemping den faktoren som er i hovedfokus når det gjelder målsettingen om klimatilpasning, og tiltaksovervåkingen vil primært bli knyttet til hydrologiske forhold som vannstand/vannføring ved inn- og utløp, samt registreringer av grunnvannstand og nedbør.

Rapporteringen vil være tiltaksavhengig, men vil basere seg på en analyse av overvåkingsparameterene. Prosjektet regner med at videre samarbeid med blant annet NVE vil gi mer kunnskap om best mulig rapportering for dette delmålet.

Økologisk tilstand
Oppfølging av bevaringsmål i NatStat vil kunne si noe om utviklingen i for eksempel artssammensetning etter restaurering. Rapportering på dette er mulig, men reetablering av vegetasjon tar tid, og rapportering vil trolig ikke være aktuelt de første årene etter tiltak.

Restaurering av annen våtmark enn myr, kan være store og kostbare prosjekter, og arbeidsgruppa mener at det i forprosjektene for disse må skisseres et opplegg for egnet tiltaksovervåking. Det vil ut ifra dette kunne rapporteres på utvalgte parametere for økologisk tilstand.

I de tilfellene der det er relevant å overvåke vannkvaliteten, vil dette gjøres ved hjelp av etablerte metoder knyttet til vannforskriften.

7.4 Innsynsløsning

For arealer utenfor verneområder som blir restaurert, vil det bli viktig å gjøre oppdatert kunnskap om restaurerte arealer tilgjengelig for de som forvalter arealene. Spesielt viktig vil det være for kommunene å ha denne kunnskapen tilgjengelig i sin arealforvaltning.

I dag er det flere kilder til arealkunnskap, bla. Naturbase. Én måte å formidle kunnskapen på, vil kunne være å etablere et eget kartlag i denne basen som viser hvilke områder som er blitt restaurert. Direktoratene foreslår at et slikt kartlag blir utarbeidet, og at Fylkesmannen får ansvaret for å legge inn informasjon for restaurert areal både innenfor og utenfor verneområder.

8. Informasjon

En tidlig og god forankring hos Fylkesmenn, kommuner, NVE, Vannregionmyndigheten og relevante grunneier-/primærorganisasjoner er svært viktig for å få til en vellykket gjennomføring av prosjektet.

Informasjon om prosjektets formål og framdrift bør ut så snart planen er godkjent av KLD og LMD. Eksempelvis kan Miljødirektoratets nettkanaler «miljokommune.no» og «klimatilpasning.no» benyttes for å nå ut til kommunene med informasjon. Videre bør aktuelt regionalt nivå informeres om planen gjennom styringsdokumenter og andre kanaler mellom direktoratene og Fylkesmennene, samt via FM-nett. Fylkesmennene bør informere relevante frivillige foreninger, som oppfordres til å ta med informasjon videre til sine medlemmer.

Kilder

Aarrestad, P.A., Bjerke, J.W., Follestad, A., Jepsen, J.U., Nybø, S., Rusch, G.M, & Schartau, A.K. 2015. Naturtyper i klimatilpasningsarbeid. Effekter av klimaendringer og klimatilpasningsarbeid på naturmangfold og økosystemtjenester. NINA rapport 1157, 2015.

Artsdatabanken.no – beskrivelser av naturtyper

Bjerke, J.W., Strann, K.-B., Skei, J. K.,& Ødegaard, F. 2010. Myr, kilde, flommark. I: Nybø S. (red.). Naturindeks for Norge 2010.

Bjormyr, F. 2009. Skottvatnet gror igjen. S. 16-19 i Statens naturoppsyn, årsrapport 2009. Direktoratet for naturforvaltning.

Brink, P., Mazza, L., Badura, T., Kettunen, M., & Withana, S. 2012. Nature and its Role in the Transition to a Green Economy – Executive Summary. Institute for European Environmental Policy (IEEP), London and Brussels.

Briseid, T., Grønlund, A., Harstad, O. M., Garmo, T., Volden, H. & Morken, J. 2008. Klimagasser fra landbruket. Utslippsreduksjoner, forslag til mål, tiltak og virkemidler. Bioforsk Rapport Vol.3, Nr.9. 2008.

Bullock, A., & Acreman M. 2003. The role of wetlands in the hydrological cycle. Hydrology and Earth System Sciences, 7 (3), 2003.

Byrkjeland, S., Steinsvåg, M.J. & Nilsen, L.S. 2010. Restaurering av Rimbareidtjørna naturreservat, Hordaland. S. 92-93 i Hagen, D. & Skrindo, A. (red.) 2010. Restaurering av natur i Norge – et innblikk i et fagfelt, fagmiljøer og pågående aktivitet. NINA Temahefte 42.

Direktoratet for naturforvaltning 2006. Kartlegging av naturtyper - Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Eikenæs, O., Njøs, A. & Østdahl, T., Taugbøl, T. (red.) 2000. Flommen kommer. Sluttrapport fra HYDRA - et forskningsprogram om flom. NVE, Oslo, 108 s.

Enerstvedt, L.I. 2014. Tiltak i Fiskumvannet. S. 16-19 i Statens naturoppsyn, årsrapport 2014. Miljødirektoratet.

ExFlood Project 2010-2013. Extreme weather in small catchments - new method for flood protection. Bioforsk.

Europaunionen 2013. «A Blueprint for Europes Water». Natural Water retention Measures (2013-2014). http://www.nwrm.eu/measure/wetland-restoration-and-management. Pr. 18.9.2015.

Forvaltningsplan for Hæra naturreservat. Fylkesmannem i Østfold, miljøvernavdelingen. Rapport nr 1 – 2003.

Flatberg, K.I. 2013. Norges torvmoser. Akademika. 2013.

Fylkesmannen i Hedmark og Norsk ornitologisk forening avd. Hedmark. 2004. Dammer i kulturlandskapet – til glede og nytte for alle.

Gram, T. 2002. Skoggrøfting i Hedmark på 1900- tallet. Fylkesmannen i Hedmark, Landbruksavdelingen, Rapport 2002/1.

Grygoruk, M., 2015. Hydrological background of bog restoration in Norway: Case studies of Aurstadmåsan, Kaldvassmyra and Midtfjellmåsan. Miljødirektoratets rapportserie (foreløpig uten serienummer).

Grønlund, A. K., Bjørkelo, K., Hylen, G., & Tomter, S. 2010. CO_2-opptak i jord og vegetasjon i Norge. Lagring, opptak og utslipp av CO_2 og andre klimagasser. Bioforsk Rapport. Vol. 5 Nr. 162 2010.

Grønlund, A. & Harstad, O. M. 2014. Klimagasser fra jordbruket. Kunnskapsstatus om utslippskilder og tiltak for å redusere utslippene. Bioforsk Rapport Vol.9 Nr.11 2014.

Grønlund, A., & Weldon, S. 2013. Restaurering av myr på Smøla. Klimagassutslipp fra myr ute av drift. Bioforsk Rapport Vol.8 Nr 185, 2013.

Hagen, D., Aarrestad, P.A., Kyrkjeeide M.O., Foldvik, A., Myklebust, H., Hofgaard, A., Kvaløy, P. & Hamre, Ø., 2015. Myrrestaurering 2015 – Etablering av overvåkingsmetodikk for vegetasjon og grunnlagsanalyse før restaureringstiltak på Kaldvassmyra, Austadmåsan og Midtfjellmossen. NINA rapport 1212, 2015.

Hanssen-Bauer, I., Førland, E.J., Haddeland, I., Hisdal, H., Mayer, S., Nesje , A, Nilsen, J.E.Ø., Sandven, S., Sandø, A.B., Sorteberg, A. & Ådlandsvik, B. 2015. Klima i Norge 2100. Kunnskapsgrunnlag for klimatilpasning oppdatert i 2015. NCCS report no 2/2015.

Hauge, A., Walseng B., Langsjøvold S.J. & Borch H. 2006. Gjenåpning av bekkelukkinger – Veileder. Jordforsk-rapport 85/05.

Haugland, H., Robertsen, C., Klokkeide, K.M., Økstad, E., Braa, J., Løbersli, E.M., Sørlie; H.-A., Terum, T., 2015. Planting av skog på nye arealer som klimatiltak – treårig pilotfase i Rogaland, Nord-Trøndelag og Nordland. Veileder, M-407.

IPCC 2006, 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, Prepared by the National Greenhouse Gas Inventories Programme, Eggleston H.S., Buendia L., Miwa K., Ngara T. & Tanabe K. (eds). Published: IGES, Japan.

IPCC 2014, 2013 Supplement to the 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories: Wetlands, Hiraishi, T., Krug, T., Tanabe, K., Srivastava, N., Baasansuren, J., Fukuda, M. & Troxler, T.G. (eds). Published: IPCC, Switzerland.

Jackson-Blake, L. 2016. Changes in greenhouse gas emissions after restoration of flood plains, small lakes and riverine wetlands. Niva-notat 2016.

Joosten, H., Barthelmes, A., Couwenberg, J., Hassel, K., Moen, A., Tegetmeyer C. & Lyngstad, A. 2015. Metoder for å beregne endring i klimagassutslipp ved restaurering av myr. NTNU vitenskapsmuseet naturhistorisk rapport 2015-10:1-83.

Klima og forurensningsdirektoratet, 2010. Tiltak og virkemidler for reduserte utslipp av klimagasser fra jordbrukssekstoren, Klimakur 2020, sektorrapport jordbruk. Klif, TA-2593/2010.

Kløve, B., Stålnacke, P. & Kværner, J. 2015. Forslag til hydrologisk overvåking av restaurert myr i Norge. Miljødirektoratets rapportserie. M-15080248 – 2015.

Kolmulainen, V.-M., Tuittila, E.-S., Vasander, H. & Laine, J. 1999. Restoration of drained peatlands in southern Finland: initial effect on vegetation change and CO_2 balance. In Journal of Applied Ecology.
36, pp. 634–648.

Kålås, J.A., Å. Viken, S. Henriksen & S. Skjelseth (red.). 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken.

Landbruk og klimaendringer – rapport fra arbeidsgruppe. https://www.regjeringen.no/contentassets/416c222bde624f938710ff36751ef4d6/rapport-landbruk-og-klimaendringer---rapport-fra-arbeidsgruppe-190216.pdf

Larsen, H. 2009. Myr. Store norske leksikon https://snl.no/myr. 30.09.2015.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.). 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken.

Lindseth, J. & Soglo, E. 2014. Restaurering av våtmark i Vestfold. S. 20-23 i Statens naturoppsyn, årsrapport 2014. Miljødirektoratet.

Løddesøl, A. 1948. Myrene i næringslivets tjeneste. Grøndahl og Søn, Oslo.

Maltby, E (red.) 2009. Functional assessment of wetlands. Towards evaluation of ecosystem services. Woodhead Publishing Limited.
Meld. St. 39 (2008-2009). Klimautfordringene – Landbruket en del av løsningen.
Meld. St. 9 (2011-2012). Landbruks- og matpolitikken – Velkommen til bords.
Meld.St. 15 (2011–2012). Hvordan leve med farene – om flom og skred.
Meld.St. 29 (2011–2012). Samfunnssikkerhet.
Meld. St. 33 (2012-2013). Klimatilpasning i Norge.
Meld. St. 13 (2014-2015). Norges indikative forpliktelse til FNs klimakonvensjon.
Meld. St.14 (2015-2016). Natur for livet. Nasjonal handlingsplan for naturmangfold 2015.
Meld. St. 25 (2015-16). Kraft til endring. Stortingsmelding om energipolitikken. 2016.
Meld. St. 6 (2016-2017). Verdier i vekst- og konkurransedyktig skog- og trenæring. Stortingsmelding om skogbrukspolitikken. 2016.
Moen, A., Lyngstad, A. & Øien, D.I. 2011. Faglig grunnlag til handlingsplan for høgmyr i innlandet (typisk høgmyr). Rapport botanisk serie 2011-3.
Moen, A., Lyngstad, A. & Øien, D.I. 2011. Kunnskapsstatus og innspill til faggrunnlag for oseanisk nedbørmyr som utvalgt naturtype. Rapport botansik serie 2011-7.
Miljødirektoratet, Statistisk sentralbyrå; Norsk institutt for skog og landskap. 2015. Greenhouse Gas Emissions 1990-2013, National Inventory Report. Ikke publisert.
Miljøstatus, 2015. http://www.miljostatus.no/miljomal/Mal-og-nokkeltall/Naturmangfald/Ta-vare-pa-artar-og-naturtypar/Totalt-areal-og-verna-areal-fordelt-pa-naturtypar-i-hav-og-kystvatn/Verna-skog-fjell-lagland-vatmark-ferskvatn-sjo/. 09.10.2015.
Naturindeks 2015. Kapittel 7: Ferskvann. Schartau, A.K. (1), Pedersen B. (1), van Dijk, J. (1) & Solheim A.L. (2). 1Norsk institutt for naturforskning, 2 Norsk institutt for vannforskning.
Naturindeks 2015. Kapittel 8: Våtmark. Bjerke, J.W., Skarpaas O. & Dervo, B.K. Norsk institutt for naturforskning.
NIFS-prosjektet. Hopland, A.A., Traae E. & Myrabø, S. 2016. Eksempel på drenerings-tiltak i små nedbørsfelt. NVE rapport 26:2016.
Norges offentlige utredninger 2010. Tilpassing til eit klima i endring. NOU 2010:10.
Norges offentlige utredninger 2013. Naturens goder – om verdien av økosystemtjenester. NOU 2013:10.
NVE.no Om verneplaner for vassdrag.
Nybø, S. (red.). 2010. Naturindeks for Norge 2010. DN-utredning 3-2010.
Plan for restaurering av Hæra naturreservat, 2011. Trøgstad kommune.
REFORM-prosjektet i Europa. Policy brief no 2, 2015. http://www.reformrivers.eu/news/387
Ronkanen A.-K., Irannezhad M., Menberu M., Marttila H., Penttinen J. & Kløve B. 2015. Boreal Peatland LIFE -project - Effect of restoration and drainage on peatland hydrology - A study of data before and after restoration at 46 sites in Finland. Metsähallitus, Vantaa, 2015.
Rova, J. & Paulsson, K. 2015. Restaurering av en värdfull naturtyp – MYREN. Erfarenheter från projektet Life to ad(d)mire. Länsstyrelserna.
SER. 2004. The SER International Primer on Ecological Restoration. Society for Ecological Restoration International Science & Policy Working group. http://www.ser.org/resources/resources-detail-view/ser-international-primer-on-ecological-restoration#3

Similä, M., Aapala, K. & Penttinen, J. (red) 2014. Ecological restoration in drained peatlands – best practices from Finland. Metsähallitus, Natural Heritage Services, Vantaa 2014.

Sjeggedal, T., Gundersen, V., Harvold, K.A. & Vistad, O.I. 2010. Frivillig vern av skog – evluering av arbeidsformen. Samarbeidsrapport NIBR/NINA 2010.

Skjøtselsplan for Slevdalsvann naturreservat, Farsund kommune, Vest-Agder. Bioforsk rapport nr. 182, 2009.

Strand G.-H. & Bentzen F. 2015. Arealrepresentativ overvåking av norske verneområder. Rapport for resgistreringer utført 2012-2014. Rapport fra skog og Landskap 03-2015.

Strand, R. 2011. På jobb i takrørskogen. S. 12-15 i Statens naturoppsyn, årsrapport 2011. Direktoratet for naturforvaltning.

TEEB, 2013. The Economics of Ecosystems and Biodiversity; The Economic of Ecosystems and Biodiversity for Water and Wetlands. Institute for European Environmental Policy (IEEP) og Ramsarsekretariatet.

Tuittila, E.-S., Komulainen, V.-M., Vasander, H. & Laine, J. 1999. Restored cut-away peatland as a sink for atmospheric CO_2. – Oecologia 120: 563–574.

Vanndirektivet (2000/60/EF) som skal sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet med tilliggende våtmarker, gjennomført i norsk rett ved vannforskriften (FOR-2006-12-15-1446).

Vann-nett.no

Waddington, J. M., Strack, M. & Greenwood, M. J. 2010.Towards restoring the net carbon sink function of degraded peatlands: Short-term response in CO2 exchange to ecosystem-scale restoration. In Journal of Geophysical Research 115: G01008, doi:10.1029/2009JG001090.

Weldon, S., Parmentier, F.-J. W., Grønlund, A. & Silvennoinen H. 2016. Restaurering av myr. Potensialet for karbonlagring og reduksjon av klimagassutslipp. NIBIO-rapport Vol. 2, NR. 113 2016.

Wilson, D., Tuittila, E.-S., Alm, J., Laine, J., Farrell, E. P. & Byrne, K. A. 2007. Carbon dioxide dynamics of a restored maritime peatland. In Ecoscience 14, pp. 71–80.

Øien, D.-I., Lyngstad, A. & Moen, A. 2015. Rikmyr i Norge. Kunnskapsstatus og innspill til faggrunnlag. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk rapport 2015-1: 1-122

Vedlegg 1- Grov framdriftsplan

Grov framdriftsplan – restaurering av våtmark 2016-2020

Når	Beskrivelse
Januar 2017	Evaluering
Januar 2017	Forvaltningsmyndighet for verneområder melder inn ytterligere forslag til restaureringsprosjekter
Jan/feb 2017	Møtepunkt med NVE angående prosjektsamarbeid
2017	Restaurering i verneområder, eventuelt på offentlig grunn og/eller på privat grunn uten bruk av incentiver
Andre halvdel 2017	Utvikle innsynsløsning for restaurert våtmark, som verktøy i arealforvaltningen (inklusive myr)
Andre halvdel 2017	Oppstart utredning av en incentivordning, inklusive arbeid med 'grunnsats myr/våtmark', kontraktmaler og tinglysning av heftelser (vurdere)
Jan/feb 2018	Evaluering
2018	Restaurering i verneområder, eventuelt på offentlig grunn og/eller på privat grunn uten bruk av incentiver
2018/19	Oppstart restaurering av våtmark på privat grunn, som krever incentiver (om evalueringen tilsier at dette er fornuftig mtp kostnadseffektivitet/måloppnåelse)
Jan/feb 2019	Evaluering
2019	Fortsatt restaurering i verneområder, på offentlig og privat grunn
Jan/feb 2020	Evaluering
2020	Sluttføring av restaureringstiltak. Sluttevaluering og sluttrapportering

Vedlegg 2 – Noen aktuelle pågående og avsluttede prosjekter

Planting av skog på nye arealer som klimatiltak
Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet har iverksatt en treårig pilotfase for planting av skog på nye arealer (åpne og i tidlig gjengroing), i henhold til miljøkriterier fra rapport M26-2013 og Prop. 1 S (2014-2015). Hensikten med tiltaket er å øke karbonopptaket i skog, og formålet med pilotfasen er å høste erfaringer med blant annet klimaeffekt, miljøkriterier og gjennomføring før oppskalering og utvidet implementering av tiltaket. Organisering av tiltaket forutsetter et samarbeid i Fylkesmannens landbruks- og miljøvernavdeling, og prioriterte kommuner. Tilskuddet dekker grunneiers utgifter ved etablering av skog, i inntil en femårsperiode etter inngåelse av avtale med kommunen. Pilotfasen avsluttes med en evaluering i 2018, samt utarbeidelse av en veileder for utvidet implementering av tiltaket. Organisering, samt tilskuddsordning og kontakt med grunneier i tiltakets pilotfase vil ha overføringsverdi til dette prosjektet ved utvikling av en eventuell incentivordning.

Myrrestaurering pilot, oppstart 2015 (tiltak og overvåking)
Det er iverksatt et prosjekt for å høste erfaringer med restaureringstiltak i (hovedsakelig) vernede myrområder. Prosjektet berører 12 myrområder og restaureringen skal være klimatiltak samtidig som de gir bedring i økologisk status. Prosjektet omfatter tre store overvåkingsoppdrag innen hydrologi og landskapsendringer/økologi, samt ni mindre prosjekter, der sju av dem ble gjennomført i 2015; de to siste i 2016. Prosjektet ble styrt av Miljødirektoratet frem til implementeringsfasen, men med medvirkning fra lokalt SNO og forvaltningsmyndighetene. Sistnevnte hadde ansvar for involvering av grunneierne. Prosjektene er overtatt av forvaltningsmyndighetene som berører både Fylkesmannens miljøvernavdelinger og kommuner. Rammen var i 2015 3 MNOK. Samme beløp ble tildelt for 2016, men piloten er inkludert i dette prosjektet og midlene overført til 'restaurerings-posten' (1420.38).

Klimagassutslipp fra landbruket
Landbruksdirektoratet har bidratt til flere undersøkelser som har vurdert klimagassutslipp fra jordbruket og tiltak mot dette, bl.a. «Klimagasser fra landbruket. Utslippsreduksjoner, forslag til mål, tiltak og virkemidler» (Briseid m.fl. 2008), «Restaurering av myr på Smøla – Klimagassutslipp fra myr ute av drift» (Grønlund og Weldon, 2013), «Klimagasser fra jordbruket. Kunnskapsstatus om utslippskilder og tiltak for å redusere utslippene» (Grønlund og Harstad, 2014).

Utslippsreduksjonen av full stans i nydyrking av myr blir beregnet til 200 000 – 440 000 tonn CO_2-ekvivalenter over de første 20 - 40 årene. Til tross for at alternativet til myr som dyrkningsjord er skog, blir det omtalt som trolig det mest kostnadseffektive klimatiltaket i landbruket.

Forslag til nasjonal plan for restaurering av våtmark
Planen fra 2012 fokuserte bl.a. på bedring av økologisk status og områdets grad av truethet. En bred forankringsprosess lå til grunn for planforslaget, og man kom fram til 12 store, omforente prosjekter. Planforslaget har ikke fått øremerkede midler over Statsbudsjettet, men Miljødirektoratet har likevel jobbet med å realisere prosjekter i planen. Flere av prosjektene i planforslaget vil kunne bidra til å oppfylle regjeringens mål om tilpasning til klimaendringene og bedring av økologisk tilstand. Enkelte av disse vil derfor kunne føres videre i denne planen eller i planen for restaurering av 'annen våtmark', dersom de oppfyller kriteriene.

Nordisk samarbeidsprosjekt
Formålet med prosjektet er erfaringsutveksling mellom landene og vise gode eksempler på restaurering og prioriteringer gjort i landskapssammenheng. Dette kan gjelde mange ulike arter og økosystemer. I tillegg ønsker man å utvikle mulig arbeidsmåter om hvordan man kan prioritere ulike restaureringsprosjekter i forhold til hverandre. Her skal man også vurdere hvordan man kan arbeide for grønn infrastruktur og tiltaksbehov for arter og naturtyper i et fragmentert landskap. Det skal også vurdere prioriteringer som gjøres i terrestre systemer kontra limninske miljøer. Prosjektet tar utgangspunkt i CBDs Aichimål, og skal bidra til å forenkle landenes implementering av CBDs strategiske plan 2010-2020

Restaureringsprosjekter i Europa
I en rekke land i Europa er store arealer blitt drenerte for bruk til landbruksarealer, utbygging/infrastruktur, torvtekt eller til andre formål. Dette har medført økt behov for restaurering av natur, med særlig fokus på restaurering av myr gjennom bla. EUs LIFE program. Mye av motivasjonen for restaureringen har vært begrunnet i at myrene er viktige karbonlagre, men også at disse er viktige i klimatilpasningssammenheng og de økosystemtjenestene intakte våtmarker kan tilby. Tiltakene er oftest tetting av eksiterende grøftesystemer for å stoppe karbonlekkasje, men det gjøres også tiltak for klimatilpasning og for bedring av økologisk tilstand.

Eksempler:

- Finland har mer enn 25 års erfaring med våtmarksrestaurering, dvs. restaurering av myr hovedsakelig i vernede områder. Finland har i dag ca. 8,7 mill Ha med myr, hvorav ca. halvparten er drenert. De har nå restaurert omtrent 20 000 ha myr i vernede områder, men antar at det gjenstår ca. 18 000 ha. Den omfattende restaureringen har hatt ca. 50 % finansiering fra EUs program «Life», resten er nasjonale midler.
- Sverige har også gjennomført flere våtmarksrestaureringer, og mange prosjekter er finansiert gjennom EUs Life program, i tillegg til nasjonale bevilgninger. EU-prosjektet tok sikte på å restaurere nesten 4000 ha våtmark; ikke bare restaurering av ulike myrtyper, men også rydding av gjenvokste våtmarker og slåtteenger.
- Skottland har ca. 20 % av landarealet dekket av myr (ca. 2 mill ha), og det er estimert at over 80 % av myrene i Skottland er ødelagt. Myrrestaurering er en av hovedtiltakene i Skottland for å imøtekomme EUs mål om 15 % restaurert natur.

Restaureringsprosjekter i Norge
Miljødirektoratet har hatt fokus på verneområder i sine restaureringsprosjekter. I 2015 ble det satt i gang 12 restaureringsprosjekter innen myrer (hovedsakelig verneområder, omtalt tidligere). Foruten disse, finnes også enkelte andre eksempler på nasjonale restaureringstiltak innen våtmarksystemer, alle finansiert av midler til tiltak i verneområder:

- Oppsjømyrene (Abbortjern) naturreservat (NR): Fokus på bevaring av den stekt truete orkideen myrflangre.
- Gule-/Stavikmyrene NR: Fokus på fjerning av lebelter av sitkagran og uttørking.
- Gammelelva NR: Fokus på å bevare en kroksjø og spesiell flora/fauna.
- Gjellebekkmyrene NR: Tetting av grøfter, fokus på myrflangre.
- Skottvatnet NR: Fokus på bevaring av kulturlandskapssjø og fugleliv.
- Herdla NR: Fokus på fugleliv.
- Rimbareidtjønna NR: Bevaring av kulturlandskapssjø og fugleliv.
- Hæra NR: Bevaring av kulturlandskapssjø (betydelig samarbeidsprosjekt med grunneierne og landbruksmyndighetene lokalt).
- Slevdalsvann NR: Fokus på kulturlandskapssjø og fugleliv. Kulturlandskapssjøen var førsteprioritet i *Forslag til nasjonal plan for restaurering av våtmark*, og har vært et kostbart prosjekt i norsk målestokk (3,3 MNOK). Tiltaket anses imidlertid som vellykket, gjennom å bremse akutt gjengroing og gi økt interesse for bevaring av våtmarka for befolkningen. Rinnleiret NR (andre prioritet i planforslaget fra 2012): Fokus på remeandrering av elv og strandeng (ikke sluttført).
- Restaurering av mange slåttemyrer (rødlistet naturtype med status «Utvalgt naturtype»), også i samarbeid med Landbruksdirektoratet.

Vedlegg 3 - Overvåking av klimagassutslipp på myr

Bakgrunn
I juni 2015 fikk Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet i oppdrag fra henholdsvis Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet å lage en plan for økt restaurering av myr og annen våtmark for perioden 2016-2020. Planen skal innrettes slik at restaureringen av myr og annen våtmark medvirker til å oppfylle regjeringens målsettinger om reduserte klimagassutslipp, tilpasning til klimaendringene og bedring i økologisk tilstand.

Restaurering av myr er ifølge FNs klimapanel et kostnadseffektivt tiltak for å redusere klimagassutslippene i jordbrukssektoren på global skala. Også i Klimakur2020 blir restaurering av myr beregnet til å være kostnadseffektive i Norge, men forutsetningene om arealtype, klimagassutslipp og kostnader som ble lagt til grunn i Klimakur2020 er ikke like gjeldende for restaureringstiltakene slik de er innrettet i dag.

Myr er den økosystemtypen som inneholder størst karbonmengde per arealenhet sammenliknet med andre typer landarealer, for eksempel om lag tre ganger så mye som skog. Drenering av torvmark fører til senket grunnvann, nedbryting av torv og derved endringer i opptak og utslipp av klimagasser. Utslippene av karbondioksid (CO_2) og nitrogenoksid (N_2O) øker, mens utslippene av metan (CH_4) blir mindre. Restaurering av grøftede og drenerte myrer, vil kunne redusere utslippene av klimagassene CO_2 og N_2O, mens utslipp av CH_4 vil øke. Myra vil på lang sikt også kunne bygge opp torvlaget igjen og dermed lagre mer karbon.

Det er imidlertid usikkerhetsmomenter knyttet til 'utslippsregnestykket' etter restaurering av myr, spesielt til forholdet mellom flukser av metan og CO_2. Tallene oppgitt i Klimakur2020 er basert på usikre anslag av reduserte CO_2-utslipp og gjelder blant annet kun for restaurering av jordbruksareal. Få studier i Norge har vært utført siden for å gi mer sikre tall. Det er stor usikkerhet knyttet både til mengden karbon som årlig bindes i myr, CO_2-flukser og mulig dannelse av metan ved restaurering av myrjord. Effekten av restaurering på lystgass- og metanutslipp er så usikker at det ble valgt å se bort fra den i Klimakur2020.

Det er også usikkerhet knyttet til estimatene i studiene som det refereres til i FNs klimapanel, om hvorvidt beregningene treffer godt for Norge da det er benyttet studier fra andre land (spesielt Sverige og Finland) for å komme frem til klimagasseffekten ved restaurering av myr på våre breddegrader. Norge har myrtyper som kan restaureres, men som ikke er representert i studiene fra Sverige og Finland, for eksempel oseanisk nedbørsmyr.
Restaurering i verneområder, eventuelt på offentlig grunn og/eller på privat grunn uten bruk av incentiver

I forbindelse med arbeidet med planen om økt restaurering av myr og annen våtmark, har Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet fått utarbeidet en rapport fra NTNU vitenskapsmuseet om kunnskapsgrunnlaget for restaurering av myr og metoder for overvåking (rapporten kan lastes ned her eller på Miljødirektoratets nettside). I tillegg ble det i 2016 satt ut et oppdrag til NIBIO om å sammenstille eksisterende litteratur for potensialet for karbonlagring og reduksjon av klimagassutslipp ved restaurering av myr. Denne rapporten sier blant annet at drenert myr er en langt større kilde til CO_2-utslipp enn både naturlig og restaurert myr. Videre at restaurering av myr som regel vil redusere karbontapet, og kan, avhengig av forholdene på stedet, gjenskape området til et karbonsluk. Rapporten gir indikasjoner på at restaurering generelt sett gir lavere klimagassutslipp, men anbefaler lang tids overvåking for å følge med på utviklingen av restaurerte økosystemer og for å vurdere resultatet av restaureringsmetodene med hensyn til karbonlagring og reduksjon av klimagasser (Weldon et al. 2016).

Vi har også arrangert en workshop og hatt et ekspertmøte med forskere fra NIBIO som har erfaring med overvåking av klimagassutslipp fra myr. Det har i løpet av denne kunnskapsinnhentingen kommet tydelig fram et behov for å benytte overvåking for å kunne kvantifisere endring i klimagassutslipp ved restaurering av myr, og for å kunne vurdere kostnadseffektive restaureringsprosjekter.

Kunnskapsheving

På bakgrunn av ovenstående, ønsker prosjektet å bidra til kunnskapsheving på dette feltet ved å sette i gang intensiv overvåking av minimum ett restaureringsobjekt. Myra som velges må være representativ for myrer som skal restaureres og som det ikke finnes nok kunnskap om i dag. Det må også være en type myr som det ikke finnes datagrunnlag for fra Sverige eller Finland som kan ha overføringsverdi til Norge. Målinger før og etter restaurering bør brukes til å kalibrere en modell der lett tilgjengelige variabler kan brukes som input for å beregne klimagasseffekten av restaurering. Datamodellen vil være et nyttig verktøy for å beregne klimaeffekt ved restaurering av myr uten overvåking senere.

Å overvåke klimagassutslipp fra myr er kostbart. Den mest driftssikre metoden med minst usikkerhet er å bruke et eddy-covarians måleinstrument (flukstårn/høy mast) som settes på arealet som skal restaureres. Flukstårnet beregner utveksling av CO_2 og CH_4 i nærliggende økosystem ved hjelp av å registrere små virvler (eddies). Dette måleinstrumentet gir kontinuerlige målinger over flere år og har en rekkevidde på 2-300 meter i radius. Det vil være nødvendig å overvåke i minst to år før restaurering for å sikre at overvåkingsdataene beskriver arealets tilstand og ikke en årlig variasjon. Overvåkingen må også skje mens restaurering pågår og i minst to år etter restaurering. I tillegg til å måle gassfluks av CO_2 og CH_4, vil det være behov for å måle meteorologiske variable (temperatur og nedbør), vannstand, pH, karbon i jord og vegetasjonsendring. I følge NIBIO er det ikke behov for intensiv overvåking av lystgassfluks, men heller ta jevnlige jordgassprøver for å analyse en eventuell endring. De samme variablene må også overvåkes fra en lignende type myr som *ikke* skal restaureres, men som kan brukes som referansepunkt for å sammenligne data.

På den måten er det mulig å tolke klimaeffekten av restaureringstiltaket i resultatene.

Kostnader

I tabellen under er det estimert hva en overvåking av endring i klimagasser ved restaurering av myr vil koste. Tallene er oppgitt i tusen kroner. Det er antatt at kostnader i 2017 vil gå til innkjøp og arbeid i forbindelse med kalibrering av utstyr. Selve overvåkingen skjer i perioden 2018-2021, to år før og to år etter restaurering. Grøftene vil i dette tilfellet bli tettet i slutten av 2019 eller starten av 2020. Pris for konsulent er 1100 kr per time inkl. mva. og databehandling og rapportering er antatt å ta 3 måneder per år for den restaurerte myra og 1 ½ måned for referansemyra. Det er også antatt 1 dag per måned til tilsyn og tilhørende reisekostnader.

Kostnader i 1000 NOK (inkl. mva)	**2017**	**2018**	**2019**	**2010**	**2021**
Utstyr					
Eddy Covariance Flukstårn CO_2 og CH_4	1 075				
Meteorologisk, hydrologisk og jordprøve-utstyr	125				
Annet materiell[6]	150				
Driftskostnader					
Installering og testing	500				
Databehandling, rapportering og tilsyn		700	700	700	700
Reisekostnader	50	50	50	50	50
SUM OVERVÅKING AV RESTAURERT MYR	**1 900**	**750**	**750**	**750**	**750**
SUM OVERVÅKING AV REFERANSEMYR	**1 900**	**350[7]**	**350**	**350**	**350**
TOTALT OVERVÅKINGSKOSTNAD	**3 800**	**1 100**	**1 100**	**1 100**	**1 100**

For å overvåke myra som skal restaureres, samt ei referansemyr, vil det i 2016 være behov for å bruke 3,8 millioner kroner til investering av utstyr og installering av dette. I de påfølgende fire årene vil det være behov for 1,1 millioner kroner per år (i

[6] Kalibreringsgass, dataoverførings system og utstyr til å feste tårnet på plass

[7] Reisekostnadene vil dekke reise til begge myrene dersom de er i nærheten av hverandre. Arbeidet med å analysere og drifte referansemyren overlapper noe med arbeid forbundet med den restaurerte myra og er derfor satt til halvparten.

perioden 2018-2021) for å sikre drift og analyse av overvåkingsdata for begge overvåkingslokalitetene.

Finansiering

I Prop. 1 S (2015-2016) står blant annet følgende under postomtalen for post 1420.38: *Posten skal dekkje utgifter til tiltak for å restaurere myr og anna våtmark, planlegging og oppfølging av desse tiltaka.*

Og under spesielle budsjettforutsetninger i ETB 2016 står følgende for Post 38: *I tråd med formuleringene "planlegging og oppfølging" i postomtalen kan det brukes midler til å kartlegge myrene som skal restaureres og overvåke dem i et par etterfølgende år for å vurdere resultatet.* ***Posten dekker også detaljovervåking av enkeltmyrer dersom det er viktig for å følge effekten mht. klimagassregnskapet, bedring i økologisk tilstand osv****. Kurs og samlinger for Fylkesmannen og andre som skal lære mer om myrrestaurering må direktoratet dekke over en driftspost.*

Det er altså gitt åpning for å detaljovervåke enkeltmyrer dersom det er viktig for å følge effekten av klimagassregnskapet. Vi er likevel usikre på om midler over posten kan benyttes til intensiv overvåking i den størrelsesorden som beskrevet (i regnestykket) over, samt i den tidsperioden som kreves for å få pålitelig datafangst.

Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet anbefaler at minimum ett restaureringsobjekt følges opp med intensiv overvåking, slik at resultatet av prosjektet, i tillegg til restaurert våtmark, blir nødvendig kunnskapsheving for det videre arbeidet med restaurering av myr og klimagassregnskap.

Vi ser ikke for oss at det vil bli mulig å finne midler til dette innenfor andre ordninger for FoU eller overvåking, og vi foreslår at slik intensiv overvåking finansieres over 1420.38.

Vedlegg 4 - Relevante lover og forskrifter

Restaurering av myr kan være aktuelt for myr som har vært brukt til uttak av torv eller når myra har vært dyrket opp for jordbruksproduksjon. Restaurering av dyrket myr krever kommunens tillatelse etter jordloven § 9 i tillegg til samtykke fra grunneier. Det er driveplikt på jordarealet frem til restaureringen faktisk gjennomføres.

Om restaurering av dyrket myr og tillatelse etter jordloven § 9
Det står i jordloven § 9 at dyrka jord ikke må brukes til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon. Kommunen kan gi dispensasjon når særlige grunner foreligger. Siden restaurering av myr ikke er å anse som jordbruksproduksjon, kreves kommunens tillatelse til å restaurere jorda tilbake til myr.

Lenke til jordloven: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1995-05-12-23

Det vises til nærmere informasjon om jordloven § 9 i rundskriv M-1/2013 på side 8-12.
https://www.regjeringen.no/contentassets/3467107503334e26b980468ded9a96af/rundskriv-m-1-2013-omdisponering-og-deling---revidert-03-09-15.pdf

Om restaurering av dyrket myr og driveplikten etter jordloven § 8
Det er driveplikt på fulldyrka jord, overflatejord og innmarksbeite. Driveplikten gjelder frem til arealet restaureres i henhold til tillatelse etter jordloven § 9 og samtykke fra grunneier. Driveplikten opphører når arealet pga. restaureringen har skiftet karakter og ikke lenger er å anse som dyrket jord. Tiltaket krever derfor ikke dispensasjon fra driveplikten etter jordloven § 8 a.

Om restaurering av dyrkbar myr som er brukt til uttak av torv
Uttak av torv fra dyrkbar myr krever tillatelse etter jordloven § 9. Dette gjelder både når formålet er eget bruk og salg. Det er ikke nødvendig med dispensasjon etter jordloven § 9 for å restaurere disse arealene tilbake til myr. Det er fordi restaureringen ikke fører til at dyrkbart areal ikke er egnet til jordbruksproduksjon i framtida slik som nevnt i jordloven § 9 første ledd. Når arealet har vært brukt til torvuttak plikter grunneier å legge igjen et forsvarlig jordlag ved uttak av torv, jf. jordloven § 10. Han skal sette myrarealene i stand igjen ut fra hensynet til etterbruken av arealet til landbruksformål og naturvern.

Også annet lovverk kan komme til anvendelse for å starte opp med uttak av torv fra myr slik som plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven. Det vises til brev fra KMD av 19.11.2015
https://www.slf.dep.no/no/eiendom-og-skog/eiendom/omdisponering-og-deling#regler-om-uttak-av-torv-fra-myr

Brevet ligger også her om lenken over ikke fungerer:

https://www.slf.dep.no/no/eiendom-og-skog/eiendom/omdisponering-og-deling/_attachment/50119?_ts=151396b0a18&download=true

Om tillatelse til nydyrking av myr
Som nydyrking regnes blant annet fulldyrking og overflatedyrking av dyrkbar myr. Tiltaket krever kommunens tillatelse etter Forskrift om nydyrking av 2.5.1997
https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1997-05-02-423
Forskrift om bærekraftig skogbruk

Formålet med forskriften (§1) er å fremme et bærekraftig skogbruk som sikrer miljøverdiene i skogen, aktiv forynging og oppbygging av ny skog, og god helsetilstand i skogen, jf. § 1 i skogbrukslova. Forskriften (§ 2) gjelder for all skog og skogsmark.
Ifølge § 5 (*Miljøomsyn ved skogbrukstiltak*) er nygrøfting av myr og sumpskog med sikte på skogproduksjon forbudt.
Forskriftens kapittel 3 omhandler plikten til forynging etter hogst. Skogeier har en foryngelsesplikt etter hogst jf. lov om skogbruk (skogbruksloven) § 6. I utgangspunktet utløser en avvirkning automatisk en foryngelsesplikt. Skogeier er forpliktet til å forynge avvirket areal innen 3 år fra hogst.

Skogeier har frihet til å avgjøre om skogsmark skal brukes til andre landbruksformål som ikke innebærer oppdyrking for eksempel beite jf. rundskriv M-2/2006. Slik omdisponering krever ikke særskilt godkjennelse av kommunen etter skogbruksloven. Annen omdisponering skal godkjennes etter plan- og bygningsloven. Restaurering av skogsmark til myr kan ikke betraktes som andre landbruksformål og godkjennes heller ikke etter plan- og bygningsloven. Vi har derfor ikke funnet noen lovregulering for denne endringen i arealanvendelse.
Hvis foryngelsesplikten ikke overholdes pga omdisponering må dette begrunnes av skogeier.

Miljødirektoratet
Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no
Nett: www.miljødirektoratet.no
Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Besøksadresse Trondheim: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim
Besøksadresse Oslo: Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Miljødirektoratet jobber for et rent og rikt miljø. Våre hovedoppgaver er å redusere klimagassutslipp, forvalte norsk natur og hindre forurensning.

Vi er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet og har mer enn 700 ansatte ved våre to kontorer i Trondheim og Oslo, og ved Statens naturoppsyn (SNO) sine mer enn 60 lokalkontor.

Vi gjennomfører og gir råd om utvikling av klima- og miljøpolitikken. Vi er faglig uavhengig. Det innebærer at vi opptrer selvstendig i enkeltsaker vi avgjør, når vi formidler kunnskap eller gir råd. Samtidig er vi underlagt politisk styring.
Våre viktigste funksjoner er at vi skaffer og formidler miljøinformasjon, utøver og iverksetter forvaltningsmyndighet, styrer og veileder regionalt og kommunalt nivå, gir faglige råd og deltar i internasjonalt miljøarbeid.

Avtale mellom Statskog SF og Miljødirektoratet om restaurering av våtmark og bruksbegrensninger

Mellom Statskog SF, som ifølge grunnboken er eier av gnr/bnr i xxx kommune, og Miljødirektoratet er det inngått følgende avtale:

1. *Eiendom omfattet av avtalen*
   Statskog SF stiller nærmere avgrenset del av eiendommen, avmerket på kart datert xx.xx.xxxx som følger avtalen, til rådighet for restaurering av, og påfølgende ivaretakelser av, området som restaurert våtmarksareal (f.eks. høgmyr).

2. *Forpliktelse*
   Statskog SF og senere eiere av gnr/bnr i xxx kommune forplikter seg til:

   a) å medvirke til innhenting av tillatelser som er nødvendig for gjennomføring av restaureringen, eventuelt også nødvendig for etterfølgende vedlikeholds- og ryddetiltak, for eksempel der grunneiers signatur/godkjenning er nødvendig

   b) å gi Fylkesmannen og/eller andre som opptrer på vegne av Fylkesmannen, rett til å gjennomføre restaurering på areal avmerket på kart datert xx.xx.xxxx i tråd med omforent prosjektbeskrivelse for restaureringen datert xx.xx.xxxx, som følger avtalen

      Ved behov: I gjennomføringsfasen kan også tilliggende areal, avmerket på kart datert xx.xx.xxxx, som følger avtalen, om nødvendig benyttes til*… spesifisere tiltak*

   c) å gi Fylkesmannen og/eller andre som opptrer på vegne av Fylkesmannen, rett til å foreta overvåking av restaureringstiltaket, vedlikeholds- og ryddetiltak som er nødvendig for å opprettholde eller oppnå ønsket tilstand som våtmarksareal, i tråd med utarbeidet prosjektbeskrivelse for restaureringen datert xx.xx.xxxx, som følger av avtalen

   d) å ikke foreta disposisjoner på eiendom gnr/bnr i xxxx kommune som kan hindre eller vanskeliggjøre formålet med restaureringen av arealet. Forpliktelsen omfatter også disposisjoner som foretas utenfor det avmerkede området, men som har virkninger inn i det avmerkede området

3. *Eierskifte*
   Dersom eiendommen, avmerket på kart datert xx.xx.xxxx som følger avtalen, bytter eier, skal ny eier på forhånd orienteres av Statskog om samarbeidet med Miljødirektoratet og forplikte seg til å tre inn i denne avtalen.

4. *Avtalens varighet*

Avtalens varighet er 40 år.

5. *Tvister*
   Eventuelle tvister om innholdet i denne avtalen reguleres etter tvistemålslovens bestemmelser.

Denne avtalen er opprettet i to eksemplarer, ett til hver av partene.

Dato/Sted	Dato/Sted
……..	……..
Statskog	Miljødirektoratet

120 mål boligformål langs Holtanveien

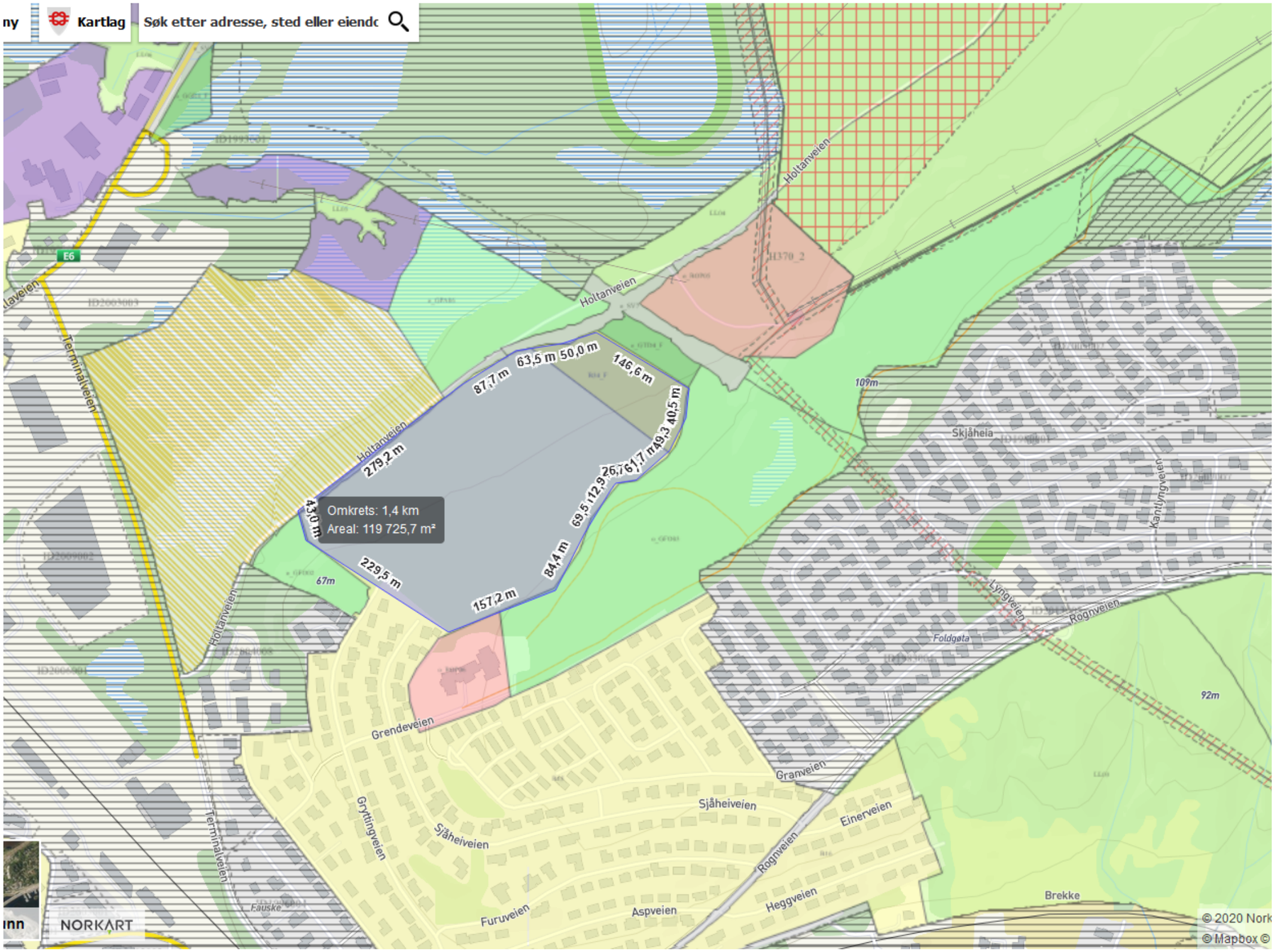

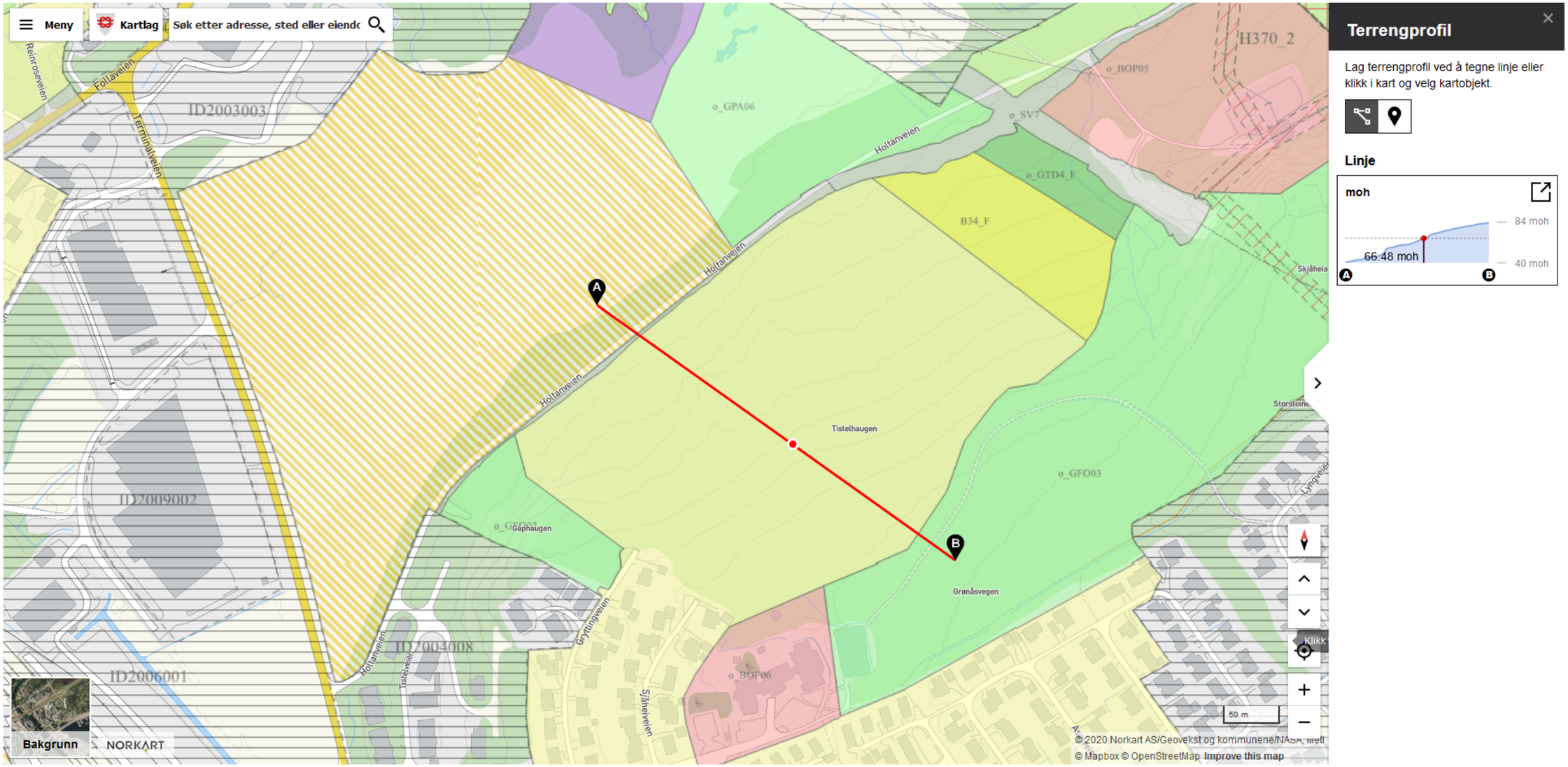

306 mål igjen som da evt kan reguleres (med risiko for innsigelse fra Fylkesmannen og NVE.

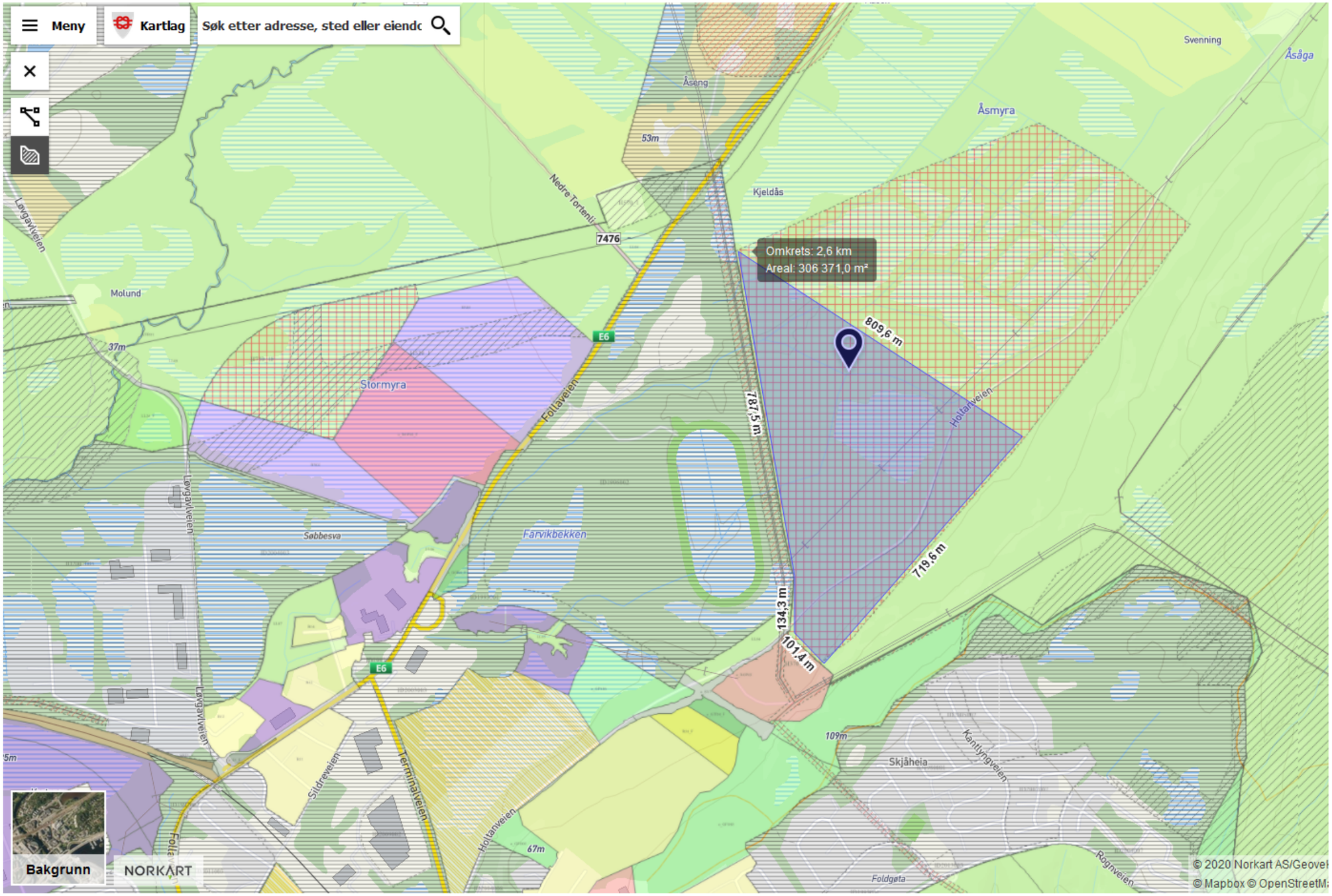
Meny
Kartlag
Søk etter adresse, sted eller eiendo
Svenning
Åsåga
Åseng
Åsmyra
53m
Kjeldås
Nedre Tortenti
7476
Omkrets: 2,6 km
Areal: 306 371,0 m²
Molund
37m
809,6 m
E6
Stormyra
Follavejen
787,5 m
Holtarveien
Løvgavlveien
Søbbesva
Farvikbekken
719,6 m
134,3 m
101,4 m
109m
Skjåheia
Kantlyngveien
Sildreveien
Terminalveien
Holtanveien
67m
Foldgøta
Rognveien
Bakgrunn
NORKART
© 2020 Norkart AS/Geovel
© Mapbox © OpenStreetM

Restaurerer ødelagt myrnatur

Det som man trodde skulle bli verdifull skogsmark ved å grøfte myrer på 1960-tallet, endte i fiasko med ingen skog og ødelagte myrer. Nå har Miljødirektoratet startet et møysommelig arbeid med å tilbakeføre utallige myrsletter til sitt naturlige myrmiljø, og Drangedal er nå blant dem.

Kjell Peder Haugene
kph@gautefall.net

Der grøftedynamitt og traktorgravere ble brukt på 1950- og 60-tallet for å grøfte og drenere store myrområder, også mange steder i Drangedal, brukes nå millioner av kroner og fortsatt gravemaskin for å tilbakeføre det ødelagte myrmiljøet til sitt opprinnelige. Ny kunnskap viser at myrene er et enormt viktig område for å redusere klimagassutslipp, gi området økt verdi for dyr og planter, samt ha en lokal flomdempende effekt.

Gjenskape opprinnelig miljø

Mandag startet et nær seks uker langt restaureringsprosjekt av ni tidligere grøftede myrer i Kroken, på Statskogs eiendom nord for Brødsjø og Måvann, og ved Vølane. Her skal 4000 løpemeter med grøfter gjenfylles og omkring 103 mål med tørrlagt myr igjen få tilbake sin opprinnelige fuktighet når vannstanden vil øke og torvmosen begynner å trives.

Da Drangedalsposten møtte arbeidslaget på Trollfjellmyra, nord for Måvann, nær fylkesgrensa til Agder, var de godt i gang. Småkratt og trær ble felt og dyttet ned i de gamle grøftene. Stedegen myr blir tatt forsiktig fra grøftekantene for å tette grøftene og lage små damvoller i det svakt skrånende terrenget.

Fiasko for skog og myr

– Trolig var det på midten av 1960-tallet at Statskog grøftet disse myrene og senket vannstanden ¾ til én meter, forteller prosjektleder Pål Martin Eid i Statens naturoppsyn, som er ansvarlig for arbeidene i felt. Sammen med rådgiver Veronica Myhr Stavnås fra Fylkesmannen i Oslo og Viken jobber de med myrrestaureringsprosjektet i Norge, og de neste ukene skal de følge med på arbeidet i Kroken.

– På de fleste myrene er det blitt dårlig med skog etter grøftinga, selv etter 60 år. Det er rett og slett for surt og næringsfattig, fortsetter Eid.

– Etter restaureringa vil det kunne bli fine biotoper for skogsfugl, som orrfugl og storfugl. Nå har disse grøftede myrene hverken verdi som skog eller myr. Kommer vi tilbake om 15 – 20 år, så vil ikke disse arbeidene vi gjør med gravemaskin i dag være synlig, men igjen vil det være naturlig myr her.

– Se her, sier Veronica Myhr Stavnås, og holder opp en neve med flott torvmose som ligger i den nylagde vollen gravemaskinfører Robert Olsen nylig har anlagt.

– Det er denne vi håper skal komme tilbake og trives i sitt rette miljø. Nå har røsslyng, blåbær, tyttebær, pors og vier tatt over mye av vegetasjonen, men når myra blir fuktig igjen vil det vokse nye lag med torvmyr, sier Stavnås, og opplyser at kostnadene ved restaureringen av de ni myrene i Kroken koster omkring en halv million kroner.

Reduserer klimagassene CO_2 og metan

– Drenert myr er en større kilde til CO2-utslipp enn både naturlig og restaurert myr. Årsaken til høyere CO2-utslipp i drenert myr er lavere grunnvannstand, tilgang på oksygen og økt nedbryting av det organiske materialet i torvjorda. Restaurering av myr vil redusere dette karbontapet. Ifølge FNs klimapanel er restaurering av myr et kostnadseffektivt tiltak for å redusere klimagassutslippene i jordbrukssektoren på global skala, heter det blant annet i rapporten fra Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet i forbindelse med restaurering av våtmark i Norge.

Verdifull natur

– Norge er et av de landene i Europa som har størst variasjon av våtmarker, og omtrent ti prosent av fastlandet vårt er våtmark. Våtmarkene bidrar til flere viktige økosystemtjenester og de innehar et stort biologisk mangfold, både av arter og naturtyper. Våtmarker oppleves av den grunn gjerne som eksotiske og gir verdifulle naturopplevelser, heter det videre i rapporten.

Norge kommer etter

– I femårsperioden fra 2015 – 2020 har det blitt bevilget omkring 16 millioner kroner årlig til prosjektet. Det har vært restaurering av myr fra Andøya i nord til Jæren i sør. Prosjektet er blitt forlenget, og på statsbudsjettet er det satt av nye 17 millioner kroner for neste år, forteller Myhr Stavnås, som regner med at politikerne slutter seg til prosjektet.

– Norge er egentlig kommet seint i gang. I Finland har man 30 års erfaring med våtmarksrestaurering, og land som både Sverige og Storbritannia har holdt på med dette i årevis. Også andre steder i verden er våtmarksrestaurering satt på sakskartet, fordi myrer og våtmarker er et enormt karbonlager, et viktig tilholdssted for fugler og lokalt en viktig flomdemper, for å nevne noe, forklarer prosjektleder Pål Martin Eid.

– Selv om myr bare dekker tre prosent av jordklodens areal, er det lagret like mye karbon her, som i hele atmosfæren. Når myr graves opp frigjøres dette karbonet, og blir til CO2. I tillegg slippes klimagassene metan og lystgass ut. Utslippene fra ødelagt myr kan tilsvare utslippene fra alle personbiler på norske veier.

RESTAURERER MYRER: Ved å tette grøftene og anlegge små voller vil torvmosen trives og gjenskape myrene slik de opprinnelig var etter bare 15 – 20 år, tror maskinfører Robert Olsen (t.v.) fra Norsk saneringsservice, som har entreprenørjobben, rådgiver Veronica Myhr Stavnås fra Fylkesmannen i Oslo og Viken og prosjektleder for restaurering av myr i Norge, Pål Martin Eid fra Statens naturoppsyn. FOTO: KJELL PEDER HAUGENE

DYPE: De meterdype grøftene som ble gravd i Trollfjellmyra på 1960-tallet har gitt minimalt med skog, og myrmiljøet er blitt ødelagt, konstaterer prosjektleder for restaurering av myr i Norge, Pål Martin Lid fra Statens naturoppsyn og rådgiver Veronica Myhr Stavnås fra Fylkesmannen i Oslo og Viken. FOTO: KJELL PEDER HAUGENE

RESTAURERER MYRER: Det tar naturen tusen år å bygge én meter myr. Denne våte, tjukke torvmosen fungerer som en karbonsvamp, og det er den vi vil ha tilbake på myrene her, sier rådgiver Veronica Myhr Stavnås, som deltar i restaureringsprosjektet av ni tidligere grøftede myrer på Statskogs eiendom i Kroken. FOTO: KJELL PEDER HAUGENE

SKÅNSOM: En spesialrigget 15 tonn tung gravemaskin, med ekstra brede plastbelter, sørger for skånsom ferdsel på de restaurerte myrene. FOTO: KJELL PEDER HAUGENE

MOTORSAG: Bengt Hødnebø fra Gjerstad og Vegårdshei Bygdeservice sørger for å rydde trær langs grøftene som skal fylles igjen. FOTO: KJELL PEDER HAUGENE

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16357 Arkiv sakID.: 20/2337	Saksbehandler: Inger-Lise Busch Hansen

Sak nr.		Dato
040/20	Oppvekst- og kulturutvalg	19.11.2020
122/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Anmodning om bosetting 2021 Fauske kommune

Rådmannens forslag til innstilling:

Med bakgrunn i ovenfor nevnte faktorer er det rådmannens vurdering at kommunen bosetter 10 flyktningene som IMDI anmoder og opprettholder dermed vedtaket fra K-sak 116/19.

Dersom bosettingsbehovet øker i løpet av året j.fr. anmodningsbrev opprettholdes vedtak om bosetting av 10 flyktninger.

I den grad fremtidig kommuneøkonomi tillater større svingninger i bosettingstall vil dette kunne endre seg gjennom nye vedtak i kommunestyret.

Vedlegg:

06.11.2020	Anmodning om bosetting 2021 - Fauske kommune	1457558
06.11.2020	Kriterier for bosetting	1457559

Sammendrag:

I brev av 27.10.20 ble Fauske kommune anmodet av IMDi (Integrerings- og mangfolds-direktoratet) om å bosette 10 flyktninger i 2021.

Bakgrunnen for anmodningen til kommunene baserer seg på nasjonale prognoser, hvor det er beregnet at Norge tar imot omkring 5030 flyktninger i 2021. Antallet er usikkert på grunn av at pandemien vil påvirke blant annet mulighet for innreise av overføringsflyktninger også i 2021.

Anmodningen spesifiserer ikke om dette dreier seg om enkeltflyktninger eller familier, og tar heller ikke hensyn til eventuelle familiegjenforeninger som følge av bosettingen.

Det vises også til vedtak i K-sak 116/19 punkt 2, hvor det ble fattet vedtak om å be IMDi om likelydende anmodning om bosetting av 10 flyktninger i perioden 2021,2022 og 2023.

Frist for å svare er 31.12.2020.

Saksopplysninger:

Fauske kommune har i de siste årene bosatt færre og færre flyktninger. Etter topp-årene i 2015 og 2016 med ca. 50 hvert år ble det i 2017 fattet vedtak om 30 flyktninger, i 2018 15 flyktninger, i 2019 10

flyktninger og i 2020 10 flyktninger.

Nedgangen har stort sett vært i tråd med anmodningene fra IMDI og den reduserte flyktningstrømmen til Europa (se tabell under).

År	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Anmodning bosetting	50	30	15	10	10
Vedtak bosetting	48	30	15	10	10
Faktisk bosetting	43	28	14	8	7 pr 03/11

Tabellen viser sammenheng mellom anmodning om bosetting vedtak om bosetting og faktisk bosetting i kommunen.

Kriteriene for bosetting er oppdatert for år 2021 og følgende kriterier legges til grunn i det videre arbeidet med å anmode kommuner om å bosette flyktninger:

- Flyktninger skal bosettes i alle landsdeler – styrt og spredt bosetting.
- Resultater i introduksjonsprogrammet over tid, samt muligheten for å få arbeid eller ta utdanning i regionen, skal tillegges størst vekt.
- Kommunens kapasitet og kompetanse til å sikre godt integreringsarbeid skal tas hensyn til ved anmodninger. Dette vurderes blant annet med utgangspunkt i kommunenes innbyggertall.
- Som hovedregel skal ingen kommune anmodes om færre enn 10 personer, med mindre det foreligger særskilte forhold.
- Kommuner med mottak, inkludert samarbeidskommuner, skal vurderes for anmodning om bosetting.
- Det skal tas hensyn til beredskap for opp- og nedbygging av bosettingskapasiteten, stabilitet i tjenestetilbudet og evne til rask omstilling. Det skal også tas hensyn til om kommunen kan bosette flyktninger med store funksjonsnedsettelser.
- Det skal, som hovedregel, ikke bosettes flyktninger i områder med særskilt høy andel innvandrerbefolkning. Et område brukes her om en kommune eller bydel.
- Det skal i størst mulig grad sikres kontinuitet i bosettingsarbeidet.

Vektingen av de kvantitative kriteriene skal være den samme som for inneværende år, dvs. at resultater i introduksjonsprogrammet vektes med om lag 60 prosent og kommunenes kompetanse og kapasitet vektes med om lag 40 prosent.
"Høy andel innvandrerbefolkning" vil si om lag 30 prosent.

Økonomi:
Kommuner som bosetter flytninger mottar integreringstilskudd i 5 år. Integreringstilskuddet blir utbetalt uavhengig av hvilke behov den enkelte flyktning måtte ha for oppfølgning, tiltak og tilrettelegging i kommunen.

Integreringstilskuddet skal
- bidra til å dekke kommunens rimelige dekning av utgifter til bosetting og integrering av flyktninger i bosettingsåret og de neste fire årene
- bidra til rask og treffsikker bosetting
- bidra til at kommunene gjennomfører et planmessig og aktivt bosettings- og integreringsarbeid, slik at flyktningene snarest mulig får arbeid og kan forsørge seg selv og delta aktivt i samfunnet
- bidra til rask bosetting av eldre og flyktninger med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker

- sammen med tilskuddet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap finansiere introduksjonsprogrammet
- innvandrer- og flyktningkontortjenester
- bolig- og boligadministrasjonstjenester
- introduksjonsprogram/introduksjonsstønad
- sysselsettingstiltak
- yrkeskvalifisering og arbeidstrening
- sosialkontor/sosialtjenester
- barne- og ungdomsverntjenester
- tolketjenester
- barnehagetjenester
- integreringstiltak i grunnskolen
- kultur- og ungdomstiltak
- utgifter til den kommunale helsetjenesten
- omsorg for personer med rusproblem
- støttekontakt

Integreringstilskuddet reduseres gradvis fra år 1 (bosettingsår) til år 5. I 2020 var denne årlige summen for år 1 pr. voksen kr 194 300 og for år 5 kr 72 000. Dersom personene som bosettes er enslige og/eller over 60 år vil kommunen motta økt tilskudd for år 1.

Dersom flyktninger flytter fra kommunen i perioden kommunen har krav på introduksjonstilskudd, så plikter kommunen å betale ny bosettingskommune en andel av tilskuddet de har mottatt inneværende år.

Det må komme tydelig fram av kommunens vedtak hvor mange flyktninger det vedtas å bosette i 2021. Kommunene er oppfordret til å fatte vedtak i tråd med antallet det er anmodet om. Vedtaket skal ikke inkludere familiegjenforente eller inneholde andre reservasjoner.

IMDi ber også om at kommunen i sitt svar angir hvor mange flyktninger kommunen kan være i stand til å bosette dersom bosettingsbehovet øker i løpet av året. Tilbakemeldingen fra kommunen vil inngå i IMDis vurdering av kommunenes samlede bosettingskapasitet.

Saksbehandlers vurdering:

Det er utfordrende for kommunene å forholde seg til store svingningene i bosettingsbehovet, særlig med tanke på å kunne planlegge og dimensjonere tjenestetilbudet. Noe som også ble lagt til grunn for vurderingene i K-sak 116/19 og rådmanns forslag til vedtak. Det tar tid å bygge ned og tilpasse både flyktningtjeneste, voksenopplæring og andre kommunale tjenester innen skole, barnehage, helse osv til variasjonene.

Fauske kommune har lang erfaring som bosettingskommune, og det å ta imot flyktninger er et viktig samfunnsansvar Norge som nasjon har forpliktet seg til. Selv i en tid med anstrengt kommuneøkonomi lever vi i et rikt land med godt utbygde velferdstjenester som svært få andre land i verden kan vise maken til. Det moralske og etiske ansvaret til å bidra i forhold til mennesker som er i en langt vanskeligere livssituasjon skal og må være en del av vårt bidrag som kommune og nasjon.

Integreringsavdelingen (voksenopplæring og flyktningtjenesten) i kommunen, som i første rekke bidrar til bosetting og skole, har vært gjennom en stor omstillingsprosess det siste året, og tjenesten er nå dimensjonert for et mottak på 10-15 flyktninger i årene som kommer.

Selv om de delene av organisasjonen som har størst befatning med flyktningene i de første årene av bosetting er redusert, besitter kommunen fortsatt et meget kompetent apparat for bosetting. Vi har mange års erfaring, ansatte med lang fartstid, ledige boliger til formålet og det er klart at vi også i 2021 vil kunne tilby gode tjenester og oppfølging av eventuelle bosettinger. I tillegg til allerede eksisterende mottaksapparat har kommunen mottatt full finansiering på 1,1 millioner i prosjektmidler til en 50 % stilling som TIMS minoritetsveileder over 3 år. Prosjektet er beskrevet i referatsak til OPKU 25.10.2019 og handler kort fortalt om tiltak for å styrke kommunens arbeid rettet mot minoritetsspråklige foreldre som omsorgspersoner for sine barn. Stillingen ble besatt i juni 2020 og er en del av kommunens ordinære TIMS – team (tidlig innsats – målrettet samhandling) og den mangeårige satsingen på foreldrestøtte i kommunen.

Dersom det vedtas at kommunen ikke skal følge anmodningen til IMDi om bosetting, har likevel kommunen forpliktelser overfor de som allerede er bosatt i kommunen som må følges opp. Det vil ikke være mulig å redusere tjenestenivået ytterligere før disse forpliktelsene er oppfylt.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

IMDi
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Fauske kommune
Postboks 93
8201 FAUSKE

Deres ref: Vår ref:: 20-06584-1 Dato: 27.10.2020

Anmodning om bosetting 2021 - Fauske kommune

IMDi ber om at brevet blir distribuert til: Ordfører og rådmann

Bosetting er et viktig steg i integreringsprosessen for flyktninger. Kommunene som bosetter flyktninger, gjør en stor innsats for å legge til rette for rask bosetting og effektiv kvalifisering. Målet er deltakelse i arbeid og samfunnsliv.

2020 har vært et spesielt år. Kommunene har måttet tilpasse sitt bosettingsarbeid under pandemien og har vist imponerende evne til å finne alternative løsninger.

Grunnet forhold knyttet til pandemien ble det totale bosettingsbehovet i 2020 i løpet av sommeren nedjustert fra 5120 til 3600. Basert på dette tallet fikk bosettingskommunene en justert anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) i begynnelsen av september. Nye prognoser viser nå at behovet nasjonalt er ytterligere redusert til 3170 flyktninger. IMDi kommer ikke til å sende ut en ny justert anmodning, men vil sørge for at reduksjonen fordeles jevnt mellom alle bosettingskommuner.

Anmodning for 2021
Til grunn for anmodningen for 2021 ligger de nyeste prognoser for behovet for bosetting av flyktninger i 2021. Det er beregnet til å være 5030 personer. Antallet er usikkert på grunn av at pandemien vil påvirke blant annet mulighet for innreise av overføringsflyktninger også i 2021.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt kriterier som gir føringer for hvordan det nasjonale bosettingsbehovet skal fordeles mellom kommunene (se vedlegg). Resultater i introduksjonsprogrammet over tid, samt mulighet for å få arbeid eller ta utdanning i kommunen/regionen skal tillegges stor vekt.

IMDi har fått innspill fra fylkeskommunene i respektive fylker i arbeidet med fordelingen. Kommunesektorens organisasjon (KS) har gitt innspill og tilslutning til fordelingen.

Med utgangspunkt i dette ber IMDi om at Fauske kommune bosetter 10 flyktninger i 2021.

Ubrukte plasser i 2020 kan ikke overføres til 2021. Personer som er søkt ut til kommunen i 2020 men først blir registrert som bosatt etter årsskiftet, vil telle på kommunens vedtak for 2021.

Åpen - Kan gjøres offentlig tilgjengelig

Svar på anmodningen
Vi ber om at det kommer tydelig fram av kommunens vedtak hvor mange flyktninger dere vedtar å bosette i 2021. Vi oppfordrer kommunen til å fatte vedtak i tråd med antallet det er anmodet om. Vedtaket skal ikke inkludere familiegjenforente eller inneholde andre reservasjoner.

I tillegg til et vedtak som svarer på denne anmodningen, ber IMDi om at kommunen i sitt svar også angir hvor mange flyktninger kommunen *kan være i stand til å bosette* dersom bosettingsbehovet øker i løpet av året. Tilbakemeldingen fra kommunen vil inngå i IMDis vurdering av kommunenes samlede bosettingskapasitet.

Frist for å svare på anmodningen er 31.12.2020.

Når vedtak er fattet, ber vi kommunen om å:
- sende skriftlig kopi av vedtaket til post@imdi.no med kopi til KS ved nina.gran@ks.no og til fylkeskommunen
- registrere vedtakstallet i IMDi sitt fagsystem for bosetting (IMDinett) etter at anmodningen er mottatt digitalt

Bakgrunn for prognosen for bosettingsbehovet nasjonalt
De nyeste prognosene fra Beregningsgruppa for utlendingsforvaltningen viser at det er behov for å bosette om lag 5030 flyktninger i Norge i 2021. Inkludert i dette tallet er 110 enslige mindreårige, hvorav 30 er under 15 år og bosettes av Bufetat.

Det beregnede bosettingsbehovet har bakgrunn i:

- prognoser over antall asylsøkere til Norge
- prognoser over antall innvilgede asylsøknader
- prognoser over antall overføringsflyktninger

Prognosene forutsetter antallet overføringsflyktninger i regjeringens forslag til statsbudsjettet.

Prognosene og bosettingsbehovet kan endre seg gjennom året som følge av endringer i forholdene over. Pandemien bidrar til mer usikkerhet enn det har vært tidligere år. Den endelige bosettingen for året kan derfor bli høyere eller lavere enn det som ligger til grunn for anmodningen. Det er derfor viktig at kapasiteten til å bosette flyktninger kan justeres i tråd med behovet.

Aktuelle tilskuddsordninger
- Kommuner som bosetter flyktninger, får utbetalt integreringstilskudd. Tilskuddet blir utbetalt etter at flyktningen er bosatt og etter at IMDi har mottatt krav om tilskudd fra bosettingskommunen. Tilskuddet skal medvirke til at kommunene har et aktivt bosettings- og integreringsarbeid for at flyktningene skal komme i arbeid, forsørge seg selv og delta i samfunnet så raskt som mulig. Integreringstilskuddet dekket i følge det partssammensatte Beregningsutvalget 101,7 prosent av kommunenes gjennomsnittlige utgifter knyttet til bosetting av flyktninger i 2019.
- Kommuner som bosetter enslige mindreårige flyktninger, mottar et særskilt tilskudd i tillegg til integreringstilskuddet. Bosettingskommunen må søke om tilskuddet etter at flyktningen er bosatt.
- Noen flyktninger har et særskilt behov for oppfølging og tilrettelegging på grunn av nedsatt funksjonsnivå eller atferdsvansker. Kommuner som bosetter flyktninger, må regne med at enkelte personer som bosettes har slike særskilte behov. Kommuner som bosetter personer med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker kan søke tilskudd fra IMDi for å dekke ekstraordinære utgifter.
- Kommuner mottar også tilskudd for voksne innvandrere som har rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Les mer om tilskudd på IMDi sine nettsider: https://www.imdi.no/tilskudd/

Kontakt
Ta kontakt med IMDi ved kontaktsenter for bosetting dersom det er spørsmål om anmodningen.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Morten Tjessem	Kristian Mellingen
avdelingsdirektør	seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og er derfor uten håndskrevet signatur

Vedlegg:

Anmodningskriterier for 2021

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
Postboks 212 Sentrum
0103 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	20/2523-2	27. mai 2020

Anmodningskriterier for 2021

Vi viser til forslag fra Nasjonalt utvalg for bosetting av flyktninger mv. til anmodningskriterier for bosetting 2021, sendt departementet 23.4.2020.

Departementet har vurdert forslaget og gjort et par endringer. Vi ber om at følgende kriterier legges til grunn i det videre arbeidet med å anmode kommuner om å bosette flyktninger i 2021:

- Flyktninger skal bosettes i alle landsdeler – styrt og spredt bosetting.
- Resultater i introduksjonsprogrammet over tid, samt muligheten for å få arbeid eller ta utdanning i regionen, skal tillegges størst vekt.
- Kommunens kapasitet og kompetanse til å sikre godt integreringsarbeid skal tas hensyn til ved anmodninger. Dette vurderes blant annet med utgangspunkt i kommunenes innbyggertall.
- Som hovedregel skal ingen kommune anmodes om færre enn 10 personer, med mindre det foreligger særskilte forhold.
- Kommuner med mottak, inkludert samarbeidskommuner, skal vurderes for anmodning om bosetting.
- Det skal tas hensyn til beredskap for opp- og nedbygging av bosettingskapasiteten, stabilitet i tjenestetilbudet og evne til rask omstilling. Det skal også tas hensyn til om kommunen kan bosette flyktninger med store funksjonsnedsettelser.
- Det skal, som hovedregel, ikke bosettes flyktninger i områder med særskilt høy andel innvandrerbefolkning. Et område brukes her om en kommune eller bydel.
- Det skal i størst mulig grad sikres kontinuitet i bosettingsarbeidet.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8119 Dep	Kirkeg. 18	22 24 90 90	Integreringsavdelingen	Anne Liltved
0032 Oslo		Org.nr.		22 24 77 27
postmottak@kd.dep.no	www.kd.dep.no	872 417 842		

Vektingen av de kvantitative kriteriene skal være den samme som for inneværende år, dvs. at resultater i introduksjonsprogrammet vektes med om lag 60 prosent og kommunenes kompetanse og kapasitet vektes med om lag 40 prosent. "Høy andel innvandrerbefolkning" vil si om lag 30 prosent.

Vi ber om at IMDi informerer kommunene om anmodningskriteriene.

Med hilsen

Sigrid Bay (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Liltved
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16380 Arkiv sakID.: 20/2364	Saksbehandler: Berit Vestvann Johnsen

Sak nr.		Dato
133/20	Plan- og utviklingsutvalg	17.11.2020
025/20	Helse- og omsorgsutvalg	20.11.2020
042/20	Oppvekst- og kulturutvalg	19.11.2020
123/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Møteplan 2021 - Plan- og utviklingsutvalg - Helse- og omsorgsutvalg - Oppvekst- og kulturutvalg - Formannskap - Kommunestyre

Rådmannens forslag til innstilling:

Møteplan for kommunestyre, formannskap, helse- og omsorgsutvalg, oppvekst- og kulturutvalg og plan- og utviklingsvalg 2021 godkjennes som vist i vedlegg.

Plan- og utviklingsutvalg 17.11.2020:

Behandling:

Utvalgsleder foreslo:

Plan- og utviklingsutvalgsmøtet 1. februar flyttes til 26. januar.
Plan- og utviklingsutvalgsmøtet 31. mai flyttes til 25. mai.

Kommunedirektørens forslag til innstilling med utvalgsleders endringsforslag ble enstemmig vedtatt.

PLUT- 133/20 Vedtak:

Innstilling til kommunestyret:

Møteplan for kommunestyre, formannskap, helse- og omsorgsutvalg, oppvekst- og kulturutvalg og plan- og utviklingsvalg 2021 godkjennes som vist i vedlegg med følgende endring:

Plan- og utviklingsutvalgsmøtet 1. februar flyttes til 26. januar.
Plan- og utviklingsutvalgsmøtet 31. mai flyttes til 25. mai.

Vedlegg:

05.11.2020	møteplan-21	1457951
02.11.2020	Planleggingskalender for utvalgsmøter 2021 - Versjon 4	1457591

Sammendrag:

Vedlagt følger forslag til møteplan 2021, hvor det er tatt hensyn til de vedlagte merknader som vi kjenner til.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

UTVALG I FAUSKE KOMMUNE **MØTEPLAN 1. HALVÅR 2021**

Utvalgets leder	Telef. priv/arb.	Utvalg	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli
Ordfører Marlen Rendall Berg	/04018/99322633	Kommunestyre		25.		15.	20.	17.	
Varaordfører Ronny Borge	//97112595	Formannskap/ Klagenemnd/ Valgstyre		9.	23.		4.	8.	
		Partssammensatt utvalg							
Ketil H. Skår	//90148468	Plan- og utviklingsutvalg		1.	9.	21.	31.		
Veronika I. Ormåsen	//95290399	Helse- og omsorgsutvalg			10.		26.		
Kassandra E. B. Petsas	//98460927	Oppvekst- og kulturutvalg		4.			27.		
Odd-Harald Larsen	//48106516	Eldrerådet							
Elias Trones	//	Ungdomsrådet							
Audun Krarup Jonassen	//91758003	Komm. råd for likestilling av funksjonshemmede							
Jørn Stene	//90095805	Kontrollutvalget							

Rådmann Geir Mikkelsen /04022/97098850

UTVALG I FAUSKE KOMMUNE						**MØTEPLAN 2. HALVÅR 2021**	
Utvalgets leder	Telef. Priv/arb.	Utvalg	August	September	Oktober	November	Desember
Ordfører Marlen Rendall Berg	/04018/99322633	Kommunestyre		30.		4.	10.*
Varaordfører Ronny Borge	//97112595	Formannskap/ Valgstyre		15.	21.	23.*	
		Partssammensatt utvalg					
Ketil H. Skår	//90148468	Plan- og utviklingsutvalg		7.	12.	9.	
Veronika I. Ormåsen	//95290399	Helse- og omsorgsutvalg			13.	10.	
Kassandra E. B. Petsas	//98460927	Oppvekst- og kulturutvalg		22.		15.	
Odd-Harald Larsen	//48106516	Eldrerådet					
Elias Trones		Ungdomsrådet					
Audun Krarup Jonassen	//91758003	Komm. Råd for likestilling av funksjonshemmede					
Jørn Stene	//90095805	Kontrollutvalget					

Rådmann Geir Mikkelsen /04022/97098850

*- Møte hvor budsjettet behandles

TIDSPLANLEGGER FOR ARRANGEMENT 2021

PROSJEKT/ARRANGEMENT	UTVALGSMØTER
ASSISTENT	FAUSKE KOMMUNE

Valgstyre: 15.093
PART: 23.03, 20.04, 01.06.05.10, 30.11 (versjon 4

Skoleruta: Skolestart etter juleferie 04.01, Vinterferie 01.-05.03, Påskeferie 29.03-06.04, Elevfri 14.05, Siste skoledag 18.06, Skolestart 23.08, Høstferie 06.-08.10, Elevfri 19.11, Siste skoledag før jul 21.12
SR: 29.01 (styre), 18.-19.02, 19.03 (styre), 07.05 (styre), 03.-04.06, 27.08 (styre), 16.-17.09, 05.11 (styre), 25.-26.11
Fylkesting: 22.-24.02, 26.-28.04, 14.-16.06, 18.-20.10, 06.-09.12

PROSJEKTFASE	STARTER	SLUTTER	PROSJEKTFASE	STARTER	SLUTTER
Salten regionråd	[Velg dato]	[Velg dato]	Kommunestyre	[Velg dato]	[Velg dato]
Skoleruta	[Velg dato]	[Velg dato]	Formannskap	[Velg dato]	[Velg dato]
Eldrerådet	[Velg dato]	[Velg dato]	Plan- og omsorgsutvalg	[Velg dato]	[Velg dato]
Fylkestinget	[Velg dato]	[Velg dato]	Helse- og omsorgsutvalg	[Velg dato]	[Velg dato]
FUN	[Velg dato]	[Velg dato]	Oppvekst- og kulturutvalg	[Velg dato]	[Velg dato]
LVK	[Velg dato]	[Velg dato]		[Velg dato]	[Velg dato]

JANUAR

M	T	O	T	F	L	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

FEBRUAR

M	T	O	T	F	L	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

MARS

M	T	O	T	F	L	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

APRIL

M	T	O	T	F	L	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

MAI

M	T	O	T	F	L	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

JUNI

M	T	O	T	F	L	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

JULI

M	T	O	T	F	L	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

AUGUST

M	T	O	T	F	L	S
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

SEPTEMBER

M	T	O	T	F	L	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

OKTOBER

M	T	O	T	F	L	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

NOVEMBER

M	T	O	T	F	L	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

DESEMBER

M	T	O	T	F	L	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16990 Arkiv sakID.: 20/2368	Saksbehandler: Therese Olsen

Sak nr.		Dato
124/20	Formannskap	24.11.2020

Nosh Cafe AS - Søknad om skjenkebevilling for skjenkeperioden 2020 - 2024

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Nosh Cafe AS – org.nr: 925 880 485 gis bevilling for skjenking i gruppe 1, 2 og 3 på følgende vilkår:

Type bevilling: Alminnelig
Skjenkested: Kafe og spiserestaurant
Type virksomhet: Spiserestaurant
Skjenketid: I henhold til alkoholloven og Fauske kommunes alkoholpolitisk handlingsplan
Styrer: Jan Kåre Gabrielsen,
Stedfortreder: Merete Karlsen

Bevillingsperiode 24.11.2020 – 30.09.2024

Sammendrag:
Nosh Cafe AS er en spiserestaurant / kafe som skal etabelerer seg på Fauske Amfi. I den anledningen så har de fremmet søknaden om skjenkebevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1, 2 og 3

Saksopplysninger:
I søknad er det gitt nødvendige opplysninger mht:

1. Selskapet som søker bevillingen
2. Type virksomhet
3. Skjenkelokale

Det foreligger nødvendig dokumentasjon for å vurdere vandelskravene for de involverte. Det er ikke framsatt noen merknader vedrørende vandel fra noen av de involverte fra Nordland politidistrikt og Skatteetaten.

Alkohollovens §1-7 settes krav om dokumenterte kunnskaper om alkoholloven for de som skal godkjennes som styrer/stedfortreder.

Det er fremlagt dokumentasjon på at styrer og stedfortreder har bestått kunnskapsprøve.

Saksbehandlers vurdering:
Rådmannen har vurdert søknaden og i henhold til våre alkoholpolitiske retningslinjer og funnet at det innstilles positivt i denne saken.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/17029 Arkiv sakID.: 20/2449	Saksbehandler: Jørgen Kaasen Engen

Sak nr.		Dato
125/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Videreføring av avtale mellom Fauske kommune og Visit Bodø
Destinasjon Salten

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med bakgrunn i evalueringen av samarbeidet, samt næringens omstillingsbehov, vurderes det at man ikke får tilstrekkelig verdier igjen for investeringene. På bakgrunnen av dette videreføres ikke avtalen slik den foreligger i dag.

Fauna KF bes om å gå i dialog med reiselivsnæringen i Fauske kommune for å diskutere alternative organiseringsformer og kartlegge behov og muligheter, med de gitte økonomiske rammebetingelsene. En handlingsplan for utvikling av reiselivet skal være klart i løpet av første halvdel av 2021.

Tilskuddet på inntil kr. 300 000,- forbeholdes innsats knyttet til reiselivsutvikling, og hentes fra Fauske kommunale næringsfond.

Vedlegg:

12.11.2020	Utredning for utfyllende punkter fra formannskapet 20.10.20	1458628
17.11.2020	Signert avtale mellom Fauske kommune og Visit Bodø	1458627
17.11.2020	Destinasjonssamarbeid Salten 2018 – 2020 (2022)	1458626
17.11.2020	Oppsummering av leveranser til Fauske kommune og bedrifter i Fauske med avtaler	1458625
17.11.2020	Evaluering Destinasjon Salten	1458624

Saksopplysninger:

24/07/2018 ble det inngått en avtale mellom Fauske kommune og Visit Bodø med formål om å utvikle en felles Destinasjon Salten med fokus på de bærekraftige reiselivsmerkevarene i Salten og på spydspissene i regionen. «Kapittel 1 – Formålet med avtalen» beskriver videre hensikter med og andre forutsetninger til samarbeidet. Videre ble avtalen inngått på bakgrunn av følgende vedtak i kommunestyret 13/12/2016:

«Avtalen mellom destinasjonsselskapet og kommunen skal ha en utforming som ivaretar Fauske kommunes mål/strategier for utvikling av reiseliv/opplevelsesnæringer.»

- *Hovedmålsettingen skal være å selge Salten som region.*
- *En styringsgruppe bestående av deltakende kommuner skal være rådgivende i hele prosessen.*
- *Det søkes irisfondet og andre virkemidler om å få tilskudd til prosjektet også for år 2 og 3.*

Visit Bodø har inngått tilsvarende avtaler med de andre kommunene i Salten, derunder Steigen, Hamarøy, Sørfold, Bodø, Saltdal, Beiarn, Gildeskål, Meløy, samt Rødøy.
Det har ikke blitt søkt om tilskudd fra Irisfondet til prosjektet for år 3.

Selve målsettingen med samarbeidet og leveransene er å øke sysselsetting, omsetning og resultat i reiselivsnæringen i de gjeldende kommuner som har inngått avtale med Visit Bodø. Videre definerer avtalen hvordan kommunens deltakelse og leveranse ovenfor Visit Bodø skal være, samt oppgaver Visit Bodø har ovenfor kommunene.

Jfr. avtalen plikter Fauske kommune seg til å betale kr. 294 734,- per år til Visit Bodø i vederlag for tjenstene som Visit Bodø utfører på vegne av kommunen under denne avtalen, noe som tilsvarer en Grunnpakke – nivå 1.

Bedriftene har egne avtaler knyttet til «Markedssamarbeid», som definerer deres leveranse. Dette er mao. utenfor den kommunale avtalen. I grunnpakken får Fauske kommune følgende tjenester (henviser til vedlagt aktivitetsplan for Destinasjon Salten):

1. Markedsføring
2. Nettverk
3. Kompetanse

Avtalen går ut 31/12/2020 med opsjon på to år. Fristen for å benytte seg av opsjonen var tre måneder før avtalens utløp. Det ble søkt om og innvilget en utvidelse av fristen til 09/11/2020. Bakgrunnen for søknaden har vært et ønske om å foreta en nøye evaluering av rammeavtalen, samt leveransen over tid. Senere ble saken behandlet i formannskapet 20.10.20.

Evalueringen er foretatt med en gjennomgang av ulike leveranser knyttet til avtalen, samt tilbakemeldinger fra deler av reiselivsnæringen. Evalueringen, oppsummerende oversikten av leveranser, samt resultatet av utredning for utfyllende punkter fra Formannskapet, er lagt til grunn for saksbehandlers vurdering.

<u>Saksutredning av utfyllende punkter:</u>

Fauna KF fikk som oppgave å utrede saken videre jfr. følgende vedtak i formannskapet 20.10.20:

> *«Det er tilbakemelding fra bransjen om at Fauskes bedrifter og ressurser ikke kommer godt nok frem gjennom dagens ordning i Visit Bodø. Saken sendes tilbake til Fauna til ny behandling.*
>
> *Vi ber Fauna se om det er rom for en avtale hvor Fauskes bedrifter blir mer synlig med søkenavn som sørger for at hver enkelt kommune får like gode søkemulighet som Visit Bodø.*
>
> *Navnet Visit Bodø gjenspeiler ikke hele Salten, og endring av navn bes vurdert.*
>
> *Vi ber også Fauna utrede muligheten for alternativ løsning for Fauske eller Indre Salten samlet.»*

For å utrede for følgende punkter, har Fauna vært i møte med styreleder og reiselivssjef i Visit Bodø. Utfyllende tilbakemelding fra møtet er vedlagt i sakspapirene. Fauna har også vært i muntlig dialog med NHO Reiseliv for opplysninger knyttet til organisering.

Synlighet
Når det gjelder søkemuligheter på meny, er det gitt tilbakemelding gjennom tiltaksplanen den 03.02.20 at Fauske skal få samme underpunkter som Bodø i menyene. Jfr. tiltaksplanen skulle dette være klart den 1. april. Visit Bodø har oppsummert at pga. pandemien har blitt endring i prioriteringene jfr. tiltaksplanene ovenfor kommunene. Resultater framlagt av Visit Bodø viser at sidevisninger og aktivitet på saker der Fauske er inkludert har økt i 2020. Visit Bodø rapporterer at de jobber stort med søkermotoroptimalisering for økt synlighet. Annen synlighet er knyttet til analog guide, samt presse- og visningsturer.

Merkevare
«Visit Bodø» er navnet på destinasjonsselskapet for Bodø og Saltenregionen. Det opplyses at selskapet har gått gjennom en større utvikling og at de i dag har 5,5 årsverk med bred kompetanse og et større nettverk knyttet til selskapet. Videre konkluderes det med at selskapsnavnet har vært og vil fortsatt være Visit Bodø. Det presiseres derimot at merkenavnet Bodø og Salten vil videreføres. Visit Bodø utdyper at Salten som turistmål kommer veldig tydelig frem både på web-sider, instagramkonto, facebook og alt analogt materiale som er utarbeidet.

Egen tilbakemelding
Når det gjelder samhold og tillitskultur så forklarer Visit Bodø at de er svært opptatt av nærhet til medlemmer og samarbeidspartnere. Det sies videre at dette punktet vies oppmerksomhet og en vil legge stor vekt på å videreutvikle verdifulle tjenester til reiselivet i hele Salten. Næringen i Fauske har vært tydelig på at de ikke føler tilstrekkelig nærhet til destinasjonsselskapet.

Fauna ba også om at man jevnlig fikk tilgjengelig informasjon knyttet til KPI'er (Key Performance Indicator), for å systematisk synliggjøre effekten av både finansiering og timer som kommunene legger inn i Destinasjon Salten. Her opplyser Visit Bodø at ved en videreføring så vil KPI'er basert på offisiell statistikk (for eksempel SSB) ha definert måltall, frekvens og distribusjon av disse.

Alternativ løsning
Gjennom kontakt med NHO Reiseliv vurderes det at mulige metoder for organisering av reiselivet i Fauske kommune er:

1. Interkommunalt destinasjonsselskap (nåværende metode)
2. Utviklingsselskap/Næringsforening
3. Lokalt Reiselivslag
4. Bedriftsnettverk

Henviser til utredning for utfyllende punkter for nærmere beskrivelse.

Saksbehandlers vurdering:

For en optimal reiselivsutvikling er vi avhengige av et felles sterkt destinasjonsselskap og har et ønske om å prioritere dette. Derfor stiller man seg i utgangspunktet positiv til et interkommunalt samarbeid knyttet til reiseliv. Det er derimot flere faktorer som må tas til grunn for vurderingen.

Reiselivsnæringen generelt er i en svært presset situasjon og det etterlyses kraftfulle kortsiktige tiltak og en langsiktig strategisk tenkning om hvordan reiselivet skal formes. På Fauske opplever vi i stor grad en omstillingssterk næring som jobber på for å økonomisk overleve Covid-19. Kunnskap knyttet til samhold og omstilling vurderes da som svært viktig framover. Dersom man prioriterer å gå bort fra avtalen, anbefales det å øremerke de frigitte midlene til utvikling av reiselivsnæringen.

Det vurderes som at Visit Bodø leverer materie knyttet til flere av punktene i avtalen. Videre vurderes det som uheldig at næringsaktører i kommunen ikke benytter seg av tilbudet som Visit Bodø legger frem i særlig stor grad, og at aktørene selv kommer med tilbakemelding på at nytteverdien av samarbeidet per dags dato er liten.

Evalueringen viser at samarbeidet til nå ikke har vært med på å skape et tilstrekkelig samhold mellom aktørene og kommunene i regionen. Det framkommer gjennom evalueringsprosessen tydelige sprik til forventningene av avtalen. Vi opplever en næring som ikke føler tilhørighet til et felles destinasjonsselskap, samt ikke har greid å få et tilfredsstillende eierskap til prosjektet i perioden vi har vært gjennom.

På bakgrunn av tilbakemeldinger fra bedrifter ønsket formannskapet å utrede for punkter knyttet til leveransen. Tilbakemeldingen er at Visit Bodø ikke ønsker å endre selskapsnavnet, men at de selv mener at reisemålet eller merkenavnet Bodø & Salten allerede tydeliggjøres i digitalt og analogt materie som er utarbeidet. Tilbakemelding fra aktører tilsier at de mangler tilstrekkelig følelse av tilhørighet til destinasjonen, og flere av tilbakemeldingene viser til mistillit.

I markedssamarbeidsavtalene tydeliggjøres det at bedriftene er ansvarlig for å levere innhold til produktoppføringene på visitbodo.com. På samme måte vurderes det at Fauske kommune er ansvarlig for å levere materiale og kommunisere ut nødvendig informasjon knyttet til nettsiden. På bakgrunnen av dette vurderes det at kommunen selv er medansvarlig i kvaliteten på synligheten. På generelt nivå kan Visit Bodø dokumentere om betydelig økt synlighet på nett gjennom sine kanaler, spesielt gjennom sommerkampanjen.

Det vurderes derimot at det ikke har blitt presentert tilstrekkelig dokumentasjon på utviklingen av reiselivet i Salten i avtaleperioden. Dette resulterer i at kommunen må bruke egne ressurser for å teste måloppnåelsen. Det vurderes som hensiktsmessig at kommunen har tydelig oversikt over utviklingen i næringen mtp. sysselsetting, lønnsomhet og omsetning, og at Visit Bodø som destinasjonsselskap er ansvarlig for å levere KPI'er som bidrar til strategisk veivalg, samt vurdering og evaluering av samarbeidet.

De alternative organiseringsformene er ikke utredet i stor nok grad til at man kan gi en klar anbefaling. Dersom man nå eller på et senere tidspunkt ønsker å gå i en avtale med Visit Bodø, bør avtalen ha en tre måneders oppsigelsestid, noe som vil gi kommunen bedre rammer for å benytte seg av andre organiseringsformer underveis.

Det tolkes dithen gjennom evaluering og tilbakemelding at bedrifter og Fauske kommune ikke er fornøyde med leveransen knyttet til dagens avtale. Det anbefales derfor å ikke forlenge avtalen slik den står i dag.

Det vurderes at Fauske kommune bør inngå en dialog med reiselivet for å kartlegge behov og muligheter, samt diskutere alternative organiseringsformer. Mulige utfall som bør vurderes er alternativer utredet for i saken.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

UTREDNING FOR UTFYLLENDE PUNKTER FRA FORMANNSKAPET 20.10.20

Fauna KF fikk som oppgave å utrede saken videre jfr. følgende vedtak i formannskapet 20.10.20:

«Det er tilbakemelding fra bransjen om at Fauskes bedrifter og ressurser ikke kommer godt nok frem gjennom dagens ordning i Visit Bodø. Saken sendes tilbake til Fauna til ny behandling.

Vi ber Fauna se om det er rom for en avtale hvor Fauskes bedrifter blir mer synlig med søkenavn som sørger for at hver enkelt kommune får like gode søkemulighet som Visit Bodø.

Navnet Visit Bodø gjenspeiler ikke hele Salten, og endring av navn bes vurdert.

Vi ber også Fauna utrede muligheten for alternativ løsning for Fauske eller Indre Salten samlet.»

For å utrede for følgende punkter så har Fauna vært i møte med styreleder og reiselivssjef i Visit Bodø den 28.10.20. Videre i utredningen presenteres henvendelser og svar mellom Fauna og Visit Bodø i etterkant av møtet. Utredningen presenterer essensen i kommunikasjonen.

Innhold

Henvendelse sendt til Visit Bodø den 28.10 2

Svar på henvendelse – Mottatt 03.11 4

Utredning av mulige organiseringsformer 5

- Alternativ A) Destinasjonsselskap 5
- Alternativ B) Utviklingsselskap/Næringsforening 5
- Alternativ C) Lokalt reiselivslag 5
- Alternativ D) Bedriftsnettverk 6

Mulige konsekvenser av å ikke videreføre avtale 6

Konklusjon 7

Henvendelse sendt til Visit Bodø den 28.10

20. oktober var saken om videreføring av avtalen oppe i Formannskapet, med en innstilling som ville ført til videreføring. Det ble fremmet et nytt forslag på innstilling som ble enstemmig vedtatt.

I forkant ble det gjort en grundig evaluering opp mot avtalen, med blant annet tilbakemelding fra næringsaktørene i kommunen. Hovedpunktene som har kommet fram gjennom evalueringen, og som ble presentert for dere i møtet er:

1. Merkevare

- En konflikt som vi opplever i destinasjonssamarbeidet er meningene om hva som bør være merkevaren for destinasjonen. Gjennom evalueringsprosessen har vi grunnlag nok til å si at merkevaren er en kilde til usikkerhet og til dels frustrasjon hos aktører i kommunen.
- Tilbakemeldingen fra politikerne er at navnet Visit Bodø ikke gjenspeiler hele Salten, og ber om at endring av navn vurderes.
- På bakgrunn av møtet i dag ber vi om en kort skriftlig tilbakemelding på de punktene som vi fikk forklart i møtet. Derunder ønsker vi en vurdering av merkevaren og dens strategi for markedet utad og samholdet innad i destinasjonssamarbeidet.
- Per dags dato opplever vi mange individuelle meninger knyttet til merkevaren og navnet på destinasjonen, og vurderer det dithen at dette er et av hovedpunktene som vi ønsker å adressere.
- Vi tror at dersom destinasjonsselskap, kommuner og bedrifter får en felles forståelse for hva som er best for dem og nettopp hvorfor, vil dette være konfliktdempende.

2. Organisering av reiselivet

- Vi ser det som gunstig at man foretar en prosess der man ser på hvilke tiltak som er nødvendig for at samholdet hos reiselivet i Salten skal bli enda bedre. Vi oppfatter en bred enighet om at vi står sterkest sammen som destinasjon, og at det er godt grunnlag for å kunne beite av hverandres aktivitet. Potensiale for utvikling er også stort med et slikt samarbeid. Spørsmålet blir da hvordan vi best kan samle reiselivet slik at alle bidrar i å løfte regionen?
- Vi får tilbakemeldinger på at de viktigste punktene i den sammensatte problemstillingen er at det må legges et fokus på å stable opp en tillitskultur innad i destinasjonen. Tilbakemeldingene vi får er blant annet at avstandsforholdene blir for stor, og at man ikke finner en balanse der Visit Bodø blir synlig nok for bedriftene der de er.
- Når det kommer til medlemskap ønsker vi flest mulig av de lokale bedriftene som medlemmer, og at vi ser at alle jobber for maksimere nytten av tjenestene og samarbeidet. Per dags dato er tilbakemeldingen vi får fra aktørene at de ikke ser lønnsomheten i et medlemskap, derfor er det viktig å få en forståelse hos de enkelte bedriftene på hvilken verdi regionen og dem selv får for å delta mer aktivt. Gjennom å få en forståelse for deres rolle som lagspiller så vil forhåpentligvis innsatsviljen øke hos aktørene også.
- Vi håper at det er et mål for Visit Bodø å best mulig gjenspeile dagens næring. I møtet ble vi fortalt at ca. 80% av medlemmene var bedrifter som er stasjonert i Bodø. I følge tallene fra Nordlandsforskning for 2017, så var forholdene ca. 60/40 for Bodø og resten av Salten. Kort sagt betyr det at potensiale i medlemmer ute i Salten er stort, og vi håper vi får med flere etter hvert og at dette blir lagt som et helt konkret mål fremover.

3. Målsetting og KPI'er

- Det ønskes statistikk som kan synliggjøre effekten av både finansiering og timer som kommunene legger inn i Destinasjon Salten.

- Reiselivssatsingen er forankret i en strategisk reiselivsplan for Salten. Der er hovedmålet økt verdiskaping og sysselsetting i næringen. For å gjøre ord om til handling, så har man gjennom avtalen med Visit Bodø spesifikke punkter knyttet til offentlig statistikk som skal bidra til å se om vi er på rett kurs, samt se på effektiviteten av tiltakene man gjør.
- Vi mener det også er viktig for samholdet at både kommuner og bedrifter tydelig kan se at man er på vei mot noe, og hvor man er i løypa.
- Vi ønsker å gi ros for framleggingen av resultatene knyttet til sommerkampanjen. Der fikk vi bra innsyn i hva som fanger interesse hos kunden og hvor. I tillegg gir det indikasjoner på aktivitet.
- Det bør vurderes hva som er hensiktsmessig statistikk for reiselivet, og hvorvidt Visit Bodø kan levere KPI'er knyttet til reiselivsnæringen i Salten utover den eksterne offentlige statistikken. Dette ønsker vi for å forsterke forståelsen hos kommunene og bedriftene for målsettingen av destinasjonssamarbeidet, kampanjer og andre aktiviteter som gjennomføres.

Svar på henvendelse – Mottatt 03.11

Merkenavnet er **Bodø og Salten** og selskapsnavnet er Visit Bodø

Visit Bodø er destinasjonsselskapet for Bodø og Saltenregionen. Selskapet har siden stiftelsen i 2008 gjennomgått en betydelig utvikling i antall ansatte, økonomi, medlemsvekst, aktiviteter og kompetanseområder. Selskapet har i dag 5,5 årsverk med fagkompetanse blant annet innenfor sosiale medier, webplattformer, design, merkevarebygging, tjenesteinnovasjon, markedskampanjer, erfaring fra uteliv, hotell og turoperasjon samt bred erfaring fra internasjonal markedsføring, næringsutvikling og merkevarebygging. I tillegg til dette har selskapet meget gode nettverk på nasjonalt nivå innenfor målgruppene ferie- og fritid, cruise og arrangementer/meetings.

Selskapsnavnet har vært og vil fortsatt være Visit Bodø.

Når det gjelder merkenavnet Bodø og Salten vil dette videreføres. Salten som turistmål kommer veldig tydelig frem både på web-sider, instagramkonto, facebook og alt analogt materiale som er utarbeidet. Dette arbeidet tar utgangspunkt i og bygger videre på en stadig tydeligere posisjon som Bodø har tatt de siste årene. Dette bygger også opp rundt arbeidet med kulturhovedstaden Bodø 2024. Ved å inkludere regionens navn Salten åpnes det for at hele regionen skal spille enda sterkere på lag og sammen dra veksler på hverandre og oppnå enda større synlighet. Målet er at vi skal ta en unik posisjon i nord som attraktivt reisemål for reisende som ønsker å reise hele året, som er kultur og natur interesserte og som ønsker å være noen dager for å kunne utforske reisemålet Bodø og Salten. Vi skal jobbe mot målgrupper som ønsker å handle lokalt og som reiser utenom høysesong. Vi skal videreutvikle merkevaren Bodø og Salten med utgangspunkt i lokal verdiskaping, regionens stedsegne merkevarer, kundeinnsikt, helhetstenkning og bærekraftig utvikling.

Vi understreker at vi er svært opptatt av nærhet til våre rundt 100 medlemmer og samarbeidspartnere. Dette punktet vies oppmerksomhet og en vil legge stor vekt på å videreutvikle verdifulle tjenester til reiselivet i hele Salten. Vi har lagt ved en foreløpig oppsummering av leveranser 2019 og så langt 2020 for kommuneavtalen med Fauske kommune og de fire bedriftene som har avtale om markedssamarbeid.

Når det gjelder KPI`er basert på offisiell statistikk (for eksempel SSB) så vil det ved en videreføring defineres måltall, frekvens og distribusjon av disse.

Utredning av mulige organiseringsformer

For å utrede mulige alternative løsninger for organisering av reiselivsnæringen i Fauske eller Indre Salten samlet har man tatt kontakt med Gunnar Nilssen – Seniorrådgiver Reiseliv for NHO i Nord.

Alternativ A) Destinasjonsselskap

Den mest vanlige metoden å organisere reiselivsnæringen på er gjennom et regionalt destinasjonsselskap, som dermed jobber på vegne av regionen.

Gjennom en rapport fra 2011 anbefalte NHO Reiseliv, i regjeringens reiselivsstrategi, å minke antall destinasjonsselskap for å få dem sterkere og for å sikre bedre markedsføring av landet. I dag opererer Visit Bodø som et felles regionalt destinasjonsselskap for hele Salten, og det er ingen andre reelle destinasjonsselskaper i nærheten som Fauske kommune kan knytte seg til.

I Visit Bodø er det 5,5 årsverk som blant annet jobber med innholdsproduksjon, design, marked og nettverk. Det vurderes som om at det per dags dato er ingen organisasjoner i Fauske eller Indre Salten som har eller kan anskaffe disse ressursene på kort sikt.

Det konkluderes med at Fauske kan benytte seg av muligheten til å fortsette med samarbeidet «Destinasjon Salten», og at selskapet Visit Bodø fortsetter med leveransene jfr. avtalen. Alternativt kan man gå inn i nye forhandlinger, med fokus på en nyskrevet avtale.

Alternativ B) Utviklingsselskap/Næringsforening

Et alternativ er å organisere reiselivsnæringen gjennom utviklingsselskap og/eller næringsforening. Næringsforeninger er normalt medlemsorganisasjoner med formål å være interesseorganisasjon. I flere regioner fungerer næringsforeningen som paraply for den lokale reiselivsnæringen.

I Fauske har Fauna fungert som et samarbeidsorgan for reiselivsnæringen. Det kommunale foretaket har gjennom flere år vært aktiv og fremtidsrettet i samarbeidet med reiselivsnæringen. Det gjennomføres også et prosjekt i regi av Fauna, «Opplev Sulis», med mål om å styrke besøksnæringen i Sulitjelma, men også bidra til å tydeliggjøre sammenhengen mellom reiseliv- og samfunnsutvikling.

Mulighetene her er blant annet et interkommunalt prosjekt som gjør at kommunene får en utvidet tilnærming til reiselivsnæringen. Dette kan også samkjøres med andre utviklingsprosjekt, og på tvers av næringer. For at arbeidet skal være målrettet bør man ha en strategisk plan med handlingsdel, samt et klart og definert mandat som utfyller behov reiselivsnæringen har i dag.

Alternativ C) Lokalt reiselivslag

Et alternativ er å starte eget lokalt reiselivslag, med andre ord en mindre versjon av et destinasjonsselskap som drives på lokalt nivå. Den siste tidens utvikling av reiseliv har gått bort fra denne modellen for å skape et mer helhetlig reiselivsprodukt. Denne helhetlige satsingen er anbefalt å ta under naturlige avgrensede mål, og ikke nødvendigvis kommunegrensene. Dette baseres på at ensidig geografisk fokus vil være begrensende for merkevaren, og derav også kundegruppen. Alternativet da er mer lag som har en spesialisert kundegruppe, f.eks. alpint.

Utfordringen er at det begrenser medlemskap, engasjement og/eller aktivitet av aktører som havner utenfor den valgte nisjen. NHO Reiseliv anbefaler selv til å begrense antall destinasjonsselskaper og heller forsterke dem gjennom økt samordning. Å danne en finansiell basis for å dekke oppgaver som tilhører et destinasjonsselskap er også krevende.

Med bakgrunn i regjeringens strategi for reiselivet, samt NHOs anbefalinger, vurderes det dithen at det er ressurskrevende og mindre hensiktsmessig å organisere seg lokalt på Fauske gjennom et lokalt reiselivslag.

Alternativ D) Bedriftsnettverk

På kort sikt kan bedriftene etablere eller knytte seg til et allerede eksisterende bedriftsnettverk i Fauske eller Salten, som jobber med konkrete prosjekter. Det gis årlig ut tilskudd til etablering av såkalte klynger av blant annet Innovasjon Norge. Det er ikke undersøkt hvorvidt det er midler igjen til dette i år.

I dag finnes det et konkret bekjent reiselivsnettverk i Indre Salten. «Visit Saltdal» er primært et bedriftsnettverk for reiseliv i Saltdal kommune, men nettverket har rekruttert medlemmer utenfor kommunegrensene etter ønske fra aktørene. Dette er et treårig hovedprosjekt som går inn i år tre. For øvrig er Saltdal kommune i tillegg med i «Destinasjon Salten»-samarbeidet.

Med bakgrunn i dette vurderes det som om at et bedriftsnettverk på tvers av kommunegrensene er et alternativ som kan utfylle visse behov reiselivet har på lokalt nivå. Derav kan det organiseres kompetansehevende tiltak på lokalt nivå, samt at bedriftene får en større frihet til aktiviteter og samarbeid i forbindelse med nettverket. Det vurderes dithen at et bedriftsnettverk ikke dekker direkte de arbeidsoppgavene et destinasjonsselskap har, og dermed ikke nødvendigvis oppfyller det behovet man eventuelt måtte ha knyttet til blant annet markedsføring, synlighet og utvidelse av nettverk.

I større skala finnes det andre interkommunale klynger. Innovative Opplevelser er et samarbeid mellom næringslivet ved bedriftene i klyngen, virkemiddelapparatet, og forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Bedriftene som deltar i næringsklyngen holder til i Nordland, dvs. i regionene Lofoten, Vesterålen, Ofoten, Salten og Helgeland samt på Svalbard. I tillegg har man Arctic 365, som er et klyngenettverk for reiselivsbedrifter som arbeider med utvikling av vinterturismen til Nord-Norge.

Det konkluderes med at det bør utredes for muligheter til interkommunalt samarbeid på tvers av kommunene som kan dekke behov som bedrifter måtte ha på lokalt nivå. Det er ikke anbefalt å erstatte dette samarbeidet med et interkommunalt samarbeid med fokus på destinasjonsmarkedsføring, synlighet og markedsposisjonering, som «Destinasjon Salten».

Mulige konsekvenser av å ikke videreføre avtale

Slik saksbehandler tolker det vil de direkte konsekvensene av å gå ut av samarbeidet være:

- Synlighet knyttet opp mot Visit Bodø kan bli borte.
- Fauske kommune ikke tas i betraktning i destinasjonsmarkedsføringen og at produktoppføringer som ikke er tilknyttet en bedrift vil bli fjernet. Derav blant annet «10 på topp».
- Fauske kommunes synlighet vil minkes, og innhold fra kommunen vil ikke tas med i fremtidig digital innholdsproduksjon fra Salten for sosiale medier.
- Informasjon om turistinformasjon vil ikke bli publisert i Visit Bodøs materier.

- Fauske kommune vil ikke lenger få en helside med presentasjon i den analoge destinasjonsguiden.
- Potensielle presseturer og visningsturer prioriteres ikke til Fauske med mindre den går til en spesifikk medlemsaktør i kommunen.
- Fauske kommune kan ikke be om å få delta på kurs eller kompetansehevende formål i regi av Visit Bodø, som er forbeholdt medlemmer.
- Fauske kommune kan ikke be om å få delta på samlingspunkt i regi av Visit Bodø sammen med de andre samarbeidskommunene der man blir presentert resultater av kampanjer og følger opp tiltak.

Konklusjon

Det konkluderes med at det ikke er utredet i stor nok grad alternative løsninger for organisering av reiselivet på destinasjonsnivå. Det vurderes allikevel dithen at det kan være hensiktsmessig å organisere reiselivet på ulike måter, deriblant gjennom effektive bedriftsnettverk.

Ved videreføring:

Deltakelse i Destinasjon Salten-samarbeidet bør ha mulighet for oppsigelse med skriftlig varsel på tre måneder, dersom man skulle komme til en beslutning på et senere tidspunkt at man ønsker å benytte seg av andre måter å organisere reiselivsnæringen på.

For å optimalisere utnyttelsen av en eventuell videreføring anbefales det å sette av ressurser som bistår i å forsterke synligheten, markedsføringseffekten, samt bidra opp mot innholdsproduksjon.

Det vurderes dithen at avtalen har behov for nye forhandlinger, og at Fauske bør være tydeligere på forventninger og mål med samarbeidet. Dersom avtalen konkretiseres i større grad kan det det føre til mer effektivt samarbeid og tydelighet på leveranse.

Ved at avtalen løper ut:

Fauske kommune frigjør inntil kr. 600 000,- i løpet av to år. Det konkluderes med at dersom man lar avtalen løpe ut, så bør midlene forbeholdes utvikling av reiseliv i kommunen, og at man gir Fauna i samarbeid med reiselivet et mandat med å vurdere en hensiktsmessig strategi som kan utvikle reiselivet slik man ønsker det. I løpet av seks måneder bør målet være at man har kartlagt og gjort opp en vurdering på hvordan vi kan optimalisere og effektivisere utviklingen av reiselivet i Fauske kommune, samt at det er testet ut én eller flere metoder, utover organisering gjennom regionalt destinasjonsselskap.

Destinasjon Salten

Avtale mellom Fauske kommune og Visit Bodø

Denne avtalen ble inngått den 24.07.2018 mellom

(1) **Fauske kommune, org nr 972 418 021, Torggata 21, 8200 Fauske og**

(2) **Visit Bodø, org. 992 518 715, postboks 514, 8001 Bodø**

1. Formålet med avtalen

1.1 Det skal utvikles en felles Destinasjon Salten med fokus på de bærekraftige reiselivsmerkevarene i Salten og på spydspissene i regionen. Disse merkevarene og spydspissene skal utvikles og legges til grunn i kommunikasjonsarbeidet. Markedsføringsfokus legges på disse, ikke på kommunene i Salten.

1.2 Det forutsettes at det utarbeides en" profileringsstrategi" for Destinasjon Salten som tydeliggjør hvilke spydspisser og innhold som skal ha prioritet i profileringen av" merkevarene" i Salten.

1.3 Visit Bodø er et selskap som representerer reiselivsaktører i Salten, inkludert kommunene. Reiselivsbedrifter i Salten skal være knyttet til Visit Bodø gjennom egne samarbeidsavtaler.

1.4 Visit Bodø skal gjennom målrettet markedsføring, kompetanse- og produktutvikling bidra til økt omsetning for reiselivsaktører i Salten og arbeide med utvikling av Salten som reisemål.

1.5 Denne avtalen regulerer innholdet i samarbeidet mellom Visit Bodø og Fauske kommune om markedsføring og utvikling av Salten som reisemål.

1.6 Visit Bodø vil inngå tilsvarende avtaler som denne avtalen med andre kommuner i Salten, hvor det er reiselivsaktører, samt med eventuelt omkringliggende kommuner som ønsker å kjøpe og motta tjenester knyttet til reiselivet.

1.7 Det er inngått en overliggende rammeavtale med Visit Bodø og kommunene gjennom Rådmannsutvalget i Salten som sammen med denne avtale definerer leveransen av tjenester til kommunene og hva hver enkelt kommune skal betale for leveransen.

1.8 Avtalen inngås videre på bakgrunn av følgende vedtak i kommunestyret 13.12.16:

Avtalen mellom destinasjonsselskapet og kommunen skal ha en utforming som ivaretar Fauske kommunes mål/strategier for utvikling av reiseliv/opplevelsesnæringer

- *Hovedmålsettingen skal være å selge Salten som region.*
- *En styringsgruppe bestående av deltakende kommuner skal være rådgivende i hele prosessen.*
- *Det søkes Irisfondet og andre virkemidler om å få tilskudd til prosjektet også for år 2 og 3.*

2.0 Kommunen

2.1 Tilrettelegging

Kommunen har ansvar for tilrettelegging av lokal infrastruktur, arealer, lokal næringsutvikling, vertskap i fellesrommet (utenfor bedriftene) og fellesgoder (i samarbeid med næringsaktørene og Visit Bodø).

2.2 Deltagelse

Kommunen må være en aktivt deltakende part inn mot Visit Bodø og bidra med informasjonsflyt mellom reiselivsbedriftene i Salten og Visit Bodø. Dette skal gi en god kommunikasjon og bedre mulighet for å ta ut vekstpotensialet for bedriftene i kommunen.

2.3 Næringsapparat

Kommunen kan etter nærmere avtale stille sitt næringsapparat til disposisjon for å forsterke samarbeidet mellom bedriftene i kommunen og Visit Bodø.

2.4 Strategiske planer

Kommunen skal kommunisere sine strategiske planer for reiselivsutvikling i kommunen til Visit Bodø og løpende melde inn sine ønsker og behov til Visit Bodø.

2.5 Evaluering

Visit Bodø vil ta initiativ til et årlig evalueringsmøte for gjennomgang av oppgavene denne avtalen dekker.

2.6 Målsetting/hensikten med anskaffelsen

Målsetting:

Målsettingen med samarbeidet og leveransene er å øke sysselsetting, omsetning og resultat i reiselivsnæringen i de gjeldende kommuner som har inngått avtale med Visit Bodø.

2.7 Hensikten med leveransen av tjenester.

Hensikten med avtalen er at Visit Bodø sin leveranse av tjenester skal arbeide for å synliggjøre Salten og Saltenkommunenes opplevelser og attraktivitet som reisemål gjennom å:

- Bidra til å skape innhold i, og utvikle, merkevaren Destinasjon Salten.
- Bidra til økning i besøksnæringen i Salten.
- Bidra til økt turisme og forlenget oppholdstid i Salten.
- Bidra til å utvikle området til et tydelig, tilgjengelig og helhetlig reisemål med helårsperspektiv.
- Bidra til kompetanseutvikling i reiselivsnæringen i Salten.
- Etablere og være et felles talerør for reiselivsnæringen i Salten.
- Etablere koordineringsledd regionalt og nasjonalt for fellesoppgaver i Salten.
- Sikre implementering og iverksetting av lokal og regional reiselivsstrategi i Salten.
- Sikre aktiv deltagelse i samarbeid med Visit Norway.
- Veilede reiselivsaktørene i valg av mulige system for nasjonal og regional booking.
- Utvikle bærekraftige merkevarer som styrker merkevaren Destinasjon Salten som reisemål.

3. Leveranse av tjenester til kommunene. Visit Bodøs oppgaver

3.1 Visit Bodø skal aktivt og målrettet markedsføre Destinasjon Salten som reisemål for turister og styrke Destinasjon Saltens konkurransekraft og markedsposisjon i norsk reiseliv.

3.2 Visit Bodø skal aktivt jobbe for at reiselivet i Salten er godt representert og synlig inn i relevante politiske fora, på relevante møter, konferanser og andre møteplasser som er riktige.

3.3 Visit Bodø skal være et naturlig kontaktpunkt mellom gjester og kommunene og bedriftene og må kunne koordinere henvendelser videre ut i riktige ledd i forhold til gjestenes ønsker om opphold og opplevelser.

3.4 Visit Bodø skal bidra til å utvikle en bærekraftig og konkurransedyktig reiselivsnæring i Salten, og skal ved å initiere og gjennomføre næringsfremmende tiltak arbeide for økt og bedre næringsvirksomhet i en langsiktig utvikling for reiselivsbedriftene i regionen.

3.5 Visit Bodø skal være en kreativ partner for nyskaping og vekst, samt å bidra til å skape økt samarbeid mellom reiselivsaktørene i kommunen og Saltenregionen.

3.6 Visit Bodø skal sørge for god oppfølging mot bedrifter og kommuner, gjennom kommunikasjon, og tilrettelegging av møteplasser som temamøter, fagkonferanser o.l

3.7 Visit Bodø skal ta initiativ til og bidra til kompetanseutvikling for reiselivsaktørene og deres samarbeidspartnere i kommunen.

3.8 Visit Bodø må, og skal være, et kompetansesenter for reiselivsbedriftene i kommunen og Salten. Visit Bodø må ha kompetanse på hvor man bør være synlig i markedet og i hvilke distribusjonskanaler som til enhver tid er best.

3.9 Visit Bodø skal til en hver tid ha tilgang til riktig markedskunnskap som kan brukes både til forbedring av eksisterende og utvikling av nye tilbud.

3.10 Visit Bodø skal være et kompetansesenter for reiselivet, bidra med råd og veiledning i reiselivsfaglige spørsmål og kunne kobles riktig kompetanse inn mot aktører med utviklingsønsker.

3.11 Visit Bodø har ansvar for å produsere og fremlegge offentlig tilgjengelig statistikk for reiselivsaktiviteten for Destinasjon Salten.

3.12 Visit Bodø skal ta initiativ til et årlig evalueringsmøte mellom partene i hver av kommunene for gjennomgang av leveransen av oppgavene avtalen dekker.

4. Tilleggstjenester

Visit Bodø kan utføre andre tjenester for kommunen og reiselivsaktørene i kommunen mot avtalt vederlag utover det vederlag som er bestemt for leveransen av grunnpakken.

Eksempler på slike tjenester og oppgave, koordineringsansvar, deltakelse eller gjennomføring kan være:

4.1 Destinasjonsmarkedsføring gjennom kommunikasjons- og markedstiltak, herunder i

brosjyrer og annet trykket materiale, på egne og eksterne hjemmesider, gjennom sosiale medier, i artikler, på arrangement og messer og i andre kommunikasjonskanaler.

4.2 Visit Bodø skal kunne ta på seg arbeidsgiveransvar for en eller flere lokalt ansatte reiselivspersoner med ansvar for lokalt vertskap og andre tjenester kommunen ønsker å kjøpe mot en avtalt pris, som ikke er dekket av denne avtalen.

4.3 Visit Bodø skal kunne ta på seg rollen som koordinator, prosjektleder og/eller prosjektansvarlig inn i relevante prosjekter mot en avtalt pris, som ikke er dekket av denne avtalen.

4.4 Øvrige tilleggstjenester er definert i vedlegg 1, Tjenester

5. Kommunens vederlag til Visit Bodø

5.1 Kommunen skal betale Visit Bodø NOK 294 734,- pr. år eks. mva. i vederlag for tjenestene som Visit Bodø utfører på vegne av Kommunen under denne avtalen. Grunnpakke- nivå 1.

5.2 For tjenester utover det som inngår i grunnbeløpet i avtalen (punkt 4.1) avtales tjenester og priser for disse i vedlegg 1, til denne avtalen.

5.3 Tjenester definert under punkt 4.2 kan prises og avtales i denne avtalen eller gjennom separate vedlegg som omfatter pris og leveranse med denne avtale som hovedavtale.

5.4 Dersom det ønskes en samlet leveranse av tilleggstjenestene i nivå 2, kan det avtales en samlet godtgjørelse for disse tjenestene.

6. Andre tjenester for kommunen

6.1 Avtalen dekker ikke kjøp av rene markedsføringstjenester eller synlighet i felles kampanjer for kommunen og heller ikke koordinering av konkrete prosjekter. Dette må avtales og prises i tillegg iht. punkt 5.2 og 5.3.

6.2 Visit Bodø skal i tillegg til punktene definert i denne avtalen kunne levere tjenester nærmere beskrevet i vedlegg til avtalen. Kommunen skal betale for disse tjenestene slik det er nærmere presisert i vedlegget.

6.3 Visit Bodø skal kunne ta på seg prosjektoppdrag for Kommunen til en avtalt pris. Slike oppdrag settes inn i egne avtaler for det enkelte oppdrag og faktureres utenom denne Avtalen.

7. Varighet og oppsigelse

7.1 Avtalen løper i 3 år, fra 01.01. 2018 til 31.12. 2020. Kommunen har rett til å si opp Avtalen tidligere ved å gi Visit Bodø tre måneders skriftlig varsel.

7.2 Kommunen kan forlenge Avtalen med to år ved å gi skriftlig varsel til Visit Bodø senest tre måneder før Avtalens utløp etter punkt 7.1.

7.3 Partene har rett til å heve Avtalen med øyeblikkelig virkning dersom den annen Part vesentlig misligholder sine forpliktelser etter Avtalen, vedlegg eller senere tilleggsavtaler.

8. Diverse

Partene er hver for seg ansvarlige for sin egen skatteposisjon, og innkjøp iht. offentlige innkjøpsregler.

9. Standard avtalevilkår, enkeltanskaffelse, konsulent-tjenester.

Vedlagt følger dokument om standard avtalevilkår, enkeltanskaffelse, konsulenttjenester. (vedlegg 2) som regulerer avtaleforholdet mellom hver enkelt kommune og Visit Bodø som Visit Bodø.

10. Signatur

Denne Avtalen er undertegnet i to eksemplarer, ett til hver av Partene.

For Fauske kommune	For Visit Bodø
Dato: 21/8 - 2018	Dato:
Signatur:	Signatur:
Navn med blokkbokstaver: JØRN STENE	Navn med blokkbokstaver: ANN-KRISTIN R. NILSEN

FAUSKE KOMMUNE ORDFØREREN

Destinasjonssamarbeid Salten 2018 – 2020 (2022).

Aktivitetsplan 2020.

Grunnpakke.
Som samarbeidskommune med Visit Bodø får du en basispakke der følgende tjenester er inkludert. Basispakken er tuftet på avtalene som er inngått mellom Visit Bodø og de enkelte kommunene for 2018 - 2020 (2022). i løpet av første halvår av 2020 vil Visit Bodø besøke samtlige kommuner i Salten. Under møtene vil vi legge en plan for innholdsproduksjon og samarbeid for 2020.

1.0 Markedsføring.

Destinasjonsmarkedsføring, merkevarer og spydspisser.
Destinasjonsmarkedsføring / profilering er en del av kommuneavtalene. Målet er at markedsaktivitetene i sum utgør en helhetlig og kundeorientert markedskommunikasjon som skaper økt reiselyst til regionen hele året innenfor definerte besøksprofiler og geografiske markeder.

1.1 Destinasjonsmarkedsføring, merkevarer og spydspisser.

Visit Bodø markedsfører Salten som et helhetig reisemål for besøkende nasjonalt og internasjonalt: En attraktiv by i en opplevelsesrik region.
Markedsføringsfokuset legges på de bærekraftige merkevarene og spydspissene i regionen, og ikke på de enkelte kommunene i Salten.
Destinasjonsmarkedsføringen gjøres blant annet gjennom et tett samarbeid med Nord Norsk Reiseliv og Innovasjon Norge / Visit Norway.

For å komme fram til et sett felles spydspisser og merkevarer er det gjort kartlegginger blant annet gjennom kommunenes 10 på topp lister og 55 forførende friluftsmål, tilrettelagte kajakk- og sykkelturer i samarbeid med Salten friluftsråd. Det er også gjort en ressurskartlegging av opplevelsessortimentet i regionen holdt opp mot markedsinnsikt og markedsanalyser internasjonalt.

Spydspissene og merkevarene er systematisert i 6 kategorier spydspisser som danner strategisk retning for profilering, innholdsproduksjon og historiefortelling framover. Markedsføring og profilering er en dynamisk prosess som må holdes åpen i forhold til trender i markeder og kundebehov i tillegg til opplevelses- og destinasjonsutviklingen i Salten.

Kartlagte spydspisser per 01.01.2020:

Naturen og aktive opplevelser
Toppturer med havutsikt
Sykkel og sjøsprøyt
Sykkelturer
Strandliv
Jakt & fiske
Kajakkturer
Friluftsliv – forførende friluftsmål
Hundekjøring
Snø og vinteropplevelser

Levende kultur og historie
Levende & åpne lokalsamfunn
Kystkultur; Handelssted, fyr og fiskevær
Jektefart
Industrihistorie
Krigshistorie
Historiske begivenheter
Kirkesteder
Samisk kultur
Håndtverk
Hamsunsenteret og litteratur

Spektakulære naturfenomen
Saltstraumen
Svartisen
Tilrettelagte steder å se nordlyset
Nasjonalparker
Polarsirkelen / Arktisk område

Byliv
Kafè
Shopping
Festivaler
Kulturtilbud

Bodø som motor
Inn til Bodø og ut til Salten
Bodø lufthavn
Trafikknutepunkt
Store arrangement
Nord Universitet
Bodø Havn – cruisehavn

Moderne kultur og samfunnsutvikling
Bærekraftig destinasjon
Arkitektoniske bygg i naturen
Bodø 2024 – Europeisk kulturhovedstad
Stormen bibliotek og konserthus
Festivaler – gjerne i naturen
Ny by – ny flyplass
Matopplevelser

1.2 Digital synlighet – Web og sosiale medier.

Sosiale medier brukes aktivt for å promotere destinasjonen, kommunisere med besøkende, og skape trafikk til vår og medlemmenes nettside. Vår nettside hadde 400.000 treff i 2019, og vi forventer ca. 600.000 treff i 2020. Det jobbes aktivt for å øke antall følgere og spre kjennskap og kunnskap om Bodø & Salten. Facebook-siden vår har over 18.000 følgere, og instagramprofilen @visitbodo har ca. 15.000 følgere fra hele verden. Rekkevidden for innleggene på Facebook i 2019 var ca 1,7 millioner. Nesten 75.000 bilder har blitt tagget med #visitbodo på instagram. Din bedrift/kommune kan synliggjøres på vår instagramkonto

@visitbodo dersom dere kontinuerlig legger ut bilder og bruker våre hashtagger **#visitbodo** og **#mittsalten**. Slik kan vi dele videre.

Følgende synlighet er pr. 01.01.20 inkludert i kommunenes pakke:

- Kommunene har alle hver sin side på visitbodo.com der det presenteres en «10 på topp» liste over opplevelser. Her linkes det til produktsidene til medlemsbedriftene lokalisert i de enkelte kommunene.
- Visit Bodø sørger for at alle kommunene er representert i innholdet som deles på SoMe.
- Info om alle turistinformasjoner i Salten
- Info om «hvordan reise til Salten» og «hvordan reise i Salten»
- Vi produserer destinasjonsinnhold til visitbodo.com og sosiale medier hvert år. Det produseres og deles ulike tema-artikler, tips, turforslag o.l. etter et årshjul/innholdsplan som f.eks; badestrender i Salten, Festivalsommer, Familieaktiviteter, Top 15 instasteder etc.
- Forførende friluftsmål
- Lokales tips til besøkende – portretter

Fokus 2020

- Utvikling av korte opplevelsesruter
- Produksjon av bilder/video
- Oppgradering av kommunesidene på visitbodo.com. Forbedringer gjøres med tanke på både innhold og design. Forbedringene gjøres i dialog med hver enkelt kommune.
- Søkemotoroptimalisering
- Oppgradering av visitbodo.com
- Faktavideo om de store naturfenomenene i regionen

- Innholdsplanen 2020 baseres på de seks spydspissene.
    - Spektakulære naturfenomen
    - Naturen – aktive opplevelser
    - Levende kultur og historie
    - Moderne kultur og samfunnsutvikling
    - Byliv
    - Bodø som motor
- Det vil i tillegg til dette bli laget en egen tiltaksplan for hver enkelt kommune. Denne tiltaksplanen lages etter kommunemøtene er avhold i løpet av første halvår av 2020. Tiltaksplanen vil inneholde konkrete plan på innholdsproduksjon for dette året, og godkjennes av hver enkelt kommune.

Destinasjonsguide.

Alle kommuner og overordnet destinasjonsinnhold presenteres i den årlige offisielle Bodø & Salten-guiden. Bedriftene betaler egne produktoppføringer. Guiden produseres in-house hos Visit Bodø og trykkes i ca. 50.000 eksemplarer på tre språk: norsk, engelsk og tysk. Den distribueres til alle turistinformasjoner i Salten og til alle hotell og trafikknutepunkt i Bodø & Salten, samt andre strategiske punkter som turistinformasjonen i Lofoten, Vesterålen, Helgeland og Polarsirkelen. Den benyttes i tillegg som verktøy på workshops og i pressearbeid. Guiden er nedlastbar som PDF på vår nettside. Det sendes ut et oppsett på kartlegging av hvor destinasjonsguide er tilgjengelig, hvor mange er bestilt og hvor mange står i rest per språk. Ved årets gjøres det opp status på distribusjon i den enkelte kommune.

1.3 Presseturer.

Pressearbeid er en viktig del av arbeidet med å skape reiselyst til regionen, og for å skape større nasjonal og internasjonal kjennskap og kunnskap om Bodø & Salten. Gode artikler, TV-programmer, videoer og SoMe-innlegg kan gi fantastisk eksponering til en brøkdel av kostnadene ved annonsering i tilsvarende medier. I tillegg oppleves redaksjonell omtale som mer troverdig og interessant for mottakeren. Forespørslene på å være vertskap for presse kommer til oss fra Innovasjon Norge/Visit Norway via Nord Norsk Reiseliv, og turene arrangeres som et samarbeid mellom alle tre parter og de aktuelle aktørene. Hver forespørsel vurderes med utgangspunkt i våre valgte målgrupper, geografiske markeder og behovssegmenter. Vi får også forespørsler direkte fra bloggere, influensere og presse. Ved slike henvendelser vurderes de fortløpende og vi tar kontakt med NordNorsk Reiseliv og Innovasjon Norge dersom det er aktuelt. Visit Bodøs hovedoppgave ved presseturer er planlegging av program og samarbeid med reiselivsaktørene i regionen slik at pressen får besøkt de stedene og menneskene som samsvarer best med deres interesser, målgrupper, medier og temaer. Vi er også vertskap og tar imot pressen når de kommer, gir de informasjon og ser til at programmet går fint. Vi tilstreber å spre pressebesøkene utover hele Salten, og å ha en god kommunikasjon med kommunene i Salten slik at vi har oversikt over de gode historiene.

1.4 Visningsturer.

Visningsturer arrangeres for turoperatører og/ eller agenter for å øke salg direkte til deres markeder. Visningsturene er hovedsakelig for grupper, der representanter fra Innovasjon Norge, NordNorsk Reiseliv og Visit Bodø er med for å bygge unike relasjoner til turoperatørene. Programmene vil ligne presseturene, men med spesielt fokus på kjøpbare opplevelser. Her er det store muligheter for destinasjonen og aktørene å selge inn sine produkter. Medlemsbedrifter får tilbud om å vise seg frem på relevante turer, med forbehold om at opplevelsene tilbys til visningsbetingelser.

Workshops og messer.

I løpet av året deltar Visit Bodø på workshops og messer for å selge inn Bodø & Salten som reisemål til cruise, MICE og ferie/fritid (Turoperatører). Hvilke aktiviteter vi deltar på bestemmes av utvalgte geografiske marked og segmenter. Bl.a. deltar vi årlig på Norwegian Travel Workshop (NTW), som er det store treffet for norsk reiseliv og utenlandske turoperatører. Se bransjenett for aktivitetskalender 2020. Turoperatørkatalogen sendes ut i to eks til deltakerne i arbeidsgruppen når den er ferdigstilt.

2.0 Nettverk.

2.1 Deltakelse i eksterne nettverk.

Visit Bodø representerer Salten i eksterne nettverk, i relevante politiske fora, på relevante møter, konferanser og andre riktige og viktige møteplasser.

2.2 Bransjetreff.

Medlemsbedrifter og kommuner inviteres til bransjetreff minimum en gang i året. Bransjetreffene gir mulighet for å bygge relasjoner, treffe andre reiselivskollegaer og faglig påfyll i et uformelt forum.

3.0 Kompetanse.

3.1 **Saltenkonferansen.**

Medlemmer og kommunerepresentanter inviteres til å delta på en årlig konferanse for reiselivet i Salten som arrangeres av Visit Bodø. Her blir det faglig påfyll innen relevante og etterspurte tema for å øke kompetanse og eksportmodenhet i regionen. Det blir også en god arena for nettverksbygging på tvers av kommunegrenser.

3.2 **Bransjeforum.**

Alle medlemmer og samarbeidspartnere har tilgang til Facebook-gruppen «Visit Bodø Info» og bransjenettet på visitbodo.com der vi legger ut relevante oppdateringer, dokumenter, viktige datoer og annen nyttig informasjon.

3.3 **Rådgivning.**

Visit Bodø skal være et kompetansesenter for bedrifter og kommuner i Salten. Ta kontakt med oss dersom du vil vite mer om hvordan du kan få mest mulig ut av samarbeidet. Dette kan gjelde sosiale medier, nettsider, markedsføring m.m. dersom du har andre spørsmål som vi ikke kan hjelpe med, kan vi forsøke å henvise videre til andre aktuelle leverandører – for eksempel gode reisleivsfotografer, oversetter, rådgivere etc.

3.4 **Infobrev.**

Det vil være økt fokus på internkommunikasjon i 2020. Visit Bodø skal sende infobrev til alle medlemmer og kommuner annen hver måned, oftere ved behov. Infobrevet vil inneholde informasjon fra Visit Bodø som er relevant for mottakerne. Det være seg hva som skjer hos oss, hva om skjer i reiselivet, gladsaker og informasjon generelt.

3.5 **Kurs.**

Medlemsbedrifter og kommuner får invitasjon til relevante kurs og workshops. Tema for kursene settes ut fra behov hos bedrifter og partnere, og ut fra endringer i trender og i markedet. I samarbeid med kommunene i Salten kan vi sette opp ulike kurs og workshops tilpasset nivå og behov i de ulike kommunene. Primært arrangeres dette for reiselivsbedrifter med medlemskap i Visit Bodø, men andre kan også delta for en ekstra kostnad. Etter kommunemøtene som blir arrangert i vår vil vi med hver enkelt kommune bli enige om hvilke kurs det er behov for i deres kommune. Som eksempler på kompetanseheving, arrangerte vi i 2019 følgende:

- Kursrekken #smartpånett med tre foredrag og fire workshops
- 4 Workshop på Bokún – Digital booking
- 4 Kurs i Sosiale medier

Fokusområder innen kompetanseheving 2020:

- Bærekraftig reisemålsutvikling
- Digital innholdsproduksjon og distribusjon
- Trafikkmåling og gjestedøgns-statistikk

Oppsummering av leveranser til Fauske kommune og medlemmer i Fauske 2019 og 2020.

Medlemmer

Status 3. november

Bedrifter medlem

- Fauske hotell
- Fjellfarer
- Han Sylte
- Sulitjelma Turistsenter

Fauske bygdetun og Sulitjelma gruvemuseum er med gjennom Nordlandsmuseet

Produktoppføringer på visitbodo.com

- Samisk kulturarv i Sulitjelma
- Lokal sightseeing - Isbrevannet ved Sulitjelmabreen
- Historisk vandring – Jakobsbakken til Granhei
- Historisk vandring på Jakobsbakken
- Langrenn i Sulitjelma
- Sulitjelma Turistsenter
- Jakobsbakken Mountain Resort
- Fauske hotell
- Yoga i den arktiske fjellheimen
- Aktiviteter til samlinger for bedrifter
- Guiding langs Sulitjelmabanen
- Fjellvandring
- Vinteropplevelser i historiske omgivelser
- Hudesledetur i «Europas siste store villmark»
- Nordlysjakt på Jakobsbakken
- Fjellfarer

Markedsføring.

Destinasjonsmarkedsføring merkevarer og spydspisser

I 2019 og 2020 har vi jobbet etter fem spydspisser som har vært førende i alt av innholdsproduksjon: (1) Naturen og aktive opplevelser, (2) Lokal kultur og historie, (3) Spektakulære naturfenomen, (4) Moderne kultur og samfunnsutvikling, og (5) Byliv.

Det har vært mye fokus på produksjon av artikler til visitbodo.com, og av bilder og video til bruk i markedsføring av destinasjonen. I 2020 har vi til nå produsert 18 videoer på ulike tema der vi har inkludert kommuner og medlemsbedrifter

når vi har planlagt produksjon innenfor tema og områder som passer. Vi har også hatt leveranse av til sammen flere hundre bilder fra ulike fotografer dette året.

Innholdsproduksjon 2020 Fauske
Dette er saker eller videoer hvor Fauske er inkludert.

Roadtrips i Salten:
I forbindelse med sommerkampanjen 2020 ble det produsert fire turforslag på kjøreruter i Salten. En av disse turene gikk fra Bodø til Sulitjelma med flere stoppesteder langs veien. Fauske var også synlig i kjøreruten til Steigen og Hamarøy. Denne turen ble det også produsert video på av et eksternt mediebyrå der vi filmet i Fauske sentrum.

Roadtrips i Salten → Roadtrip til Sulis

Innholdssaker på visitbodo.com der Fauske og/eller medlemsbedrifter fra Fauske har vært inkludert sommeren og høsten 2020:

- 9 ting du må gjøre i høst
- 10 lokale turfavoritter
- Lokale Insidertips – Intervju med Mathilde Winther(ble også publisert i Bodø & Salten guiden 2019)
- Saltens råeste fossefall
- De beste gavene fra Bodø & Salten
- Hvor kan man leie aktivitetsutstyr?
- En reise i nordnorsk lokalmat

I tillegg nevnes Fauske og medlemsbedriftene i kommunen i alle andre saker hvor det er naturlig.

Utover dette planlegges det mer innholdsproduksjon på innland og vinteraktiviteter utover vinteren 2020/2021.
Det er også planlagt en sak på «Hvor er det best å se nordlyset i Fauske». Vi venter på informasjon og bilder fra Fauske kommune.

Digital synlighet – web og sosiale medier
Det har vært mye fokus på å løfte og øke trafikken inn til visitbodo.com i 2020. Det har blitt jobbet både med design, logisk kategorisering av innhold, produksjon av inspirerende innholdssaker, oppdatering av produktoppføringer og kommunesider, og søkermotoroptimalisering.

Resultatene viser at jobben som har blitt gjort har hatt stor effekt. Totalt i 2019 hadde visitbodo.com 400.000 treff, og i utgangen av august hadde vi i 2020 allerede 685.000.

Vi har også løftet satsingen på sosiale medier de siste to årene. I 2019 hadde vi ekstra fokus på Instagram og i 2020 har vi hatt ekstra fokus på Facebook.

Facebook 1. jan – 1. sept. 2020	Instagram 1. jan – 1. sept. 2020
Resultater i perioden Totalt antall følgere: 19.543 Nye følgere i 2020: +1062 Total rekkevidde i 2020: 1.682.204	**Resultater i perioden** Totalt antall følgere: *15.686* Nye følgere i 2020: +1.500 Rekkevidde i 2020: 877.669 Engasjement i 2020: 41.078 #visitbodo: +9.200 (totalt 83.600) #mittsalten: +4.100 (totalt 22.800)

Oppdatering av kommunesidene på visitbodo.com
Vi har hatt fokus på oppdatering av kommunesidene. Fauske har på sin side disse anbefalte aktivitetene:

- Se etter street art i Sulitjelma
- Skitur til Kvalhornet i nordlys
- Spise møsbrømlefse på Sjønstå gård
- Bade i Nordvika en varm sommerdag
- Badestamp hos Sulitjelma Turistsenter
- Skitur i Sulitjelma
- Nyt en fersk kanelsnurr hos Han Sylte
- Delta på folkefesten under Kobberløpet i april
- Hundeslede i Sulitjelma
- Besøk marmorbruddet i Løvgavlen

Det har blitt gjort en stor jobb på søkermotoroptimalisering av sidene, og kontinuerlig oppdateringer i tekst og bilder basert på sesonger. Dette har blitt gjort:

- Ny ingress
- Nye bilder
- Revidert 10-på topp anbefalinger
- Revidert «hvordan reise til» og opprettet egen underside med reisemåte pr. kommune
- Oversatt til engelsk
- Søkermotoroptimalisering

Resultater Fauske-siden 2019 vs. 2020

Sidevisninger januar - oktober 2019	Sidevisninger januar - oktober 2020	Prosentvis øking
1628	5549	240,85%

Destinasjonsguide 2019 og 2020

Begge år fikk kommunen en helside med presentasjon av ett turforslag i tillegg til kart og annen overordnet destinasjonssynlighet som kart og kommunepresentasjoner. I 2019 presenterte vi en dobbeltside portrettintervju av Mathilde Winther fra Han Sylte med lokale insider-tips. Guiden ble trykket i ca. 50.000 eksemplarer på tre språk, og distribuert til alle turistinformasjoner og

trafikknutepunkt i Nordland. Dette var inkludert som en del av samarbeidsavtalen.
(Prisen pr. helside for eksterne annonsører: 15.240 kr.)

Presseturer Saltdal

19. – 21. februar 2019
Tysk gruppe: Nord/Fjord – promotering av direkterute til Bergen med videre connection til Bodø.
6 stk. tyske journalister/influensere.

Highlights Bodø & Salten; Han Sylte og Valnesfjord; Jakobsbakken Mountain Resort i Sulitjelma (vinteropplevelser, gruvehistorie, street art); Hundholmen; Saltstraumen (Vinter-RIB og Tuvsjyen); Jektefartsmuseet; Nordlys.

Noen av resultatene etter turen:

- https://www.instagram.com/p/BuW49MPgYYf/?fbclid=IwAR0er_zwYRGEZtFJFIm2dca-D-vGutxfL-0ryspE6dCyHO66eEuPu9MQiCk
- https://www.instagram.com/p/Buau8ObgQe6/?fbclid=IwAR2KYhcBqMANjGdcAil7v9_LP9OG3Ey8INin7yQkFh_Qu2UFVzuTN4TpuDI
- https://www.instagram.com/p/BuekaK3gGDT/?fbclid=IwAR3KMwIiqFeNbatoYH3NECsdOV47hj9BmG8RX8QdI_GPd_EDHs_XxIwWYZQ
- https://www.morgenpost.de/reise/article216670149/Unterwegs-auf-dem-Gezeitenstrom-Saltstraumen-in-Norwegen.html?fbclid=IwAR0wa-R-GCoE42Hy2C7Rhnqbdx9oRbU5z6-fS0BCHPZppNEUKkNwZ64mtvk
- https://www.breitengrad53.de/friluftsliv-in-nordnorwegen-urlaub-in-norwegen/29579/?fbclid=IwAR3vLI7POihVwZjimIlplyyr5MvWD4u7ZBA04gQseV-92EtObL-zYQvpVg4
- https://meerblog.de/valnesfjord-bodo-norwegen/?fbclid=IwAR3cv_SCErq2TPZbpfmR0bYA7eMYR1IGevJCyo4V9CiIw7CN3EW_b_8E9_Q
- https://meerblog.de/bodo-slow-guide-tipps-norwegen/
- https://meerblog.de/valnesfjord-bodo-norwegen/
- https://meerblog.de/sulitjelma-streetart-jakobsbakken-norwegen/

18. – 20. mars 2019
Travel XP
Indisk TV-team på 4 stk. fra en av verdens største reisekanaler, Travel XP.
Tok kontakt med oss for å gjøre et program på Bodø & Salten, med ønske om fokus på vinteropplevelser. De ankom i bil på kvelden 18. og hadde ei natt i Bodø på Thon Hotel Nordlys. Dagen etter ble brukt til filming i Saltstraumen, hos Craig Alibone, på Roast/Scandic Havet, Street Art, og byliv i Bodø sentrum. På kvelden kjørte vi til Jakobsbakken Mountain Resort (Fjellfarer), der fikk de servert fantastisk treretters middag på kvelden. Dagen etter fikk de bruke hele dagen på å oppleve snø, hundekjøring og isfiske som ble filmet. De kjørte direkte videre til Narvik fra Sulitjelma. Programmet ble sendt i august 2019.

Visningsturer

FAM-trip 23. – 27. januar 2020
Danske turoperatører
Vi hadde en visningstur i januar 2020 for incoming operatører fra Danmark med 9 deltakere. Skulle besøkt Fjellfarer med aktiviteter og lunsj der, men på grunn av været måtte vi stoppe nede i Sulis. Der fikk vi en liten omvisning før vi lånte møterom på skolen og Fjellfarer hadde en presentasjon om sine tilbud der. Lunsjen ble inntatt på Fauske hotell.

Kompetanse.

Kurs

- #smartpånett 2019 (alle medlemmer og kommuner fikk tilbud om gratis deltakelse på kursrekken)
  - «Slik vinner du på nett» Alexander Tøgård. 25. sept.
  - «Sosiale medier og digital helhetlig kommunikasjon» Astrid Valen Utvik. 23. oktober
  - «Bedre business med smartere bruk av LinkedIn» Edgar Valdmanis. 27. november
- Webinar: Grunnleggende innføring i Instagram (12. mai 2020). Julie, Visit Bodø
- Webinar: Grunnleggende innføring i Facenook (13. mai 2020). Kristine, Visit Bodø
- Presentasjon av ferieundersøkelsen til Innovasjon Norge. Visit Bodø

I tillegg har vi delt og anbefalt 18 eksterne webinarer fra ulike aktører sommeren 2020. Alle kommuner og medlemmer har fått invitasjon til å delta kostnadsfritt.

Bransjetreff/Medlemsmøter

- 3. februar 2020

Oppfølgingsmøte Fauske kommune og Visit Bodø (fysisk).
I etterkant av møtet ble det skrevet en tiltaksplan for samarbeidet mellom Visit Bodø og Fauske kommune i 2020. Den ligger nedenfor.

- 14.mai 2020

Markedsmøte med presentasjon av sommerkampanjen (digitalt).

- 11. juni 2020

Møte for frontlinjepersonell (tilbud til alle medlemmer) (fysisk)

- 9.september 2020 (digitalt)

Markedsmøte Teams med oppsummering av resultatene fra sommerkampanjen og medlemsundersøkelse som ble gjennomført i etterkant av sommeren.

Tiltaksplan for Fauske kommune for 2020 basert på oppfølgingsmøtet i februar.

Hva	Hvem	Status
Revidering av ti på topp	Fauske kommune	OK
Informasjon om transport	Fauske kommune/Visit Bodø	OK
Mer informasjon om ti på topp	Visit Bodø – Fauske kommune må bistå med tekst og bilder etter	OK

	forespørsel fra oss.	
Egne underpunkter i menyen (slik som Bodø har)	Visit Bodø	Det er etablert egne knapper med turistinfo og «hvordan reise til» for alle kommuner.
Ny ingress	Visit Bodø/Fauske kommune	OK
Informasjon på engelsk	Fauske kommune – Visit Bodø kan bistå ved behov om korrekturlesing og/eller forbedre tekst. Vi kan også sette i kontakt med oversetter.	OK
Nye bilder og video	Fauske kommune	OK
Nye bilder og/eller video	Fauske kommune	1. desember
Være rådgiver for medlemmer i Fauske kommune med å få riktig informasjon ut på nettsiden – medlemmer er selv ansvarlig til å sende korrekt info og kontakte oss ved behov.	Visit Bodø	Hele året

Innholdsproduksjon 2020

Hva	**Hvem**	**Status**
Video fra Fauske kommune	Visit Bodø	Utgikk til fordel for sommerkampanjen.
Bilder/video Street art Sulitjelma, + Kart på web.	Visit Bodø publiserer – trenger bistand fra Fauske kommune til å lage kartet.	Venter svar fra Fauske på info til kart (mail 4. februar og 28. april).
Artikkel web om en av Ti på Topp Fauske	Visit Bodø	OK

Kommentar: Planen ble satt opp i februar og fulgte et løp i det vi trodde ble et ordinært år. Etter Covid-19 slo inn endret vi fokus i innholdsproduksjonen og gjennomførte en ekstraordinær sommerkampanje.

Evaluering Destinasjon Salten

Oppsummering – Fauske kommune

For Fauske kommune har mye av essensen i destinasjonssamarbeidet vært at næringsaktører skal ha fått en utvidet mulighet til å knytte seg til et utvidet kompetansenettverk som kan være nyttig i utviklingsprosesser, markedsposisjonering og eventuelle andre saker der spesiell markedskompetanse er nødvendig. Visjonen har vært at vi står sterkere sammen i et krevende marked, og Fauske er positive til samarbeid på tvers av grenser.

Fauske kommune har vært med og vedtatt en strategiplan for reiseliv i Salten (2017-2027). Der er visjonen «Salten – Opplevelser som setter spor» og økt verdiskaping og sysselsetting i reiselivsnæringen er et hovedmål. Avtalen som er signert med Visit Bodø er i all hovedsak formet med denne planen i bakgrunnen.

I avtalen tolkes det dithen at Destinasjon Salten skal være et reisemål for turister som det aktivt og målrettet skal markedsføre for, samt styrke konkurransekraften og markedsposisjonen til. **Vi vurderer at Destinasjon Salten aldri har vært en tydelig merkevare i dette samarbeidet**. Derimot har Visit Bodø lagt ned vesentlig arbeid på sosiale medier, nett og i brosjyrer for å gjøre Salten-regionen mer synlig. Vi har ikke fått tilstrekkelig dokumentasjon til å vurdere om Destinasjon Salten har kommet styrket ut av markedsposisjoneringen, og Salten-kommunene bør vurdere hvilken type statistikk vi har behov for.

Vi sitter igjen med en oppfatning av at **samarbeidet har bidratt til at regionen har blitt mer synlig for folk flest**, og at det er nødvendig med et helhetlig samarbeid for å komme dit man ønsker.

Rapporteringen tilsier at **Visit Bodø har deltatt tilstrekkelig på ulike konferanser, samt fora** der man har truffet på både sentrale aktører i Norge, men også jobbet aktivt med rekruttering. I tillegg har **Visit Bodø vært vertskap for delegasjoner fra større aktører og turoperatører**, som vurderes til å være en naturlig rolle for et destinasjonsselskap. På dette stadiet vurderer man at Visit Bodø har vært aktiv. Når det gjelder funksjonen som hub mellom gjester og bedrifter så er tilbakemeldingen fra lokale aktører at gjestene ikke har fattet interesse eller funnet veien via Visit Bodø.

En av verdiene som verdsettes høyt i Fauske er fokus på bærekraftig utvikling, deriblant miljømessige hensyn. Det vurderes dithen at **Visit Bodø gjør en innsats for å posisjonere Bodø og Salten gjennom markedsføring**. Det har derimot ikke blitt oppfattet at det er igangsatt noen direkte tiltak for å klimamessig bygge opp en bærekraftig destinasjon for hele Salten. Det tolkes derfor dithen at fokuset først og fremst har vært på de bærekraftige tilbudene i form av attraktivitet og spydspisser som er med på å danne en strategisk retning for profilering, framfor miljømessige tiltak. Bærekraftig destinasjon gjennom fokus på miljø bør i aller høyeste grad tas hensyn til da enkelte spydspisser som fremheves ofte er sårbare naturfenomener og attraksjoner som kan ha tydelige begrensninger når det kommer til kapasitet. Det vil være ønskelig å høre hvordan planen er og tankene rundt innlemmelse av hele Salten-regionen i den satsingen som allerede er i gang med Bodø som bærekraftig destinasjon.

Som destinasjonsselskap er ønsket at Visit Bodø skal inneha det fokuset og den kompetansen knyttet til reiseliv og besøksforvaltning der de fleste Salten-kommuner besitter en begrenset ressurs. Målet har nok også vært et tydelig samhold mellom aktørene i Salten, bedre kjentskap til regionen og potensielt flere vellykkede samarbeid på tvers av kommunegrensene. Vurderingen her er at Visit

Bodø har initiert til tiltak som har hatt som hensikt å være samarbeidsorientert og kompetansehevende. Gjennom tilbakemeldinger fra lokale aktørene er det derimot **lite som tilsier at arbeidet som har vært lagt ned har hatt vesentlig effekt for samholdet blant bedrifter**. Noe tilbakemelding går også på **at tiltakene knyttet til kompetanseheving ikke har vært tilstrekkelig relevante** for at bedriftene har ønsket å prioritere dette.

For kommunens del så har vi vært **tilstede på flere orienteringsmøter gjennom en arbeidsgruppe, i tillegg til å motta jevnlig «siste nytt» per epost**. I starten av året fikk vi også besøk av flere representanter fra Visit Bodø for å arbeide fram en tiltaksplan som var formet til det arbeidet Visit Bodø gjorde for Destinasjon Salten. I denne planen er det fokus på informasjon vi må bidra med underveis i prosessene knyttet til nettsiden, innholdsproduksjon, destinasjonsguide, konferanse, kurs og kommunebesøk. Slike møter og gjennomganger er **nyttig, allikevel føler man at planen ikke har vært tilstrekkelig fulgt opp av begge parter.**

Konklusjon:

Fauske kommune er positive til et interkommunalt samarbeid knyttet til reiseliv. Vi er avhengige av et felles sterkt destinasjonsselskap og har et ønske om å prioritere dette, og er villige til å bidra i utviklingsprosessen. Det er uheldig at næringsaktørene i kommunen ikke benytter seg av tilbudet i særlig stor grad, og at aktørene selv kommer med tilbakemelding på at nytteverdien av samarbeidet er liten. Evalueringen viser at at samarbeidet ikke er med på å skape et tilstrekkelig samhold mellom aktørene og kommunene i regionen. Det framkommer gjennom evalueringsprosessen helt tydelige sprik til forventningene av avtalen og vi opplever en næring som ikke føler tilhørighet, samt ikke greier å få et tilfredsstillende eierskap til prosjektet. Dette er ikke forenlig med hvordan vi ønsker å ta vare på besøksnæringen i Fauske. Fremover ønsker vi å ta vare på satsingene, legge fokus på en bærekraftig utvikling og i stor grad ha fokus på et forent reiseliv som drar i samme retning.

For å lykkes med dette vil det utifra vår oppfatning være nødvendig med en prosess som sikrer involvering, forankring og forventningsavklaring. Vi er tydelige på at samarbeidet har forbedringspotensialet og at det er betimelig å ta opp diskusjonen rundt den administrative organiseringen og styresammensetning, samt sterkere fokus på merkevaren Salten.

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16807 Arkiv sakID.: 20/2416	Saksbehandler: Kariann Skar Sørdahl

Sak nr.		Dato
126/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Tilpassing av lokaler med fleksible løsninger - Han Sylte AS

Covid -19-midler - Søknadsnummer 2020-0015

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Han Sylte AS innvilges et økonomisk tilskudd på kr 49 000,– til tilpasning for fleksible løsninger for Hans Sylte Kolonialen, fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*, under forutsetningen at investeringen blir gjennomført slik det fremgår i søknaden.

2. Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*.

3. Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. forskrift av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Tilpassing av lokaler med fleksible løsninger - Han Sylte AS	1458251

Sammendrag:

Han Sylte AS søker om støtte til å tilpasse og utbedre Kolonialen, for å utforme en varig og god løsning som gir mulighet for fleksibel bruk av lokalene. Kolonialen er spesielt viktig for tilbudet som gis til det lokale markedet.

Åpning av nysatsning Han Sylte Heimen i slutten av mars 2020, ble som så mye annet ikke noe av. Det er gitt noe spillerom for arrangement, men begrensinger i Kolonialen gjør at det ikke er mulighet for å drifte slik det opprinnelig var tenkt. Eierne har brukt mye ressurser på å finne løsninger som gir grunnlag for drift, også fremover. Foretaket har fått støtte fra Innovasjon Norge til opprustning av nettside, visuell identitet og nettbutikk for egne produkter.

De store utfordringene nå er å oppfylle kravene om smittevern og samtidig gjennomføre mange av de faste aktivitetene på en god og trygg måte. Foretaket har behov for kompetansebistand til å utarbeide praktiske løsninger som tillater flerbruken av lokalene samtidig som kravene til smittevern oppfylles.

Saksbehandlers vurdering:
Nyåpning av Han Sylte Heimen sammenfalt med utbrudd av korona og påfølgende nedstenging av landet. Dermed var ikke foretaket stønadsberettiget for støtte begrunnet nedgang i omsetning, i og med at de ikke hadde dette tilbudet og følgelig ikke omsetning fra det i 2019.

Søknad om støtte til tilrettelegging for fleksibel løsning slik at lokalitetene kan brukes med hensyn til smittevern, faller inn under tiltak som kan støttes etter forskriften.

Totalkostnaden for prosjektet er beregnet til kr 505 000,–. Egeninnsatsen er beregnet til kr 289 000,– og det søkes om tilskudd fra Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler på kr 216 000,–. Det er i denne søknadsrunden kommet inn flere søknader, og søknadsbeløpene overstiger de midlene som er tilgjengelig på fondets covid-19-midler. Ut fra de resterende midlene som er tilgjengelig til fordeling, så er det gjort en forholdsvis fordeling mellom søkerne iht. søknadsbeløp. Han Sylte AS vil iht. denne forholdsvise fordelingen kunne tildeles et tilskudd på kr 49 000,–.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0015	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Han Sylte, Kolonialen			

Kort beskrivelse

Han Sylte AS søker om støtte til å tilpasse og utbedre Kolonialen, deriblant bistand fra interiørarkitekt for å utforme en varig og god løsning som gir mulighet for fleksibel bruk av lokalene.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Han Sylte Org.nr:813164892 Antall årsverk (heltid/deltid): / 4	Trivselsveien 270 Han Sylte 8215 VALNESFJORD	97018490
Kontakt	Han Sylte as	Trivselsveien 270 Han Sylte 8215 VALNESFJORD	97018490
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Han Sylte skulle åpne med sin nysatsning Han Sylte Heimen i slutten av mars 2020, resten av historien er kjent. Selv om bransjen nå har fått noe større spillerom for arrangement, er det begrensinger i Kolonialen som gjør at vi ikke har mulighet for å drifte slik vi opprinnelig hadde tenkt. Vi har brukt mye tid, siden mars, på å finne løsninger som gjør at Han Sylte har et grunnlag for drift også inn i framtiden. Vi har vært så heldige at vi har fått støtte fra Innovasjon Norge til å gjennomføre ei opprustning av vår nettside og visuelle identitet, nettbutikk til forhandlere av våre egne produkter.

Vi har også arbeidet med å digitalisere julekolonialen.

Han Sylte Kolonial sine lokaler har ikke vært en del av prosjektet med Heimen, selv om det inngår som en betydelig del av den totale kundeopplevelsen. Lokalene er en viktig del av helheten på huset og er bindeleddet mellom Heimen, Produksjonen, Bryggeriet, Julekolonialen osv. Kolonialen er spesielt viktig for det tilbudet vi gir til det lokale markedet. Kolonialen blir brukt til ulike aktiviteter, året igjennom. Fordi bruken er så ulik, går det betydelig med ressurser på å rigge om på lokalene alt etter hvor vi er i året og hvilket formål som skal fylles. Aktiviteter som foregår i kolonialen er kurs/møter, selskaper, konserter, ølkafe, påske, sommer og jule-kolonial, (butikk / cafe), pop-up restauranter og foredrag. Vi har store utfordringer i å fylle kravene om smittevern og samtidig gjennomføre mange av våre faste aktiviteter på en rasjonell måte. Vi har behov for bistand fra mennesker som har kompetanse til å gi lokalet vårt praktiske løsninger som tillater flerbruken vi har i lokalene.

Effektmål
- Han Sylte AS får bistand fra interiørarkitekt til å utnytte plass og utforme en praktisk, estetisk, varig og god løsning tilpasset en sambruk av lokalene.

- Han Sylte oppgraderer lokalene etter anbefalt løsning fra interiørarkitekt slik at vår og sommer-sesongen kan møtes med større gjestekapsitet.

- Han Sylte får bistand fra grafisk designer til å utforme salgsfremmende emballasje som gir god trygg transport og god eksponering i butikk.

Resultatmål
Tiltaken gir økt aktivitet, verdiskapning og sysselsetting for Han Sylte, året igjennom.

Måleindikatorer

Aktiviteter
385 timer

Januar, 2021

- Samarbeid med Interiørarkitekt, valg av løsning, arbeid i forbindelse med valg (mål, materialvalg, reserch): (15 timer Håvard, 25 timer Mathilde)

- Rivearbeid (45 timer Håvard)

- Lokalene males. (40 timer Håvard, 20 timer Mathilde)

Februar .2021

- Tegninger fra Interiørarkitekt ferdigstilles, tilpasninger (5 timer Håvard, 5 timer Mathilde)

- Møbler og disk plass bygges (152 timer Håvard)

01.03.2021 - Oppbygging i Kolonialen fortsetter (78 timer Håvard)

27.03.2021 - Arbeid ferdigstilt og påskekolonialen åpnes.

30.04.2021 - Avlutte prosjektregnskap og skrive rapport.

Målgrupper
Han Sylte Kolonial sin målgruppe er lokale, regionale og nasjonale besøkende året igjennom.

Han Sylte produksjon og distribusjon sin målgruppe er nye og eksisterende forhandlere av våre egenproduserte produkter.

Forankring

Prosjektorganisering
Håvard Johannes Winther er prosjektleder og henter inn nødvendig bistand til utførelse av interiørdesign og grafisk design. Mathilde Winther vil bistår i utvelgelse av løsninger. Håvard Johannes Winther bygger opp anbefalt løsning basert på tegninger og mål fra interiørarkitekt, samt henter inn nødvendig handverkskompetanse der det er påkrevd.

Samarbeidspartnere
Interiørarkitekt Ida Harr har gitt tilbud på sine tjenester basert på prosjektets omfang. Han Sylte har ikke vurdert andre finansieringskilder på dette prosjektet, men har et pågående prosjekt med Innovasjon Norge om ny visuell identitet samt fått BIO-midler fra Nordland fylkeskommune til kompetansehevende tiltak i bedriften hvilket er benyttet til større kunnskap om Digital markedsføring.

Tids-/milepælsplan
Startdato: 04.01.2021 Sluttdato: 30.04.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
04.01.2021 - ut januar - Oppstartsmøte med Interiørarkitekt, valg av løsning. Rivearbeid igangsettes og lokalene males.

01.02.2021 - Tegninger fra Interiørarktitekt ferdigstilt. Møbler og disk plassbygges.

01.03.2021 - Oppbygging i Kolonialen fortsetter.

27.03.2021 - Arbeid ferdigstilt og påskekolonialen åpnes.

30.04.2021 - Avlsutte prosjektregnskap og skrive rapport.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja
Han Sylte har i 2020 mottatt 470 000 i bagatellstøtte av IN på prosjektet vedr. visuell identitet samt 107.000 over 2 år i bedriftsnettverk gjennom Saltdal Utvikling.

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Ja
Informasjon gitt ovenfor.

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Arbeidsutførelse		289 000				289 000
Avfallshåndtering		5 000				5 000
Elektriker		25 000				25 000
Gulvsveiser		25 000				25 000
Interiørdesigner		38 000				38 000
Materialkostnader		98 000				98 000
Rørlegger		25 000				25 000
Sum kostnad		**505 000**				**505 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egeninnsats		289 000				289 000
Tilskudd Fauske Kommune		216 000				216 000
Sum finansiering		**505 000**				**505 000**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16665 Arkiv sakID.: 20/2401	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
127/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Dokumentere utvikling av næringsliv i Fauske - Nolevent ENK

Covid-19-Søknadsnummer - 2020-0029

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med bakgrunn i Midlertidig forskrift om tilskudd til kommunale næringsfond som følge av covid-19-utbruddet, avslås søknaden om støtte.

Vedlegg:

13.11.2020	Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Dokumentere utvikling av næringsliv i Fauske - Nolevent ENK	1458046

Sammendrag:

Nolevent ENK, søker om støtet til å skrive og dokumentere utviklingen i Fauskes næringsliv og særskilt rettet mot handelsnæringen. Fauske Handelsstands Forening etablert i 1947 og gjennom protokoller og intervjuer få frem utviklingen frem til i dag. Fauske Næringsforum etablert i 1986 har likeledes en spennende og viktig historie og dokumentere.

Målet med tiltaket er å ta vare på historien for ettertiden gjennom visualiering, registrering og dokumentering.

Saksbehandlers vurdering:

Fauske har en lang historie som handelssted og knutepunkt for handel. Mye kunnskap fins, spesielt i bildematerialet som søker besitter.

Tiltaket kan være viktig for å ivareta deler av Fauskes historie, for videre formidling. Likevel vil ikke tiltaket falle inn under forskriften for fordeling.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0029	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Næringsliv i Fauske etter krigen.			

Kort beskrivelse
Skrive og dokumentere utviklingen i Fauskes næringsliv og særskilt rettet mot handelsnæringen. Fauske Handelsstands Forening etablert i 1947 og gjennom protokoller og intervjuer få frem utviklingen frem til i dag. Fauske Næringsforum etablert i 1986 har likeledes en spennende og viktig historie og dokumentere.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Nolevent Org.nr:823999372 Antall årsverk (heltid/deltid): / 1	Sandmoveien 2 8207 FAUSKE	+4791540855
Kontakt	Nils Ole Steinbakk	Sandmoveien 2 8207 FAUSKE	+4791540855
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
Dokumenter gjennom historien til utvikling i handelsnæringen i Fauske etter krigen. Visualisere gjennom innsamlet bildemateriale.

Effektmål
Synligjøre og ta godt vare på historien for ettertiden.

Resultatmål
Gjennom god dokumentasjon arkivere historikken for ettertiden.

Måleindikatorer

Aktiviteter
Skrive - registrer - dokumentetere - intervjue og visualisere historien fra 1947 og frem til i dag.

Målgrupper
Lokale og regionale grupper - både i et privat og offentlig perspektiv.

Forankring

Prosjektorganisering
Nolevent ved Nils Ole Steinbakk gjennomfører prosjektet

Samarbeidspartnere
Ingen særskilte samarbeidspartnere. Bruke bibliotek og andre offentlige instanser hvor informasjon kan hentes.

Tids-/milepælsplan
Startdato: 01.01.2021 Sluttdato: 30.09.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
Starte arbeidet senest 1. januar 2021 og være ferdig høsten 2021.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
300 timer a kr 400,-	120 000					120 000
Diverse utg.	20 000					20 000
Hjemmekontor med tekn. utstyr						0
Reiser - møter etc						0
Sum kostnad	**140 000**					**140 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egeninnsats 10 månedser	70 000					70 000
Tilskudd Covud 19 midler	70 000					70 000
Sum finansiering	**140 000**					**140 000**

Geografi

1840-Saltdal, 1841-Fauske, 1845-Sørfold, 1893-Salten

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16671 Arkiv sakID.: 20/2402	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
128/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Drift av nettbutikk og nettside - Image Olsen AS

Covid-19-midler - Søknadsnummer 2020-0019

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med bakgrunn i *Midlertidig forskrift om tilskudd til kommunale næringsfond som følge av covid-19-utbruddet*, avslås søknaden om støtte.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Drift av nettbutikk og nettside - Image Olsen AS	1458053

Sammendrag:

Søker opplevde stort fall i omsetning, da corona var en realitet, og for å bøte på tapte inntekter ble det etablert nettbutikk som som supplement for å selge samme varer på nett som i butikken. Dette er for arbeidskrevende til at det lar seg kombinere med annen aktivitet, for en person. I søknaden går det fram at eventuell støtte i hovedsak vil gå til å lønne
en ansatt i 30% stilling for å drifte nettsiden, pakke varer og administrere frakt.

Saksbehandlers vurdering:

Som så mange andre mindre foretak, har søker opplevd svikt i omsetning etter utbrudd av pandemien. Det kreves stadig mer for å opprettholde en omsetning som gjør det mulig å
komme seg gjennom pandemien og tilbake til noenlunde normaltilstander.
De tiltakene som myndighetene setter i verk, har ikke i tilstrekkelig grad bidratt til at alle foretak kan nås. Dette gjelder også disse ekstraordinære midlene som er til fordeling. Ingen midler kan gå til drift, og da helelr ikke til lønnsmidler, selv om det er klart at behovet skulle være tilstede.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0019	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Søknad om støtte til etablering av nettbutikk, for salg av butikkens varer på nett.			

Kort beskrivelse
I forbindelse med de utfordringer som Koronasituasjonen skaper for butikkdriften, ønsker vi å etablere en nettbutikk for å supplere butikkdriften. Tanken er å selge samme varer på nett som også finnes i butikken. Vi erfarer at dette er for arbeidskrevende til at det lar seg kombinere med all annen aktivitet som kreves for å drive butikk, for en person. En eventuell støtte vil derfor i hovedsak gå til å lønne en ansatt som kan drifte nettsiden, pakke varer og administrere frakt, i 30% stilling

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Image Olsen A/S Org.nr:816745632 Antall årsverk (heltid/deltid): 1 / 1	Storgata 63 8200 FAUSKE	91708191
Kontakt	Ida Kristine Olsen	Vesterveien 9 8200 FAUSKE	91708191
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
Som følge av Coronautbruddet i vinter, forsvant hele kundegrunnlaget for salg av butikkens varer. Folk forholdt seg smittevernregler, og holdt seg hjemme.

Mangelen på kunder ble selvfølgelig raskt dramatisk for bedriftens økonomi, ettersom allerede inngåtte avtaler med leverandører ikke lot seg forandre. Sesongvarer bestilles vanligvis mellom 6 og 10 måneder før de skal selges i butikk, og vi stod dermed i en situasjon hvor det hele tiden kom varer til butikken, men ingen kunder å selge dem til.

For å forsøke å nå kundene hjemme ble det inngått avtale med ¨Tellix a/s¨ om etablering av nettbutikk. I løpet av noen hektiske uker, med mange lange dager, var nettbutikken oppe å gå. Det har i ettertid vist seg vanskelig å få tid til både drift av nettbutikken i oppstartsfasen og den daglige driften av butikken for en person.

Ettersom nettbutikken er etablert, med alle tekniske løsninger (betalingsløsninger, frakt, osv) mangler det nå å få strukturert nettbutikken (vareutvalg, tilbud, sesongvarer osv) for at nettbutikken skal framstå som planlagt.

Effektmål
Resultatet av en vellykket etablering, markedsføring og drift av bedriftens nettbutikk vil være sysselsetting av en ekstra person, økt omsetning og dermed at livsgrunnlaget for videre butikkdrift i Fauske sentrum forsterkes. Bedriftens eier er veldig opptatt av at Fauske skal ha et levende sentrum, og er bevisst egen rolle i dette ved å drive en frittstående klesbutikk i lokaler som ligger rett ved torget. Ved å supplere dagens fysiske butikkdrift med en nettbutikk forsterkes livsgrunnlaget for bedriften, og videre drift sikres. Ringvirkningene ved en sunn butikkdrift er blant annet at gårdeier får leieinntekter som muliggjør vedlikehold av bygningen, den fysiske butikkdriften sysselsetter en full stilling (eier) i tillegg til to ekstrahjelper. Når nettbutikken er operativ vil den alene engasjere en ansatt i 30 - 50% stilling.

Resultatmål
Prosessen har fire delmål:

1. Nettbutikken skal produseres av en profesjonell aktør. (På plass)

2. Betalingsløsninger og distribusjon skal håndteres av seriøse samarbeidspartnere. Dette

ivaretas av Klarna og Posten / Bring.

3. Det behøves nå å få på plass en person i 30-50% stilling som kan fullføre etableringen av nettbutikk ved å ha fokus på utforming / utseende og drift av nettbutikken. Målrettet markedsføring av nettbutikken blir også et viktig gjøremål, i tillegg til mer praktiske ting som at nettbutikkens varer må integreres i butikkens lagerstyring.

4. Målsetningen med hele denne prosessen er å få til en jamn omsetning i nettbutikken som bidrar til å sikre bedriftens eksistens, i tillegg til å sysselsette en person i omtrent halv stilling.

Måleindikatorer

Aktiviteter
Prosessen med å få på plass en nettbutikk for Image A/S er allerede i gang.

Nettsiden er etablert, betalingsløsninger og fraktavtaler er signert.

Nå kreves det at en person kan bruke tid på å gi nettbutikken et tiltalende utseende, sørge for at logistikken fungerer ved f.eks at det er samsvar mellom nettbutikkens vareutvalg og bedriftens lagerbeholdning. Det er også behov for en målrettet og effektiv markedsføring for å treffe den aktuelle målgruppen. Dette bør være på plass før julehandelen starter for alvor.

Når nettbutikken etterhvert ¨ruller og går¨ kreves det at en peerson kan vedlikeholde nettbutikken med nye bilder, kampanjer osv. Denne personen skal også håndtere pakking og sending av varer, samt følge opp andre henvendelser knyttet til nettbutikken, herunder også eventuelle klager og returer.

Målgrupper
Nettbutikkens målgruppe er motebevisste kvinner i aldersgruppen 18 - 60 år.

Forankring

Prosjektorganisering
Hittil har butikkens eier, med hjelp fra familie stått for hele jobben med dette prosjektet.

Vi har knyttet til oss profesjonelle aktører der det har vært nødvendig, men har gjort det meste av jobben selv, for å holde kostnadene så lave som mulig.

Samarbeidspartnere
Det er kun Image Olsen A/S som står bak dette prosjektet

Tids-/milepælsplan
Startdato: 01.04.2020 Sluttdato: 01.12.2020 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
2020 April - Planlegging ferdig

2020 mai - Nettside produsert og prøvelansert

2020 oktober - Ressursbehov for full drift kartlagt, og plan for videre arbeid bestemt

2020 november - Prosjekt fullført

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja
Tiltakspakke fra staten i forbindelse med korona epidemien. Fikk tilsammen ca 8000kr

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
daglig drift.Abonnement, frakt osv	7 500	20 000	20 000			47 500
Lønnsutgifter	65 000	150 000	160 000			375 000
Tekniske, digitale løsniger	20 000					20 000
Sum kostnad	**92 500**	**170 000**	**180 000**			**442 500**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Bidrag fra butikkdrift	40 500					40 500
Egeninnsats	40 000					40 000
Inntjening fra nettsalg	25 000	154 000	183 000			362 000
Sum finansiering	**105 500**	**154 000**	**183 000**			**442 500**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16917 Arkiv sakID.: 20/2430	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
129/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Etablering av fiskemottak med videreforedlig - Byfeskar'n ved Bård Larsen

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Byfeskar´n ved Bård Larsen innvilges et økonomisk tilskudd på 200 000 kroner til investering ved etablering av fiskemottak med videreforedling, fra Fauske kommunes Næringsfond, under forutsetningen at investeringen blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommunes Næringsfond.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. Forskrigt av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Vedlegg:

10.11.2020	Søknad Fauske kommunes Næringsfond	1458449
10.11.2020	Forretningsplan Byfiskar´n	1458450

Sammendrag:

Søker er Byfeskar`n ved Bård Larsen som søker om støtte med inntil kr 400 000,- fra Fauske kommunes Næringsfond og er sendt som en forlengelse av Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler, der det er gitt tilsagn om tilskudd på 300 000,- kroner.
Bakgrunnen for søknaden er en inngått avtale om kjøp av eiendom i Fauske sentrum (Sjøgata 67) for å realisere planer for etablering av mottak og videreforedling av fisk. Søker viser til at eiendommen trenger betydelig kostnader til renovering og tilpasning
for å kunne møte arbeidstilsynets og mattilsynets krav, samt produksjonsutstyr og inventar. Totale investeringer i utstyr og tilpassing er estimert til 1,6 mill, kjøp av bygg og oppgradering er beregnet til ca. 2,4 mill. Samlet sum for å realisere prosjektet ca. 4 millioner.
Søker mener etableringen vil skape lokale arbeidsplasser og kunne gi positive ringvirkninger lokalt.

Saksbehandlers vurdering:

Saksbehandler mener det er svært positivt at det etableres fiskemottak med foredling av råvarer, i sentrum. Søker har godt kundegrunnlag allerede og med et solid rennomé, etter å ha hatt salg av fisk fra egen båt, ved kaia i sentrum. I arbeidet med etablering har det vært viktig å ha med kokk, som vil bistå i det videre arbeidet og ansettes i produksjonen.
Med bakgrunn i søknaden med henvisning til tidligere søknad og nivået på tidligere tilsagn, vil et støttebeløp knyttet til innkjøp av utstyr være en rimelig vurdering.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Til Fauske Kommunes Næringsfond

05.11.2020

Søknad om støtte fra Næringsfondet

Jeg søker med dette støtte med inntil kr 400 000,- fra Fauske kommunes Næringsfond.

Bakgrunnen for dette er at jeg nå har inngått en avtale om kjøp av eiendom i Fauske sentrum (Sjøgata 67) for å kunne realisere planene om å starte opp mottak og videreforedling av fisk her på Fauske. (Se vedlagt forretningsplan for nærmere beskrivelse) Eiendommen trenger betydelig renovering og tilpasning for å kunne møte arbeidstilsynets og mattilsynets krav. Alt av produksjonsutstyr og inventar må på plass. Jeg har allerede blitt innvilget kr 300 000,- i covid 19 midler, totalsummen på oppstart og investeringer i utstyr er estimert til 1,6 mil, i tillegg kommer kjøp av bygg og oppgradering som er beregnet til ca. 2,4 mill. Dette er derfor en forlengelse av søknaden på covid 19 midler og samlet sum for å realisere prosjektet kommer på ca. 4 millioner.

Jeg kommer ikke i konkurransen med eksisterende bedrifter på Fauske, det vil skape lokale arbeidsplasser og kunne gi positive ringvirkninger lokalt.

Mvh Bård Larsen

Byfeskar`n

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16759 Arkiv sakID.: 20/2406	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
130/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Etablering av nettbutikk og fornying av inventar - D.KT Abrahamsen AS

Covid-19-midler - Søknadsnummer 2020-0025

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

D.KT Abrahamsen AS innvilges et økonomisk tilskudd på 3400 kroner til investering for etablering av nettbutikk, fra Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler, under forutsetningen at investeringen blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*.

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. Forskrigt av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Etablering av nettbutikk og fornying av inventar - D.KT Abrahamsen	1458144

Sammendrag:

Søker ønsker å investere i nettbutikk samt nytt inventar til lokalene. Som mindre aktør ses dette på som kostbart og tidskrevende, men nettbutikk vil etter søkers mening
bidra til at butikken kan stå støtt etter at pandemien er slått tilbake.
Det søkes også om innkjøp av inventar, for å fornye butikklokalene, så som bord,
stativ, kleshengere og lys til vinduene.
Rasultatmålet er å øke omsetning for å overleve og bevare butikk i Storgaten.

Saksbehandlers vurdering:

Søker er en av de mindre butikkene i sentrum som har opplevd vansker med å
komme gjennom covid-19 og ser nettbutikk en mulighet for å få økt omsetning.
Samtidig søkes det om inventar til lokalitetene.
Det er stor forståelse for at det oppleves som vanskelig å finne gode løsninger som kan bidra til større inntjening. Å etablere nettbutikk er en mulighet i så måte, når man vet at netthandel har skutt i været de sisten månedene. Da er det også viktig å komme på banen med egne varer. En investering til oppretting av nettbutikk vil ikke være for kostbar heller, slik at inntjening på sikt kan bli god.
Delen av søknaden som omfatter inventar, er nok berettiget fra søkers ståsted, men etter saksbehandlers vurdering faller dette utenfor kriterier for tildeling.

Helge Akerhaugen

kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0025	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Søknad om midler til bedrift fra Fauske kommune Næringsfond			

Kort beskrivelse
Etablering av nettbutikk samt oppgradering av slitt inventar.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	D.KT Abrahamsen AS Org.nr:914367123 Antall årsverk (heltid/deltid): 1 /	Stortgt. 62 8200 FAUSKE	91162171
Kontakt	D.KT Abrahamsen AS	Storgt. 62 8200 FAUSKE	91162171
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
For å klare å overleve i disse vanskelige covid-19 tider er nettbutikk en mulighet for å få økt omsetning. Det har vært et mål i noen år nå, men det er ganske kostbart og ikke minst tidskrevende. Men nå ser jeg ingen andre muligheter da omsetningen er dårligere og antall kunder i butikk er gått betraktelig ned siden mars.

Planen var også i år å kjøpe nye bord, stativ, kleshengere og lys til vinduene da disse er gammle og slitt.

Effektmål
Starte nettbutikk og oppgradere butikk

Resultatmål
Øke omsetning for å overleve og bevare butikk i storgaten.

Oppgradere inventar til mer funksjonelt og tidsriktig for videre drift.

Måleindikatorer

Aktiviteter
Kampanjer både i butikk og nettbutikk.

Få fullføre planlagte aktiviteter og jubileum som i år er avlyst pga covid 19.

Målgrupper
Nå ut til de lokale kundene og utvide kundegruppen jeg allerede har i dag.

Forankring

Prosjektorganisering
Bestille de nødvendige programmer og funksjoner som må til for å etablere nettbutikk. Overføring av alle varer i butikk opp mor nettbutikk.

Integrasjon mot sosiale medier og ekstra funksjoner for at nettbutikken skal være lett å bruke.

Oppsett og montering.

Samarbeidspartnere
Officelink (evt andre nettbutikk forhandlere)

Bjørn Haug

Bestseller

Tids-/milepælsplan
Startdato: 01.12.2020 Sluttdato: 31.03.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
Planlegging av ny eventuell nettbutikk vil starte fortløpende.

Bestilling av nye lys og annet inventar før desember.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Oppstart nettbutikk/bestille lys, bord, stativ	60 000	40 000				100 000
Sum kostnad	**60 000**	**40 000**				**100 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Tilskudd/dugnad	60 000	40 000				100 000
Sum finansiering	**60 000**	**40 000**				**100 000**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16682 Arkiv sakID.: 20/2404	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
131/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Fullføre arbeid med utendørsbane - Hest i Nord AS

Covid-19-midler - Søknadsnummer 2020-0013

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med bakgrunn i *Midlertidig forskrift om tilskudd til kommunale næringsfond som følge av covid-19-utbruddet*, avslås søknaden om støtte.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Fullføre arbeid med utendørsbane - Hest i Nord AS	1458071

Sammendrag:

Hest i Nord v/Stall Elverhøy har hatt helårstilbud knyttet til gård og hest siden 2010 og er i ferd med å bli sertifisert som Inn På Tunet-gård (IPT), 4H-gård og Hest i Næring. Pr i dag drives dagtilbud for personer med funksjonsnedsettelse, IPT-tjenester og rideundervisning på kveldstid. 4H-klubb knyttet til gården, er i startfasen og samarbeidspartner er Fauske kjøre- og rideklubb (FKR, idrettslag). Målsetting er å få økt aktivitetsnivå, gjennom både bredde og toppidrett.

Det søkes derfor om støtte til ferdigstilling av toppdekke på utendørsbanen og dermed få fullført arbeidet som er igangsatt.

Saksbehandlers vurdering:

Stall Elverhøi har lang erfaring i arbeidet med bruk av hest, både som hobby og ikke minst som terapi. Foretaket har i lang tid bidratt til at mange barn og unge har fått gode opplevelser i møter med dyr. Det har gitt positiv erfaring av mestring samt fellesskap. Søker har som mål å få økt aktivitetsnivå både for å sikre drift og for på sikt å øke antall ansatte.

I følge forskrift er likevel søknaden ikke tilskuddsberettiget, ettersom arbeidet er igangsatt.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0013	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Ferdigstille utebane til rideaktiviteter			

Kort beskrivelse
Vi har begynt å fylle ut et større område, til utendørs ridebane størrelse 30x70 meter. En ridebane er et inngjerdet område med sandbunn. Vanligvis oppstår det ikke store skader og risiko, på verken hest eller rytter ved uhell. Banen en tenkt brukt til terapiridning, handicap-ridning, klubbaktiviteter (samarbeid Fauske kjøre- og rideklubb), rideskole, treninger, egentrening osv.

Pr dags dato bruker vi ridehallen (20x40m), men den er for liten til en del aktiviteter.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Hest i Nord AS Org.nr:915692303 Antall årsverk (heltid/deltid): 1 / 2	Nystadveien 18 8215 VALNESFJORD	97642473
Kontakt	Hest i Nord AS	Nystadveien 18 8215 VALNESFJORD	97642473
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
Hest i Nord/Stall Elverhøy har hatt helårstilbud knyttet til gård og hest siden 2010. Vi er nå i ferd med å bli sertifisert som Inn På Tunet-gård (IPT), 4H-gård og Hest i Næring. Vi har dagtilbud for personer med funksjonsnedsettelse, IPT-tjenester og rideundervisning på kveldstid. 4H-klubb knyttet til gården, er i startfasen.

Våre samarbeidspartner er Fauske kjøre- og rideklubb (FKR, idrettslag).

Målsetting FKR er å få økt aktivitetsnivå, gjennom både bredde og toppidrett.

Hestene oppfører seg annerledes ute, enn inne. Dette fordi de opplever ridehallen som trang og begrensende. Vi er veldig glad for hallen på dager med dårlig vær og føreforhold. Men det er et stort behov for en utedørsarena, hvor det er god plass for hestene å bevege seg. Og for at vi skal ha nok kapasitet, slik at flere kan bruke anlegget.

Det er nærmere 10 år siden det ble gjennomført konkurranser i Indre Salten, da det ikke finnes godkjent arena for dette. Konkurransene foregår vanligvis på minst 20x60 bane. Rytterne som i dag bruker ridehallen til trening, må til Bodø for å trene på utendørsbane.

Pr dags dato har vi fylt ut ca 25x30 meter til ny ridebane. Men vi har dessverre ikke økonomi til å fullføre prosjektet.

Effektmål
Ved å få realisert utebanen vil ryttere i indre Salten få en arena å trene og konkurrere på. Vi har ryttere som satser mot Norgestoppen i dressurridning. Det går i dag bort mye tid i reising, pga manglende trenings- og konkurranseforhold. Vi har pr. nå ingen aktive sprangryttere i Indre Salten, da det ikke finnes treningsfasiliteter til dette. Er plasskrevende.

Utebane vil være verdifullt for personer med funksjonsnedsettelse. Vi kan blant annet kjøre med hest og vogn. og ute-ridning i godt vær er alltid populært!

Barn og unge i rideskolen vil ha enorm mestringsfølelse av å ri utendørs. Vi ser at mange av dem er redde for å ri ute, da de stort sett bare rir inne, eller blir leid ute på tur. Ponniene beveger seg mer naturlig når de er ute. Og dette kan oppleves som skremmende, når man ikke er urutinert rytter.

Resultatmål
Ved å fullføre utendørsbanen vil vi kunne tilby flere, bedre, og nye aktiviteter på gården. Også i samarbeid med idrettslaget. Aktiviteter i regi av idrettslaget er tuftet på dugnad.

Aktiviteter i regi av Hest i Nord vil kunne utgjøre 1 årsverk, i tillegg til allerede eksisterende arbeidsplasser, med dagens kapasitet på resten av anlegget.

Ser man at økt aktivitet kan forsvare nytt stallbygg økonomisk, vil dette bli realisert, og kunne skape flere arbeidsplasser.

Måleindikatorer

Aktiviteter
Entreprenør kjører masse og fyller ut det området som mangler, for å få bunnen ferdig. Dette bør skje høsten 2020, slik at massen får ligge over vinteren.

Våren 2021 blir toppdekket tilkjørt og lagt av entreprenør.

Området gjerdes inn på dugnad i samarbeid med FKR. Gjerdemateriell må kjøpes inn.

Målgrupper
Målgruppe for bruk av utebane er:

- barn og unge som har ukentlig undervisning

- barn, unge og voksne som har egen hest, og evt trener mot konkurranser

- personer med funksjonsnedsettelse på terapiridning/HC-ridning

- aktivititeter knyttet til IPT

- aktiviteter i regi av FKR (treninger og konkurranser)

Forankring

Prosjektorganisering
Vi har kontakt med lokal entreprenør Solvang bygg og maskin, som har regnet pris på fullføring av prosjektet.

Samarbeidspartnere
Idrettslaget Fauske kjøre- og rideklubb blir hoved-samarbeidspartner på prosjektet.

Solvang bygg og maskin skal gjennomføre prosjektet.

Tids-/milepælsplan
Startdato: 01.10.2020 Sluttdato: 01.06.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
November 2020 fyller man på med 760 m3 steinmasse, for å få et underlag til ridebanen.

Mai 2021 legges toppdekket, som består av ca 15 cm 0,4 sand = 290 m3.

Så blir gjerdet satt opp på dugnad.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja
Vi mottok kr 8000 i krisepakke-støtte i mars/april 2020. Dette til å dekke tapte inntekter. Pengene gikk utelukkende til daglig drift.

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Maskinarbeid utlegging masser	45 000	45 000				90 000
Sand inkl transport		405 000				405 000
Steinmasse 760 m3	174 000					174 000
Transport steinmasse	322 750					322 750
Sum kostnad	**541 750**	**450 000**				**991 750**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egenkapital fullføring utebane	41 750	206 187				247 937
Tilskudd Fauna	500 000	243 813				743 813
Sum finansiering	**541 750**	**450 000**				**991 750**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16786 Arkiv sakID.: 20/2413	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
132/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Investering i sag og opplæring - Finneid Sveiseverksted AS

Covid-19-midler - Søknadsnummer 2020-0035

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Finneid Sveiseverksted AS innvilges et økonomisk tilskudd på 19.000 kroner til opplæring for bruk av sag, *fra Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*, under forutsetningen at investeringen blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*.

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. Forskrigt av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Investering i sag og opplæring - Finneid Sveiseverksted AS	1458214

Sammendrag:

Finneid Sveiseverksted AS ble hardt rammet av pandemien tidligere i høst. I den sammenheng viste det seg at bedriftens såreste punkt i produksjonen var sagen.
Den opereres manuelt og da karantene til personen som opererte denne, fikk det negative konsekvenser. Om sagen ikke er i funksjon lammes produksjonen. Derfor var det nødvendig å finne en løsning, bedriften fant at automatisering/digitalisering av funkjsonen var nødvendig for å redusere sårbarhet. Bedriften har funnet aktuelt produkt og søker om støtte til kjøp av sag og til opplæring for bruk av utstyret.

Saksbehandlers vurdering:

Finneid Sveiseverksted AS er en av de største bedriftene i kommunen, med 34 ansatte ved utgangen av 2019. Bedriften har solide tall å vise til, men opplevde nedstenging i høst, da en stor del av arbeidsstokken måtte i karantene etter smitte av covid-19.
I den sammenheng viste det seg at den manuelle sagen som var i bruk, og er nødvendig for all produksjon, var et utsatt punkt. Slik det framgår av søknaden er det en person som handterer omtalte verktøy. For å opprettholde en stabil produksjon uten smittefare, søker derfor Finneid Sveiseverksted om støtte til kjøp av ny sag og for opplæring av digitalt verktøy
for ansatte.
I vurderingen av saken mener saksbehandler at søknaden faller delvis inn under forskriften for stønadsberettigede tiltak. Med opplæring for å betjene sagen, vil virksomheten være langt mindre sårbar.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0035	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	INVESTERING MED ETTERUTDANNING/OPPLÆRING			

Kort beskrivelse

Finneid Sveiseverksted AS (FS) ble hardt rammet av pandemien der totalt 23 personer måtte i karanten/isolasjon. I den sammenheng fant vi vårt såreste punkt i produksjonen, sagen. Denne operasjonen er manuell og karantene til denne personen fikk svært negativ effekt. Når denne funksjonen ikke fungerer lammer det hele bedriftens produksjon. Vi fant det derfor nødvendig å se hvordan automatisering/digitalisering kunne redusere vår sårbarhet. Vi har sjekket markedet og funnet løsningen.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Finneid Sveiseverksted AS Org.nr:986446230 Antall årsverk (heltid/deltid): 48 /	Finneidkaiveien 2 8210 FAUSKE	90609998
Kontakt	Finneid Sveiseverksted AS	Finneidkaiveien 2 8210 FAUSKE	90609998
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Som nevnt innledningsvis så består vårt arbeide i all hovedsak av manuelt arbeid for å bygge opp stålkonstruksjoner/stålbygg. Det gjør oss svært sårbare for fravær.

Effektmål

Digitalisering og automatisering av kjerneområde som, kapp av emner, til øvrig produksjon.

Dette innebærer også betydelig opplæring

Resultatmål

Leveringssikkerhet og effektivitet som sikrer stabil og forutsigbar arbeidsplasser

Måleindikatorer

Aktiviteter
Bestilling av sag, finne aktuelle kandidater som kan håndtere maskinen optimalt

Målgrupper
Prosjekter og bedrifter hvor vi er engasjert

Forankring

Prosjektorganisering
Daglig leder og prosjektlederne vurderer optimal organisering av verkstedet for å sikre effektivitet og kvalitetssikring

Samarbeidspartnere
Leverandør av maskinen

Tids-/milepælsplan
Startdato: 09.11.2020 Sluttdato: 30.11.2020 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
Starter med å finne optimal plassering av sagen

Rydde og klargjøre for leveranse den 13. november. Montasje av sagen

Opplæring av 2 ansatte på et høyere digitalt nivå. Opplæringen vil bli gitt av leverandør.

Igangkjøring og implementering i produksjonen

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
BTMZ sag	800 000					800 000
Opplæring	84 000					84 000
Sum kostnad	**884 000**					**884 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
lån	265 200					265 200
Tilskudd	618 800					618 800
Sum finansiering	**884 000**					**884 000**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16822 Arkiv sakID.: 20/2420	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
133/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Kjøp av mopedbil - Barkhald og Pedersen Trafikkskole AS

Covid-19-midler - Søknadsnummer 2020-0036

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med bakgrunn i *Midlertidig forskrift om tilskudd til kommunale næringsfond som følge av covid-19-utbruddet*, avslås søknaden om støtte.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Kjøp av mopedbil - Barkhald og Pedersen Trafikkskole AS	1458270

Sammendrag:

Søker driver i dag kjøreskole, og søker om tilskudd til kjøp av mopedbil til bruk i opplæring til skolebruk. I følge søker er den økende interessen i landet, for dette kjøretøyet. Førerkortet kan tas fra fylte 16 år. Bakgrunnen for søknaden er at det etter nedstegning, er kommet fram behov for flere ben å stå på. Ingen i distriktet har undervisning på dette. Tanken er at om det starter opplæring i denne klassen, vil det etter hvert bli aktuelt at flere selger slike biler.

Saksbehandlers vurdering:

Som mange andre næringer, opplevde trafikkskoler over hele landet å bli rammet av restriksjoner med påfølgende lav aktivitet og inntektssvikt. Dette var også gjeldene for søker. Som for mange andre, er det vanskelig å finne alternative inntektskilder, og forsøket med å opprette nye tilbud, vil nødvedigvis bli rammet av de samme restriksjonene om de skulel inntreffe på ny.
Etter saksbehandlers vurdering er det for usikkert om tiltaket vil gi økt aktivitet, slik forskriften krever for tildeling.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0036	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	(ny søknad)Oppstart moped-bil undervisning			

Kort beskrivelse

Søker om tilskudd til kjøp av mopedbil ferdig rigget til skolebruk med pedalsett etc. Det er økende interesse i landet for dette førerkortet som kan tas fra fylte 16 år, og ingen i distriktet har undervisning på dette. Mopedbilen blir i såfall kjøpt hos båt og fritid fauske som nettopp har startet salg av disse. Om vi starter opplæring i denne klassen vil nok de også selge flere slike biler.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Barkhald og Pedersen trafikkskole as Org.nr:874519952 Antall årsverk (heltid/deltid): 11 / 1	Storgata 87 8200 FAUSKE	90729658
Kontakt	Barkhald og Pedersen trafikkskole as	Storgata 87 8200 FAUSKE	90729658
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Mopedbil-opplæring er av økende interesse i landet idag. Ingen i vårt distrikt driver med dette. Båt og fritid fauske har nettopp begynt salg og har agentur på disse. Har forhørt meg om kostnad og de ligger ferdig rigget med skolesett/pedaler etc til ca 200.000,- Ser for oss en økende trend blant unge (16 år) og eldre som ønsker dette sertifikatet. Alle våre lærere har allerede godkjenning for å drive undervisning på mopedbil. Dette vil gi oss økende arbeidsmengde og flere ben å stå på i ett varierende marked som gir oss muligheter til å ansette flere på sikt. I en krevende tid der vi har vært nedstengt pga korona i ca 2 mnd er en kostnad på 200000 mye, men vi ser at kundegrunnlaget er der. Bedriften som skal selge disse bilene er nok også avhengig av at vi driver opplæring på dette om de skal få solgt noe.

Effektmål

Bedriften: opplæring i en førerkortklasse til, mere arbeid/inntjening, flere ben å stå på.

Samfunnet: flere unge får opplæring/erfaring på å ferdes trygt fra 16 år. De kan nytte kjøretøyet året rundt i motsetning til moped.

Andre aktører: vil kunne øke salget på mopedbiler i distriktet vesentlig.

Resultatmål
Da vi startet med lett mc for noen år tilbake hadde vi 3 elever første sommeren, idag ca 30 hver sommer og ikke alle som melder seg på får plass. Forventer det samme i denne førerkortklassen.muligheter for flere ansatte pga økt arbeidsmengde.

Måleindikatorer

Aktiviteter
Informasjon i media/nettsider at vi starter opp med opplæring mopedbil, men forventer at kundene står allerede på vent og er klar så snart vi har bilen på plass og er klar til å starte.

Målgrupper
16-18 åringer samt eldre.

Forankring

Prosjektorganisering
Barkhald og pedersen trafikkskole. Leder Terje Barkhald har23 års erfaring fra opplæring i bil,mc,traktor,tilhenger og moped. I tilleg har alle de andre ansatte godkjenning og lang erfaring i trafikkopplæring. Bedriften har gått fra en skole på 4 ansatte til 3 avdelinger og 12 ansatte(fauske,rognan og bodø) de siste 20 år og dekker alle lette førerkortklasser(A1 A2 A M146 S B BE) utenom mopedbil M147.

Samarbeidspartnere
Vi vil kjøpe bilen lokalt gjennom båt og fritid fauske som har agentur på disse og klargjør den til undervisning som ekstra pedalsett etc. Ser ingen andre finansieringsmuligheter enn å finansiere gjennom bank.

Tids-/milepælsplan
Startdato: 01.03.2021 Sluttdato: - Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
Tar 2-3 mnd å få den godkjent til førerprøve. Undervisningsplan er sendt og godkjent statens vegvesen så kun bil som gjenstår for å starte opp.mål er å starte opplæring så snart vi får finansiert,levert og godkjent kjøretøyet som skolevogn.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja
Dekning faste utgifter i fh til korona stengt imars/april

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Mopedbil	200 000					200 000
Sum kostnad	**200 000**					**200 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Mopedbil	200 000					200 000
Sum finansiering	**200 000**					**200 000**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16820 Arkiv sakID.: 20/2419	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
134/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Lys til parkeringsplass - Øyvind Jensen Termotransport AS

Covid -19-midler - Søknadsnummer 2020-0037

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med bakgrunn i *Midlertidig forskrift om tilskudd til kommunale næringsfond som følge av covid-19-utbruddet*, avslås søknaden om støtte.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Lys til parkeringsplass - Øyvind Jensen Termotransport AS	1458267
09.11.2020	Tilleggsskriv til søknad fra Øyvind Jenssen Termotransport AS	1458268

Sammendrag:

Øyvind Jensen Termotransport AS søker om tilskudd til prosjekt for utvidelse av virksomheten rettet mot grønne transportløsninger. Målet er å få et godt opplyst område hvor ansatte parkerer og henter sine biler. Målet er å skape et område som reduserer muligheter for skader.

Saksbehandlers vurdering:

Øyvind Jensen Termotransport AS er en betydelig aktør innen transport med mange ansatte, og er derfor en ressurs både som bedrift og samfunnsaktør i kommunen. Transport av gods i kombinasjon mellom jernbane og bil vil øke i Fauske. Myndighetenes målsetning er en miljøvennlig måte å transportere gods på og kombinasjon mellom bane og vei er et av midlene. Søker er størst i nord på videre transport fra jernbane til vei. Behovet i dag er å skape større plass, derfor utvides eiendommen for å kunne ekspandere.

Med bakgrunn i føringene fra *Midlertidig forskrift om tilskudd til kommunale næringsfond som følge av covid-19-utbruddet*, faller tiltaket utefor og er derfor ikke stønadsberettiget.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0037	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**	
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler				
Prosjektnavn	Søknad på tildeling av ekstraordinære midler i forbindelse med covid-19				

Kort beskrivelse
Søker om tilskudd til vårt prosjekt som i all hovedsak handler om være forberedt på utvidelse av virksomheten rettet mot grønne transportløsninger. Transport av gods i kombinasjon mellom jernbane og bil vil øke kraftig ut fra Fauske. Dette i henhold til myndighetenes målsetning om en miljøvennlig måte å transportere gods på. Vi er størst i Nord på videre transport fra jernbane. Vi trenger større plass og utvider eiendommen for å kunne ekspandere.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Øyvind Jensen Termotransport AS Org.nr:968542788 Antall årsverk (heltid/deltid): 29 / 10	BERGVERKSVEIEN 1 8201 FAUSKE	47905317
Kontakt	Øyvind Jensen Termotransport AS	BERGVERKSVEIEN 1 8201 FAUSKE	47905317
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
I forbindelse med myndighetenes satsning på grønnere og mer miljøvennlig transport bygges i dag godsterminalen for jernbane i Fauske ut for å kunne motta mer gods over bane.

Vi er pr i dag Nord Norges største på videre transport av enheter som ankommer Fauske med jernbane. Vi ser for oss at vi ønsker å fortsette med å være den største aktøren på samarbeidet mellom bane og bil for en grønnere transportlinje.

i den forbindelse må vi øke vår mengde med materiell og ansatte, så vi trenger mer plass.

Vi har i den siste tiden kjøpt over 8 mål tomt av Fauske kommune som vi fortløpende trauer ut myr og kjører inn fyllmasse. Til nå har vi fylt ut over 4 mål.

Området er allerede blitt så stort at vi ser behov for å få montert opp belysning. Og her er planen at vi skal tenke miljø og montere opp den mest miljøvennlige type som er hensiktsmessig for området. Dette vil koste en god del, og søkt beløp vil i hovedsak gå til dette prosjektet med å belyse området.

Effektmål
Konsekvensene ved belysning er reduserte muligheter for skader på personell på personell og utstyr.

På sikt vil dette skape et bedre arbeidsmiljø for våre ansatte

Resultatmål
Målet er å få et godt opplyst område der hvor alle våre ansatte parkerer og henter sine biler.

Et område som redusere muligheter for skader

Måleindikatorer

Aktiviteter
- graving av grøfter til kabler

- Nedleggegging av rør til kabler

- støpning av fundamenter til lysmaster

- Montering av master og lys

- trekking av kabler

Målgrupper
Bedre arbeidsvilkårene til våre ansatte.

Bedre villkårene til de som brøyter området

Forankring

Prosjektorganisering
- Daglig leder Erik Jensen står for planlegging og utførelse av prosjektet.

- Erik Jensen har all nødvendig kompetanse til å sørge for alt forarbeide.

- Godkjent installatør/montør står for alt av elektrisk arbeide.

Samarbeidspartnere
- Vi finansierer alt dette selv.

- vi vil be ISE om å utføre alt elektriske

Tids-/milepælsplan
Startdato: 01.05.2021 Sluttdato: 30.09.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
Mai 2021 grave arbeide til samtlige lysmaster utføres, samt armering av alle fundamenter

Juni 2021 støpning av fundamenter til master, og nedleggelse av trekk rør til kabler.

August 2021 Master og lys armatur monteres

September 2021 prosjekt fulført

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
forarbeide og etterarbeide		200 000				200 000
kostnad master, lys og montering		500 000				500 000
Sum kostnad		**700 000**				**700 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egen kapital		500 000				500 000
midler fra covid-19		180 000				180 000
støtte covid 19		20 000				20 000
Sum finansiering		**700 000**				**700 000**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Tlleggs skiv til covid 19 søknad.docx	633 847	04.11.2020

Øyvind Jensen
TERMOTRANSPORT AS

Fauske 4. November 2020

Sliter med å få lagt inn beløpet vi søker om som er kr 200.000,-
Forstår heller ikke helt hvordan man får lagt inn finansieringsplanen. Total beløpet på prosjektet ble plutselig kr 1.400 000. Det er feil, det skal være kr 700.000,-
Og ut av dette søker vi om kr 200. 000 i støtte, resten av kostnadene deker vi selv. Alt av grunnarbeid å etterarbeide utfører vi selv.

Tillater meg og legge ved en beskrivelse av hvordan vi tenker oss at bedriften skal følge med i utviklingen samt stå rustet til å møte den økte konkurransen fra utenlandske transport selskaper.

Myndighetene har vedtatt å flytte mest mulig gods over på jernbane for å tilfredsstille fremtidige miljøkrav. Fauske er en viktig brikke i dette, så derfor er det allerede startet en større utbygging av dagens terminal på Fauske for gods over bane.

Vår bedrift er pr i dag Nord Norges største for å videreføre gods som ankommer Fauske på Jernbanen. Men i fremtiden vil godsmengden over bane til Fauske øke kraftig, og vi har tatt det valget at også i fremtiden skal Nord -Norges største bedrift på det grønne samarbeidet mellom gods på jernbane og bil være en Fauske bedrift.

Vi har pr i dag en flåte av moderne kjøretøy på 76 enheter fordelt på biler og hengere. Dette vil ikke være nok til å klare økningen som vil komme av gods på jernbane til Fauske når utbygging av Terminalen på Fauske er ferdig utvidet. Vi blir nødt til å øke vår flåte av kjøretøy og ansatte, og det krever større plass.

Med tanke på dette har vi over de siste årene kjøpt over 8 mål tilleggs tomt av Fauske kommune, tomt som består av myr område. Pr i dag har vi trauet ut ca 4 mål som er fylt opp, og har over 4 mål til som skal gjøres det samme med. Vi kommer som sagt til å behov for mye mere plass.

Siden vi allerede har utvidet tomten med over 4 mål føler vi behov for allerede nu å få opp en skikkelig belysning av området. Og en slik belysning skal selvfølgelig være av en så miljøbesparende type som mulig. Så beløpet vi søker om vil bli brukt til dette formålet.

Kjell Sakariassen

Postboks 334 8200 Fauske Fax 75649066 . Mail: ojtt@termotrans.no Org nr: NO 968 542 788

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16772 Arkiv sakID.: 20/2412	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
135/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Montering av oljeutskiller - Eriksen Buss &Maskin InVia AS

Fauske kommune Næringsfond Covid-19-midler - søknadsnummer 2020-0033

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Eriksen Buss&Maskin In Via AS innvilges et økonomisk tilskudd på 45.300 kroner til etablering av oljeutskiller, fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*, under forutsetningen at investeringen blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*.

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. Forskrigt av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Montering av oljeutskiller - Eriksen Buss &Maskin InVia AS	1458189

Sammendrag:

Søker – Eriksen Buss&Maskin In Via AS – har opplevd redusert pågang for bussvirksomheten etter utbrudd av korona. Foretaket har derfor forsøkt å finne mulige løsninger på ledig kapasitet for å kunne øke omsetning.I prosessen er det klart at etablering av oljeutskiller vil være en mulighet som kommer både egen og andres vikrsomheter til nytte. Investeringen vil være et stort miljøtiltak for foretaket, ettersom det for tiden leier tjenesten. Investeringen vil gi mulighet til å tilby vasketjenester (av bil og buss) for andre aktører i Fauskeområdet.

Saksbehandlers vurdering:

Reiselivsaktører opplevde særs stor svikt i omsetningen fra tiltakene rundt covid-19 ble innført i mars. Selv om det har vært igangsatt kompensasjonsordninger for næringen, er behovet fortsatt stort for omlegging, tilpassing og innsparing for å få bedriftene til å bestå.
Eriksen Buss&Maskin In Via AS ser mulig besparelser og inntjening og miljøgevinst ved å investere i oljeutskiller, og tiltaket faller inn under tiltak som oppfyller formål, etter forskriften.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0033	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Montering av Oljeutskiller			

Kort beskrivelse
Vi ønsker å søke om støtte til etablering av oljeutskiller i Marmorveien.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Eriksen Buss & Maskin InVia Org.nr:916981708 Antall årsverk (heltid/deltid): 21 / 0	Marmorveien 1	92264609
Kontakt	Eriksen Buss & Maskin InVia AS	Marmorveien 1	92264609
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
I forbindelse med redusert pågang for vår bussvirksomhet har vi ledig kapasitet til å gjennomføre etablering av oljeutskiller.

Dette vil være et stort miljøtiltak for oss, da vi idag leier denne tjenesten.

Vi tenker og at dette vil gi oss mulighet til å tilby vasketjenester (av bil og buss) for andre aktører i Fauskeområdet.

Effektmål
Økt antall sysselsatte med 1 person (fulltid)

Redusert kjøretid for vask.

Resultatmål
Mindre forurensning og økt sysselsetting

Måleindikatorer

Aktiviteter
Opprette bil/bussvasktjenester som resultat av etablert oljeutskiller

Målgrupper
Selskaper som ønsker vasketjenester av buss og bil

Forankring

Prosjektorganisering
Internorganisering

Samarbeidspartnere
Ingen

Tids-/milepælsplan
Startdato: 01.02.2021 Sluttdato: 01.04.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
Vi ønsker arbeid med etablering av oljeutskiller til oppstart 01.02.2021

Vi ønsker ferdigstillelse av arbeidet 01.03.2021

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Etablering av oljeutskiller		400 000				400 000
Sum kostnad		**400 000**				**400 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egenkapital		200 000				200 000
Støtte fra næringsfond		200 000				200 000
Sum finansiering		**400 000**				**400 000**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16864 Arkiv sakID.: 20/2423	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
136/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Nærings- og ressursoversikt for Nord-Norge - Arctic Presentation Tom Erik Moe ENK

Covid-19- midler - Søknadnummer 2020-0022

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med bakgrunn i *Midlertidig forskrift om tilskudd til kommunale næringsfond som følge av covid-19-utbruddet*, avslås søknaden om støtte.

Vedlegg:

13.11.2020	Prosjektbeskrivelse - Nærings- og ressursoversikt Nord-Norge	1458363
13.11.2020	Søknad ArcticTilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Nærings- og ressursoversikt for Nord-Norge - Arctic Presentation Tom Erik Moe ENK	1458362

Sammendrag:

Søker har som mål med sitt prosjekt å utarbeide en felles markedsføring av de naturgitte mulighetene for etablering i Nord-Norge. Tanken er å få til et samarbeid om presentasjon av de naturgitte forutsetningene som finnes for bedriftsetablering i Nord-Norge, som vil kunne optimalisere markedseffekten for landsdelen på på norsk, engelsk og tysk. De som vil dra nytte av prosjektet er
80 kommunale hjemmesider (Nordland, Troms og Finnmark)
2 fylkeskommunale sider
Innovasjon Norge
Agenda Nord-Norge
Nord-Norsk Reiseliv
Finansleksikonet
Målgruppen er innenlandske og utenlandske investorer og etablerere.

Saksbehandlers vurdering:

Behovet for en enklere måte å optimalisere markedsføringen av hele landsdelen, kan virke som et svært stort og omfattende prosjekt, spesielt med de aktørene som søker sikter å få innlemmet i sin portefølje. Behovet for prosjektet er muligens tilstede, men svaret ser ikke ut til å være løst gjennom dette porsjektet.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0022	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Ressursoversikt i Nord-Norge mulighetens landsdel			

Kort beskrivelse
Formålet med prosjektet er å utarbeide en felles markedsføring av de naturgitte mulighetene for etablering i Nord-Norge.

Beskrivelse
Forretningsmodellen til kommunen er enkel. Innbyggerne er de som skaper inntekter. Nedgang i antall innbyggere betyr også nedgang i kommunens inntekter. Som en hvilken som helst annen virksomhet må tiltak iverksettes i en slik situasjon.

Ett av tiltakene for å sikre at innbyggere flytter til/ blir boende i kommunen er arbeidsplasser. Dette prosjektet er på ingen måte en magisk løsning på utfordringen, men et lite steg i riktig retning.

I min tid som nærings- og utviklingsrådgiver fikk jeg tidvis spørsmål fra utlandet om mulighet til etablering i Nord-Norge. Det var her jeg oppdaget at det ikke finnes en helhetlig oversikt over hvilke muligheter vi har for næringsarealer i de forskjellige kommunene.

Nå var det ikke alltid at kommunen jeg representerte kunne tilfredsstille behovene til de utenlandske investorene. I slike situasjoner kunne det vært hendig å supplere med en kortfattet oversikt over hvilke nærigs- og ressursmuligheter det finnes i Nord-Norge. For det viktigste var ikke å få til etablering i nettopp min kommune, men å kunne få investorer til å velge Nord-Norge fremfor noen andre alternativer.

Målet med denne søknaden er å legge til rette for at en slik nærings- og ressursoversikt kan lages til glede for alle parter som arbeider med å markedsføre sine kommuner.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Arctic Presentation Tom Erik Moe Org.nr:971548061 Antall årsverk (heltid/deltid): 1 / 0	Vestregata 76 9008 TROMSØ	41303415
Kontakt	Tom Erik Moe	Vestregata 76 9008 TROMSØ	41303415
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
Forretningsmodellen til kommunen er enkel. Innbyggerne er de som skaper inntekter. Nedgang i antall innbyggere betyr også nedgang i kommunens inntekter. Som en hvilken som helst annen virksomhet må tiltak iverksettes i en slik situasjon.

Ett av tiltakene for å sikre at innbyggere flytter til/ blir boende i kommunen er arbeidsplasser. Dette prosjektet er på ingen måte en magisk løsning på utfordringen, men et lite steg i riktig retning.

I min tid som nærings- og utviklingsrådgiver fikk jeg tidvis spørsmål fra utlandet om mulighet til etablering i Nord-Norge. Det var her jeg oppdaget at det ikke finnes en helhetlig oversikt over hvilke muligheter vi har for næringsarealer i de forskjellige kommunene.

Nå var det ikke alltid at kommunen jeg representerte kunne tilfredsstille behovene til de utenlandske investorene. I slike situasjoner kunne det vært hendig å supplere med en kortfattet oversikt over hvilke nærigs- og ressursmuligheter det finnes i Nord-Norge.

For det viktigste var ikke å få til etablering i nettopp min kommune, men å kunne få investorer til å velge Nord-Norge fremfor noen andre alternativer.

Målet med denne søknaden er å legge til rette for at en slik nærings- og ressursoversikt kan lages til glede for alle parter som arbeider med å markedsføre sine kommuner.

Effektmål
Markedseffekter av tiltaket vil bli fulgt i årene frem til 2026. I en periode av fem år, skal det la seg gjøre å måle om presentasjon av Nord-Norge som en helhetlig næringsregion har slått an internasjsonalt.

Resultatmål
Skape en helhetlig markedsføring av Nord-Norge som en interssant region og investere i, gitt våre naturgitte forutsetninger for internasjonale firma til å lykkes med etablering i Nord-Norge.

Måleindikatorer
Gjennom et samarbeid om presentasjon av de naturgitte forutsetningene som finnes for bedriftsetablering i Nord-Norge, vil en kunne optimalisere markedseffekten på følgende måte;

* 80 kommunale hjemmesider (Nordland, Troms og Finnmark)
* 2 fylkeskommunale sider
* Innovasjon Norge
* Agenda Nord-Norge
* Nord-Norsk Reiseliv
* Finansleksikonet

Finansleksikonet er et finansielt leksikon med over 80 000 lesere per måned i mer enn 66 land på fem kontinenter.

Men ved å kombinere alle disse plattformene, vil en kunne nå hele verden. Og det til en rimelig kostnad for alle parter.

Aktiviteter
Sammenfatte informasjon om lokale næringsområder i ett felles hefte for Nord-Norge. Publisere dette på norsk, engelsk og tysk for distribusjon til ledende invstorer i både inn. og utland.

Målgrupper
Det nasjonale og internasjonale investor markedet.

Forankring
Prosjektet følger de forutsetnigner som er ligger i den politiske plattformen til Arbeidspartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Ventreparti som utgjør flertallet i Troms og Finnmark fylkeskommune

"Troms og Finnmark fylkeskommune skal være en fremoverlent regional

samfunnsutvikler. Gjennom gode fellesskapsløsninger vil samarbeidspartiene

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ta i bruk det enorme

potensialet som ligger i nord for å gi folk trygghet for utvikling og muligheter i egen

region. Fylket skal være en premissgiver for utviklingen av regionen og samhandle

med befolkning, næringsliv og forvaltning"

Prosjektorganisering
Prosjektet ledes av Artic Presentation/ Finansleksikonet, men hvor det forutsettes nært samarbeid med kommuner og fylkeskommuner i Nord-Norge.

Samarbeidspartnere
Kommuner i Nordland, Troms og Finnmark, Nordland Fylkeskommune og Troms og Finnmark Fylkeskommune.

Tids-/milepælsplan
Startdato: - Sluttdato: 31.12.2026 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
Milepælsplan er vedlagt.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Data & tele		9 000	9 000			18 000
Diverse utgifter		22 000	22 000			44 000
Husleie		6 000	6 000			12 000
Kontorrekvisita		3 000	3 000			6 000
Lønn	50 000	275 000	275 000			600 000
Markedsføring		60 000	60 000			120 000
Reisekostnader		90 000	90 000			180 000
Varekjøp/ oversettelse		200 000	100 000			300 000
Sum kostnad	**50 000**	**665 000**	**565 000**			**1 280 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
79 kommuner	790 000					790 000
Fauske kommune	10 000					10 000
Nordland Fylkeskommune	160 000					160 000
Troms og Finnmark fylkeskommune	320 000					320 000
Sum finansiering	**1 280 000**					**1 280 000**

Geografi

5400-Troms og Finnmark

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Nærings- og ressursoversikt Nord-Norge.pdf	832 341	22.10.2020

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16797 Arkiv sakID.: 20/2414	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
137/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Opplæring av bruk av digitale verktøy - Fauske Rør AS

Covid - 19- midler - Søknadsnummer 2020-0024

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Fauske Rør AS innvilges et økonomisk tilskudd på 11.800 kroner til digital opplæring av ansatt for omlegging til studio, fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*, under forutsetningen at investeringen blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*.

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. Forskrigt av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Opplæring av bruk av digitale verktøy - Fauske Rør AS	1458222
09.11.2020	20200721 Soeknad til BIO-ordning sak 2020-0117_	1458226
09.11.2020	20201019 Bademiljoe Fauske Roer - budsjett og finansiering av opplaeringsprosjekt og soeknad -midler	1458227

Sammendrag:

Fauske Rør AS søker om støtte til opplæring av butikkansatt. Søker forklarer at etter utbrudd av pandemien, har det skjedd endring av måten kundene handler på. Det igjen har gjort det nødvendig å endre butikkonseptet mot utstrakt bruk av digitale verktøy i et Bademiljø studio. Det innebærer at lokalene blir skreddersydd til kundemøter med designer, prosjektleder og rørlegger. Hensikten med mer digital kommunikasjon i et studio, er å sikre at bedriften driver lønnsomt og samtidig opprettholder en god utvikling av kompetanse.

Saksbehandlers vurdering:

Også hos Fauske Rør AS har det vært nødvendig å endre butikkonseptet for å kunne opprettholde aktivitet og ikke minst trygge både kunder og ansatte på smittevern. Med å tilrettelegge for digital løsning gjennom den tilknyttede kjedens løsning, ivaretar bedriften kunders sikkerhet og mulighet for fortsatt omsetting.
Tiltaket faller derfor inn under forskriften med berettiget støtte.

Helge Akerhaugen

kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0024	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Bedriftsopplæring ved ny satsning			

Kort beskrivelse
Støtte til opplæring og utvikling av en butikkansatt.

Som en direkte følge av Corona og endringene i måten kundene handler på, vrir vi nå butikkonseptet vårt mot utstrakt bruk av digitale verktøy i et Bademiljø studio. det vil si at lokalene blir skreddersydd til gode kundemøter med baderoms designer, prosjektleder og Rørlegger. Hensikten med mer digital kunde kommunikasjon i et studio er å sikre at bedriften vår driver lønnsomt og vi kan opprettholde en god utvikling av kompetanse mm.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Fauske Rør as Org.nr:947235648 Antall årsverk (heltid/deltid): 6 / 1	Storgata 52	95249179
Kontakt	Bård Lyng Olsen	Reitanveien 7	95249179
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Effektmål
Målet med opplæringen er å sette vår butikkmedarbeider i stand til å operativt drifte nytt studiokonsept og å ta hånd om den lokale markedsføringen selv.

Resultatmål
Markedsstrategi for Bademiljø Fauske Rør

Forstå hvilke kunder satser Bademiljø Fauske Rør på og hvordan skal vi nå dem, også via digitale verktøy. Hvordan implementere Bademiljø Studio hos Bademiljø Fauske Rør. (Bademiljø Studio er en møteplass for kunder digitalt og fysisk. Kundene planlegger badet og avtaler tid med butikkdesigner og/eller prosjektleder med digitale verktøy.

Grunnforståelse av valgt strategi som grunnlag for opplæringen.

Måleindikatorer

Aktiviteter
I slutten av opplæringsløpet hospitering hos annen Bademiljø-bedrift til inspirasjon, læring og ytterligere utvikling av de digitale kundekonseptene til Bademiljø Fauske Rør.

I dette inngår også digital markedskommunikasjon for å trekke kunder til nettsidene våre med digitale løsninger, og å senke terskelen for å ta i bruk digitale kommunikasjonsverktøy som en del av en god kundeopplevelse fra kunden tar kontakt til ferdig levert vare og tjeneste

Målgrupper
Forstå hvem er kunden, hva er viktig for kundene. Hvordan orienterer de seg når de skal ha nytt bad.

Nye Kunder: I hvilke kanaler møter vi kundene

Bademiljø sine nettsider, lokale nettsider, sosiale medier, digitale verktøy for kundene på nettsidene, booke tid.

Praktisk - hvordan håndterer vi den digitale kontakten, hvordan svarer vi kundene og med hvilke verktøy

Forankring

Prosjektorganisering
Bademiljø Fauske Rør leier inn fortellfortell til å styrke seg lokalt med storytelling og innholdsmarkedsføring som metode. Opplæring av butikkmedarbeider inngår i oppdraget.

Dette i tillegg til at Fauske rør har benyttet egne ansatte til ombygging av butikk/Studio.

Med enkelte kjøpte tjenester av fag for installasjon el mm

Samarbeidspartnere
rita@fortellfortell.no

Mobil 906 65 650

Tids-/milepælsplan
Startdato: 24.08.2020 Sluttdato: 30.04.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
Vi vil underveis føre Måling av resultater og lære av aktivitetene som går bra, og de som ikke går så bra. Google Analytics og resultater i sosiale medier.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egenandel	31 395					31 395
Søknad midler-Covid Fauske Kommune	73 255					73 255
Sum kostnad	**104 650**					**104 650**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egenandel	31 395					31 395
Søknad midler	73 255					73 255
Sum finansiering	**104 650**					**104 650**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
20200721 Søknad til BIO-ordning sak 2020-0117_.docx	16 417	27.10.2020
20201019 Bademiljø Fauske Rør - budsjett og finansiering av opplæringsprosjekt og søknad -midler.xlsx	16 205	27.10.2020

Søknad til BIO-ordning, sak 2020-0117

Støtte til opplæring og utvikling av en butikkansatt - opplæringsplan

Det har vært stadig mer utfordrende å drive en faghandel som vår på en lønnsom måte. Kundene stiller krav til utvalg og åpningstider. Under starten av koronakrisen måtte vi stenge butikken. Etter hvert har vi åpnet butikken, men med redusert åpningstid.

Som en direkte følge av korona og endringene i måten kundene handler på, vrir vi nå butikkonseptet vårt mot utstrakt bruk av digitale verktøy i et Bademiljø Studio. Det vil si at lokalene blir skreddersydd til gode kundemøter med baderomsdesigner, prosjektleder og rørlegger. Hensikten med mer digital kundekommunikasjon i et studio er å sikre at bedriften vår driver lønnsomt og vi kan opprettholde arbeidsplassene på Fauske, også i fremtiden.

Baderomsutstillingene i studioet vil brukes aktivt i kundemøtene i kombinasjon med informasjonsskjermer med alternative løsninger. Studioet skal være like inspirerende som dagens butikkutsalg, men uten direkte salg av småvarer over disk.

Dette krever at vi utvikler vår butikkansatte ved å heve kompetansen for å kunne drifte et mer digitalisert butikkonsept hos oss for å hjelpe kundene med rørproblemer/salg av varer og avtaler for å designe bad og gjennomføre baderomsprosjekter. I dette inngår også digital markedskommunikasjon for å trekke kunder til nettsidene våre med digitale løsninger, og å senke terskelen for å ta i bruk digitale kommunikasjonsverktøy som en del av en god kundeopplevelse fra kunden tar kontakt til ferdig levert vare og tjeneste.

Mål

Målet med opplæringen er å sette vår butikkmedarbeider i stand til å operativt drifte nytt studiokonsept og å ta hånd om den lokale markedsføringen selv.

Innhold i opplæringsplanen

1. Kunden
   Forstå hvem er kunden, hva er viktig for kundene. Hvordan orienterer de seg når de skal ha nytt bad.

2. Marked og kundereisen - i kjølvannet av korona

3. Hva er en god digital kundeopplevelse - eksempler og case

4. Markedsstrategi for Bademiljø Fauske Rør
   Forstå hvilke kunder satser Bademiljø Fauske Rør på og hvordan skal vi nå dem, også via digitale verktøy. Hvordan implementere Bademiljø Studio hos Bademiljø Fauske Rør. (Bademiljø Studio er en møteplass for kunder digitalt og fysisk. Kundene planlegger badet og avtaler tid med butikkdesigner og/eller prosjektleder med digitale verktøy.
   Grunnforståelse av valgt strategi som grunnlag for opplæringen.

5. I hvilke kanaler møter vi kundene
   Bademiljø sine nettsider, lokale nettsider, sosiale medier, digitale verktøy for kundene på nettsidene, booke tid.
   Praktisk - hvordan håndterer vi den digitale kontakten, hvordan svarer vi kundene og med hvilke verktøy

6. Markedsplan for Bademiljø Fauske Rør
   Sentral plan fra Bademiljø - hvordan forsterke og få mest mulig synergier av den sentrale markedsføringen fra kjeden

7. Hva er Inbound filosofi, og hvordan kan det gi Bademiljø Fauske Rør tilpasning til dagens markedssituasjon og styrke markedsføringen lokalt. Søkemotorer, SEO-arbeid som bygger på kjedens SEO-strategi.
   Eksempler på godt lokalt innhold i digitale kanaler.

8. Styrke lokal merkevare med storytelling som metode
   Hvordan lage og følge opp en lokal markedsplan og tilhørende publiseringsplan for digitale kanaler.

9. Måling og læring
   Hvordan måle resultater og lære av aktivitetene som går bra, og de som ikke går så bra. Google Analytics og resultater i sosiale medier.

10. Hospitering hos annen Bademiljø-bedrift med Bademiljø Studio-løsning som også er dyktig på markedsføring.

Opplæringsform

Vi legger både opp til 1-1 arbeidsmøter over bordet, videomøter og støtte på telefon og e-post.

I slutten av opplæringsløpet hospitering hos annen Bademiljø-bedrift til inspirasjon, læring og ytterligere utvikling av de digitale kundekonseptene til Bademiljø Fauske Rør.

Tidspunkt

Opplæringen starter i midten av august og pågår ut 2020.

Hvem står for opplæringen

fortellfortell er et markedsbyrå som har spesialisert seg på innholdsmarkedsføring og storytelling i digitale kanaler. fortellfortell jobber etter inbound filosofi, som vil si å ta utgangspunkt i kunden, kundeopplevelser og hvordan tilføre verdi i kjøpsreisen. fortellfortell har lang erfaring fra kjededrift, markedsføring og salg og er sertifiserte i Hubspot Inbound, Hubspot Inbound marketing, Hubspot Inbound Sales og Hubspot Inbound Email Marketing. Bedriften har kunder over hele landet. Se fortellfortell.no.

Bademiljø Fauske Rør leier inn fortellfortell til å styrke seg lokalt med storytelling og innholdsmarkedsføring som metode. Opplæring av butikkmedarbeider inngår i oppdraget.

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16812 Arkiv sakID.: 20/2417	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
138/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Produktutvikling Marcialonga Arctic Skirace - Kobberløpet AS

Covid -19-midler - Søknadsnummer 2020-0023

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kobberløpet AS innvilges et økonomisk tilskudd på 34.700 kroner til produktutvikling av Marcialonga Arctic Skirace, fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*, under forutsetningen at investeringen blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*.

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. Forskrigt av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Produktutvikling Marcia Longa Arctic Skirace - Kobberløpet AS	1458256

Sammendrag:

Kobberløpet AS søker om støtte til produktutvikling for Marcialonga Arctic Skirace. Konseptet er et nytt produkt som planlegges arrangert av Kobberløpet, med gjennomføring i Sulitjelma med lengde på 70 og 45 km.Til gjennomføringen fins det både personell, utstyr og gode klimatiske forhold.
Det er behov for å utvikle merkevaren. For tiden er det ikke mulig å reise til Italia for å gå rennet i 2021. Søker har opprettet kontakt med Marcialonga sin organisasjon i Italia - som er interessert i videre samarbeid om produktet, som vil framstå som miljøvennlig. I tillegg økes interessen for turrenn og Fauske og Sulitjelma settes på kartet.
Det er behov for arbeid med design, markedsføring, brukervennlighet for påmelding og sikkerhet. Prosjektet må få testet alle ledd for å klargjøre forbedringspotensial. Arbeidet er beregnet til 0,75 stilling i Kobberløpet i en begrenset periode. For gjennomføring er arrangør avhengig av samarbeid med idrettslag, klubber og næringslivet i regionen. På den måten kan arrangmentet gi økt omsetning for alle impliserte.

Saksbehandlers vurdering:

Kobberløpet AS har etter hvert god erfaring med byging av organisasjonen, planlegging av renn, profilering, sponsorarbeid, samarbeid, forberedelser og gjennomføring av skirenn. Å få muligheten til å legge Marcialonga i arktis – som den eneste satelitten til det opprinnelige
rennet i Trento, Italia, er både spennende og noe imponerende. Når man vet at dette rennet er viden kjent blant alle skientusiaster, gir samarbeidet med den italienske arrangøren store muligheter for å

både sette Sulitjelma og Fauske på kartet. Et Marcialonga Arctic Skirase gir mange aktører mulighet til å bli sett og dermed bli en del av det utvidede produktet som et slikt arrangement innehar. Tilpassingen til å kjøre en gjennomføring av en norsk versjon med trygge rammer med smittevern, vil være en pekepinn på hvordan et åpent arrangement seinere kan gjennomføres.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0023	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Marcialonga arctic skirace i Sulitjelma			

Kort beskrivelse

Søknad om støtte til produktutvikling for Marcialonga arctic skirace. Nytt produkt som Kobberløpet skal arrangere i Sulitjelma. Vi ønsker å utvikle merkevaren Kobberløpet samtidig som vi ser at det ikke er mulig for normenn å reise til Italia for å gå dette rennet i 2021. Vi har også fått opprettet kontakt med Marcialonga sin organisasjon i Italia - og de er interessert i videre samarbeid om dette produktet. Vi tenker det er miljøvennlig i tillegg til at vi øker interessen for langrenn.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Kobberløpet AS Org.nr:819733872 Antall årsverk (heltid/deltid): 1 / 1	Froskedamsveien 7 8230 SULITJELMA	41610812
Kontakt	Mona Lill Mosti	Froskedamsveien 7 8230 SULITJELMA	41610812
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Marcialonga arctic skirace - 70 km eller 45 km i Sulisfjellet. Samme dag og tidspunkt som det originale skirennet går i Italia.

Da vi mistet Kobberløpet 2020 har vi hele tiden sett på alternative måter å tjene penger på for å kunne opprettholde ansatt samt utvikle Kobberløpet videre. Vi har gode forhold for langrenn i Sulis da vi er garantert natursnø fra november til ut mai. Dette er noe som vi bør utnytte bedre og da vi fikk forespørselen om å arrangere Marcialonga arctic skirace var dette midt i blinken for oss. Vi har personell, utstyr og forhold for å få dette til.

Et slikt arrangement trenger litt ekstra for å kunne gjennomføres på en slik måte at det blir så bra at det kan bli et årlig arrangment. Det reiser flere tusen normenn til Italia for å gå rennet der hvert år. Tenk hvis vi på sikt kunne fått deltakerne til å komme til Sulis og Fauske? Dette er et mål som kan være realistisk da vi stadig ser på muligheter til å utvikle Kobberløpet. Siste årene har vi arrangert fjelløp og rulleskirenn med stort hell. Vi har god arrangørstab som har vært med i mange år og som kjenner forholdene i fjellet - og det viktig for sikkerheten blant annet.

Sulitjelma, Fauske og Salten som skidestinasjon og skiarrangør er noe som mange har fått med seg i hele landet. Vi har hatt mange henvendelser allerede på dette arrangementet.

Det å gjøre en god ide om til et vellykket produkt er krevende. Vi trenger støtte til produksjonsutvikling for dette nye produktet. Design, brukervennlighet for påmelding, sikkerhet, hvordan vi skal fremstå og hvordan vi kan bruke denne muligheten videre til å kunne lage et årlig arrangment i kommende år. Det er viktig å få testet alle ledd sånn at vi kan se hvor vi må gjøre ting bedre. Vi trenger også å markedføre oss - og trenger noen som kan hjelpe oss med dette. Slikt koster penger og med kun 0,75 stilling i Kobberløpet er det begrenset med tid for denne. Hvis vi skal videreutvikle Kobberløpet trenger vi å få laget dette produktet på en riktig måte sånn at vi kan bli synlige for aktuelle deltakere mm. Vi ser også at vi kan samarbeide med idrettslag, klubber og næringslivet i regionen sånn at Kobberløpets arrangment kan gi økt omsetning også for disse. Det er viktig at alle benytter sjansen til å gjøre også denne helgen til en fest i regionen.

Effektmål

Kobberløpet arrangerer Marcialonga arctic skirace etter en henvendelse fra Stayer active som er en arrangør av skireiser til blant annet Italia. De har mange med seg når de reiser en gang i året til Italia for å gå på ski. Rennet som skal gå den 31.1.21 har de besluttet at de ikke skal gå pga Covid-19. De ønsker fortsatt å ha noe å trene til og kom opp med å kontakte oss i Kobberløpet fordi vi er gode på å arrangere skirenn. Det er flere tusen som reiser fra Norge hvert år for å delta på Marcialonga. Disse deltakerne ønsker vi å kunne tilby et arktisk skirenn. Vi ønsker å utvikle produktet til å bli et årlig arrangment i tillegg til Kobberløpet. Dette rennet er for de som ønsker litt mer ekstreme forhold. Det vanlige Kobberløpet er for alle - hele familien. Vi har nå fått en avtale med arrangøren av Marcialonga om å få bruke navn, logo og kjører rennet samme tidspunkt som de gjør i Italia. Dette vil gjøre at mange kommer til regionen vår for å delta. Det vil igjen føre til økt omsetning for næringslivet samt overnattingsdøgn for hoteller o.l. Kobberløpet får benyttet kompetansen som de har til et ekstra renn. Salten og Fauske blir satt enda mere på kartet som skidestinasjon. Vi oppnår mer publisitet og antar at dette vil øke interessen for å komme til Sulis å gå på ski gjennom hele sesongen. Vi ser for oss et samarbeid som vil gi overskudd både i form av kapital og kunnskap. Målsettingen er å få flere normenn til å reise hit i stedet for å reise til Italia for å gå på ski. Vi har natursnø og vi tråkker løyper med ny tråkkemaskin som er uten farlig utslipp. Vi kan godt si at vi er et miljøvennlig alternativ til å reise til Italia. Dette i tillegg til at man får økt langrennsinteresse og folket ut i naturen vil det være skikkelig god folkehelse.

Resultatmål
Vi ønsker å oppnå å bli nord-Norges største langrennsdestinasjon og beste arrangør. Vårt resultat med Kobberløpet de siste årene har vist at vi er gode på å arrangere skirenn og vi er blitt populære blant både små og store skistjerner. Vi har også vist at vi kan være et godt verskap når gjester ankommer Sulitjelma. Vi har fått mange nye tilreisende til stedet for å oppleve de flotte forholdene vi har i Sulisfjellet. Vi ønsker å videreutvikle oss samt gjøre produktet vårt enda bedre år for år. Marcialonga arctic skirace vil bidra stort til at flere får øynene opp for det flotte området vi har til langrenn. Denne gruppen kan bidra til økt turisme ellers i året hvis de kommer hit i vinter. Vi må tenke at de som kommer hit vil ønske å komme tilbake - det har vi opplevd etter Kobberløpet de siste år. Jo flere som kommer hit jo flere kommer tilbake. Vi ser dette i stor sammenheng med den satsningen som gjøres innen turisme i Sulitjelma.

Måleindikatorer

Aktiviteter
Få hjelp til å lage et nytt produkt som vi kan selge ut i hele Norge og på sikt også til utlandet.

Natursnø er snart mangelvare så vi må utnytte de flotte forholdene vi har i Sulis.

Vi må lage dette arrangmentet som et eget produkt under Kobberløpet og vi trenger bistand for å gjøre dette riktig sånn at det vil fremstå som et meget godt produkt med god kvalitet. Vi vil også i forlengelsen av produktutviklingen bruke krefter på å markedsføre dette på riktig måte. Vi vil også måtte ta hensyn til covid-19 som gjør at både produktutvikling og markedsføring trenger mer ressurser slik at vi framstår som seriøse og ekte.

Målgrupper
Målgruppene er:

Treningsglade mennesker som ønsker å ha et alternativ til det originale Marcialonga. Det finnes mange grupper i Norge som trener til dette rennet. Disse ønsker vi å invitere til Sulitjelma og Kobberløpets utgave.

Målgruppen er også et fantastisk publikum og næringsliv i Fauske og regionen som kan bidra og nyte godt av at vi arrangerer dette.

Kanskje flere kan delta på dette rennet hvis de slipper å reise så langt for en slik opplevelse. Det har jo vært vanskelig å få tak i billetter til Italia da det er satt begrensnigner på antall normenn som kan delta. Nå vil flere kunne få denne drømmen oppfylt.

Forankring

Prosjektorganisering
Vi organiseres på samme måte som Kobberløpet er organisert. Bruker samme ressurser og utstyr.

Samarbeidspartnere
Fauske kommune i form av driftsutgifter av tråkkemaskinen.

Alle Kobberløpets samarbieidspartnere/sponsorer.

Stayer Active i Bodø som har ide og har opprettet kontakten med Marcialonga.

Tids-/milepælsplan

Startdato: 02.11.2020 Sluttdato: 07.02.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Ja

Denne planen skal settes på papiret når hovedkomiteen har sitt møte den 15.11.20. Denne muligheten kom til oss plutselig og vi grep den med en gang så derfor har det meste skjedd fort. Vi skal gjennomføre prosjektet på samme måte som vi tidligere har arrangert Kobberløpet i april hvert år. Vi er samme personell som alle vet hva som kreves av hver enkelt gruppe og ansvarlig.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

Kobberløpet har fått støtte hos Lotteri- og stiftelsesstyret ifb med avlysning av Kobberløpet 2020. Denne støtten fikk vi i september 2020. Beløp: 161.608,- Dette er for tapte inntekter for rennet i 2020 - utgiftene var de samme fordi rennet skulle vært arrangert 18.4.20.

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Vi har kun mottatt støtten fra Lotteri og stiftelsesstyret - som nevnt i forrige pkt.

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Konsulenttjenester	30 000	30 000				60 000
Leie lokaler	500	100 000				100 500
Lønn	70 000	35 000				105 000
Møter	10 000	10 000				20 000
Reise	10 000	10 000				20 000
Sum kostnad	**120 500**	**185 000**				**305 500**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egeninnsats	30 125	46 250				76 375
Egenkapital	30 125	46 250				76 375
Støtte covid-19	60 250	92 500				152 750
Sum finansiering	**120 500**	**185 000**				**305 500**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Finansieringsplan Marcialonga artcic skirace. .pages	154 267	03.11.2020

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16816 Arkiv sakID.: 20/2418	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
139/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Utvidelse av fasiliteter, inventar og kompetanseheving - Nordland Taxi AS

Covid -19-midler - Søknadsnummer 2020-0038

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Nordland Taxi AS innvilges et økonomisk tilskudd på 11.300 kroner til kompetanseheving og opplæring, fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*, under forutsetningen at investeringen blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*.

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. Forskrigt av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Nøringsfond - Utvidelse av fasiliteter, inventar og kompetanseheving - Nordland Taxi AS	1458259

Sammendrag:

Søker er Nordland Taxi som driver kundesentert som ligger i Sulitjelma. I 2019 videreformidlet foretaket 1150 millioner taxiturer. Ny taxilov og "frislipp" i taxinæringen sammen med konsekvenser av covid-19, gjorde negativt utslag for bedriften. Etterspørselen etter taxi er gikk ned fra mars. Flere taxisentraler har ikke lenger sett seg råd til å kjøpe tjenester, mens andre ønsker å tilknytte seg et felles Kundesenter. Søker skal arbeide aktivt for å tilknytte seg flere taxisentraler, nettopp for å øke aktiviteten i selskapet. På den måten er målet å skape flere arbeidsplasser.
Det omsøkte prosjektet omfatter utvidelse av lokaler i nytt bygg, investere i nytt IT-utstyr, kontormøbler og kompetanseheving med kursing av ansatte.

Saksbehandlers vurdering:

Selv om søker har hovedkontor i Bodø, er foretaket eid av drosjenæringen i Nordland, og server næringen for tjenester og produkt de får forespørsel om. Sentralen som ligger i Sulitjelma er en betydleig arbeidsplass for stedet, med mellom 15 og 20 ansatte. Som delaktør til reiselivsnæringen opplevde taxi-næringen svikt i etterspørsel. En flytting av sentralen vil bedre fysisk og psykososialt arbeidsmiljø, gi mulighet for økt aktivitet, økt kompetanse innenfor ny teknologi og nye arbeidsplasser. Saksbehandler vurderer det slik at kompetanseheving er støtteberettiget etter forskriften.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0038	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Investering i fremtiden for Kundesenteret i Nordland Taxi			

Kort beskrivelse

Kundesentert i Nordland Taxi er en grønn arbeidsplass som i 2019 har videreformidlet 1150 mill taxiturer. Vi skal arbeide aktivt for å tilknytte oss flere taxisentraler, øke aktiviteten i selskapet samt skape flere arbeidsplasser. Prosjektet blir å utvide lokaler i nytt bygg og investere i nytt IT-utstyr, kontormøbler og kompetanseheving /kursing av ansatte for å kunne møte fremtidens teknologi innenfor taxinæringen.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Nordland Taxi AS Org.nr:967836524 Antall årsverk (heltid/deltid): 15 / 6	Plassen 1 8001 BODØ	99469277
Kontakt	Tony Gudvangen	Plassen 1 8001 BODØ	99469277
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Kundesentert for Nordland Taxi skal flytte i større lokaler vinteren 2021.

I forbindelse med ny taxilov og "frislipp" i taxinæringen samt i tillegg konsekvenser pga Covid 19 kan og vil dette også gjøre utslag i vår bedrift. Etterspørselen etter taxi er gått drastisk ned og noen taxisentraler har ikke lenger råd å leie våre tjenester, mens andre ønsker å tilknytte seg et felles Kundesenter.

Kundesenteret i Nordland Taxi formidler turer for 17 taxisentraler pr idag og skal jobbe aktivt for å tilknytte oss flere. I den forbindelse utvider vi og tilrettelegger for et Kundesenter for fremtiden og må investere i nytt IT-utstyr både i kontorlandskap /kontorer /møte og opplæringsrom, samt kontormøbler.

I tillegg skal vi satse på kompetanseheving innenfor nye teknologiske løsninger slik at vi er rustet for fremtiden, tilby våre tjenester til flere løyvehaverer og sentraler. Vi satser på å øke aktiviteten ved Kundesenteret med disse løft.

Effektmål
* bedre fysisk og psykososialt arbeidsmiljø

* mulighet for økt aktivitet og flere kunder

* økt kompetanse innenfor ny teknologi

* nye arbeidsplasser

Resultatmål
* ansatte skal involveres i utforming av nytt Kundesenter

* alle ansatte skal gjennomgå kursing /opplæring i ny teknologi og få et kompetanseløft

* Resultatet skal bli et nytt og moderne Kundesenter der de ansatte skal trives og det skal gi muligheter for utvidelser til flere arbeidsplasser. Det etableres ekstra arbeidsstasjoner slik at økt aktivitet er gjennomførbart.

* det nye Kundesenteret skal bli attraktivt for nye arbeidstakere

Måleindikatorer

Aktiviteter
* planlegging av Kundesenteret med iinvolvering av de ansatte - tegninger

* innkjøp av IT - utstyr og kontorutstyr

* gjennomføre kursing /opplæring og leie inn nødvendig kompetanse fra annet Kundesenter

Målgrupper
Alle ansatte - ønsker og ideer tas opp på personalmøter

Indirekte taxinæringen - der vi rigger oss for å kunne tilby våre tjenester til flere, samt flere tjenester med ny teknologi.

Forankring

Prosjektorganisering
Vi bruker intern kompetanse og investerer i det utstyret som trengs for å skape en arbeidsplass for fremtiden.

Samarbeidspartnere
Ingen samarbeidspartnere i forhold til investeringen, men leier inn kompetanse fra annet Kundesenter i landet på kompetanseheving av ansatte.

Tids-/milepælsplan

Startdato: 11.01.2021 Sluttdato: 01.03.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei

Tilrettelegging av nye lokaler vil starte i november 2020 og planen er at Kundesenteret kan flytte til nytt Kundesenter i Sulitjelma innen 1 mars.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Investering IT utstyr Kontorlandskap		70 000				70 000
Investering IT utstyr møterom/opplæringsrom		30 000				30 000
Kompetanseheving/kursing		50 000				50 000
Kontormøbler		100 000				100 000
Sum kostnad		**250 000**				**250 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egenkapital		125 000				125 000
Økonomisk støtte		125 000				125 000
Sum finansiering		**250 000**				**250 000**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16805 Arkiv sakID.: 20/2415	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
140/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Utvikling av konsept lokalmatproduksjon - Sulitjelma Turistsenter AS

Covid-19-midler - Søknadsnummer 2020-0028

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Det innvilges et økonomisk tilskudd på 11.300 kroner til produktutvikling av lokalmatprodukter og kompetanseheving, fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*, under forutsetningen at investeringen blir gjennomført slik det framgår i søknaden.

Tildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommunes Næringsfond Covid-19-midler*.

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. Forskrigt av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Utvikling av konsept lokalmatproduksjon - Sulitjelma Turistsenter AS	1458247

Sammendrag:

Sulitjelma Turistsenter AS ser etter nye måter å skape inntekt på når Covid -19 begrenser daglig drift. I den sammenheng har søker registrert etterspørsel etter lokale produkter, og ønker derfor å kunne tilby kunder et sortiment av produkter med særpreg. Gjennom samarbeid med en kapasitet på området, ønsker Sulitjelma Turistsenter AS å utvikle nye produkt. Kompetanse både innen produksjon og drift vil utvikles og gi gode alternativer til dagens drift.

Saksbehandlers vurdering:

Sulitjelma Turistsenter AS er en familiebedrift, der begge eiere vil delta i prosjektet med Ivar Laukholm som konsulent. Han bidrar til omstilling og forbedring av drift. Det omsøkte prosjektet har mulighet for å gi bedriften ikke bare et bein til å stå på, men også å være en utvikler av nye og spennende produkter som en del av det kulinarikske Salten.
Søknaden faller inn under kriterier for støtte etter forskriften.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0028	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Lokalmat			

Kort beskrivelse
Sulitjelma Turistsenter ser etter nye måter å skape inntekt på når Covid -19 begrenser daglig drift. Vi har merket større etterspørsel etter lokale produkter, og ønker å kunne tilby gjestene våre noe spesielt. Vi har tatt kontakt med en fagmann på området, og ser at han kan hjelpe oss mot våre mål. Vi ønsker å benytte oss av hans ekspertise slik at vår kompetanse kan heves, og vi kan styre inn mot alternativer til dagens drift.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Sulitjelma Turistsenter AS Org.nr:992766204 Antall årsverk (heltid/deltid): 1 / 0	Dajaveien 1 8230 SULITJELMA	90895598
Kontakt	Bjørn Thomas Hansen	Tortenliveien 11 8218 FAUSKE	90895598
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
Som mange andre bedrifter har også vi merket Covid-19. Det har gitt oss enda mere grunn til å tenke nytt, og hvordan vi kan nærme oss markedet på en annen måte. Vi har lenge merket etterspørselen etter det lokale, og ser absolutt savnet av det i vår bedrift. Det er total mangel på fjellets produkter i Sulitjelma, så dette har vi absolutt tro på.

Midt i vår tankeprosess, får vi tilbud fra konsulent på akkurat dette feltet, og det gav oss enda mere tro på å utvikle lokalmattilbudet i Sulis.

Nå er det bare en ansatt i bedriften, men målet er å kunne utvikle og utvide, slik at vi kan få flere ansatte med på laget. Å satse på lokalmat, slik at vi også kan ta dette med ut til kunder, vil øke vår sjanse til å ekspandere driften. Og med hjelp fra konsulent, vil vi kunne øke vår kompetanse betraktelig i drift av turistnæring.

Effektmål
Økt kompetanse, økt sysselsetting, og bedre tilpassing til markedet.

Alt dette vil gi økt inntjening, og større sjanse til å kunne stå i mot kriser som f.eks Covid-19.

Øke tilreisingen av gjester til området fordi vi har mere å tilby.

Resultatmål
Økt kompetanse på området mat og drift.

Økt inntjening

Øke kundegrunnlaget ved å selge ut produkter til andre utsalgssteder.

Måleindikatorer

Aktiviteter
Starte produksjon av lokalmat/fjellmat under veiledning fra fagperson.

Produkter basert på kjøtt og fisk. Røyking og tørking av kjøtt, og opplæring i hvordan produkter skal merkes og pakkes for salg. Noen av produktene vil også inngå i ny meny, som vil skape nyskjerrighet, og nye gjester/kunder.

Arbeidshelg med besøk av konsulent, og videre oppfølging 14 dager i etterkant.

Ved behov, f.eks hvis vi ser potensiale i ekstra utvidelse av prosjektet, kan han brukes videre.

Hans spekter er stort når det gjelder utvikling av reiselivsdestinasjoner, så vi vil aktivt jobbe mot en merkbar kompetanseheving av ansatt og eiere.

Målgrupper
Målgruppen her er nye kunder og gjester. Vår endring av drift vil skape større etterspørsel, og økning av gjester på senteret.

I tillegg vil vi jobbe for å få produkter ut mot markedet, være seg i endre utsalgssteder, messer og markeder.

Bedrifter som ønsker en annen form for teambuilding og sosialt samvær. Her kan man tilby kurs i f.eks røyking av kjøtt, og produksjon av matprodukter.

Forankring

Prosjektorganisering
Bedriften er eid av familie, der begge eiere vil delta i prosjektet. Felles ledelse mot felles mål.

Vi vil bruke Ivar Laukholm som konsulent. Han har lang fartstid i bransjen, og har høyt kunnskapsnivå. Jobber nå med å hjelpe reiselivsbedrifter til omstilling, og forbedring av drift.

Samarbeidspartnere
Vi vil under prosjektet, se på muligheten til å knytte til oss samarbeidspartnere på bl.a tilgangen på råvarer. Har ingen finansielle samarbeidspartnere da bedriften er heleid av oss to. Vi vil bruke Laukholm som samarbeidspartner framover. Da som leverandør av produkter, og som konsulent ved behov. Han Sylte i Valnesfjord har allerede sagt at de vil selge våre produkter når de kommer på markedet. Fauske kommune vil jo også være en naturlig samarbeidspartner gjennom Fauna, slik det allerede er i dag.

Tids-/milepælsplan
Startdato: 26.10.2020 Sluttdato: 28.02.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
Arbeidet er allerede i gang, og kontakt med konsulent er opprettet. Vi er allerede i bestilling på produkter fra han. Egen krydderserie med vår logo. Egen logo for matproduktene.

Vi jobber også med å finne tidspunkt for besøk og bistand.

Perioden fram mot jul brukes til profilering av nye varer, og nytt konsept.

Produksjon av egne produkter starter så snart utstyr er på plass, aller helst i første uke av desember.

Kontakt med mattilsyn, og etablering av samarbeid med e-smiley for hjelp til merking av produkter etableres fortløpende.

Innen utgangen av februar, skal vi ha produkter klare for videresalg i markedet, og aller helst ha kontrakt med utsalgssteder.

Vinteren vil også brukes til ombygging av salgsvogn, slik at vi kan dra ut på markeder o.l med våre produkter når sesongen for slikt starter.

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja
Regjeringens krisepakke. Beskjedent støtte for april og mai måneder pga nedgang i inntekt.

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
bygging av røykhus		30 000				30 000
Emballering/merking av produkter	10 000	10 000				20 000
e-smiley	2 500	5 000				7 500
Innredning salgssted	10 000	30 000				40 000
Innredning/utstyr salgsvogn		45 000				45 000
Konsulent	10 000	10 000				20 000
Produksjonsutstyr for matprodukter	15 000	40 000				55 000
Sum kostnad	**47 500**	**170 000**				**217 500**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Covid-19 midler		50 000				50 000
Egeninnsats a kr 700,-/time	45 000	80 500				125 500
Egenkapital, innkjøpt salgsvogn	42 000					42 000
Sum finansiering	**87 000**	**130 500**				**217 500**

Geografi

1893-Salten

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16765 Arkiv sakID.: 20/2410	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
141/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Utvikling av organisasjonen - Salten Matfestival

Covid-19-midler - søknadsnummer 2020-0027

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Salten Matfestival innvilges et økonomisk tilskudd på 11.300 kroner til organisasjons- og strategiutvikling av Salten Matfestival fra *Fauske kommunes Næringsfond covid-19-midler*, under forutsetning av at tiltaket blir gjennomflørt slik det framgår i søknaden.

Ildelingen gis i henhold til vilkår for tildeling fra *Fauske kommunes Næringsfond covid-19-midler.*

Beløpet gis som bagatellmessig støtte i tråd med EØS-avtalen, jf. Forskrigt av 14. november 2008 nr. 1213, §2. Det kan tildeles en samlet støtte til foretak på inntil 200 000 euro i en periode på tre regnskapsår. Det er et vilkår for tildelingen at støttemottakeren gir skriftlig tilbakemelding om eventuell annen bagatellmessig støtte foretaket har mottatt i de foregående budsjettår, samt inneværende budsjettår, og den samlede bagatellmessige støtten fra ulike støttegivere ikke overstiger 200 000 euro.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad Salten Matfestival søknadsnummer 2020-0027	1458181

Sammendrag:

Salten Matfestival (Salten Mat) startet som en idé med et ønske om å løfte fram det som fins av lokalmat til et større publikum. Blant annet gulrota fra Valnesfjord, som har blitt et symbol på hvordan foredling skaper positive ringvirkninger. Salten Mat ønsker å være en arena for tradisjonsmat samtidig som nye smaker og produkt utvikles. Målet
er å være en attraktiv arena for lokale matprodusenter og småskalaprodusenter.
Derfor ser man at utvikling av organisasjonen Salten Mat nødvendig, og arbeidet tar utgangspunkt i fem av FN sine bærekraftsmål.
Salten Mat ønsker å utvikle seg som paraplyorganisasjon for lokalmat- og småskalaprodusenter i landsdelen gjennom å løfte frem lokalmatprodusentene på en arena for salg av sine produkter.
Dessuten er målet å formidle kunnskap og bygge kompetanse om lokalmat, småskalaproduksjon og tradisjonsmat, både gjennom festival og gjennom kursing, og opplevelser.

Saksbehandlers vurdering:

Behovet for å utvikle organisasjonen Salten Mat, bygger på erfaring fra 2 års drift og ikke minst med Covid 19 som bakteppe. Pandemien har satt en stopper på hvordan Salten Mat kan formidle kunnskap og organisere møteplasser. Det er derfor nødvendig å utvikle organisasjonen, slik at den er tilpasset dagens situasjon. Målet er å bygge en bærekraftig organisasjon med tydelig strategi. Organisasjonen skal bygge på fem bærekraftmål fra FN sine bærekraftsprinsipper, som er; «Utdanning», «Bærekraftige byer og lokalsamfunn", «Ansvarlig forbruk og produksjon», «Livet i Havet» og «Livet på land». Aktivitetene skal konkretisere hvordan disse er aktuelle for Salten Mat, gjennom strategien.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0027	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	SALTEN MAT - organisasjonsutvikling			

Kort beskrivelse
Utvikling av organisasjonen Salten Matfestival. Salten Matfestival ønsker å utvikle seg til en paraplyorganisasjon for lokalmat- og småskalaprodusenter i landsdelen.

Vi ønsker å løfte frem lokalmatprodusentene, at de får en arena for salg av sine produkter. Videre ønsker vi å formidle kunnskap og bygge kompetanse om lokalmat og småskalaproduksjon og tradisjonsmat.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Salten Matfestival Org.nr:920368417 Antall årsverk (heltid/deltid): 1 /	c/o Heges Matopplevelser, Strøksnesveien 112 8264 ENGAN	95458395
Kontakt	Salten Matfestival	c/o Heges Matopplevelser, Strøksnesveien 112 8264 ENGAN	95458395
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
Salten matfestival startet som en idemyldring - et ønske om å vise fram det vi har av lokalmat til et større publikum. Blant annet gulrota fra Valnesfjord, som har blitt et symbol, hvordan kan vi foredle det videre, og få til positive ringvirkninger i Salten? Det handler både om tradisjonsmat, og å få tak i de nye smakene. Et ønske om å skape en attraktiv arena for lokale matprodusenter og småskalaprodusenter.

Interessen for mat og hva vi spiser øker blant folk. Flere og flere viser kunnskap og engasjement, og det må vi ta på alvor. Vi ønsket derfor å lage en festival hvor du kan nyte og kjøpe et bredt utvalg av lokale produkter som; ost, kjøtt, laks, sjømat, honning, grønnsaker, frukt, bær, bakervarer, urter, med mer. Matkurs, fagseminarer og aktiviteter for barn og familier er og vil være en naturlig utvikling av festivalen.

Den første festivalen ble gjennomført 21. - 22.september i 2018 i Fauske sentrum med ca 3000 besøkende og 25 individuelle utstillere. I løpet av festivaldagene 27.-28 september i 2019, registrerte vi 5 - 6000 besøkende og vi hadde 42 individuelle utstillere. Vi planla for 50 utstillere, seminarer, "fra jord og fjord til bord" arrangement og opp mot 8000 besøkende i 2020.

Når det gjelder å utvikle organisasjonen og strategien videre for Salten Mat har vi blant annet latt oss inspirerer av Bodø Glimt. De inspirerer med sin helhetstenking og forankring i FNs Bærekraftsmål. Vi har startet et innledende samarbeid med Bodø Glimt, hvor de tenker at vi kan være en aktiv partner fram mot kulturhovedstadsåret 2024. Prosessen har dessverre stoppet en del opp på grunn av Covid 19.

Effektmål
Å være en aktør som tilrettelegger for små og lokale næringsaktører.

Resultatmål
Å utvikle organisasjonen til å være en betydelig ressurs for småskalaprodusenter i regionen og i Nord-Norge.

Måleindikatorer

Aktiviteter
Bygge organisasjonen Salten Mat. Med erfaring fra 2 års drift, og med Covid 19 som bakteppe, må vi nå starte jobben med å lage en tydelig strategi for Salten Mat. Salten Mat som produkt skal ivareta interessene til småskalaprodusenter og bygge lokale matnettverk.

Derfor har vi plukket ut 5 bærekraftmål fra FN sine bærekraftsprinsipper. De 5 prinsippene vi fokuser på er; «Utdanning», «Bærekraftige byer og lokalsamfunn", «Ansvarlig forbruk og produksjon», «Livet i Havet» og «Livet på land». Aktivitetene i prosjektet nå er å konkretisere hvordan disse er aktuelle for Salten Mat, gjennom strategien.

De 5 bærekraftsmålene skal være bakgrunnen for vår egen strategi. Videre må vi også ta inn over oss Covid 19, og hvordan vi kan bygge en organisasjon for en usikker fremtid. Vi må kartlegge hvordan det kan være mulig å gjennomføre en festival på andre måter enn å samle tusenvis av mennesker på en plass over en kort periode.

Målgrupper
Småskalaprodusenter og lokalmatprodusenter.

Forankring

Prosjektorganisering
Salten Matfestival er organisert som en non-profit organisasjon. Vi har en prosjektgruppe bestående av 7 personer med interesse for lokalmat. Prosjektleder er Hege Ruud.

Samarbeidspartnere
Fauske Næringsforum, Scandic Fauske, Heges Matopplevelser, Fauske Kommune, Fauna, Saltenposten, Fauske- og Sørfold Bondelag, Byfeskern, Rørleggern Fauske, Nord Universitet, Salten Aqua, DnB, Skretting, Coop Nordland med flere.

Tids-/milepælsplan
Startdato: 01.12.2020 Sluttdato: 01.06.2021 Milepælsplan vedlagt søknad: Ja
2020 Desember: Planlegging

2021 Januar / februar: Prosjektgruppe i arbeid

2021 Mars / april: Gjennomgang og sammenfatning av dokument

2021 Mai: Sluttrapport og prosjekt fullført

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja
Kulturmidler fra Fauske Kommune i 2019, kr. 20 000.

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Drift - kontor etc		5 000				5 000
Egeninnsats	8 000	40 000				48 000
Kjøregodtgjørelse		4 000				4 000
Prosjektleder	15 000	50 000				65 000
Sum kostnad	**23 000**	**99 000**				**122 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egeninnsats	8 000	40 000				48 000
Tilskudd Covid 19		54 000				54 000
Tilskudd fra samarbeidspartnere		20 000				20 000
Sum finansiering	**8 000**	**114 000**				**122 000**

Geografi

1804-Bodø, 1837-Meløy, 1838-Gildeskål, 1839-Beiarn, 1840-Saltdal, 1841-Fauske, 1845-Sørfold, 1848-Steigen, 1875-Hamarøy

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16674 Arkiv sakID.: 20/2403	Saksbehandler: Heidi Zakariassen

Sak nr.		Dato
142/20	Formannskap	24.11.2020

Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Videreutvikling av produkt for kontroll av kraftlinjer - Powerline iCs AS

Covid-19-midler - søknadsnummer 2020-0021

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med bakgrunn i *Midlertidig forskrift om tilskudd til kommunale næringsfond som følge av covid-19-utbruddet*, avslås søknaden om støtte.

Vedlegg:

13.11.2020	Søknad - Tilskudd Fauske kommunes Næringsfond - Videreutvikling av produkt for kontroll av kraftlinjer - Powerline iCs AS	1458060
13.11.2020	Søknad - videreutvikling av produkt for kontroll av kraftlinjer	1458056
13.11.2020	2. Prosjekt-beskrivelse Powerline iCs	1458057
13.11.2020	3. statusrapport Tilstandskontrollprogram	1458058
13.11.2020	Prosjektkostnader og finansiering av programvare	1458059

Sammendrag:

Søknaden omfatter arbeid med videreutvikling av Tilstandskontroll og Befaringsprogrammer for kraftlinjer. I følge søker er det mangel på gode digitale verktøy for registrering og rapportering av avvik på kraftlinjer. Det har i mange år vært etterspørsel etter et enkelt godt system for registrering ved gjennomføring av befaring og tilstandskontroll av kraftlinjer. Powerline iCs AS har i ei tid utviklet system for registrering av avvik på kraftlinjer. Systemet er digitalt og skal brukes for befaring og tilstandskontroll av kraftlinjer og har vært til uttesting i lokalområdet Fauske/Bodø i to år.

Saksbehandlers vurdering:

Etter saksbehandlers vurdering er det liten tvil om at systemet som er under utvikling, kan forenkle kontroll av kraftlinjer, slik at det som pr i dag utføres gjennom fysisk arbeid og «penn og papir». Utviklingen av produktet bygger på flere års erfaring og kunnskap om de behov som finnes i markedet.

Likevel faller tilskuddsordningen utenom i dette tilfellet, ettersom det ikke kan gis støtte til prosjekt som allerede er igangsatt.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

Søknad

Søknadsnr.	2020-0021	**Søknadsår**	2020	**Arkivsak**
Støtteordning	Fauske kommune Næringsfond - covid-19-midler			
Prosjektnavn	Tilstandskontroll og Befaring av kraftlinjer			

Kort beskrivelse
Videreutvikling av Tilstandskontroll og Befaringsprogramer for kraftlinjer. Vi har i løpet av ei tid tilbake utviklet et system for registrering av avvik på kraftlinjer. Dette har vært til uttesting i lokalområdet Fauske/Bodø i to år. Programmene ble utviklet fordi vi så kostnadsbesparinger for netteiere i form av å slippe unna, først registrering på papir i felt og deretter ny dataregistrering for å få dette inn i vedlikeholdssystemene.

Beskrivelse

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekteier	Powerline iCs Org.nr:819334072 Antall årsverk (heltid/deltid): / 2	Helligberget 10 B 8200 FAUSKE	97560611
Kontakt	Powerline iCs	Gaphaugen 1 B	97560611
Prosjektleder	-	-	-

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn
Prosjektnavn:

Digitalt system for befaring og tilstandskontroll av kraftlinjer.

Kort beskrivelse av prosjektet.

Prosjektet skal utvikle et system for befaring og tilstandskontroll av kraftlinjer. Det skal også tilrettelegges for nettstasjonskontroll. Det er krav i forskrift for Netteiere om gjennomføring av befaring og kontroller med spesifikke intervaller.

Rapportering av avvik i form av Excel-rapport, eksportfil til Netbas eller andre vedlikeholdssystemer. Avvik og bilder kobles til mastpunkt ved hjelp av GPS posisjonering.

Systemet skal kunne være til hjelp for Netteiere til å utføre:

- Bildeanalyse av liner, isolatorer og opphengsfester for isolatorer, mm.
- Registrering av råteomfang i kreosottraverser, kreosotstolper og CCA-stolper (saltimpregnerte).
- Råteomfang i stolper og traverser skal kunne legges inn i analyseprogram fra Sintef som kan beregne reststyrke og restlevetid.

Mål:

Å utvikle et digitalt verktøy som alle nett-selskap kan benytte som effektivt system for enkel oversikt over utbygging, drift og vedlikehold av kraftlinjenett.

Det er mangel på gode digitale verktøy for registrering og rapportering av avvik på kraftlinjer. Det har i mange år vært etterspørsel etter et enkelt godt system for registrering ved gjennomføring av befaring og tilstandskontroll av kraftlinjer.

Powerline iCs har som mål å være den foretrukne leverandør av digital plattform for registreringer av avvik ved befaringer, nettstasjonskontroll og tilstandskontroll av kraftlinjer.

Registrering av avvik skal kunne skje via mobil, nettbrett, PC eller liknende. Systemet skal være tilgjengelig for bruk på de fleste operativsystemer som iOS, Android, Windows, Linux etc. Det skal være opp til brukeren å kunne benytte det utstyr de ønsker for å registrere avvik. Det skal være mulig å registrere via Touch baserte enheter og via tradisjonelle mus/tastatur baserte enheter.

Prosjektet begrenses i første omgang til utvikling av programvare for Befaring og Tilstandskontroll. Nettstasjonskontroll vil bli realisert i en senere versjon av systemet. Vi ser imidlertid andre muligheter med programvarene, eksempelvis Byggekontroll av kraftlinjer (innleide tjenester til netteier), oppfølging fra netteier ved bygging av kraftlinjer etc.

Konkurrerende system:

Det finnes noen alternative systemer, men disse anses som tungvint og praksis er derfor i stor grad basert på registrering med penn og papir. Dette blir i etterkant registrert inn i vedlikeholdssystemer som Netbas, jobtec og liknende. Det er også behov for enkel rapportering og etterbehandling for dokumentasjon.

Powerline iCs har en ide og en visjon om å digitalisere denne prosessen ved å lage et heldigitalt enkelt system for registrering og rapportering. Med vår erfaring og kunnskap fra kraftbransjen mener vi å ha vi de rette forutsetninger.

Verktøyet skal markedsføres og selges av Powerline iCs AS.

Det er tenkt at Powerline iCs AS skal bygge opp sin organisasjon med tilstrekkelig bemanning for å markedsføre, selge/utleie og gi service til brukerne samt kontinuerlig videreutvikle programvaren. Programvare vil kunne oppdateres av brukerne via nettet, og konvertering av filer etter registrering av data, også vil kunne utføres av brukerne.

Generelt om prosjektet:

Kraftlinjer med spenningsnivå høyere enn 22 KV består av en rekke sårbare elementer (stolper, oppheng, isolatorer osv.) som har behov for kontroll og vedlikehold slik at kraftnettene hele tida har en god nok tilstand. I dag skjer alt slikt arbeid ved fysisk sjekk, delvis etter hvert ved bruk av droner. Men resultatene skrives ned «med penn og papir», og registreres i stor grad manuelt i forskjelligartede systemer. Systematisk vedlikehold og oppfølging er derfor tungvint og urasjonelt.

Alle avvik, også historiske, er ressurskrevende å få tilgang til i en totaloversikt.

Også nye kraftlinjer har behov for byggekontroll og registrering for senere vedlikehold og oppfølging. Dette kan også tas inn i systemet i forbindelse med første utvikling. Vi anser det som vesentlig i første omgang å få klargjort en testversjon og siden en versjon for vanlig bruk før vi gjør programmet tilgjengelig også for byggekontroll av kraftlinjer.

Powerline iCs består Roald Engan og Ole-Trygve Storli. Roald har som Energioperatør 45 års erfaring fra bransjen. Hans spesialfelt er innen råtekontroll av stolper og traverser, samt befaring og tilstandskontroll av kraftlinjer. Ole-Trygve har bakgrunn fra prosessindustri med reguleringsteknikk, prosesstyring og automasjon, 20 års erfaring fra kraftbransjen og 30 års erfaring med programmering og produktutvikling.

Vi har lenge sett behov for modernisering og å ta i bruk digitale løsninger på registreringen og vedlikeholdet knyttet til slitasjen i kraftnettet.

Effektmål
Mål:

Å utvikle et digitalt verktøy som alle nett-selskap kan benytte som effektivt system for enkel oversikt over utbygging, drift og vedlikehold av kraftlinjenett.

Det er mangel på gode digitale verktøy for registrering og rapportering av avvik på kraftlinjer. Det har i mange år vært etterspørsel etter et enkelt godt system for registrering ved gjennomføring av befaring og tilstandskontroll av kraftlinjer.

Powerline iCs har som mål å være den foretrukne leverandør av digital plattform for registreringer av avvik ved befaringer, nettstasjonskontroll og tilstandskontroll av kraftlinjer.

Registrering av avvik skal kunne skje via mobil, nettbrett, PC eller liknende. Systemet skal være tilgjengelig for bruk på de fleste operativsystemer som iOS, Android, Windows, Linux etc. Det skal være opp til brukeren å kunne benytte det utstyr de ønsker for å registrere avvik. Det skal være mulig å registrere via Touch baserte enheter og via tradisjonelle mus/tastatur baserte enheter.

Prosjektet begrenses i første omgang til utvikling av programvare for Befaring og Tilstandskontroll. Nettstasjonskontroll vil bli realisert i en senere versjon av systemet. Vi ser imidlertid andre muligheter med programvarene, eksempelvis Byggekontroll av kraftlinjer (innleide tjenester til netteier), oppfølging fra netteier ved bygging av kraftlinjer etc.

Resultatmål
Ha utviklet et system for datafangst for kraftlinjer.

Måleindikatorer

Aktiviteter
Inneværende år teste ut en førsteversjon av systemet. Dette for å få et innblikk om vi er på riktig vei. Før årsskiftet har en oppgradert versjon for registreringssystemet.

Målgrupper
Netteiere, Byggekontrollører for kraftlinjer, entreprenører som utfører registreringer og drift for netteierel

Forankring

Prosjektorganisering
Powerline iCs består Roald Engan og Ole-Trygve Storli. Det vil i for første versjon være disse to som skal stå for utviklingen av programvare

Samarbeidspartnere
netteiere, entreprenører og byggekontrollører

Tids-/milepælsplan
Startdato: - Sluttdato: - Milepælsplan vedlagt søknad: Nei
Ferdig førsteversjon innen årsskiftet og videreutvikle dette komplett innen 2021,

Kostnad-/finansieringsplan

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Mottatt bagatellmessig støtte de tre siste regnskapsårene: Nei

Kostnadsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
1500 timeverk a 600,- inkl sosiale utgifter	900 000					900 000
Div datakomp, 3d printer m.m	170 000					170 000
Div programvare	30 000					30 000
Kjøp av utredning, analyse, videreutvik av program	50 000					50 000
Konsulent og etablering av prosjekt	10 000					10 000
Test av ide og løsning	80 000					80 000
Sum kostnad	**1 240 000**					**1 240 000**

Finansieringsplan

Tittel	2020	2021	2022	2023	2024	SUM
Egenandel konsulent, utredning, test	20 000					20 000
Egenandel lønn	900 000					900 000
Egenandel utstyr	50 000					50 000
Søknad om investeringstilskudd	120 000					120 000
Søknad om utviklingstilskudd	150 000					150 000
Sum finansiering	**1 240 000**					**1 240 000**

Geografi

1841-Fauske

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
1. prosjektsmandat Powerline .2020-1.docx	25 439	19.10.2020
2. Prosjekt-beskrivelse Powerline iCs.docx	27 902	19.10.2020
3. statusrapport Tilstandskontrollprogram.docx	15 027	19.10.2020
Prosjektkostnader og finansiering av programvare.pdf	46 036	20.10.2020

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 20/16534 Arkiv sakID.: 19/2563	Saksbehandler: Berit Vestvann Johnsen

Sak nr.		Dato
143/20	Formannskap	24.11.2020
	Kommunestyre	

Søknad om fritak fra politiske verv - Jens B. Kyed

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

1. Med hjemmel i kommunelovens § 7-9 andre ledd innvilges Jens B. Kyed fritak fra sine politiske verv i Fauske kommune.

2. Med hjemmel i valgloven § 14-2 suppleres vararepresentantlista med følgende:
- Gunnar Bråthen, Vikaveien 47, 8200 Fauske

3. Med hjemmel i kommuneloven § 7-10 fjerde ledd velges følgende som medlem av oppvekst- og kulturutvalget:
- ……..

4. Med hjemmel i kommuneloven § 7-10 fjerde ledd velges følgende som nestleder i oppvekst- og kulturutvalget:
- ……..

5. Som ny fast møtefullmektig til forliksrådet velges:
- ……..

6. Som ny representant til samarbeidsutvalget ved Valnesfjord skole velges:
- ……..

7. Som ny meddommer til Salten tingrett for perioden 1. januar 2021 – 31. desember 2024 velges:
- ……..

Vedlegg:

10.11.2020	Søknad om fritak fra politiske verv	1457845
10.11.2020	Legeerklæring	1457847
17.11.2020	Oversikt over verv - Jens B Kyed	1457852

Sammendrag:
Det vises til søknad fra Jens B. Kyed vedrørende fritak fra kommunale verv i Fauske kommune. Søknaden er unntatt offentlighet med hjemmel i offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1.

Etter kommuneloven § 7-9, andre ledd kan kommunestyret etter søknad frita, midlertidig eller for resten av valgperioden, den som ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for

han.
Fritaksgrunner vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, helsetilstand, familieforhold eller andre velferdsgrunner.

Kommunestyret skal utøve et skjønn jfr. formuleringen "kan – frita". Etter at det er fastslått at fritaksgrunn er tilstede, må kommunestyret vurdere om det er rimelig å innvilge søknaden. Det må her tas hensyn til både søkerens og kommunens situasjon. Når kommunestyret behandler søknaden, skal de legge vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent da personen ga sitt samtykke til å bli valgt til vervet.

Kommunedirektøren anbefaler at søknaden om fritak imøtekommes og innstiller på at Jens B. Kyed innvilges fritak fra følgende verv:

- Kommunestyret – 1. varamedlem (så lenge Noresjø har midlertid fritak)
- Medlem og nestleder i oppvekst- og kulturutvalget
- Fast møtefullmektig til forliksrådet
- Representant i samarbeidsutvalget ved Valnesfjord skole
- Meddommer til Salten tingrett for perioden 1. januar 2021 – 31. desember 2024

Etter kommuneloven § 7-10 tredje ledd vil varamedlemmer tre inn i den nummerorden de er valgt i kommunestyret.

Etter valgloven 14-2 foretas nytt valgopgjør få å supplere vararepresentantlista.

Etter kommuneloven § 7-10 fjerde ledd skal det, ved annet folkevalgte organ enn kommunestyret, velges et nytt medlem eller varamedlem. Det nye medlemmet skal velges fra den samme gruppen som det uttredende medlemmet tilhørte. Hvis dette vil føre til at ett kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det, hvis mulig, velges et nytt medlem for det underrepresenterte kjønnet.

Helge Akerhaugen
kommunedirektør

OVERSIKT OVER VERV – JENS B. KYED

OPPVEKST OG KULTURUTVALG

Som medlemmer til oppvekst- og kulturutvalget for perioden 2019 – 2023 velges:

1. Kassandra Eleni Bredrup Petsas, Erikstadvn. 70 E, 8206 Fauske (FRP) - Leder
2. Jens B. Kyed, Trivselsvn. 215, 8215 Valnesfjord (KRF) - Nestleder
3. Øystein Gangstø, Vollgata 10, 8200 Fauske (SP)
4. Trine Nordvik Løkås, Løkås 5, 8215 Valnesfjord (AP)
5. Wiggo Lund, Glastunes 7 B, 8230 Sulitjelma (AP)

Som varamedlemmer til oppvekst- og kulturutvalget for perioden 2019 – 2023 velges:
For medlem 1 - 3:

1. Marianne Tverå, Kvitlyngvn. 42, 8209 Fauske (H)
2. Kim Børge Johansen, Sjyvn. 2, 8215 Valnesfjord (SP)
3. Christian Bringsli, Greplyngvn. 15, 8209 Fauske (H)
4. Torbjørn Noresjø, Geplyngvn. 11, 8209 Fauske (KRF)
5. Michael Sagnes, Reitanvn. 9 A, 8210 Fauske (FRP)

For medlem 4 - 5:

1. Anne Godding, Leitebakken 22, 8200 Fauske (R)
2. Embla Sofie K. Sørensen, Måkevn. 12, 8207 Fauske (AP)
3. Amalie Moan Larsen, Eriksbakkvn. 5, 8206 Fauske (FL)
4. Anders Karlsen Dahl, Kopparvn. 4, 8208 Fauske (SV)

FASTE MØTEFULLMEKTIGER TIL FORLIKSRÅDET FOR PERIODEN 2019 - 2023

Som møtefullmektiger til forliksrådet for perioden 2019 – 2023 velges:
Fullmektig 1: Marit Stemland, Trivselsvn. 161, 8215 Valnesfjord (FRP)
Fullmektig 2: Jens B. Kyed, Trivseslsvn. 215, 8215 Valnesfjord (KRF)
Fullmektig 3: Finn Audun Andal, Ytter-Leivset 19, 8211 Fauske (AP)

Det står fritt for parten som skal fremme sak for forliksrådet hvem han velger som sin møtefullmektig.

RERPRESENTANTER TIL SAMARBEIDSUTVALGENE I SKOLENE OG BARNEHAGENE FOR PERIODEN 2019 - 2023

1. Samarbeidsutvalgene i Fauske kommune får følgende sammensetning for skoler:
   - To representanter for elevene
   - To representanter for pedagogisk personale
   - En representant for andre ansatte
   - To representanter for foreldrene
   - To representanter for eier (rektor + politisk oppnevnt representant)

2. Samarbeidsutvalg i barnehagene får følgende sammensetning:
   - To representanter for de ansatte
   - To representanter for foreldrene

- To representanter for eier (styrer + politisk oppnevnt representant)

3. Samarbeidsutvalget på fremmespråkundervisningen får følgende sammensetning:
   - To representanter for de voksne elevene
   - To representanter for de ansatte
   - To representanter for eier (rektor + politisk oppnevnt representant)

4. Følgende politiske representanter og vararepresentanter for eier oppnevnes:

Erikstad barnehage:
- Representant: Ole Tobias Orvin, Ytter-Leivset 26, 8211 Fauske (SV)
- Vararepresentant: Audun Dahl, Holtanvn. 367, 8219 Fauske (SP)

Finneid skole:
- Representant: Siv Anita Johnsen Brekke, Kleiva 29, 8200 Fauske (H)
- Vararepresentant: Anne Godding, Leitebakken 22, 8200 Fauske (R)

Hauan barnehage:
- Representant: Ari Tollånes, Lundvn. 115, 8206 Fauske (H)
- Vararepresentant: Sandra Rendall Berg, Frydenlund 5, 8214 Fauske (SP)

Sulitjelma skole:
- Representant: Audun Krarup Jonassen, Aspvn. 7, 8209 Fauske (KRF)
- Vararepresentant: Odd Wollbakk, Haubakken 6, 8209 Fauske (KRF)

Sulitjelma barnehage:
- Representant: Gisela Hansen Gulstad, Nyvn. 12, 8200 Fauske (AP)
- Vararepresentant: Svein Roger Bådsvik, Bådsvikvn. 9, 8211 Fauske

Valnesfjord skole:
- Representant: Jens B. Kyed, Trivselsvn. 215, 8215 Valnesfjord (KRF)
- Vararepresentant: John Harald Løkås, Løkås5, 8215 Valnesfjord (AP)

Valnesfjord barnehage:
- Representant: Kim Børge Johansen, Sjyvn. 2, 8215 Valnesfjord (SP)
- Vararepresentant: Trine Nordvik Løkås, Løkås 5, 8215 Valnesfjord (AP)

Vestmyra barnehage:
- Representant: Christian Bringsli, Greplyngvn. 15, 8209 Fauske (H)
- Vararepresentant: Marianne Tverå, Kvitlyngvn. 42, 8209 Fauske (H)

Vestmyra skole:

- Representant: Kassandra Petsas, Erikstadvn. 70E, 8206 Fauske (FRP)
- Vararepresentant: Ketil Skår, Lundvn. 67, 8206 Fauske (H)

Voksenpedagogisk senter:
- Representant: Anne Godding, Leitebakken 22, 8200 Fauske (R)
- Vararepresentant: Embla Sofie K. Sørensen, Måkevn. 12, 8207 Fauske (AP)

MEDDOMMERE TIL SALTEN TINGRETT FOR PERIODEN 1. JANUAR 2021 – 31. DESEMBER 2024

Som meddommere til Salten tingrett for perioden 1. januar 2021 – 31. desember 2024 velges:

Utvalg kvinner (25 personer):
1. Cathrine Linde Karlsen, Strandbuen 10, 8206 Fauske
2. Lill Trude Wangen, Midtigardsveien 2, 8200 Fauske
3. Elina Marie Winnberg, Heggveien 13, 8209 Fauske
4. Else Karin Gangstø, Vollgata 10, 8200 Fauske
5. Elisabeth Fjellheim, Svartvassveien 4, 8206 Fauske
6. Inger Eggen, Einmoen 11, 8206 Fauske
7. Victoria Alstad, Moselyngveien 14, 8209 Fauske
8. Mona Helen Nilsen, Skjerstadfjordveien 20, 8214 Fauske
9. Waded Haugen, Bringsliveien 4, 8215 Valnesfjord
10. Liv Marit Tverå, Greplyngveien 5, 8209 Fauske
11. Elisabeth G. Pettersen, Glastunes 16 B, 8230 Sulitjelma
12. Veronika Ormåsen, Kjerrveien 6, 8200 Fauske
13. Hege Harsvik, Reitanveien 21, 8210 Fauske
14. Anna Antonsen, Kvitlyngveien 13 B, 8209 Fauske
15. Anita Hunstad, Medåsveien 1, 8218 Fauske
16. Trine Nordvik Løkås, Løkås 5, 8215 Valnesfjord
17. Anne Grethe Lund, Bratthaugen 12, 8210 Fauske
18. Frøya Strøksnes, Vika 17, 8211 Fauske
19. Hege L. Skoglund, Gryttingveien 41, 8209 Fauske
20. Lene Utheim Rasmussen, Nermoveien 2, 8206 Fauske
21. Brith May Kvitblik, Røsvikveien 62, 8218 Fauske
22. Gerd Helen Hansen, Kirkeveien 28, 8207 Fauske
23. Siv Anita Værnes, Holtanveien 411, 8219 Fauske
24. Hilde Hermansen, Tverråveien 5, 8218 Fauske
25. Renate Stene, Åsveien 5, 8215 Valnesfjord

Utvalg menn (25 personer):
1. Bjørn Rendall, Blålyngveien 21, 8209 Fauske
2. Erling Skagen, Nystadveien 19, 8215 Valnesfjord
3. Øyvind Tvedt, Reitanveien 5, 8210 Fauske
4. Erik Alvestad, Mons Pettervei 7A, 8230 Sulitjelma
5. Raymond Jakobsen, Rådhusgata 10, 8200 Fauske
6. Thor Harry Bjørnstad, Trivselsveien 260, 8215 Valnesfjord
7. Audun Dahl, Holtanveien 367, 8219 Fauske
8. Thor Even Sørensen, Moen 31, 8211 Fauske
9. Terje Mellerud, Sulitjelmaveien 2C, 8208 Fauske
10. Nils Sture Bringsli, Bringslimarkveien 17, 8215 Valnesfjord
11. Thorfinn Brekke, Reitanveien 21, 8210 Fauske

12. Andreas Opheim, Furulia19, 8209 Fauske
13. Bernt Henrik Furehaug, Skjerstadveien 2, 8206 Fauske
14. Raymond Mathisen, Glastunes 22 B, 8230 Sulitjelma
15. Jon Kenneth Brekke, Vangsveien 1, 8200 Fauske
16. Steinar Ormåsen, Kjerrveien 6, 8200 Fauske
17. Jens Kyed, Trivselsveien 215, 8215 Valnesfjord
18. Andy Jensen, Hansbakken 3 B, 8206 Fauske
19. Andreas Vestvann Johnsen, Bratthaugen 31 A, 8210 Fauske
20. Sten Strand, Tangveien 10, 8206 Fauske
21. Kjell Basse Lund, Bursimarka 21, 8230 Sultjelma
22. John Harald Løkås, Løkås 5, 8215 Valnesfjord
23. Kurt Bådsvik, Øver-Bådsvika 11, 8211 Fauske
24. Rune Stien, Hansbakken 3 E, 8206 Fauske
25. Raymond Hansen, Balmigata 11, 8208 Fauske